

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

SIGILL: COLL: HARVARD: CANTAB: NOV: ANGL:
BOUGHT WITH
THE INCOME FROM
THE BEQUEST OF
THOMAS HOLLIS, F. R. S.,
OF LINCOLN'S INN,
LONDON, ENGLAND.

RERUM BRITANNICARUM MEDII ÆVI SCRIPTORES.

OR

CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN AND IRELAND

DURING

THE MIDDLE AGES,

U 15274.

THE CHRONICLES AND MEMORIALS

OF

GREAT BRITAIN AND IRELAND

DURING THE MIDDLE AGES.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF HER MAJESTY'S TREASURY, UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

On the 26th of January 1857, the Master of the Rolls submitted to the Treasury a proposal for the publication of materials for the History of this Country from the Invasion of the Romans to the reign of Henry VIII.

The Master of the Rolls suggested that these materials should be selected for publication under competent editors without reference to periodical or chronological arrangement, without mutilation or abridgment, preference being given, in the first instance, to such materials as were most scarce and valuable.

He proposed that each chronicle or historical document to be edited should be treated in the same way as if the editor were engaged on an Editio Princeps; and for this purpose the most correct text should be formed from an accurate collation of the best MSS.

To render the work more generally useful, the Master of the Rolls suggested that the editor should give an account of the MSS. employed by him, of their age and their peculiarities; that he should add to the work [a] brief account of the life and times of the author, and any remarks necessary to explain the chronology; but no other note or comment was to be allowed, except what might be necessary to establish the correctness of the text.

The works to be published in octavo, separately, as they were finished; the whole responsibility of the task resting upon the editors, who were to be chosen by the Master of the Rolls with the sanction of the Treasury.

The Lords of Her Majesty's Treasury, after a careful consideration of the subject, expressed their opinion in a Treasury Minute, dated February 9, 1857, that the plan recommended by the Master of the Rolls "was well calculated for the accomplishment of this important national object, in an effectual and satisfactory manner, within a reasonable time, and provided proper attention be paid to economy, in making the detailed arrangements, without unnecessary expense."

They expressed their approbation of the proposal that each Chronicle and historical document should be edited in such a manner as to represent with all possible correctness the text of each writer, derived from a collation of the best MSS., and that no notes should be added, except such as were illustrative of the various readings. They suggested, however, that the preface to each work should contain, in addition to the particulars proposed by the Master of the Rolls, a biographical account of the author, so far as authentic materials existed for that purpose, and an estimate of his historical credibility and value.

Rolls House,
December 1857.

CHARTERS AND DOCUMENTS

ILLUSTRATING THE HISTORY OF THE

CATHEDRAL, CITY, AND DIOCESE

OF

SALISBURY.

[*All Rights Reserved.*]

CHARTERS AND DOCUMENTS

ILLUSTRATING THE HISTORY OF THE

CATHEDRAL, CITY, AND DIOCESE

OF

SALISBURY,

IN THE

TWELFTH AND THIRTEENTH CENTURIES.

SELECTED FROM THE

CAPITULAR AND DIOCESAN REGISTERS

BY THE LATE
REV. W. RICH JONES, M.A., F.S.A.,

AND EDITED BY THE
REV. W. DUNN MACRAY, M.A., F.S.A.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF THE LORDS COMMISSIONERS OF HER MAJESTY'S TREASURY, UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

LONDON:
PRINTED FOR HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE,
BY EYRE AND SPOTTISWOODE.
PRINTERS TO THE QUEEN'S MOST EXCELLENT MAJESTY.

And to be purchased, either directly or through any Bookseller, from
EYRE AND SPOTTISWOODE, EAST HARDING STREET, FLEET STREET, E.C.; or
JOHN MENZIES & Co., 12, HANOVER STREET, EDINBURGH, and
89 and 90, WEST NILE STREET, GLASGOW; or
HODGES, FIGGIS, & Co., 104, GRAFTON STREET, DUBLIN.

1891.

Br 98.97

~~Brit. Hist. 597~~

HARVARD COLLEGE
AUG 4 1891
LIBRARY

Hollis Fund A.

PREFACE.

THE production of the present volume has been attended by unfortunate circumstances of difficulty. The original compiler and editor, the Rev. William H. Rich Jones, M.A. (vicar of Bradford-on-Avon and honorary canon of Salisbury, author of the *Fasti Ecclesiæ Sarisburiensis* and editor of the *Registrum S. Osmundi* in this series), died on 28 Oct., 1885, while the work was still incomplete in preparation. After considerable consequent delay his collections were placed in the hands of the present editor (no stranger to his zealous predecessor); whose task has been, firstly, the careful collation of the several MSS. in which the transcripts of the charters selected by Mr. Jones were to be found, which work of collation had not previously been carried out, and in the course of which a few additions were made to the selection; secondly, the arrangement of the documents in, so far as possible, their right order of date (the original order of arrangement being found to be very incorrect); and, thirdly, the compilation of the glossary and index. For the free use of the several manuscript Registers from which the volume is compiled his thanks are due to the dean and chapter, and to the registrar of the diocese, together with Mr. A. R. Malden.

The Registers used are these:—

I. "Registrum Rubrum"; one of the episcopal registers. A small folio volume of 195 leaves, vellum as far as f. 157, and the remainder paper. The first 107 leaves were written in the first half of the fourteenth century;

the rest by several hands in the fifteenth. A note on a loose leaf at the end records that the volume was found in August, 1674, at Bishop's Lavington, "in musæo olim "domini Johannis Danvers, equitis aurati," and that it was restored by the consent of the then possessors to bishop Seth Ward. It is now bound in old dark calf, and only a red lettering at the back marks its correspondency with its old designation.

II. "Reg. B." (a letter which only stands for *Bishop*, as marking its ownership). A folio volume of about 287 vellum leaves, about one half written in the fourteenth century, and the other half in the fifteenth. It corresponds closely in the early part with the preceding register, but is a little later in date, and would seem almost certainly to have been copied from it; the numeration of the deeds almost always agrees. It is bound in thick oak boards.

III. "Reg. C." (*i.e.*, a chapter book). A small folio volume of 477 leaves of vellum, written by various hands, chiefly at the close of the thirteenth and early in the fourteenth centuries; with additions. It is entitled on f. 475 by a 15th century hand, "Liber evidenciarum "copiatarum de privilegiis, cartis, ... (*torn*) ecclesie "cath. Sarum in thesauria ibidem reconditis." At ff. 452–7 there is a register of chapter acts in the years 1320–3. This is the volume which Mr. Jones appears chiefly to have used.

IV. "Statuta Eccl. Sarum," or "Liber Niger." A small folio of about 94 vellum leaves, bound in black leather, written in the fourteenth and fifteenth centuries. It contains a calendar of the commemorations.

V. "Miscellanea Decani." A thin folio volume of the seventeenth century, preserved in the chapter muniment room, containing various collections relative to the church of Salisbury. This is referred to at pp. 6, 11, 212, and particularly at 266.

In the "Registrum S. Osmundi," as printed by Mr. Jones, there are various documents relating to the endowment and privileges of the cathedral of Salisbury from the commencement of the twelfth century to the year 1229. His object in collecting the materials of the present volume from other Registers appears to have been the further illustration of the same period, as well as the carrying on the history of the church to a later date, namely, the close of the thirteenth century. Very many of the charters here printed are therefore complementary of others previously printed, as being confirmations of earlier grants or in other ways relating to them. A few are actual repetitions; but as the repetition affords opportunity for correcting some mistakes which are found in the Osmund text as printed by Mr. Jones, they have been allowed to remain.[1] There seems to be indeed reason to fear that mistakes (especially in names) have frequently crept into the Osmund volumes. And the absence in these of any chronological arrangement makes the comparison of the materials now printed dependent on careful examination of the respective indexes; the latter are, however, at any rate, sufficient for that purpose.

The completion of the volume in this manner from the collections placed in his hands is all that the present editor is responsible for. It does not lie within the province of the task which he has undertaken to examine its materials critically, or to draw out from them a connected sketch of the progress of the endowment of a great church. Yet the story of that endowment, reaching back to a time of which but little with regard to such details is found in most of the books accessible to ordinary enquirers, is of no little interest

[1] Some of the charters are printed in the Appendix to H. Hatcher's *History of Salisbury*, fol. Lond 1843, pp. 721–735; but they are there given with the contractions used in the MSS. and not in an extended form.

or importance. It shows throughout how the grants of lands and churches, whether coming from kingly, ecclesiastical, or knightly hands, were distinctly personal gifts—gifts freely given from that which it was in the power of the individual giver to bestow. And it collaterally exhibits evidence, in instances which will be particularized below, how the same voluntary origin of endowments is to be found in regard to parish churches. Of many parishes, the history, in their civil as well as their ecclesiastical relations, can by means of these volumes be traced back much further than has hitherto been possible. Sir R. C. Hoare's *History of Wilts* and Hutchins' *History of Dorset* scarcely touch upon the time which is here comprised, and many an early Norman family's descent may hence receive elucidation.

It only remains to point out a few particulars which are of some special interest.

The records of the election of bishops in 1263, 1271, and 1284 exhibit two modes in which the choice of the chapter, after receipt of the king's license to elect, was determined. In the two former years the chapter delegated the election, in the one case to four, and in the other to seven, of their number (a plan adopted also at the election of Bingham in 1228, *Osm. Reg.*, ii. 107);[1] in the latter year there was an open election by vote, and each vote is recorded. Four persons were voted for, but the votes for Walter Scammel the dean represented the large majority of the electors. The mode in which Scammel's successor, Henry de Brandestone, was elected three years afterwards, at the beginning of March, 1287, is not recorded in Reg. C., where letters about the election are entered; probably it was by delegation. On his death in the following year Lawrence Hakeburne (who held the Berkshire prebend

[1] The same plan was also sometimes used in the election of a dean.

of Ruscomb, and whose name probably marks him out as a native of Hagbourne in that county) was chosen, and the process is entered in Reg. C. at No. 563, where the names of 33 voters are given. He died three months afterwards, on 8th August, before confirmation; but the elections of his successor, William de la Cornere, and of two others who followed in rapid succession before the year 1300, Nicholas Longespée and Simon of Ghent, do not appear to be entered in the Registers from which this volume has been compiled.

The visitation of some of the churches attached to prebends which was made about the year 1300 (printed at pp. 369–370) may, with some interest, be compared with the visitation of the same churches in 1220, which is printed in vol. i. of the Osmund Register. They alike tell a tale of great neglect, of insufficient and dilapidated books, vestments and ornaments, and of buildings with broken windows and roofs out of repair. At Sandhurst and Wokingham, in 1220, there was no Breviary; at the latter place eighty years afterwards we find that the want has been sufficiently supplied, but at the former there is neither the book of the daily service nor a Psalter, while the Manual which it possesses is not of the use of Sarum. At Knook, in 1226, there was an ivory processional cross; at our later date "crux deficit." Wokingham possessed at the earlier date a processional cross of Limoges work; but no mention is made of it afterwards. Hurst, however, had a Limoges pyx, and this, its "pixis bona," it retained. The later visitation does not extend, like the earlier, to the clergy officiating in these churches; and so we have here none of those startling revelations of utter ignorance and incompetence which the other record brings to light. For there we read of Simon, a chaplain of Sunning, who had been ordained deacon at Oxford by an Irish bishop, Albinus, who acted as a suffragan of Lincoln, and priest by bishop Hugh of Lincoln, and who thought it an indignity that he when a

priest should be catechized by the dean of Salisbury; but who could not tell when asked about the initial words of the Canon of the Mass, "Te igitur clementis- "sime Pater," what case "Te" was, nor how it was governed, but at last, on closer examination, said he supposed it was governed by "Pater," since the Father governs everything. We need not wonder that after further questioning he was pronounced "sufficiently "illiterate"! At Hurst a chaplain declined attempting to answer any question, and was suspended. At Arborfield another at first adopted the same course, but afterwards offered himself for examination, and was found to know nothing, and could neither read nor sing. And so with others. The very first words of the Canon of the Mass seem to have afforded a sufficient test of the almost universal ignorance. But the exposure was not more to the discredit of the chaplains than of the members of the chapter who had appointed them as their deputies.

With reference to the history of parochial endowments much illustrative matter may be found in these charters. Tithes are frequently granted by the bishops, with the consent of chapters and patrons, to one place or another, as if at their free disposal. And lay-donors assign them at their pleasure. Gilbert fitz-Gilbert grants tithes of lands, particularly, to the prebendary of Durnford, and straitly charges his steward not to hinder his gift (p. 236). And to the parish church of St. Andrew, at Durnford, Isabella de Tony had long before granted (p. 34) not merely land and pasture but also the tithes of her own demesne-land. Sir Bartholomew de Turberville, in 1242, attaches the tithes of his demesne of Winterbourne Turberville to the prebend of Charminster and Bere Regis, and specially declares that these had been customarily assigned by himself and his ancestors to whomsoever they chose (p. 278). Other examples of endowment with tithes, &c., relate to Netheravon, in

Wilts (in which case there is a particular charge to all concerned in paying the tithes that they make no deduction for expenses), Todbere, in Dorset, and Frome, in Somerset. But two especially interesting examples, as being instances of original voluntary endowments, by parishioners, of newly founded chapels, are given in the records concerning Mosterton, in Dorset, and Newland, in Preshute and Marlborough, Wilts. In the former case we have, in the year 1218, gifts of land by seven donors belonging to the place, and the consequent establishment of regular service by a settled chaplain; in the latter, in 1254, we have all the householders binding themselves and their successors to pay forty shillings annually for the maintenance of a chaplain in the chapel of St. Martin, which they had themselves built, and sealing the deed of gift with their common seal, a very remarkable and, so far as the editor knows, unique instance of the use of such a seal by a village community. The provision of houses for the bishop, the dean, and the chancellor of Salisbury is recorded at pp. 354–5 as being made by gift and purchase.

The diocesan constitutions of bishop Richard Poore are included in the contents of this volume, according to the intention of the first editor, Mr. Jones, because they have not hitherto been printed directly from a Sarum MS. The text now given represents, of course, the form in which they were originally published to the diocese, and, although the variations are neither many nor material, they afford a few corrections to, or noteworthy differences from, the text printed in Wilkins' *Concilia*. Where the latter has (§ 20) a direction that the priest should instruct the laity how in cases of necessity they should baptize infants with either the Latin or French form, the former prescribes Latin or English; but in a subsequent direction they agree in alike sanctioning the use of any one of the three languages.

In 1254, bishop William of York grants two hundred pounds of wax annually from his wardrobe for increas-

ing the lights in the cathedral, having been told that that amount would be sufficient to double the number of candles at each ministration. He promises also to provide an endowment sufficient for the permanent continuance of his gift; but whether he did so or not does not appear. We only find that upon his death, in 1256, the dean and chapter paid from his estate two hundred and forty marks to the prior and convent of Breamore for the repair of their house, in order to secure perpetual payment by the latter of ten marks annually for the maintenance of a chaplain to celebrate for the soul of the bishop, and for the provision of one light. About four years afterwards a bequest of one hundred marks to the same priory for a like endowment of an obit with the annual sum of six marks, was made by Nicholas of York, a canon of Salisbury, and probably of kin to the bishop, who was distinguished by the singular title of *le engineur*. It would be interesting to know in what way his engineering skill was displayed; possibly it may have been in connection with the fabric of the cathedral. A dispute as to the assignment of candles provided at the funerals of parishioners of St. Thomas who were buried in the churchyard of the cathedral is settled by an agreement in 1248 for their division between the treasurer of the cathedral and the rector of the parish, with a proviso that if the rector shall have charitably provided them for poor parishioners who were unable to bear the cost, he should then retain them for himself. From the will of Robert de Careville, the treasurer, in 1267, we learn that there were then seven altars in the cathedral; he bequeaths seven pounds to provide fourteen silver phials (each bearing a representation of three keys), in order that each altar may have two, and he directs that the money shall be provided by the sale of a large silver salver and three plain silver cups. The many and liberal bequests contained in this will to parish churches and to the poor of the parishes, to religious houses, and private

persons, with the provision for the daily dole for ever of one farthing to one hundred poor persons, are very noteworthy.

Among royal charters, one of two from the empress Matilda is dated at Falaise in June, 1148, in which she restores into the hands of bishop Jocelin, there present, some lands which she had taken from the church, and charges her son Henry to carry out the restitution. This is attested by a confirmatory deed of the archbishop of Rouen, in which he declares how he, having met the empress by the pope's command, had brought her to confess her sin in this invasion upon the church's property. Her son's charter of consequent restitution, dated at Devizes, follows on 13th April in the next year, in which, however, he stipulates for the retention of the castle and park of Devizes until a more prosperous condition of affairs may enable him safely to surrender them. Henry was in this year resuming the war in England against Stephen, which his mother had at last abandoned.

In 1226, Henry III. promises, in a letter to bishop Richard Poore of 20th October, that an aid of a sixteenth granted (when a twelfth or fourteenth was proposed) to the king by the clergy at the desire of the pope, at a time when a twentieth was being collected for the succour of the Holy Land, shall not be drawn into a precedent, but shall be regarded simply as a free and voluntary gift. This letter, however, has been already printed in the Register of St. Osmund, ii. 67, with a series of documents relating to the grant, including the king's letter of application and the pope's letter of sanction.

The difficulties in which the Norman monasteries which held property in England were often in consequence of that holding involved, and the frequent lawsuits which ensued, are illustrated in the cases of the abbeys of Jumeaux, Jumiéges, and Fougères. In

1239 the proctor of the former abbey resigns all claim to the tithes of Lavington before a papal commission, originally appointed seven years earlier to settle disputes concerning the property of the prebend of Potterne and Lavington, willingly accepting instead an annual pension of ten shillings. In 1248 a long dispute with Jumiéges in consequence of the poverty of their vicarage of Winterbourne Stoke is settled by the abbey's consenting to the increase of the endowment of the vicarage by the tithe of lambs, wool, the mill, and hay. And in 1249 the bishop of Salisbury intervenes to secure to the abbey of Fougères, out of compassion for its poverty, the payment of an annual rent from the church of West Kington, which it had been a source of continual trouble and expense to the abbey to obtain.[1]

In 1248 the condition of the buildings of Wilton abbey is so bad, some part being absolutely destroyed by age, and the remainder being so ruinous that the corporate funds were insufficient to bear the cost of repair, that the bishop upon the occurrence of a vacancy in the rectory of Bulbridge reduces it to a vicarage, in order to assign two thirds of the great tithes *in perpetuum* for a fabric-fund to the abbey, reserving the other third, with the oblations, &c., for the vicar, and releasing the church from a previous customary obligation of supplying wax and a horse for the abbey.

From a grant made by Gilbert de Lacy, prebendary of Bedminster, about the year 1226, we learn that there was a hospital for female lepers at "Brichtuicbrig" (Brightbow-bridge) in the parish of Bedminster, of which the founder was Sir Thomas de Berkeley. This was the Hospital of St. Catherine, of which the first founder was Sir Robert de Berkeley, brother of Thomas, who

[1] Some illustrations of the difficulties experienced in this way by the alien houses may be seen in Sir G. F. Duckett's *Charters of the Abbey of Cluni*, 1888, vol. i., 179 *et seqq.*

died in 1220, and which is said to have been confirmed in its possessions and still further endowed by his brother who succeeded him, and who died in 1243; but no mention is made in the notices of this hospital elsewhere found that it was for lepers. The inmates are by Lacy's grant permitted to have a chaplain and a chantry, but under such strict regulations as to the non-admission of outsiders to their chapel as show that no fear of contagion and no feeling of repugnance were likely of themselves to suffice to keep persons from desiring admittance.[1] Only hand-bells were to be used, and these were not to be hung.

Three instances, between the years 1235–42, of agreements for the foundation of private chapels for lords of manors in parishes belonging to the dean and chapter are noticeable. License for a wooden chapel at Britford is granted to Sir Ralph de Thony (p. 232); for a chapel at Studley to Roger de Stodley (p. 252); and for one at Winterbourne Turberville to Sir Bartholomew de Turberville (p. 278). In the latter case the permission is given in consideration of the gift by the grantee of the tithes of his whole demesne to the canon of Charminster and Bere.

Between the year 1220 and 1228 we meet, in an agreement respecting the patronage of the churches of Shipton, Oxfordshire, and Brixworth, Northamptonshire, which allots the respective shares of endowment of the two prebends which were constituted in these churches, with what appears to be a singular notice of profits derived from the representation of miracle-plays as forming part of the divisible revenues. It is decreed that the "actiones," should there happen to be any, in the villages of Fifhide (Fifield) and Idbury should belong to the canon of Brixworth, and in like manner,

[1] It is probable that various forms of cutaneous disease were classed under the common term of leprosy.

that the "actiones," should there be any, in the villages of Middleton and Langley should go to the canon of Shipton; while those in the village of Lyneham were to be equally divided. It does not seem that any other interpretation can be given to these "actiones" but that which explains them as "actings," "spectacula" (Du Cange), viz. those exhibitions of mysteries, which were sometimes encouraged, sometimes tolerated, sometimes condemned, by the church, and the place of which, as a means of raising contributions for parish-churches, was afterwards occupied by the convivial "church-ales."

In the Appendix are given three letters of pope Calixtus III. relative to the canonization of St. Osmund, which, although a century and a half later in date than the limit of our compilation, are not out of place in a volume dealing with the history of the cathedral of which he was the founder. In the first of these, dated 13 Dec., 1456, the pope informs the bishop, together with the dean and chapter, of Salisbury, that he has fixed the first of January following for the formal act of canonization, which had long, he says, been desired by king Henry VI. In the second, written on 3rd January, he notifies its accomplishment, dwelling with emphasis on some difficulties, not particularized, which had long hindered it, and which rendered it a matter of wonder that it had been possible for him, when worn with old age and infirmity, to carry it out. Referring to another letter which had authorized the translation of the relics of the saint, he directs that in future all the alms and offerings of the faithful which shall be presented at the shrine shall first be assigned to its due decoration; next, to the re-payment of moneys borrowed for the expenses of the canonization; and, thenceforward, when these claims are satisfied, to the fabric-fund of the cathedral. The third letter, of 18 Feb., notifies his having commissioned his secretary, Dr. John Lax, to attend the translation of the relics,

whom he strongly recommends (as also he had done in the first letter) for some tangible reward in return for the zealous service he had rendered to the church of Salisbury in the management of the whole matter. We find that Lax was in consequence a year and a half later preferred to the prebend of Chardstock. The bull of canonization (1 Jan., 1456), a very lengthy and wordy document, is printed in Cocquelines' *Bullarum Amplissima Collectio*, tom. iii., part iii., pp. 79–84, fol. Rom. 1743. It is there stated that the subject had been under consideration during four preceding pontificates, viz. those of Gregory XII., Martin V., Eugenius IV., and Nicholas V. By the authority of the first two of these, successive official enquiries into the merits of Osmund had been held, first, by the bishops of Bath [and Wells] and Coventry, with the abbot of Stanley, and afterwards, in 1423, by James [de Balardi], bishop of Trieste, the nuncio in England, together with the bishops of Winchester and Hereford.[1] In the enumeration of these merits the formation of the Sarum Consuetudinary holds a prominent place; it is described as being "librum quendam perutilem et pro-" ficuum, ordinalem alias consuetudinarium appellatum, " quo fere universæ ipsius Angliæ Walliæ et Hiberniæ " ac aliorum quamplurium locorum utuntur ecclesiæ." Osmund is also said to have put together "sanctorum " vitas, pro eorum gloria et cleri instructione." The fourth of December is appointed to be kept as the festival day, and indulgences are attached to the observance of the day and its octave, and the making of offerings at that time for the church and the tomb. The record of all the proceedings (described in the bull as "[libellus] in " quo omnia fideliter annotari curavimus, una cum " processibus super præmissis confectis"), including the

[1] These last commissioners delegated their task to the abbot of Bindon and the prior of Breamore.

evidence to miracles alleged by many witnesses, was transmitted to Salisbury to be for ever preserved in the archives of the cathedral ("in archivio ipsius ecclesiæ "ad perpetuam rei memoriam conservari mandavimus"). There it still remains, although in a somewhat mutilated condition; and from it some translated extracts have been printed in Hatcher's *History of Salisbury*, pp. 138–148. The editor of this volume very much wished to include this very interesting document in his Appendix, but on his several visits to Salisbury he failed to see it, as it had been unfortunately mislaid, and nothing was known of its whereabouts, although in recent years it had been carefully repaired and bound. Since the time of the editor's inquiry it has, however, happily been found, and the chapter, with a right estimation of its value, have resolved themselves to print it, as a tribute due to the memory of the founder of their church and of its former Use, and have entrusted the editorship to the careful hands of Mr. A. R. Malden, one of the Registrars. Its appearance will be looked for with much interest.

CONTENTS.

Page

I.—Grants by English Sovereigns:

Henry I. - - - - - 1–6, 87
Stephen - - - - - 7–10
Matilda - - - - - 11, 14
Henry II. - - - - 15, 22, 24, 25, 29
Richard I. - - - - 47
John - - - - 62, 76, 178
Henry III. - - - - 170, 175, 178, 180, 184, 227, 231, 238, 249, 258, 337
Edward I. - - - - 365, 367

II.—Grants, &c., by Bishops of Salisbury:

Roger - - - - - 5
Jocelin - - - - - 18, 19, 29, 30, 37–9, 43
Herbert Poore - - - - 59
Richard Poore - - - - 82, 84, 95, 99, 101, 115–121, 163, 164, 166, 167, 185, 187, 191, 198, 229
Robert Bingham - - - - 206, 226, 236, 259, 261, 272, 279, 282, 283
William of York - - - - 288, 292, 295, 299, 301, 313–320, 322
Giles Bridport - - - - 331, 334
Walter de la Wyle - - - - 346
Robert de Wykehampton - - 355, 356, 358

III.—Miscellaneous Grants and Documents - 5, 14, 16, 17–126, 165–366

IV.—Papal Bulls and Commissions:

Eugenius III. - - - - 12
Honorius III. - - - - 88, 97
Gregory IX. - - - - 183, 203, 233, 250, 255
Innocent IV. - - - - 309, 310
Alexander IV. - - - - 329

	Page
V.—Documents relating to Norman Abbeys:	
St. Mary Monteburgh - - -	27, 28, 30, 31, 79
Fougères - - - - -	39, 317
Préaux - - - - -	87
Noyon - - - - -	199
Bec - - - - -	202
VI.—Constitutions of Bishop Richard Poore -	128–163
VII.—Cathedral Regulations and Forms:	
Valuation of the prebends - -	206
Terms of residence of the prebendaries -	209
Form of installation of dean - -	210
Form of reception of lay-people into brotherhood - - - -	212
VIII.—Narrative of the Foundation of the Church of Salisbury - - -	266
IX.—Foundation and Endowment of the Hospital of St. Nicholas at Salisbury -	295–300
X.—Foundation of a Hospital at Easton Royal	301–6
XI.—Foundation of the Hospital of Scholars' Vale at Salisbury - - - -	334–6
Visitation of the Hospital - - -	368
XII.—Elections of Bishops:	
Walter de la Wyle - - -	336–340
Robert de Wykehampton - - -	351, 353
Walter Scammel - - - -	361–4
XIII.—Will of Robert de Careville - -	342–6
XIV.—Foundation of the Collegiate Church of St. Edmund, Salisbury - - -	346–9
XV.—Election of Dean Walter Scammel -	352
XVI.—Deprivation of a Vicar - - -	367
XVII.—Survey of Churches in the Dean's Peculiar - - - - -	369
Appendix:	
i. Family descent of S. Osmund - -	373
ii. Three letters of pope Calixtus III. respecting his canonization, A.D. 1456–7	374–7
Glossary - - - - - -	381–8
Index - - - - -	391–446

ERRATA.

Page 11, l. 7, *for* "begnigne," *read* "benigne."
„ 31, l. 2 from bottom, *for* "controversia. Idem," *read* "controversia, idem."
„ 54, *delete* foot-note.
„ 73, margin, *for* "William," *read* "Adam."
„ 80, top margin, *for* "*c.* 1195," *read* "*c.* 1215."
„ 84, margin, *for* "churches," *read* "tithes."
„ 93, l. 16 from bottom, *for* "confetæ," *read* "confectæ."
„ 123, l. 4, *for* "Lincolnienses," *read* "Lincolniensis."
„ 179, l. 13 from bottom, *for* "expetendis" (MSS.), *read* "expeditandis."
„ 185 l. 4 from bottom, *for* "Henrici," *read* "Humfredi."
„ 202, margin, *for* "prior," *read* "abbot."
„ 205, margin, *for* "*c.* 1230," *read* "*c.* 1228."
„ 224, l. 3, *for* "præictus," *read* "prædictus."
„ 230, l. 7, *for* "episcopis," *read* "episcopus."
„ 237, l. 27, *for* "[de Preston]" *read* "[de Merton]." The mistake was incautiously copied from the list of archdeacons of Berkshire in Mr. Jones' *Fasti*.
„ 260, l. 3 from bottom, *delete* "cui," erroneously inserted in the MSS.
„ 276, margin, *for* "one virgate given by Thomas Aldwyn of Calne," *read* "one virgate of land at Calne."
„ 284, l. 1, *for* "subsriptis," *read* "subscriptis."
„ 304, l. 23, *for* "facilitates," *read* "facultates." Error in MS.
„ 310, l. 20, *for* "compellandum," *read* "compellendum."
„ 325, l. 16, *for* "defunctorem," *read* "defunctorum."
„ 342, l. 6, *for* "Ada de Wachampton," *read* "Ada de Bathampton."
„ 349, l. 6 from bottom, *for* "Scemal," *read* "Scamel."
„ 354, l. 7 from bottom, *for* "vicarius," *read* "vicarii."

SARUM CHARTERS AND DOCUMENTS.

U 15274. Wt. 5453. A

SARUM CHARTERS AND DOCUMENTS.

I.

Carta Henrici regis Angliæ de donatione et concessione ecclesiarum de He[g]htredeberia,[1] *et de Godelming, facta ecclesiæ Sarum.* 1109–1117.

Lib. Evid. B. 10 ; C. 38. Reg. Rubr. 10.

Foundation by king Henry I. of the prebend of Heytesbury.

Henricus, rex Angliæ, archiepiscopis, episcopis, baronibus, vice-comitibus, et omnibus fidelibus suis, Francis et Anglicis, salutem :—

Sciatis me dedisse pro salute animæ meæ, et uxoris meæ Mathildis reginæ, et successorum nostrorum, Deo et ecclesiæ sanctæ Mariæ Saresbiriensis, in præbendam, ecclesiam de Hehtredeberia et ecclesiam de Godelming [Godelmynggs] quas Ranulfus Flambard de me tenet, cum omnibus terris eisdem ecclesiis adjacentibus, scilicet terram quam idem Radulfus tenet in Hehtredeberia et in Godelming, et Tiwesle et Henned,[2] et Geldeford, in bosco et pratis et molendinis, et aliis pertinentiis, cum omnibus consuetudinibus et libertatibus suis; et hoc concedente prædicto Ranulfo Flambard, eo videlicet tenore, ut idem Ranulfus prædictas ecclesias, quamdiu vixerit, tanquam canonicus Sarum, libere et quiete possideat; deinde vero in libera ecclesiæ Sarum, et episcopi sui, dispositione remaneant.

Testibus, Willelmo, episcopo Winton ; Roberto, episcopo Lincoln; Pharicio, abbate de Abbendon; Rogero de Martewast[3] ; Aluredo de Lincoln ; apud Marleberiam.

---

[1] "The gift of the church of "Heytesbury to the cathedral of "Sarum is recited in the general "charter of Henry I. (c. 1115). "See *Osmund Reg.*, i. 200. Godal-"ming, in Surrey, continued even "till recent times to be a peculiar "of the dean of Sarum." *Jones.*

[2] Tiwesley, or Tewesley, is a tithing of Godalming; Hennedon, or Enton, a dependency of the same. See *Osm. Reg.*, i 207, 227.

[3] "Martewall," Rubr.

II.

[1130–1.[1]] *Carta Henrici, regis Angliæ, facta ecclesiæ Sarum, de ecclesia de Husseburna.*[2]

Lib. Evid. B. 12; C. 40. Reg. Rubr. 12.

Foundation of the prebend of Hurstbourne.

Henricus, rex Angliæ, Willelmo episcopo Wintoniensi, et Willelmo de Ponte-archarum, et omnibus baronibus, Francis et Anglicis, de Wintescyra,[3] salutem:—

Sciatis me concessisse sanctæ Mariæ Sarum, et Rogero, ejusdem ecclesiæ episcopo, ecclesiam de Hesseburna in præbendam, et quicquid Thurstinus filius Vitalis de rege tenet, in terris, et in silvis, in pratis, et pascuis, et omnibus aliis rebus. Et præcipio ut Willelmus de Ponte-archarum eum inde seysiat.

Teste, Ranulfo, cancellario, apud Grechelada.[4]

III.

Carta Henrici regis de libertatibus ecclesiæ Sarum concessis, utpote de theoloneo, et aliis hujusmodi in mercatis per totam Angliam.

Lib. Evid. B. 14; C. 42. Reg. Rubr. 14.

Exemption from tolls in markets conceded to the canons of Sarum.

Henricus, rex Angliæ, omnibus baronibus, et vice-comitibus et ministris suis, Francis et Anglicis, totius Angliæ, salutem:—

Sciatis me concessisse canonicis sanctæ Mariæ Sarum ecclesiæ, ut sint imperpetuum quieti in mercatis, et in feriis, per totam Angliam, cujuscunque terra sit, ab omni consuetudine et theoloneo de toto dominio suo; et prohibeo ne aliquis super hoc eis injuriam faciat super x. libris forisfacturæ.

Testibus, R[anulfo,] cancellario; et Waltero de Gloecestria; apud Clarendonam.[5]

---

[1] Will. de Ponte-archarum was sheriff of Hants in these years.

[2] "Hurstbourn is in Hampshire, "in the deanery of Andover. It "was united ultimately with Bur- "bage as one prebend. On the "gift of the two churches to the "cathedral, see *Osmund Register*, "i. 201." *Jones.*

[3] "Hamptes," Rubr.

[4] "Crekelade," Rubr.

[5] "apud Cadomum," in a copy in the volume of statutes mentioned on page 6, in which the penalty at the end of the charter is omitted.

IV.

Assisa panis et serevisiæ cum suis amerciamentis tenentium de Stratford sub Castro pertinet ad decanum et capitulum Sarum; videlicet, ad communam canonicorum. Transcriptum Rogeri, episcopi Sarum. A.D. 1120. March 10.

Reg. Rubr. *fol.* 2.

Grant of the assize of bread and beer at Stratford sub Castro, to the *communa* of the canons of Sarum.

Salutz, grace, et benison :—Nous vous maundons que vous suffrez nos chiers filz lez dean et chapitre de nostre eglise de Sarum prendre et avoir lez amercementz dassise effreinte du payn et servase de leur tenauntz de Stratford come ilz fount ailleurs pour leur commune, et prebendez de nostre dit eglise. Et si rien avez receux de tielz amercementez susditz lez faces restituer.

Done a Wodeford, le x. jour de Mars, lan de nostre sacre tresisme.

V.

Carta dominæ Adeliz de Rideris,[1] *de manerio de Alfinton*[2] *et de ecclesia ejusdem, concessis ad incrementum præbendæ de Sarum.* c. 1130 (?).

Lib. Evid. C. 171. Reg. Rubr. 136.

The manor and church of Alvington given for the increase of a prebend, and held of the Lady Adeliz de Rivers.

Willelmo, Dei gratia episcopo Exoniensi, Adeliz de Rideris[3] salutem et dilectionem in Christo :—

Significamus vobis, domine, quando Rex Henricus mihi dedit manerium de Alfinton, per libertatem et custumas quas in eo habebat mihi concessit, et ecclesiam villæ quam prius ad incrementum cujusdam præbendæ ecclesiæ Salesberiarum concesserat mihi concessit, ut canonicus eam de Deo et de me teneret et recognosceret, sicut prius de rege recognoscebat; et, salvo vestro jure episcopali, sic confirmari concedo. Valete.

---

[1] "Ridereris," Rubr.

[2] "This is the church of West "Alvington, near Kingsbridge, in "Devon, which is still in the gift "of the dean and chapter of "Sarum." *Jones.*

[3] "Redvers," Rubr. and B.

VI.

1131. Sept. 8. *Carta Henrici regis, de collatione et confirmatione ecclesiæ de Malmesberia.*

Statuta Eccl. Sar. *fol.* 33*b*.[1] Miscell. Decani MS. *fol.* 16. Hatcher and Benson, *Hist. of Salisbury*, p. 722.

Grant by Henry I. of the church of Malmesbury to the church of Sarum.

Henricus, Dei gratia rex Anglorum et dux Normannorum, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, comitibus, baronibus, et omnibus filiis sanctæ ecclesiæ per Angliam constitutis, salutem :—

Notum sit omnibus, tam præsentibus quam futuris, recognitum esse per reclamationem Rogerii, Salesboriensis episcopi,[2] prædecessorumque illius, ecclesiam Malmesberiæ retroactis temporibus episcopalem sedem Wiltescire plurimis annorum evolutis curriculis extitisse. Quapropter, sciatis me reddidisse et in elemosinam concessisse Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Salesberiensi, et prædicto Rogerio, cunctisque successoribus suis, præfatam ecclesiam Malmesberiæ, cum omnibus appenditiis suis, ut dominium suum et sedem propriam, consultu archiepiscoporum necnon episcoporum regni mei et in audientia eorundem ; pro animabus patrum et parentum meorum, et pro remissione peccatorum meorum, et pro statu et incolumitate regni mei ; ita tamen, ut in eadem ecclesia Malmesberiæ imperpetuum ordo monasticus sub prioratu consistens conservetur, et in propria manu episcopi et dominio et protectione semper maneat.

Hanc itaque redditionem meam et concessionem factam, in concilio apud Northamtonam, in festo Nativitatis beatæ Mariæ, in præsentia et audientia Petri Ruffi, sacrosanctæ ecclesiæ Romanæ cardinalis presbyteri, et omnium subscriptorum, et ab omnibus ipsis collaudatam, confirmo, et ecclesiæ Salesberiæ inconcusse et illibate imperpetuum obtinendam statuo, et regia auctoritate, et a Deo mihi collata potestate, corroboro.

Testibus, Willelmo, Cantuariensi archiepiscopo ; et Turstino, Eboracensi archiepiscopo ; et Gilleberto, Londoniensi episcopo ; et Henrico, Wintoniensi episcopo ; et Alexandro, Lincoliensi epi-

---

[1] This is a MS. of the fourteenth century, with additions of later date, which contains various collections besides the statutes of the cathedral. It is preserved in the Bishop's Registry.

[2] "There is in the Reg. Rubr. " (*fol.* 113) a bull, dated 1 Jan. " 1125, by which pope Honorius II. " confirms to Roger, bishop of " Sarum, the churches of Malms- " bury, Abbotsbury, and Horton." *Jones.*

scopo; et Johanne, Rovecensi episcopo; et Seifrido, Cicestrensi episcopo; et Willelmo, Exoniensi episcopo; et Roberto, Herefordensi episcopo; et Symone, Wigornensi episcopo; et Rogero, Cestrensi episcopo; et Ebrardo, Norwicensi episcopo; et Anschero, abbate de Radinge; et Ingulfo, abbate de Abbendona; et Waltero, abbate de Gloecestria; et Gaufrido, abbate de S. Albano; et Herberto, abbate de Westmonasterio; et Warnerio, abbate de Bello; et Hugone, abbate de S. Augustino, et Gaufrido, cancellario; et Roberto de Sigillo; et Nigello, nepote episcopi Salesberiæ; et Roberto, comite Gloecestria; et Willelmo, comite de Warenna; et Ranulfo, comite de Cestra; et Roberto, comite de Legecestra; et Rogerio, comite de Warwic; et Brientio filio comitis; et Milone de Gloecestria; et Hugone Bigoto; et Unfrido de Bohun; et Pagano filio Johannis; et Gaufrido de Clinton; et Willelmo de Ponte-archarum; et Ricardo Basset; et Alberico de Ver; et Ricardo filio Gilberti; et Rogero filio Ricardi; et Waltero filio Ricardi; et Waltero de Gant; et Roberto de Ferariis; et Willelmo Peverello, de Notingeham; et Baldewino de Ridvers; et Waltero de Salesberia; et Willelmo de Moion; et Roberto de Arundel. 1131. Sept. 8.

VII.

Carta Rogeri, episcopi Sarum, data a Stephano, rege Angliæ, de burgo Malme[s]beriæ, et adjacentibus. [1136.]

Lib. Evid. B. 5; C. 33. Reg. Rubr. 5. Hatcher and Benson, *Hist. of Salisb.*, 723.

Grant by king Stephen to bishop Roger of the borough of Malmesbury.

Stephanus, rex Angliæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, comitibus, baronibus, vice-comitibus, et omnibus fidelibus suis, Francis et Anglicis, totius Angliæ, salutem:—

Sciatis me dedisse et concessisse Rogero, episcopo Sarum, totum burgum de Malmesberia cum omnibus hundretis et terris et consuetudinibus eodem burgo adjacentibus, sicut erant in dominio regis Henrici, die qua ipse fuit vivus et mortuus. Et volo et firmiter præcipio quod bene et in pace et honorifice et libere illud teneat, cum socha et sacha, et toll et theam et infangenetheof, et cum omnibus consuetudinibus cum quibus rex Henricus eum burgum et hundreta ei pertinentia tenuit in dominio suo.

[1136.] Testibus, Henrico, Wintoniensi episcopo; Alexandro, Lincolniensi episcopo; et Seyfrido, Cycestrensi episcopo; apud Oxeneford.[1]

VIII.

c. 1136. *Carta Rogeri, episcopi Sarum, data a domino [Stephano], rege Anglie, de quadam terra in Lavintona, et aliis libertatibus et liberis consuetudinibus.*

Lib. Evid. B. 6; C. 34. Reg. Rubr. 6.

Grant by king Stephen of lands at Lavington to bishop Roger.

Stephanus, rex Angliæ, episcopo Salesbiriensi, et justiciariis, et vice-comitibus, et omnibus baronibus et fidelibus suis, Francis et Anglicis, de Wiltesciria, salutem:—

Sciatis quoniam dedi et concessi Rogerio, episcopo Sarum, servitium et terram Willelmi filii Malgeri de Lavintona[2] de feodo quod ipse tenebat de Gilberto Blundo. Quare volo, et firmiter præcipio, quod bene et in pace et honorifice et libere teneat terram illam cum socha et sacha, et toll et theam, et infangenetheof, et cum omnibus aliis consuetudinibus et libertatibus suis cum quibus tenet alias terras suas liberius et quietius.

Testibus, Henrico, Wintoniensi episcopo; et Rogero de Fiscampo; apud Cyrecestram.

IX.

After 1139. [*Carta Stephani regis, de ecclesiis de Odiham, Lys, etc.*[3]]

Statuta Eccl. Sar. *fol.* 38*b*.

Grant by king Stephen of the church of Odiham, etc., for the Schoolmaster.

Stephanus, rex Angliæ, Henrico, Wyntoniensi episcopo, et justiciariis, et baronibus, et omnibus fidelibus suis Franciæ et Angliæ de Wiltescyre, salutem:—

Sciatis me dedisse et concessisse in perpetuam elemosinam Deo et ecclesiæ Sarum, ad opus magistri scholæ Sarum, ecclesiam de Odiham cum ecclesia de Lys et de Bynthewrthe, et

[1] "In Reg. Rubr. *fol.* 113*b* is a "confirmation by Pope Innocent II., "in 1140, to Roger, bishop of "Sarum, of the possessions and "privileges granted to his cathe-"dral." *Jones.*

[2] "This is what is now called "Lavington Episcopi, or West "Lavington, in Wilts." *Jones.*

[3] Printed (with differences in names) in *Osm. Reg.*, i. 191.

cum aliis ecclesiis et capellis ei pertinentibus. Quare volo et firmiter præcipio quod ipsas bene et in pace et honorifice et libere teneat, cum terris et decimis et consuetudinibus eis pertinentibus, in bosco et plano, in terris et pratis et pascuis, et cum omnibus aliis rectitudinibus ecclesiasticis, sicut Rogerus, Sarum episcopus, et Ranulphus, Dunelmensis episcopus, illas nunquam melius tenuerint. *After 1139.*

Testibus, Phil[ippo] cancellario, et Rogero de Fisset[is?], et comite Waltero [Walerano] de Melen, et Roberto de Bar., et Yngeramno de Sarum, et Willelmo de Puntharche[1]; apud Sarum.

X.

Carta de ecclesiis de Husseburne et de Burbey ecclesiæ Sarum datis et concessis. *After 1139.*

Lib. Evid. B. 7; C. 35. Reg. Rubr. 7.

Confirmation by king Stephen of the prebend of Hurstbourne and Burbage.

Stephanus, rex Angliæ, Henrico, episcopo Wintoniensi, apostolicæ sedis legato, dilecto fratri suo, salutem :—

Sciatis quod non dedi comiti Theobaldo fratri nostro nisi illud quod habebat in manerio de Hesseburna et de Burbey. Quare præcipio quod ecclesia sanctæ Mariæ Sarum teneat in præbendam ecclesiam de prædicto manerio de Hesseburna, et illam de Burbey, sicut unquam melius tenuit [die] in qua Rogerus episcopus fuit vivus et mortuus. Et si ecclesia sanctæ Mariæ inde disseisata est, cito reseissatur, ne super hoc ulla fiat ei injuria vel contumelia.

Teste, G[ualerano] comite Mellent; apud Sarum.

XI.

Carta de libertatibus et liberis consuetudinibus ecclesiæ Sarum in mercatis et feriis per totam Angliam concessis sub pœna forisfacturæ. c. 1139 (?).

Lib. Evid. B. 8; C. 36. Reg. Rubr. 8.

Charter of king Stephen confirming the exemption of the

Stephanus, rex Anglorum, omnibus justiciariis et baronibus, et vice-comitibus, et ministris suis, Francis et Anglicis, totius Angliæ, salutem :—

Sciatis me concessisse canonicis S. Mariæ Sarisberiensis ecclesiæ ut sint in perpetuum quieti in mercatis et in feriis

[1] "Luntharche," MS.

c. 1139 (?). canons of Sarum from tolls in markets.

per totam Angliam, cujuscunque terræ sint, ab omni theoloneo et consuetudine de toto suo dominio. Et prohibeo ne aliquis super hoc eis injuriam faciat super decem liberis forisfacturæ.

Testibus, R[oberto de Gant?] cancellario; et Willelmo Mart[el]; apud Clarendon.

XII.

1139 (?). Dec. 25.

Carta ecclesiæ Sarum data a Stephano, rege Angliæ, de perpetua et quieta clamatione omnium terrarum ecclesiæ Sarum pertinentium, et aliarum secularium consuetudinum, et omnium ecclesiarum quas perquisivit Rogerus ejusdem loci episcopus, et specialiter ecclesiæ de Caninges communæ ecclesiæ Sarum concessæ et confirmatæ.[1]

Lib. Evid. B. 4; C. 32. Reg. Rubr. 4.

Confirmation by king Stephen of the endowments of prebends, etc.

Stephanus, rex Angliæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, comitibus, baronibus, justiciariis, vice-comitibus, ministris, et omnibus fidelibus suis, Francis et Anglicis, totius Angliæ, salutem:—

Sciatis quod clamo quietas imperpetuum omnes terras pertinentes ad præbendas omnium canonicorum ecclesiæ S. Mariæ Sarum de danegeld. Et præterea concedo et confirmo, et regia auctoritate corroboro, omnes ecclesias illas quas Rogerus, episcopus Sarum, perquisivit et dedit eidem ecclesiæ in augmentum præbendarum et personagiarum ipsius ecclesiæ,—videlicet, ecclesiam de Odiham, et ecclesiam de Mera, et ecclesiam de Westberia, et ecclesiam de Stapelford, et ecclesiam de Ficheldena, et ecclesiam de Husseburna, et ecclesiam de Burbecha, cum omnibus appendiciis suis, et ecclesiam de Alwardberia, et omnes alias ecclesias cum rebus omnibus eisdem pertinentibus; et nominatim ecclesiam de Canenghis cum omnibus appendiciis suis ad communam prædictorum canonicorum in perpetuum sine omni alia calumpnia. Et ad illam communam augmentandam et sustentandam dono eis in per-

---

[1] "There is, in Reg. Rubr. 3 and "C. 31, a previous copy of this "charter, with precisely the same "list of attesting witnesses. The "only difference is the addition in "this copy of the grant of the "church of Cannings to the 'com-"'muna' of the canons of Sarum. "It is the former, and shorter, "charter that Hatcher prints in his "*History of Salisbury*, p. 723." *James.*

petuum decem libratas terræ in dominio meo in . . . .[1] Quare volo et firmiter præcipio quod hæc omnia supradicta bene et in pace, libere et quiete et honorificé teneant, in bosco et in plano, in pratis et in pascuis, in aquis et molendinis, in stagnis et piscariis, in viis et in semitis, extra castellum et infra, in burgo et extra, et in omnibus aliis locis. Et hoc eis caritative et begnigne concedo et dono pro salute animæ meæ, et pro salute animæ Willelmi regis, avi mei, et pro salute Henrici regis, avunculi mei, et pro salute animarum patris et matris meæ, et pro statu regni mei. 1139 (?). Dec. 25.

Testibus, Roberto, episcopo Herefordensi; G[ualerano], comite de Mellent; et Philippo, cancellario; et Rogero de Fiscano; et Roberto de Ver; et Willelmo Martel; et Ricardo de Aquila; et Ingeranno de Say; et Rogero de Toeni; et Willelmo de Ponte-Archarum; et Turgiso de Abrin[cis]; et Roberto de Oilli; et Fulcone fratre suo; et Waltero Sarum; et Warino de Lusor[e]; et Ricardo camerario; et Gaufredo Piet'. (*sic*); et Roberto Marmione. Apud Sarum, die Natalis Domini.

XIII.

[*Carta Matildæ Imperatricis de privilegiis præbendarum ecclesiæ Sarum.*] [1142.]

Statuta Eccl. Sar. *fol.* 34*b*. Miscell. Dec. MS. *fol.* 19. Hatcher and Benson, *Hist. of Salisb.*, 724.

Confirmation by the empress Matilda of the exemptions appertaining to the prebends of Sarum.

Matilda, imperatrix, regis Henrici filia, et Anglorum domina, Johanni filio Gist, et Willelmo de Salisberie, et ministris suis, salutem:—

Præcipio quod præbendæ S. Mariæ Sarum, et canonici et homines sui de præbendis suis, sint in pace quieti de placitis, et querelis, et schiris, et hundredis, sicut fuerunt tempore Osmundi et Rogeri episcoporum; et nominatim præbendæ ecclesiarum; et si quid super ipsas positum est, clamo quietum.

Testibus, Theobaldo, archiepiscopo Cantuariensi; et Roberto, episcopo Londoniensi. Apud Oxeneford.

[1] "The name is omitted in all "three records. By referring to "*Osm. Reg.*, i. 208, it would seem "probable that the land alluded to "was that held once by Alward in "Sarum, and by Godus in Sarum "and Wilton. In an old Statute "Book, part of this holding seems "to be designated, in the margin, "as 'Le Byshope Doune' (= *Bish-op's-down*)." *Jones.*

XIV.

1146. Nov. 26.

Bulla Eugenii Papæ (III.) confirmans possessiones et privilegia Ecclesiæ Sarum.

Reg. Rubr. *fol.* 115. Hatcher and Benson, *Hist. of Salisb.*, 725.

Bull of pope Eugenius III. confirming the possessions and privileges of the church of Sarum.

Eugenius, episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri Jocelino Sarisberiensi episcopo, ejusque successoribus canonice substituendis in perpetuum.

Ex injuncto nobis a Deo apostolatus officio fratres nostros episcopos, tam vicinos quam longe positos, debemus diligere, et ecclesiis in quibus Domino militare noscuntur suam justitiam conservare, ut quemadmodum patres vocamur in nomine ita nihilominus comprobemur in opere. Hujus rei gratia venerabilis pater in Christo Jocelline, episcope, prædecessorum nostrorum felicis memoriæ Honorii atque Innocentii Romanorum pontificum vestigiis inhærentes, tuis justis postulationibus clementer annuimus, et Sarisberiensem ecclesiam, cui Deo auctore præsides, sub beati Petri et nostra protectione suscepimus, et præsentis scripti privilegio communimus, statuentes ut quascunque possessiones, quæcunque bona inpræsentiarum juste et canonice possides, aut in futurum largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, Deo propitio, poteris adipisci, firma tibi tuisque successoribus et per vos eidem ecclesiæ et illibata permaneant: in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis:—

Veteres Sarisberias cum hundredo suo et aliis omnibus appenditiis; Scireburnam cum foro, hundredo, et aliis omnibus pertinentiis; Poternam cum Lavinton et hundredo et aliis omnibus pertinentiis suis; Rammesberiam cum Wanberga, et Beidona, et hundredo suo, et aliis omnibus appenditiis; Sunnings cum Dunesdena et Wokingham et hundredo, et theoloneo navium per Tamisiam fluvium ibi transeuntium et aliis omnibus pertinentiis; decimas omnes de venatione regis in episcopatu Sarisberiensi, excepta venatione illa quæ capta erit cum stabilia in foresta de Windresores; nundinas apud Saresberiam singulis annis per tres dies ante nativitatem beatæ Mariæ proximos, per diem ipsam festi, et tres sequentes dies; trabes et ligna et aliam materiam lignorum in foresta regis ad reficiendam et conservandam Sarisberiensem ecclesiam ex dono bonæ memoriæ Matildis reginæ; theoloneum Sarisberiæ et placita ejusdem theolonei; totam terram quam Alwardus tenuit in burgo Sarisberiæ; totam terram quam Godus tenuit in burgis Sarisberiæ et Wilton. De illis autem possessionibus quæ ipsius ecclesiæ juris esse noscuntur, et a potentibus vel aliis hominibus ipsius terræ violenter et contra justitiam a

morte Henrici regis Anglorum occupati sunt et detinentur hoc statuimus, ut nulla unquam præscriptio eidem ecclesiæ propter hoc objiciatur, vel eadem ecclesia præjudicium aliquod patiatur, sed ad jus et dominium ipsius ecclesiæ auxiliante Domino revocentur. Quarum nomina præsenti munimine duximus annotanda, videlicet, castrum de Divisis cum adjacentibus suis; castrum Scireburne cum vineis, vinariis, molendinis et aliis omnibus pertinentiis suis; feudum Hunfridi Franc Chevalier, de Immemera, et alia multa militum feuda et hominum servitia ad Sarisberiensem ecclesiam pertinentia; Canninges cum pertinentiis suis; et Hildeslegam. Præterea præsentis decreti auctoritate sancimus ut universi Sarisberiensis episcopatus fines quieti et deinceps omnino et integri, tam tibi quam tuis successoribus conserventur, sicut tu ipse et prædecessores tui eos hactenus quiete et legitime possessistis. Et quoniam pastores ecclesiæ in ædificationem non in destructionem sunt secundum Apostolum constituti, possessiones ejusdem ecclesiæ injuste distractas ad jus et dominium ipsius loci canonice revocandi liberam tibi concedimus facultatem, statuentes ut nec tibi nec tuis successoribus liceat easdem res vel possessiones ab ecclesia alienare, vel alicui in feudum dando ab ecclesiæ ditione transferre: decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatam ecclesiam temere perturbare aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur tuis et pauperum Christi usibus omnimodis profutura, salva sedis apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularisve persona, hujus nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire temptaverit, secundo tertiove commonita, si non reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore et sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatinus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

1146. Nov. 26.

Ego Eugenius, catholicæ ecclesiæ episcopus. Datum Viterbi per manum Baronis, sanctæ Romanæ ecclesiæ sub-diaconi, 6 kalend. Decemb., indictione x., incarnationis Dominicæ M. C. XLVI., pontificatus vero domini Eugenii papæ tertii anno secundo.

XV.

1148. June 10.

[*Carta Matildæ, imperatricis, de plenaria restitutione Canynges et Poterne.*]

Lib. Evid. B. 245; C. 285. Reg. Rubr. 245. Hatcher and Benson, *Hist. of Salisb.*, 724.[1]

Charter of the empress Matilda making full restitution of Caningas and Potterne to the church of Sarum.

Matildis, imperatrix, Henrici regis filia, Henrico filio suo, et omnibus fidelibus suis de Anglia salutem et dilectionem:—

Sciatis, quod ego, mandato et præcepto domini Papæ, reddidi Deo, et Sarum ecclesiæ, et Jocelino ejusdem ecclesiæ episcopo, omnes terras Sarum ecclesiæ quas in manu mea tenueram, Caningas scilicet et Poternas, cum omnibus pertinentiis earum, tam in hominibus quam in terris. Et hanc redditionem feci in præsentia domini Hugonis, Rothomagensis archiepiscopi, et plurium abbatum Normanniæ et baronum meorum, coram quibus pacta sum quod ego nunquam ulterius prænominatas terras Sarum ecclesiæ auferam, nec alius pro me, sed eas in perpetuum eidem ecclesiæ quietas dimittam. Mando itaque vobis, et tibi Henrice, sicut filio meo, præcipio, quatenus hanc redditionem meam vos ex parte vestra teneatis, et vos a peccato et excommunicatione liberetis, et terras prædictas Sarum ecclesiæ et ejus episcopo in pace dimittatis, sicut salutem vestram et honorem meam diligitis.

Teste, Hugone, Rothomagensi archiepiscopo. Apud Falesiam x° die Junii, M. C. XLVIII.

XVI.

1148. June.

Carta Sarum ecclesiæ data ab Hugone, Rothomagensi archiepiscopo, de confirmatione restitutionis facta ab Matilda imperatrice de terris in Canynges et Poterne.

Lib. Evid. B. 149; C. 186. Reg. Rubr. 149. Hatcher and Benson, *ibid.*

Charter of Hugh, archbishop of Rouen, certifying to the pre-

Hugo, Dei gratia Rothomagensis archiepiscopus, R[oberto] decano Sarum totique capitulo Sarum ecclesiæ, salutem et gratiam:—

Noverit universitas vestra quia nos, ex mandato domini Papæ, imperatricem convenimus, ut ipsa Sarum ecclesiæ terras

[1] The original of this charter is now in the custody of the Ecclesiastical Commissioners, together with several other originals, having been transferred to them from the Bishop's Registry on the transfer of the property.

quas abstulerat et tenuerat eidem ecclesiæ restitueret. Ipsa vero in nostra præsentia, et communi audientia, invasionis peccatum quod in ecclesiam fecerat confessa est, et, jus ipsius ecclesiæ palam recognoscens, juxta domini Papæ mandatum, Canynges et Peterne, cum omnibus earum libertatibus et reliquis pertinentiis, tam in hominibus quam in terris, Deo et Sarum ecclesiæ reddidit et in manu venerabilis fratris nostri Jocelini episcopi vestri, qui præsens erat, præfatas possessiones cum omni libertate et integritate, sua manu propria resignavit. Firmavit etiam coram nobis, et coram tanquam patre suo spirituali, quod nec ipsa, nec alius quem cohibere possit, prænominatas Sarum ecclesiæ possessiones ulterius occupabit aut infestabit, sed prædictam ecclesiam cum omnibus possessionibus suis in sua libertate et integritate, omni posse suo, conservabit.

1148. June. — preceding act of restitution by the empress Matilda.

Facta est autem hæc redditio in præsentia nostra, et venerabilis fratris nostri Jocelini Sarum episcopi, et abbatum Normanniæ, domini Walteri abbatis S. Wandragesili; et Ricardi abbatis Troarni; et Hamonis abbatis Sancti Petri super Divam; et Roberti abbatis de Fonteneio; et [Willelmi] abbatis Sancti Alcmundi de Salopesberia; et Willelmi prioris de Sancta Barbara; et Gaufridi Rothomagensis decani; et Ricardi Baiocensis decani; et aliorum.

Anno gratiæ M. C. XLVIII., mense Junio, apud Faleisiam.

XVII.

Carta Henrici, regis Angliæ, super restitutione manerii de Kaninges cum hundredo suo, excepto castro de Divises et burgo parco. 1149. April 13.

Lib. Evid. B. 18; C. 46. Reg. Rubr. 18.

Henricus, ducis Normannorum et comitis Andegaviorum filius, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justitiariis, vice-comitibus, et omnibus fidelibus suis Francis et Anglicis per Angliam constitutis, salutem:—

Charter of Henry [II.], son of the empress Matilda, fulfilling the restitution of the manor of Cannings.

Scire vos volo, quod ego reddidi Deo, Sarum ecclesiæ, et Jocelino Sarum episcopo, manerium suum de Kaninges, cum hundredo suo et omnibus libertatibus et consuetudinibus, et reliquis omnibus pertinentiis suis, in terris et aquis, in bosco et plano, ita libere et quiete sicut unquam prædecessores sui, Osmundus et Rogerius episcopi, melius et liberius et quietius, tempore avi mei regis Henrici et prædecessorum ejus, tenuerunt; excepto castro de Divises quod in prædicto Sarum ecclesiæ manerio situm est, et burgo et parco; et excepto

1149.
April 13.

servitio militum ejusdem manerii; quæ ego adhuc propter necessitatem meam in manu mea retineo, in bona sufferentia episcopi, donec me Deus examplificet quod ego ei reddere possum; et exceptis quinque hidis terræ ejusdem manerii quas Robertus filius Radulfi tenet, et duabus hydis apud Rindweiam[1] quas tenet Gregorius, et dimidia hyda quam tenet Bailebien portarius; et isti tres illa tenebunt in sufferentia episcopi a proximo S. Michaelis festo in annum, et tunc eorum tenura quiete et sine omni calumpnia ad episcopum redibit.

Scripta autem est hæc carta, et hæc redditio facta, anno ab Incarnatione Domini M. C. XLIX. idibus Aprilis, apud Divisas; his subscriptis testibus, Rogerio, comite Hereford; Patricio, comite Sarum; Johanne filio Gilberti; Gorone Dinant; Willelmo de Bello-Campo; Elya Giffardo; Rogerio de Berchelay; Johanne de Sancto Johanne; Huberto de Vallibus; Henrico Hosato; Umfrido filio Odonis; Manesserio Byset; Thoma Basseth; Hugone filio Ricardi, Ernulfo, clericis; Roberto, decano Sarum; Gregorio, dapifero; Henrico, Sarum archidiacono; Gilberto de Bellafago; Roberto de Sancto Pancratio.

XVIII.

c. 1150 (?).

Carta de notificatione cujusdam de præbenda Sarum ecclesiæ quæ consistit in ecclesia parochiali de Scyreburne, quam quondam abbas Scyreburne canonicus Sarum obtinuit; et qui vidit testimonium perhibuit.

Lib. Evid. B. 179; C. 216. Reg. Rubr. 179.

Testimony of the prior of Breamore respecting the prebend of Sherborne.

Venerabili patri et amico, Jocelino, Dei gratia Sarum episcopo, Robertus frater qui apud Brimhoram,[2] sum minimus, prior tamen dictus, salutem et orationum munus:—

Sciscitata est a parvitate mea paternitas vestra veritatem quam ego novi de illa præbenda Sarum ecclesiæ quam Hubaldus archidiaconus habuit, et post ipsum Thurstinus abbas Scyreburn. Ego autem veritatem, quam, si præsens adesse possem, assererem quocunque tempore et loco congruo, asserere paratus sum, præsenti scripto meo vobis notifico et assero.

Ego quidem in capitulo Sarum præsens fui post decessum prætaxati Hubaldi archidiaconi quum Rogerus bonæ memoriæ Sarum episcopus prænotato Turstino abbati præbendam illam,

---

[1] "This is now Roundway, the "name of an estate immediately "adjoining Devizes." *Jones.*

[2] "Humbriam," Rubr.

de qua sermo est, quæ facta est de ecclesia parochiali Scyre- c. 1150 (?).
burn, et de decimis ejusdem villæ et cæteris, quæ plenius
continet carta Osmundi episcopi, tanquam canonico dedit, et
eum, sicut mos canonicorum est, regula et pane investivit.
Vidi etiam quod idem Thurstinus locum designatum et pro-
prium in choro Sarum tanquam canonicus accepit. Vidi quo-
que eum ebdomadam facientem, communam recipientem, et
omnia canonici officia exequentem. Tamen quia propter alia
negotia assiduus in ecclesia Sarum esse non poterat, me, sibi
et cognatione et amore devinctum, vicarium suum in ecclesia
Sarum fecit, quam obedientiam multo tempore implevi. Tan-
dem etiam ad hoc res pervenit, propter murmura canonicorum
qui absentiam canonici sui moleste ferebant, quique in ipsa
investitura quando eum episcopus in capitulo investivit, quan-
tum poterant et audebant, contra episcopum murmuraverant,
eo quod monachum canonicum faceret. Propter hujusmodi,
ut dixi, murmura, voluit, quoniam [1] ipse episcopus voluit, abbas,
me de ipsa eadem præbenda canonicum fieri. Sed eodem
tempore Altissimus occulto judicio suo commovit terram meam
et conturbavit eam, et me corporali infirmitate tetigit, et me
ad monasterii portum confugere fecit. Hoc est, pater bone,
quod ego de prænominata præbenda novi.

Et testis mihi est Deus, et conscientia mea, qui duo testes
non possunt ad falsum testimonium impune produci, quia sic
se res habet. Valete.

XIX.

Carta de dimissione ecclesiæ de Westbery precentori Sarum. c. 1145–1150.

Lib. Evid. B. 52; C. 81. Reg. Rubr. 52.

Jocelino, Dei gratia, Sarum episcopo, et Henrico decano, Release of
totique Sarisberiensis ecclesiæ capitulo, Matthæus, A[delizæ] the church
venerandæ et illustris reginæ Angliæ cancellarius, perpetuam of West-
in salutis Auctore salutem:— bury to
the pre-

Innotescat dilectioni vestræ, me quicquid a domino meo centor of
rege Henrico in ecclesia Westberie, quæ ad precentorem ves- Sarum.
trum specialiter pertinet, mihi datum, et a vobis concessum
fuerat, ipsi, et Sarum ecclesiæ, absque omni reclamatione in
perpetuum dimississe. Volo enim, et justum est, quod vestra

---

[1] "aliquando," Rub.

c. 1145–1150. mater ecclesia omnia siquidem jura sua, et quæcunque ad se spectant, integra et inviolata possideat. Et hoc vestræ universitati notum facere dignum duximus.

XX.

c. 1155. *Carta restitutionis terræ de Cerdestok cum pertinentiis Gilberto de Perci factæ.*

Lib. Evid. B. 44; C. 73. Reg. Rubr. 44.

Restitution of the honour of Charlstock made to Gilbert de Percy by Robert de Percy.

Jocelinus, Dei gratia, Sarum episcopus, omnibus hominibus suis Francis et Anglicis, salutem:—

Sciant qui modo sunt et qui futuri sint, Robertum de Perci, et Robertum filium ejus, in nostram venisse præsentiam, et terram de Cerdestok, [cum pertinentiis in manu nostra reddidisse, sicut rectum et hæreditatem Gerberti de Percy, ipsi Gerberto reddendam. Nos igitur honorem de Cherdestoke,][1] cum omnibus pertinentiis suis Gilberto de Perci sicut rectum et hæreditatem suam, judicio et assensu totius curiæ nostræ, reddidimus, coram Roberto de Perci et Roberto filio ejus, et coram probis hominibus nostris de Scireburna, nullo omnino reclamante, sed omnibus feliciter acclamantibus, ita unquam liberam et quietam sicut nunquam Walterus Tyrel, avus ipsius Gilberti, melius tenuit eundem honorem una die et una nocte, per idem servitium quod prædecessores sui fecerunt inde prædecessoribus suis [*sic*] episcopis Sarum. Robertum etiam de Perci similiter modo seisivimus de Contona[2] et omnibus ad Contonam pertinentibus, ipso Gilberto præsente et aliis probis hominibus nostris. Hoc et memoriter tenendum censuimus, quod Robertus de Perci et filius ejus Robertus abjuravernnt totum honorem de Cerdestok, sicut rectum et hæreditatem Gilberti de Perci, in perpetuum. Gilbertus vero de Perci similiter juravit se ab hac compositione non recessurum. Quamobrem, si cartæ illæ aliquo tempore apparuerint quas Roberto de Perci aut Roberto filio ejus fecimus dum Cerdestok tenuerunt, per hanc compositionem cassæ et irritæ habeantur.

Testibus, Henrico, archidiacono; Roberto de Sancto Pancratio, magistro Waltero, canonicis Sarum; Bernardo de Boun;

---

[1] The words between brackets, omitted in C., are supplied from B. and Reg. Rubr.

[2] "Cantone," B. and Reg. Rubr. "This was the same as Chilcomp-ton (see p. 24) which belonged "to the Percy family, and is called "'Contone' in Domesday Book." *Jones.*

Dunecano, capellano episcopi; Willelmo de Sarum; Willelmo de Cycestre. Testibus militibus, Philippo de Perci; Ebrardo de Calna; Roberto Candel; Roberto filio Henrici; Ricardo de Kandel; Ricardo filio Odonis; Roberto de Vere; Philippo Pincerna; Gilberto de Sarum; Willelmo Segim; Osberto de Ardena;[1] Johanne de Lotheringo; Rogero de Candel; Roberto de Alfegestone; Eadwardo Puero Rege. Testibus juvenibus, Stephano nepote Gilberti; Roberto de Calna; Petro de Calna; Roberto Norreis; Alexandro Tyrel; Bernardo de Dureville; Johanne Tuneyre; Johanne de Melpleys; Nicholao Grosso. c. 1155.

XXI.

Carta de quibus supra in proxima pagina de disrationatione terræ de Cerdestoke. 1160–61.

Lib. Evid. B. 47; C. 76. Reg. Rubr. 47.

Judgment in the bishop's court respecting restitution of Chardstock by Gilbert Percy to William Percy.

Jocelinus, Dei gratia, Sarum episcopus, omnibus ad quos præsens carta pervenerit, tam Francis quam Anglicis, salutem:—

Sciat tam præsens ætas quam futura posteritas, quod ex præcepto domini nostri regis Henrici vocavimus ante nos Willelmum de Perci, qui hæreditatem suam de Cerdestok vendicabat, et Gilbertum de Perci qui eandem detinebat. Auditis vero hinc inde allegationibus super inculpatione Willelmi et responsione Gilberti, itum est ad judicium, et mediante justitia, dictante judicio, Willelmus terram suam disrationavit, et de terra illa saisitus fuit, et inde per judicium curiæ nostræ hominium ejus accepimus.

Hæc autem facta sûnt in præsentia nostra apud Sarum, audientibus et videntibus his;—Roberto, Sarum decano; Jordano, thesaurario; Adelelmo, Rogero de Rammesbyre, Roberto de Berchscyre, Henrico, archidiaconis; Willelmo, sub-decano; Osberto de Inglesham, Fulcone, Roberto de Sancto Pancratio, Ricardo, vice-comite Wiltescyr,[2] canonicis; Dunecano, Willelmo de Cyrecestre, capellanis; comite Patricio; Roberto de Dromar.; magistro Ricardo de Glocestra; Ebrardo de la Herst, et Rogero filio suo; Philippo, pincerna; Roberto de Wamberga; Willelmo de S. Martino; Willelmo de Cotes; Gilberto de Sunningh; Petro de Poterne; Johanne de Melepleis; Waltero de Weseford; Roberto filio Acelini; Ebrardo de Canna; Roberto de Girisi; Willelmo de Perci; Ranulfo de Wilmentona; Waltero

[1] "Aydem," Reg. Rubr.

[2] "Ricardus, clericus," was sheriff of Wilts, 7, 8, Hen. II.

c. 1160–61. Talevaz; Ricardo filio Heldebrandi; Willelmo de S. Claro; Willelmo de Traci Bastarde; Rogero de Candel; Edwardo Infante Regis; Peverello de Lilintona; Ricardo de Chirchetona; Rogero de Folia, qui prædictum judicium reddidit in præsentia nostra et aliorum prædictorum, nemine illud contradicente. Præterea, Radulfo filio Saverici, Thoma de Ardene, Manascero Aguillun, Willelmo de Dunstanvilla, Willelmo de Chelveton, Huberto filio Anchetilli, Gilberto de Ardene, Seldewino, Geffrido le Brun.

XXII.

c. 1150. *Carta ecclesiæ Sarum data a comite Exoniæ de quieta clamantia ecclesiæ de Teyntone, Herburtone, et Ellevintone, cum pertinentiis.*

Lib. Evid. B. 321; C. 323. Reg. Rubr. 321.

The churches of Teynton and others quit-claimed by Baldwin, earl of Exeter, to the church of Sarum.

Baldwinus, comes Exoniæ, omnibus ad quos carta ista pervenerit, salutem:—

Sciant tam præsentes quam futuri quod ego comes Baldewinus quietas clamo et absque omni calumpnia relinquo Deo et beatæ Mariæ et Sarum ecclesiæ ecclesias de Teyntone,[1] et de Herburtone, et de Elvintone, cum omnibus earum pertinentiis. De ecclesia vero de Kentona[2] me nullatenus intromitto, nec in ea mihi aliquid vindico, sed bene inde conveniat Exoniensi et Sarum episcopis. Quieta quoque clamo Sarum ecclesiæ feoda militum, Umfridi, videlicet, Franchevaler de Immemera, et cæterorum quæ sunt immunia[3] castri mei de Cruta; feoda Ricardi de Suneberga, feoda Sampsonis filii Guarini, feoda Walteri filii Ricardi de Cheddendona, feoda Nicholai Oliver de Wambroc, nec in his nec in aliis Sarum ecclesiæ possessionibus quidcunque juris mihi aut hæredi meo vindico, sed, sicut tactis sacrosanctis Evangeliis juravi, ita, Deo volente, observabo, quod nunquam in vita mea Sarum ecclesiæ possessiones, aut alias ad eandem ecclesiam pertinentes, occupabo aut inquietabo, aut ab aliquo meorum eas

[1] "Teynton Regis in Devonshire. Many charters respecting it will be found in the *Osmund Register*, i. 381, 382, 387; ii. 79. See also *Sarum Fasti*, p. 423." *Jones.*

[2] "The other places named in this, and the following charter, are Harberton, by Totness, Alvington and Allington, near Kingsbridge, and Kenton, near Teynton Regis." *Jones.*

[3] "inmania," B. and Reg. Rubr.; "inmurnia," C.

occupari sive inquietari permittam. Quod si forte per ignorantiam meam, aut meorum, acciderit, ego etiam, legali summonitione Sarum episcopi, factum corrigam. c. 1150.

XXIII.

[*Carta de eisdem ecclesiis datis a comite Exon. capitulo Sarum.*] c. 1150.[1]

Lib. Evid. B. 241; C. 281. Reg. Rubr. 241.

Baldewinus, comes Exoniæ, dilecto filio suo Ricardo de Redveriis, salutem:— Baldwin, earl of Exeter, commands his son to secure possession of the churches, &c. named in the preceding charter to the chapter of Sarum.

Mando vobis et sicut pater filio præcipio, quatinus in pace dimittatis et omni posse vestro warantizetis omnes possessiones Sarum ecclesiæ et nominatim istas ecclesias, videlicet de Teintona et de Herburton et de Elenton et de Elvinton, cum earum pertinentiis. De ecclesia vero de Cheinton, nec intromitto nec vos intromittere volo, sed bene inde conveniat Exoniensi et Sarum episcopis. Feoda vero militum, Umfridi, videlicet, Franchevalir de Immemera et reliquorum quæ sunt sub castro meo de Cruta;[2] feoda, scilicet, Ricardi de Suneberga, feoda Sampsonis filii Warini, feoda Walteri filii Ricardi de Cheddendona, feoda Nicholai Alver de Wambroc, ecclesiæ Sarum eidem in pace dimittatis, nec has prænominatas nec alias possessiones ad Sarum ecclesiam pertinentes occupari aut ab aliquo vestrorum inquietari permittatis. Sciatis enim pro certo quod ego supra sancta evangelia juravi quod ego nunquam in vita mea has supradictas, aut alias, Sarum ecclesiæ possessiones occupabo aut inquietabo, aut aliquo meorum eas occupari aut inquietari permittam. Ideo mando vobis et præcipio sicut filio, quatinus, sicut animæ meæ salutem et corporis mei honorem diligitis, hoc quod ego juravi hoc vos firmiter observetis et a vestris observari faciatis. Valete.

[1] Baldwin de Redvers, second earl of Devon, died in 1155.

[2] "Treita," B. and Reg. Rubr.; "Craita" C.

XXIV.

c. 1150 (?). [*Carta de ecclesia de Alenton.*]

Lib. Evid. B. 239; C. 279. Reg. Rubr. 239.

Grant of the church of Alvington to the church of Sarum.

Roberto, Dei gratia, Exoniensi episcopo, et archidiaconis suis, totique clero et omnibus hominibus Devoniæ, Francis et Anglicis, ad quos carta pervenerit, Ricardus Patricius salutem :—

Sciatis me reddidisse Deo, et Sanctæ Mariæ Sarum ecclesiæ, et Lodowico ejusdem ecclesiæ canonico, ecclesiam de Alentona, cum omnibus pertinentiis suis, ita libere et quiete sicut eam bonæ memoriæ rex Henricus prænominatæ ecclesia contulit in perpetuum possidendam.

Testibus, domino Sagaro, presbytero, et Ricardo, dapifero, de Stochlea, et Pagano filio Serlonis, et Radulfo filio Teobaldi, et Rogero de Rowchelande, et Ricardo de Labusceia.

XXV.

1152. April 9. *Carta confecta inter Henricum Regem Angliæ, et Jocelinum episcopum super restitutione conditionali castri de Divisez ecclesiæ et episcopo Sarum facienda, et de parco.*[1]

Lib. Evid. B. 20; C. 48. Reg. Rubr. 20.

Agreement between Henry[II.] and the bishop respecting the castle of the Devises.

Hæc est conventio inter dominum Henricum ducem Normanniæ, et venerabilem virum Jocelinum Sarum episcopum, et ecclesiam Sarum.

Idem Comes teneat castrum de Divises usque ad triennium ab hoc Pascha, ita tamen quod si infra triennium jus suum recuperaverit, tunc per consilium domini Cantuariensis archiepiscopi, Henrici Wintoniensis, Roberti Bathoniensis, Hilarii Cycestrensis episcoporum, reddet idem castrum. Quod si jus suum infra prædictum terminum non recuperaverit, tunc per consilium eorum in fine ipsius triennii castrum idem restituet Sarum ecclesiæ et episcopo. Et si aliquis istorum episcoporum interim decesserit, per consilium superstitum restitutio castri fiet, cum burgo, cum parco, et militibus omnibus ad ecclesiam Sarum pertinentibus; et de Petro militè de Lavintona restituendo sequetur consilium eorundem episcoporum. Interim vero de burgo reddet Comes quantum burgum solebat reddere Rogero episcopo, et per hoc triennium habebit ecclesia Sarum

---

[1] "There is also in the Reg. "Rubr., *fol.* 116, a bull of pope "Anastasius IV., dated 1153, con- "firming this composition between "Jocelin, bishop of Sarum, and "Henry, respecting the castle at "Devizes." *Jones.*

omnes terras suas quietas a regalibus consuetudinibus omnibus, tallagiis, operationibus et exactionibus, et omnibus rebus, salva Comiti justitia debita sibi de corporibus hominum sine acceptione pecuniæ. Pro dampnis vero ab ipso Comite et hominibus suis Sarum episcopo usque ad hoc tempus illatis, infra hoc triennium dabit Comes decem libratas terræ ecclesiæ Sarum pleno et perpetuo jure possidendas quam citius poterit cum voluntate episcopi, et alias decem libratas terræ dabit eidem ecclesiæ quam cito jus suum recuperaverit, simili jure possidendas. Hanc supradictam conventionem et pacem episcopi et clericorum et hominum suorum de corporibus suis affidavit idem Comes in manu domini Cantuariensis archiepiscopi, Anglorum primatis et apostolicæ sedis legati, sine malo ingenio tenendam; et cum eo comes Gloucestriæ, [R][1] comes Cornubiæ, Rogerius Comes, Patricius,[2] Johannes Marescal, Robertus de Dunstanville, Willelmus filius Hamonis. Similiter et dominus episcopus Sarum affidavit in manu ejusdem legati, quod hanc conventionem, sicut carta ipsa testatur, quatenus ad eum spectat, sine malo ingenio ex sua parte servabit comiti et hominibus suis. Archiepiscopus vero, si quis eorum ab hac conventione resiliret, concessit quod cum justitia canonica coercetur. 1152. April 9.

Facta autem est hæc carta, et per manum domini Theobaldi, Cantuariensis archiepiscopi, Anglorum primatis, et apostolicæ sedis legati, in præsentia episcoporum Henrici Wintoniensis, Roberti Bathoniensis, et Hilarii Cicestrensis, anno ab Incarnatione Domini M. C. LII., indictione XV°, V° Id. April; ad vadum de Stokbrigge.

XXVI.

[*De pace inter Reginaldum comitem Cornubiæ et Jocelinum episcopum composita.*] 1152. June 21.

Lib. Evid. B. 238; C. 278. Reg. Rubr. 238.

In nomine sanctæ et individuæ Trinitatis, Ego Reginaldus, regis Henrici filius, Cornubiæ consul, præsenti carta notifico, quod ego manu propria affidavi in manu Roberti Sarum decani, me perpetuam pacem servaturum omnibus terris et hominibus Sarum episcopi; et quod nihil unquam de terris et hominibus accipiam, aut a meis justitialibus capi patiar; Settlement of disputes between Reginald earl of Cornwall and bishop Jocelin.

[1] "W.," MSS.; an evident mistake for "R[eginaldus]." Such mistakes with regard to names are of frequent occurrence.

[2] "Princius," C.

1152. June 21. et si ceperint, infra mensem ex quo inde summonitus factum illud dirigam,[1] salvis justis placitis coronæ quæ in eisdem terris habebantur tempore Osmundi et Rogeri episcoporum Sarum; illa placita accipiam, si dominus meus Henricus, terræ dominus, præceperit.

Facta est autem hæc carta, et compositio, et assecuratio, inter Jocelinum Sarum episcopum et comitem Reginaldum, per manum Roberti Sarum decani, anno ab Incarnatione Domini M. C. LII., xi. Kalend. Julii; apud Poternam.

XXVII.

c. 1150–55. *Carta Ricardi Gulafre, data ab avunculo suo Gilberto de Perci, de Chillecumpton et Craulauc.*

Lib. Evid. B. 325; C. 327. Reg. Rubr. 325.

Grant by Gilbert de Perci to his nephew Richard Gulafre, of Chilcompton, &c.

Omnibus hominibus suis et amicis tam Francigenis quam Angligenis, qui sunt et qui venturi sunt, Gerbertus de Perci salutem:—

Sciant tam præsentes quam futuri, quod ego Gerbertus de Perci dedi et concessi Ricardo Gulafre, nepoti meo, et hæredibus suis de terra mea, propter homagium suum et propter servitium suum, scilicet Chilcumton et Craulauce cum omnibus pertinentiis suis, ad emendationem feodi militis de Chilcumton, quod parvum est et debile, in bosco, in plano, in pascuis et in pratis, et in omnibus libertatibus, tenendum de me et hæredibus meis, ipse et hæredes sui, libere et quiete, pro feudo unius militis.

His testibus, Willelmo de Sen', et aliis.

XXVIII.

c. 1155 (?). *Carta Henrici regis Angliæ de libertatibus episcopo Sarum Jocelino concessis, et quod nullus de tenemento ipsius episcopi respondeat alicui ballivorum regis nisi coram ipso rege.*

Lib. Evid. B. 25; C. 53. Reg. Rubr. 25.

Confirmation charter from

Henricus, rex Angliæ et dux Normanniæ et Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, justiciariis et vice-comitibus et ministris suis Anglicis, salutem:—

[1] *sic*; read "corrigam."

Præcipio quod Jocelinus episcopus Sarum teneat in pace, et juste et libere et quiete et honorifice, omnes terras et tenuras suas, de episcopatu suo, sicut antecessores sui episcopi Sarum melius et liberius tenuerunt tempore regis Henrici avi mei. Et prohibeo ne aliquo tenemento suo ponatur in placitum, neque alicui respondeat, nisi coram me, vel nisi ego viva voce præcepero. c. 1155 (?). Henry II. to bishop Jocelin.

Teste, Theobaldo Cantuariensi archiepiscopo, apud Malmesber[iam].

XXIX.

Carta Henrici, regis Angliæ, super concessione et donatione manerii de Cerdestok Gilberto de Perci et hæredibus suis facta, secundum quod rationabiliter disrationavit in curia episcopi Sarum.[1] c. 1155 (?).

Lib. Evid. B. 24; C. 52. Reg. Rubr. 24.

Henricus, rex Angliæ et dux Normanniæ et Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, episcopo Sarum et justiciariis et baronibus et vice-comitibus et ministris et fidelibus suis de Dorseta, salutem :— Grant by Henry II. of the manor of Chardstock to Gilbert de Percy.

Sciatis me concessisse Gerberto de Perci et hæredibus suis manerium de Cherdestoc[2] cum omnibus pertinentiis suis, sicut illud rationabiliter disrationavit in curia episcopi Sarum. Et volo et firmiter præcipio quod ipse et hæredes sui illud manerium habeant et teneant in pace, et quiete et honorifice, cum omnibus libertatibus et consuetudinibus suis, in bosco et plano, in pratis et pascuis, in aquis et molendinis, et in omnibus rebus et in omnibus locis, sicut illud in curia episcopi Sarum disrationavit, et sicut carta episcopi Sarum testatur.

Testibus, Ricardo de Humez, constabulario; et Manasse Biset, dapifero; et Warino filio Geroldi,[3] camerario. Apud Westmonasterium.

---

[1] See p. 18 *supra*.

[2] "The subsequent gift of the "church of Chardstock to the "cathedral by Gerbert (=Gilbert) de Perci is recorded in the "confirmation charter of Henry II. "*Osm. Reg.*, i. 203." *Jones.*

[3] "Gerardi," Rubr.

XXX.

Before 1157. *Carta facta a Rogero Arundel, concessa rectori ecclesiæ de Porestoke de antiquis libertatibus et liberis consuetudinibus et tenementis et possessionibus dictæ ecclesiæ spectantibus.*

Lib. Evid. B. 138.; C. 173. Reg. Rubr. 138.

Roger Arundel confirms to the rector of Poorstock all the privileges belonging to the parsonage.

Sciant præsentes et futuri quod ego Rogerus Arundel, pro salute animæ meæ et animarum patris et matris meæ et omnium antecessorum meorum, concessi et hac carta mea confirmavi Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ de Porestok, et personæ ibidem Deo servienti, omnes libertates et liberas consuetudines quas habuit temporibus antecessorum meorum; videlicet, quod omnia tenementa sua et possessiones habeat in bono et in pace liberas et quietas ab omni seculari exactione, et ut pasturam boum et vaccarum et ovium suarum habeat cum bovibus et vaccis et ovibus meis. Concedo etiam et confirmo quod in bosco meo ligna habeat prædicta persona ad focum suum, et closturam ad sepes suos, et meremium ad domos suas reparandas, et ut habeat pasturam porcorum suorum cum porcis meis, sive mei fuerint in bosco sive in plano.

His testibus, Waltero, priore Hospitalis; Ricardo, capellano; Roberto Arundel; Herberto Mascherel;[1] Hugone Daco; Waltero de Bosco; Hugone filio Radulphi; Haschetill Werglice;[2] Hugone Buchel; Hunfredo Makerel; et aliis.

XXXI.

1157. March 21. *Carta ejusdem, [de] eisdem de quibus supra, cum appenditiis, excepto unico tenemento cujusdam.*

Lib. Evid. B. 139; C. 174. Reg. Rubr. 139.

Grant by Roger Arundel of the church of Poorstock to the abbey of Monteburgh in Normandy.

Anno ab incarnatione Domini M. C. LVII., xii. kalend. Aprilis, Ego Rogerus Arundel concessi sanctæ Mariæ de Monteburch et monachis ibidem Deo servientibus in perpetua elemosina habendam ecclesiam sanctæ Mariæ de Porestok, liberam et quietam, cum omnibus appenditiis suis, salvo tenemento Ailmeri sacerdotis, donec de præsenti vita decedat vel ad religionis ordinem convertatur. Hoc autem feci pro salute animæ meæ et patris et matris meæ et uxoris meæ, et omnium antecessorum et successorum meorum et amicorum, tam vivorum

[1] "Makerel," Rubr. | [2] "Wereglice," B.

quam defunctorum. De cujus ecclesiæ donatione ego Walterum abbatem in capitulo Niutoniæ, xii° kalend. Aprilis, per manum A[delelmi] archidiaconi, sub multorum clericorum testimonio, investivi. Sequenti vero die Almerus sacerdos in eadem ecclesia, cum suis duobus clericis, Herueo et Huluricio, me præsente, sub jure-jurando ipsi abbati securitatem fecit, proxima dominica post festum S. Michaelis xii. denarios annuatim in recognitionem ecclesiæ de Monteburg redditurus. His ita gestis cyrographum quod inter abbatem et me de priore donatione conscriptum fuerat, cum omnibus cartis et munimentis quæ inde habebat, communi assensu, dimissis pactionibus cunctis quæ inter nos habebantur, deletum est. Hujus rei testes sunt A[delelmus] archid. [Dorset.]; Rogerus, decanus; Hosbertus de Lod.[1]; W. nepos ejus; W. filius ejus; Ranulfus presbyter de Bridiport; Robertus de Urda[2]; Matthæus de Lideton; Emma uxor mea; Walterus filius meus; Almericus de Estmerches; Ren. de Luchelles; Walterus de Bosco; Hugo Dacus; Milo; et totum capitulum habitum apud Niuton, xii. kal. April.; et capitulum habitum Dorcestriæ, ix. kal. ejusdem; in quo A. archidiaconus abbatem de præfata ecclesia per clavem, concedente et petente Ailmero, investivit. Ut autem hæc elemosina rata et inconcussa maneat in æternum, præsentem cartam sigilli mei impressione communivi, ne alicujus malignitate temeretur. 1157. March 21.

XXXII.

Carta de collatione ecclesiæ de Porestok abbati et conventui de Monteburg per Rogerum Arundel facta, et de investitura ejusdem et impositione; et est duplex. 1157.

Lib. Evid. B. 140; C. 175. Reg. Rubr. 140.

Noverint omnes tam præsentes quam futuri, ad quos præsens carta devenerit, quod ego Walterus, Dei gratia Monteburgensis cœnobii abbas dictus, conventus nostri consilio pariter et assensu, Rogero Arundel, omnes ecclesias suas liberas et quietas reddidi præter ecclesiam S. Mariæ de Porstok, quam ipse cum omnibus quæ ad eam pertinent ecclesiæ S. Mariæ Monteburg, et monachis ibi Deo servientibus in perpetua elemosina habendam concessit, salvo tenemento Ailmeri sacerdotis, donec vel de præsenti vita decedat vel ad religionis ordinem convertatur. De hujus ecclesiæ donatione ipse Rogerus me in capitulo de Niuton, xii. kal. Aprilis Investiture of the abbot of Monteburgh in the church of Poorstock.

[1] "Sad.," C. | [2] "Hurde," C.

1157. per manum archidiaconi sub multorum clericorum testimonio investivit; sequenti vero die Ailmerus sacerdos, in eadem ecclesia, mihi cum suis duobus clericis Her[veo] et Ul[uricio], præsente domino Rogero, sub jure-jurando securitatem fecit proxima dominica post festum S. Michaelis xii. denarios annuatim in recognitionem ecclesiæ redditurus. His ita gestis, &c.;—*prout continetur in præcedenti carta de verbo ad verbum.*

XXXIII.

1157. *Confirmatio cartæ præscriptæ ab archidiacono de Dorsete facta.*

Lib. Evid. B. 141; C. 176. Reg. Rubr. 141.

Confirmation of the preceding gift and of that of Flect by the lady Hawyse Rivers, by the archdeacon of Dorset.

Adelelmus, de Dorsete archidiaconus, omnibus clericis capituli de Bridiport, salutem:—

Notum sit omnibus vobis quod Rogerus Arundel dedit et concessit, me præsente et concedente, ecclesiæ S. Mariæ de Monteburg et monachis ibidem Deo servientibus ecclesiam de Porestok, cum omnibus quæ ad eam pertinent in oblationibus et decimationibus, et terris, et pascuis, et aliis consuetudinibus, in perpetuam elemosinam. Ailmerus vero sacerdos qui retroactis temporibus in præfata ecclesia tanquam persona curam administrationis gesserat, in præsentia mea eam de manu abbatis postmodum tenendam de ecclesia de Monteburg suscepit, solvendo eidem ecclesiæ annuum canonem, videlicet xii. denariorum. Præterea domina Hatewysa de Rivariis, soror comitis Ricardi, literis suis mandavit mihi, se dedisse et concessisse prænominatæ ecclesiæ de Monteburg, et monachis in ea Deo servientibus, in perpetuam possidendam ecclesiam de Flicta, cum omnibus pertinentiis suis et consuetudinibus, fratre suo Ricardo comite,[1] et aliis fratribus suis, ut asserebat, concedentibus. Valete.

XXXIV.

1157. *Confirmatio ecclesiarum de Porstoke, et de Flicta.*

Lib. Evid. B. 55; C. 84. Reg. Rubr. 55.

Confirmation by the bishop of

Joscelinus, Dei gratia, Sarum episcopus, omnibus fidelibus per Sarum episcopatum constitutis, salutem:—

[1] "Gaunte," B. and Reg. Rubr.

Sciatis, opera nostrum est in quibus possumus, ne relabantur confirmare. Inde est, quod ecclesias de Powe[r]stok, et de Flicta,[1] quas tenet monasterium Sanctæ Mariæ de Montebruche, ex donationibus Rogeri Arundel, et Hathewisæ de Riveriis,[2] sororis comitis Ricardi, eidem monasterio, scripti nostri auctoritate et sigilli nostri munimine, confirmamus; sicut earum donationem carta dilecti filii nostri Aldelmi archidiaconi testatur et continet; salvis in omnibus episcopalibus consuetudinibus. Valete.

1157.

Salisbury of the preceding gift.

XXXV.

Carta domini regis de quieta clamatione castri de Divisis facta ab episcopo Sarum, et de xxx. libratis terræ quas dedit rex in eschambio castri.

1157. Octob. 19.

Lib. Evid. B. 62; C. 101. Reg. Rubr. 62.

Exchange between king Henry II. and bishop Jocelin, touching the castle of the Devizes.

[Theobaldus],[3] Dei gratia, Cantuar. archiepiscopus, Angliæ primas, et apostolicæ sedis legatus, omnibus ad quos præsens carta pervenerit, salutem:—

Noverit universitas vestra, venerabilem fratrem nostrum Jocelinum, Sarum episcopum, et ecclesiam suam, in nostra et venerabilium fratrum nostrorum Rogeri Eboracensis archiepiscopi, Roberti Lincolniensis, Hilarii Cycestrensis episcoporum præsentia, quietum clamasse domino nostro regi Henrico castrum de Divises cum duobus parcis et burgum de Divises, sicut fossata ea dividunt et claudunt, et præter hæc nil aliud. Propter quæ rex dedit episcopo Sarum et ecclesiæ suæ triginta libratas terræ ad electionem ipsius episcopi de dominica terra coronæ regis, quæ omnino sit absque calumpnia et quæ sit in episcopatu Sarum. Et per hoc gratiam suam et amorem suum reddidit rex episcopo, ita quod de cætero eum diliget et manutenebit. Dedit etiam rex episcopo potestatem revocandi distracta, et redintegrandi episcopatum, sicut fuit tempore Osmundi episcopi, et die qua rex Henricus fuit vivus et mortuus. Et in his revocandis dominus rex non impediet episcopum, sed juvabit et manutenebit. Præterea reddidit dominus rex ecclesiæ Sarum ecclesiam de Westberia cum pertinentiis suis, [ecclesiam de Fykeldene cum pertinentiis suis, ecclesiam de

---

[1] "Poorstock and Fleet are both "in Dorset, the former near Bridport, the latter in the vicinity of "Weymouth." *Jones.*

[2] "Hawysæ Ryvar'," B. and Rubr.

[3] *Thomas* is written by mistake for *Theobaldus* in all the three copies.

1157. Octob. 19. Odyham cum pertinentiis suis],[1] ecclesiam de Godelminge cum pertinentiis suis, prædendam de Bedminstre[2] quam tenuit Wido, et Johannes post eum, et post Johannem, Joseph.

Hoc autem factum est anno Domini M. C. LVII. crastina die post festum S. Lucæ evangelistæ. Valete. Et nos prædicti episcopi idem sigillorum nostrorum impressione testamur.

XXXVI.

c. 1160. *Conventio inter Sarum episcopum et Jordanum de Sanford de redditione domuum suarum coram rege facta.*

Lib. Evid. B. 60; C. 89. Reg. Rubr. 60.

Agreement between the bishop of Sarum and Jordan de Sanford respecting houses at Winchester.

Sciant qui sunt et qui futuri sint quod hæc est conventio inter Sarum episcopum et Jordanum de Sanford:—

Jocelinus episcopus reddit Jordano de Sanford domos Wintoniæ quas ipse episcopus tenuit, sicut hæreditatem ipsius Jordani, coram rege; et Jordanus dimittit domos illas episcopo bene et in pace tenendas toto tempore vitæ suæ. Domum Willelmi Pitrun quæ est juxta portam, retinet episcopus, et per manum alicujus servientis sui inde solvet Jordano annuatim duos solidos. Post decessum autem episcopi redibit ad Jordanum totum hoc quod sua est hæreditas, liberum et quietum, ut non possit successor ejus vel ecclesia Sarum aliquid clamare de illa hæreditate per hoc quod ipse episcopus tenuit: salvo in omni re jure Wintoniensis ecclesiæ; et warantizabit Jordanus Jocelino episcopo domos illas adversus omnem hominem.

Testibus, ex parte episcopi, Jordano thesaurario; Rogero archidiacono, etc.

XXXVII.

c. 1160. *De constitutione rectoris in ecclesia de Porestok.*

Lib. Evid. B. 54; C. 83. Reg. Rubr. 54.

Appointment of a rector, on nomination of the

Jocelinus, Dei gratia Sarum episcopus, omnibus clericis per Sarum episcopatum constitutis, salutem:—

Noverit universitas vestra, nos, ad præsentationem Ricardi,[3] abbatis de Monteburgh, et totius conventus ejusdem loci,

---

[1] The words within brackets are inserted from the copies in B. and Reg. Rubr.

[2] "Remmesbure," B. and Reg. Rubr.

[3] "Richard was abbot of S. "Mary Monteburg, A.D. 1157–"1182: *Gallia Christiana*, xi. 929. "See also *Monasticon*, vi. 1079." *Jones.*

constituisse Willelmum, clericum de Porstoke, personam ecclesiæ beatæ Dei genetricis Mariæ de Porstocha, cum omnibus suis pertinentiis. Hoc autem literarum nostrarum attestatione confirmamus, et sigilli nostri munimine corroboramus. Valete. abbot of Monteburg, to the church of Poorstock.

XXXVIII.

Compositio inter Reginaldum de Campo Florido, et abbatem de Monteburgo, super ecclesia de Porestok. c. 1160.

Lib. Evid. B. 119; C. 155. Reg. Rubr. 119.

R.[1] Dei gratia London. episcopus, dilectis sibi in Domino universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem quæ nunc est, et quam speramus, in Domino:— Composition between Reginald de Campo Florido, and the abbot of Monteburg, respecting the church of Poorstock.

Quæ ad ecclesiarum utilitatem et earum perpetuam tranquillitatem stabilita sunt, his assensu[m] præbere, et, ut in perpetuum valitura permaneant, hæc scriptis et munimentis aliis roborare, caritate id proculdubio suggerente, debemus. Ea propter universitati vestræ præsenti scripto notificamus, causam quæ vertebatur inter Reginaldum clericum de Campo Florido, et abbatem de Monteburgo, et Willelmum clericum jam dicti abbatis, super ecclesia de Porestok, nobis a domino Papa delegatam, hoc tandem modo conquievisse. Partibus siquidem statuto sibi die in nostra præsentia constitutis, jam dictus Reginaldus se memoratam ecclesiam de Porestoke præsentatione Roberti de Arundel ejusdem quondam ecclesiæ advocati, per manum bonæ memoriæ Rogeri Sarum quondam episcopi canonice adeptum, ipsam diutius possedisse, et ea se postmodum violenter ejectum fuisse, constanter asseverabat, postulans ut eorum quæ dicebat probationem admitteremus, et ipsi præfatæ ecclesiæ possessionem juxta mandatum domini Papæ restitui faceremus. Jam dicti vero abbatis procuratores, quos ad hoc ad nos direxerat, et præfatus Willelmus clericus qui præsens aderat, peremptoriam sibi incontinenti exceptionem opponentes, injuste sibi [de] prænominata ecclesia de Porestoke a jam dicto Reginaldo moveri controversiam asserebant, proponentes quod cum Elmero ejusdem ecclesiæ quondam persona super hac eadem ecclesia in præsentia Adelmi, Dorsetiæ archidiaconi, ex mandato domini Sarum episcopi, jampridem mota fuisset controversia. Idem Reginaldus juri siquid unquam in eadem ecclesia habuerat, in ipsius archi-

[1] Reg. Rubr.; "H.", C. manifestly wrong. Richard de Belmis, bishop of London, died in 1162.

c. 1160. diaconi et totius capituli præsentia, sponte renunciavit, et se nunquam super ecclesia hac moturum controversiam fidei interpositione firmavit. Nobis itaque super his quæ ab eis dicebantur, tam scripto ipsius archidiaconi quam viva voce testium omni exceptione majorum fide sufficienter facta, memoratum abbatem de Monteburgo et sæpedictum Willelmum a jam dicti Reginaldi petitione, auctoritate domini Papæ qua in hoc sancimus negotio, absolvimus, et eidem Reginaldo super ejusdem ecclesiæ repetitione silentium perpetuum imposuimus. Reginaldus vero ea quæ super refutatione a se facta dicebantur ad memoriam revocans procedens in medium liti huic in perpetuum sponte renunciavit, et se nunquam de cætero monachis de Monteburgo, vel Willelmo clerico, vel successoribus ejus, super ecclesia de Perestok moturum controversiam, tactis sacrosanctis evangeliis, firmissime repromisit. Ne igitur quod actum est in dubium aut in irritum revocari possit in posterum, id ipsum præsentis scripti testimonio et sigilli nostri appositione communire, et ea quæ in hoc functi sumus negotio auctoritate confirmare curavimus. Valete.

XXXIX.

c. 1160. [*De hundredis de Syreburna et Ettminster.*]

Lib. Evid. B. 246; C. 286. Reg. Rubr. 246.

Mabel, countess of Gloucester, restores the manor of Sherborne, with all its rights, to bishop Jocelin.

M[abilia],[1] comitissa Gloecestriæ, et Willelmus filius ejus, Gloecestriæ consul, omnibus ad quos carta ista pervenerit salutem:—

Scire vos volumus, quod nos reddi[di]mus Jocelino Sarum episcopo hundredum suum de Syreburna, et hundredum de Eccleministre, et mercatum suum de Syreburne, et teloneum et omnes thedingas de manerio de Syreburne, et omnes libertates et consuetudines et justitias suas, et judicia sua tam belli quam aquæ vel ferri,[2] et omnia placita ad idem manerium pertinentia, salvis rectitudinibus coronæ. Reddi[di]mus ei præterea omnes terras suas et hominum suorum, et inter cæteras nominatim istas, terram Hildebrandi, terram de Aultona, terram de Rima, terram de Pinefort, et de Pidela,[3] et

[1] "Matildis," B. and Reg. Rubr.

[2] "*i.e.* the trials by ordeal of "battle, of water, and of hot iron." *Jones.*

[3] "These places are Alton Pancras, Ryme Intrinseca, Pinford, "a farm in Sherborne parish, and "one of the numerous villages "situated on the river Piddle." *Jones.*

pratum quod jacet inter magnum vivarium et Woburnam[1] et omnia servitia omnium militum suorum et omnium Francelengorum quæcunque intra posse nostrum sunt. De reliquis vero quæ intra posse non sunt, sive terris sive hominum servitiis adquirendis et in pace tenendis, nullum ei faciemus aut fieri concedimus impedimentum. Concessimus etiam tam episcopum quam canonicos suos dominium suum et rusticos suos sine omni molestia et vexatione habere et tenere, nec ullo modo aliquibus operibus aut exactionibus, angariis, aut assisis aliquibus homines episcopi seu canonicorum gravare aut aliquid ab eis exigere nisi ipsius episcopi permissu et licentia. Sed eum omnia quæ juris ecclesiæ sunt, tam in hominibus quam in terris, ita libere et quiete tenere concessimus sicut prædecessores sui Osmundus et Rogerus episcopi unquam liberius et melius et quietius tenuerunt. Hæc autem omnia ego M. comitissa et filii mei, Willelmus consul, et Robertus, nos per omnia servaturos et firmam pacem tam episcopo quam hominibus suis et corporibus eorum et de rebus eorum nos exhibituros et servaturos, fide interposita sine malo ingenio, assecuravimus. Et conestabularius de Syreburne, quicunque fuerit, idem juramento assecurabit, quamdiu præfatus episcopus nobis super castro Syreburne, et tota insula et vinea, et molendino uno quod est ante portam castelli, et super avalatione anguillarum, et super piscatura vivariorum omnium quæ nobis et episcopo est communis, et super parco quod nobis et episcopo est commune, controversiam nullam movebit. Si vero, quod absit, episcopo aut suis per ministros nostros aut per aliquem de nostris facta fuerit injuria, nos infra XL. dies postquam summoniti fuerimus omnia in misericordia episcopi emendaturos, eadem fide assecuravimus; et hæc omnia quamdiu nos, aut aliquis per nos, de eodem castro tenentes et potestativi erimus. Valete.

c. 1160.

[1] "This is Osborne, close by Sherborne." *Jones.*

XL.

c. 1163. *Compositio inter abbatem et conventum Syreburn. et succentorem Sarum, super decimis de Heydone, de Syreburna, et Brumisleya, et de pensione annua succentori reddenda.*

Lib. Evid. B. 64; C. 103. Reg. Rubr. *n.* 65.

Agreement between the abbot of Sherborne and the succentor of Sarum respecting certain tithes due to the latter.

Clemens,[1] Dei gratia abbas Schireburniæ, et totius ejusdem monasterii conventus, omnibus Christi fidelibus ad quos præsens carta pervenerit, salutem :—

Noverit universitas vestra, quod cum inter nos et Walterum,[1] succentorem Sarum ecclesiæ, diu haberetur controversia super decimis de Heydona et de Schyreburna et de Brumesleya,[2] quas diu possederamus, et dictus succentor ad præbendam suam de Axefordia pertinere asserebat, hoc pacis termino lis extincta finem habuit.

Statutum est, in præsentia venerabilis patris nostri Jocelini Sarum episcopi, et totius capituli Sarum ecclesiæ, nobis et assensum præbentibus, ut monasterium nostrum Schyreburniæ dictas decimas in perpetuum possideat, et pro decimis illis dicto succentori, et omnibus successoribus ejus in præbenda de Axeford institutis, pensionem annuam, scilicet, unam marcam argenti, persolvat; dimidiam marcam ad festum S. Michaelis, et dimidiam ad Pascha. Ut autem hæc constitutio, utroque conventu, tam ecclesiæ Sarum quam nostri monasterii, consentiente, approbata, apud posteros quoque rata et illibata perseveraret, illam præsenti carta sigillis nostris impressa roboravimus.

XLI.

c. 1163. [*Carta Isabella de Tony de Durneford.*]

Lib. Evid. C. 548.

Endowment, by Isabella de Tony, of

Ego Isabella de Tony pro amore Dei, et pro anima domini et conjugis mei Walteri filii Ricardi, concessi et dedi ecclesiæ S. Andreæ de Durneford in perpetuam elemosinam domum

---

[1] "Clement was abbot of Sherborne in 1163; Browne Willis, quoted in Hutchins' *Hist. of Dorset*, iv. p. 232. Walter held the office of succentor about the same time; see *Sarum Fasti*, p. 442." *Jones.*

[2] "These places are respectively Heydon, next to Sherborne; and Bromley, a manor in Stoke Abbas, near Beaminster, for which the owner did fealty to the abbot of Sherborne (10 Edw. II.). Hutchins' *Hist. Dorset.*" *Jones.*

Edwardi filii Boll. et quicquid domui ejus adjacet, scilicet dimidiam virg[am] terræ et pasturam quinquaginta ovium cum ovibus meis, quocunque pascant, cum aliis centum quinquaginta quas ecclesia ante habuit. Adjicio etiam et concedo eidem ecclesiæ aliam mediam[1] virgam terræ de dominio meo cum omnibus ad eam pertinentibus, in pratis, et in pascuis, et in omni re, ut sit inter totum pastura ccxxv. ovium ecclesiæ cum ovibus meis. Concedo et ei pasturam quatuordecim animalium cum animalibus meis, et porcos ecclesiæ ire cum porcis meis ubique libere et quiete. Dedi etiam ei domum illam in qua presbyter manebat, et aliam domum juxta illam. Concedo præterea et confirmo prædictæ ecclesiæ totum antiquum tenementum ecclesiæ ita liberum et quietum et integrum in omni re sicut fuit die qua dominus meus Walterus filius Ricardi fuit vivus et mortuus. Do etiam omnes rectas decimas de omni dominio meo et hominum meorum de Durneford, scilicet, de blado, et de caseis, et de lana, et de porcellis, et de agnis plenarie, et de omnibus aliis rebus unde decima dari debet. c. 1163. the church of Durnford St. Andrew.

Testibus, Henrico decano Salisberiensi; Fulcone, Hugone Buvet, Waltero, fratre decani, Willelmo Cicestrensi, canonicis; Dunecano, capellano episcopi; Rogero Bernard; Rogero de Toni; Petro de Mara; Hugone de Mara; Henrico Huse; Philippo; Rogero; Gilberto; Everardo, Gormundo; Radulfo Talebos; Erveyo; Alwino, præposito.[2]

XLII.

Carta de absolutione Jocelini episcopi Sarum et de ejusdem canonica purgatione de transgressionibus.[3] 1171.

Lib. Evid. B. 155; C. 192. Reg. Rubr. 155.

Albertus, dignatione divina ecclesiæ S. Laurentii in Lucina, et Th[eoduinus], ecclesiæ S. Vitalis, presbyteri cardinales, Absolution of bishop Jocelin

[1] *sic: qu.* dimidiam?

[2] "The deed recording the gift "of the church of Durnford S. "Andrew to the cathedral of Salis- "bury, is in the *Osmund Register* "(i. 266). It is also contained in "Lib. Evid. C. (No. 54)." *Jones.*

[3] "In the margin of C., *fol.* 192, "we have this summary,—'Pur- "'gatio Jocelini episcopi de morte "'sancti Thomæ Cantuar. archi- "'episcopi.'" *Jones.* Two letters of pope Alex. III. of 16 Sept. and 24 Nov., 1170, suspending and excommunicating the bishop, with others, for his conduct with reference to Becket, and for crowning the son of Hen. II. during the archbishop's exile, are printed in Wilkins' *Concilia*, i. 459–60; and

1171. from excommunication.

apostolicæ sedis legati,[1] dilectis in Christo fratribus Johanni decano Sarum et capitulo, necnon universo clero et populo per episcopatum Sarum constituto:—

"Servite Domino in timore et exultate ei cum tremore."[2] Nec inhumanum debet nec inordinatum ab iis qui rite sapiunt judicari, si Romana ecclesia erga eos quoque quos diligit aliquid interdum severitatis ostendit, cum Scriptura Sacra testatur "Flagellat pater omnem filium quem diligit, et cor-" ripit omnem quem recipit."[3] Sane quod erga venerabilem fratrem nostrum Jocelinum episcopum vestrum aliquid videtur exercuisse duritiæ non ex eo processit quod super morte sanctissimi Cantuariensis archiepiscopi suspectum eum habuerit, vel quod eum in facto illo putaverit deliquisse, sed quia pro conscientiis aliorum talem ipsam erga eum apparere oportuit ut possent cuncti manifesto cognoscere quod iniquitatem, si comparuisset, in eum nequaquam relinqueret impunitam, ubi vulgarem forte opinionem in dilecto et devoto suo censuit severius puniendam. Inde siquidem fuit quod, innocentem eum volens omnibus apparere, quartæ vel quintæ manus ei purgationem indixit, et tam super morte prænominata archiepiscopi quam super literis pro corona filii regis differenda transmissis juramento eum innocentiam suam expurgare mandavit. Quia igitur hujus rei nobis delegata est executio, nos, juxta mandatum domini papæ, purgationem ipsius cum quatuor aliis personis idoneis manifesto recepta, vice ipsius in plenitudinem eum pontificalis officii restituimus, et ad vos, omni super his infamiæ nota purgatum, cum nostrarum testimonio remittimus literarum. Vos igitur eum reverenter et devote recipite, et, sicut patri et episcopo vestro, obedientiam et honorem humiliter exhibete.

---

a provisional commission to the archbishop of Bourges and the bishop of Nevers, for his absolution, dated 24 Apr. 1171, is in Hoveden's *Annales*, ed. Stubbs, ii. 32.

[1] "These two cardinals were sent "into England in 1171 to investi-" gate the circumstances of S. "Thomas à Becket's death. The "one was Albert de More, a Cis-" tercian, who was elected cardinal "priest of S. Laurence in Lucina "in December 1155; the other, "Theodinus or Theoduinus, a "Benedictine, created cardinal of "S. Vitalis by Alexander III. in "1165. The latter was made "cardinal bishop of Porto in 1178; "the former attained higher "honours, and became pope in "1187, under the title of Gregory "VIII." *Jones.* In B. and Reg. Rubr. the second legate is called Thomas.

[2] Ps. ii. 11.

[3] Hebr. xii. 6.

XLIII.

Carta directionis cujusdam cartæ ad summum pontificem causa confirmandi, quæ est de quibusdam terris in sok Poterne, pro quibus Jocelinus episcopus cuidam contulit c. solidos ut a lite omnino recederet. 1173. Oct. 17.

Lib. Evid. B. 117; C. 153. Reg. Rubr. 117.

Report by papal delegates of the settlement of a dispute between bishop Jocelin and William Fitz-Alexander respecting lands at Potterne and Cannings.

Reverendo domino ac patri suo Alexandro, dignatione divina summo pontifici, Rogerus Wigornensis ecclesiæ minister indignus, et Galfredus Herefordensis decanus, cum salute pronam debitæ subjectionis denotationem.

Controversiâ habita inter venerabilem fratrem nostrum J. Sarum episcopum et Willelmum filium Alexandri, super quibusdam terris quas tenuerat pater ipsius in sok Poterne et Canninges, a serenitate vestra nobis delegata transactione interveniente finem accepit. Cujus transactionis rescriptum a vestra sanctitate confirmandum, ut transactio jam dicta firmitatis robur obtineat, duximus dirigendum paternitati vestræ. Tenorem autem transactionis series subsequentium manifesta docebit. Præfatus episcopus ut Willelmus a lite recederet dedit eidem centum solidos, et præterea medietatem terræ Azonis fratris prædicti Willelmi cum omnibus pertinentiis, consensu ipsius Azonis, exceptis managiis duobus, quorum unum, scilicet capitale managium quod est in Wrton,[1] Azo sibi retinuit, et Willelmus habebit managium quod mater ipsius habet in Poterna; reddendo annuatim dimidiam libram piperis et dimidiam thuris pro omni servitio [&c.].[2]

Facta sunt hæc anno ab incarnatione Domini M. C. LXXIII., xvi. kal. Novembris, apud Bathoniam. Testibus, Willelmo, abbate de Kainesham [etc.].[2]

XLIV.

[*Compositio inter Jocelinum episcopum et Willelmum fil. Alexandri super eisdem terris.*] 1173.

Lib. Evid. B. 344; C. 348. Reg. Rubr. 344, i.

The agreement referred to

Jocelinus, Dei gratia Sarum episcopus, omnibus ad quos præsens carta pervenerit, salutem:—

---

[1] "Worton, a dependency of "Potterne." *Jones.*

[2] "The rest of this document, "here abridged, together with the "attesting witnesses, will be found "in the *Osmund Register*, i. "253–4." *Jones.*

1173. in the preceding report.

Noverit universitas vestra me concessisse assensu et consilio Johannis, decani,[1] et totius capituli Sarum ecclesiæ, Willelmo filio Alexandri de Poterna medietatem terræ Azonis fratris Willelmi, consensu ipsius Azonis, managiis duobus, quorum unum quod est in Wrtona Azo habebit, Willelmus vero aliud quod mater ejus habet in Poterna, reddendo inde annuatim dimidiam libram piperis, et dimidiam thuris, pro omni servitio; nec Willelmus nec homines ejus respondebunt alicui nisi mihi et successoribus meis, si Willelmus me supervixerit. Tenebit etiam Willelmus in capite de nobis et successoribus nostris, quamdiu vixerit, nullo jure ob hoc ad hæredes ejus transeunte post mortem ejus. Si vero vel Azo vel Willelmus supervixerit, terram præmortui habebit; post decessum vero utriusque, tota terra quam habent de dominico redibit in dominicum episcopi. Sæpedictus vero Willelmus in præsentia Rogeri Wigornensis episcopi et Galfredi Herefordensis decani, quibus causa, quæ inter me et ipsum super quibusdam terris quas pater ejus tenuerat in sochagio Poterna et Caninges vertebatur, a summo Pontifice delegata fuit, juramento præstito, se nec mihi nec alicui successorum meorum inde litem moturum affirmavit.[2]

His testibus, Jordano, decano; Willelmo, archidiacono; G. clerico, A. P., et aliis.

XLV.

1173.

[*Confirmatio ejusdem compositionis per decanum et capitulum Sarum.*]

Lib. Evid. B. 345; C. 350. Reg. Rubr. 344, iii.

Confirmation of the same by the dean and chapter of Sarum.

Johannes Sarum decanus, et universum ejusdem capitulum, omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit, salutem:—

Sciatis nos ratam habere conventionem factam inter Joscelinum Sarum episcopum et Willelmum filium Alexandri de Poterna de quibusdam terris in socha Poterne et Caninges, et ut eadem conventio rata habeatur eam sigilli nostri munimine roboravimus.

[1] "The deanery of Sarum was "held from 1166 to 1175 by John "de Oxeneford. See *Sarum Fasti*, "p. 309." *Jones.*

[2] A repetition of this document as attested by the dean and chapter follows in MS. B. at n. 346, in C. at *f.* 351, and in Reg. Rubr. at n. 383.

XLVI.

Carta monasterii de Fileg. data a Jocelino Sarum episcopo super collatione ecclesiæ de Chinctona. 1175.

Lib. Evid. B. 46; C. 75. Reg. Rubr. 46.

Grant of the church of Kington (West) to the monastery of S. Peter, Fougères.

Jocelinus, Dei gratia Sarum episcopus, omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos literæ istæ pervenerint, pro terrenis celestia, pro perituris æterna, communicare:—

Sciant itaque præsentes, et eorum successores, quod in vacante ecclesia de Chingtona, nullo reclamante vel contradicente, constituimus Mauricium, abbatem ecclesiæ S. Petri de Fileg.,[1] personam, fratresque suos divino obsequio mancipatos, quam ipsi habent de donatione domini Radulfi de Fileg., eamque ipsis et eorum successoribus jure perpetuo concessimus possidendam, salvis in omnibus episcopalibus consuetudinibus. Ne vero id quod rationabiliter et intuitu pietatis factum est irritum possit revocari, sigilli nostri munimine et vivacis scripti testimonio duximus esse roborandum.

Actum est autem hoc Lond[oniis], anno ab Incarnatione Domini M. C. LXXV°. Testibus his, Reginaldo [filio Jocelini], episcopo Bathoniensi; Savarico Cantuariensi archidiacono; Ricardo [Foliot], archidiacono Colecestrensi; magistro Roberto Porfil; magistro Gilberto, et multis aliis.

XLVII.

Carta quod abbas et conventus Rading persolvent decimas ecclesiæ Sarum. [1175.]

Lib. Evid. B. 56; C. 85. Reg. Rubr. 56.

Order to the abbot and convent of Reading to pay tithes to the church of Blewbury.

Jocelinus, Dei gratia Sarum episcopus, dilectis filiis abbati et conventui Radingensis ecclesiæ, salutem:—

Mandatum domini Cantuariensis archiepiscopi suscepimus, quatinus vos ad solutionem decimarum vestrarum ecclesiæ de Bleberia secundum constitutionem generalis concilii apud Westmonasterium novissime celebrati,[2] modis quibus possumus, inducamus, et si necesse fuerit districtius compellamus. Inde est, quod vobis per præsentia scripta præcipiendo mandamus quatinus dictas decimas in garbis, in caseo, et lana et ceteris omnibus, sicut in præfato constitutum est concilio, plenarie

---

[1] "The monastery of 'Fileg.' is "that of S. Peter de Fulgeriis, "Fylegere, or Fougères, in the "diocese of Rennes. Kington is "the church of West Kington in "North Wilts." *Jones.*

[2] Canon XII. of the Council of Westminster, held in May, 1175.

[1175.] ecclesiæ de Bleberia restituatis, aut exinde præsentiam vestram nobis apud Sarum die lunæ proxima post festum beati Jacobi exhibeatis, sufficienter instructi docere qua ratione generalis concilii decretis obviare præsumitis, vel loco vestri sufficientem responsalem transmittatis, cum sigillo vestro, et literis patentibus rati-habitionem continentibus. Valete.

XLVIII.

1177. Nov. 14.

Compositio inter Ricardum archidiaconum Exoniensem et Alanum de Husseburn super ecclesia de Burbach.

Lib. Evid. B. 118; C. 154. Reg. Rubr. 118.

Judgment in a suit between the archdeacon of Ely [?] and Alan de Husseburne respecting the church of Burbage.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis, Rogerus, Dei gratia Wigornensis ecclesiæ minister, salutem:—

Manifestæ improbitatis est litem judicio decisam in quæstionem deducere et per quietis impatientiam controversias sopitas in nova litigia succitare. Unde omnium cognitioni duximus innotescendum, nos ex prima commissione Alexandri Papæ III. causæ decisionem quæ vertebatur inter dilectum nostrum Ricardum Barre [Eliensem][1] archidiaconum, Sarum ecclesiæ canonicum, et Alanum de Husseburne, super ecclesia de Burbache,[2] quæ ad præbendam Sarum spectare dinoscitur, appellatione cessante per manus ejusdem Alani contra venerabilem fratrem nostrum Jocelinum Sarum episcopum, et nomine non expresso contra ipsum qui ecclesiam non tenebat Ricardum, scilicet, [Eliensem][1] archidiaconum, et deinde ex secunda commissione pro eodem archidiacono literas domini papæ ab ipso archidiacono suscepisse. Cujus causæ prosecutioni cum debita diligentia insistentes, post litem solempniter contestatam, præscriptæ causæ merita longa deliberatione et districta veritatis inquisitione examinavimus. Demum, elapso fere biennio, post plurima edicta peremptoria per ampliora quam canones et leges indulgeant intervalla constituta, diem peremptorium partibus præfiximus, ad quem memoratus Alanus non venit, nec pro se responsalem dirigere curavit. Cum ita-

[1] "Exon.", C.; "Lexov.", B. and Reg. Rubr. It is strange that these mistakes frequently occur with reference to Richard Barre. There is no evidence that he was ever at all connected with the churches either of Exeter or Lisieux. The earliest date given to him as archdeacon of *Ely* in Hardy's Le Neve is about 1191. The succession of the archdeacons of *Exeter* for some twenty years before appears uncertain.

[2] "Burebure," B. and Reg. Rubr.

que prius de causa hac dicta sufficienter esset altercatum, et publicatis attestationibus dictioni in testes et dicta testium utrobique esset renunciatum, assidentibus nobis venerabilibus fratribus nostris Roberto [Foliot] Herefordensi et Petro Menevensi episcopis, et aliis plurimis viris discretis et honestis, tam ecclesiam Sarum quam præfatum archidiaconum, ejusdem ecclesiæ canonicum, a petitione Alani prænominati super ecclesia de Burbache per sententiam absolvimus, et eidem Alano super ipsa ecclesia perpetuum silentium auctoritate apostolica freti imposuimus. Ne igitur temerariæ præsumptioni cujusquam revocare aut quolibet modo perturbare [possit] quod cum tanta solempnitate et summæ sedis auctoritate constat esse stabilitum, quod diffiniendo statuimus sigilli nostri appositione communimus. 1177. Nov. 14.

Promulgata autem est hæc sententia anno Verbi Incarnati M. C. LXXVII°, apud Legam prope Wigorniam, xviii. Kal. Decembris.

Testibus, Roberto, capellano nostro; Samsone; Roberto, monacho, magistro Silvestro, clericis nostris; Radulfo Foliot, et Willelmo de Stoche, et magistro Eustachio, clericis domini Herefordensis; magistro Erardo, magistro Ivone Cornubiæ, magistro Radulfo Lumbard; magistro Henrico de Rowelle; Ada filio præpositi de Wygornia.

XLIX.

Literæ episcopi Landavensis benevolentiam episcopi et capituli Sarum corde contrito captans pro eo quod quondam in eorum præjudicium abbati Malmesberiensi benedictionem impendebat. 1177–8.

Lib. Evid. B. 58; C. 87. Reg. Rubr. 58.

Venerabili in Christo, Jocelino, Dei gratia Sarum episcopo, et decano et capitulo, Nicholas divina nobis miseratione Landavensis ecclesiæ minister, salutem in Domino:— The bishop of Llandaff asks forgiveness of bishop Jocelin, for having given benediction to an abbot-elect of Malmesbury.

Juxta debitum naturæ humanæ, cotidiano defectu accrescente, fatales expectans dies, delicta juventutis meæ in luctum revoco, et jugi pœnitentia seniles deploro errores. Arguit enim[1] meam et fortius urit conscientiam quod circa novissima mea sic me circumvenerunt filii alieni, a suis claudicantes semitis, ut in fraterni honoris jacturam et ecclesiæ vestræ dispendium, temera presumptione, Malmesberiensi electo, appellationi ves-

[1] "autem," B. and Reg. Rubr.

1177–8. tra minime deferens, munus benedictionis impenderim illicitum et elicitum; quod nec etiam non interposita appellatione, cum lis inter vos et monasterium Malmesberiense eo nomine coram domino Cantuariensi certo die agitanda penderet, nulla ratione debui attemptasse. Merito ergo ad instantiam vestram, culpam hanc secuta est pœna, quoniam domini Cantuariensis auctoritate ordinis et officii mihi potestas est sublata. Cum autem ætas omnis prona et proclivis sit ad lapsum, obstinati et impenitentis animi est nolle agnoscere vel profiteri excessum: peccavi, incidi in laqueum ipse quem feci, profusis gemitibus peto ut ubi abundavit delictum superabundet et gratia. Super hoc itaque delicto, domini Cantuariensis et vestro paratus sum et ero stare judicio. Vos quoque nostri gratia converso peccatori fraterna pietate compatientes, operam et diligentiam adhibere velitis, ut in me delatus rigor illæ relaxetur sententiæ.

Bene semper valeatis.[1]

L.

c. 1180. *Carta data a decano et capitulo Sarum de collatione ecclesiæ de Draycote, et de redditu annuatim solvendo communæ Sarum.*

Lib. Evid. B. 57; C. 194. Reg. Rubr. 157.

Grant, by the dean and chapter, of the church of Draycot All Saints to one Reginald, reserving payment of half a mark.

Jordanus, decanus, et capitulum ecclesiæ Sarum, omnibus fidelibus ad quos præsens carta pervenerit, salutem:—

Noverit universitas vestra, nos dedisse et concessisse ecclesiam Omnium Sanctorum de Draycotha Reginaldo clerico, nepoti R. de Sancto Germano, libere et quiete ab omnibus episcopalibus consuetudinibus, solvendo annuatim communæ nostræ pensionis dimidiam marcam; xl. denarios ad festum Omnium Sanctorum, et xl. denarios ad Pascha.

Ut hæc autem donatio nostra prædicto clerico rata et illibata permaneat, eam præsenti scripto confirmamus, et sigillo ecclesiæ nostræ roboramus.

---

[1] Nicholas ap Gurgant held the see of Llandaff from 1148 to 1183. He was suspended in 1177, by Richard, archbishop of Canterbury, for invading the privileges of the bishop of Salisbury by giving benediction to the newly-elected abbot of Malmesbury, as in this letter he humbly acknowledges. The archbishop's letter to the pope upon the case is printed among the *Epistolæ* of Peter of Blois. See Haddan and Stubbs, *Councils and Documents*, i. 385.

LI.

Carta Walteri filii Swyen de Leyge de quibusdam terris de Wotton et de domibus in Syreburne, tenendis ab archiepiscopo Cant. per quartam partem servitii unius militis. c. 1180.

Lib. Evid. B. 176; C. 213. Reg. Rubr. 176.

Confirmation of a grant of lands and houses at Wootton, Sherborne, and elsewhere.

Ricardus, Dei gratia Cantuariensis [archiepiscopus, totius Angliæ primas, et apostolicæ sedis legatus, omnibus fidelibus ad quos præsentes literæ pervenerint salutem in Domino:—

Sciatis nos confirmasse Waltero filio Sweyn de Legha et hæredibus suis, totam terram de Wotton, et terram de la Wyteahe,[1] et terram et domos de Syreburn, quæ sunt Nicholai, tenendas et habendas per quartam partem servitii unius militis, sicut venerabilis frater noster Jocelinus, Sarum episcopus, ei rationabiliter donavit, et sigilli sui munimine confirmavit.

Testibus, Benedicto, cancellario; Radulfo et Hereler, monachis; magistro Gerardo; Radulfo de Wingeham; et aliis.

LII.

Carta de ecclesia de Fikeldene data ad firmam reddendo thesaurario ecclesiæ Sarum [decem libras]. c. 1180–5.

Lib. Evid. B. 51; C. 80. Reg. Rubr. 51.

Grant by bishop Jocelin to Henry de Soleby of the church of Figheldean at an annual rent to the cathedral.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens carta pervenerit Jocelinus, Dei gratia episcopus, salutem in Auctore salutis:—

Ad universitatis vestræ notitiam pervenire volumus nos, de assensu et voluntate Jordani decani et capituli ecclesiæ nostræ Sarum, concessisse et præsenti carta confirmasse Henrico, clerico de Soleby, ecclesiam de Fichelden cum omnibus pertinentiis et libertatibus suis bene et pacifice tota vita sua possidendam, reddendo inde annuatim thesaurario ecclesiæ nostræ Sarum decem libras ad quatuor anni terminos; videlicet ad festum beati Michaelis L. solidos; ad Natale Domini L. solidos; ad Pascha L. solidos; ad Nativitatem beati Johannis Baptistæ L. solidos; quod ut majorem habeat firmitatem, præsenti carta, appensis sigillo nostro et sigillo capituli nostri, roboramus.

Testibus, Rannaldo [filio Jocelini], Dei gratia Bathoniensi episcopo; Jordano, decano Sarum; Galtero, præcentore; Balduino, cancellario; Willelmo, archidiacono Dorsete; Azone, archidiacono Sarum; magistro Alexandro; magistro Roberto de

---

[1] "Whitecherche," B. and Reg. Rubr.

1180–85. Guldeford; Ranulfo[1] de Ponte; Galtero, capellano; Vincentio, clerico; Ricardo, archidiacono Wilteshire, Roberto filio Ursonis, clericis; Roberto Mauduit; Galfrido Hosato; Willelmo de la Falcys; et aliis.

LIII.

c. 1182. *Carta de quadam area prioris Wintoniensis ecclesiæ, quam reædificavit Ricardus Wintoniensis episcopus pro anniversario ejusdem per annum faciendo.*

Lib. Evid. B. 189; C. 226. Reg. Rubr. 189.

Undertaking by the prior and convent of Winchester to rebuild a certain tenement at Winchester, with money given by bishop Toclive, and thereafter to celebrate the bishop's anniversary.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Robertus, prior Wintoniensis ecclesiæ et totus ejusdem loci conventus, salutem et orationes in Christo:—

Cum haberemus in civitate Wintoniensi aream quandam fere sterilem et infructuosam, quam Guacio[2] de Limeriis nobis dederat, quæ quidem si ædificata foret sex marcas per annum et eo amplius valeret, carissimus pater et dominus noster Ricardus Wintoniensis episcopus, tam ecclesiæ suæ quam nostræ utilitati prospiciens, contulit nobis pro salute animæ suæ de scriniis suis LX. libras de sterlingis, ad aream præscriptam reædificandam. Nos vero communi omnium nostrorum voluntate pariter et assensu in verbo veritatis ei repromisimus quod ipsam aream sæpedictam de memorata pecunia, adjecta et nostra si illa non sufficeret, ædificabimus: ita quod ad minus sex marcas argenti exinde nobis singulis annis provenient, unde anniversarium præfati episcopi in perpetuum faciemus. De his autem sex marcis, XXX. solidi in erogatione pauperum, L. vero in refectione nostra, die anniversarii sui expendentur. Si vero casu aliquo, quod absit, evenerit aream illam taliter ædificatam deperire, nos tamen, habito ad beneficium nobis ab eo collatum respectu, anniversarium ejus, sicut præscriptum est, nihilominus perpetuo faciemus. Si autem census annuus de area illa supra sex marcas excreverit, idem excrescens coquinæ monachorum assignabitur.

Testibus, [Johanne] Dublinensi archiepiscopo, Herberto Cantuariensi archidiacono, magistro Haymone medico; magistro Thoma Griffin; Johanne de Garl'.; magistris Hugone et Thoma de Gavistre[3]; Radulfo, senescallo; Gwarino et Jocelino, clericis; G. G., et aliis.

---

[1] "David," B. and Reg. Rubr.
[2] "Swacio," B. and Reg. Rubr.
[3] "Gaurst'.," B. and Reg. Rubr.

LIV.

Carta Herberti,[1] *Cantuariensis archidiaconi, de domibus Sanctæ Brigidæ vicinis, data de fratribus hospitalis Sancti Egidii.* c. 1188.[2]

Lib. Evid. B. 190; C. 227. Reg. Rubr. 190.

Grant by the brethren of the hospital of St. Giles, London, to Herbert, archdeacon of Canterbury, of houses in Fleet Street.

Sciant præsentes et futuri quod nos infirmi fratres de hospitali S. Egidii et magister Walterus, custos noster, et Radulfus filius Adæ, communi assensu concessimus et tradidimus carissimo amico et benefactori nostro Herberto, Cantuariensi archidiacono, terras quas habemus in parochia in vico de Flete, juxta cimiterium S. Brigidæ, quas Ricardus Gobeth, et Ailwynus Goham, et Abel parmentarius, et Anselmus pictor tenuerunt, tenendum ipsi archidiacono et hæredibus suis de nobis jure hereditario, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus suis, reddendo inde nobis singulis annis xv. solidos et tres denarios in duobus terminis, scilicet, in festo S. Michaelis vii. solidos et vii. denarios et obolum, et in Pascha vii. solidos et vii. denarios et obolum, pro omni servitio, salvo hæreditario jure tenentium.

Has vero terras ac tenementa licebit ipsi archidiacono et hæredibus suis dare ac vendere vel invadiare unicuique hominum voluerit, præterquam domibus religiosis ac Judæis, salvo redditu xv. solidorum et trium denariorum quos infirmi habebunt per annum.

Et ut hac nostra conventio et concessio rata ac firma habeatur, eam præsenti scripto ac sigillo nostro duximus roborandam. Et pro hac concessione dedit nobis idem archidiaconus in gersumam procurationem unius diei, tam in cibo quam in potu, et magistris nostris Waltero capellano et Radulfo filio Adæ unum bisancium, et Radulfo clerico iiii^{or} denarios.

Facta fuit hæc carta in præsentia domini Ricardi Wyntoniensis episcopi. His testibus, S. H., et aliis.

---

[1] "This was Herbert Poore, who "held the archdeaconry of Canter- "bury 1174–94, and who, in 1194, "became bishop of Sarum. He "would seem also to have been a "canon of Sarum, for he is described on election as bishop as "'concanonicus noster.'" *Jones.*

[2] Walter, Warden of the Hospital of St. Giles, was appointed to that office after 1186, and bishop Richard Toclive, in whose presence this deed was executed, died 22 Dec. 1188.

LV.

1190–3. *Carta obligationis abbatis et conventus [de] Radinges de xiii. pauperibus pro anima Huberti, episcopi Sarum, vestiendis et pascendis, præter alios xiii. ibidem prius providendis. Hujus autem conventionis gubernator est dominus episcopus Sarum qui pro tempore fuerit.*

Lib. Evid. B. 167; C. 204. Reg. Rubr. 167.

Provision for feeding and clothing thirteen poor people by the abbey of Reading, in commemoration of Hubert, bishop of Sarum.

Noverint præsentes et futuri, quod ego H[ugo] abbas Radinge, et ejusdem loci conventus, concessimus, et præsenti carta confirmavimus, domino nostro et patri Huberto, Dei gratia Sarum episcopo, ut in perpetuum xiii. pauperes in hospitali nostro apud Radinge habeantur et sustententur in victu et vestitu, præter alios xiii. pauperes qui ibidem de elemosinis domus nostræ prius solebant sustentari; et ut alii pro aliis successione temporum, cum suscepti in fata cesserint, substituantur: et hoc specialiter concessimus pro salute animæ ipsius, et omnium antecessorum et successorum suorum, et domini Ranulfi Glanvill et dominæ Bertæ, uxoris suæ, qui eum nutrierunt, et pro anima[bus] patris sui et matris suæ et omnium parentum et benefactorum, et pro salute Galfridi, archidiaconi Bercsyre. Hoc autem sibi et successoribus suis idem dominus Sarum episcopus in ejusdem hospitalis dispositione retinuit, quod si processu temporis didiscerit ibidem illos tresdecim pauperes, ut prælibatum est, non exhiberi, id per abbatem et monachos faciet emendari.

Et ut hæc concessio nostra rata et inconcussa permaneat, eam præsenti scripto et sigilli nostri appositione roboravimus.

Testibus, Azone, archidiacono Wiltesyre; [Radulfo, canonico Sarum ecclesiæ; magistro Wimundo, subdecano; magistro Vincentio, officiali de Wiltesire;][1] magistro Ricardo de Clara; magistro Symone de Scala; Waltero, capellano; Ranulfo, clerico; magistro Alexandro, capellano; Philippo de Sancto Edwardo; Symone, clerico; Roberto de Rudeby; Roberto, decano de Wallingeford.

---

[1] The names between brackets are omitted in B. and Reg. Rubr., which add that of Baldwin the chancellor of Sarum.

LVI.

Carta de claudendo bosco episcopi Sarum super Lodenam, et de saltario ibidem faciendo, data a Ricardo rege Angliæ.

1190. April 11; renewed 1 Oct. 1198.

Lib. Evid. B. 26; C. 54. Reg. Rubr. 26.

Charter of K. Richard I. of license to Hubert, bishop of Sarum, to enclose and impark a wood.

Ricardus, Dei gratia rex Angliæ, dux Normanniæ et Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, comitibus, baronibus, justitiariis, vice-comitibus, forestariis, ballivis, et omnibus hominibus suis totius Angliæ, salutem:—

Sciatis nos concessisse et præsenti carta nostra confirmasse Deo, et beatæ Mariæ, et Sarum ecclesiæ, et Huberto [Walter] ejusdem loci episcopo et successoribus suis, quod claudant boscum suum super Lodenam et parcum inde faciant cum quodam saltatorio[1] cum voluerint, ita quod parcum idem cum saltatorio in perpetuum remaneat Deo et beatæ Mariæ et Sarum ecclesiæ, et prædicto Huberto ejusdem loci episcopo et successoribus suis, liberum et quietum et absolutum ab omnimoda potestate forestariorum et ballivorum forestæ. Quare volumus, et firmiter præcipimus, quod prædicta ecclesia Sarum, et Hubertus ejusdem loci episcopus et successores sui, habeant et in perpetuum teneant prædictum parcum cum saltanario bene et in pace, libere et quiete, sine omnimoda vexatione et molestia.

Testibus, Hugone [Pudsey] Dunolmensi et Hugone [de Novant] Cestrensi episcopis; W[illelmo] de Humez, constabulario Normanniæ; W. Marescal; G. filio Reinfredi. Dat. per manum J. de Alencon, Lexoviensis archidiaconi, vicecancellarii nostri; apud Moretum, xi die Aprilis, regni nostri anno primo. 1190 April 11.

Is erat tenor cartæ nostræ in primo sigillo nostro, quod quia aliquando perditum fuit, et dum capti essemus in Alemannia in aliena potestate constitutum, mutatum est. Hujus autem innovacionis testes sunt hi, magister Maugerus Ebroicensis; Vymanus Dereber. archidiaconus[2]; magister Michael Belet; W. de Stagno; Robertus de Tresgoz; Robertus de Wancy, dapifer; Petrus de Estokes. Datum per manum Thomæ de Hedene, tunc agentis vice cancellarii, primo die Octobris, apud Andel[iacum], anno x° regni nostri. 1198.

---

[1] "saltanario," C.; "saltario," Reg. Rubr.

[2] Evidently intended for "Vivianus [de Stagno] Derbiensis archidiaconus."

LVII.

1191. June 6.

[*De ecclesiis de Lym et Halgestock Huberto episcopo Sarum concessis ad faciendum de eis præbendam in ecclesia Sarum.*]

Lib. Evid. B. 335; C. 337. Reg. Rubr. 335.

The churches of Lyme and Halstock given by the abbot of Sherborne to Hubert, bishop of Sarum, for constituting a prebend.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Willelmus, Dei gratia abbas de Syreburn, et ejusdem loci conventus, salutem in Domino:—

Universitati vestræ notum fieri volumus nos unanimi consensu et voluntate dedisse et concessisse reverendo domino et patri nostro in Christo Huberto Sarum episcopo, et successoribus suis et ecclesiæ Sarum, ecclesiam de Lym et ecclesiam de Halgestok in perpetuum, cum omnibus pertinentiis et advocatione et omni alio jure quod in eis habuimus sine aliquo retenemento, ad faciendum de eis in ecclesia Sarum unam præbendam in honorem Dei et gloriosæ Virginis Mariæ. Quare volumus et concedimus quod prædictus Hubertus episcopus Sarum et successores sui habeant plenam disponendi potestatem de memoratis ecclesiis et earum pertinentiis, et assignandi eas cui voluerint in præbendam, non requisito de cætero consensu nostro, et canonicus cui præfatæ ecclesiæ fuerint assignatæ in præbendam et successores sui habeant et possideant prætaxatas ecclesias cum omnibus ad eas pertinentibus et pleno earum jure, ita libere et quiete et plenarie sicut ab aliquo liberius et quietius et plenius haberi possunt.

Et ut hæc nostra donatio et concessio perpetuæ firmitatis robur obtineat, et ne nobis vel successoribus nostris liceat in perpetuum contra eam venire, eam præsentis cartæ testimonio et sigillorum nostrorum appositione communimus. Si quis autem contra hanc nostræ donationis et concessionis paginam venire temptaverit, aut eam aliquo fraudis commento infringere aut violare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatæ Virginis Mariæ et omnium sanctorum Dei se noverit incursurum.

Facta est autem hæc donatio anno ab Incarnatione Domini M. C. XCI., octavo Idus Junii, in capitulo Sarum. His testibus, Reginaldo, Bathoniensi episcopo; W. abbate de Fulgeriis; magistro Rogero, T. T., et aliis.[1]

---

[1] Another charter, of the same date, granting an annual payment of 100*s.* from the church of Lym until it becomes vacant, is in B. and Reg. Rubr. 162, and a quitclaim from the abbot of Sherborne, 9 cal. Sept. 1238, Reg. Rubr. 159.

LVIII.

[*Carta de proventibus ecclesiarum de Stapelbrigg et de Stoke in proprios usus monasterii de Schyreburn concessis.*] 1191. June 6.

Lib. Evid. B. 334; C. 336. Reg. Rubr. 334.

Appropriation of the churches of Staplebridge and Stoke to the monastery of Sherborne.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Jordanus Sarum decanus, et Hugo abbas Radingensis, et magister Bartholomæus, et magister Symon de Scalis, officiales domini Huberti Sarum episcopi, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra nos inspecta paupertate et indigentia monasterii de Syreburne, divinæ pietatis intuitu, auctoritate domini nostri Huberti Sarum episcopi qua fungimur, concessisse et confirmasse Willelmo abbati de Syreburne, et successoribus suis, et monachis Deo ibidem servientibus, ut liceat eis omnes fructus et utilitates ecclesiarum de Stapelbrige et de Stokes in proprios usus convertere cum eas vacare contigerit, salva rationabili sustentatione perpetuorum vicariorum qui in eisdem ecclesiis ministrabunt; ita, videlicet, ut vicarius de Stapelbrige habeat totum tenementum quod Sewale habuit de tenemento illius ecclesiæ, et omnia alia ad ecclesiam illam pertinentia, præter liberam terram et omnes decimas tam garbarum quam minutas, quæ in perpetuum deputabuntur in opus sacristariæ de Syreburne. Idem etiam vicarius habebit communem pasturam, et præterea unum equum et quatuor animalia in dominica pastura abbatis, et ille sustinebit omnia onera episcopalia. Vicarius autem de Stokes habebit omnia illa ad ecclesiam de Stokes pertinentia quæ Gerruddus consuevit habere, et onera episcopalia sustinebit: cætera vero deputabuntur ad vestitum monachorum de Syreburne. Concedimus etiam et confirmamus, ut cum ecclesia de Cerscumba vacare contigerit, liceat præfatis monachis percipere inde annuatim duas marcas.[1]

Facta est autem hæc indulgentia anno ab Incarnatione Domini MCXCI, viii° Id. Junii. Testibus, &c.

[1] The word "communimus" is here added in the three copies. It appears to be a mistake, made by one scribe and then copied by others, for the words "nomine "pensionis," which are found in the corresponding passage in the charter on p. 51.

LIX.

[1191.] *Carta data ab abbate et conventu de Syreburne de restitutione et recognitione cujusdam cartæ episcopi Sarum de compositione super præbenda de Syreburne.*

Lib. Evid. B. 172; C. 209. Reg. Rubr. 172.

Acknowledgment by the abbot of Sherborne respecting the following charter of the bishop of Sarum, regarding the prebend of Sherborne.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Willelmus, abbas de Schireburne, et ejusdem loci conventus, salutem in Domino:—

Noverit universitatis vestra nos debere et teneri reddere domino Huberto, Sarum episcopo, vel ejus officialibus, cum requisiti fuerimus, cartam ipsius episcopi de ratihabitione quam habemus de compositione facta inter nos super præbenda de Schireburne, de qua inter nos contentio fuit, cum præfatus episcopus illam compositionem majori sigillo suo, quod penes eum habet, confirmaverit.

His testibus, Willelmo, archidiacono; Azone, archidiacono Sarum; Wymundo, sub-decano Sarum; magistro Vincentio; magistro Reginaldo Wilton; magistro Johanne de Cernai; magistro Willelmo de Poterna; et aliis.

LX.

[1191.] *Compositio inter episcopum Sarum et abbatem de Schireburn de quadam terra in Kyngeston, et de residentia facienda in ecclesia Sarum nomine præbendæ de Schireburn.*

Lib. Evid. B. 333; C. 335. Reg. Rubr. 333.

Composition between the bishop of Sarum and the abbot of Sherborne touching the prebend of Sherborne.

Notum sit omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis, tam futuris quam præsentibus, quod cum inter Hubertum Sarum episcopum, et ecclesiam Sarum, et Willelmum, abbatem de Syreburne et ejusdem loci conventum querela mota fuisset, auctoritate apostolici mandati, de præbenda de Syreburne et de terra de Kingestone quæ dicebatur aliquando concessa ecclesiæ Sarum in præbendam, et de residentia facienda in ecclesia Sarum nomine prædictæ præbendæ de Syreburne, tandem inter memoratum abbatem et conventum de Syreburne et procuratores præfati H. Sarum episcopi, scilicet Jordanum decanum Sarum et H. abbatem Radingensem, et magistrum Bartholomeum et magistrum Symonem de Scalis ad hoc constitutos per literas prius dicti Huberti Sarum episcopi patentes, et continentes eum ratum habiturum quicquid illi præfati procuratores super

præfata querela facerent, sive agendo, sive defendendo, sive componendo, sub hac forma pacis de sæpedicta querela amicabilis compositio facta est in perpetuum valitura. Præfatus siquidem abbas et conventus de Syreburne unanimi consensu et voluntate dederunt et concesserunt venerabili domino et patri suo in Christo reverendissimo Huberto Sarum episcopo et successoribus suis et ecclesiæ Sarum, ecclesiam de Lym et ecclesiam de Halgestoke in perpetuum cum omnibus pertinentiis suis, et advocatione [et] omni alio jure quod in eis habuerunt sine aliquo retenemento, ad faciendam de eis unam præbendam in ecclesia Sarum in honore Dei et gloriosæ Virginis Mariæ. Concesserunt etiam præfatus abbas et conventus de Syreburne quod memoratus Hubertus episcopus et successores sui plenam habeant disponendi potestatem de memoratis ecclesiis et earum pertinentiis et assignandi eas cui voluerint in præbendam, non requisito de cætero eorum consensu, ut canonicus cui præfatæ ecclesiæ assignatæ fuerint in præbendam et successores sui habeant et possideant prætaxatas ecclesias cum omnibus ad eas pertinentibus et pleno earum jure, ita plene et quiete et libere sicut ab aliquo liberius et quietius et plenius haberi possunt. Prænominati vero procuratores Huberti Sarum episcopi, inspecta paupertate et indigentia monasterii de Syreburne, divinæ pietatis intuitu et auctoritate domini Huberti Sarum episcopi, concesserunt et confirmaverunt domino Willelmo abbati et conventui de Syreburne et successoribus suis ut liceret eis omnes fructus et utilitates ecclesiarum de Stapilbrige et de Stokes in usus proprios convertere cum eas primo vacare contigerit, salva rationabili sustentatione vicariorum perpetuorum qui in eis ministrabunt, salvis in omnibus episcopalibus consuetudinibus, et ut interim liceret præfato abbati et conventui de Syreburne percipere de ecclesia de Stapelbrige c. solidos annuatim donec illam vacare contigerit, et cum ecclesia de Corscumbe vacaverit liceat eis percipere annuatim nomine pensionis duas marcas, salvis in omnibus præfatis ecclesiis episcopalibus consuetudinibus. Sæpedicti etiam procuratores remiserunt prænominato W. abbati et conventui de Syreburne querelam. [1191.]

LXI.

c. 1191. *Carta data ab abbatissa [de Wiltone] et conventu ejusdem loci de confirmatione libertatis et dignitatis præbendæ de Sub Niwetone, et de discretione membrorum ejusdem præbendæ.*

Lib. Evid. B. 193; C. 231. Reg. Rubr. 193.

Charter by the abbess of Wilton respecting the prebend of South Newton.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit Alicia,[1] divina miseratione Wyltonensis abbatissa, et ejusdem loci conventus, salutem in Domino :—

Ut ea quæ a majoribus seu fundatoribus nostris pie laudabiliter et provida deliberatione ad ampliandum cultum Dei sunt statuta, necnon per successum temporis longissimi etiam cujus non extat memoria ab iis qui et quæ nos præcesserunt diligenter et inviolabiliter sunt observata, plena in posterum gaudeant firmitate et integritate, prompta sollicitudine et promptitudine sollicita curare nos decet intendere et procurare, eapropter præbendam de Sub Nyweton, quam Henricus capellanus noster ex præsentatione nostra canonice est assecutus, volumus et unanimiter consentimus, et quantum in nobis est statuimus, pristina in posterum libertate, dignitate, jure, integritate, et possessione, tam in capite ejus præscripto quam in membris ejus subscriptis, in perpetuum sine cujuslibet contradictione uti et gaudere pacifice; quæ, scilicet, membra sunt hæc, decimæ de dominico de Stokes, et viii. solidi pro decimis de dominico nostro de Avena solvendi prædicto Henrico et successoribus suis sine aliqua difficultate in perpetuum singulis annis a decano et capitulo Sarum, per manus communariorum qui pro tempore fuerint, apud Sarum in festo Sancti Mariæ Magdalenæ; item decimæ de villa nostra de Uggeford Sancti Johannis, decimæ de dominico abbatissæ de Cadamo apud Tidolveshyde; xv. acræ inbladatæ singulis annis de dominico Berewyk Sancti Jacobi, et decimæ de dominico de Wykford Majori; statuentes nihilominus quod dictus Henricus et successores sui qui pro tempore eidem præfuerint nomine ipsius præbendæ consimili gaudeant libertate, diguitate, jure, integritate, et possessione, tam in capite quam in membris ipsius præbendæ jam prænominatis, et in omnibus aliis pertinentiis suis, ab antiquo, ad dictam præbendam pertinentibus.

---

[1] "Alicia was abbess of Wilton "in 1191-2. A charter of 3 Rich. I., "in which she is named, relating to "a grant of land at Chilhampton, "a tithing of South Newton, is "among the Wilton muniments." *Jones.*

Quod ne in futuris temporibus vacillet, sed firmo robore inconcussum perseveret, concedimus et præsenti scripto confirmamus; cui etiam ad majorem securitatem sigilla nostra fecimus apponi. c. 1191.

His testibus, magistro Henrico Tessun, domino Johanne de Redeclive, capellanis nostris; Thoma, nunc decano Wyltoniensi; Waltero, persona de Semele; Marciano, persona de Wyly; Johanne [filio] Alani; Benedicto de Cantaria; Rogero, janitore; Reginaldo, clerico; et aliis.

LXII.

Carta ecclesiæ de Netheravene data a Petronilla comitissa de Leycestria, de decima dominii sui in eadem villa quæ fiet non deductis expensis. c. 1194.

Lib. Evid. B. 247; C. 287. Reg. Rubr. 247.

Charter of Petronilla, countess of Leicester, respecting certain tithes assigned to the church of Nethertavon.

P[etronilla], comitissa de Leycestria, omnibus hominibus suis, tam Francis quam Anglis, salutem:—

Noverit universitas vestra me, intuitu pietatis et salutis animæ meæ, concessisse decimas bladi de dominio meo in Netheravene Deo et ecclesiæ ejusdem villæ integre percipiendas, non per acras metendas sed per garbas collectas, videlicet sine omni deductione expensarum quæ fiunt in metendo. Unde moneo et exhortor in Domino omnes tenentes de dominio meo vel filii mei in eadem villa, ut imitentur exemplo meo[1] ad decimandum bladum de dominio suo per garbas sicut rustici noscuntur facere de villenagio suo. Novi enim et pro certo a sapientioribus didici quod sicut decimæ solent pervenire ecclesiæ sine omni deductione expensarum araturæ et seminis, ita et solvi debent sine diminutione et deductione expensarum quæ fiunt circa messores.

Et ut hæc mea concessio firma et inconvulsa permaneat, eam præsenti carta et sigilli mei appositione roboravi. His testibus, Willelmo et Simone, capellanis; Rogero de Huma et Ricardo Mallori; Willelmo de Cliftone, et Roberto Serdelawe; Roberto, clerico; et multis aliis.

LXIII.

[*Carta de terra apud Huminton.*] c. 1194.

Lib. Evid. B. 292; C. 292. Reg. Rubr. 292.

Grant of land by

Sciant præsentes et futuri quod ego Galfridus de Nevill, consensu et assensu hæredum meorum, dedi et concessi in

[1] *Sic: qu.* invitentur *or* incitentur exemplo meo?

c. 1194. Geoffrey de Nevil to the church of Homington.

liberam et perpetuam elemosinam ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Humiton, caput unius acræ quod extat inter duas vias cujus temanenciam [1] tenuerunt de me Willelmus filius Alberti et Willelmus Sboneng [*sic*]; tenendum et possidendum de me et hæredibus meis libere et quiete ab omni servitio inperpetuum, ut animæ patris mei et antecessorum meorum in omnibus orationibus et beneficiis quæ in dicta ecclesia fuerint vel fiunt participes fiant. Et ut hæc mea donatio rata et inconcussa inperpetuum perseveret, eam præsenti carta, sigilli mei appositione roborata, confirmavi.

Testibus, Ricardo, capellano de Weri; Roberto, capellano de Cumbe; Rogero de Stratford; Willelmo Pilot; Johanne de Bretford; Edwardo Pruste; Ricardo de Hum[inton]; R. R.; et multis aliis.

LXIV.

c. 1195. *Carta [Huberti] Cantuariensis archiepiscopi destinata episcopo Sarum de remissione litis agendæ coram Papa de ecclesia de Fikeldene, thesaurariæ Sarum annexa.*

Lib. Evid. B. 68; C. 106. Reg. Rubr. 68.

The treasurer of Sarum appeals to the pope respecting his right to the church of Figheldean.

Hubertus, Dei gratia Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, et apostolicæ sedis legatus, venerabili fratri in Christo Herberto [Poore], eidem gratia Sarum episcopo, salutem in Domino:—

Dilectus filius noster et familiaris clericus R[anulfus] thesaurarius Sarum acceptis citatoriis nostris ut coram nobis compareret, ostensurus quod jus habeat in ecclesia de Fikeldene et quo jure immittatur ejusdem ecclesiæ possessioni, ad nos accessit, [et] in præsentia nostra constitutus proposuit se jam dictam ecclesiam canonice consecutum fuisse, eamque nomine thesaurariæ suæ ad quam spectare dinoscitur possidere; pro statu etiam suo in eadem ecclesia et possessione, ne in posterum ab aliquo turbetur et ne quid in præjudicium juris sui in eadem ecclesia vel thesauraria sua ad quam noscitur pertinere attemptetur, coram nobis summi pontificis appellavit audientiam. Verum quia causa ista personam vestram et ecclesiæ vestræ Sarum dignitatem contingere videtur et in hac parte quodammodo res vestra agitur, hoc idem vestræ significare fraternitati duximus, ut vos de cætero non lateat memoratum R[anulfum] thesaurarium super hoc appellationem suam ad dominum papam in præsentia nostra interposuisse. Valete.

[1] *Sic: qu.*, remanentiam?

LXV.

[*De duabus virgatis episcopo redditis in manerio Veteris Sarum.*] 1195. Nov. 16.

Lib. Evid. B. 350; C. 357. Reg. Rubr. 350.

Agreement with the bishop of Salisbury respecting two virgates of land in the manor of Old Sarum.

Hæc est finalis concordia in curia domini regis apud Westmonastium die Jovis proxima post festum Sancti Martini, anno regni regis Ricardi septimo, coram Huberto Cantuariensi archiepiscopo, et Ricardo Londoniensi et [Gilberto][1] Roffensi episcopis, et Willelmo de Sanctæ Mariæ Ecclesia, et magistro Willelmo de Chinnill, Radulfo Herford, Ricardo Helyensi archidiacono, Willelmo de Warenne, Osberto filio Hervei, Ricardo de Herierd, Symone de Pateshulle, magistro Thoma de Husseburne, et aliis baronibus et fidelibus domini regis tunc ibidem præsentibus, inter Herbertum Sarum episcopum petentem et Jocelinum et Walterum Leuciri tenentes, per prædictum Walterum positum loco ejusdem Jocelini in curia domini regis ad lucrandum vel perdendum, de duabus virgatis terræ in manerio Veteris Sarum, quas prædictus episcopus clamavit esse de dominico suo, et unde placitum fuit inter eos in curia domini regis; scilicet, quod prænominati Jocelinus et Walterus reddiderunt et quietum clamaverunt prænominato episcopo et successoribus suis, de se et hæredibus suis in perpetuum, unam virgatam terræ de prædictis duabus virgatis, illam, scilicet, quæ est proximior Veteri Sarum. Et pro hac quieta clamantia prænominatus episcopus concessit prænominatis Jocelino et Waltero alteram virgatam terræ de illis duabus virgatis, illam, scilicet, quæ est de veteri feoffamento, quæ est propinquior castello Sarum ex parte orientali, juxta domum Leprosorum, tenendam de prænominato episcopo et successoribus suis sibi et hæredibus suis in perpetuum per xii. denarios per annum solvendos.

LXVI.

[*Finalis concordia inter Herbertum, Sarum episcopum, et Willelmum filium Nigelli de terris in Poterne.*] 1195. Nov. 16.

Lib. Evid. B. 352; C. 359. Reg. Rubr. 352.

Agreement respecting lands at Potterne.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis die Jovis proxima post festum Sancti Martini anno regni regis Ricardi septimo, coram Huberto Cantuariensi archiepiscopo, et Gilberto Roffensi et Ricardo Londoniensi episcopis, Willelmo

---

[1] "R." in all the MSS.

1195. Nov. 16. de Sanctæ Mariæ Ecclesia, magistro Willelmo de Chinnill, Radulfo Hereford, Ricardo Helyensi archidiacono, Willelmo de Warenne, Osberto filio Hervei, Ricardo de Herierd, Symone de Pateshull, magistro Thoma de Husseburne, et aliis baronibus [et] fidelibus domini regis ibidem tunc præsentibus, inter Herbertum Sarum episcopum petentem et Willelmum Nigelli tenentem, de una virgata terræ et uno prato et uno molendino in manerio de Poterna, quæ idem episcopus clamavit esse de dominico suo, et unde placitum fuit inter eos in curia domini regis; scilicet, quod prædictus Willelmus Nigelli recognovit prædictam virgatam et pratum et molendinum esse jus et de dominio ecclesiæ Sarum et prædicti episcopi, et ea prædicto episcopo et successoribus suis reddidit et quietum clamavit de se et hæredibus suis in perpetuum. Cartas et omnia munimenta quæ inde habet et habuit reddidit; et pro hac recognitione et quieta clamantia prædictus episcopus dedit prædicto Willelmo Nigelli decem marcas argenti.

LXVII.

1195. Nov. 16. [*Finalis concordia inter Herbertum Sarum episcopum et Petrum filium Symonis de quibusdam terris in Lavintone.*]

Lib. Evid. B. 351; C. 358. Reg. Rubr. 351.

Agreement respecting lands at Lavington [Episcopi].

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonastium die Jovis proxima post festum Sancti Martini anno regni regis Ricardi [septimo], coram Huberto Cantuar. archiepiscopo, Ricardo Londoniensi et Gilberto Roffensi episcopis, Willelmo de Sanctæ Mariæ Ecclesia, magistro Willelmo de Chinnill, Radulfo de Hereford, Ricardo de Helyensi archidiacono, Willelmo de Warenne, Ricardo de Herierd, Osberto filio Hervei, Symone de Pateshulle, et Thoma de Husseburne, et aliis baronibus et fidelibus domini regis tunc ibidem præsentibus, inter Herbertum Sarum episcopum petentem et Petrum filium Symonis tenentem, de dimidia hyda terræ et duabus acris in uno prato in Lavintone, quod idem Petrus clamavit esse de dominio suo, et unde placitum fuit inter eos in curia domini regis; scilicet, quod prædictus Petrus recognovit et quietum clamavit et reddidit ecclesiæ Sarum et prædicto episcopo prædictam dimidiam hydam terræ sicut dominicum suum in perpetuum de se et hæredibus suis, et prædictus episcopus concessit eidem Petro et hæredibus suis

prænominatas duas acras et pratum, tenendum de se et successoribus suis in perpetuum pro duobus solidis per annum solvendis. 1195. Nov. 16.

LXVIII.

[*Finalis concordia de manerio de Cerdestoke.*] 1196. Jan. 5.

Lib. Evid. B. 353; C. 360. Reg. Rubr. 353.

Quit-claim by Will. de Percy to the bishops of Salisbury of the village of Chardstock.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium die Sancti Edwardi regis, anno regni regis Ricardi septimo, coram Huberto Cantuariensi archiepiscopo, G. archidiacono, Osberto filio Hervei, Symone de Pateshulle, magistro Thoma de Husseburne, Ricardo de Hereerd, tunc justitiariis, et aliis fidelibus domini regis tunc ibidem præsentibus, inter Willelmum de Perci petentem et Herbertum Sarum episcopum tenentem, de tota villa de Cerdestoke cum pertinentiis; bene placitum fuit inter eos in præfata curia, scilicet, quod prædictus Willelmus quietum clamavit totum jus et clamium quod habuit in prædicta villa cum pertinentiis a se et hæredibus suis prædicto Herberto episcopo et successoribus suis in perpetuum; et pro hoc fine et concordia et quieto clamio idem Herbertus episcopus dedit prædicto Willelmo xx. marcas argenti et unum dextrarium de pretio l. solidorum.

LXIX.

[*Finalis concordia de terris in Ramesbury, Cannynges, et Lavintone.*] 1196. June 3.

Lib. Evid. B. 349; C. 356. Reg. Rubr. 349.

Agreement respecting lands in Ramesbury, Cannings, Lavington, etc.

Hæc est concordia finalis in curia domini regis apud Westmonasterium die lunæ proxima post Ascensionem anno regni regis Ricardi septimo, coram Huberto Cantuariensi archiepiscopo, Ricardo Londoniensi et Gilberto Roffensi episcopis, Willelmo de Sanctæ Mariæ Ecclesia, decano Sancti Martini Londoniæ, H[enrico] Cantuariensi, Radulfo Herefordensi, Ricardo Eliensi archidiaconis, et G[alfredo] filio Petri, Willelmo de Warenne, Ricardo de Heriet, Osberto filio Hervei, Simone de Pateshulle, magistro Thoma de Husseburne, et aliis baronibus et fidelibus domini regis tunc ibidem præsentibus, inter Herbertum Sarum episcopum petentem et Rogerum filium Everardi tenentem, de quinque hydis

1196. June 3. terræ in manerio de Ramesbure, et de tota terra de Mimbyre, et una hyda terræ in manerio de Caninges, et duabus hydis terræ in manerio de Lavintone, et de una hyda in La Herst; unde placitum fuit inter eos in curia domini regis, scilicet, quod idem Rogerus quietum clamavit totum jus et clamium quod habuit in una hyda terræ de Caninges cum pertinentiis prætaxato episcopo et successoribus suis in perpetuum de se et hæredibus suis; prædicto Rogero et hæredibus suis in perpetuum quinque hydas terræ in manerio de Ramsbyre, et totam terram de Mimbyre, et duas hydas terræ in manerio de Lavintone, et unam hydam terræ in La Herst, quæ est a parte australi fossati quod venit de frussato prædicti Rogeri, et ducit usque ad viam quæ venit de Stanford et deinde ad cæteras metas: et præterea partem suam de una brueria, separatam a parte illa quæ remanet in dominico episcopi, et a parte illa quæ remanet Rogero filio Reginaldi, sicut inter eos per certas metas separata est, et unam pasturam quæ dicitur *inhok*, unde idem Rogerus solebat reddere episcopo duas minas avenæ, quæ idem Rogerus et hæredes sui tenebunt de prænominato episcopo et ejus successoribus per servitium duorum militum: et inde cepit homagium ipsius Rogeri.

LXX.

c. 1200. *Compositio inter abbatem et conventum S. Augustini de Bristol et Johannem de Cnolle canonicum Sarum super ecclesia de* [*Wapley*].

Lib. Evid. B. 175; C. 212. Reg. Rubr. 175.

Composition between John de Cnoll and the abbot of St. Augustine's, Bristol, respecting the church of Wapley.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Johannes, Dei gratia abbas Sancti Augustini de Bristoll, et ejusdem loci conventus, salutem in Domino:—

Ad universitatis vestræ notitiam volumus pervenire quod controversia quæ vertebatur inter nos et Johannem de Cnolle, canonicum Sarum, super ecclesia de Wapele[1] et una hida terræ in Suthwych quas præfatus Johannes ad præbendam suam de Betton vendicabat pertinere, hoc fine sopita conquievit;—videlicet, quod nos pro bono pacis unam marcam argenti annuatim ecclesiæ de Betton in perpetuum persolvemus, scilicet, dimidiam marcam ad festum S. Michaelis et dimidiam

[1] Wapley is in Gloucestershire.

marcam ad Pascha; ita quidem quod ecclesia de Betton, vel aliquis rector illius, nihil amplius in ecclesia de Wapele et præfata hida de Suthwyk in perpetuum possit exigere, sed hac in perpetuum contenti erunt procuratione. Hanc autem compositionem inter ecclesiam de Wapele et ecclesiam de Bètton firmiter in perpetuum observandam, tam nos quam sæpedictus Johannes fidei religione confirmavimus. Quoniam igitur ea quæ amicabili compositione terminantur in recidivam dubitationem convenire non debent, nos prænominatam compositionem ratam et gratam habentes, ut perpetuæ firmitatis robur inter ecclesiam de Wapele et ecclesiam de Betton obtineat, eam præsenti pagina et ecclesiæ nostræ sigillo confirmavimus. c. 1200.

Testibus, Willelmo, abbate de Cainesham; Roberto, archidiacono de Ultrapret (*sic*); Galfrido Marmiun [1]; Roberto de Bosco; Reginaldo Pulayn; Jordano de Boneuill; et multis aliis.

LXXI.

[*Præsentatio per episcopum Sarum ad vicariam de Husseburne, et concessio pensionis ecclesiæ Sarum.*] 1200.[2] June 2.

Lib. Evid. B. 73; C. 110. Reg. Rubr. 73.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens carta pervenerit, Herbertus [Poore], Dei gratia Sarum episcopus, salutem in Domino:— Presentation by bishop Poore of Simon de Perigord to the vicarage of Hurstbourne.

Ad universitatis vestræ notitiam volumus pervenire, nos concessisse magistro Simoni de Peragiis [3] perpetuam vicariam ecclesiæ de Husseburne, et eum ad eandem vicariam venerabili fratri nostro Godefrido Wintoniensi episcopo præsentasse: ita quidem ut idem Simon prænominatam vicariam cum omnibus pertinentiis suis possidebit toto tempore vitæ suæ, reddendo inde singulis annis Ricardo Barre et successoribus suis canonicis Sarum v. marcas nomine pensionis. Quod ut ratum et firmum [sit,] præsenti carta et sigilli nostri

---

[1] "Martin.," C.

[2] "There are, in the Reg. Rubr. "(*ff.* 116 and 137), abstracts of "two papal bulls, by one of which "(dated 12 Jan. 1200) Innocent III. "takes Sarum under the protection "of the Holy See, and by the other "(21 March 1199) confirms the "gifts of Cannings and Britford to "the *communa* of the cathedral." *Jones.*

[3] "Pigot" in the recital in the following charter in C.

1200. June 2. munimine duximus confirmandum. Dat. apud Cadomum per manum Willelmi Raimundi, iiii. Non. Junii, pontificatus nostri anno vi°.

His testibus; Hugone de Giarst[on],[1] Abraham, capellano; Roberto de Barentun; magistro Ricardo de Wdelege; Johanne de Wintonia; Rogero de Hamtone; et multis aliis.

LXXII.

1200. *Confirmatio capituli de concessione episcopi de vicaria ecclesiæ de Husseburne, et de pensione reddenda ecclesiæ Sarum.*

Lib. Evid. B. 134; C. 169. Reg. Rubr. 134.

Confirmation by the dean and chapter of Sarum of the preceding grant.

Omnibus præsentes literas inspecturis, R[icardus] decanus et capitulum Sarum, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra nos cartam concessionis domini Sarum inspexisse sub hac forma "Omnibus Christi fidelibus, "etc." [*ut supra*].

Nos ergo factum domini Sarum ratum et gratum habentes concessionem suprascriptam sigilli nostri appositione duximus roborandam.

LXXIII.

c. 1200. [*Carta Ricardi Barre, Eliensis archidiaconi, de concessione ecclesiæ de Husseburn Simoni de Perigord.*]

Lib. Evid. B. 299; C. 300. Reg. Rub. 299.

Grant by Richard Barre, archdeacon of Ely, of the church of Hurstbourne to the said Simon de Perigord.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis præsentibus et futuris, Ricardus Barre, Elyensis archidiaconus, salutem.

Noverit universitas vestra me divinæ pietatis intuitu concessisse et hac mea carta confirmasse magistro Simoni de Piereg[ord] ecclesiam de Husseburne cum omnibus pertinentiis suis, quæ est portio prebendæ meæ de Burbech, tenendam quoad vixerit; reddendo inde mihi annuatim quinque marcas argenti; scilicet, in festo S. Michaelis duas marcas et dimidiam, in Pascha duas marcas et dimidiam.

His testibus, domino G[odefrido] Wintoniensi et domino E[ustachio] Eliensi, episcopis; G[odefrido] archidiacono Wellensi; Hugone de Welles; magistro Amando; H. Pipard; Ricardo de Runhale; Thoma de Haydene; Radulfo, capellano; Johanne de Templo; et multis aliis.

---

[1] "Giuheraton" in Reg. Rubr. and B.; "Gayberst" in the recital in the following charter in all three copies.

LXXIV.

Carta approbationis et confirmationis decani et capituli Sarum de ecclesia de Husseborne, collata Simoni de Piereg. — *c.* 1200.

Lib. Evid. B. 154; C. 191. Reg. Rubr. 154.

Approval by the dean and chapter of the preceding grant of the church of Hurstbourne.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens pagina pervenerit Ricardus, decanus, et capitulum Sarum ecclesiæ, salutem in Christo Jesu:—

Universitati vestræ notificamus nos ratam habere et gratam donationem a dilecto fratre et concanonico nostro Ricardo Barre, Elyensis archidiacono, magistro Symoni de Pietegus [*sic*] super ecclesia de Husseburne, quæ est portio præbendæ de Burbache factam, prout ejusdem Ricardi [carta] ipsi magistro Symoni super hoc conscripta protestatur. Quæ donatio ut eidem magistro Symoni firma permaneat et inconcussa perseveret, præsenti carta et sigilli nostri appositione eam duximus confirmandam.

LXXV.

Carta data a Willelmo de Wilton, organista, de quadam terra in Wilton, in parochia S. Petri de Bolebrigge, communæ ecclesiæ Sarum. — *c.* 1200.

Lib. Evid. B. 302; C. 303. Reg. Rubr. 302.

Grant of land at Wilton, in the parish of St. Peter, Bullbridge, to the church of Sarum.

Sciant præsentes et futuri quod ego Willelmus de Wiltone, organista, filius Willelmi monetarii, consensu et assensu Ricardi fratris mei et Cristinæ et Matildis sororum mearum, dedi et concessi pro animabus prædecessorum meorum, cum corpore meo, Deo et Sanctæ Mariæ Sarum et ejusdem loci communæ totam terram meam de Wiltone quæ est de feodo dominæ abbatissæ de Wilton in parochia Sancti Petri de Bolebrigge; tenendam et habendam in perpetuum cum omnibus pertinentiis et libertatibus suis in puram et perpetuam elemosinam, libere et quiete, plene et integre, cum omnibus pertinentiis et libertatibus suis, salvis vii. denariis et obolo annuatim inde reddendis abbatissæ de Wiltone ad festum Sancti Petri ad Vincula, pro omni servitio et pro omni exactione seculari. Et ego Willelmus et successores mei warantizabimus et defendemus et acquietabimus hanc elemosinam cum omnibus pertinentiis suis Deo et Sanctæ Mariæ Sarum et ejusdem loci communæ contra omnes homines et feminas in perpetuum per prædictum servitium. Et ut hæc mea donatio et concessio rata et stabilis in perpetuum perseveret, eam præsenti carta et sigilli mei appositione confirmavi.

c. 1200. His testibus, Jocelino, decano de Wiltone; Johanne Ysembard,[1] tunc præposito; Rogero Pikot; Gerlone de Bulebrige; Roberto de Wintonia; Gileberto Francig[ena]; Willelmo fabro; Waltero de Ponte; Eadmundo juvene; et toto halmoto dominæ abbatissæ de Wiltone.

LXXVI.

c. 1200. *Confirmatio cartæ præcedentis facta per Ricardum monetarium fratrem prædicti Willelmi organistæ.*

Lib. Evid. B. 303; C. 304. Reg. Rubr. 303.

Confirmation of the preceding charter by Richard, brother of the donor.

Sciant præsentes et futuri, quod [ego] Ricardus, clericus, filius Willelmi monetarii, ratam habeo et gratam et etiam præsenti carta mea confirmo donationem et concessionem quam magister Willelmus organista, frater meus, fecit Deo et Sanctæ Mariæ Sarum et ejusdem loci communæ; scilicet, de tota terra sua de Wiltone quæ est in feodo dominæ abbatissæ de Wiltone in parochia Sancti Petri de Bulebrige; tenendam et habendam in perpetuum cum omnibus pertinentiis et libertatibus suis, in puram et perpetuam elemosinam, libere et quiete, plene et integre, salvis vii. denariis et obolo annuatim inde reddendis abbatissæ de Wilton ad festum Sancti Petri ad Vincula, pro omni servitio et exactione seculari, prout plenius perpendi potest in carta quam prædictus magister Willelmus frater meus inde eis fecit. Et ut hæc mea concessio et confirmatio sempiternum robur obtineat eam præsenti carta et sigilli mei appositione roboravi.

His testibus, Jocelino, decano de Wiltone; et aliis, qui supra proximo sunt.

LXXVII.

1200. June 3.[2] *Carta Johannis Regis de custodia et protectione terrarum possessionum, reddituum, [et] hominum episcopi et ecclesiæ Sarum.*

Lib. Evid. B. 27; C. 55. Reg. Rubr. 27. Hatcher & Benson, *Hist. Salisb.*, p. 729.

Charter of protection from king John for

Johannes, Dei gratia, rex Angliæ, dominus Hyberniæ, dux Normanniæ [et] Aquitaniæ, comes Andegaviæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, comitibus, baronibus, justitiariis, vice-

[1] "Maria, abbess of Wilton, in "1198 (9 Rich. I.) granted a mill "to John Ysembard." *Jones.*

[2] Itinerary of K. John, prefixed to the *Cal. Litt. Pat.*, fol. 1835.

comitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis suis et fidelibus, salutem. 1200. June 3.

Sciatis nos suscepisse in manum, custodiam, et protectionem nostram, dilectum et fidelem nostrum dominum Herbertum Sarum episcopum, et omnes terras, homines, res, redditus et possessiones suas. Quare vobis mandamus et firmiter præcipimus quatenus ipsum et omnia sua custodiatis et manuteneatis, protegatis et defendatis, sicut nostra dominica, non inferentes ei, vel ab alio inferri permittentes, injuriam, gravamen, aut molestiam. Et si ei in aliquo forisfactum fuerit illud ei sine dilatione faciatis emendari. Et prohibemus ne ponatur in placitum de aliqua re nisi coram nobis vel coram capitali justitiario nostro. the lands and tenants of the bishop and church of Sarum.

Teste, Huberto, Cantuariensi archiepiscopo, cancellario nostro, apud Cadomum, 3 Junii.[1]

LXXVIII.

Carta Walteri le Despenser filio suo Philippo concessa. c. 1200 ?

Lib. Evid. B. 304; C. 305. Reg. Rubr. 304.

Sciant præsentes et futuri, quod [ego] Walterus dispensator, de Wiltone, consensu hæredum meorum, dedi et concessi et hac præsenti carta mea confirmavi Philippo filio meo, pro homagio et servitio suo, totum redditum meum de salinis meis quæ sunt juxta Kiavene,[2] quas Nigellus de Kiavene tenuit de me; habendum et tenendum de me et hæredibus meis, sibi et hæredibus suis, cum omni jure, libertate, et escaeta, quæ de præfatis salinis ad me et ad hæredes meos contingere possent, hereditarie, libere et quiete, pacifice, integre et plenarie, in omnibus rebus et in omnibus locis; reddendo inde annuatim mihi et hæredibus meis ille et hæredes sui dimidiam libram cimini ad festum S. Michaelis pro omni servitio ad me et ad hæredes meos pertinente. Hunc autem prædictum redditum, scilicet, unum *wichere* de sale, ego Walterus dispensator et hæredes mei tenemur warantizare dicto Grant by Walter le Despenser to his son Philip of the rent of salt-pits at Keyhaven.

[1] A second charter of protection follows in the Libri Evid., (B. 28, C. 56,) dated "apud Molinell'" [*i.e.*, Molineux, in Normandy] March 31, 1202, which includes the church of Sarum with the bishop, and forbids any molestation "contra libertates cartæ nostræ "quam eis fecimus."

[2] "Kyavene must be the place "now called Keyhaven, on the sea "coast in Hants, a few miles below "Lymington; opposite Hurst "Castle and Yarmouth, Isle of "Wight. Camden mentions 'salt-"pits' at Portsea on the same "coast." *Jones.*

c. 1200 ? Philippo contra omnes homines. Ut autem hæc mea donatio rata et stabilis permaneat hoc præsens scriptum sigilli mei munimine roboravi.

His testibus, Reg[inaldo] de Puntingthone; P. de Puntingthone; Mauricio de London; Henrico de Haddune; Bricio de Lullingstone[1]; Thoma de Lega; magistro Willelmo de Lega; et multis aliis.

LXXIX.

c. 1201. *Carta ecclesiæ Sarum data ab Alano de Bayocis de collatione advocationis ecclesiæ de Waya.*

Lib. Evid. B. 322; C. 324. Reg. Rubr. 322.

Gift of the church of Up-Way by Alan de Bayeux to the church of Sarum, for a prebend.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Alanus de Bayocis, intuitu caritatis, et pro animabus patris mei Randulfi de Bayocis et matris meæ Margaretæ, et omnium antecessorum meorum, et pro salute animæ meæ præcipue, et pro salute Johannæ uxoris meæ et Johannis hæredis mei, et omnium successorum meorum, dedi et concessi et hac præsenti carta mea confirmavi Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, in puram et perpetuam elemosinam, et quietam ab omni seculari servitio, ecclesiam meam de Waya, cum omnibus pertinentiis suis et libertatibus et liberis consuetudinibus suis, et cum omnibus decimis tam majoribus quam minoribus, tam de toto dominico meo in eadem villa quam de villenagiis, ad constituendam in ecclesia Sarum præbendam. Ita ut venerabilis pater Herbertus, Dei gratia Sarum episcopus, et successores sui, de eadem ecclesia de Waya, sicut de cæteris præbendis ecclesiæ Sarum, pro voluntate sua disponant et ordinent. Ego autem cum hac donatione corpus meum cum de hoc sæculo exiero, dedi Deo et beatæ Mariæ in cimiterio Sarum ecclesiæ sepeliendum, ut per divinam gratiam omnium orationum et suffragiorum et aliorum beneficiorum quæ in eadem ecclesia Sarum et in omnibus ei subjectis fient in perpetuum, ego et antecessores et successores mei participes effici mereamur. Et ut hæc donatio firma et stabilis perpetuo perduret, eam præsenti scripto et sigilli mei munimine roboravi.

His testibus, Philippo de Hauekescherich; Rogero de Winhisham; Thoma de Chelbeham; magistro Petro, canonico de Suthewic; Bartholomæo, capellano domini episcopi Sarum; Marcello de Wilton; Willelmo de Wint'; Waltero de Berewik; Gileberto Sarum; Waltero de la Dune; Symone de Pilesdune; Hugone de Hupeland; Johanna, uxore mea; et multis aliis.

[1] Added in B. and Reg. Rubr.

LXXX.

Carta promissionis Alani de Bayocis de advocatione ecclesiæ de Waya episcopo Sarum facta. — c. 1201.

Lib. Evid. B. 293; C. 293. Reg. Rubr. 293.

Seisin of the preceding gift conveyed by Alan de Bayeux through personal appearance of his wife and son.

Venerabili in Christo patri ac domino, Herberto, Dei gratia Sarum episcopo, et toti ejusdem loci et ecclesiæ capitulo, Alanus de Bayocis salutem et debitæ devotionis humilem affectum in Domino:—

Volebam ad vos in propria persona accedere, et ecclesiam meam de Waia, quam Deo et beatæ Mariæ Sarum in perpetuam præbendam ejusdem ecclesiæ dedi et concessi, cum cartæ meæ confirmatione, quam vobis transmitto, super altare offerre. Sed quia in propria persona ad vos venire ad præsens nequeo, Johannam uxorem meam, et filium meum, ad vos transmitto, ut ipsi, vice mea et nomine meo, ecclesiam meam de Waia, cum omnibus pertinentiis suis et libertatibus et liberis consuetudinibus suis, et cum omnibus decimis majoribus et minoribus, tam de toto dominico in eadem villa quam de villenagiis, quam Deo et beatæ Mariæ Sarum in perpetuam præbendam et liberam et quietam ab omni seculari servitio do et concedo, et cartæ meæ confirmationem, super altare Sarum offerant. Supplico autem vobis cum ea qua possum devotione in Domino, rogans et obsecrans quatinus cum Dominus me ab hoc seculo vocaverit corpus meum in cimiterio vestro apud Sarum ad sepulturam recipiatis, et me et patrem meum Randulfum, et matrem meam Margaretam, et uxorem meam Johannam, et hæredem meum Johannem, et omnes antecessores et successores meos, omnium orationum et suffragiorum, et aliorum beneficiorum quæ in ecclesia vestra Sarum fient, in perpetuum participes fieri concedatis. Bene valete semper in Domino.

LXXXI.

[*Finalis concordia inter Stephanum Tyrell et Herbertum episcopum de manerio de Cherdstoke, et de quinque hidis in Childecompton.*] — 1201. Jan. 28.

Lib. Evid. B. 361; C. 368. Reg. Rubr. 361.

Agreement respecting the manor of Chardstock and

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium a die Sancti Hilarii in xv. dies, anno regni regis Johannis secundo, coram Galfridi filio Petri, Ricardo de Herf., Johanne de Gestlinge, Henrico de Wicheton, Godefrido de Insula, Waltero de Creping, justitiariis, et aliis baronibus

1201. Jan. 28. lands at Chilcompton.

domini regis tunc ibi præsentibus, inter Stephanum Tirell, petentem, et Herbertum episcopum Sarum, tenentem, per Radulfum de Winesham positum loco prædicti episcopi ad lucrandum vel perdendum de toto manerio de Cerdestoke cum pertinentiis et de quinque hydis terræ cum pertinentiis in Childecumtone; unde placitum fuit inter eos in præfata curia, scilicet, quod prædictus Stephanus remisit et quietum clamavit prædicto episcopo et successoribus suis totum jus et clamium quod habuit in prædicto manerio de Cerdestoke, et quinque hydis terræ cum pertinentiis in Childecumtone, de se et hæredibus suis, et [prædictus episcopus ei remisit][1] unam hydam terræ cum pertinentiis in Cerdestoke quæ vocatur Mulnehale, tenendam de se et successoribus suis in perpetuum per servitium dimidii [feodi] militis inde faciendum pro omni servitio.

LXXXII.

[1201.] *Concordia facta inter Herbertum episcopum Sarum et Stephanum Tyrell de tota terra de Cerdstok.*

Lib. Evid. B. 308; C. 312. Reg. Rubr. 308.

Agreement between Stephen Tyrrell and the bishop of Sarum concerning Chardstock and Compton.

Hæc est concordia facta inter dominum Herbertum Sarum episcopum et Stephanum Tirell de tota terra de Cerdestok et de Cumpton cum pertinentiis quas clamavit versus episcopum prædictum per breve domini regis, scilicet, quod prædictus Stephanus Tirell quietum clamavit et abjuravit totum jus quod se dicebat habere in præfatis maneriis de Cerdestoke et de Cumptona ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, et Herberto ejusdem loci episcopo et successoribus suis, de se et hæredibus suis in perpetuum tam in ecclesiis, capellis, servitiis militum francellanorum libere tenentium dominicis et servitiis villanorum, quam in omnibus aliis rebus ad prædicta maneria pertinentibus. Et pro hac quieta clamantia prædictus episcopus remisit prædicto Stephano Tirell unam hidam terræ quæ dicitur Milnehale, [et de terra de Alwoldestone][2] cum pertinentiis per liberum servitium dimidii feodi militis. Ita quod de illa terra de Milnehale, et de terra de Alwoldestone, quam prius tenuit de episcopo debet facere episcopo et successoribus suis plenum servitium feodi unius militis. Ita tamen quod episcopus et homines sui habebunt communem pasturam in præfata hida de Milnehale sicut prius habuerunt, salvo etiam eo

[1] These or similar words must be supplied from the following charter.

[2] The words in brackets inserted in Reg. Rubr. are rightly marked with signs of deletion in C., and are omitted in B.

quod dictus episcopus dominium fualliæ in præfata hida sibi retinuit, ita quod Stephanus et homines sui per visum servientis domini episcopi de præfata fuallia necessaria habebunt. [1201.]

His testibus, Symone de Perci; Willelmo filio Roberti; Radulfo de Winesham; W. de Vallibus; Galfrido de Perci; R. W.; T. H.; W. R.; et multis aliis.

LXXXIII.

[*Quieta clamatio facta a Johanne Wilmington episcopo Sarum de redditibus in Cherdstoke, et alibi.*] c. 1201.

Lib. Evid. B. 309; C. 311. Reg. Rubr. 309.

Quit-claim to certain mills and lands in Chardstock and elsewhere to the bishop of Sarum.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit Johannes filius Johannis de Wulmintone, salutem:—

Noverint universi quod nec ego nec hæredes mei aliquod jus vel clamium habere vel reclamare poterimus in medietate molendinorum de Cerdestok et de la Hok, nec in duobus ferlingis terræ de Cerdestok, uno ferlingo terræ in Alewoldestone, et dimidio ferlingo in Fugelescumbe, quæ teneo de dominico domini Sarum episcopi, et in quæ ingressum habui ratione Sibillæ sororis domini Stephani personæ de Stapilbrige quam duxi in uxorem. Et ne ego vel hæredes mei aliquod jus vel clamium in prædictis tenementis habere vel reclamare potuerimus nisi ad voluntatem dicti episcopi et successorum suorum, quia sigillum non habui, sigillum domini Thomæ de Dorecestre, tunc capellani de Cerdestok, præsenti scripto apposui.

His testibus, domino Rogero de Cottelege; Gileberto Russell; Roberto Tirell; Johanne de Cockesdene; Gileberto Gulofre; Symone de Wall; Ricardo de Tuderlege; Waltero Talevaz; et aliis.

LXXXIV.

[*Finalis concordia de feodo dimidio militis de Wynterbourn juxta Chyvele.*] 1202. Jan. 20.

Lib. Evid. B. 360; C. 367. Reg. Rubr. 360.

Agreement respecting lands at Winterbourn near Chieveley.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium in octavis Sancti Hilarii anno regni regis Johannis [tertio],[1] coram Galfrido filio Petri, Ricardo de Her[iet], Symone de Patishule, Johanne de Gestlinge, Eus-

[1] The year is omitted in all the three copies.

1202. Jan. 20 — tachio de Fauconberge, Godefrido de Insula, Waltero de Crepinge, justitiariis, et aliis baronibus domini regis tunc ibidem præsentibus, inter Bernardum de Ymesfeld, petentem, per Johannem filium Hugonis positum loco suo ad lucrandum vel perdendum, et Herbertum episcopum, tenentem, per Hugonem de Adintone positum loco suo ad lucrandum vel ad perdendum, de feodo dimidio militis cum pertinentiis in Winterburne juxta Chivele,[1] unde placitum fuit inter eos in præfata curia, scilicet, quod prædictus Bernardus remisit et quietum clamavit prædicto episcopo et successoribus suis totum jus et clamium quod habuit in prædicto feodo dimidio militis, de se et hæredibus suis in perpetuum. Et pro hac quieta clamantia, confirmatione, et concordia prædictus episcopus dedit prædicto Bernardo xxx. marcas argenti.

LXXXV.

1202. April 29. — *Finalis concordia inter Willelmum filium Roberti et Herbertum episcopum Sarum de quibusdam terris in Cerdestoke.*

Lib. Evid. B. 359; C. 366. Reg. Rubr. 359.

Agreement respecting certain lands at Chardstock. — Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium a die Paschæ in xv. dies anno regni regis Johannis tertio coram Galfrido filio Petri, Ricardo de Her[iet], Symone de Patishull, Eustachio de Fauconberge, Godefrido de Insula, Waltero de Crepinge, justitiariis, et aliis fidelibus domini regis tunc præsentibus, inter Willelmum filium Roberti, petentem, et Herbertum Sarum episcopum, tenentem, per Radulfum de Winesham positum loco suo ad lucrandum vel perdendum, de una hyda et dimidia cum pertinentiis in Cerdestok, unde recognovit de morte antecessoris; summon[itum] fuit inter eos in præfata curia, scilicet, quod prædictus Willelmus remisit et quietum clamavit totum jus et clamium quod habuit in prædicta terra cum pertinentiis prædicto episcopo et successoribus suis de se et hæredibus suis in perpetuum; et pro hac quieta clamatione et fine et concordia prædictus episcopus dedit ipsi Willelmo 30[2] marcas argenti. Et sciendum est quod prædicta hyda terræ et dimidia cum pertinentiis in Cerdestok vocatur Brelege.

[1] Chivele is Chieveley in Berks, to which Winterbourn is still annexed.

[2] The Arabic numerals are in this instance employed in MS. C.

LXXXVI.

Finalis concordia inter Herbertum, episcopum Sarum, et Hamelinum filium Johannis de quadam terra in Tistede. 1202. June 10.

Lib. Evid. B. 355; C. 362. Reg. Rubr. 355.

Agreement respecting land at Tisted.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium in crastino Sanctæ Trinitatis anno regni regis Johannis quarto, coram Galfrido filio Petri, Ricardo de Her[iet], Godefrido de Insula, Waltero de Crepinge, justitiariis, et aliis baronibus domini regis tunc ibidem præsentibus, inter Hamelinum filium Johannis, petentem, et Herbertum episcopum Sarum, tenentem, de una virgata terræ cum pertinentiis in Tistede, et de curia ejusdem episcopi in eadem villa, unde recognovit de morte antecessoris; summon[itum] fuit inter eos in præfata curia, scilicet, quod prædictus Hamelinus remisit et quietum clamavit prædicto episcopo et successoribus suis totum jus et clamium quod habuit in terra prædicta et in curia prædicta cum pertinentiis de se et hæredibus suis in perpetuum; et pro hac quieta clamatione et fine et concordia prædictus episcopus dedit prædicto Hamelino quinque marcas argenti.

LXXXVII.

Finalis concordia inter Editham filiam Sywardi de Creynge et decanum et capitulum Sarum de terris quibusdam et messuagiis [in Est Dene]. 1202. July 9.

Lib. Evid. B. 354; C. 361. Reg. Rubr. 354.

Agreement respecting lands in East Dean.

Hæc est finalis concordia in curia domini regis apud Wilton die Martis proxima post octavas apostolorum Petri et Pauli anno regni regis Johannis quarto,[1] coram Galfrido filio Petri, comite Essexiæ, Ricardo de Her[iet], Eustachio de Fauconberg, Godefrido de Insula, Johanne de Gestlinge,[2] Waltero de Crepinge, Osberto filio Henrici, justitiariis, et aliis fidelibus domini regis ibidem tunc præsentibus, inter Editham filiam Sywardi, petentem, per Aliciam filiam suam positam loco ipsius Edithæ ad lucrandum vel perdendum, et Ricardum decanum et capitulum Sarum, tenentes, de quinquaginta acris

---

[1] Dated in the copies in B. and Reg. Rubr., at Westminster, "in xv. "dies post f. S. Mich. an. r. r. Joh. "quinto," *i.e.* 14 Oct. 1203.

[2] "Ostiling," C., and "Ost-"lynge," B. and Reg. Rubr.; erroneously.

1202. July 9. terræ et quatuor messuagiis cum pertinentiis in Est Dene, unde recognovit de morte antecessoris; summonitum fuit inter eos in præfata curia, scilicet, quod prædicta Editha recognovit totam prædictam terram et prædicta messuagia cum pertinentiis jus esse Sanctæ Mariæ Sarum et capituli ejusdem loci; et pro hac recognitione et fine et concordia prædicti decanus et capitulum concesserunt prædictæ Edithæ unum prædictorum messuagiorum cum crofta quæ dicitur Lungeceslond et cum pertinentiis in Este-Dene, tenendum ipsæ Edithæ et hæredibus suis de prædictis decano et capitulo, reddendo annuatim duos solidos ad festum Sancti Michaelis pro omni servitio, salvo forinseco servitio.

LXXXVIII.

1202. July 11. *Finalis concordia inter Nicholaum de Wynterburne et Herbertum, episcopum Sarum, de feodo dimidio militis in Wynterburne.*

Lib. Evid. B. 356; C. 363. Reg. Rubr. 356.

Agreement respecting a half knight's-fee in Winterbourn.

Hæc est finalis concordia in curia domini regis apud Wilton die Jovis proxima post octavas apostolorum Petri et Pauli anno regni regis Johannis quarto, coram Galfrido filio Petri, comite Essexiæ, Ricardo de Her[iet], magistro Radulfo de Stok, Jordano de Turri, Jacobo de Poterne, justitiariis, et aliis fidelibus domini regis ibidem præsentibus, inter Nicholaum de Winterburne, petentem, et Herbertum, Sarum episcopum, tenentem, per Hugonem de Edinthone positum loco ipsius episcopi ad lucrandum vel perdendum, de feodo dimidio militis cum pertinentiis in Winterburne, unde placitum fuit inter eos in præfata curia, scilicet, quod prædictus Nicholaus remisit et quietum clamavit totum jus quod habuit in prædicto feodo dimidio militis cum pertinentiis in Winterburne prædicto H. episcopo Sarum et successoribus suis in perpetuum; et pro hac quieta clamantia fine et concordia prædictus Herbertus episcopus Sarum dedit prædicto Nicholao de Winterburne xx. marcas argenti.

LXXXIX.

1202. Oct. 20. [*Finalis concordia de terris apud Alwollestone, &c.*]

Lib. Evid. B. 357; C. 364. Reg. Rubr. 357.

Agreement respecting lands at

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium a die Sancti Michaelis in tres septimanas, anno regni regis Johannis quarto, coram Galfrido filio Petri,

Ricardo de Her[iet], magistro Godefrido de Insula, Waltero de Creping, justitiariis, et aliis baronibus domini regis tunc ibi præsentibus, inter Herbertum, episcopum Sarum, petentem, et Helyam clericum et Rogerum fratrem suum, filios et hæredes Stephani de Tirell, tenentes, de una hyda terræ cum pertinentiis in Alwollestone, et de una hyda terræ cum pertinentiis in Millehale; unde placitum fuit inter eos in præfata curia, scilicet, quod prædicti Elyas et Rogerus recognoverunt illas prædictas duas hydas terræ cum pertinentiis esse jus ejusdem episcopi et successorum suorum et ecclesiæ de Sarum, et eas quietas clamaverunt prædicto episcopo et successoribus suis de se et hæredibus eorum in perpetuum. [Et pro hac recognitione et quieta clamantia et fine et concordia prædictus episcopus dedit prædicto Rogero et hæredibus quinque hydas terræ cum pertinentiis [in] Chilcumtone, tenendas de se et successoribus suis in perpetuum][1] per servitium unius militis inde faciendum pro omni servitio; et præterea idem episcopus dedit prædictis Elyæ et Rogero xxx. marcas argenti, et idem episcopus acquietabit ipsos Elyam et Rogerum de x. marcis et dimidia ad scaccarium domini regis, de debito Stephani Tirell patris eorum.

1202. Oct. 20. Alwollestone, &c.

XC.

Carta de tenementis in parochia S. Brigidæ London., Herberto, episcopo Sarum, a fratribus Hospitalis Hierusalem, concessis. c. 1206.

Lib. Evid. B. 295; C. 295. Reg. Rubr. 295.

Omnibus Christi fidelibus tam præsentibus quam futuris, frater Robertus thesaurarius, fratrum Hospitalis Hierusol. prior in Anglia, salutem in Domino:—

Grant by the Hospitallers of S. John of Jerusalem to bishop Herbert of tenements near St. Bride's, Fleet Street, London.

Noverit universitas vestra quod nos communi consilio et assensu fratrum capituli nostri concessimus et præsenti carta confirmavimus domino Herberto Sarum episcopo omnia tenementa quæ dicebamus pertinere ad domum nostram in parochia Sanctæ Brigidæ prope Fletebrige apud Londoniam et in vicinis parochiis, cum omnibus ædificiis et pertinentiis suis, scilicet, quæ bonæ memoriæ Ricardus quondam Wintoniensis episcopus tenuit, et post eum venerabilis pater noster Herbertus Sarum episcopus tenuit et nunc tenet; tenenda et ha-

[1] The words within brackets are erroneously omitted in B. and Reg. Rubr.

c. 1206. benda do domo nostra quamdiu vixerit, libere, quiete, integre, pacifice, et honorifice; reddendo inde singulis annis domui nostræ apud Fontem Clericorum [1] extra Londoniam duas marcas argenti, scilicet, unam marcam infra octavas Paschæ et aliam marcam infra octavas S. Michaelis, pro omni servitio, consuetudine, et exactione ad domum nostram inde pertinentibus. Concessimus etiam, si licebit,[2] præfato domino Herberto Sarum episcopo prædicta tenementa, sive in vita sua sive in exitu vitæ suæ, cuicunque de suis voluerit per dictum redditum duarum marcarum de domo nostra jure hæreditario tenenda conferre, ita tamen quod nec dictus episcopus, aut ille cui dicta tenementa contulerit, aut hæredes sui non poterint prædicta tenementa ad aliam domum religiosam quam nostram vel ecclesiam ullo unquam futuro tempore transferre. In obitu etiam illius cui dictus Herbertus Sarum episcopus sæpedicta tenementa contulerit et omnium hæredum suorum similiter, tota tertia pars omnium catallorum suorum mobilium quæ super prædicta tenementa erunt pro salute animæ suæ domui nostræ remanebit. Quod ut perpetuam firmitatem obtineat præsentis scripti serie et sigilli nostri appositione curavimus roborare. His testibus, H. W.; S. R.; et multis aliis.

XCI.

c. 1209. *Carta Elyæ de Chivele facta succentori Sarum de resignatione ejusdem Elyæ intrandi et exeundi in gerstonam dicti succentoris.*

Lib. Evid. B. 297; C. 297. Reg. Rubr. 297.

Elyas de Chivele resigns all his supposed rights over the land of the prebend of Roscumb, held by the succentor of Sarum.

Notum sit omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit quod ego magister Elyas de Chivele resignavi totum jus quod mihi putabam competere intrandi et exeundi auctoritate mea in gerstonam J[ohannis] succentoris Sarum in præbenda sua apud Rotescamp. Hanc autem resignationem feci apud Rotescamp[3] coram Ricardo decano Sarum, et J. de Menes', et Gregorio canonicis, et Waltero capellano præfati decani, et Vitale clerico, et multis aliis. Postmodum eandem resignationem feci in capitulo Sarum coram Herberto Sarum episcopo. Præfatus vero J[ohannes] succentor concessit mihi, et familiæ meæ de mensa mea, licentiam ingrediendi et egrediendi in necessarios

[1] *i.e.*, Clerkenwell.

[2] *Qu.* "quod licebit"?

[3] "Ruscomb, in Berks, in the "deanery of Reading. It con- "tinues to be a prebend in the "cathedral to which it was first "given by charter of Henry I. "See *Osmund Reg.*, i. 199." *Jones.*

usus meos in præfatam gerstonam quam diu præbendam illam tenuero. Ne vero liceat mihi vel successoribus meis aliquid juris sibi vendicare in præfata gerstona, prædictam resignationem scripto et sigillo meo confirmavi. c. 1209.

Teste, capitulo Sarum.

XCII.

[*Carta de terra apud Etheminster.*] c. 1209.

Lib. Evid. C. 482.

Confirmation by the dean and chapter of Sarum of a deed by William, archdeacon of Dorset, respecting land at Yetminster.

Omnibus sanctæ ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, decanus Sarum, et ejusdem loci capitulum, salutem æternam in Domino:—

Ad universitatis vestræ notitiam volumus pervenire, nos cartam venerabilis fratris nostri et canonici A[dam] archidiaconi Dorcestriæ in hac forma inspexisse:—

" Sciant præsentes et futuri quod ego A. archidiaconus " Dorcestriæ, canonicus præbendæ de Poterna, dedi et concessi " et hac præsenti carta confirmavi Gilberto de Hospitali, " clerico meo, caritatis intuitu, totam terram quam habeo in " villa de Etheministre, cum omnibus pertinentiis suis, in " bosco, in plano, pratis et pascuis et pasturis; habendam et " tenendam de me et successoribus meis libere et quiete toto " tempore vitæ suæ, reddendo mihi et successoribus meis " annuatim viginti solidos argenti pro omni servitio et exac- " tione, ad duos anni terminos, videlicet, ad Natale Domini " decem solidos, et ad festum Sancti Johannis Baptistæ decem " solidos; ita quod prædicta terra post decessum Gileberti vel " si vitam mutaverit ad præbendam de Poterna sine impedi- " mento et difficultate redeat. Recepit autem prædictus Gili- " bertus præfatam terram de Etheministre omnino nudam et " incultam, et cum ea de instauramento octo boves tantum, " et sic eam, si obierit vel si vitam mutaverit, relinquet. Et " ut hæc mea donatio et concessio firma et stabilis permaneat, " eam præsenti scripto et sigilli mei appositione roboravi. " His testibus, domino Ricardo, decano Sarum; magistro " Magno; magistro W. de Teyse; Johanne Avenant; domino " Gaufrido, archidiacono; Johanne de Cheldewich; Johanne, " capellano decani, et Nicholao, capellano archidiaconi; Wil- " lelmo de Sancta Fide; magistro Petro de Sarum; Radulfo " de Albedesbyre, clerico; et multis aliis."

Nos autem hujusmodi donationem et concessionem ratam et gratam habentes, eam sigilli nostri munimine confirmamus.

XCIII.

c. 1210. *Confirmatio cujusdam cartæ prioris et conventus de Bradele, facta a decano et capitulo Sarum, de redditibus centum solidorum eis a quadam datis et concessis.*

Lib. Evid. B. 177; C. 214. Reg. Rubr. 177.

Confirmation by the dean and chapter of Sarum of an agreement between the prior of [Maiden] Bradley and Margaret Bisset.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, decanus, et totam Sarum ecclesiæ capitulum, æternam in Domino salutem :—

Noverit universitas vestra nos quandam cartam sigillo prioris et conventus de Bradelege sigillatam, hæc verba continentem, inspexisse, quam penes nos habemus :—

"Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit Andreas, prior de Bradele, et fratres et sorores leprosæ, ejusdem loci, salutem et orationes in Christo :—

"Noverit universitas vestra quod cum Henricus Bisset, quondam advocatus nostræ domus, dedisset Margaretæ sorori suæ, quia cælibem et contemplativam vitam ducit, et ducere proposuit, centum solidos redditus in certo loco in manerio de Burgate, et eadem Margareta redditum illum diu integre possedisset: miserta paupertatis domus nostræ et doloris et miseriæ quas sustinent memoratæ leprosæ, dedit et concessit nobis totum prædictum redditum perpetuo possidendum, eligens pro salute animæ suæ et antecessorum suorum se pauperem facere ut nos faceret ditiores, reddens et resignans in manus nostras terram cum cartis quas memoratus Henricus frater suus ei fecerat de prædicto tenemento. Nos autem, consilio magnorum et prudentium virorum, communi deliberatione, dedimus ei singulis annis quoad vixerit xxvi. quarteria de meliori et mundiori frumento quod provenit domui nostræ, ubicunque voluerit illud habere, ad recipiendum in domo sua apud Bradele quotiescunque sibi necesse fuerit. Contulimus etiam ei simili modo xl. et ix. solidos probatæ monetæ singulis annis in quatuor terminis percipiendos, scilicet, in Natali xii. solidos et iii. denarios, in Pascha xii. solidos et iii. denarios, in festo S. Johannis Baptistæ xii. solidos et iii. denarios, et in festo S. Michaelis xii. solidos et iii. denarios. Volumus etiam quod habeat a nobis singulis annis duas libras piperis in festo S. Michaelis. Volumus etiam quod prædicta Margareta habeat medietatem omnium proventuum præter redditum assisum de prædicto tenemento de Burgate quoad vixerit. Volumus etiam et statuimus quod prædicta Margareta habeat et teneat et pacifice et cum omni honore possideat tota vita sua domos in curia nostra quas sibi fecit sumptibus suis fabricari,

" statuentes nichilominus ut post decessum ipsius præfatæ c. 1210.
" domus cedant in usus leprosarum sine aliqua contradictione
" et vexatione. Repromittimus etiam coram Deo quod nos
" ei debitum honorem et reverentiam in omnibus exhibebimus,
" et quod non sustinebimus pro posse nostro quod aliquis ei
" molestiam inferat vel gravamen. Constituimus etiam præ-
" dicti beneficii et ordinationis fide-jussores liberos homines
" tenementi de Bradele, scilicet, Hugonem de Angens et
" Willelmum filium ejus, Randulfum de Angens, Adam
" Penestrant[1] et Galfridum filium ejus, Willelmum filium
" Alani, Johannem Luddin, Galfridum de Aldeford, Robertum
" Franceis, Anketillum de Bitel. Concedimus etiam et obli-
" gamus nos et bona nostra ut si forte, quod absit, ab hac
" donatione et concessione recesserimus, capitulum Sarum
" compellat nos per ecclesiasticam censuram, absque appel-
" lationis remedio, ad observandum quod in prædicta carta
" sive præsenti continetur."

Quia ergo prædicti prior et conventus subjecerunt se nobis ut per ecclesiasticam censuram eos coerceamus si quis eorum contra aliquam articulorum prænominatorum venerit, et quia volumus ut ea quæ in prædicta carta continentur firmiora et stabiliora perseverent, ad eorum instantiam præsens scriptum sigilli nostri appositione roboravimus. His testibus, Ricardo, Sarum ecclesiæ decano; Giliberto de Lasci, Hugone, Sarum ecclesiæ canonicis; Thoma, Wellensis ecclesiæ præcentore; Thoma, Sarum ecclesiæ thesaurario; Anastasio, succentore; et toto Sarum ecclesiæ capitulo; et multis aliis.

XCIV.

c. 1210.

[*Carta Nich. de Bruere de terra apud Winterburne in parochia de Chievele.*]

Lib. Evid. B. 324; C. 326. Reg. Rubr. 324.

Sciant presentes et futuri quod ego Nicholas de Bruere recognoscens jus Dei et ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum quod habere debet in terra de Winterburne, quæ est in parochia ecclesiæ de Chivele, quam Isabella et Nicholas filius ejus tenuerunt de me pro xl. solidis per annum reddendis, quietam clamavi eandem terram cum omnibus pertinentiis suis Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Saresberiensi et domino Herberto, Sarum episcopo, et successoribus suis, sicut jus sum in perpetuum, et in manus ejusdem episcopi omne jus quod in prædicta terra habebam, vel videbar habere, resignavi: ita quod nec ego nec

Resignation by Nich. de Bruere of land at Winterburn in the parish of Chieveley.

[1] " Penistant," B. and Reg. Rubr.

c. 1210. hæredes mei adversus eundem episcopum vel successores suos ad eandem terram recuperandam poterimus habere regressum; et ego nihilominus, sacramento corporaliter præstito, eandem terram in perpetuum abjuravi, et in eodem juramento fideliter promisi me hanc cartam de me et hæredibus meis warantizaturum. Et pro hac quieta clamantia et resignatione præfatus dominus Herbertus Sarum episcopus dedit mihi viginti marcas argenti.

His testibus, A[dam] archidiacono Dorcest.; magistro Helia de Chivele; Thoma de Chalbech; Abraham, capellano; Roberto de Barent.; Radulfo de Winesham; Savarico; Willelmo de Capella; Thoma de Fornell; Hugone Malet; Willelmo de Wintonia; et multis aliis.

XCV.

1213. July 18. *Carta Johannis regis de restitutione terrarum et reddituum ecclesiæ Sarum facta.*

Lib. Evid. B. 29; C. 57. Reg. Rubr. 29.

Restitution by king John of the property of the church of Sarum.

Johannes, Dei gratia, rex Angliæ, dominus Hyberniæ, dux Normanniæ et Aquitaniæ, comes Andegaviæ, omnibus vicecomitibus et forestariis et ballivis in quarum balliviis dominus Herbertus Sarum episcopus et canonici sui terras habent et tenementa, salutem:—

Præcipimus vobis quod sine dilatione et occasione faciatis habere venerabili patri nostro domino Herberto Sarum episcopo et canonicis suis plenariam saysinam de omnibus terris et tenementis episcopatus et ecclesiæ Sarum in balliviis vestris, in dominicis et feodis et gardiis et omnibus libertatibus, ita integre sicut melius et liberius tempore inchoatæ discordiæ ea habuerunt, et cum omnibus escaetis quæ provenerunt de terris suis a tempore inchoatæ discordiæ inter nos et ipsos.

Teste meipso, apud Porecestre, xviii. die Julii anno regni nostri xv°.

XCVI.

1214. Jan. 7. *De custodia sigilli.*

Lib. Evid. C. 474. Stat. Eccl. Sarum, 39, 41*b*.

Ordinance respecting the use of the chapter seals.

Anno ab incarnatione Domini M. CC. XIIII.,[1] in crastino Epiphaniæ, præsentibus domino Ricardo decano, Hugone cancellario, et multis aliis quorum nomina subscripta sunt, facta est hæc constitutio in capitulo Sarum, videlicet quod nunquam majus sigillum debet aperiri nisi ad confectionem scripti auten-

[1] "M. CC. XIII." in MS. of Stat.

tici; et hoc fiat in præsentia domini decani, cancellarii, et aliorum canonicorum qui commode ad hoc possint venire. Rescriptum autem hujus scripti in registro ecclesiæ Sarum per visum prædictorum debet notari, et in thesauro poni. Istud autem majus sigillum per assensum decani [et] cancellarii custodiæ duorum canonicorum fidelissimorum debet tradi, nisi cancellarius in propria persona præsens ibidem possit esse, qui cum alio canonico sigillum ipsum possit custodire. A die autem constitutionis hujus, si [ali]qua carta fuerit confecta et impressa illo veteri osseo sigillo, pro nulla reputabitur, quoniam ipsum sigillum quasi pro damnato propter multiplices quorundam excessus habetur. Usus autem minoris sigilli erit ad citationes[1] faciendas, amicabiles preces offerendas, redditus exigendos, et ad usus alios ecclesiæ necessarios, secundum visum et assensum canonicorum et aliorum ad [ejus][2] custodiam per assensum decani et cancellarii deputatorum. 1214. Jan. 7.

In præsentia domini R[oberti] præcentoris, A[lberici] archidiaconi Berkscire, A[nastasii] succentoris, R. de Sanford, R. de Brimtone, Gregorii de Cumbe.

Nomina canonicorum qui præsentes fuerint in crastino Epiphaniæ quando prædicta constitutio facta fuit.

Ricardus [Poore], decanus.
Robertus, præcentor.
Hugo [de Garherst], cancellarius.
Thomas, thesaurarius.
Adam, archidiaconus Dorcestr.
Unfridus, archidiaconus [Wilt.].
A[lbericus], archidiaconus Barksyre.
Magister R[icardus], archidiaconus [Sar.].
Magister T[homas], subdecanus.
A[nastasius], succentor.
Gilebertus de Laci.
Magister Philippus de Hauekescherche.
Johannes de Meones.
Robertus de Sanford.
Magister Magnus.
Daniel de Longo Campo.
Gaufridus de Winton.
Magister Willelmus de Wilton.
Johannes Avenant.
Magister W. Teise.
Gregorius de Cumba.
Philippus de Sancto Edwardo.
Robertus Coterell.
Herbertus de Bedewynd.
Alexander de Winesham.
Stephanus Ridell, literatorie.
Rogerus de Basingeham.
Abbas de Syreburne.
Abraham, capellanus.
Ricardus, persona.
Willelmus de Winton.
Gaufridus de Burgo.
Robertus de Brintone.
Hugo de Templo.
Magister T. de Haselberge.
Elias de Bristoll.
Gaufridus de Bocland.
H., archidiaconus Cantuar.
Bartholomæus, archidiaconus Winton.

[1] "constitutiones," C.

[2] "cujus," C. and Stat.

XCVII.

1214. July 10.

Compositio inter decanum et capitulum Sarum et priorem et conventum Monasterii Hederosi de tribus communis, pro quibus octo marcas per annum prædicti prior et conventus in perpetuum sunt recepturi.

Lib. Evid. B. 133; C. 190. Reg. Rubr. 153.

Agreement between the chapter of Sarum and the prior of Ivy-church as to the payment to the latter of eight marks annually.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Nicholas, prior, et conventus Monasterii Hederosi, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra, quod causa quæ inter R. decanum Sarum et ejusdem loci capitulum et nos vertebatur super tribus communis, quas ab eis plenarias exigebamus hoc modo sopita est, videlicet, quod nos pro tribus dictis communis quas ab illis exigebamus plenarias recipiemus in perpetuum annuatim octo marcas, ad quatuor anni terminos; videlicet, duas marcas ad festum S. Johannis, et duas ad festum S. Michaelis, et duas ad Natale Domini, et duas ad Pascha. Promittimus autem bona fide quod nunquam utemur contra Sarum ecclesiam instrumentis quæ prius super tribus dictis communis impetravimus, penitus eisdem renunciantes.

Ne autem transactio ista alicui in posterum vertatur in dubium, et ut perpetuæ firmitatis robur obtineat, præsenti scripto sigillum nostrum apposuimus. Actum est istud anno ab Incarnatione Domini M. CC. XIIII°, in festivitate Sanctorum Fratrum Septem.

XCVIII.

1215. Aug. 29.

[*De terra in Durinton concessa Roberto de Berneres.*]

Lib. Evid. C. 483.

Grant by the dean and chapter of Sarum to Robert de Berners of land in Durrington.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis, ad quos præsens scriptum pervenerit, A[dam] decanus et capitulum Sarum ecclesiæ salutem in Domino:—

Noveritis nos dedisse et concessisse, et hac præsenti carta nostra confirmasse, dilecto clerico nostro Roberto de Berneres terram quam habemus in Durintone ex donatione domini abbatis et conventus de Becco, habendam et possidendam tempore vitæ suæ cum omnibus pertinentiis suis, libertatibus, et consuetudinibus; reddendo nobis viginti solidos annuatim ad duos anni terminos, scilicet, ad festum S. Michaelis decem solidos, et ad Pascha decem solidos. Si vero prædictus Ro-

bertus Berneres decesserit, vel vitam mutaverit, prædicta terra libere et pacifice sine omni difficultate ad nos redibit. 1215. Aug. 29.

Actum anno gratiæ M. CC. XV. Datum in capitulo Sarum per manus H. cancellarii, in Decollatione S. Johannis Baptistæ.

XCIX.

[Resignatio per Hugonem Crassum, filium Hervei de Neville, omnis juris sui in capella de Durinton.] 1215. Nov. 14.

Lib. Evid. C. 479.

Resignation, by Hugo de Neville, of all rights possessed by him in the chapel of Durrington.

In die Sabbati proxima post festum Sancti Martini anno primo post relaxationem interdicti generalis in Anglia, Hugo Crassus, filius Hervei de Nevill, in capitulo Sarum constitutus, resignavit omne jus quod habuit in capella de Durintone in manus magistri T. de Chelb[ure], tunc officialis, et quietum clamavit domui de Ambresbyre in perpetuum possidendam, firmiter promittens quod nunquam de cætero aliquid juris in illa vendicabit.

C.

Carta data ab abbate et conventu S. Mariæ de Monteburg, episcopo et capitulo Sarum, de resignatione ecclesiarum de Lodres, de Porestoke, de Bradipole, et de Flete. c. 1215.

Lib. Evid. B. 142; C. 177. Reg. Rubr. 142.

Surrender by the abbot of S. Mary Monteburg of the churches of Loders, Poorstock, Bradpole, and Fleet to the bishop of Salisbury.

Viris venerabilibus et dominis H[erberto] Dei gratia episcopo, et [. . . . . .][1] decano Sarum, devoti sui et humiles monachi, R[ogerius (?)], dictus abbas, et conventus S. Mariæ Monteburgi salutem in omnium Salvatore, et fideles orationes in eodem.

Super bonorum affluentia quæ nobis totiens licet invitis, nostris non exigentibus, vestra nobis liberalitas dignata est impertiri, sanctitatem vestram gratiarum actione debita prosequentes possibilitatis nostræ vicissitudinem vestræ volumus exponi plurimum et debemus voluntati.

Noverit siquidem vestra discretio quod de quibusdam ecclesiis quas habemus in Anglia, ecclesia videlicet de Lodres, et de Porestoke, capella de Bradipole, et ecclesia de Fleta, resignandis coram vobis multotiens fecerimus mentionem. Quia

[1] There is a blank in the MSS. before "decano."

c. 1195. vero nec ad nos pertinet nec dictat ratio quod de dictis ecclesiis sine vestro consilio disponamus, totius voluntate capituli nostri et assensu, dictarum ecclesiarum tractationem sanctitatis vestræ duximus arbitrio relinquendam, ut de ipsis disponatis prout melius et secundum Deum honestius ecclesiæ vestræ et nostro monasterio videritis expedire. Ad hoc autem specialiter procurandum dilectum et fidelem monachum nostrum R[. . . .] priorem de Lodres specialem constituimus procuratorem, ratum habituri pariter et acceptum quicquid idem R. de prædictarum ecclesiarum resignatione, vestræ sanctitatis arbitrio mediante, coram vobis duxerit faciendum. Valeat in Domino sanctitas vestra.

CI.

1215–20. *Carta de recognitione capellæ de Wambroc, quod est membrum speciale de Cherdestok, facta a Philippo de Erticumbe.*

Lib. Evid. B. 342; C. 345. Reg. Rubr. 342.

Acknowledgment that the chapel of Wambroc belongs to the prebend of Chardstock.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Philippus de Erticumb, capellanus, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra quod cum conventio esset inter dominum Abraham, thesaurarium Sarum, et me super capella de Wambroc, quæ portio et speciale membrum est præbendæ suæ de Cerdestok, demum in capitulo Sarum publice recognovi, inspectis sacro-sanctis evangeliis, quod dicta capella pleno jure et integre pertinet et pertinere debet ad præbendam prædictam de Cerdestok; et in eadem recognitione fideliter promisi quod in nullo machinabor quod dicta capella possit ecclesia de Cerdestok defraudari. Quia vero sigillum non habui, dominus abbas de Mideltone et conventus ad instantiam meam et recognitionis meæ præsentis testimonium sigilla sua præsenti scripto apposuerunt.

His testibus, [Ada],[1] decano Sarum; Hugone [de Garherst], cancellario; magistro T[homa], sub-decano; et multis aliis.

---

[1] "H," in all the three copies.

CII.

Carta inter Ricardum episcopum Sarum et Adamum ejusdem loci decanum, de excambio cujusdam messuagii et unius croftæ in villa de Poterne. c. 1217.

Lib. Evid. B. 319; C. 321. Reg. Rubr. 319.

Exchange of a messuage, &c. in Potterne, between the bishop and dean of Sarum.

Hoc est excambium factum inter dominum Ricardum Sarum episcopum et Adam decanum Sarum, canonicum præbendæ de Poterne, de assensu et voluntate capituli Sarum; scilicet, quod messuagium quod fuit magistri Willelmi de Poterna in villa de Poterna, cum tota placea sua, remanebit in perpetuum eidem decano Sarum, canonico ejusdem præbendæ, et successoribus suis canonicis ejusdem præbendæ; quod messuagium cum placea extendit in longitudine a curia ipsius decani usque ad curtilagium Johannis de la Fenne, et in latitudine se extendit a gardino ipsius decani usque ad Magnum Vicum; et domino episcopo remanebit una crofta ex altera ipsius vici parte, versus orientem, de fundo præbendæ, quæ extendit in longitudine a curtilagio Roberti bovarii usque ad fossatum curtilagii Willelmi de la Yete, ita quod fossatum illud semper pertineat ad curtilagium ipsius Willelmi, et in latitudine extendit a Magno Vico usque ad croftam Willelmi Rufi.

Et in hujus rei testimonium confectum est cyrographum istud; et in illa parte cyrographi quæ penes dominum episcopum remanet appositum est sigillum ipsius decani et sigillum capituli; et in alia parte quæ remanet penes decanum appositum est sigillum domini episcopi et sigillum capituli.

CIII.

Carta quam fecit Reginaldus de Sancto Leodegario cuidam capellano de capella sua de Totebiri. c. 1217?

Lib. Evid. B. 224; C. 294. Reg. Rubr. 294.

Grant and endowment by Ralph de St. Leger of a free chapel.

Omnibus Christi fidelibus, ad quos præsens scriptum pervenerit, Reginaldus de Sancto Leodegario salutem:—

Noverit universitas vestra me divinæ pietatis intuitu concessisse Rogero, capellano de Pitericesam,[1] liberam capellam meam de Totebire, scilicet oratorium meum, in puram liberam et perpetuam elemosinam, omnes decimas de dominio meo, cum uno messuagio cum pertinentiis quod antecessor suus tenuit, et sex acras annuatim colendas, scilicet in una

[1] Petersham, in the parish of Wimborne, Dorset.

c. 1217? urtinercha, et sex in alia, cum prato ipsi terræ adjacente. Prædictus vero Rogerus quinque boves habebit in pastura domini cum bobus domini, et x. porcos cum porcis domini quietos de pannagio; cætera vero animalia, quotquot perquirere poterit, in communi pastura. Sæpedictus vero Rogerus prædictæ capellæ illud servitium faciet quod antecessor suus facere consuevit.

Ut autem hæc mea concessio in perpetuum robur obtineat eam præsentis scripti testimonio et sigilli mei appositione roborare curavi.

Testibus, T. W.; R. R.; A. O.; W. W.; et multis aliis.

CIV.

c. 1217. *Carta fratrum de Maintonia de terra de Alvetone, eisdem ab Yvone de la Pentiz data et concessa.*

Lib. Evid. B. 291; C. 291. Reg. Rubr. 291.

Grant by Yvo de la Pentiz of lands to the brethren of the Holy Cross at Mainton.

Sciant tam præsentes quam futuri quod ego Yvo de la Pentiz dedi et concessi in elemosinam Deo et Sanctæ Cruci de Maintonia, et fratribus ejusdem loci Deo servientibus, pro salute animæ meæ et uxoris meæ, et filiorum filiarumque mearum, et pro anima Roberti de la Pentiz avi mei, et Hamelini patris mei, omniumque antecessorum meorum, terram quam ad dominium meum pertinet de Alveto, ex orientali parte usque ad aquam, et a via ex occidentali parte usque ad aquam, et quicquid infra hoc continetur; tenendam et possidendam de me et hæredibus meis in perpetuam elemosinam libere et quiete, pacifice et inconcusse et ex omni consuetudine et ex omnibus exactionibus secularibus.

His testibus, Willelmo, milite de Vinem; Hamelino de la Pentiz; Reginaldo Danci; Humfrido, clerico de Bessic; Herberto, sacerdote; Willelmo, clerico de Brochamet[on]; Alrico, patre ejus; W. A.; R. R.; R.; et aliis.

CV.

1218. June 28. *Confirmatio episcopalis de pleno servitio concesso capellæ de Mortesterne et de quibusdam terris dictæ capellæ concessis.*

Lib. Evid. B. 76; C. 113. Reg. Rubr. 76.

Confirmation by bishop

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, Dei permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:—

1218. June 28.

Richard Poore of the endowments in land, &c. granted by various parishioners to the chapel of Mortesterne.

Noverit universitas vestra nos, de assensu Nicholai rectoris ecclesiæ de Superete,[1] et Johannis Launcelevee patris ejus, ad petitionem Johannis filii Helyæ et Thomæ Chepe et parochianorum de Mortesterne,[2] statuisse et episcopali auctoritate confirmasse, quod capella de Mortesterne plenum et integrum de cætero habeat servitium per capellanum personæ de Superet, qui capellanus, ibidem personaliter residens, capellæ prædictæ deserviet. Prædicti vero Johannes filius Helyæ et Thomas Chepe, pro salute animarum suarum et hæredum suorum, dictæ capellæ de Mortesterne, ad sustentationem capellani in prædicta capella divina celebraturi, x. acras terræ concesserunt et dederunt; Johannes autem prænominatus iv. acras in uno clauso, quas Alanus frater suus tenuit, ad ædificationem et curtilagium faciendum, cum quadam mara quæ pertinet eidem tenemento: dictus Thomas, duas acras et dimidiam, unam scilicet apud Cnollam (quæ vocatur Gothacra[3]) et alteram apud Lanceland[4], versus occidentem, proximam terræ Walteri Faite in Blakeland,[5] et dimidiam acram super Cnollam intra terram Walteri Faite, ubi prædictus Thomas habet novem acras: Thomas Gaiperinus[6] dimidiam acram super Sorcestre: hærèdes de Bremelam unam acram et dimidiam, scilicet quæ jacet sub prato de Bremelam, et alteram dimidiam acram quæ jacet juxta terram personæ de Paret. Quod si prædicti hæredes non possunt warentizare, dictus Johannes debet hoc warentizare. Bartholomæus unam acram et dimidiam, scilicet apud Hernesberge, et alteram dimidiam acram apud Kenlege[7]; Stephanus de Nemore dimidiam acram quæ jacet super Standene; Sampson de Langele dimidiam acram quæ jacet juxta divisas Radulfi de Vallibus. Item prædicti Johannes et Thomas concesserunt quolibet anno duas carectas de busca ad focum capellani ibidem residentis, et decimas feni et molendini integre persolvere; et quod dictus capellanus communionem habeat in pastura ejusdem villæ quantum pertinet ad tantum terræ. Hanc autem ordinationem a prædictis omnibus, pro se et successoribus suis et hæredibus suis, jurisjurandi interpositione firmatam, auctoritate pontificali confirmavimus, relinquentes in posterum in testimonium hujus nostræ ordinationis hanc cartam nostram

---

[1] "Intended for South-Perrot, in "Dorset." *Jones.*

[2] "Mosterton, in Dorset." *Id.*

[3] "Godacre," B. and Reg. Rubr.

[4] "Lenteland," Reg. Rubr.

[5] "Blankeland," B. and Reg. Rubr.

[6] "Gaipinus," B. "Garpinus," Reg. Rubr.

[7] "Benlege," B. and Reg. Rubr.

1218. June 28. sigillo nostro communitam, salvis in omnibus jure auctoritate [et] dignitate Sarum ecclesiæ et nostra.

Datum ad Novum Locum apud Veteres Sarisbirias iv. kal. Julii, pontificatus nostri anno secundo. His testibus, magistro Willelmo, præcentore Sarum; magistro Willelmo de Mertune, canonico Sarum; dominis Ricardo de Mapeldur. [Maupodre], Johanne, Roberto, et Galfrido, capellanis; et Gileberto, persona de Stapelbrigge, et Ada, clerico, et aliis.

CVI.

1218. Nov. 9. *Carta de alienatione patronorum invicem contendentium super jure patronatus ecclesiarum de Wivelesford et de Maningeford.*

Lib. Evid. B. 77; C. 114. Reg. Rubr. 77.

Bishop Richard Poore, through lapse, appoints to the churches of Wilsford and Manningford (Bohun).

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus [Poore] divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:—

Noverit universitas vestra quod cum decimæ garbarum de Wivelesford et de Maningeford de dominico domini Comitis ultra diffinitum tempus a canone, post controversiam inter illos qui se patronos earundem decimarum gerebant, vacassent, nos easdem vacantes et, secundum Lateranensis Concilii statuta, ad donationem nostram devolutas, dilecto filio Michaeli clerico, divinæ caritatis intuitu, contulimus perpetuo possidendas, ipsumque ad easdem admisimus, et, salvo jure patronorum, in earundem corporalem induci fecimus possessionem, salvis tum jure et dignitate Sarum ecclesiæ et nostra et successorum nostrorum. Quod ut perpetuum robur obtineat præsentem cartam sigilli nostri munitione roboravimus in testimonium.

Datum per manum magistri Roberti, clerici nostri, apud Cerdestok 5° idus Novembris, pontificatus nostri anno secundo.

His testibus, domino Johanne, capellano; magistro W. de Merton; Johanne Bovet[1]; Thoma, clerico; Andrea, camerario; et aliis.

---

[1] "Bunet," B. and Reg. Rubr.

CVII.

Carta de ordinatione ecclesiarum de Burghildebire et Thacham, ab abbate et conventu de Radinge Ricardo episcopo Sarum facta et concessa. — c. 1218–25.

Lib. Evid. B. 169; C. 206. Reg. Rubr. 169.

The abbey of Reading submits the churches of Buckle-bury and Thatcham to the bishop of Sarum.

Reverendo patri et domino Ricardo, Dei gratia Sarum episcopo, et venerabili ejusdem loci capitulo, R . . . dictus abbas Rading[ensis] et ejusdem loci conventus, salutem et tam devotam quam debitam, cum omni reverentia, obedientiam :—

Ecclesias de Burchildebire, et de Thacham, in quibus jus patronatus obtinemus, Dei gratia et benignitate vestra confisi, ordinationi vestræ supponimus, ratum habituri et gratum quicquid super eisdem ecclesiis canonice duxeritis ordinandum.

In cujus rei testimonium præsentibus literis sigilla nostra apposuimus. Valeat dominatio vestra.

CVIII.

Carta de obligatione prioris et conventus Sancti Neoti super ordinatione ecclesiæ de Boscombe ab episcopo Sarum facienda. — c. 1218–28.

Lib. Evid. B. 186; C. 223. Reg. Rubr. 186.

The prior and convent of S. Neot's submit the patronage of the church of Boscombe to the bishop of Sarum.

Universis Christi fidelibus ad quos præsentes literæ pervenerint R[eginaldus] prior Sancti Neoti et ejusdem loci conventus æternam in Domino salutem :—

Noverit universitas vestra, nos, unanimi assensu et voluntate, commisisse ordinationi venerabilis patris nostri Ricardi episcopi Sarum, successoribusque ejus, jus patronatus quod habemus in ecclesia de Boscumbe; gratum et ratum habituri quicquid inde ordinare decreverit: quod, ut ratum et inconcussum perpetuo perseveret, præsens scriptum sigilli nostri munimine roboravimus. Testibus, etc.

CIX.

Carta concessionis a capitulo Sarum, de præbenda de Horton episcopo, tanquam canonico, assignata. — 1219. April 11.

Lib. Evid. B. 133; C. 168, 484. Reg. Rubr. 133.

The prebend of Horton

Universis Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit A[dam] decanus et capitulum Sarum ecclesiæ, salutem :—

1219. April 11.

confirmed to the bishop as a canon of Sarum, instead of that of Major Pars Altaris.

Noverit universitas vestra, nos gratum et ratum habere quod venerabilis pater noster Ricardus Sarum episcopus et episcopi successores sui canonici sint præbendarii de Hortun quæ fuit quondam bonæ memoriæ Roberti de Bellofago; volentes et, unanimi assensu capituli nostri, quantum in nobis est statuentes, quod dicti episcopus et successores sui omni illa gaudeant prærogativa et libertate in ecclesia et capitulo Sarum nomine memoratæ præbendæ de Hortun, quas ipse et prædecessores sui habuerunt in eadem ecclesia et capitulo quando eorundem præbenda in quadam portione obventionum Majoris Altaris consistebat; quod ut ratum sit et firmum, præsenti scripto sigillum nostrum duximus apponere.

Dat. iii° Id.[1] April. in capitulo Sarum per manum magistri Hugonis de Garherst, cancellarii Sarum, anno pontificatus ejusdem Ricardi secundo.

CX.

1219. June 20.

Finalis concordia inter Ricardum episcopum Sarum et Willelmum filium Alani de quibusdam terris in Poterne.

Lib. Evid. B. 362; C. 369. Reg. Rubr. 362.

Agreement between bishop R. Poore and William Fitz-Alan respecting lands in Potterne.

Hæc est finalis concordia in curia domini regis apud Westmonasterium anno regni regis Henrici filii regis Johannis tertio, die Jovis proxime ante festum Sancti Johannis Baptistæ coram Ricardo Sarum episcopo, Matthæo filio Herberti, Radulfo Harenge, Waltero Foliot, Jacobo de Peterne, Waltero de Ripariis, Mauricio de Turevill, Johanne de Wikenholt, justitiariis itinerantibus, et aliis domini regis fidelibus ibidem tunc præsentibus, inter Ricardum Sarum episcopum, petentem, et Willelmum filium Alani, tenentem, de quatuor virgatis terræ cum pertinentiis in Poterne; unde placitum fuit inter eos in eadem curia, scilicet, quod prædictus Willelmus recognovit prædictas quatuor virgatas cum pertinentiis esse jus ipsius episcopi et ecclesiæ suæ de Sarum; et pro hac recognitione, fine, et concordia concessit prædictus episcopus pro se et successoribus suis prædicto Willelmo tenere prædictas quatuor virgatas cum pertinentiis suis tota vita sua, reddendo inde annuatim eidem episcopo et successoribus suis et ecclesiæ Sarum xxi. solidos et sex denarios, et duas libras ceræ, ad quatuor terminos anni, scilicet, ad Pascha v. s. et iv. d. et ob.,

---

[1] "iii. Apr.," B. and Reg. Rubr.; "iii. Apr.," C. 168, with a blank after the numeral. The date in the text is from C. 484.

et dimidiam libram ceræ, ad Natale Sancti Johannis Baptistæ v. s. 4 d. ob., et dimidiam libram ceræ, ad festum Sancti Michaelis v. s. 4 d. ob., et dimidiam libram ceræ, ad Natale Domini x. s. 4 d. ob., et dimidiam libram ceræ, pro omni servitio. Et sciendum quod post decessum prædicti Willelmi prædictæ quatuor virgatæ terræ cum pertinentiis reverti debebunt prædicto episcopo et successoribus suis et ecclesiæ de Sarum. Et præterea sciendum est, quod idem Willelmus reddibit prædicto episcopo prædictas quatuor virgatas terræ cum pertinentiis in prædicta curia. 1219. June 20.

CXI.

Carta [*R.*] *Rothomagensis archiepiscopi de testimonio transcriptioni cartarum abbatis et conventus de Pratellis de omnibus redditibus quos habent in partibus Anglicanis, et de excusatione missionis instrumentorum eorundem.* 1219. Sept. 4.

Lib. Evid. B. 110; C. 146. Reg. Rubr. 110.

Certificate by Robert, archbishop of Rouen, of endowments granted in England to the abbey of Préaux.

Universis præsentes literas inspecturis, R[obertus], Dei gratia Rothomagensis archiepiscopus salutem in Domino :—

Requiserunt nos humiliter Thomas abbas et conventus de Pratellis,[1] ut eleemosinarum et decimarum quas in episcopatibus Anglicanis videntur possidere testimonium vobis, secundum tenorem cartarum ipsorum quas vidimus, transmitteremus, quia nimirum cartas ipsas marinis periculis committere formidant.

Charter of Hen. I. to the abbey of Préaux.

Noverit ergo universitas vestra quod in primis nobis ostenderunt scriptum quoddam antiquissimum, sigillo Henrici regis Angliæ, patris scilicet Matillidis imperatricis, confirmatum, in quo scripto inter plurimas eleemosinas quas tam ante tempus dicti regis quam sub ipsius tempore, tam in Anglia quam in Normannia, a diversis fundatoribus prædictus conventus possidet, vidimus ista contineri : — Willelmus Roberti Marcionis filius dedit S. Petro Pratellis in eleemosinam v. hydas terræ in villa quæ dicitur Eston cum ecclesia et sepultura totius villæ. Acceperat enim villam quæ dicitur Sanctus Clerus ab abbatia S. Petri, et dederat fratri suo Ranulfo comiti Morton. Arnulfus quoque de Hedinge dedit S. Petro Pratellis ecclesiam de Neubire et decimam totius redditus vel exitus villæ, tempore Willelmi regis filii regis Willelmi. Robertus comes de Mellent dedit S. Petro Pratellis ecclesiam et decimam de Cherlintone, et quoddam manerium nomine Tost cum suis appendiciis. Item sub rege Henrico idem comes dedit aliud

[1] The abbey of Préaux, in the diocese of Lisieux.

1219. Sept. 4. manerium nomine Postebiri, liberum per omnia sicut de alio dictum, annuente et confirmante Henrico rege Angliæ. Ostenderunt etiam nobis abbas et monachi aliam cartam super prædictis donationibus dicti comitis Roberti, de manerio de Posterbiri cum suis appendiciis quam de decima de Cherlintone et ecclesia ipsius villæ cum terra pertinente ad eandem ecclesiam, a prædicto rege Henrico confirmatam et pluribus nobilium virorum signis inferius annotatam. Ostenderunt insuper nobis privilegium sanctæ recordationis papæ Alexandri, in quo idem papa inter multas eleemosinas has ecclesias prædicto monasterio Pratellis confirmat, scilicet S. Michaelis de Eston, et S. Nicholai de Neubire, S. Mariæ de Postebiri, S. Michaelis de Cherlintone, cum terris et decimis ad ipsas pertinentibus.

Ne igitur prædicti monachi super prædictis ecclesiis et decimis aliquam molestiam vel impedimentum patiantur, cum etiam temporis præscriptio eis multum debeat suffragari, ad humilem, sicut prædictum est, ipsorum petitionem præsenti scripto et sigilli nostri attestatione universitatem vestram super præmissis reddimus certiorem.

Datum anno gratiæ MCCXIX., ii. Non. Septembris.

CXII.

1219. [*Ordinatio abbatum de Waverleye et de Dereford super controversia inter episcopum Sarum et monasterium Malmesburiense.*]

Lib. Evid. B. 232; C. 272. Reg. Rubr. 232.

Judgment of the abbots of Waverley and Durford, papal delegates, in a suit between the abbot of Malmesbury and the bishop of Sarum, respecting the abbey's privileges, the manor of Highway, and the advowson of Bremhill.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum visuris vel audituris, Adam et Jordan, de Waverlege et de Dereford abbates, salutem in Domino:—

Literas domini papæ suscepimus in hæc verba:—

"Honorius episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis "de Waverlege et de Dereford abbatibus, Wintoniæ et Cicestriæ diocesium, salutem [et] apostolicam benedictionem. "Venerabilis frater noster Sarum episcopus nobis exposuit "conquerendo quod abbas et conventus de Malmesburia, "Sarum dioceseos, super dignitatibus, libertatibus et rebus "aliis ad ecclesiam suam spectantibus, injuriantur eidem; "ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus, "quatinus partibus convocatis audiatis causam, et, appellatione remota, fine debita terminetis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes "autem qui fuerint nominati si se gratia, odio, vel timore, "subtraxerint, per censuram eandem, appellatione cessante,

" cogatis testimonium veritati perhibere. Dat. Romæ apud " Sanctum Petrum xvii° calend. Julii, pontificatus nostri anno " secundo." 1219. 1218. June 15.

Hujus igitur auctoritate mandati, partibus convocatis et in præsentia nostra constitutis, videlicet domino Ricardo episcopo Sarum in propria persona, et Abraham thesaurario, procuratore capituli Sarum, ad litigandum et ad componendum dato, ex una parte, abbate et conventu de Malmesburia per Johannem Walensem monachum ejusdem monasterii, procuratorem ad litigandum et componendum datum, ex parte altera; dictus episcopus pro se et ecclesia sua, suam sic in judicio coram nobis fundavit intentionem, mere possessorium intendens, ac dicens quod abbas et monachi eidem debent subesse pleno jure tanquam abbati et tanquam episcopo, tam in temporalibus quam in spiritualibus, et petiit sibi reformationem fieri prædictorum, in qua memoratus episcopus dicit ecclesiam memoratam Sarum tempore bonæ memoriæ Rogeri episcopi prædecessoris sui fuisse, non solum de jure communi, verum etiam auctoritate sedis apostolicæ. Cumque super hoc coram nobis aliquamdiu esset altercatum, post multa hinc inde proposita, tandem ad monitionem et mandatum venerabilis patris Pandulfi, Norwicensis electi et apostolicæ sedis legati, necnon et illustris regis Angliæ Henrici, filii regis Johannis, partes ad pacem ineundam induximus. Quibus vota sua de pace inter eas formanda, tam super proprietate quam possessione subjectionis dicti monasterii in temporalibus et spiritualibus, in nos conferentibus, et se nostræ provisioni necnon et jurisdictioni subjicientibus, solum Deum habentes præ oculis, volentes utriusque ecclesiæ paci et tranquillitati providere, salvo in omnibus jure Romanæ ecclesiæ, de prudentum virorum et jurisperitorum consilio, utriusque partis instrumentis ad causam prædictam pertinentibus in jure coram nobis exhibitis et diligenter inspectis, taliter providimus auctoritate qua fungimur, quod monasterium de Malmesburia ab omni subjectione domini episcopi et successorum ejusdem, secundum tenorem privilegiorum suorum, Sergii, Innocentii secundi, et Alexandri tertii, sit tam in temporalibus quam in spiritualibus, infra ambitum cimiterii et dicti monasterii, sicut nobis constat esse exemptum per inspectionem privilegiorum suorum, Romanorum videlicet pontificum suprascriptorum. Ad cujus rei evidentiam verba in privilegiis contenta huic scripto inserimus, quorum verba sunt hæc: — " Quod monasterium " Malmesburiæ, quod in honore beatorum apostolorum Petri " et Pauli fundatum fuisse, et nunc in honore beatæ Dei " genitricis semperque virginis Mariæ et Sancti Aldelmi " re-ædificatum esse dinoscitur, sub ejusdem apostolorum

1219. " principis, et sanctæ Romanæ ecclesiæ, cujus juris existit,
" tutela et proprietate tantum manere censemus, et præsentis
" scripti privilegio communimus. Crisma etiam, oleum sanc-
" tum, consecrationes altarium seu basilicarum, ordinationes
" monachorum vel clericorum qui ad sacros ordines fuerint
" promovendi, benedictionem abbatis, et cætera ecclesiastica
" sacramenta, abbas et monachi Malmesburienses a diocesano
" suscipiant episcopo, si quidem catholicus fuerit, et gratiam
" atque communionem sedis apostolicæ habuerit, et ea gratis
" et absque pravitate eis voluerit exhibere; alioquin liceat
" eis catholicum quemcunque maluerint adire antistitem;
" [qui nimirum, apostolica fultus auctoritate, quod postulatur
" indulgeat.][1] Item, quod nulli episcopo liceat in eodem
" monasterio cathedram statuere, aut missas publicas cele-
" brare, nisi ab abbate et fratribus fuerit evocatus. Item,
" quod idem monasterium censuale sit sedi apostolicæ, sicut
" est."

Item, si aliquod rescriptum vel privilegium contra hanc libertatem, a Sergio, Innocentio II°, et Alexandro III°, monasterio memorato concessam aliquando apparuerit, nulla ratione eidem libertati præjudicet. Salvæ autem sint dicto episcopo et successoribus suis per Sarum diocesim in omnibus ad dictum monasterium pertinentibus, extra ambitum monasterii et cimiterii ejusdem, lex et jurisdictio diocesana.

Providemus etiam auctoritate eadem, unanimi partium voluntate et assensu ordinantes, quod præfatus episcopus et successores ejusdem manerium de Hywey, cum jure patronatus ecclesiarum de Bremel et de Hywey et capellæ de Foxam, futuris temporibus, pro bono perpetuæ pacis inter dictam ecclesiam Sarum et monasterium prædictum, jure possessionis et proprietatis habeat et retineat sibi et successoribus suis; nullo ex hoc præjudicio monasterio de Malmesburia in manerio de Bremel et ejus pertinentiis quoad temporalia imminente, nisi tantum in jure patronatus ecclesiæ ejusdem villæ, et capellæ de Foxam, et earundem pertinentiis, quantum ad jus patronatus pertinet. Si vero ab alterutra partium aliquod scriptum vel privilegium apparuerit contra hanc nostram ordinationem impetratum, nullum robur obtineat firmitatis. Ut hæc autem nostra ordinatio et provisio, quam dictus episcopus Sarum de assensu totius capituli Sarum, et dictus Johannes procurator abbatis et conventus de Malmesburia, datus ad componendum, coram nobis in jure approbaverunt, futuris temporibus rata et firma permaneat, ad observationem

[1] The words within brackets are omitted in C., but found in the other copies.

illius pars utraque sacramento se obligavit, retenta nobis et successoribus nostris, de unanimi partium assensu, jurisdictione coercendi partes ad memoratæ pacis observationem. Et in hujus rei testimonium, huic instrumento, in modum cyrographi tripartiti confecto, cujus unam partem supradicto episcopo et capitulo Sarum, aliam procuratori abbatis et conventus dicti monasterii tradidimus, tertiam nobis reservantes, sigilla nostra apposuimus, prædictam ordinationem et provisionem nostram auctoritate domini papæ qua fungimur confirmantes. 1219.

His testibus, Willelmo de Walda [*sic*], præcentore Sarum; Hugone de Garhurst, cancellario; Abraham de Winton., thesaurario; magistro Roberto de Bingeham, magistro Luca, magistro Willelmo de Winton.,[1] canonicis Sarum; Rogero, decano de Winton.; magistro Waltero de Syreburne; magistro Johanne de Reigate; Huberto Hosato; magistro Ricardo de Bremel; magistro Roberto de Lavinton; Nicholao Martel; et multis aliis.

CXIII.

Carta abbatis et conventus de Malmesbury, de pace inter eos et episcopum Sarum de manerio de Hiweye, et de advocatione ecclesiæ de Bremel. 1219.

Lib. Evid. 230; C. 270. Reg. Rubr. 230.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum visuris vel audituris Walterus, abbas de Malmesburia, et totus ejusdem loci conventus, salutem in Domino :— Composition between the abbot of Malmesbury and the bishop of Sarum thereupon.

Cum super Malmesburiensis monasterii subjectione, tam in temporalibus quam spiritualibus, a venerabili patre Ricardo Sarum episcopo, coram Adam, abbate de Waverlege, et Jordano, abbate de Dereford, auctoritate literarum domini papæ Honorii tertii judicibus delegatis, traheremur in causam, fundata intentione dicti episcopi, et partibus in judicio rite confirmatis, exhibitis quoque in judicio privilegiis et autenticis scriptis, tam illis quibus episcopus suam nitebatur probare intentionem quam illis quibus nos nostram defensionem, tandem ad monitionem dictorum judicum, necnon ad mandatum et monitionem tam venerabilis patris Pandulfi, Norwicensis electi, apostolicæ sedis legati, quam illustris regis Henrici filii Johannis quondam regis Angliæ, animum ad pacem inclinantes, pacem cum dicto episcopo et ecclesia Sarum inivimus super prædictis; et judiciali provisioni per omnia unanimiter

[1] Probably a mistake for *Merton*; see pp. 92, 96.

1219. adquiescentes, manerium de Yweye cum omnibus pertinentiis ejusdem, et advocationem ecclesiæ de Bremel cum suis pertinentiis, de provisione judicum, dedimus et concessimus dicto episcopo et successoribus suis pro bono perpetuæ pacis, habendum et possidendum ita libere et quiete cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus ad dictum manerium pertinentibus, sicut nos unquam liberius et integrius aut quietius dinoscimur illud manerium possedisse; et totum jus quod in dicto manerio et ejus pertinentiis et in advocatione ecclesiæ de Bremel cum suis pertinentiis aliquo tempore habuimus, totum in episcopum et ejus successores de communi assensu capituli transtulimus, nihil nobis prorsus retinentes vel in personis vel in rebus ad dictum manerium pertinentibus; nullo ex hoc præjudicio monasterio Malmesburiæ in manerio de Bremel et ejus pertinentiis quoad temporalia imminente, nisi tantum in jure patronatus ecclesiæ ejusdem villæ et capellæ de Foxham et earundem pertinentiis, quantum ad jus patronatus pertinet. Et si forte aliquo tempore contra hanc nostram concessionem et judicialem provisionem aliquod privilegium vel aliquæ literæ a parte nostra apparerent, volumus quod nullum robur firmitatis habeant. Et ut hæc nostra concessio, auctoritate judicum dictorum a sede apostolica delegatorum provisa et confirmata, perpetuum robur habeat firmitatis, nos eandem concessionem sigillorum nostrorum appositione communivimus.

His testibus, Willelmo de Walde, præcentore Sarum; Hugone de Garhurst [*al.* Gayhurst], cancellario; Abraham de Wintonia, thesaurario; magistro Roberto de Bingeham, magistro Luca, magistro Willelmo de Mertone, canonicis Sarum; Rogero, decano de Wintonia; magistro W. de Syreburne; magistro Johanne de Beygate; Huberto Hosato; magistro Ricardo de Bremel; magistro Roberto de Lavinton; magistro Nicholao Martel; et multis aliis.

CXIV.

1219. *Carta confirmationis perpetuæ ordinationis prius factæ inter ecclesiam Sarum et abbatem et conventum Malmesburiæ de iis quæ tanguntur.*

Lib. Evid. B. 231; C. 271. Reg. Rubr. 231.

Declaration that if the preceding composition be

Omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit Walterus, Dei gratia abbas de Malmesburia, et ejusdem loci conventus, salutem in Domino:—

Scire volumus quod si provisio pro bono pacis perpetuæ facta inter ecclesiam Sarum et monasterium nostrum coram

Adam et Jordano, de Waverlege et de Dereford abbatibus, judicibus nostris a sede apostolica delegatis, aliquo casu a domino papa, quod absit, vel a nobis vel a successoribus nostris irritata sit, nos manerium de Hyweye cum advocatione ecclesiæ de Bremel nulla ratione volumus a dicto episcopo vel ejus successoribus repetere, nisi prius restituamus ecclesiæ vel episcopo Sarum cartam super concessione dignitatum et libertatum nobis ab eodem et capitulo confectam et traditam, cum tertia parte cyrographi tripartiti quam etiam dicti judices nobis contradederunt; salvis tamen episcopo Sarum et ejus successoribus fructibus de prædicto manerio medio tempore perceptis: et nos præsenti scripto hoc ipsum protestamur.

In hujus rei testimonium has literas nostras patentes sigillis nostris communivimus.

1219. —— annuiled by the pope or otherwise, the abbey will not reclaim the manor of Highway unless they restore the charter granted by the bishop.

CXV.

Carta abbatis et conventus de Waverleye de recognitione depositionis penes eos instrumentorum ecclesiæ Sarum de manerio de Hywey et de advocatione ecclesiæ de Bremel. [1219.]

Lib. Evid. B. 173; C. 210. Reg. Rubr. 235.

Omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Adam, Dei gratia abbas de Waverleye, et ejusdem loci conventus, salutem in Domino:—

Scire volumus universos nos ad instantiam venerabilis patris nostri Ricardi Sarum episcopi et ejusdem loci capituli, necnon abbatis et conventus de Malmesbiri suscepisse exemplata instrumentorum originalium penes nos deposita, secundum formam cartæ inter eosdem confetæ custodienda; quæ talis est—

" Omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Adam et " Jordanus, de Waverleye et de Dereford abbates, salutem in " Domino.

" Scire volumus universos, nos de consensu partium, assensu " et voluntate scilicet venerabilis patris Ricardi Sarum epi- " scopi, et procuratoris capituli ejusdem loci magistri Abra- " ham thesaurarii Sarum, ex una parte, et Johannis Walensis " procuratoris abbatis et conventus Malmesbiriensis ex alia, " ad componendum datorum, providisse auctoritate domini " papæ Honorii tertii qua fungimur, quod instrumenta epi- " scopi et capituli Sarum, scilicet carta regis Henrici primi, " et confirmatio domini papæ Honorii secundi, et si quod " aliud habeant speciale instrumentum super subjectione mo- " nasterii Malmesbiriensis, in ecclesia de Cyrencestre custodi- " enda deponantur. Si vero dominus papa hanc provisionem

The abbot of Waverly acknowledges the reception, for deposit in the abbey of Cirencester, of the original deeds respecting this composition pending confirmation by the pope, &c.

[1219.] " nostram judicialem approbaverit et confirmaverit, dicta in-
" strumenta monasterio Malmesbiriensi sine difficultate red-
" dantur. Si autem dicta provisio sine confirmatione domini
" papæ stare possit, in dicto monasterio perpetuo custodian-
" tur, ut si ea aliquo casu a domino papa vel ab alio fuerit
" irritata, dicta instrumenta ecclesiæ Sarum sine difficultate
" restituantur. Et si forte aliquo casu deperdita fuerint vel
" consumpta, et provisio prædicta, quod absit, irritata, vel
" controversia ex parte abbatis et conventus de Malmesbiri
" fuerit suscitata, tunc eorum exemplata, quæ penes nos reti-
" nemus, ecclesia Sarum ad sui defensionem vel pro sui juris
" tuitione libere et sine calumnia recipiat; nullo his casibus
" prædictis præjudicio imminente monasterio de Malmesbiri,
" quin manerium de Hyweye et jus patronatus ecclesiæ de
" Bremel, et cartæ super eisdem episcopo et ecclesiæ Sarum
" confectæ, dicto monasterio reddantur, partibus in hoc con-
" venientibus, et nobis id ipsum approbantibus, et protestan-
" tibus propter casus fortuitos quod prædicta exempla sive
" exemplata, signis nostris et aliarum autenticarum per-
" sonarum appensis, omnem eandem vim et auctoritatem
" habitura; quæ ipsa autentica originalia interim penes nos
" remaneant fideliter custodienda.

" In hujus autem rei testimonium has literas testimoniales
" confecimus; quibus nos una cum partibus et aliis au-
" tenticis personis ad majorem securitatem signa nostra
" apposuimus."[1]

Et ne ipsa nostra susceptio ex provisione judicum præscriptorum, sub præscripta forma, aliquibus in posterum veniat in dubium, hoc præsenti scripto duximus testificandum. Talem cartam alteri parti dedimus.

CXVI.

[1219.] *Recognitio abbatis Cirencestrensis de depositione penes eos instrumentorum ecclesiæ Sarum.*

Lib. Evid. B. 236; C. 276. Reg. Rubr. 236.

Acknowledgment by the abbot of Cirencester of

Omnibus ad quos scriptum præsens pervenerit, Walterus, Dei gratia abbas Cirencestrensis, et ejusdem loci conventus, salutem :—

Scire volumus universos nos ad instantiam venerabilis patris nostri Ricardi, Dei gratia Sarum episcopi, et ejusdem loci capi-

---

[1] Of this recited charter there is a separate copy in C. 275.

tuli, necnon et abbatis et conventus de Malmesbiri, suscepisse instrumenta originalia Sarum ecclesiæ penes nos deposita secundum formam cartæ inter eosdem confectæ custodienda quæ talis est :— [1219.]

the deposition with his monastery of the deeds mentioned above.

" Omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Adam. et " Jordan. de Waverleye et de Dereford abbates salutem in " Domino : Scire volumus universos," etc. [*reciting the preceding instrument*].[1]

CXVII.

Carta de præbenda episcopi cujus nomine tanquam canonicus ad secreta capituli admittitur, et in quibus consistit illa præbenda. c. 1219.

Lib. Evid. B. 81; C. 119. Reg. Rubr. 81.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino :—

The penalty of excommunication threatened for any invasion of the rights of the bishop as prebendary of Horton.

Cum dudum venerabilis patris sanctæ memoriæ Osmundi Sarum episcopi, et ejusdem loci capituli, unanimi ac deliberato consilio fuerat constitutum, quo magister episcopus, qui pro tempore esset, tanquam unus canonicus ad secreta capituli admitteretur, obtineret præbendam unam cum episcopatu, et sic hactenus approbata consuetudine fuerit obtentum ; cum eadem præbenda in incertis portionibus consisteret, utpote in oblationibus quæ in Pentecoste solent ad majus altare Sarum deferri, præcedente tempore a nobis et ab eodem capitulo cauta deliberatione provisum fuit, quod eidem episcopatui certa, videlicet præbenda de Hortun, adnecteretur, nullo tempore ab eodem separanda. Ne, scilicet, prædicta constitutio ludibrio esset aliquibus, aut in cassum cederet, vel ad modicum saltem tempus episcopus præbenda careret, ut ullatenus[2] a secretis capituli excluderetur, et ne processu temporis, cujuscunque maligna interpretatione, vel sede vacante vel episcopo vivo præsidente, posset prædictæ constitutionis vigor evacuari, nos una cum capitulo jam dicto solemnem excommunicationem protulimus in omnes eos qui hanc nostram et capituli constitutionem futuris temporibus præsumpserint violare.

Ut etiam ista constitutio futuris temporibus rata permaneat et inconcussa, eam sigilli nostri et sigilli capituli appositione fecimus communiri.

[1] Printed also in the Malmesbury Register, i. 404, 406, where the inscription on the case in which the deeds were kept is also given.

[2] " ut vel sic," B. and Reg. Rubr.

CXVIII.

c. 1219. *Carta ecclesiæ Sarum data a Johanne Wancy de quieta clamatione quarundum terrarum ad carpentariam ecclesiæ Sarum spectantium.*

Lib. Evid. B. 323; C. 325. Reg. Rubr. 323.

Quit-claim to land belonging to the carpentry of the church of Sarum.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Johannes Wanci, filius Willelmi Wanci primogenitus, de assensu et voluntate hæredum meorum, quietum clamavi ecclesiæ Sarum et Ricardo ejusdem ecclesiæ episcopo et successoribus suis, jus et clamium quod habui, vel habere potui, in terra quam magister Godardus et Cecilia uxor mea tenuerunt, quæ spectat ad carpentariam ecclesiæ Sarum; ita quod nec ego nec hæredes mei in dicta terra aliquid juris de cætero poterimus vendicare. Hanc autem quietam clamantiam me fideliter et sine dolo observaturum, et prædictam terram ecclesiæ Sarum et Ricardo ejusdem loci episcopo et successoribus suis me warantizaturum, tam ego quam Thomas frater meus junior pro me et hæredibus meis, tactis sacro-sanctis evangeliis, juravimus. Pro hac autem quieta clamantia dedit mihi prædictus episcopus octo marcas argenti. In hujus rei testimonium præsenti scripto sigillum meum apposui.

His testibus, magistro Willelmo de Wanda, præcentore Sarum; Abraham, ejusdem ecclesiæ thesaurario; magistro Will. de Merton, magistro Galfrido Devonien[si], Johanne, capellano, canonicis Sarum; Ricardo de Hortone; Waltero de Wttone[1]; Rob. de Corisi; H. Malet; Ricardo Pancenot; Alexandro de Bladenushale[2]; Ricardo de Gardino; Johanne de Estone; Andrea, camerario; Jordano, marescallo; et multis aliis.

CXIX.

1220. May 13. *Compositio inter rectorem de Farendone et monasterium de Bello Loco.*

C. fol. 477.

Composition for tithes between the church of Faringdon

. . . . præsens scriptum pervenerit, magister S. decanus Cycestrensis, et magister Ricardus decanus de Louintone, et magister Willelmus de Keynesham canonicus Cicestrensis, salutem in Domino. Litteras domini papæ Honorii [tertii] in hæc verba suscepimus:—

[1] So in C.; "Wrtone," B.; "Bretoun," Reg. Rubr

[2] "Baldelunshale," B. and Reg. Rubr.

" Honorius episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis " Cycestrensi et de Louintone, Cycestrensis diocesis, decanis, " et magistro Willelmo de Keynesham, canonico Cicestrensi, " salutem et apostolicam benedictionem. Magister Willelmus, " rector ecclesiæ de Farendon, nostro apostolatui est con- " questus quod de Bello Loco et de Stanleya, Cysterciensis " ordinis, abbates ac eorum conventus, et quidam alii Winton " et Sarum diocesis, super decimis et rebus aliis injuriantur " eidem; ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta " mandamus quatinus partibus convocatis audiatis causam et, " appellatione [remota,] fine debito terminetis, facientes quod " decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. " Testes autem qui fuerint nominati si se gratia, odio vel " timore subtraxerint, per censuram [ecclesiasticam], appella- " tione cessante, cogatis veritati testimonium perhibere. Quod " si non omnes his exequendis potueritis interesse, duo ves- " trum ea nihilominus exequantur. Dat. Reat. v° kal. Sep- " tembris, anno pontificatus nostri quarto."

1220. May 13. and the abbey of Beaulieu Royal, Hampshire.

Cum igitur auctoritate prædictarum litterarum lis esset mota coram nobis inter magistrum Willelmum de Merttone, canonicum Sarum, personam ecclesiæ de Ferendone, petentem ab abbate et monachis de Bello Loco nomine Ricardi decani Sarum ecclesiæ, scilicet de Farendon, omnes decimas de terris quas idem monachi habent infra limites parochiæ dictæ ecclesiæ de Farendon et præfatos abbatem et conventum, se immunes esse a præstatione dictarum decimarum per privilegia eis a sede apostolica indulta asserentes, tandem inter eos super prædictis amicabilis intervenit compositio talis, videlicet, quod memorati abbas et conventus singulis annis sextamdecimam garbam tam de blado quam de leguminibus de omnibus terris suis sitis infra limites ejusdem parochiæ integre et sine diminutione persolvent canonico Sarum et personæ qui pro tempore fuerit ecclesiæ de Farendone, tam de novalibus et assartis et assartandis quam de aliis terris, quascunque in præfata parochia habent monachi præfati: ita quod monachi . . . secundum sua privilegia a præstatione omnium decimarum minutarum. Quod si forte aliquæ terræ quas nunc tenent rustici vel libere tenentes eorum vel aliorum quorumlibet in eadem parochia . . de cætero [ad manus] monachorum . . devenerint, exceptis terris infra excipiendis, de illis sine omni diminutione et exceptione decimas præfatæ ecclesiæ de Farendone persolvent cum ea integritate qua eas prædicti rustici vel libere tenentes solvebant vel solvere tenebantur. Hæ autem terræ sunt exceptæ quas quidam wicarii monachorum nunc tenent, quæ erant in dominico monachorum, et de qui-

1220. May 18. bus omnes decimas dicta ecclesia de Farendone percipit, de quibus cum ad manus monachorum dictæ terræ pervenerint, sicut de reliquo dominico terræ eorum, sextamdecimam garbam tantum persolvant monachi ecclesiæ memoratæ de Farendone annuatim. Sunt autem nomina wicariorum qui prædictas terras tenent, Radulfus de Aras, qui habet unam hidam terræ, Robertus de Castello, qui habet dimidiam hidam terræ, Ricardus Huchon (?), qui habet dimidiam hidam terræ, Robertus de Hadþorn, qui habet dimidiam hidam terræ, cum pertinentiis ad terras easdem. Quicunque autem terras monachorum de quibus sextamdecimam garbam tantum monachi solvere tenentur, vel etiam pascua ab eis ad feudum vel firmam perpetuam vel temporalem tenuerit, omnes decimas quamdiu eas ad feudum vel firmam tenuerit tam majores quam minores inde provenientes plenarie ecclesiæ præfatæ de Farendune persolvet; et cum easdem terræ ad monachos prædictos, cessante feudo vel firma, redierint, sextamdecimam garbam tantum persolvent prædicti monachi ecclesiæ præfatæ de Farendone, sicut præscriptum est, nullo privilegio monachorum ad personas feudatariorum vel firmariorum suorum aliquando in aliquibus extendendo. Hanc autem præscriptam amicabilem compositionem inviolabiliter observaturos se et fideliter memorati abbas et conventus et magister Willelmus de Merttone, ut omnis in posterum inter ecclesiam Sarum et prædictam ecclesiam de Ferendone, ex una parte, et monasterium de Bello Loco Regis, ex altera, cesset controversia, in verbo Dei promiserunt in jure coram nobis, litteris dicti conventus de Bello Looo, item litteris episcopi et capituli Sarum, super ratihabitione præfatæ compositionis coram nobis in jure exhibitis, lectis et approbatis, ad majorem et perpetuam factæ compositionis firmitatem. Hanc igitur compositionem sicut proinde facta est ratam et gratam habentes auctoritate domini papæ qua fungimur confirmamus. Et in hujus rei testimonium signa nostra necnon et signa partium huic scripto, una cum sigillo capituli Cycestrensis et aliarum personarum autenticarum, sunt apposita. Datum apud Cycestriam, anno ab Incarnatione Domini m°. cc°. xx°., mense Maii, iii° idus ejusdem, anno regis Henrici tertii quarto.

CXX.

[*Ratificatio per decanum et capitulum Sarum cartæ Ricardi episcopi de manerio de Hyweia.*] 1220.

Lib. Evid. C. 485.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum perVenerit, Adam, decanus Sarum, et ejusdem loci capitulum, salutem in Domino:— Confirmation by the dean and chapter of Sarum of a grant of the manor of Highway to Richard de Horton.

Cartam venerabilis patris nostri Ricardi, Sarum episcopi, inspeximus in hac forma:—

" Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum per-
" venerit, Ricardus divina miseratione Sarum ecclesiæ minister
" humilis æternam in Domino salutem:—Noverit universitas
" vestra nos unanimi assensu et voluntate capituli nostri tra-
" didisse Ricardo de Hortone ad feudumfirmam manerium
" nostrum de Hiweia, cum omnibus pertinentiis, libertatibus,
" et liberis consuetudinibus ad dictum manerium pertinenti-
" bus, tenendum sibi et hæredibus suis de nobis et succes-
" soribus nostris libere, integre, et quiete ab omni servitio et
" exactione ad nos vel successores nostros vel ecclesiam Sarum
" pertinente, salvo servitio regali aut alio servitio forinseco
" si quid forte acciderit, salvo etiam nobis et successoribus
" nostris jure advocationis capellæ ejusdem villæ; reddendo
" inde annuatim nobis et successoribus nostris decem libras
" legalium sterlingorum ad quatuor terminos anni, scilicet,
" ad Pascha quinquaginta solidos, ad Nativitatem S. Johannis
" Baptistæ quinquaginta solidos, ad festum S. Michaelis quin-
" quaginta solidos, et ad Natale Domini quinquaginta solidos.
" Et ut nostra traditio perpetuæ firmitatis robur obtineat,
" præsens scriptum sigilli nostri munimine roboravimus in
" testimonium. Datum apud Sarum pridie calendas Maii per April 30, 1220.
" manum Johannis capellani, pontificatus nostri anno tertio.
" His testibus, Reginaldo de Calne, Henrico de Eddintone,
" Ricardo Pacenont, Philippo de Coces, Waltero filio Lucæ,
" Azone de Bertone, Michaele de Kani[n]ge, Willelmo de
" Wanci, Rogero de Bortone, Petro filio Jacobi de Poterna,
" Waltero de Wortone, et multis aliis."

Nos igitur prædictæ feudofirmæ traditionem prædicti Ricardi patris nostri gratam et ratam habentes ipsam præsenti carta confirmavimus, et sigilli nostri munimine roboravimus in testimonium.

CXXI.

c. 1220? *Carta de obedientia facienda episcopo et capitulo Sarum et canonico præbendæ de Blebire a priore et fratribus hospitalis S. Johannis de Merleberge.*

Lib. Evid. B. 178; C. 215. Reg. Rubr. 178.

Profession of canonical obedience from the prior of the hospital of St. John at Marlborough to the bishop of Sarum and the prebendary of Blewbury.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Walterus, prior, et fratres Hospitalis S. Johannis de Merleberge æternam in Domino salutem:—

Ne occasione indulgentiæ domui nostræ a venerabili domino et patre nostro Ricardo [Poore], Dei gratia Sarum episcopo, A[dam] decano et capitulo Sarum, necnon et canonico præbendæ de Blebire, nobis misericorditer, sicut cartæ eorum testantur, indultæ aliquod in futurum domino Sarum [episcopo], vel capitulo, sive præbendæ prædictæ præjudicium possit generari, profitemur nos et omnes successores nostros dictæ præbendæ et per eam episcopo et capitulo Sarum in canonicis mandatis fore obedientes. Et [ut] istud futuris temporibus firmum et stabile perseveret præsens scriptum sigilli nostri appositione roboravimus.

His testibus, [Ada],[1] decano; W[illelmo], præcentore; H[ugone], cancellario; A[braham], thesaurario; T[homa], subdecano; A[nastasio], succentore Sarum; W. de Sancto Edwardo, R. de Deorneford, W. de Cumbe, ejusdem ecclesiæ vicariis; Edwardo Harforthe[2]; Ricardo de Gardino de Sarum; Alexandro Minnot; Alexandro de Tellario [Cellario?] de Merleberge; et multis aliis.

CXXII.

[1220.] *Confirmatio cartæ de advocatione ecclesiæ de Stapelford facta ecclesiæ Sarum a domina Gundreda de Warrenna.*

Lib. Evid. B. 248; C. 288. Reg. Rubr. 248.

Acknowledgment by Gundreda de Warren of the right of the cathedral of Sarum to the church of Stapleford.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens carta pervenerit, Gundreda de Warenna, salutem in Domino:—

Scire volo universos quod ego per inspectionem cartarum et instrumentorum quæ in Sarum habentur ecclesia indubitanter certificata super jure advocationis ecclesiæ de Stapelford, tandem recognovi jus ecclesiæ Sarum, et, de assensu ac voluntate hæredis de Stapelford, pro salute animæ meæ et antecessorum necnon et successorum meorum, dedi in perpetuum et concessi, et hac præsenti carta mea confirmavi, totum jus meum, si quid habui vel credebam me habere, in ecclesia de Stapel-

[1] "H." in all the three copies. | [2] "Barfothe," B., Reg. Rubr.

ford, Deo et beatæ Mariæ et ecclesiæ Sarum ac venerabili patri Ricardo, Sarum episcopo et successoribus ejus. Et ne contra hanc meam recognitionem et concessionem, de consensu hæredis de Stapelford factam, in aliquo tempore venire possim, præsenti cartæ sigillum meum apposui. [1220.

His testibus, Willelmo [de Wanda], decano; Willelmo, præcentore Sarum; Abraham, thesaurario; magistro Hugone de Gayhirst, cancellario; G[alfrido], archidiacono [Berk.]; Johanne, capellano; Bartholomæo de Kemesia; magistro Willelmo de Mertone, magistro Luca, canonicis Sarum; Huberto Hosato, vicario ecclesiæ de Stapelford; magistro Eustachio de Norwick., persona ejusdem ecclesiæ; Rogero de Mortuo Mari.

CXXIII.

Appropriatio ecclesiæ de Melkesham. *c.* 1220.[1]

Appropriation of the church of Melksham to the *communa* of the canons residentiary.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:—

Cum singulorum dioceseos nostræ provectibus invigilare ex cura pastorali debitores sumus, propensius tamen eorum qui in ecclesiasticis ministeriis, præcipue in ecclesia Sarum, specialiter sunt deputati, hac ratione inducti, nihilominus etiam ex eo quod communam Sarum tenuem admodum et exilem cognovimus provocati, ecclesiam de Melkesham,[2] cum capella de Stokes, et omnibus aliis pertinentiis suis, salva vicaria perpetua ejusdem ecclesiæ, ecclesiæ Sarum in augmentum communæ canonicorum ibidem residentium concessimus et dedimus, et auctoritate pontificali confirmavimus.

Concesserunt autem nobis filiali affectione et pia devotione Willelmus decanus Sarum et capitulum pro se et successoribus

[1] The date of this deed cannot be before 1220, as dean W. de Wanda, mentioned in it, was not elected dean till Sept. 20 in that year.

[2] "The church of Melksham was "given to the cathedral by char- "ter of king John in 1200 (see "*Osm. Reg.*, i. 210). In the Reg. "Rubr., *fol.* 140, *n.* 74, is a deed "by Hubert, archbishop of Can- "terbury, confirming to Herbert "Poore, bishop of Sarum (between "1200 and 1205), all the gifts of "previous kings, and specially of "that of Melksham to the cathe- "dral; and at *f.* 137*b* a confirma- "tion by Pope Honorius III. (who "died in 1227) of the above an- "nexation of Melksham with its "chapel of Stoke (now Earl Stoke) "to the common fund of the resi- "dentiary canons." *Jones.*

c. 1220. suis, quod, die anniversario depositionis nostræ, personæ et canonici et vicarii ejusdem ecclesiæ habebunt pitancias quales solent habere solemnibus diebus, cum pastu centum pauperum, imperpetuum.

Ut autem hæc donatio ac confirmatio futuris temporibus robur perpetuum obtineant, hoc scriptum sigilli nostri et sigilli capituli appositione communivimus.

CXXIV.

1220–28. [*De quieta clamatione cujusdam nativi, a Ricardo de Paulesholte Ricardo episcopo Sarum.*]

Lib. Evid. C. 298. Reg. Rubr. 297*b*.

Richard de Poulshot quit-claims a bond man to the bishop of Sarum.

Sciant præsentes et futuri quod ego Ricardus de Paulesholte remisi et quietum clamavi domino Ricardo Sarum episcopo, et successoribus suis, totum jus et clamium quod habebam, et habere me dicebam, in Nicholao Hoch et sequela sua, quem clamavi tanquam nativum et fugitivum meum in comitatu de Wiltesire per breve domini regis. Et ut hæc mea remissio et quieta clamatio firma et stabilis permaneat illam præsenti scripto et sigilli mei appositione roboravi.

His testibus, Hugone Malet, Ricardo de Hortone, Willelmo Walwein, R. J., T. W., et multis aliis.

CXXV.

1220–28. *Compositio facta a Bathoniensi episcopo et Hugone Lincolniensi inter Ricardum episcopum et capitulum Sarum, et Adam de Brimptone, militem, super collatione ecclesiarum de Sciptone et Brikeleswrth.*

Lib. Evid. B. 122; C. 158. Reg. Rubr. 122.

Decree of arbitration between the bishop and chapter of Sarum and Sir Adam de Brimpton, knt., as to the right of collation

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum inspecturis Jocelinus Bathoniensis et Hugo Lincolniensis, Dei gratia episcopi, salutem in Domino:—

Cum super ecclesiis de Schiptone et de Brikeleswrth cum pertinentiis inter venerabilem fratrem Ricardum episcopum et capitulum Sarum ex una parte, et Adam de Brimptone, militem, ex altera, quæstio verteretur, dicto episcopo asserente collationem dictarum ecclesiarum sicut cæterarum præbendarum in ecclesia sua Sarum vacantium ad ipsum immediate de jure debere pertinere, præfato vero Adam e contrario dicente dictarum ecclesiarum jus patronatus ad ipsum de jure

1220–28. to the churches of Shipton and Brickleworth.

debere spectare, tandem dictus episcopus et capitulum Sarum, item dictus Adam pro se et hæredibus suis, sponte et absolute totum jus quod se in dictis ecclesiis habere contendebant, omni appellatione et subterfugio remotis, in nostram transtulerunt ordinationem et provisionem; caventibus nobis dicto episcopo et capitulo per literas suas patentes, et dicto Adam milite pro se et pro hæredibus suis juramento præstito hoc idem faciente, quod nostram imperpetuum ratam haberent et observarent ordinationem.

Nos igitur habita diligenti deliberatione et tractatu, communicato quoque prudentum virorum consilio, volentes quieti partium prospicere, et materiam contentionis et jurgiorum inposterum amputare; attendentes insuper diligenter dictarum ecclesiarum fructuum et proventuum sufficientiam et abundantiam ad duorum rectorum honestam sufficere sustentationem, ita duximus ordinandum;—videlicet, quod omnibus redditibus, possessionibus, proventibus, et aliis commoditatibus dictarum ecclesiarum cum pertinentiis in duas æquales portiones distributis, utraque ecclesia de consensu decani et capituli Lincolniensis de cætero imperpetuum remaneat præbendalis, statuentes quod venerabili fratri Ricardo Sarum episcopo et successoribus suis ecclesia de Brikeleswrth per nostram remaneat ordinationem cum pertinentiis et portionibus subscriptis et inferius eidem assignatis, ad quam ecclesiam cum pertinentiis dictus episcopus et successores sui tanquam veri patroni dioceseos episcopo clericum præsentabunt idoneum ad ecclesiam personam instituendam. Ad ecclesiam vero de Schiptone cum pertinentiis inferius scriptis et eidem assignatis, dictus miles et hæredes ejus tanquam veri patroni clericum eligent idoneum, et illum episcopus Sarum qui pro tempore fuerit Lincolniensi episcopo et successoribus suis præsentabit personam instituendam, qui sicut cæteri canonici Sarum stallum habebit in choro et locum in capitulo cum communa. Æstimatis autem per viros fide-dignos et juratos redditibus, possessionibus, proventibus, et cæteris commoditatibus dictarum ecclesiarum, facta est auctoritate nostra subscripta assignatio portionum, quas ad majorem certitudinem cæteris nominibus duximus exprimendas;—videlicet sic: quod canonicus præbendæ de Brikeleswrth qui pro tempore fuerit habebit totam ecclesiam de Brikeleswrth cum omnibus pertinentiis suis in præbendam: canonicus vero præbendæ de Schiptone qui pro tempore fuerit habebit in præbendam decimas garbarum provenientium de villa de Schiptone, et Middeltone, et Langele, et Felde, et Aldefeld, præter assarta et assartanda, et solvat inde canonico præbendæ de Brikeleswrth annuatim vii. solidos et iiii. denarios ad duos anni terminos, scilicet, ad Pascha medietatem,

1220–28. et ad festum S. Michaelis alteram medietatem. Ad canonicum
—— etiam de Schiptone pertinebit totum altelagium de Schiptone. Dicti vero canonici totam terram pertinentem ad ecclesiam de Schiptone, scilicet xx. virgatas terræ, inter se æqualiter divident, tam in dominico quam in tenentibus. Marcam autem annuam quam reddit capella de Swinbroch ecclesiæ de Schiptone habebit canonicus de Brikeleswrth, cum emolumento quod sequi potest; marcam autem quam solvit capella de Estone annuatim ecclesiæ de Schiptone habebit canonicus similiter cum suo emolumento. Boscum autem pertinentem ad ecclesiam de Schiptone, et decimas provenientes ex assartis et assartandis in parochia de Schiptone, et decimas garbarum provenientes de villa de Linham æqualiter inter se dividant. Omnes autem proventus capellarum de Fifhide et de Idebyre æqualiter inter se dividant. Ita quod æqualiter sustineant onera et percipiant emolumenta. Actiones autem, si quæ competant, in villa de Fifhide et de Idebire cedant canonico de Brikeleswrth. Actiones vero, si quæ competant, in villa de Mideltone et de Langele cedant canonico de Schiptone. Emolumentum vero actionum, si quæ competant, in villa de Linham æqualiter inter se dividant. Ordinavimus insuper quod medietas terræ de Uffecote, et redditus qui ad canonicum de Schiptone solebant pertinere, remaneant imperpetuum canonico de Brikeleswrth, et altera medietas canonico de Schiptone. Ordinavimus, nihilominus, quod clericus qui pro tempore canonicus fuerit de Schiptone, cum assensu prædicti Adam militis et hæredum suorum et prædicti domini Sarum et successorum suorum et capituli Sarum, præsentet imperpetuum episcopo Lincolniensi et successoribus suis clericum idoneum ad vicariam ecclesiæ de Schiptone, qui de proventibus ejusdem ecclesiæ tantam percipiet portionem nomine vicariæ quæ centum solidos valeat annuatim ad dandum ad firmam, qui ab episcopo admissus et perpetuus vicarius institutus residentiam facere debebit in ecclesia de Schiptone. Similiter canonicus de Brikeleswrth qui pro tempore fuerit, cum assensu domini Sarum et successorum suorum et capituli Sarum, præsentet imperpetuum episcopo Lincolniensi et successoribus suis clericum idoneum ad vicariam ecclesiæ de Brikeleswrth, qui de proventibus ecclesiæ ejusdem tantam percipiet portionem nomine vicariæ quæ centum solidos valeat annuatim ad dandum ad firmam, qui ab episcopo admissus et vicarius perpetuus institutus residentiam facere debebit in ecclesia de Brikeleswrth.

Omnes vero cartas vel instrumenta quæ habet vel habuit dictus Adam miles et prædecessores sui super dictis decimis cum pertinentiis resignavit in manus dicti episcopi.

Ordinavimus etiam quod si aliqua instrumenta penes dictum Adam militem, vel hæredes suos, sive prædictum episcopum vel successores suos, aut capitulum Sarum, inventa fuerint, jam habita vel in posterum obtinenda, quæ contra nostram ordinationem facere videantur, nullas vires habeant contra eam, quominus imperpetuum stabilis et firma permaneat. 1220–28.

Et sciendum quod hæc omnia ordinavimus, salvis in omnibus episcopis Lincolniensibus et ecclesiæ Lincolniensi juribus et dignitatibus et consuetudinibus, quas habuerunt in prædictis ecclesiis de Brikeleswrth et Schiptone cum pertinentiis ante hanc nostram ordinationem.

Et ad perpetuam hujus nostræ ordinationis firmitatem, tria sub eodem tenore confecta sunt instrumenta, quorum unum remanebit penes dominum episcopum et successores suos, alterum penes capitulum Sarum, et tertium penes antedictum Adam militem et hæredes suos, sigillis nostris et prædicti domini Sarum, et capitulorum Lincoln. et Sarum, et sæpedicti Adam, munita. Et si forte aliqua per fraudem suppressa, vel per negligentiam omissa, vel per nimiam occupationem seu subreptionem fuerint prætermissa, quominus suprascripta assignatio æqualiter facta sit prout debet, vel fortasse erratum in aliquo, nobis correctionem reservamus.

CXXVI.

[*Compositio inter Alanum Bassett et priorem de Berencestra de ecclesia de Cumpton.*] 1220–28.

Lib. Evid. B. 337; C. 339. Reg. Rubr. 337.

Composition respecting the church of Compton Bassett, between the church of Sarum and the priory of Bicester.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Hugo Lincolniensis et Jocelinus Bathoniensis, Dei gratia episcopi, salutem in Domino:—

Noveritis quod cum controversia mota esset inter nobilem virum Alanum Basset,[1] et priorem et canonicos de Berencestre, super ecclesia de Cumptone, tam dictus Alanus quam prior et canonici, insuper et venerabilis frater dominus Ricardus Sarum episcopus et W[illelmus] decanus et capitulum Sarum, in nos concesserunt et ordinationi nostræ pure et absolute subjecerunt, ratum et gratum habituri quicquid de dicta ecclesia et ejus proventibus ordinaremus. Nos itaque deliberatione et requisito prudentum virorum consilio de prædicta ecclesia de Cumptone et ejus proventibus ordinamus in hunc

[1] He died in 1232.

1220–28. modum; videlicet, quod prædictus episcopus Sarum et ejus successores habebunt in perpetuum advocationem prædictæ ecclesiæ de Cumptone cum omni jure ad advocationem ejusdem ecclesiæ pertinente, ita quidem quod præfatus episcopus Sarum et successores sui conferent in perpetuum cui voluerint idoneæ personæ tertiam partem decimarum garbarum totius parochiæ de Cumptone, et omnes minutas decimas de jure quæ debentur eidem ecclesiæ, et omnes obventiones altaris et cimiterii prædictæ ecclesiæ, et totam terram et curiam quæ personæ illius ecclesiæ est, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus ad prædictam ecclesiam et terram illius pertinentibus; præter duas partes decimarum prædictæ parochiæ, et croftam, quæ jacet juxta curiam personæ, et unam acram prati vicinam croftæ eidem. Quas duas partes decimarum garbarum, et croftam, et acram prati, integre habebunt in perpetuum dicti prior et canonici nomine perpetui beneficii, absque omni onere ordinario; extraordinariis omnibus inter personam qui pro tempore fuerit et priorem et canonicos prædictos pro rata percipiendis. De consensu etiam dicti prioris et canonicorum providimus quod de terra quæ fuit personæ, persona qui pro tempore fuerit decimas non dabit.

Si quid vero in hac ordinatione nostra obscurum fuerit vel minus plene declaratum, illud de consensu partium nobis reservavimus declarandum.

Hanc autem ordinationem nostram partibus recitavimus, et ipsa ab eis gratanter fuit acceptata. In cujus rei testimonium et robur, tam sigillis nostris quam sigillis memorati episcopi Sarum et capituli et prædictorum Alani et prioris et canonicorum, fecimus præsens scriptum communiri. Valete.

CXXVII.

P *Carta de quieta clamatione duorum nativorum et eorum sequelæ ecclesiæ Sarum a Ricardo de Hacce data et concessa.*

Lib. Evid. B. 296; C. 296. Reg. Rubr. 296.

Two bondmen at Farleigh quitclaimed by Richard de Hacche to the church of Sarum.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Ricardus de Hacce quietos clamavi in perpetuum Deo et ecclesiæ Sarum duos nativos cum tota sequela sua, scilicet, Rogerum de Monasterio et Ingeranum fratrem suum, de Ferlege, de quibus contentio fuit inter me et prædictæ ecclesiæ capitulum; et idem capitulum dedit mihi pro prædictorum nativorum quieta clamancia XL. solidos. Et ideo volo quod præfatum capitulum habeat de cætero imperpetuum prædictos nativos, cum tota sequela sua, in pace, libere et quiete, de me et hæredibus meis. Et ut

hæc quieta clamancia mea de me et hæredibus meis stabilis et firma sit, eam præsenti scripto et sigilli mei munimine roboravi.

His testibus, Willelmo de Chautone; Godefrido de Sancto Martino; Hugone de Addintone; Hugone de Templo; Willelmo de London; Roberto de Barintei; Waltero de Grimstede; Willelmo de Lingefre; Nicholao de Wiltesire; Willelmo Teobal[di]; et multis aliis.

CXXVIII.

Compositio inter magistrum W. de Mertone, personam ecclesiæ de Faryndone, et abbatem de Stanle super quibusdam decimis in Faryndone.[1] 1221. April 13.

Lib. Evid. B. 332; C. 334. Reg. Rubr. 332.

Composition for tithes between the church of Faringdon and the abbey of Stanley, Wilts.

Notum sit omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit, quod cum, auctoritate literarum domini papæ Honorii tertii, lis esset mota coram magistris S[imone], decano Cicestrensi, et R. de Lavinton, decano, et W. de Kemeseyam,[2] canonico Cicestrensi, inter magistrum W[illelmum] de Merton, canonicum Sarum, personam ecclesiæ de Farendon, petentem, ab abbate et monachis de Stanleya, nomine præbendæ suæ Sarum ecclesiæ, scilicet de Farendon, omnes decimas de dominicis quas dicti monachi habent infra limites parochiæ de Farendon; et præfatos abbatem et conventum asserentes se immunes esse a præstatione dictarum decimarum per privilegia a sede apostolica eis indulta; tandem, lite inter eosdem contestata, provisis etiam attestationibus, et habita super eisdem disputatione super prædictis inter ipsos, amicabilis intervenit compositio talis; videlicet, quod dicti abbas et conventus de Stanleya dabunt singulis annis personæ ecclesiæ de Farendon qui pro tempore fuerit, pro bono perpetuæ pacis inter ecclesiam Sarum et ecclesiam de Farendon et monaste-

---

[1] The original decree of the delegates, which contains the recital of the pope's commission to them for the decision of the case, as also recited in the parallel composition at p. 97, is bound up at the end of Reg. C., *fol.* 476. It is thus attested: "Datum apud Cicestre, "anno ab incarnatione Domini "M. CC. XXI., xiii. kal. Maii. His "testibus, W. archidiacono Cicestrensi; magistro Alexandro; Ada "de Eggledune; magistro Luca; "magistro Hunfrido; R. capellano "Com.; Elya, capellano; A., per"sona de Eshete; Johanne coco; "Thoma et Johanne, clericis; et "multis aliis."

[2] "W. de Kayn[sham]," original decree, as in preceding note, and at p. 97.

1221. April 13. rium de Stanleye reformandæ, nomine decimarum a dicto magistro Willelmo coram decano Cicestrensi et con-judicibus suis prædictis petitarum, scilicet decimarum tam majorum quam minorum quas dicti monachi habuerunt tempore compositione istius in parochia de Farendon, scilicet terrarum, pratorum, pascuorum, necnon et nutrimentorum animalium suorum, vel aliarum decimarum quas aliqua ratione vel jure parochiali peti potuerunt ab eisdem, centum solidos sterlingorum annuos; scilicet, ad festum S. Johannis Baptistæ quinquaginta solidos, [et] ad Nativitatem [Domini] quinquaginta solidos, apud Farendon solvendos personæ ecclesiæ de Farendon, vel ejus procuratori, vel ipsis absentibus super altare ecclesiæ de Farendon, sacerdotibus ipsius ecclesiæ et aliis adhibitis testibus. Ita quod si de cætero aliquæ terræ, sive rusticorum sive libere tenentium, infra limites parochiæ de Farendon ad manus prædictorum monachorum devolvantur, ex iis integre et sine diminutione decimas persolvent ecclesiæ de Farendon, ipsam ecclesiam indemnem conservaturi, nullo privilegio ad firmarios vel feodatarios eorundem aliquo tempore extendendo. Ita tamen quod si dicti monachi ad firmam vel feodum terras suas dederint vel rusticis excolendas, interim ecclesia de Farendon integre percipiet decimas de terris ad firmam vel feodum vel rusticis ad excolendum datis, et non solvent prædicti monachi interim prædictos centum solidos annuos; et si iterum redierit firma vel feodum vel terræ rusticis excultæ ad manus monachorum prætaxato modo, centum solidos annuos ecclesiæ de Farendon persolvent pro hac plena immunitate decimarum, ut dictum est, eis servata. Præterea si contingat quod abbas et conventus de Stanlege aliquas particulas terrarum suarum quas habuerunt tempore compositionis istius in parochia de Farendon rusticis et aliis concesserint prædicto modo excolendas, interim monachi prædictos centum solidos persolvent, et ecclesia de Farendon de illis terris nihilominus decimas integre percipiet. Quod si in eorum redierint dominicum ab omni decimarum præstatione monachi remanebunt, ut dictum est, immunes. Ad hæc, si pensio centum solidorum prædicta suis terminis non fuerit soluta, vel si compositio prædicta ab alterutra partium in aliquo infringatur, decanus et canonici in ecclesia Sarum residentes vice totius capituli, et decanus Cicestrensis, qui pro tempore fuerint, habeant sibi plenam concessam potestatem ad compellendum, monitione præmissa, partem renitentem ad observationem prædictorum, remota appellatione et non obstantibus privilegiis monachorum quantum ad hoc pertinet. Similem etiam habeant coercionem ad compellendum partem renitentem ad refusionem expensarum per injuriam vel culpam partis

renitentis factarum. Si tamen inveniantur terræ opportunæ pretio centum marcarum, de unanimi consilio assensu et voluntate episcopi et capituli Sarum et personæ ecclesiæ de Farendon qui pro tempore fuerit, necnon et monachorum de Stanlege, comparandæ, cum terræ pecunia eorundem monachorum sic comparatæ fuerint, et in earundem plena et pacifica possessione fuerit ecclesia de Farendon in recompensationem centum solidorum assignatorum prædictorum, si hoc magis elegerint monachi de Stanlege, et honeste fieri possit, licebit monachis prædictis ex tunc a solutione memoratorum centum solidorum cessare, compositione prædicta in aliis articulis firma et immobili, secundum quod supra scriptum est, manente. Hanc autem præscriptam compositionem inviolabiliter se observaturos fideliter promiserunt prædicti abbas et conventus de Stanlege, et dictus magister Willelmus de Merton; et ad abundantiorem ejusdem compositionis firmitatem tribus instrumentis super ista compositione confectis sub eisdem verbis et tenore omnino eodem, in signum sui consensus et ad eam confirmandam, sigilla sua apposuerunt venerabilis pater Ricardus Sarum episcopus et capitulum et judices præfati; item abbas et conventus de Stanleye, et præfatus magister W. de Merton. Unum autem prædictorum trium instrumentorum remanebit penes ecclesiam Sarum, aliud penes monasterium de Stanleye, tertiam penes ecclesiam de Farendon.

1221. April 13.

Acta anno gratiæ MCCXXI., Id. Aprilis. Testibus, Ricardo, Sarum episcopo; Willelmo [de Wanda], decano; Roberto [de Hertford], cancellario; Abraham, thesaurario; et aliis.

CXXIX.

Protestatio Benedicti episcopi Roffensis se nil in præjudicium episcopi Sarum fecisse in consecratione Eustachii in ecclesiam Londinensem. [1221.]

Lib. Evid. B. 121; C. 157. Reg. Rubr. 121.

Benedict, bishop of Rochester, disclaims any injury to the rights of

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum visuris, Benedictus, divina miseratione Roffensis ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino:—

Cum consecratio venerabilis fratris Eustachii,[1] Londoniensis electi, Jocelino Bathoniensi, Ricardo Sarum, et Benedicto Rof-

[1] "Eustace Fauconberg was consecrated bishop of London at Westminster, April 25, 1221. Bishop Stubbs, in his *Registrum Sacrum Anglicanum* (p. 38), records bishop Richard Poore as one of the assisting bishops." *Jones.*

[1221.] fensi, episcopis, auctoritate venerabilis patris Pandulfi, Dei gratia Norvicensis electi, domini papæ camerarii, tunc apostolicæ sedis legati, fuisset delegata, protestante publice Ricardo Sarum episcopo pro ecclesia sua, quod, per vacationem ecclesiæ Londoniensis, et absentiam patris Petri Wintoniensis episcopi peregre tunc profecti, ad ipsum illa vice devoluta fuerit potestas dictum electum consecrandi, ratione cujusdam antiquæ et diu (ut dicebat) obtentæ consuetudinis inter episcopos provinciæ Cantuariensis, secundum quam Londinensis episcopus decanus, Wintoniensis vero sub-decanus, Sarum autem inter ipsos præcentor perhibetur; tandem ex delegatione dicti legati, cum consensu prædictorum episcoporum, illa vice dicto electo munus impendi consecrationis, salvis in omnibus jure et dignitate ecclesiæ Sarum in aliorum episcoporum consecratione, cum similiter casus acciderit. Et ut ex hac mea consecratione Sarum ecclesiæ nullum in posterum generari possit præjudicium, nihil ecclesiæ Roffensi accrescere vel Sarum ecclesiæ deperire, ego hoc ipsum viva voce sum præstatus, et nihilominus hanc meam præstationem ad majorem securitatem in posterum scripto feci commendari, et sigillo meo communiri.

the church of Sarum from his having consecrated Eustace as bishop of London.

Testibus, Johanne [de Fontibus], Elyensi, Willelmo [de Cornhulle], Coventrensi, Radulfo [de Warham], Cicestrensi, episcopis; magistro R[adulfo], archidiacono Cestrensi; Henrico, archidiacono Taunton; magistris Thoma de Tramhay, Alexandro, tunc officiali domini Cantuariensi, et magistro Luca, canonico Sarum; et multis aliis.

CXXX.

[1221.] *Carta domini Fulconis Bassett, rectoris ecclesiæ de Winterburne, de restitutione facienda capellæ de Berewike.*

Lib. Evid. B. 209; C. 250. Reg. Rubr. 209.

Promise of Fulk Bassett respecting restitution to the chapel of Berwick

Sciant præsentes et futuri omnes ad quos præsens scriptum pervenerit, quod cum ego Fulco Basset, præpositus Beverlacensis,[1] missus essem in possessionem capellæ et decimarum de Berewyk causa rei servandæ, auctoritate judicum a domino papa delegatorum, et quædam ibi inventa a servientibus meis distracta fuissent, ego et magister S. de Luci promisimus bona fide venerabili domino R. Sarum episcopo, quod infra domi-

[1] Fulk Bassett was provost of Beverley from about 1214 to probably 1239, in which year he became dean of York. In 1241 he was elected, and in 1244 consecrated, bishop of London, and died in 1259.

nicam Quadragesimæ instantis secundum legitimam æstimationem R. prioris de Stanlegh et magistri Roberti de Segre, plenam in eadem capella distractorum faciemus restitutionem in pecunia numerata signis prædictorum assignanda et ibidem conservanda, rebus in eo statu manentibus quo erant cum cœpit distractio fieri, quousque in forma judicii vel compositionis inde aliud agendum fuerit: et si quis me probaverit vel meos in aliqua recepisse ad dictam capellam vel decimas non pertinentia, secundum prædictorum virorum æstimationem et coram eis ea inde passis restituemus, nisi prius fuerint restituta. Ad hæc firmiter observanda prædicto domino et patri nostro redditus nostros de Winterburne et de Fifhud appellatione remota obligavimus. Et in hujus rei testimonium signa nostra huic scripto apposuimus. [1221.] Bassett of things abstracted thence.

CXXXI.

Confirmatio compositionis factæ inter rectorem ecclesiæ de Winterburn et rectorem ecclesiæ de Calne super capella de Berewiche, et de eodem processu coram judicibus, et litis contestatione et disputatione, et diffinitiva sententia lata contra actorem qui defecit in probatione. 1221. Aug. 18.

Lib. Evid. B. 78; C. 115. Reg. Rubr. 78.

Universis Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino sempiternam:— Decree of arbitration by bishop Poore between the rector of Winterburn Bassett and the rector of Calne, concerning tithes at Berwick Bassett.

Noverit universitas vestra in nos compromissum fuisse inter Fulconem, rectorem ecclesiæ de Wynterburn, actorem, et magistrum [Robertum][1] Grosseteste, rectorem ecclesiæ de Calne, reum, secundum quod in forma compromissi plenius continetur, quæ talis est:—

"Sciant præsentes et futuri quod ego [Robertus], archi-
" diaconus Wiltshire, rector ecclesiæ de Calne, et ego
" Fulco Bassett, rector ecclesiæ de Winterburn, compromisi-
" mus in venerabilem patrem nostrum Ricardum, Sarum
" episcopum, super omnibus quæ coram viris venerabilibus
" de Syreburn et de Enedewell prioribus, et domino Philippo
" de Luci, judicibus a domino papa delegatis, inter nos de-
" ducta erant in judicium, tam super possessione quam super
" proprietate decimarum et obventionum villæ de Berewich
" et capella ibidem erectæ, exceptis decimis de dominico.
" Sub hac forma compromisimus in dictum episcopum, vide-
" licet, quod facta coram eo litis contestatione sine subter-

[1] Here and in three following instances the MSS. have "Ricardus" by mistake for "Robertus."

1221. Aug. 18.

" fugio, testibus utriusque partis tam super possessorio quam " super petitorio diligenter examinatis, et publicatis attesta- " tionibus, quicquid dictus episcopus statuerit nos ratum " habebimus et gratum. Ita quod Fulco super possessorio, " [Robertus] archidiaconus super petitorio, diligenter exami- " natis et publicatis attestationibus, quicquid dictus episcopus " super prædictis statuerit nos proprium habebimus et gratum; " ita quod Fulco super possessorio, [Robertus] archidiaconus " super petitorio, actor constituatur: pars vero quæ ab arbi- " trio resilierit xl^{ta} marcas nomine pœnæ parti adversæ per- " solvet: reservata judicibus de consensu nostro potestate " compellendi per excommunicationis sententiam partem rece- " dentem ad solutionem dictæ pœnæ; reservata quoque " judicibus potestate confirmandi quod fuit arbitratum, et " procedendi in causa, cum pœna fuerit commissa et soluta. " Et ad majorem compromissionis nostræ firmitatem sigilla " nostra huic scripto apposuimus. Valete."

Porro partes in nostra constitutæ præsentia litem in hunc modum sunt contestatæ. Fulco Basset, rector ecclesiæ de Winterburn, dicit, quod cum rectores ejusdem ecclesiæ usque ad tempus Alexandri capellani in eadem ecclesia decimas et obventiones villæ de Berewych percepissent, exceptis decimis de dominio, easque pacifice et successive possedissent ut ad ecclesiam de Winterburn de jure spectantes, reddendo ecclesiæ de Calne annuatim duos solidos, ut parochiani de Berewych spiritualia perciperent ab ecclesia de Winterburn veluti a sua matrice ecclesia, rector ecclesiæ de Calne, et quidam alii, dictam ecclesiam de Winterburn de prædictis decimis et obventionibus spoliarunt, et magister R. Grosteste, nunc rector ecclesiæ de Calne, et B. clericus sæpedictas decimas et obventiones, et quandam capellam, post dictam spoliationem, in Berewick constructam, detinent occupatas. Petit itaque dictus Fulco a dicto magistro Roberto, ut quæ perceperit ratione dictarum decimarum et obventionum ei restituat, ipsumque de cætero non impediat quominus præfatas decimas et obventiones libere percipiat, salva eidem magistro Roberto pensione duorum solidorum suprascripta.

Ex adverso dicit magister R. Grossetest dictas decimas et obventiones petitas per possessorium ad præbendam de Calne de jure spectare, tanquam ad matricem ecclesiam infra cujus limites sitæ sunt, et si alii rectores ecclesiæ de Winterburn eas perceperunt illas nomine dictæ ecclesiæ de Calne perceperunt, auctoritate episcopi vel capituli Sarum non interveniente, et si pensio duorum solidorum annua soluta fuit, ut dicit Fulco, nomine dictarum decimarum, pro hoc dicit dictus R. dictam ecclesiam de Calne ergo tunc fuisse in possessione

earum et eam esse potiorem tam in jure quam in possessione de jure communi. Dicit etiam capellam erectam in dominico, de quo nullum jus sibi vendicare [potest?] Fulco, unde nec etiam potest in capella vel in pertinentibus ad eandem, quæ a tempore suæ dedicationis usque nunc habuit et habet. Dicit idem R. quod si aliquando interesset conventio super duobus solidis, personalis fuit et in nullo potest ei præjudicare, cum non intervenerit consensus episcopi vel capituli Sarum, unde potius videtur firma quam jus. 1221. Aug. 18.

Verum ei quod dicit magister R. dictas decimas et obventiones ad præbendam de Calne de jure spectare, respondet dictus Fulco quod ad eam non spectant de jure, et si aliquando spectarent adquisivit sibi jus de eisdem ecclesia de Winterburn per longissimi temporis præscriptionem, bona fide et inconcusse eas possidendo.

Lite igitur sic coram nobis contestata,[1] testes utriusque partis super his quæ in arbitrium sunt deducta coram nobis admisimus, diligenter ac fideliter examinavimus, ac demum, publicatis attestationibus et inspectis, habita post super his prolixiori disputatione, auditis utriusque partis rationibus et allegationibus et diligenter pensatis, communicato consilio bonorum virorum Deum timentium ac in utroque jure peritorum nobis assidentium, deficiente Fulcone actore in probatione suæ intentionis, tam super jure quam super possessione, nominatum magistrum Ricardum reum per sententiam diffinitivam absolvimus ab impetitione Fulconis actoris, et absolutum sententialiter pronuntiamus; dicto Fulconi perpetuum super his quæ coram nobis a partibus memoratis deducta sunt in arbitrium imponentes silentium, adjudicantes nihilominus eidem R. pacificam possessionem omnium eorum quæ a partibus eisdem deducta sunt in arbitrium.

Acta apud Novam Sarum in capella beatæ Virginis, die S. Agapiti, pontificatus nostri anno quinto, assidentibus nobis magistris Hugone de Wilton, archidiacono Taunton; Ysaac, canonico Exoniensi; Henrico de Cicestre, canonico Wellensi; Ricardo de Cnolla, persona de Deverel; Roberto de Ambravis,[2] persona de Chiseleya; Radulfo, persona de Patenia[3]; Elya de Yscy, persona de Aweltone; Alda, persona de Schenynggefeld.

Ad perpetuam autem latæ sententiæ memoriam præsenti scripto sigillum nostrum duximus apponendum. Valete.

---

[1] "attestata," B. and Reg. Rubr.
[2] "Ambiavis," C.
[3] "Peratenia," C.

CXXXII.

1221. Oct. 7.

Compositio inter Willelmum præcentorem Sarum et B. abbatem et conventum de Stanlye, [de decimis de Westbury].

Lib. Evid. B. 328; C. 330. Reg. Rubr. 328.

Composition between the precentor of Sarum and the abbot and convent of Stanley, touching tithes at Westbury.

Notum sit omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit quod cum, auctoritate literarum domini papæ Honorii tertii, lis fuisset mota coram dominis Johanne de Ambesbire[1] et Thoma de Monasterio Ederoso, prioribus, et Johanne decano de Poterna, inter magistrum Willelmum præcentorem Sarum ecclesiæ, rectorem ecclesiæ de Westbiri, et R. abbatem et conventum de Stanleye, super decimis terrarum quas idem abbas et conventus habent intra limites parochiæ de Westbiri, partibus coram judicibus sæpius comparentibus, inter ipsas tandem amicabiliter facta est compositio sub hac forma, videlicet, quod de terris monachorum unde prius ecclesia de Westbiri percepit integre decimas garbarum, decimas garbarum integre percipiet, de aliis vero terris de quibus nullas decimas perceperit, scilicet terra quam Hugo de Plugenay dedit prædictis monachis, scilicet xxxiii. acras, et Philippus de Marmion circiter tres acras, sextamdecimam tamen garbam integre percipiet, sive sit novale seu non, tam pro majoribus decimis quam pro minoribus De terris autem de cætero adquirendis, integre decimas percipiet tam majores quam minores, excepto eo quod de nutrimentis animalium; decima decimæ, intuitu Dei et favore ordinis Cisterciensis, ipsis monachis remittetur. Ita scilicet quod de centum agnis et velleribus et hujusmodi, novem percipiet ecclesia, et unum habeant monachi, ecclesiam ipsam indemnem in omnibus conservaturi. Si qua vero terra arabilis convertatur in pratum, sub eadem forma reddatur decima de prato vel pastura sub qua prius reddebatur de blado, scilicet decima, vel sex-decima feni vel pasturæ, nullo privilegio monachorum ad firmarios vel feodatorios aliquando in aliquo extendendo. Hanc autem compositionem se fideliter observaturos promiserunt prædicti abbas et conventus, et dictus Willelmus præcentor, et dictus Ricardus Sarum episcopus et capitulum suum, et judices præfati, idem abbas et conventus de Stanleye, et magister Willelmus, præcentor (*sic*).

Actum anno gratiæ MCCXXI. in crastino sanctæ Fidis virginis, apud Sarum.

Testibus, Ricardo, Sarum episcopo; Willelmo, decano; et multis aliis.

---

[1] *Sic*; but Amesbury was an abbey of nuns. Probably we should read *Avebury*, which was an alien priory.

CXXXIII.

Carta de cantaria capellæ Radulphi Belet [*apud Wardeford*[1]]. 1221.

Lib. Evid. B. 338; C. 340. Reg. Rubr. 338.

License by bishop R. Poore to Sir Ralph Belet, knt., for a chaplain at Woodford.

Universis Christi fidelibus Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:—

Noverit universitas vestra, quod, constitutus in præsentia nostra Radulfus Belet, miles, nobis cum devotione magna instanter supplicavit, quod liceret ei et hæredibus suis capellanum habere ad mensam suam et ad sumptos suos, qui futuris et perpetuis temporibus in capella sua de Wardeford divina celebraret, recognoscens coram nobis ecclesiam de Frome infra cujus limites sita est capella memorata in nullo esse obligatam ad aliquod servitium in prædicta capella faciendum: neque ipsum nec hæredes suos debere vel posse petere aliquo jure a personis de Frome qui pro tempore fuerint quod prædictæ capellæ per matricem ecclesiam deserviatur. Idem etiam recognovit, pro se et hæredibus suis, omnes decimas quæ per annum renovantur de toto dominico de Wardeford, item omnes obventiones et obligationes, jure parochiali ad ecclesiam de Frome pertinere. Concessit etiam idem Radulfus intuitu Dei, per . . . .[2] matris suæ, duodecim virgatas terræ et omnes decimas feni imperpetuum ecclesiæ de Frome.

Nos ergo, attendentes affectionem et devotionem quam habet dictus miles ut divinus cultus amplietur, de unanimi assensu et voluntate ejusdem militis et N. personæ de Frome, concessimus et statuimus quod memoratus miles capellanum habeat ad mensam suam et ad sumptos suos, in prædicta capella futuris et perpetuis temporibus divina celebraturum, et nullum omnino emolumentum de prædictis vel aliis ad prædictam ecclesiam pertinentibus percepturum, nisi unicum denarium missæ ad manum suam venientem, toto residuo rectori ecclesiæ de Frome qui pro tempore fuerit remanente. Dictus autem capellanus a prædicto milite vel ejus successoribus rectori ecclesiæ de Frome, et ab eo archidiacono in capitulo Dorcestriæ, præsentabitur, ibidem personæ ecclesiæ de Frome fide-

---

[1] "Wardeford is now West "Woodford, or Woodford Strang- "ways, on the bank of the river "Frome, about five miles east of "Dorchester. In Domesday it is "called Wardesford, and then be- "longed to William Belet. It was "possibly once a part of Frome- "Belet, formerly a parish but now "a single house in the parish of "West Stafford, and adjoining "Woodford. See Hutchins' *Dor-* "*set*, i. 167, 434." *Jones.*

[2] Blank in all the copies.

1221. litatem facturus, et quod in nullo jura dictæ ecclesiæ, vel audiendo confessionem parochianorum ecclesiæ de Frome, vel divina eis celebrando, vel in alio, sub religione juris-jurandi promissurus, diminuet vel sibi usurpabit, solo denario missæ contentus. Statuimus etiam quod si dictus capellanus contra prædictum fidelitatis sacramentum in aliquo venerit, et super hoc judicialiter in capitulo convictus fuerit, vel diffamatus et purgare se non possit, ex tunc licebit dictæ ecclesiæ rectori, auctoritate episcopali interveniente, capellanum illum sine contradictione omnino amovere, alio idoneo secundum formam præscriptam ipsi substituendo.

Et ut hæc nostra ordinatio rata et firma perpetuis temporibus perseveret, eam sigilli nostri munimine duximus roborandam, tribus instrumentis sub tenore eodem et verbis omnino conceptis appensi, quorum unum penes ecclesiam de Frome, aliud penes dictum militem et ejusdem hæredes, tertium in thesauraria ecclesiæ Sarum, remanebit custodiendum.

Datum apud Dorcestre, anno ab Incarnatione Domini MCCXXI.; etc.

CXXXIV.

1221-28. *Cartæ de provisione missæ beatæ Mariæ.*[1]

Lib. Evid. C. 500.

Four deeds providing for the daily mass appointed to be sung in the Lady Chapel of the cathedral.

I. Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino:—

Attendentes quod ea quæ assignavimus ad missam beatæ Virginis apud Sarum singulis diebus celebrandam minus sufficiant, videlicet, decem marcæ annuatim de ecclesia de Bremele percipiendæ donec proximo tota vacaverit, et una hyda terræ cum pertinentiis in Stratford quæ quondam pertinebat ad illam præbendam de Graham, cujus præbendæ fuit canonicus

---

[1] "At the first dedication of "such portions of the new cathe- "dral as were then built, bishop "Richard Poore instituted the "daily mass of the Blessed Virgin "to be sung thenceforth in the "Lady Chapel, which was after- "wards called 'capella de *Salve*,' "from the daily chanting in it of "the hymn '*Salve* regina miseri- "'cordiæ.' He provided for the "payment of the officiating clerks "out of his own property tem- "porarily, until he could set apart "specific lands or rents for the "purpose. The four deeds now "given represent the provision "made for it. See *Osmund* "*Register*, ii. 39 and ii. cxx." *Jones.*

Willelmus de Yngodeby tempore subscriptæ assignationis nostræ, de assensu et voluntate Willelmi decani et capituli Sarum assignavimus ad prædictum officium beatæ Virginis competentius et plenius faciendum decem libras sterlingorum de molendino nostro quod in civitate Sarum construi fecimus: quas quidem decem libras de eodem molendino singulis [annis] ad quatuor anni terminos, videlicet, ad Natale Domini quinquaginta solidos, ad Pascha quinquaginta solidos, ad Natale S. Johannis Baptistæ quinquaginta solidos, ad festum S. Michaelis quinquaginta solidos, nos et successores nostri per manum ballivi nostri de Sarum solvemus succentori Sarum qui pro tempore fuerit, in usus prædicti officii beatæ Mariæ convertendos, quousque dictam ecclesiam de Bremel, quam ad hoc imperpetuum contulimus et assignavimus, propter decessum vel resignationem magistri Ricardi rectoris ejusdem ecclesiæ totam proximo vacare contigerit, vel quousque nos vel successores nostri ad prænominatum officium faciendum assignavimus alibi decem libras certi redditus, et in certo loco, solvendas annuatim dictis terminis succentori Sarum modo prædicto. Quum autem præfata ecclesia de Bremel proximo vacans fuerit, retinebimus nos et successores nostri ad opus nostrum tam prædictas decem libras de molendino nostro, sicut prædictum est, solvendas quam alias decem libras, si quas alibi, ut dictum est, assignavimus. Et ut hæc nostra concessio per præfatum tempus firma sit et stabilis,, præsens scriptum sigillo nostro duximus communiendum. 1221–28.

II. Omnibus,[1] &c. Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, &c.

The church of Bremhill, together with the chapel of Highway, charged for this purpose.

Cum per compositionem quandam inter nos et abbatem de Malmesbiria factam ad nostram collationem et ordinationem devoluta sit ecclesia de Bremel cum capella de Hywey et omnibus aliis pertinentiis, ut libentius et instantius clerici de choro Sarum celebrationi missæ beatæ Mariæ de cætero intersint, ad quod officium faciendum nihil certum prius fuit provisum, de assensu dilectorum filiorum Willelmi, decani, et capituli Sarum, contulimus et assignavimus dictam ecclesiam de Bremel cum omnibus pertinentiis cum vacaverit, quod cedat in usus ministrantium ad missam prædictam imperpetuum; salva vicaria perpetua in eadem ecclesia, a nobis et successoribus nostris imperpetuum cum vacaverit conferenda

[1] This second of the four charters is also given in the same MS. at No. 274.

1221-28. honesto viro et capellano ibidem personaliter residenti, qui secum habebit[1] capellanum.

Singulis vero diebus intererunt tresdecim vicarii horis beatæ Mariæ ante altare ejusdem dicendis, et missæ celebrandæ, quorum unus erit Succentor Sarum qui pro tempore fuerit. Et singuli de prædictis cum fuerint præsentes singulos denarios recipient per manum Succentoris.

Et ut hæc nostra collatio et assignatio perpetuæ firmitatis robur obtineat præsens scriptum sigilli nostri munimine roboravimus.

Consent of the rector of Bremhill to the above assignment.

III. Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum inspecturis, magister Ricardus, rector ecclesiæ de Bremel, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra quod ego concessi et præsenti carta me obligavi, ad solvendum de ecclesia de Bremel singulis annis, quamdiu ecclesiam de Bremel possedero, decem marcas sterlingorum ad sustentationem vicariorum qui singulis diebus intererunt celebrationi missæ beatæ Mariæ in ecclesia Sarum, de assignatione de ordinatione venerabilis patris Ricardi, Sarum episcopi. Hanc autem solutionem faciam singulis annis Succentori Sarum qui pro tempore fuerit, ad duos anni terminos, scilicet, ad Natale Domini quinque marcas, et ad festum S. Johannis Baptistæ quinque marcas, apud Sarum, prædictis vicariis, solvendas.

Et in hujus rei testimonium huic scripto sigillum meum apposui. His testibus, magistro Elya de Derham; dominis Willelmo de Leycestre, Valentino, Thoma de Sancto Martino, etc.

Assignment by the bishop of land at Stratford for the same purpose.

IV. Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:—

Noverit universitas vestra quod cum de voluntate et assensu Willelmi decani et capituli Sarum, necnon et de assensu Willelmi de Lindone, tunc canonici unius præbendæ de Graham, insuper de voluntate et assensu Willelmi de Yngodeby successoris ejusdem, retinuissemus ad opus nostrum et successorum nostrorum unam hydam terræ in Stratford cum hominibus et omnibus pertinentiis, libertatibus, et liberis consuetudinibus suis, quæ antiquis temporibus pertinebat ad dictam præbendam dictorum canonicorum de Graham: considerantes quod ea quæ ad missam beatæ Mariæ apud Sarum celebrandam assignata sunt minus sufficiant, de consensu memorati

[1] Thus in No. 274; in the other copy "secum habeat."

decani et capituli Sarum dictam hydam terræ cum pertinentiis contulimus et assignavimus imperpetuum ad prædictum officium faciendum, cujus hydæ terræ procurationem habebit Succentor Sarum, quicunque pro tempore fuerit: salva una marca argenti annua de eadem hyda per manum dicti Succentoris solvenda Johannæ Malemeyns, inclusæ de Bretford, quoad vixerit, ad sui sustentationem, ita tamen quod post decessum ejusdem inclusæ redeat marca ad dictum officium faciendum, et ulterius alicui alii non solvatur. 1221–28.

Et ut hæc nostra collatio et assignatio perpetuæ firmitatis robur obtineat, præsens scriptum sigilli nostri munimine roboravimus.

CXXXV.

Carta de ecclesia de Credewelle, concessa a Ricardo Sarum episcopo monachis S. Aldhelmi Malmesberiæ. 1222. Jan. 17.

Lib. Evid. B. 237; C. 277. Reg. Rubr. 237.

Grant of the church of Crudwell by bishop Richard Poore to the abbey of Malmesbury.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit Ricardus, Dei permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem, gratiam, et benedictionem:—

Considerantes quod in pluribus locis in quibus olim fervor caritatis vigebat multorum caritas refrigescat, et quod in hospitibus colligendis et in aliis operibus misericordiæ, quod non sine dolore dicimus, plus solito multorum tepescat devotio, illorum qui in nostra consistunt diocesi caritatem, si forte obdormierit, præ cæteris specialius exhortationibus tenemur excitare, et ad hospitalitatem sectandam non solum verbis sed benedictionibus et largitionibus efficaciter provocare. Ea propter cum ad hospitalitatem sectandam efficacior sit exhortatio re quam voce, facto quam verbo, ut aliorum ad bonum hospitalitatis efficacius intendatur devotio, de assensu et capituli nostri voluntate dedimus, intuitu caritatis, Deo et ecclesiæ S. Aldelmi de Malmesbyri, et monachis ibidem Deo servientibus, ad augmentum hospitalitatis, omnes decimas garbarum in parochia ecclesiæ de Credewelle et capellarum suarum, de Hanekinton, videlicet, et de Estcote,[1] nomine perpetui beneficii futuris et perpetuis temporibus possidendas, exceptis garbarum triginta duarum virgatarum terræ, quarum xxiii. sunt in Cheggelauwe et novem apud Tothull versus Asseleg in eadem parochia; quæ quidem decimæ garbarum, una cum quibusdam

[1] Thus in Reg. Malmsb.; "Estrate," in B., C., and Reg. Rubr.

1222. Jan. 17. aliis inferius notatis, cedent in portionem personæ rectoris ecclesiæ de Credewelle qui pro tempore fuerit, a nobis vel successoribus nostris ad præsentationem abbatis et conventus de Malmesbyri ad memoratam ecclesiam admittendus et instituendus, ac in eadem in ordine sacerdotali, quem cura ecclesiæ illius requirit, continuam facturus residentiam. Habebit autem dictus rector ecclesiæ memoratæ, præter prædictas decimas garbarum, [terras ecclesiæ et capellæ de Hanekinton, cum pratis et pascuis, et omnibus aliis ad eas pertinentibus, et omnes decimas præter decimas garbarum,[1]] ut prædictum est, et præter decimas feni de proprio abbatis quod in præsenti tenet dominico. Similiter habebit omnes obventiones altaris et cimiterii ecclesiæ de Credewelle et capellarum memoratarum, sicut Henricus de Cortenay, et Jordanus[2] vicarius de Hanekinton, habere consueverunt. Is autem qui pro tempore fuerit rector sæpedictæ ecclesiæ omnia onera consueta et consuetudines episcopales et archidiaconales sustinebit. Volumus etiam et concedimus ut illas tres marcas quas ecclesia Malmesburiæ ab antiquo de ecclesia de Credewell percipere consuevit, ad indicium hujus nostræ donationis, nomine prædicti perpetui beneficii, quamdiu Henricus de Cortenay, nunc rector ecclesiæ de Credewell, vixerit, annuatim de cætero percipiat. Cum vero de prædicto Henrico humanitus contigerit, dictus abbas et conventus de Malmesbiria, libere et sine contradictione alicujus, possessionem prædicti beneficii ingrediantur, et novam possessionem veteri, quam per receptionem[3] trium marcarum retinuerunt, sine difficultate continuent. Et licet monachi ibidem Deo servientes pro nobis orare teneantur, et ut ad id faciendum eorum magis provocetur devotio, et ut anniversarium nostrum, cum de nobis humanitus contigerit, libentius singulis annis faciant cum pleno servicio pontificali, dedimus eisdem insuper, intuitu Dei, de assensu capituli nostri, ad necessitatem monachorum de infirmaria in aliqua relevandam, capellam villulæ suæ de Northone, salva competenti sustentatione vicarii perpetui in eadem capella perpetuis temporibus ministraturi; ita ut qui administrator coquinæ monachorum pro tempore fuerit de portione ad infirmariam pertinente infirmario fideliter et integre respondeat; salva debita et antiqua pensione annua duorum solidorum, quos infirmarius sacristæ de Malmesburia solvat.

---

[1] The portions within brackets are given from the *Registrum Malmesburiense* (Rolls Series), i. 265.

[2] In the *Reg. Malmesb.* this name is given as "Radulfus."

[3] "perceptionem," B. and Reg. Rubr.

Has autem pias concessiones nostras episcopali auctoritate confirmavimus, et sigilli nostri ac capituli Sarum appositione communivimus, salvis in omnibus jure et dignitate Sarum ecclesiæ et nostra, et successorum nostrorum. Ad majorem securitatem super prædictis concessionibus, duo confecta sunt instrumenta sub eisdem omnino verbis et tenore concepta, quorum unum remanebit penes monasterium Malmesbiriæ, aliud in thesauraria ecclesiæ Sarum, cui sigilla abbatis et conventus de Malmesbiri sunt appensa. 1222. Jan. 17.

Datum Sarum per manum magistri Roberti de Hertford, tunc cancellarii, xv. kalend. Februar., pontificatus nostri anno quinto. His testibus, magistro Willelmo de Wanda, tunc decano Sarum; magistro Willelmo de Badeston, præcentore; Abraham, thesaurario; magistro Ricardo [Roberto Grosteste ?], archidiacono Wiltescire; Willelmo de Merton, tunc officiali; magistro Luca; magistro Ricardo de Sorestane[1]; Johanne, capellano; magistro Ricardo de Bremel; magistro Petro Malemains; et multis aliis.

CXXXVI.

Carta Ricardi episcopi Sarum super collatione, institutione, et corporali possessione de Witechirche, Hugoni de Greneford facta. 1222. Feb. 19.

Lib. Evid. B. 86; C. 123. Reg. Rubr. 86.

Collation by bishop R. Poore of Hugo de Greneford to the church of Whitchurch, Dorset.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra, nos ad præsentationem dilecti filii Roberti de Mandivel, militis, contulisse caritatis intuitu dilecto filio magistro Hugoni de Greneford, clerico, ecclesiam de Witcherch, in puram et perpetuam elemosinam, ipsumque in eandem personam instituisse et in ejusdem corporalem possessionem induci fecisse, statuentes ut eam cum omnibus libertatibus pertinentiis suis et liberis consuetudinibus possideat in perpetuum; reddendo inde singulis annis communæ ecclesiæ nostræ Sarum pensionem XL. solidorum sterlingorum in festo Sancti Michaelis, salvo tamen jure nostro et ecclesiæ nostræ et successorum nostrorum quod in eadem ecclesia vendicamus; salvis etiam in omnibus jure, auctoritate, et dignitate Sarum ecclesiæ et nostra et successorum nostrorum.

---

[1] "Scorestane," *Reg. Malmesb.*

1222. Feb. 19. Datum apud Novas Sarum per manum Johannis capellani xi° kalend. Marcii, pontificatus nostri anno quinto; quod ut firmum permaneat in posterum præsens scriptum sigilli nostri munimine roboravimus in testimonium.

His testibus, magistro Willelmo de Merton; magistro Elia de Derham; Ricardo de Maupodre; Bartholomæo de Kemes; Valentino, canonico Sarum; Roberto filio Galfridi; Gileberto de Stapelbrugge; Radulfo de Gost; Hugone de Malet; Ricardo Pancefote; Andrea, camerario; magistro Rogero de Wytecherche; et multis aliis.

CXXXVII.

1222. Aug. 15. *Carta Sarum ecclesiæ data ab Hugone Lincoln. episcopo de capella de Thonetorpe, quod sit annexa præbendæ de Graham cum pertinentiis.*

Lib. Evid. B. 146; C. 183. Reg. Rubr. 146.

Charter by Hugh, bishop of Lincoln, respecting the chapel of Thonethorp, annexed to the prebend of Grantham.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit Hugo [Wells,] Dei gratia Lincolniensis episcopus, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra [nos] de assensu Rogeri decani et capituli nostri Lincolniensis, concessisse dilecto in Christo filio Willelmo de Ingoldeby, canonico præbendæ de Graham et successoribus suis capellam de Thonetorpe, cum pertinentiis suis, habendam in perpetuum et tenendam tanquam pertinentem ad præbendam suam prædictam, salva Adæ filio Reginaldi Ailsi, clerico, portione sua quam habet in eadem qui totam prædictam capellam cum pertinentiis tenebit quoad vixerit, reddendo inde dicto Willelmo et successoribus suis prædictæ præbendæ canonicis iv. solidos annuos nomine pensionis: salvis etiam in omnibus episcopalibus consuetudinibus et Lincolnensis ecclesiæ dignitate. Quod ut perpetuam obtineat firmitatem præsenti scripto sigillum nostrum, una cum sigillo prædicti capituli nostri Lincolnensis, duximus apponendum.

His testibus, Rogero [de Rolvestone], decano; Galfrido, præcentore; Ricardo, cancellario; Johanne, sub-decano; Reymundo Leyre[estre]; Ada Oxon.; Hugone Stowe[nsi] archidiacono; Willelmo Wellensi, Hugone [de Wells] Bathoniensi archidiaconis; magistris Willelmo filio Fulconis, Roberto de Gravele, et Giliberto de Scardebrige; Waltero Blundo; Rogero de Bristoll; Stephano de Cycestre; Petro de Hungare; magistris Willelmo de Lincolnia, Rogero de Lacoc, Nicholas de Evesham, Waltero

de Well, Rogero de Bohun, Petro de Cheuremon, Radulfo de Wainvill,[1] canonicis Lincolnienses. 1222. Aug. 15.

Datum per manum Thomæ de Fiskaton,[2] capellani, canonici Lincolnienses in capitulo Lincolniensi apud Lincolniam xviii° kalend. Septemb., pontificatus nostri anno tertiodecimo.

CXXXVIII.

Compositio inter Ricardum, Sarum episcopum, et Hugonem de Sanford, super advocatione ecclesiarum de Blebiri et de Merleberge. 1223. April 15.

Lib. Evid. B. 116; C. 152. Reg. Rubr. 116.

Composition respecting the advowson of the churches of Blewbury, Marlborough and Preshute.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens carta pervenerit J[ocelinus], Dei gratia Bathoniensis episcopus, et magister M. Belet, salutem in Domino:—

Cum super ecclesiis de Blebire et Merleberg, scilicet, ecclesia sanctæ Mariæ, et ecclesia sancti Petri, et ecclesia de Preschete, cum pertinentiis, inter venerabilem patrem Ricardum Sarum episcopum ex una parte, et Hugonem de Sanford filium Thomæ de Sanford ex altera, in curia domini regis quæstio verteretur, dicto episcopo asserente collationem dictarum ecclesiarum sicut cæterarum præbendarum in ecclesia Sarum vacantium ad ipsum immediate debere de jure pertinere, præfato vero Hugone e contrario dicente earundem ecclesiarum jus patronatus ad ipsum spectare, tandem dictus episcopus et capitulum Sarum, item dictus Hugo pro se et hæredibus suis, sponte et absolute totum jus quod se in dictis ecclesiis habere contendebant, omni appellatione et subterfugio remotis, in nostram transtulerunt ordinationem et provisionem: caventibus nobis dicto episcopo et capitulo Sarum, necnon et dicto Hugone de Sanford, pro se et hæredibus suis, juramento præstito, quod nostram in perpetuum ratam haberent et observarent ordinationem. Nos igitur habita diligenti deliberatione et tractatu, communicato quoque prudentum virorum consilio, volentes quieti partium prospicere et materiam contentionis et jurgiorum in posterum amputare, attendentes insuper diligenter dictarum ecclesiarum fructuum et proventuum sufficientiam et abundantiam ad duorum rectorum honestam sufficere sustentationem, ita duximus ordinandum:

---

[1] "Wareville," B. and Reg. Rubr.

[2] "Filktone," B. and Reg. Rubr.

1223. April 15. —videlicet, quod jus advocationis ecclesiarum de Merleberge, videlicet ecclesiæ sanctæ Mariæ, et ecclesiæ sancti Petri, et ecclesiæ de Preschete, cum omnibus pertinentiis, libertatibus, et liberis consuetudinibus earundem, cum terra et redditu de Uffecote cum pertinentiis, quæ canonicus de Blebire et de Merleberge solebat habere, Deo et beatæ Mariæ et domino Ricardo Sarum episcopo et successoribus suis in perpetuum per nostram remaneant ordinationem: Statuentes, quod idem episcopus et successores sui in perpetuum ordinent et disponant pro voluntate sua de prædictis ecclesiis et de prædicta terra et redditu, absque ulla reclamatione dicti Hugonis vel hæredum suorum, sicut de aliis ecclesiis vel præbendis suis. Præfatæ quoque ecclesiæ, ab omni jurisdictione decani et capituli Sarum exemptæ, episcopo præfato et successoribus suis immediate subsint, et de spirituali jurisdictione, sicut canonico consueverunt, per omnia respondeant. Ad præsentationem autem dicti Hugonis de Sanford, tanquam veri patroni, et hæredum suorum, debebunt prædictus episcopus et successores sui admittere ad ecclesiam de Blebire personam idoneam et eam in eadem instituere quotiens ipsam vacare contigerit; qui erit canonicus Sarum ecclesiæ de ipsa ecclesia de Blebire, et habebit semper stallum in choro et locum in capitulo, quem habere solebat canonicus de Merleberge et de Blebire. Omnes autem cartas et instrumenta quæ habet, vel habuit, dictus Hugo, vel prædecessores sui, super dictis ecclesiis cum pertinentiis resignavit in manus dicti episcopi. Et si aliqua instrumenta in posterum penes alterutrum partium in alterius partis præjudicium fuerint inventa, viribus penitus careant, neutri partium aliquo tempore valitura. Omnibus autem impetratis et impetrandis contra hanc nostram ordinationem ab utraque parte in perpetuum renunciatum est. Ad perpetuam autem hujus nostræ ordinationis firmitatem, tria sub eodem tenore confecta sunt instrumenta, quorum unum remanebit penes dominum episcopum vel successores suos, alterum penes capitulum Sarum, et tertium penes dominum Hugonem vel hæredes suos, sigillis nostris munita.

Hanc autem ordinationem nostram, solempniter publicatam dictus episcopus, et capitulum suum, necnon et Hugo de Sanford pro se et hæredibus suis, communiter approbaverunt et acceptaverunt. Valete in Domino.

Actum anno gratiæ M. CC. XXIII°, XVII° kalend. Maii.

CXXXIX.

De medietate ecclesiæ de Chilton concessa ecclesiæ S. Mariæ Sarum.] 1223. May 16.

Lib. Evid. B. 300; C. 301. Reg. Rubr. 300.

Grant of a moiety of the church of Chilton to the church of Sarum.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit Hugo de Saneford, salutem:—

Sciatis me concessisse et præsenti carta confirmasse pro me et hæredibus meis Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Virginis Sarum, et venerabili patri Ricardo, Dei gratia ejusdem ecclesiæ episcopo, et successoribus suis in perpetuum, medietatem omnium proventuum ecclesiæ de Chiltun, volens et concedens quod idem episcopus et successores sui in perpetuum ordinent et disponant pro voluntate sua de illis proventibus absque aliqua reclamatione mei vel hæredum meorum; mihi autem et hæredibus meis remanebit advocatio dictæ ecclesiæ, salvis dictis proventibus dicto episcopo et successoribus suis: ita tamen quod rector ipsius ecclesiæ qui ad meam præsentationem vel hæredum meorum fuerit admissus onera ipsius ordinaria sustinebit, extraordinariis omnibus pro rata partiendis inter ipsum rectorem et eum, vel eos, qui prædictam portionem per episcopum vel successores suos habebunt. Et quousque contingat dictam ecclesiam vacare, de camera mea de dono meo percipiet dictus episcopus, vel cui assignare voluerit, singulis annis quinque marcas argenti et dimidiam; videlicet, ad festum S. Michaelis duas marcas et decem solidos, et ad Pascha sequens duas marcas et decem solidos. Si autem non vacaverit ecclesia infra quinque annos, assignabo ei prædictum redditum in certo loco recipiendum annuatim usque ad vacationem ecclesiæ, per considerationem bonorum virorum. Cum autem vacaverit, in optione mea erit utrum ecclesia mihi integra remaneat ad donandum, et ego satisfaciam dicto episcopo et successoribus suis in certo redditu ad valentiam medietatis proventuum dictæ ecclesiæ, juxta æstimationem bonorum virorum communiter electorum; vel episcopo et successoribus suis remaneat medietas proventuum memoratæ ecclesiæ sine onere ordinario, ut dictum est, et ego et hæredes mei ad residuum personam idoneam præsentemus. Et præterea sciendum, quod si expedierit prædicto episcopo quod aliam securitatem ei faciamus, ego et hæredes mei omnem quam poterimus honeste facere ipsi, bonorum virorum arbitrio, faciemus.

Et in hujus rei robur et testimonium præsens scriptum sigilli mei munimine roboravi. His testibus, R[icardo] thesaurario Wellensi; magistro Hugone de Greneford; Rogero, capellano; Gilberto clerico, canonico Wellensi; Johanne

1223. May 16. de Sampford; Waltero de Werdun; Galfrido de Budiford; Alberto Forestario; Radulfo de Bydiford; Henrico clerico; Ricardo filio Willelmi; Adam de Periton; Philippo Laviel; et multis aliis.[1]

Actum apud Novas Sarum anno Incarnationis Domini M. CC. XXIII., die Martis proximo ante festum Sancti Dunstani.

CXL.

[1223.] *Carta Hugonis de Sanford de quieta clamantia juris advocationis in ecclesiis S. Mariæ et S. Petri in Merleberg, episcopo Sarum facta.*

Lib. Evid. B. 301; C. 302. Reg. Rubr. 301.

Hugo de Sanford surrenders all rights in the advowson of the churches of S. Mary and S. Peter, Marlborough, and in that of Preschute, to the bishop of Sarum.

Omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Hugo de Sanford salutem:—

Sciatis me concessisse et in perpetuum quietum clamasse pro me et hæredibus meis totum jus advocationis quod unquam habui vel habere videbar vel habere potui in ecclesiis de Merleberge, videlicet in ecclesia S. Mariæ et in ecclesia S. Petri, et in ecclesia de [Preschet,[2]] cum omnibus pertinentiis, libertatibus et liberis consuetudinibus earundem, et in terra et redditu de Uffecote cum pertinentiis, quem canonicus de Blebire et de Merleberge solebat habere, Deo et beatæ Mariæ et venerabili patri Ricardo episcopo et successoribus suis in perpetuum; volens et concedens quod idem episcopus et successores sui in perpetuum ordinent et disponant pro voluntate sua de prædictis ecclesiis et de prædicta terra et redditu, absque ulla reclamatione mei vel hæredum meorum, sicut de aliis ecclesiis suis vel præbendis. Ad meam autem præsentationem et hæredum meorum debebunt prædictus episcopus et successores sui admittere [personam] ad ecclesiam de Blebire, et habebit semper stallum in choro et in capitulo locum quem habere solebat canonicus de Merleberge et de Blebire. Omnes autem cartas privilegia sive instrumenta quæ unquam habui

---

[1] The names of witnesses and the date of this charter are taken from a recital in an exemplification by bishop Poore in 1233. *V. infra, sub anno.* Chilton is a place near Blewbury. Cf. *Osmund Reg.*, i. 327.

[2] "Porstock," erroneously in all the copies!

vel antecessores mei, ...[1] nullo tempore in aliquo valitura . . . .[1] Renuncio etiam pro me et hæredibus meis omnibus impetratis et impetrandis contra hanc concessionem. Et præterea sciendum, quod si expediat episcopo aut capitulo suo quod aliquam securitatem eis faciamus, ego et hæredes mei omnem quam potuerimus honeste facere, ipsis, bonorum virorum arbitrio, faciemus. [1223.]

In cujus rei testimonium præsenti scripto sigillum meum apposui. His testibus, Ricardo, thesaurario Wellensi; magistro Hugone de Greneford; R. G.; J. W.; P. A.; et multis aliis.

---

[1] Several lines are omitted here in all the copies, which are found, however, in their substance in the corresponding place in the decree of arbitration at p. 124.

CXLI.

c. 1223.

CONSTITUTIONES RICARDI [POORE], EPISCOPI SARUM.[1]

Lib. Evid. C. 493.

Constitutions of bishop Richard Poore.

Cum nec rugam nec maculam admittat ecclesia gloriosa, non solum lavacro aquæ in verbo vitæ mundata, sed etiam sanguine Agni incontaminati et immaculati Christi plenius abluta, non mediocriter gloriatur de ministrantium sibi munditia et dispensatorum suorum industria, quibus specialiter præcipitur quod in Levitico legitur, "Sancti estote, quoniam "Ego sanctus sum."[2] A quibus cum præcipua sanctitas exigatur, utpote de quorum conversatione mors et vita subditorum dependere dinoscuntur, primo, ministris ecclesiæ qui ad nostram curam specialiter pertinent certa forma præscribatur, per quam ecclesiastica sacramenta sic per eorum ministerium rite tractentur et recte dispensentur, ut et Deus placeatur et grex eis commissus ædificetur. Sed ne terræ sentibus obsessæ semen dominicum inutiliter commendetur, et modicus vel nullus fructus expectetur, prius area Domini purgetur et mundetur, prius vepres succidantur, et herbæ mortiferæ radicitus evellantur.

---

[1] Wilkins (*Concilia*, i. 572, 599) gives a copy of this document in two sections, with sundry variations, from a MS. at Durham, B. iv. 41, and from one in Corpus Christi College, Oxon. The first part he assigns under the year 1220 to Rich. Marsh, bishop of Durham; the second part under 1223 to bishop Richard Poore of Salisbury. Spelman conjectured the original date to have been *c.* 1217. There are additions in the Corpus MS., made after the Legatine Synod held under Ottoboni in 1267. "The probable truth would seem "to be, that bishop Richard Poore "first issued these Constitutions "when he held the see of Sarum, "compiling them from the statutes "of several provincial synods; and "that they were re-issued with "additions, after he was appointed "to the see of Durham. The form "in which they are given above, "from the 'Liber Evidentiarum,' "in which there is a copy in the "writing of the thirteenth century, "would probably be the original "one." *Jones.* At the foot of the first page of the MS. is this note in a hand of the thirteenth century: "Hic invenies statuta "iiii^or sinodorum: Rob. de Bin-"geham: quidam tamen dicunt "quod sua statuta incipiunt, Zelus "..... in tribulationibus. "Item (*blank*). Item, Bonefacii "archiepiscopi. Item (*blank*)."

[2] Levit. xx. 7.

[§ 1.] *De irregularitatibus quæ indigent apostolica dispensatione.* c. 1223.

Irregularities hindering ordination which can be dispensed with only by the Pope.

Inprimis igitur, in virtute Spiritus Sancti districte præcipimus, ut omnes ministri ecclesiæ, et præcipue sacerdotes, discutiant diligenter et sollicite juxta testimonium conscientiæ suæ, quales ad ordines susceptos accesserint, et quo fine. Generaliter enim quos irregularitatem in ordinis susceptione, vel ante vel post ordinem susceptum, constat contraxisse, nisi cum eis dispensatum fuerit expresse ab [eo] qui cum eis dispensare potuit, ab officii sui executione suspensos denunciamus. Ne autem ignorans ignoretur irregulares qui secundum canones ab ordinibus prohibentur, et illos qui cum dispensationis gratia admittuntur, seriatim duximus et per ordinem specificandos.

Homicidæ, advocati in causa sanguinis, executores servorum in publicis administrationibus, simoniaci, interventores simoniacarum pactionum, et qui labe illa infecti ordines scienter susceperunt; qui ab hæreticis, schismaticis, damnatis, vel nominatim excommunicatis, scienter ordines acceperunt. Item, bigami, corruptarum mariti, Deo sacratarum virginum violatores. Item, qui excommunicati, vel furtive, scienter ordines acceperunt, et qui in susceptis scienter tales ministrare præsumpserunt. Item, sortilegi, et maxime qui dæmonibus immolaverunt. Incendiarii ecclesiarum. Omnes tales, nisi nostrum, vel superioris, super hoc requisierint consilium, vel requisitum habuerint, ab officii sui executione se noverint suspensos.

[§ 2.] *De irregularitatibus de quibus episcopus potest dispensare.*

Irregularities for which the bishop may grant dispensation with regard to ordination.

Qui vero de non legitimo matrimonio nati, et absque suorum episcoporum dispensatione fuerint scienter ordinati, et qui se noverunt servorum filios, et præter conscientiam illorum a quibus requiri debet licentia ordinatos, vel non a suis episcopis præter suorum licentiam prælatorum ad ordines promotos, quoniam cum talibus dispensare possumus, præcipimus quod omnes tales sub pœna suspensionis nostrum super hoc requirant consilium. Omnes autem dictas irregularitates de cætero ordinandos præcipimus ante susceptionem diligenter attendere, et humiliter dispensationis beneficium, si dispensabilis sit irregularitas, postulare. Certum est enim secundum traditiones sanctorum patrum irregulares præsumptuose et periculose sine dispensatione ministrare cum quibus non est dispensatum. Dicimus autem, districte præcipiendo, ut omnes qui in conscientia mortalis peccati prius perpetrati, vel propter quæstum temporalem tantum susceperunt ordinem, officium suum non exequantur antequam sacerdoti confiteantur.

c. 1223.

[§ 3.] *Qualiter archidiaconi debent sacerdotes instruere in fide catholica.*

Archdeacons ought to instruct priests in the Catholic faith, so that they may expound it to their parishioners in the vulgar tongue.

Cum per ministerium nostrum ecclesiastica sacramenta debeant tractari et dispensari, necessarium est vobis, filii carissimi, fidei catholicæ agnitio et professio, quia "sine fide "impossibile est Deo placere,"[1] et "sicut corpus sine spiritu "mortuum est, ita fides sine operibus mortua est."[2] Propterea vobis præcipimus quod bene vivendo fidem rectam teneatis, parochianos vestros in articulis fidei, sine qua non est salus, sæpius instruentes; quod, ut melius et ut expeditius fiat a vobis, districte injungimus archidiaconis, quod in capitulis suis expositionem catholicæ fidei in Generali Concilio promulgatam sane et simplicibus verbis sacerdotibus exponant: et sacerdotes, prout Deus eis inspiraverit, parochianos suos instruant, et eis illam expositionem frequenter domestico idiomate sane inculcent:—quæ talis est:—

[§ 4.] *Capitulum continens expositionem catholicæ fidei.*[3]

An exposition of the Catholic faith.

Firmiter credimus, et simpliciter confitemur, quod unus est Deus solus verus, Deus omnipotens, æternus, immensus, immortalis, incommunicabilis, incomprehensibilis, et ineffabilis, Pater et Filius et Spiritus Sanctus, tres quidem personæ, sed una essentia, substantia, seu natura: simplex omnino, Pater a nullo, Filius autem a solo Patre, Spiritus Sancti ab utroque pariter, absque initio semper et fine; Pater generans, Filius nascens, et Spiritus Sanctus procedens, consubstantiales et co-æquales, co-omnipotens et co-æternus, unum universorum principium, creator omnium visibilium et invisibilium, spiritualium et corporalium, qui sua omnipotenti virtute simul ab initio temporis utramque de nihilo condidit creaturam, spiritualem et corporalem, angelicam et mundanam, ac deinde humanam seu communem ex spiritu et corpore constitutam. Diabolus enim et dæmones alii a Deo quidem natura creati sunt boni, sed ipsi per se facti sunt mali. Homo vero diaboli suggestione peccavit. Hæc Sancta Trinitas, secundum communem essentiam individua, et secundum personales proprietates discreta, per Moysen et sanctos [prophetas aliosque[4]] famulos suos, juxta ordinatissimam dispositionem temporum,

[1] Heb. xi. 6.

[2] Jac. ii. 26.

[3] "This 'expositio' is the first "chapter of the decrees of the "Fourth Lateran Council, held "A.D. 1215. See Mansi's *Concilia*, vol. xxii. col. 981-2. In "Mansi it is entitled 'De fide Ca-"'tholica.'" *Jones.*

[4] "probasque alios," MS.

doctrinam humano generi tribuit salutarem; et tandem unigenitus Dei Filius Jesus Christus a tota Trinitate communiter incarnatus ex Maria semper virgine, Spiritus Sancti co-operatione conceptus, verus homo factus, ex anima rationabili et humana carne compositus, una in duabus naturis persona, viam vitæ plenius et manifestius demonstravit. [Qui cum][1] secundum divinitatem sit immortalis et impassibilis, sine tempore,[2] secundum humanitatem factus est passibilis et mortalis; [qui][3] etiam pro salute nostra in ligno crucis passus et mortuus, descendit ad inferos, resurrexit a mortuis, et ascendit in cœlum. Sed descendit in anima, et resurrexit in carne, ascenditque pariter in utroque, venturus in fine sæculi judicare vivos et mortuos, et redditurus singulis secundum opera sua, et tam reprobis quam electis, qui omnes cum suis propriis resurgent corporibus quæ nunc gestant, [ut recipiant][4] secundum merita sua, sive boni fuerint sive mali; illi cum diabolo pœnam perpetuam, et isti cum Christo habebunt gloriam sempiternam. *c.* 1223.

Una vero est fidelium universalis ecclesia, extra quam nullus omnino salvatur, in qua idem ipse Salvator et sacerdos et sacrificium Jesus; [cujus] corpus et sanguis in sacramento altaris sub speciebus panis et vini veraciter continentur, transubstantiatis pane in corpus et vino in sanguinem potestate divina, ut ad perficiendum mysterium unitatis accipiamus ipsi de suo quod accepit ipse de nostro. Et hoc utique sacramentum nemo potest conficere nisi sacerdos qui rite fuerit ordinatus, secundum claves ecclesiæ quas ipse concessit apostolis et eorum successoribus Jesus Christus.

Sacramentum vero baptismi, qui ad invocationem divinæ Trinitatis, videlicet Patris et Filii et Spiritus Sancti, consecratur in aqua, tam parvulis quam adultis, in forma ecclesiæ, a quocunque rite collatum, proficit ad salutem. Et si post susceptionem baptismi quisquam prolapsus fuerit in peccatum, per veram semper penitentiam potest reparari.

Non solum autem virgines continentes, verum etiam conjugati, per fidem rectam et operationem bonam placentes Deo, ad æternam merentur beatitudinem pervenire.

[§ 5.] *Qualiter sacerdotes debent adultos instruere.*

Exhortentur sæpius sacerdotes parochianos suos ad discendum Symbolum et Dominicam Orationem et Salutationem sanctæ Mariæ; puerosque sæpius convocent, et unum vel duos instru- How priests ought to instruct

[1] Thus in Mansi; "quod," MS.
[2] "idem ipse," Mansi.
[3] "quoniam," MS.
[4] Omitted in MS.

c. 1223.

the old and young in their flock.

ant, vel instrui faciant, in prædictis, et quia parentes circa [res] hujusmodi periculose sunt negligentes, moneantur ut pueros et familiam suam, prout Deus eis inspiraverit, instruant vel saltem instrui faciant in prædictis.

[§ 6.] *De munditia sacerdotum et clericorum.*

On the personal purity required in priests and clerics.

Cum de conversatione sacerdotum mors et vita dependeat subditorum, et cum corpora ministrorum Christi sint,[1] vel esse debeant, templum Spiritus Sancti, et quicunque templum Dei violaverit disperdet illum Deus; Ne sacerdotes tollentes membra Christi faciant membra meretricis, districte præcipimus quod omnes ministri ecclesiæ, etiam in sacris ordinibus constituti, sive sint beneficiati sive non, honeste et caste vivant, ab omni fornicatione et [im]munditia se abstineant, prout ad sacrum ministerium dinoscitur pertinere.

[§ 7.] *De fornicariis*[2] *amovendis.*

On the removal of concubines of priests.

Sacerdotibus vero et præcipue et specialiter in virtute Spiritus Sancti, et sub periculo beneficii et officii, districte præcipimus, quod continenter et honeste vivant, concubinas suas a domibus suis procul expellant, et nullam familiaritatem cum eis de cætero habeant, nec in propriis domibus nec in alienis, nisi velint simul beneficiis et officiis, contra hoc agendo, privari.

[§ 8.] *De pœna archidiaconorum [et] officialium fornicarium negligentium.*[3]

The punishment of archdeacons and others in authority who neglect to order such removals.

Ne vero facilitas veniæ incentivum tribuat delinquendi, in Generali Concilio statutum est, quod clerici, in sacris præsertim ordinibus constituti, qui deprehensi fuerint incontinentiæ vitio laborare, et qui pro hac causa suspensi officium suum exequi præsumpserint, non solum ecclesiasticis beneficiis spolientur, verum pro hac duplici culpa perpetuo deponantur, ut quos divinus timor non revocat temporalis saltem pœna cohibeat a peccato. Prælati quoque qui tales in suis iniquitatibus præsumunt sustinere, maxime obtentu pecuniæ vel alterius commodi temporalis, pari subjaceant ultioni. Unde oportet archi-

[1] "sunt," MS.

[2] In Wilkins the heading is "De "focariis amovendis."

[3] In Wilkins the heading is "De "puniendâ incontinentiâ clericorum."

diaconos, officiales, et decanos, tanto vigilantius super hoc vigilare, quanto negligentibus majus periculum dinoscitur imminere. c. 1223.

[§ 9.] *De pœna et satisfactione fornicarum sacerdotum.*

On the punishment of concubines of priests.

Concubinæ sacerdotum frequenter moneantur ab archidiaconis, et præcipue a sacerdotibus in quorum parochia morantur,[1] vel ut contrahant, vel ut claustrum ingrediantur, vel sicut publice peccaverunt publicam agant pœnitentiam. Qui autem circa hanc monitionem salubrem, obtentu pecuniæ vel familiaritatis, negligens inventus fuerit, pœnæ supradictæ subjacebit. Quodsi ad nullum istorum per monitionem induci possint, interdictis eis primo pacis osculo et pane benedicto in ecclesia, si perseveraverint in obstinacia, ipsæ et communicantes cum eis excommunicentur, sæculari justitiæ tradendæ si nec sic resipuerint.

[§ 10.] *De pœna ejus qui impolluit filiam spiritualem.*

On the penalty of corrupting a spiritual daughter.

Et [quoniam] cum peccaverit sacerdos peccare facit populum Dei, maxime a filia sua spirituali et patrinali se abstineat, et ab omnibus quibus dispensaverit ecclesiastica sacramenta, sciens quod in detestatione tanti peccati secundum canones et sanctorum patrum statuta quindecim anni debentur pro pœnitentia, et postmodum detrusio in monasterium.

[§ 11.] *De superbia vitanda.*[2]

On the avoidance of ostentation by priests.

Quia initium omnis peccati est superbia, superbiam in gestu, habitu, et verbis, prohibemus, præcipientes sub pœna suspensionis, ut sacerdotes et clerici quilibet habitum habeant suo ordini competentem; sacerdotes clausa desuper deferant indumenta, nimia brevitate vel longitudine non notanda; capas manicatas ad divinum officium non gerant intra ecclesiam, sed nec alibi, qui sunt in sacerdotio vel partibus[3] constituti, nisi justi causa timoris exegerit habitum transformari; nec manicis, aut sotularibus consutitiis aut rostratis, sellis, frenis, pectoralibus, aut calcaribus deauratis, aut aliam superfluitatem gerentibus, aliquo modo utantur. Coronam et tonsuram ha-

[1] "moneantur," MS.

[2] In Wilkins this section is headed "De indumentis clericorum."

[3] In Wilkins "dignitatibus."

c. 1223. beant congruentem. Officia vel commercia secularia non exerceant, maxime inhonesta. Mimis, joculatoribus, et histrionibus, non intendant; tabernas prorsus evitent, nisi forte causa necessitatis, in itinere constituti. Ad aleas vel taxillos non ludant, nec hujusmodi ludis intersint; et se in officiis ecclesiasticis, et aliis bonis studiis, diligenter exerceant. Nullus clericorum secularem administrationem exerceat, qua cum oporteat laicæ personæ actus sui reddere rationem, et antequam rationem administrationis suæ reddiderit ad beneficia ecclesiastica quibus annexa est cura animarum non admittatur. Nec advocati sint clerici vel sacerdotes in foro sæculari, nisi vel proprias causas vel miserabilium prosequantur personarum.

[§ 12.] *De bono pacis.*

On the blessing of peace.

Magna nobis, filii carissimi, injuncta est necessitas pacis observandæ, cum Deus ipse pacis sit auctor et amator, qui non solum cœlestia et terrestria sed etiam terrestria ad invicem venit pacificare. Et cum non nisi per pacem temporis et pacem pectoris ad pacem perveniatur eternitatis, monemus vos et districte præcipimus, quatenus pacem quantum in vobis est cum omnibus habentes, parochianos vestros moneatis ut in unitate fidei et pacis vinculo unum corpus sint in Christo, inimicitias, si exortæ fuerint in parochia vestra; diligenter sedantes,[1] amicitias copulantes, discordantes ad concordiam revocantes, quantum in vobis est non permittentes quod sol occidat super iracundiam parochianorum vestrorum.

[§ 13.] *Ne quis invitet alium ad potationem.*[2]

No one to entice another to rivalry in drinking.

Illum abusum clericis penitus interdicimus quo ad potus æquales sumendos se obligant potatores, et ille judicio talium plus laudatur qui plures inebriat et calices fecundiores exhaurit. Unde interdicimus quod nullus alium cogat ad bibendum. Si quis super hoc culpabilem se exhibuerit, nisi a superiore commonitus satisfecerit competenter, a beneficio et officio secundum statuta Concilii suspendatur. Ban[n]um quoque scotallorum per sacerdotem fieri prohibemus; quod si sacerdos vel clericus hoc fecerit, vel scotallis intersit, canonice punietur.

---

[1] "insectantes," Wilkins.

[2] The heading of this section Wilkins is "De arcenda ebrietate."

[§ 14.] *De hospitalitate servanda.* c. 1223.

On the duty of showing hospitality.

Et quoniam non sufficit declinare a malo nisi faciamus bonum, præcipimus quod sacerdotes et clerici beneficiati, secundum reditus et facultates suas, sint hospitales, et erga pauperes non avari. Monachis autem et regularibus tanto districtius id injungimus quanto ad hoc ipsum constat arctius aliis multiplici ratione obligari. Qui vero patrimonio Crucifixi abutuntur, vel luxuriose vivendo, vel hospitalitatis bonum non sectando, cum eorum habuerimus notitiam eos canonice puniemus.

[§ 15.] *De numero sacramentorum.*

On the sacraments.

Cum in dispensatione sacramentorum nostrum constat ministerium, ut sacramenta a nobis rite tractentur, singula, per ordinem, prosequamur.

Sunt autem septem sacramenta, quorum quinque omnibus[1] fidelibus sunt communia et necessaria.

a. Baptism.

Primum est Baptisma, quod est janua omnium sacramentorum, et prima tabula post naufragium, sine quo non est salus: et est sacramentum *ingredientium*, sanctificans ingredientes, et a peccato originali emundans.

b. Confirmation.

Secundum est impositio manus, quæ fit ab episcopo, quæ Confirmatio dicitur, quæ ingressos jam in mundum sanctificatos per baptisma armat et roborat contra diabolum, et est sacramentum *pugnantium*.

c. Penance.

Tertium sacramentum est Pœnitentia, quæ ingressos in mundum et lapsos per peccatum relevat et reparat.

d. The Eucharist.

Quartum est perceptio corporis et sanguinis Christi, quod sive Viaticum sive Eucharistia vocatur, quæ in Christo nos unit et incorporat.

e. Extreme Unction.

Quintum est Extrema Unctio, sacramentum scilicet *exeuntium*, quod vocationi Dei[2] nos præparat.

f. Holy Orders.

g. Matrimony.

Duo vero sequentia sunt Ordo et Conjugium, nec omnium sed quorundam, nec per eorum virtutem peccata dimitunttur, sed in eorum altero, scilicet in conjugio, peccatum fornicationis vitatur, in altero, scilicet in ordine, quorundam virtutes augentur.

[§ 16.] *Ne venalia sint sacramenta.*

Neither sacraments nor sacramentals to be sold.

Sed quoniam quorundam usque adeo invaluit cupiditas quod sub pretium nituntur redigere inpretiabilem sacramentorum gratiam, volentes a ministris ecclesiæ cupiditatem, quæ est radix omnium malorum vitiorum, extirpare, prohibemus dis-

[1] "omnibus" interlined in MS. | [2] In Wilkins, "visioni Dei."

c. 1223. tricte ne pro sacramentorum vel sacramentalium dispensatione aliquid improbe exigatur, sed gratis dent quod gratis acceperunt. Inhibemus etiam districte, sub pœna suspensionis, ne sacerdos aliquid exigat pro exequiis mortuorum, vel pro benedictione nubentium, sive pro edictis faciendis, sive pro testimonio pro matrimonio ferendo, sive pro matrimonio[1] celebrando.

[§ 17.] *Ne laici laudabilem consuetudinem frangant.*

Laudable customs of offerings not to be broken by the laity.

Sed quoniam quidam laici laudabilem consuetudinem erga sanctam ecclesiam, pia devotione fidelium introductam, ex fermento hæreticæ pravitatis nituntur infringere sub prætextu catholicæ puritatis, sicut præcipimus pravas exactiones super his non fieri, ita pias et laudabiles consuetudines præcipimus observari, et qui malitiose nituntur laudabilem consuetudinem immutare, per nos, cognita veritate, compescantur, sicut in Concilio statutum est. Et pro interragio corpus sepeliri non differatur; sed post sepulturam, si quid datum fuerit, in elemosynam recipiatur.

[§ 18.] *Ne missæ venales sint, nec sacerdotes onerent se annualibus vel tricennalibus.*

No masses to be sold, nor priests to burden themselves with services to which they are unequal.

Præterea, venalitatem missarum districte inhibentes, præcipimus ne pro annualibus vel tricennalibus missarum faciendis laici vel alii aliquid dare vel legare in testamento cogantur; et ne super hoc aliqua pactio vel exactio vera, vel sub aliqua specie palliata, a sacerdotibus vel aliis mediatoribus fiat, prohibemus; et ne superflua multitudine talium annualium quandoque se onerent sacerdotes, ad quæ explenda honeste sufficere non possunt, et propter quæ ipsos oportet sub certo pretio conductitios habere sacerdotes, vel ea vendere aliis facienda ut se exonerent, id de cætero fieri sub pœna suspensionis prohibemus.

[§ 19.] *Ne quis alterius parochianum ad sacramenta ecclesiæ admittat.*

No one permitted to admit to sacraments the

Quidam manifestos usurarios et alios nominatim excommunicatos vel interdictos, alienos etiam parochianos, contemptis propriis sacerdotibus et in eorum præjudicium, ad sepulturam et ad communionem eucharistiæ, et præcipue in solemnibus

[1] "patrimonio," MS.

diebus, et ad confessionem vel alia sacramenta, irrequisita sui prælati licentia, recipere præsumunt; quod de cætero fieri prohibemus; et si ab aliquo attemptatum fuerit, ad damna resarcienda illi ecclesiæ cui injuriatum est compellatur. c. 1223. — parishioners of another.

[§ 20.] *De baptismo et ejus effectu.*

On the sacrament of baptism, and its effect.

Cum baptismus sit janua omnium sacramentorum, et prima tabula post naufragium, quam sit necessarium patet ex verbis Domini dicentis, "Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu "Sancto, non intrabit in regnum cœlorum." Ab hac generalitate nec ætas nec sexus excluditur; et ita apparet quod baptismus generalior est et utilior quam olim circumcisio cujus loco successit; cum tam viri quam feminæ baptizentur, tantum autem viri olim circumcidebantur. Quod autem utilior sit et efficacior nunc baptismus quam olim circumcisio apparet. Nam de efficacia circumcisionis dicitur, "Anima cujus "præputii caro circumcisa non fuerit, peribit de populo suo." Ecce dicitur, quod peribit [anima] incircumcisa; sed non dicitur quod salvetur propter circumcisionem; sic ergo damnationis vitatur periculum, sed non pervenitur ad regnum cœlorum. De virtute autem [et] efficacia baptismi dicitur, "Nisi "quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non intrabit "in regnum cœlorum;" quasi diceret, "Qui renatus fuerit "ex aqua et Spiritu Sancto, intrabit in regnum cœlorum;" quod usque ad mortem Christi clausum fuit omnibus, sed per sacramentum baptismi, Christi sanguine rubricati, culpa remittitur, periculum vitatur, ad regnum cœlorum pervenitur, cujus januam Christi sanguis fidelibus suis misericorditer reseravit. Absit autem quod universi parvuli pereant, quorum tanta quotidie moritur multitudo, quoniam et ipsis misericors Deus, qui neminem vult perire, aliquod remedium procuraverit ad salutem, qui, cum multitudinem peccatorum non habeant, peccato originali quo tenentur per virtutem baptismi mundantur. Duplex enim est peccatum; *originale*, quod absque consensu contrahitur, et *actuale*, quod committitur cum consensu. Originale igitur, quod sine consensu contrahitur, per vim remittitur sacramenti; actuale vero, quod cum consensu contrahitur, sine consensu minime relaxatur. Sed videri posset alicui, quod tantum duo sufficient ad salutem, scilicet, fides et baptismus, et quod sine his non sit salus. Nam dicitur, "Qui crediderit et baptizatus fuerit, hic salvus "erit." Ecce duo, fides et baptismus, necessaria ad salutem; et subjungitur, "Qui vero non crediderit condemnabitur." Ecce alterum eorum sufficit ad condemnationem. Sed fides in puero esse non videtur, et ita non salvabitur. Ad quod dicitur,

c. 1223. quod in fide patrinorum salvatur,[1] quia sicut aliunde contrahitur, aliunde curatur. Vel potest sane dici quod pueri credunt, non propter usum fidei, sed propter habitum quem suscipiunt in baptismo.

Cum ergo tanta sit virtus et efficacia hujus sacramenti, et cum ab ipso Domino sit constitutum et ejus sanguine rubricatum, præcipimus quod cum honore et magna reverentia celebretur hoc sacramentum, et magna cautela, maxime in distinctione verborum et prolatione, in quibus tota vis consistit sacramenti et salus puerorum. Hæc autem est forma, "Ego "baptizo te, In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti." Et in Romano, vel Anglico,[2] sub eadem forma doceat sacerdos frequenter laicos debere baptizare pueros in necessitate; patrem etiam et matrem in necessitate, sine præjudicio matrimonii.

[§ 21.] *Quod fontes sub sera claudentur.*

That fonts and the holy oil be kept locked up.

Pro baptismo nihil omnino exigatur, sed si quid offertur gratis accipiatur. Fontes sub sera clausi teneantur propter sortilegia. Crisma similiter et sacrum oleum sub clave custodiantur. Si vero is ad quem spectat custodia ea incaute reliquerit, tribus mensibus ab officio suspendatur; et si per ejus incuriam aliquid nefarium contigerit, graviori subjacebit ultioni.

[§ 22.] *Quod quælibet ecclesia habeat baptisterium.*

Every church to have a baptistery.

Baptisterium habeatur in qualibet ecclesia baptismali, lapideum, vel aliud competens, quod decenter cooperiatur, et reverenter conservetur, et in alios usus non convertatur. Aqua vero ubi baptizatus fuerit puer, ultra septem dies in baptisterio non servetur. Si vero puer domi a laico fuerit propter necessitatem baptizatus, aqua propter reverentiam baptismi vel fundatur in ignem vel ad ecclesiam in baptisterium deferatur; et vas illud vel comburatur vel ad usus ecclesiæ deputetur.

[§ 23.] *Diligenter inquiratur forma baptizandi cum laicus baptizaverit.*

The priest must diligently enquire as

Semper interroget sacerdos diligenter laicum, cum in necessitate baptizaverit puerum, quid dixerit, et quid fecerit.

---

[1] "non salvatur," MS.

[2] Wilkins, "Gallico."

Et si invenerit laicum discrete[1] et in forma ecclesiæ baptizasse, sive in Gallico, sive in Anglico, sive in Latino, approbet factum; sin autem, baptizet puerum. *c.* 1223. — to the form used in lay baptism.

[§ 24.] *Quot patrini admitti debeant ad levandum masculum, et quot ad feminam.*

Ad levandum puerum de fonte tres ad plus recipiantur; in baptismo maris, duo mares et una femina; femina vero, a duabus feminabus et uno mare recipiatur. Quod amplius est a malo est. Plures autem tanquam testes, si haberi possint, adhibeantur, propter varias causas. On the sponsors required for male and female infants.

[§ 25.] *Quando diaconus potest baptizare vel pœnitentias dare.*

De baptismate et pœnitentia præcipimus quod diaconi pœnitentias dare vel baptizare non præsumant nisi in his casibus: cum sacerdos non potest, vel absens est, vel stulte vel indiscrete non vult, et mors imminet puero vel ægroto. Si vero puer baptizetur a laico, præcedentia et subsequentia immersionem expleantur a sacerdote. When a deacon may baptize, and minister penance.

[§ 26.] *Quod . . . . in usus ecclesiæ . . . .*[2]

Panni etiam crismales non nisi in usus ornamentorum ecclesiæ convertantur. Similiter, alia ornamenta ecclesiæ, quæ pontificalem[3] accipiunt benedictionem, nullo modo in usus profanos deputentur. On the proper use of the ornaments of the church.

[§ 27.] [*De pueris*] *de quorum baptismo dubitatur.*

Si vero pueros cum sale expositos contingat inveniri, baptizentur; ita quod tamen ante prolationem istorum verborum, "Ego baptizo te In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti," quæ sola sunt de substantia baptismi, et sola debent cum intentione proferri baptizandi, hæc a baptizante verba prius dicantur, nominante baptizandum et dicente, "Ego non intendo "te rebaptizare, sed si non es baptizatus, Ego baptizo te in "nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen." Concerning children of whose baptism there is doubt.

---

[1] Wilkins has "distincte." In case of the least doubt a direction is given to the priest to use the form given here in § 27.

[2] Two or three words in the rubric are too much faded to be legible.

[3] "ad pontificalem." MS.

c. 1223.

[§ 28.] *De incisione ventris mulieris.*

Of the offspring of a woman dying in child-birth.

Si mulier mortua fuerit in partu, et de hoc bene constiterit, scindatur, si infans credatur vivere; prius tamen ore mulieris aperto [ut puer in utero clausus possit aerem trahere.[1]]

[§ 29.] *De pueris servandis.*

On the right care of children.

Feminæ commoneantur ut pueros suos caute alant, et juxta se de nocte non collocent teneros, ne opprimantur; solos in domibus ubi ignis fuerit, vel solos juxta aquam, sine custode non relinquant; et hoc eis omni die Dominica dicatur.

[§ 30.] *De inquisitione patris pueri.*

Inquiry to be made at baptism about the child's legitimacy.

Diligenter quærat sacerdos cujus sit puer baptizandus, quis pater, quæ mater; ut sic cognoscat et puniat[2] fornicatores, et sic sciat qui legitimi, qui non. Vidimus enim nuper puerum bis baptizatum propter hujusmodi omissionem; et quoniam propter multas causas necesse est sacerdotem hujusmodi interrogationem facere, præcipimus hoc statutum diligenter observari. Puero autem nunquam negetur baptismus.

[§ 31.] *De sacramento confirmationis.*

Confirmation to be administered to children before they are five years of age.

Cum sacramentum confirmationis ad robur detur parvulis, sacerdotes moneant populum frequenter ad confirmationem puerorum. Post baptismum enim debet suscipi sacramentum confirmationis, et publice proponatur in ecclesia quod si ultra quinque annos ad plus puer per negligentiam et incuriam parentum non confirmatus fuerit, tam pater quam mater ab ingressu ecclesiæ tam diu suspendantur quousque puer confirmetur. Simili pœnæ subjacebit sacerdos qui circa hoc negligens inventus exstiterit. Et si adultus in Quadragesima vel alio tempore ad confessionem venerit nondum confirmatus, quod diligenter inquirendum est, ad episcopum mittatur confirmandus.

[§ 31.] *De proximitate contracta in hoc sacramento.*

On proximity contracted in Confirmation.

In hoc sacramento contrahitur proximitas spiritualis sicut in baptismo, inter illos qui suscipiunt pueros et illos quorum sunt pueri, et inter pueros susceptos. Et hoc laicis præcipimus frequenter inculcari, licet hoc eisdem a nobis dicatur in collatione hujus sacramenti.

---

[1] The words within brackets are added in Wilkins.

[2] "puniet," MS.

[§ 32.] *De sacramento pœnitentiæ, et de modo agendi pœnitentiam.* *c.* 1223.

On the sacrament of penance, and the mode of its administration.

Sacramentum autem pœnitentiæ quam sit necessarium patet ex illo evangelio, "Quorum remiseritis peccata remittuntur eis, et quorum retinueritis peccata retenta sunt." Sed quoniam peccatorum remissionem consequimur per veram confessionem, præcipimus, sacrorum canonum statuta sequentes, ut sacerdos in pœnitentia danda diligenter attendat qualitatem personæ, quantitatem delicti, tempus, locum, causam, et moram in peccato factam, devotionem animi pœnitentis, et signa contritionis.

[§ 33.] *Qualis pœnitentia debet injungi conjugatis.*

What penance should be enjoined to those who are married.

Mulieribus autem conjugatis talis injungatur pœnitentia unde non reddantur maritis suis suspectæ de aliquo occulto crimine et enormi. Idem de viris uxoratis observetur; dummodo sufficienter puniatur delictum, et condigna fuerit satisfactio.

[§ 34.] *De peccato fornicationis vitando.*

On denouncing the sin of fornication.

In confessionibus et prædicationibus sæpe laicis inculcetur, et præcipue majoribus solemnitatibus, quod omnis commixtio maris et fœminæ nisi per matrimonium excusetur est mortale peccatum. Et si in denunciatione hujus salubris doctrinæ sacerdos negligens inventus fuerit, tanquam fornicator vel consentiens fornicatoribus canonice punietur.

[§ 35.] *Ubi debeant audiri confessiones mulierum.*

How the confessions of women should be heard.

Confessiones autem mulierum audiantur extra velum, et in propatulo, quantum ad visum, non quantum ad auditum. Moneantur etiam laici statim in principio Quadragesimæ confiteri, et cito semper post lapsum, ne peccatum pondere suo trahat ad aliud.

[§ 36.] *Ne missa injungatur pro pœnitentia.*

No mass to be enjoined as a penance.

Item, nullus sacerdos nomine pœnitentiæ totalis vel particularis missas præsumat injungere; consulere tamen potest.

c. 1223.

[§ 37.] *Quotiens monendi sunt parochiani ad confessionem et ad communicandum.*

How often parishioners should confess and communicate.

Confessiones ter in anno audiantur; ter communicare [parochiani] moneantur, in Pascha, Pentecoste, et Natali. Prius tamen præparet se aliquis abstinentia, de consilio sacerdotis facienda. Quicunque autem semel ad minus in anno proprio non confessus fuerit sacerdoti, et ad minus ad Pascha, eucharistiæ sacramentum non perceperit, nisi de consilio sui sacerdotis duxerit abstinendum, et vivens, ab ingressu ecclesiæ arceatur, et mortuus, Christiana careat sepultura. Et hoc eis frequenter dicatur.

[§ 38.] *Qualiter admittenda sit purgatio diffamatorum.*

On the purgation of persons under evil report.

Diffamati fama publica, vel verisimilibus indiciis, super crimine aliquo de quo convinci non possunt, moneantur semel, secundo, et tertio, ut confiteantur et satisfaciant. Si vero incorrigibiles in negatione perstiterint, indicatur eis purgatio, quæ occasione pecuniæ oblatæ vel promissæ de die in diem nullatenus differatur, sed si parata fuerit statim primo die recipiatur, et canonum numerus observetur.[1] Archidiaconus, officialis, sive decanus, contra hoc veniens, ab officio suo se noverit suspendendum.

[§ 39.] *Qualiter se debeat habere sacerdos in confessione audienda.*

On the demeanour of a priest when hearing confessions.

In confessione habeat sacerdos vultum humilem, et oculos ad terram demissos, nec faciem respiciat frequenter confitentis, maxime mulieris; et patienter audiat quicquid dixerit, et in spiritu lenitatis eum supportet, et ei pro posse suo persuadeat pluribus modis integre confiteri, aliter enim non est vera confessio. Peccata inquirat sacerdos usitata singillatim, inusitata autem non nisi a longe et per circumstantias; sic ut expertis dent modum confitendi, et inexpertis non detur nova occasio delinquendi. Personarum nomina cum quibus confitens peccaverit non inquirat sacerdos; sed per confessionem potest inquirere utrum clericus, vel laicus, monachus; vel sacerdos, vel diaconus, fuerit, et semper majora majoribus reservet.

---

[1] Wilkins' text has, "et numerus compurgatorum in canonicis constitutus, si necesse fuerit, observetur."

[§ 40.] *De majoribus peccatis.* c. 1223.

On the greater sins.

Sunt autem ista majora: homicidia, sacrilegia, peccata contra naturam, incestus, stupra virginum et monialium, injectiones manuum in parentes, in clericos, vota fracta, et hujusmodi. Sunt autem ista in quibus nullus nisi solus Papa potestatem habet dispensandi, vel ejus legatus, videlicet, injectio manuum in clericos vel quoscunque religiosos, incendia ecclesiarum, simonia. Absolutio autem in articulo mortis nulli talium est deneganda, saltem conditionalis. Nihilominus talium rei mittendi sunt ad episcopum, vel ad ejus pœnitentiarium; semper autem qui mittuntur deferant secum literas continentes genus peccati et circumstantias sufficienter, vel ipse sacerdos cum eis personaliter veniat; alioquin non recipiantur.

[§ 41.] *Quid [in dubiis] faciendum sit [a sacerdote].*[1]

In doubtful cases the bishop or others to be consulted.

In dubiis semper confessor consulat episcopum aut sapientes viros, quorum consilio certificatus securius solvat vel liget.

[§ 42.] *Ne sacerdos revelet confessionem.*

No priest shall reveal a confession.

Nullus, ira vel odio, vel etiam metu mortis,[2] in aliquo audeat revelare confessionem, signo vel verbo, generaliter vel specialiter, ut dicendo, "Ego scio quales estis," sub periculo ordinis et beneficii; et si convictus fuerit, absque misericordia degradabitur.

[§ 43.] *Ne pœnitentia injungatur sine restitutione.*

Penances for theft or fraud always to be preceded by restitution.

In furto, et rapina, usura [sive] fraude, caveant sibi sacerdotes ne injungant pœnitentias, videlicet missarum elemosynarum, pro talibus peccatis, sed injungant prius restitutionem: quia non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. Audita confessione, semper interroget confitentem sacerdos si velit abstinere ab omni mortali, aliter non absolvat eum, nec injungat ei pœnitentiam ne inde confidat; sed moneat quod interim faciat quicquid boni poterit, ut Deus cor ejus illustret ad pœnitentiam; et consulat ne corpus Christi in tali statu percipiat.

[1] "sacerdoti," MS. | [2] "ecclesiæ metu," Wilkins.

c. 1223.

[§ 44.] *Quod clerici confiteantur sacerdoti ad hoc deputato.*

Clerics to confess to a priest appointed for the purpose.

Statuimus insuper, ut personæ, vicarii, sacerdotes annui, confiteantur illis qui per singula capitula nostra ad hoc, auctoritate nostra, fuerint deputati. Sint etiam in quolibet capitulo duo confessores, qui confessiones audiant sacerdotum et aliorum clericorum frequenter. Si quæ vero dubia fuerint quæ per eos expediri nequeant, vel si quis sacerdotum eis ob aliquam causam confiteri noluerit, ad pœnitentiarium episcopi principalem recurratur. Si vero neutri eorum voluerit revelare peccatum, episcopo confiteatur, vel alicui ejus auctoritate. Sint etiam in quolibet decanatu duo vel tres viri, Deum habentes præ oculis, qui excessus publicos prælatorum, personarum, et aliorum clericorum, et ad mandatum episcopi vel ejus officialium, episcopis denuncient.

[§ 45.] *De decimis solvendis.*

On due payment of tithes.

Decimas de omnibus quæ per annum renovantur, et maxime consuetas decimas, dandas decrevimus et districte præcipimus; ita ut, occasione mercedis servientium vel messorum, ecclesiæ decima parte non frustrentur.

[§ 46.] *De pœna detentorum decimarum.*

The penalty for detaining tithes.

Detentores autem decimarum consuetarum, si semel, secundo, et tertio commoniti, excessum suum non emendaverint, usque ad satisfactionem condignam per censuram ecclesiasticam compellantur. Cum autem ii qui decimas detinuerint vel surripuerint ad pœnitentiam accesserint, non admittantur nisi vel per se vel sufficientem procuratorem, in manu sacerdotis illi ecclesiæ cui decimæ debentur satisfecerint competenter.

[§ 47.] *De usura in pignore.*

Usury to be avoided.

Inhibeatur frequenter ne pignus retinere contendat quispiam postquam de fructibus sortem perceperit, vel fructus loco pignoris sufficientes, deductis expensis: quoniam usura est.

[§ 48.] *Ne quis [ex]communicet nisi promonitione præmissa.*

No one to be excommunicated without previous monition.

Sacro approbante Concilio, prohibemus ne quis aliquando excommunicationis sententiam nisi competenti præmissa monitione, et præsentibus personis idoneis per quos sufficienter si necesse fuerit possit probari monitio, auctoritate [propria] promulgare præsumat. Quod si contra præsumpserit, etiam si justa

fuerit ex causa sententia, ingressum ecclesiæ per mensem sibi noverit interdictum; alia nihilominus pœna multiplicanda prout superiori visum fuerit expedire. c. 1223.

[§ 49.] *De solemni excommunicatione.*

Singulis autem annis in tribus solemnitatibus majoribus,— scilicet, in die Natalis, in die Pentecostes, et in die Assumptionis beatæ Mariæ, solemniter excommunicandi denunciantur in genere:—sorciarii, testes perjuri super sacrosancta Evangelia, incendiarii, raptores publici, malitiose impedientes executionem rationabilium testamentorum, et contumaces decimarum detentores, et perturbatores ecclesiæ et regni. Thrice in the year certain excommunications to be denounced.

[§ 50.] *De testibus perjuris, et eorum pœna.*

Testes autem qui scienter pejerant super sacrosancta Evangelia propter lucrum proprium, vel propter damnum aliorum, per quorum testimonia, sicut frequenter contingit, aliquis amittit vitam vel membrum vel exhæreditatur, vel ecclesia suo jure defraudatur, non absolvantur, nec eis pœnitentia, nisi a nobis vel a pœnitentiario nostro, injungatur nisi in mortis articulo, et tunc accepta cautione quod accedant ad nos, restituta eis sanitate, recepturi de perjurio condignam pœnitentiam. Idem præcipimus fieri de iis qui malitiose rationabilium testamentorum impediunt executionem. On the penalty for perjury.

[§ 51.] *De pœna communicantium cum excommunicatis.*

Ne ecclesiasticæ sententiæ rigor vilescat, præcipimus quod omnes qui scienter communicant nominatim et publice [ex]-communicatis, tamdiu arceantur ab ingressu ecclesiæ quamdiu talibus communicasse convinci potuerint, nisi citius resipiscant, salvo tenore canonis xi., *q.* "*Quoniam vult multos.*"[1] On the penalty for communicating with the excommunicate.

[§ 52.] *De sacramento eucharistiæ.*

Sequitur de sacramento nostræ redemptionis, quod sive Viaticum sive Eucharistia dicitur: nam sicut solent homines peregre profecturi amicos suos convocare atque convivium lætitiæ eis præparare, sic Dominus noster Jesus Christus peregre On the sacrament of the Eucharist.

---

[1] Grat. *Decret.*, pars II., causa XI., quæst. iii., cap. "De iis qui "sine culpa cum excommunicatis "communicant," *Quoniam multos.* The "vult" in the text appears to be a mistaken repetition in the MS. of the first four letters of the word *multos*. Wilkins' text has, "canonis "Quadraginta; quæst. ult. Quo-"niam multos."

c. 1223. proficiscens, id est de mundo ad Patrem transiturus, discipulis suis convivium præparavit, corpore et sanguine suo veraciter reficiens eos sub speciebus panis et vini transubstantiatis, pane in corpus, vino in sanguinem, divina potestate. Et hoc utique sacramentum conficiendi potestatem recipit quilibet sacerdos qui rite fuerit ordinatus, secundum claves ecclesiæ quas ipse Dominus concessit apostolis et eorum successoribus. Vos igitur sacrosanctæ mensæ sic communicare debetis, ut nihil prorsus de veritate corporis et sanguinis Christi ambigatis. Hoc enim ore sumitur quod fide creditur, et frustra respondetur "Amen" a quibus de eo quod accipitur aliter sentitur. Instruere insuper debetis laicos quotiens communicant quod de veritate corporis et sanguinis Christi nullo modo dubitent. Nam hoc accipiunt proculdubio sub panis specie quod pro nobis pependit in cruce; hoc accipiunt de calice quod effusum est de Christi latere: hoc bibunt, ut dicit Augustinus, credentes quod prius fuderunt [sævientes].[1]

[§ 53.] *De effectu eucharistiæ.*

On the effect of the sacrament of the Eucharist.

Vis autem, et virtus, et effectus hujus sacramenti verbis Domini evidenter exprimitur, dicentis,—"Panis quem ego dabo "vobis caro mea est," et "Caro mea vere est cibus, et sanguis "meus vere est potus," et "Si quis manducaverit meam carnem et biberit meum sanguinem vivet in æternum." Veruntamen alibi dicitur, "Qui manducaverit carnem Domini et "biberit ejus sanguinem indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini." Terrere nos potest hæc terribilis sententia. Propter hoc, filii carissimi, audite consilium apostoli, quod tale est, "Probet igitur seipsum homo," id est, mundet per confessionem, et sanctificet se, "et sic de pane illo edat et de calice "bibat." Et sicut filii Israel in esu agni typici renes suos accingebant, ita et vos renes vestros accingatis, et totam carnis delectationem in vobismet ipsis extinguatis, et aliis extinguendam docetis. Ad nostrum namque spectat ministerium per mysterium corporis et sanguinis Domini peccatores ad divinam gratiam revocare, pro vivis et mortuis offerre sacrificia, quæ pro valde bonis sunt gratiarum actiones, pro non valde malis sunt propitiationes; omnibus autem pro quibus fiunt ad hoc prosunt, ut dicit Ambrosius, ut plena fiat remissio,[2] vel saltem ut tolerabilior sit damnatio.

---

[1] "servientes," MS. The reference is to Aug. *in Ep. S. Joan*, tract. I. § 9 (edit. Bened., vol. iii., col. 832), "Primo fuderunt cum "sævirent, nunc biberunt cum "crederent."

[2] *De Spiritu Sancto*, I. xvi.

Cum ergo tam excellentissimi sacramenti sitis dispensatores, cum inter Deum et homines sitis mediatores, placabitur procul dubio Deus vobis, et aliis pro vobis, et exaudiet Dominus exercituum vota nostra si placeat ei vita nostra. Alioquin, ut dicit Gregorius, "Si is qui ad intercedendum mittitur dis- "plicet, irati animus mox ad deteriora provocatur."[1] Unde cum magna reverentia, et devotione, et munditia, tractandum est sacramentum corporis et sanguinis Domini. Et propter hoc districte præcipimus quod sacerdotes circa ea quæ ad substantiam sacramenti corporis et sanguinis Domini pertinent sitis[2] diligentes, provisuri quod eucharistia in munda pixide observetur, nec ultra septem dies serventur hostiæ consecratæ, sed qualibet septimana die Dominica innoventur, ita quod post perceptionem hostiæ consecratæ recenter ante sumptionem corporis et sanguinis Domini reservatæ hostiæ a missam celebrante sumantur, vel aliquo innocente et mundæ et honestæ vitæ, habeaturque certitudo circa hostiam consecratam, ut non sumatur [non-consecrata] pro consecratâ, nec vice versâ. *c.* 1223.

[§ 54.] *De canone habendo missæ secundum usum Sarum et [de] horis dicendis.*

Et præcipimus quod omnes sacerdotes habeant canonem missæ secundum consuetudinem Sarum correctum, et quod verba canonis in missa rotunde dicantur et distincte. Similiter omnes horæ, et etiam officia, aperte et distincte dicantur; ita quod ex festinatione nimia verba non præscindantur vel syncopentur. On celebrating mass according to the Sarum Use, and saying the hours distinctly.

[§ 55.] *Singulis diebus, nisi major urgeat necessitas, dicatur pro defunctis Placebo et Dirige.*

Piæ etiam recordationis affectu ducti, præcipimus, quod sacerdotes in singulis ecclesiis singulis diebus, nisi major urgeat solemnitas, dicant pro defunctis *Placebo* et *Dirige* et Commendationem animarum. Quod si non fuerit observatum, sacerdotes usque ad condignam satisfactionem suspendantur. *Placebo* and *Dirige* to be said daily for the dead.

[§ 56.] *De reverentia habenda in elevatione hostiæ.*

Moneantur laici quod reverenter se habeant in consecratione eucharistiæ, et flectant genua, maxime in tempore illo quando post elevationem hostia sacra dimittitur. On reverence at the elevation of the Host.

[1] *De cura pastorali*, I. xi. "Cum "is," &c.

[2] "sint," Wilkins.

c. 1223.

[§ 57.] *Ne sacerdos osculetur hostiam pacem dando.*

In giving the Pax the priest not to kiss the Host.

Item, in celebratione missæ, hostiam consecratam pacem daturus sacerdos ori suo non admoveat, quia ante perceptionem eam ore suo tangere non debet. Si vero de patena, sicut quidam faciunt, eam sumat, post celebrationem missæ tam patenam quam calicem faciat aqua profundi, vel solum calicem, si eam non sumat de patena. Habeat quoque sacerdos juxta altare pannum mundissimum, alio panno circumdatum undique, et honeste ac decenter coopertum, in quo post susceptionem sacramenti salutaris digitos cum labiis tergat ablutos.

[§ 58.] *Ne quis celebret bis in die, nisi in casu concesso.*

No priest, as a rule, to celebrate twice in the day.

Item, si sacerdos necesse habuerit bis in die aliquo casu celebrare, quod, nisi in die Nativitatis, vel Resurrectionis Dominicæ, vel quando corpus aliquod præsens fuerit tumulandum, vel aliqua evidens urgeat necessitas, fieri prohibemus, post celebrationem et sanguinis sumptionem nihil infundatur calici quod a celebrante sumatur sed post celebrationem subsequentem. Post primam vero celebrationem, diligentissime absorbeantur stillæ de calice, et quod fuerit digitis in calice superfusum reservetur in vaso mundo ad hoc specialiter deputato, et post celebrationem missæ secundæ sumatur, nisi forte in prima celebratione assit diaconus, vel alius minister honestus, vel innocens aliquis, qui loturam illam sumere possit absque conscientiæ suæ læsione. Et hoc præcipimus fieri quotiens in diversis ecclesiis oportebit ipsum celebrare. In sacramento autem Dominicæ sanguinis, major pars vini et modicum aquæ ponatur.

The Eucharist not to be given in secret to the impenitent.

[§ 59.] *Ne eucharistia detur secretius impenitenti.*

Prohibemus ne communio eucharistiæ detur secreto impenitenti; cum publice et instanter petent, danda sit, dummodo occultum fuerit ejus delictum.

Women not as a rule to communicate when churched.

[§ 60.] *Quod debet dari mulieribus post puerperium.*

Item, quando mulieres post puerperium venerint ad purificationem, sacerdotes eis dent tantummodo panem benedictum, et corpus Domini eis nullo modo proponatur, nisi expresse petant et prius confessæ fuerint.

[§ 61.] *De eucharistia reverenter ad ægrum deferenda.* c. 1223.

On the reverent carrying of the Eucharist to the sick.

His adjicimus, quod cum eucharistia ad ægrum fuerit deferenda, habeant sacerdotes pixidem mundam et honestam, in qua sit bursa mundissima, et in ea deferant corpus Dominicum ad ægrum, lintheo mundo superposito, et lucerna præcedente, nisi æger valde remotus fuerit, et cruce similiter, si fieri potest, nisi forte crux fuerit ad alium ægrum [deportata], præcedente quoque tintinnabulo, ad cujus sonitum excitetur devotio fidelium. Habeatque sacerdos semper secum orarium, sive stolam, quando cum eucharistia, sicut diximus, vadit ad ægrotum. Et, si æger remotus non fuerit, in superpellicio ad ipsum decenter accedat; habeatque vas argenteum, sive stagneum, ad hoc specialiter deputatum, quod semper secum ad ægrum deferat, ut in eo dare valeat ægro, post sumptam eucharistiam, suorum loturam digitorum.

[§ 62.] *De ornamentis ecclesiæ.*

On the ornaments of the church.

Ad hoc, innovantes prædecessorum nostrorum statuta, præcipimus, ut quælibet ecclesia habeat calicem argenteum, cum vasis decentibus et honestis, sindonem mundam et candidam amplitudinis congruentis, lintheamina, et alia ornamenta quæ ad altaris officium spectant, honestos libros ad psallendum et legendum idoneos, et sacerdotalia vestimenta sufficientia pariter et honesta; et qui ministrant sacerdoti in altari superpelliciis induantur.

[§ 63.] *De eodem.*

Of the same.

Et quoniam nimis absurdum videtur in sacris sordes negligere, quæ [dedecerent][1] etiam in profanis, præcipimus districte quod vasa ministerii, et vestimenta ministrorum, et pallas altaris, necnon et ipsa corporalia, nitida et munda custodiant; quæ propter quorundam incuriam aliquando propter sordes quibusdam sunt horrori. Superaltaria quoque nimis stricta non habeant, super quæ periculose celebratur,[2] sed competenter ampla. Superlectilia quoque in ecclesiis non admittantur, nisi propter hostiles incursus, aut repentina incendia, seu ob alias necessitates urgentes: sic tamen ut, cessante necessitate, res in pristina loca deportentur.

[1] Conc. Lat., c. xix.; "decenter," MS.

[2] "celebrantur," MS.

c. 1223.

[§ 64.] *Ne bona ecclesiæ alienentur nisi in casibus concessis, et de annotatione in singulis libris.*

No goods belonging to the church to be alienated; a list of the same to be kept.

Item prohibemus ne calices ecclesiarum, vel vasa altaris sive vestes, libri ecclesiastici, vel ecclesiastica tenementa, vendantur vel pignori obligentur, vel aliquo modo alienentur ab ecclesiis, nisi in iis casibus concessis et de licentia nostra, forma ecclesiastica et canonica observata. Si vero secus actum fuerit, irritum habeatur. Scribant autem sacerdotes in missalibus et in aliis libris possessiones et reditus ecclesiæ, et nomina librorum et vestimentorum et ornamentorum ecclesiæ; nec ipsi nec parochiani sine consensu nostro aliquid alienare præsumant de iis quæ sunt ecclesiæ.

[§ 65.] *De defectibus supplendis de bonis defuncti, et de pœna archidiaconorum in hoc negligentium.*

Dilapidations to be made good on the decease of a priest.

Item volumus quod hæc constitutio inviolabiliter observetur, videlicet, si rector alicujus ecclesiæ decesserit, ecclesia sua relicta sine indumentis sacerdotalibus competentibus, vel sine libris, vel sine utrisque, vel si forte domos ecclesiæ reliquerit dirutas vel ruinosas, de bonis ejus ecclesiasticis tanta portio deducatur quæ sufficiat ad comparandum hæc et ad defectus ecclesiæ supplendos.

Idem statuimus circa illos vicarios, qui solvendo modicam pensionem omnes habent ecclesiæ proventus. Nam cum ad præmissa teneantur, satis [elucet quod][1] talis portio [de]ducta poterit, et debet inter debita computari semper rationabilis consideratio ad facultates ecclesiæ cum deducenda fuerit hæc portio.

[§ 66.] *De eodem.*

Penalty of archdeacons neglecting their duty

Nullus rector ecclesiæ nobis subjectus decimas ecclesiæ suæ prævendere præsumat ante Pascha,[2] cum ex tunc fructus secundum consuetudinem cedere debeant ad debita vel legata solvenda.[3]

---

[1] Wilkins.

[2] "Annunciationem B. Mariæ," Wilkins.

[3] In Wilkins' text the following additional clauses are inserted here:—"His adjicimus quod si "persona vel vicarius alicujus "ecclesiæ ante festum Annunciationis beatæ Mariæ decesserit, "cum extunc secundum consue"tudinem obtentam in hoc episco"patu, sui executores de fructi"bus ecclesiæ disponant, statuimus "quod successores defuncti tene"antur ad sumptus respondendos "ad executionem sui testamenti "quos in colendis et seminandis "terris ecclesiarum ante obitum

Si vero archidiaconus visitare ecclesias neglexerit, et vivente rectore defectus competenter supplere distulerit vel dissimulaverit, si eodem rectore defuncto non existat unde de bonis defuncti suppleri possint, in pœnam negligentiæ suæ de bonis propriis eos supplere compellatur; pœnam nihilominus non evitaturus canonicam, si superioris sui auctoritate facta superveniens inquisitio ipsum aliquando in visitationis officio negligentem invenerit vel dissimulantem. Sed etiam in his casibus similiter rationabilis habenda est consideratio et ad facultates ecclesiæ et ad tempus quo rector ecclesiæ ejusdem perceperit. *c.* 1223. — with regard to dilapidations.

[§ 67.] *De ecclesiis ad firmam tradendis.*

Item, ecclesiæ vel altaria sine consensu nostro vel officialium nostrorum non tradantur ad firmam, et præcipue laicis, quos nec ecclesias nec decimas aliquo modo tenere sacri canones permittunt. Contractus vero Crucesignatorum et clericorum, præcipimus nobis et officialibus nostris innotescere, propter diversas causas, sicut volunt quod aliquam habeant firmitatem. On churches let out to farm.

[§ 68.] *Ne viri religiosi aliquem habeant ingressum in possessiones ecclesiarum sine consensu nostro.*

Inhibemus etiam ne viri religiosi illas ecclesias maxime habeant ad firmam in quibus dicunt se habere jus patronatus; adjicientes, ne aliquis vendat, vel conferat, vel ad firmam det, vel pignori obliget, monachis Cisterciensis ordinis, vel aliis religiosis simile eis privilegium habentibus, terras aliquas vel possessiones, nisi prius facta sufficienti cautione de indemnitate parochialis ecclesiæ, et etiam de nostra auctoritate. No religious person to have a right to hold church property without the bishop's consent.

" suum fecerit. Quocunque autem " tempore post festum Annunciationis persona vel vicarius ad " quem spectant onera ecclesiæ " decesserit, statuimus ut ad eadem onera mortuus teneatur " usque ad festum Annunciationis sequens ad quæ vivus " tenebatur, quatenus fructus post " festum Sancti Michaelis proveni- " entes pro rata temporis non suffi- " ciunt. Successores vero capellanos annuos in ecclesiis inventos, " ante sequens festum S. Michaelis, " si idonei sint, amovere non præ- " sumant, sed eos sub similibus " conditionibus, dum tamen suffi- " ciant, retineant, super quibus " cum defunctis convenerant, nisi " forte successores conditiones " antecessorum velint meliorare." *Conc.*, i. 580.

c. 1223.

[§ 69.] *Ne pensio detur alicui sine assensu nostro.*

No pension from any church to be allotted to any one without the bishop's leave.

Item, ne cui de ecclesiasticis proventibus modica vel magna detur pensio in fraudem, sicut in Concilio prohibitum est,[1] et nos prohibemus. Et quoniam circa hujus[modi] pensiones fraus sæpius solet et simoniaca pravitas perpetrari, nos, ut melius obviemus talibus morbis, præsentantis et præsentati recipimus interdum juramentum quod nec promissio nec pactio illicita intervenerit, et quod ecclesia amplius non dederit quam prius fuerit obligata. Similiter inhibemus ne quis prius persona in eadem ecclesia fiat vicarius sine licentia nostra.

[§ 70.] *De capellanis extraneæ ordinationis.*

On priests ordained in other dioceses.

Item, inhibemus districtius, ne sacerdotes ignoti, de quorum ordinatione non constat, ad divinorum celebrationem deserviendo ecclesiis admittantur nisi de nostra licentia, cum per literas testimoniales, vel ad testimonium bonorum virorum, nobis constiterit de eorum ordinatione, et sufficienter fides facta fuerit.

[§ 71.] *Ne amoveantur idonei sacerdotes.*

Chaplains not to be removed, without due cause.

Monemus etiam rectores ecclesiarum, ne capellanos annuos sine causa rationabili studeant amovere, maxime si honestam fuerint conversationis, et laudabile de conversatione sua a parochiano[2] habeant testimonium.

[§ 72.] *De pœna consent[ient]ium indignis.*[3]

The penalty on rectors for conniving at incontinency on the part of vicars and chantry priests.

Et si de incontinentia parochialis sacerdotis scandalum ortum fuerit, cum circa hoc vigilans debet ecclesiæ rector esse, si per famam vel per inquisitionem nobis prius de hoc constiterit quam per rectoris denunciationem, tanquam conscius puniatur, fructibus ecclesiasticis unius anni privandus, in pias causas distribuendis. [Simile][4] de vicariis statuimus perpetuis, et tam personas quam vicarios, quam annuos sacerdotes, graviter puniendos decrevimus, nisi super denuntiatione excessuum, et præcipue incontinentiæ, in quibus notabiles clerici inventi fuerint, in suis parochiis fiunt vigilantes.

---

[1] Conc. Lat., c. xxxii.

[2] "parochianis," Wilkins.

[3] The heading of this section in Wilkins is "De incontinentia sacerdotis."

[4] Wilkins; "Sane," MS.

[§ 73.] *Ne prædicatores admittantur sine literis episcopi.* c. 1223.

No preachers for charitable objects to be admitted without the bishop's letters commendatory.

Prohibemus ne sine literis nostris, ad fidelium elemosynas postulandas, aliquis admittatur prædicator, nisi literæ nostræ nomen ejus exprimant et expresse contineant, et ei damus licentiam prædicandi. Negotium vero, et necessitatem pro qua advenit, bene poterit demonstrare, licet prædicandi licentiam non habeat, dum tam literis nostris sicut diximus sit munitus. Volumus etiam ut sacerdotes ecclesiæ in qua prædicatur, pecuniam collectam accipiant, et salvo custodiant sub duorum virorum testimonio fidedignorum, quousque de mandatu nostro illi loco pro quo fuit collecta et collata deferatur.

[§ 74.] *De pœna eorum qui aliquid dant vel accipiunt de spiritualibus.*

Penalty for bribery in spiritual things.

Prohibemus archidiaconis, officialibus, et decanis, ne pro justitia facienda, differenda, vel acceleranda, aliquid accipiatur; et ne pro aliquo spirituali aliquid ex pactione promittatur, detur, vel accipiatur: quod si fiat, tam dans quam accipiens sententia excommunicationis se noverit innodatum.

[§ 75.] *Ne inclusi aliquos in domo recipiant.*

No anchoret, or anchoress, to receive anyone into their dwellings.

Moneat quilibet sacerdos viros inclusos, si habeat in sua parochia, ne mulierculam recipiant de nocte in domo sua: similiter nec mulier masculum: nec deposita, sine testimonio sacerdotis et virorum fidedignorum.

[§ 76.] *De excessibus in præbendis corrigendis.*[1]

On correcting abuses in prebends.

Ad hoc, quoniam de fornicationibus, adulteriis, et incestuosis commixtionibus, et aliis flagitiis in præbendis et ecclesiis præbendalibus frequenter commissis, clamor ad aures nostras ascendit, et ad aures Domini Sabaoth timemus ascendisse, quæ ad commonitionem et jussionem episcopi secundum statuta Concilii[2] infra terminum competentem per capitulum corrigi debent, ne de manibus nostris sanguis animarum requiratur, districte auctoritate Concilii præcipimus quod ea [quæ] correctione indigent per capitulum corrigentur; alioquin, Deum habentes præ oculis, prout animarum cura requirit, pro officii nostri debito quod nostrum erit faciemus.

[1] This section is omitted in Wilkins' text.

[2] Conc. Lat., c. vii.

c. 1223.

[§ 77.] *De bono matrimonio commendando.*[1]

Commendation of holy matrimony.

Studeant sacerdotes summo opere et multipliciter matrimonium commendare per dignitatem et per bona ipsius matrimonii, amplexus fornicarios per contrarium reddendo detestabiles; confidenter asserentes matrimonium inter alia sacramenta, quoad originem primum, et primo constitutum ab ipso Domino in paradiso. Et cum bona matrimonii sint fides, proles, et sacramentum, fides thori, proles ad cultum Dei, sacramentum Christi et ecclesiæ, apparet quod in hac vita maxime desirabile, bonum, et privilegiatum, est matrimonium. Nam sola proles ex matrimonio legitimo suscepta a dignitatibus tam ecclesiasticis quam civilibus non est exclusa, cum tamen aliter geniti repellantur tanquam spurii.

[§ 78.] *De reverentia matrimonii.*

On the reverence due to holy matrimony.

Propter hoc præcipimus quod matrimonia cum honore celebrentur et reverentia, non cum risu vel joco, non in tabernis, potationibus publicis, seu commessationibus. Nec quisquam annulum de junco, vel quacunque alia vili materia, vel pretiosa, jocando manibus innectat muliercularum, ut liberius cum eis fornicetur, ne dum jocari se putat oneribus matrimonialibus se abstringat. Nec de cætero detur alicui fides de matrimonio contrahendo, nisi coram sacerdote aut tribus vel quatuor personis fidedignis propter hoc convocatis, ita quod nullatenus per verba de præsenti contrahant: nec post matrimonium per verba de futuro contractum carnaliter commisceantur nisi rite canon[ic]is denuntiationibus præmissis, tam ubi mas quam ubi fœmina retro conversati sunt. Nihilominus etiam quoniam non mediocriter turbant ecclesiam Dei et pericula animabus ingerunt taliter contrahentes, statuimus quod tales ad nos transmittantur et ii qui hujusmodi contracti[bu]s interunt prohibitis, et auctoritatem et consensum præstiterint, et nos illos ad sedem apostolicam transmittemus, tanquam perturbatores ecclesiæ pacis et contemptores ecclesiasticorum mandatorum. Et hoc statutum præcipimus omni die Dominica populo denuntiari.

[§ 79.] *De forma contrahendi.*

On the proper form for

Item præcipimus quod sacerdotes [doceant] personas contrahentes hanc formam verborum in Gallico et in Anglico,

[1] In Wilkins the heading of this section is "De matrimonio contrahendo."

"Ego vero accipio te N. in meum, vel meam;" similiter mulier dicat, "Ego accipio in meum." In his enim verbis consistit vis magna, et matrimonium contrahitur. Nec sine trina denuntiatione facta publice in ecclesia et solemniter, præsumat sacerdos aliquas conjungere personas matrimonialiter, pro quibus denuntiationibus faciendis nihil omnino exigatur. Et si utraque persona conjungenda omnino fuerit incognita, nullo modo præstet sacerdos auctoritatem tali contractui, nisi prius ei legitime constiterit quod personæ legitimæ sint ad contrahendum. Similiter, si altera illarum incognita fuerit, literas habeat testimoniales quod legitime possit contrahere, et quod trina facta fuerit denuntiatio in parochia illius.

c. 1223. — contracting marriage, and on the publication of banns.

[§ 80.] *De clandestinis matrimoniis.*

Prohibemus similiter clandestina matrimonia, præcipientes quod publice fiant in facie ecclesiæ, præsente sacerdote ad hoc vocato. Si vero secus actum fuerit, non approbantur nisi de nostra speciali auctoritate. Sacerdos autem qui tales conjunctiones prohibere contempserit, vel talibus interesse præsumpserit, vel quilibet alius regularis, secundum statuta Concilii ab officio per triennium suspendatur, gravius puniendus si culpæ quantitas postulaverit. Sed etiam iis qui taliter copulari præsumpserint, etiam in gradu concesso, condigna pœnitentia injungatur.

On clandestine marriages.

[§ 81.] *De sortilegiis et maleficiis vitandis in matrimoniis, et pœna celantium impedimenta.*

In nuptiis semper prohibeantur sortilegia sub pœna excommunicationis fieri et maleficia; et sub tali pœna teneantur omnes qui celant impedimenta matrimonii,—Votum, Ordinem, Consanguinitatem, Affinitatem, Disparem cultum, Compaternitatem, et hæc [*sc.* Compaternitas] tantum quatuor personas excludit de matrimonio, compatrem et commatrem, filiolum, fratrem vel sororem spiritualem, filium vel filiam patrini. Et ista comminatio in singulis parochiis frequenter recitetur.

Sorcery forbidden in marriage; those concealing lawful impediments to be punished.

[§ 82.] *De matrimonio prohibito in affinitate carnali vel spirituali.*

Ad hæc prohibemus ne vir contrahat cum aliqua consanguinea uxoris suæ, similiter nec mulier cum aliquo consanguineo quondam viri sui, usque ad quartum gradum. Item susceptus in baptismo non contrahat cum filia suscipientis vel ante vel post compaternitatem genita.

On carnal or spiritual affinity as a bar to marriage.

c. 1223.

[§ 83.] *Ne quis super dubio casu matrimonii cognoscat diffinire sine episcopo.*

Doubtful cases in matrimony to be referred to the bishop.

Nullus officialis, decanus, vel sacerdos, in dubio casu, inconsulto episcopo causam matrimonii præsumat diffinire, sive pro matrimonio sive contra matrimonium pronunciando; sed ad episcopum referantur omnes matrimonii dubietates. Item commoneant et prohibeant sacerdotes, ne quisquam cum ea contrahat matrimonium quam vivente marito suo polluit per adulterium: et hoc si adulter fidem dederit adulteræ de ea ducenda, adhuc viro suo vivente, vel si etiam adultera vel adulter in mortem viri machinati sint.

[§ 84.] *Quod prægnantes sibi provideant cum tempus partus appropinquat.*

Women duly to prepare for the time of childbirth.

Item commoneant sacerdotes mulieres prægnantes de parochia sua, ut cum tempus partus instare intelligunt, sibi prospiciant ut aquam promptam habeant et paratam; et quod propter imminens periculum locutæ fuerint de confessione cum sacerdote, ne subito præoccupatæ non possint cum voluerint copiam habere sacerdotis.

[§ 85.] *Ne conjugati transeant ad religionem* [in]*consulto episcopo.*

No married person to join a religious community without the bishop's licence.

Item doceant sacerdotes frequenter populum et prohibeant sub anathemate ne alter conjugum transeat ad religionem, nec recipiatur, nisi per nos vel per licentiam nostram. Item moneant sacerdotes mulieres ne faciant vota sua nisi cum magna deliberatione, et cum consensu virorum suorum et consilio sacerdotum.

[§ 86.] *Quod de cætero in quinto gradu consanguinitatis contrahere liceat.*

It is lawful to marry in the fifth degree of consanguinity.

In generali Concilio statutum est,[1] quod prohibitio copulæ conjugalis quartum consanguinitatis et affinitatis gradum non excedat de cætero, quoniam sine gravi dispendio animarum hujusmodi prohibitio non potuit in ulterioribus gradibus observari; unde cum jam usque ad quartum gradum prohibitio conjugalis copulæ sit restricta, sancitum est ut si qui contra hujusmodi prohibitionem præsumpserint de cætero copulari, nulla longinquitate defendantur annorum, cum diuturnitas temporis peccatum non minuat sed augeat. Prohibitiones vero de conjugio de secundo et tertio affinitatis genere minime contrahendo, et de sobole suscepta ex secundis nuptiis cognationi viri non copulanda prioris, vobis denunciamus auctoritate Concilii abrogatas, et quod tales de cætero libere contrahere permittuntur.

[1] Conc. Lat., c. 1.

[§ 87.] *De monitione facienda in ecclesiis cum matrimonia sint contrahenda.* c. 1223.

Item, cum matrimonia fuerint contrahenda in ecclesiis, per presbyteros publice proponantur, competenti termino præfinito ut infra illum qui voluerit et valuerit legitimum impedimentum opponat; et presbyteri nihilominus investigent utrum aliquod impedimentum obsistat. Cum autem probabilis apparuerit conjectura contra copulam contrahendam, contractus interdicatur expresse, donec quid fieri debeat super eo manifestis constat documentis. Soboles vero suscepta in gradu prohibito, etiam ignoranter, prorsus illegitima censeatur, de parentum ignorantia nullum habitura subsidium, cum taliter contrahendo non expertes scientiæ, vel saltem ignorantiæ affectatores, videantur. Pari modo proles illegitima censeatur, si ambo parentes impedimentum scientes legitimum præter omne interdictum etiam in conspectu ecclesiæ contrahere præsumpserint. Si quis autem ad impediendum legitimam copulam malitiosum impedimentum objecerit, ecclesiasticam non effugiet ultionem.

Due notice to be given in churches when marriages are about to be solemnized.

[§ 88.] *De testibus recipiendis ad probandam consanguinitatem.*

Item statutum est, ut in consanguinitatis gradibus computandis testimonium de auditu non valeat, nisi personæ graves extiterint quibus merito fides sit adhibenda, et ante motam litem testificata didicerint ab antiquioribus suis, non uno utique cum non sufficeret ille si viveret, sed a fidedignis et omni exceptione majoribus; cum satis videretur absurdum illos admitti quorum repelluntur auctores.

On receiving witnesses to prove consanguinity

[§ 89.] *De sacramento extremæ unctionis.*

Sacramentum vero extremæ unctionis, cum sit sacramentum exeuntium, quam sit necessarium patet ex verbis beati Jacobi, qui ait, "Infirmatur quis ex vobis? convocet sacerdotes," et cætera. Et propter hoc præcipimus, quod ad sacramentum extremæ unctionis moneant frequenter populum sacerdotes, in necessitate videlicet, et non tantum divites sed etiam pauperes, senes et juniores, omnes maxime a quatuor[1] annis et supra; et omnibus petentibus et pœnitentibus gratis exhibeant hoc sacramentum in necessitate cum fuerint humiliter requisiti.

On the sacrament of extreme unction.

[1] In Wilkins "a quatuordecim annis."

c. 1223.

[§ 90.] *De eodem.*

On the same.

Item moneant sacerdotes frequenter populum hoc sacramentum licite [iterari] posse, scilicet in qualibet gravi infirmitate de qua metus imminet mortis. Dicant etiam ac denuncient confidenter, quod post susceptum hoc sacramentum licitum est reverti ad opus conjugale.

[§ 91.] *De eodem.*

On the same.

Cum reverentia deferatur oleum sanctum ad infirmos, et eos inungant sacerdotes cum magno honore et orationum celebritate, quæ ad hoc sunt ordinatæ: et nihil inde, sicut nec pro aliis sacramentis, exigant, sive a paupere sive a divite.

[§ 92.] *De testamentis ordinandis, et memoria fabricæ Sarum ecclesiæ.*[1]

The claims of the fabric of the church of Sarum to be remembered in wills.

Præcipimus quod laicis inhibeatur frequenter ne testamenta sua faciant sine præsentia sacerdotis, sicut diligunt quod eorum voluntates extremæ adimpleantur. Inter alia etiam singuli sacerdotes infirmos suos moneant et efficaciter inducant quod fabricæ Sarum, matricis ecclesiæ suæ memores, prout Deus illis inspiraverit, in testamento suo de bonis suis relinquant; sacerdotes etiam et clerici alios exemplo suo ad id faciendum [inducant (?)], matricem ecclesiam suam Sarum in testamento suo prout decet respicientes. Sacerdotibus autem similiter inhibemus ne testamenta sua per manum ordinent laicalem.

[§ 93.] *Ne personæ ecclesiasticæ ædificent in feudo laicali.*

No ecclesiastical person to build on a lay fee.

Et quoniam omnino injustum est, ut quem ecclesia recipit pauperem et extraneum, in alieno efficiat divitem et in suo recipiat fraudatorem, sacrorum canonum statuta sequentes districte præcipimus, quod nullus omnino qui stipendio militat ecclesiæ in solo ædificet laicali, vel summam seu formam rerum suarum ad feudum transferat laicale, præcipue illarum rerum quas consideratione ecclesiæ vel ecclesiasticorum beneficiorum perceperit.[2] Quod si contra hoc statutum præsumpserit, tanquam defraudator ecclesiasticæ substantiæ, quicquid, occasione talis præsumptionis, damni vel incommodi

---

[1] The heading of this section in Wilkins runs thus:—"Ne laici "faciant testamentum sine sacer- "dote." All that relates to Sarum is of course omitted. In our MS. the words "fabricæ Sar. eccl." are erroneously inserted after "testa- "mentis" in the heading.

[2] "perceperunt," MS.

intulerit ecclesiæ vel ecclesiasticis possessionibus, de cujus proventibus dinoscitur laicale feudum ampliasse, illi ecclesiæ restituat de cujus oblationibus, eleemosynis, suffragiis, atque proventibus, constiterit ipsum sumptus fecisse. c. 1223.

[§ 94.] *Ut primo a medicis moneantur ægris ea quæ sunt animæ.*[1]

The duty of physicians in regard to the souls of sick persons.

Cum anima longe pretiosior sit corpore suo, [sub] intermina-tione anathematis prohibemus, ne quis medicorum pro corporali salute aliquid ægro suadeat quod in periculum animæ conver-tatur. Verum cum ipsos ad ægrum vocari contigerit, ægrum ante omnia moneant et inducant quod advocent medicos ani-marum, ut postquam fuerit infirmo de spirituali salute provi-sum, ad corporalis medicinæ remedium salubrius procedatur. Transgressores hujus constitutionis pœnam in Concilio statutam[2] non evadent.

[§ 95.] *De motibus sacerdotum propriis refrenandis.*

Priests not to be influenced by personal feelings in the discharge of their office.

Sacerdotibus in periculo animarum injungimus, ut, [in] exer-cendo officio suo, proprios motus, scilicet, rancores, odia, carnales affectiones, non sequantur, sed adeo sint discreti et providi in præcipiendo, ut, sub pretextu debitæ sibi obedi-entiæ, subditos suos nullatenus scandalizent, quod quandoque contigisse cognovimus. In causa autem pecuniaria, propria auctoritate communionem alicui non interdicant.

[§ 96.] [3]*De regula religionis.*

Newly-founded hospitals to receive their rule from the bishop.

Quoniam religionum nimia diversitas in ecclesia Dei con-fusionem inducit, præcipimus, quod qui volunt domum hos-pitalem fundare, seu sinodochium, de novo, regulam et insti-tutionem a nobis accipiant, secundum quam naturaliter[4] vivant et religiose.

[§ 97.] [3]*De eodem.*

A monk not to live alone.

Scriptum est enim, "Væ soli! quia si ceciderit non haberet "sublevantem."[5] Ideo præcipimus ne monachus solus mo-

[1] This heading is nearly illegible in the MS. In Wilkins it is "Con-"tra periculum animæ."

[2] Conc. Lat., c. xxii.

[3] In Wilkins §§ 96, 97 are headed respectively "Quatenus licet facere "xenodochium" and "Quod non "moretur solus in cella mona-"chus."

[4] "regulariter," Wilkins.

[5] Eccles. iv. 10.

c. 1223. retur, vel in prioratu, vel in cella, vel alicubi, in episcopatu nostro. Nullus etiam in monasteriis sanctimonialium[1] diversa habeat officia quæ consueverunt esse divisa.[2]

[§ 98.] *De reditu ad religionem.*

Renegade monks to be compelled to return to the cloister.

Quoniam quidam apostatæ, salutis suæ immemores, abjecto timore Dei, de ordine suo egredi sine licentia suorum prælatorum, et in sæculo sæculariter conversari, abjecto religionis habitu, non verentur, præcipimus archidiaconis [et] decanis quod, monitione præmissa competenti, tales ad claustrum per ecclesiasticam censuram redire compellantur. Quod si non sic ad resumendum religionis habitum induci possint, jubemus eos comprehendi, et [ad] agendam pœnitentiam in carcerem retrudi.

[§ 99.] *De reverentia cimiteriorum.*

On reverence due to burial places.

Ad hoc prohibemus ne choreæ, vel turpes et inhonesti ludi qui ad lasciviam invitant, fiant in cimiteriis, et ne ibi tractentur causæ seculares ex consuetudine, maxime in quibus agitur de judicio sanguinis. Prohibemus quoque [ne] denunciationes excommunicatorum fiant in ecclesia per laicos, nec in ecclesiis nec extra ecclesias per sacerdotes vel [per clericos].[3]

[§ 100.] *De procurationibus archidiaconorum.*

Procurations due to archdeacons.

Certum est quod, [etsi][4] procurationes ratione visitationis debentur, visitationis officium exercentes non debent quærere quæ sua sunt sed quæ Jesu Christi, prædicationi, exhortationi, correctioni et reformationi insistentes, ut fructus referatur qui non perit. Quapropter, sacri Concilii vestigiis inhærentes,[5] præcipimus, quod procurationes nullatenus dentur nisi personaliter visitationis officium exercentibus; et tunc evectionum, scilicet septem equorum et personarum, mediocritate servata in Lateranensi concilio diffinita; hoc adhibito moderamine, quod cum aliqua ecclesia per se non sufficiat ad procurationem faciendam, duæ vel plures conjungantur in unam. Qui contravenire attemptaverit, secundum statuta Concilii, quod

[1] "religiosorum," Wilkins.

[2] Here the Durham text ends as printed in Wilkins' *Concilia*, i. 583. The remainder is given under the heading of *Constitutiones Ric. Poore* from a MS. in Corp. Chr. Coll., Oxford, *ibid.*, pp. 599–602.

[3] Wilkins, *ib.*; "laicos," Salisb. MS., evidently wrongly.

[4] The MS. appears to read "enim" "quod."

[5] Conc. Lat., c. xxxiii.

acceperit reddat, et ecclesiæ quam taliter gravav[er]it tantum de suo impendat. *c.* 1223.

[§ 101.] *De prædicatoribus episcopi recipiendis.*

On receiving preachers sent by the bishop.

Quoniam propter occupationes multiplices, vel invalitudines corporales, seu alias causas, non sufficiunt episcopi per se ministrare populo verbum Dei, in Lateranensi Concilio statutum est,[1] ut ipsi viros idoneos ad sanctæ prædicationis officium salubriter exequendum assumant. Quibus ad vos ex parte nostra venientibus et exemplo et verbo populum edificantibus, auctoritate ejusdem Concilii præcipimus, cum indiguerint, congrue necessaria subministretis, ne pro necessariorum defectu compellantur desistere ab incepto.

[§ 102.] *De beneficiis magistris scholarum providendis.*

On benefices to be provided for masters of schools.

Item præcipimus, quod aliquod competens beneficium magistro præbeatur qui gratis in grammatica facultate pauperes scholares instruat juxta posse suum, ut sic docentis levetur necessitas, et via pateat discentibus ad doctrinam.

[§ 103.] *De receptione secundi beneficii.*

Acceptance of a second benefice forbidden.

Quoniam in Concilio Lateranensi primo dignoscitur esse statutum,[2] et nuper in generali Concilio evidentius fuit expressum,[3] ut quicunque reciperet beneficium cui esset cura animarum annexa, si prius tale beneficium obtinebat, eo sit ipse jure privatus; et si forte illud retinere contenderit, utroque privetur; archidiaconis, officialibus, decanis, præcipimus districte, quod tam de recipientibus quam de ecclesiis sic receptis post promulgationem statutorum Concilii nos reddant certiores.

[§ 104.] *De personis idoneis præsentandis ad vacantia beneficia.*

On presenting fit persons to vacant benefices.

Præcipimus omnibus patronis ecclesiarum, sive sint seculares personæ sive regulares, quod cum ecclesiasticum vacaverit beneficium de ipsorum donatione, viros idoneos nobis præsentent, quibus morum honestas et literarum scientia suffragentur, sequentes judicium rationis non affectum carnalitatis; alioquin, pro officii nostri debito, de ecclesiis vacantibus, Deum habentes præ oculis, ordinabimus.

[§ 105.] *Ne viri ecclesiastici fidelitatem jurent laicis.*

Ecclesiastical persons not

Sacri Concilii auctoritate interdicimus viros ecclesiasticos, nihil temporale a laicis obtinentes, sacramentum fidelitatis

[1] Cap. x.
[2] Cap. xxix.
[3] Conc. Oxon., an. 1222, cap. xxxvii.

c. 1223. to swear fealty to the laity.

laicis præstare. Item, eadem auctoritate præcipimus, ne patroni vel advocati de ecclesiis et de ecclesiasticis personis occasione advocationis plus usurpent quam eis in jure sit permissum et quam sacri canones eis concedunt.

[§ 106.] *De patronis ecclesiarum.*

Patronage of churches forfeited by murder of clerics.

Sacri nihilominus Concilii provisione diffinitum est,[1] si patroni vel advocati aut feodotarii seu vice-domini alicujus ecclesiæ rectorem, vel alium clericum, per se vel per alios occidere ausu nefario præsumpserint, patroni jus patronatus, advocati advocatiam, feodotarii feudum, vice-domini vice-dominatum, usque ad quartam generationem amittant. Et posteritas talium in clericorum collegium nullatenus assumatur, nec in regularibus alicujus domibus prælationis assequatur honorem: et hoc volumus sæpius in ecclesiis denuntiari.

[§ 107.] *De stipendiis sacerdotum.*

On the stipends of priests.

Cum "os bovis triturantis alligari non debeat," . . . . .[2] sufficiens, auctoritate Concilii præcipimus ut, non obstante aliqua consuetudine, portio presbyteris parochialibus assignetur. Qui vero ad turpe compendium et stipendium deforme[3] officium sacerdotis non erubescunt assumere, tanquam vilissimos, et per quos vituperatur non modicum ministerium nostrum, cum eorum habuerimus notitiam de episcopatu nostro expellemus; hanc illis pœnam infligentes qui sibi tales adjungere non erubescunt, quod sacerdoti substituendo vel duplo majori stipendio, vel triplo si viderimus expedire, providebit, vel in propria ministret, persona in illa ecclesia cui injuriatum est.

[§ 108.] *De vicariis faciendis.*

On constituting vicars for certain parishes.

Qui parochialem habet ecclesiam, si in ea [non] velit residere, ordinet in illa perpetuum vicarium quantum in ipso est canonice statuendum, qui competentem habeat de ipsius ecclesiæ proventibus portionem. Qui vero plures habuerit

[1] Conc. Lat., c. xlv.

[2] The Corpus MS. has here the following words, evidently omitted by mistake in our text, "præsentandi capellani in capitulis generalibus particulas stipendiorum suorum scriptas statim tradant archidiaconis, ut videri possint si stipendia sufficiant et ipsis et eorum ministris necessariis, ut, si opus sit, incontinenter suppleatur sufficiens," &c. . . .

[3] "Stipem deformem," MS.

ecclesias parochiales, ante Concilium adeptas, in una resideat in ordine quem illius ecclesiæ cura requirit, et in aliis perpetuos ordinet vicarios quantum in ipso est. Qui vero plures habuerit vicarias, in optione sua sit cui velit adhærere; reliquas vero talibus relinquat qui velint, et sciant, et possint eis deservire, in ordine quem ecclesiæ cura requirit. c. 1223.

[§ 109.] *De observatione constitutionum istarum.*

Auctoritate præcipimus pontificali districte in virtute obedientiæ, quod archidiaconi constitutiones istas, pro communi utilitate editas, et pro correctione excessuum et reformatione morum promulgatas, faciant inviolabiliter observari, transgressoribus debitam pœnam infligentes; provisuri nihilominus quod præscriptas constitutiones transcriptas et correctas habere faciant decanis, decani aliis sacerdotibus, ut sacerdotes, ipsas frequenter habentes præ oculis, in ministeriis et dispensationibus sacramentorum sint instructiores, et in fide docti catholica bene vivendo firmiores. Valete. On the observance of the above constitutions.

CXLII.

Carta de ordinatione et dispositione Ricardi episcopi Sarum circa ecclesiam de Candel. 1224. April 25.

Lib. Evid. B. 340; C. 343. Reg. Rubr. 340.

Universis ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:— Ordinance by bishop Poore respecting the church of Caundle.

Noverit universitas vestra, quod cum prior et conventus de Brommore ordinationi ac dispositioni nostræ commississent quicquid juris habuerunt in ecclesia de Candel, cum per eorum instrumenta nobis de eorum jure constaret, de prædicta ecclesia ita ordinavimus,—videlicet, quod prior et conventus de Monasterio Ederoso nomine perpetui beneficii annuatim percipient de eadem ecclesia quinque marchas sterlingorum ad quatuor anni terminos per manum rectoris illius ecclesiæ qui pro tempore fuerit, ab episcopo Sarum tanquam patrono illius ecclesiæ et episcopo in perpetuum promovendus, qui rector totum residuum recipiet et onera ecclesiæ ordinaria sustinebit.

Et ut hæc nostra ordinatio futuris temporibus firma et stabilis perseveret ad majorem securitatem huic scripto in modum cyrographi confecto, cujus una pars penes ecclesiam

1224. April 25. Sarum, altera penes monasterium prædictum remanebit, appositum est signum nostrum, una cum sigillo capituli Sarum, et sigillo prioris et conventus de Brommore.

Actum apud Sarum anno Domini M. CC. XXIIII., XVII° kalend. Maii. His testibus, dominis W[illelmo] de Wenda, decano; G[alfrido,] præcentore; R[oberto de Hertford,] cancellario; E[dmundo Rich,] thesaurario Sarum; W[illelmo de Merton,] archid. Berkscire; R. de Maupodre; B. W.; et aliis.

1224. May 1 [or Apr. 15].

CXLIII.

[*Carta Ricardi episcopi Sarum de ordinatione ecclesiæ de Ebbesborne Wake.*]

Lib. Evid. B. 341; C. 344. Reg. Rubr. 341.

Ordinance respecting the church of Ebbesborne Wake.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, R[icardus] divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino æternam:—

Noverit universitas vestra, quod cum prior et conventus de Brommore ordinationi et dispositioni nostræ commisissent quicquid juris habuerunt in ecclesia de Eleburne[1] Wake, nos cum tam per instrumenta quam per eorum possessionem de ipsorum jure nobis constaret, de prædicta ecclesia ordinavimus in hunc modum;—videlicet, quod dicti prior et conventus futuris et perpetuis temporibus percipient nomine beneficii medietatem garbarum de decimis de prædicta parochia provenientibus; aliam medietatem prædictarum garbarum cum omnibus aliis decimis percipiente memoratæ ecclesiæ persona qui pro tempore fuerit, ab episcopo Sarum tanquam patrono illius ecclesiæ et episcopo in perpetuum promovendus. Aream etiam in qua dicti canonici possunt bladum quod in præfata ecclesia percipient, collocare, eisdem concessimus de terra prædictæ ecclesiæ ipsis assignandam. Concedimus etiam, si in hoc commode concordare possint dicti canonici et rector illius ecclesiæ, quod dictis canonicis assignetur in loco certo certa et limitata portio garbarum nomine medietatis garbarum parochiæ præfatæ percipienda, ut utriusque partis tranquillitati uberius possit provideri. Onera etiam moderna ordinaria et extraordinaria inter se pro rata partiantur dicti prior et conventus et rector memoratus.

Et ut hæc ordinatio nostra rata permaneat, ad majorem securitatem, huic scripto in modum cyrographi confecto, cujus una pars penes ecclesiam Sarum, altera pars penes monasterium

[1] "Enelebume," C.

de Brommore, remanebit, appositum est signum nostrum una cum sigillo capituli Sarum, et sigillo prædictorum prioris et conventus de Bromore. 1224. May 1 [or April 15].

Actum apud Sarum anno ab Incarnatione Domini M. CC. XXIIII., Kal.[1] Maii. His testibus, domino W[illelmo de Wanda] decano; G[alfredo] cantore[2]; R[oberto de Hertford] cancellario; et aliis.

CXLIV.

Finalis concordia inter Thomam de Bauelingham et uxorem ejus, et Ricardum Sarum episcopum, de hundredo de Godalmynge. 1224. May 24.

Lib. Evid. B. 363; C. 386. Reg. Rubr. 363.

Quit-claim of rights in the hundred and manor of Godalming to the bishops of Salisbury.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium in crastino Ascensionis anno regni regis Henrici, filii regis Johannis, octavo, coram Martino de Patishal, Thoma de Multone, Stephano de Segrave, Thoma de Haydene, Roberto de Lexintone, Galfrido le Sauvage, justitiariis, et aliis domini regis fidelibus tunc ibi præsentibus, inter Thomam de Baueligham et Mabiliam uxorem suam, petentes, et Ricardum episcopum Sarum, tenentem, de hundredo de Godalmining cum pertinentiis, unde placitum fuit inter eos in præfata curia, scilicet quod prædicti Thomas et Mabilia remiserunt et quietum clamaverunt de se et hæredibus ipsius Mabiliæ ipsi episcopo et successoribus suis, et ecclesiæ suæ de Sarum, in perpetuum totum jus et clamium quod habuerunt in toto prædicto hundredo cum pertinentiis, et similiter idem Thomas et Mabilia remiserunt et quietum clamaverunt totum jus et clamum quod habuerunt in manerio de Godalmining cum pertinentiis, salvo ipsis Thomæ et Mabiliæ et hæredibus ipsius Mabiliæ tenemento suo cum pertinentiis quod ipsi tenent in Ardindone et in Kateshill; et pro hac remissione, quieta clamatione, fine, et concordia, idem episcopus dedit ipsis Thomæ et Mabiliæ triginta quinque marcas argenti.

[1] So in C. "xvii. kal.," B., Reg. Rubr.

[2] "cantatore," C.

CXLV.

1224. June 28.

Compositio inter rectorem de Brichtwalton et abbatem et conventum de Bello super decimis, &c.

Lib. Evid. B. 336; C. 338. Reg. Rubr. 336.

Composition with Battle Abbey respecting tithes at Brightwalton.

Noverint omnes ad quos præsens scriptum pervenerit quod cum mota esset lis inter Stephanum rectorem ecclesiæ de Brichtwalton ex una parte et abbatem et conventum de Bello ex alia, super decimis assarti del Holm quod factum fuit tempore hujus compositionis, et super decimis exituum centum ovium quas Hardingus quondam habuit in pastura abbatis apud Brichtwalton, et super oblationibus messuagii ejusdem Hardingi, et pane benedicto, et candela, et denariis sancti Petri, et super decimis feni, columbarii, casei, lanæ, pullanorum et vitulorum de dominico abbatis in eadem villa, coram decano et præcentore et cancellario Sarum, judicibus a domino papa delegatis, tandem lis mota hoc fine conquievit;—videlicet, quod abbas et conventus dederunt et concesserunt dicto Stephano et successoribus suis in perpetuum xvi. acras terræ, croftam quæ appellatur Gilibertesbrech et quatuor acras in bosco de Hemele nomine ecclesiæ in perpetuum possidendas, simul cum pastura xx. ovium cum ovibus abbatis, et pasturam centum ovium quas prius habebat ubique cum ovibus abbatis; immunes autem erunt dicti abbas et conventus a præstatione dictarum decimarum petitarum.

Et ut hæc prædicta concessio rata sit, et stabilis perseveret confecta sunt tria instrumenta concepta sub hoc eodem tenore; quorum unum remanebit penes abbatem et conventum, aliud penes rectorem ecclesiæ de Brichtwaltone qui pro tempore fuerit, tertium in thesauraria Sarum; quibus omnibus ad majorem securitatem appensa sunt sigilla tam domini Sarum quam judicum delegatorum, ac Willelmi de Merton, archidiaconi Berksyriæ, et partium; anno gratiæ M. CC. XXIV., apud Radinge, in vigilia apostolorum Petri et Pauli.

CXLVI.

1225.

Carta de ordinatione et dispositione Ricardi episcopi Sarum circa ecclesiam de Candel.

Lib. Evid. B. 340; C. 342. Reg. Rubr. 340.

Further ordinance by bishop Poore respecting

Universis sanctæ matris ecclesiæ ad quos præsens scriptum pervenerit Ricardus, divina miseratione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino :—

Universitati vestræ notum facimus, quod W. prior et conventus de Brommora, unanimi assensu, et per publicum instru-

mentum, sigillo ejusdem monasterii munitum, ordinationi et dispositioni nostræ commiserunt quicquid juris habere videbantur in ecclesia de Candel. Cum autem per instrumenta eorum plenius nobis constaret de jure eorundem, de prædicta ecclesia ita ordinavimus,—videlicet, quod prior et conventus de Monasterio Ederoso nomine perpetui beneficii annuatim percipient de eadem ecclesia quinque marcas sterlingorum ad duos anni terminos, scilicet ad Natale Domini xxxiii. sol. et iv. den., ad Pentecosten xxxiii. sol. et iv. den. per manum rectoris dictæ ecclesiæ, qui pro tempore fuerit, ab episcopo Sarum tanquam vero patrono illius ecclesiæ in perpetuum instituendus, vel per manum illius qui eam cum vacaverit in custodia tenuerit. Rector vero illius ecclesiæ quicunque fuerit a domino episcopo institutus, totum residuum omnium ad dictam ecclesiam pertinentium recipiet, et omnia onera ad ecclesiam de jure spectantia sustinebit. Ordinavimus etiam quod rector, quicunque fuerit processu temporum, infra tres septimanas proximas post institutionem suam prænominatis priori et conventui de Monasterio Ederoso cautionem præstabit juratoriam, coram nobis et successoribus nostris vel officialibus nostris, quoad prædictum redditum quinque marcarum ut supradictis terminis et loco fideliter et sine omni dilatione et difficultate præfatis priori et conventui, tam de solutione prædicti redditus quam de transgressione termini non servati, satisfaciet. 1225. the church of Caundle.

Ut autem hæc nostra ordinatio futuris temporibus firma et perpetua perseveret, ad majorem securitatem huic scripto in modum cyrographi confecto, cujus una pars penes ecclesiam Sarum, altera penes Monasterium Ederosum, tertia pars penes ecclesiam de Candel, remanebit, appositum est signum nostrum, una cum sigillo capituli Sarum, et sigillo prioris et conventus de Brommora.

Acta apud Sarum, anno ab Incarnatione Domini MCCXXV.

CXLVII.

Libertas et jurisdictio hominum de Stratford Decani, et tenentium de communa canonicorum, pertinent ad dominum decanum ejusdem ecclesiæ. [1225.]

Reg. Rubr. fol. 2.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit Ricardus divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:— Ordinance by bishop Poore respecting the prebend of

Noverit universitas vestra quod cum vacaret præbenda Veteris Sarum, decedente dilecto filio nostro Hugone de Templo

[1225.] canonico Sarum,[1] cujus animæ propitietur Altissimus, nos de communi assensu domini W[illelmi de Wanda] decani et capituli Sarum, propter pacem et tranquillitatem ejusdem ecclesiæ in perpetuum confirmandam, de dicta præbenda ita ordinasse; videlicet, quod retinuimus nobis et successoribus nostris omnem jurisdictionem quam [habere] solebant decanus et canonicus prædictæ præbendæ, tam in præbenda quam in civitate, salva libertate clausi et jurisdictione hominum de Stratford qui olim pertinebant ad præbendam de Graham et hominum decani de Stratford Decani, quas dicto decano et successoribus suis concessimus; ita quod prædicta jurisdictio præbendæ et civitatis, per nos et successores nostros, alii quam archidiacono vel officiali nostro vel alicui vicario in vicaria dictæ præbendæ constituendo committatur. Retinuimus etiam de communi consensu, tam capituli quam nostro, ad opus nostrum et successorum nostrorum totum dominicum præfatæ præbendæ, et tenentes cum eorum tenementis et cum mansis in civitate ad præbendam pertinentibus et pratis et portionibus ad eandem pertinentibus; decano autem et capitulo Sarum omnes domos quas inhabitabat dictus canonicus, cum horreis et area in qua sitæ sunt dictæ domus, assignavimus in perpetuum possidendas; decimas etiam omnium garbarum et feni totius prædictæ præbendæ caritative communes Sarum ecclesiæ contulimus.

Old Sarum and the assignment of Stratford to the dean.

Et in hujus rei testimonium præsenti scripto sigillum nostrum apposuimus.

CXLVIII.

c. 1225. *Carta de ecclesia Sanctæ Elenæ Abendon., quam ejusdem loci abbas et conventus acceperunt ad firmam, quod nihil juris in eadem ecclesia occasione illius firmæ vendicabunt.*

Lib. Evid. B. 166; C. 203. Reg. Rubr. 166.

Reverendo domino ac patri in Christo R[icardo], Dei gratia Sarum episcopo, R[obertus], divina miseratione Abbendonensis monasterii minister humilis, et ejusdem loci conventus, tam debitam quam devotam patri ac domino reverentiam et obedientiam:—

Disclaimer by the abbey of Abingdon of any fresh right in the church of St. Helen,

Sanctæ paternitati vestræ significamus, fideliter promittentes, quod in ecclesia Sanctæ Elenæ de Abbendon, quam a Ste-

[1] He is said to have died in 1225. Jones' *Fasti Eccl. Saresb.*, ii. 419.

phano de Columpna domini Papæ subdiacono ad firmam pro bono pacis de gratia et convenientia nostra recepimus, nihil aliud juris [quam] quod in eadem ecclesia prius habuerimus occasione illius firmæ nobis vendicabimus, cum processu temporis dicta ecclesia ad prænominatum Stephanum quocunque casu desierit pertinere. c. 1225. which is farmed from Stephen de Columna.

In hujus rei testimonium literas nostras patentes sigillis nostris signatas vobis transmittimus. Valeat semper in Domino sancta paternitas vestra.

CXLIX.

Carta prioris et conventus de Merton de donatione ecclesiæ de Tarent Sarum episcopo. [1225.]

Lib. Evid. B. 185; C. 222. Reg. Rubr. 184.

Universis Christi fidelibus ad quos præsens scriptum perveneri, E[gidius de Bourne] prior de Merton et ejusdem loci conventus, salutem æternam in Domino:— The prior and convent of Merton grant the church of Tarrant Keynes to the bishop of Sarum.

Ordinationem quam dilecti in Christo W. archidiac. Berkeyre, et magister E. de Derham, canonici Sarum, de ecclesiis de Tarente Kaaignes, de Cumbe, et de Lulleworth, et de Sumerford, de unanimi venerabilis patris R[icardi] Sarum episcopi consensu et nostro, fecerunt,[1] ratam habentes et gratam, totam ecclesiam de Tarente cum omni jure tam personatus quam patronatus ad eam pertinente dicto venerabili patri R[icardo] Sarum episcopo et ejusdem successoribus concedimus, qui de terris ac fructibus dictæ ecclesiæ sanctimonialibus de Tarent quam viderit expedire portionem assignabit earum propriis usibus profuturam. Quod si cartas vel instrumenta aliqua habuerimus præfatis ordinationi et concessioni contraria, quantum ad easdem ordinationem et concessionem pertinet, cassa sunt et inutilia, nullas omnino vires habitura.

Ad majorem autem memoratæ ordinationis et concessionis firmitatem, præsenti scripto sigillum capituli nostri et nostrum est appensum sive appositum.

---

[1] "This settlement of the several churches above mentioned will be found in the *Osmund Register*, ii. 26." *Jones.*

CL.

1226. Oct. 20.

Carta de vicesima [sic] *portione clericorum regi Anglie attributa, ut hæc prestatio in consuetudinem non trahatur.*

Lib. Evid. B. 40; C. 69. Reg. Rubr. 40.

The grant of one-sixteenth to the king not to be drawn into a precedent.

Henricus, Dei gratia, rex Anglie, dominus Hibernie, dux Normannie [et] Aquitanie, et comes Andegavie, venerabili patri Ricardo, eadem gratia episcopo Sarum, salutem:—

Cum propter urgentia negotia nostra dominus papa, Honorius III., archiepiscopis et episcopis regni nostri per literas apostolicas dedisset in mandatis, ut clerum Anglie sibi subditum monerent diligenter et inducerent, quod de beneficiis suis competens auxilium caritative nobis facere deberent ad conservationem pacis ecclesiastice et regni nostri, clerus præfatus ad faciendum præmissa pia devotione inductus liberaliter concessit et benigne sextamdecimam partem beneficiorum suorum secundum æstimationem competentem unius anni factam, scilicet, tempore quo collecta fuit vicesima in succursum Terre Sanctæ, nobis per manus suas proprias collectam largiri, ita tamen quod ex hac gratia gratis et liberaliter tunc nobis impensa, processu temporis ecclesiis vel ecclesiasticis personis seu beneficiis nullum posset aliquatenus prejudicium generari.

Nos igitur nolentes occasione gratie et liberalitatis nobis, ut præmissum est, affectu favorabili impense, ecclesie Dei archiepiscopis vel episcopis, aliisve prelatis, clericis, aut ecclesiasticis seu religiosis viris, vel ecclesiasticis possessionibus quibuscunque, vel feodis vel hominibus eorum, prejudicium aut gravamen aliquod aliquo tempore generari, nec similem prestationem trahi posse in consuetudinem vel debitum, presentibus literis nostris cum multiplici gratiarum actione protestamur, beneficium taliter nobis collatum ex sola liberali gratia cleri processisse, nec id a nobis vel hæredibus nostris occasione vel exemplo tali in debitum vel consuetudinem trahi posse. Et in hujus rei testimonium has literas patentes fieri fecimus.

Teste meipso apud Westmonasterium xx° die Octobris anno regni nostri x°. Dat. per manum venerabilis patris R[adulfi Nevill], Cycestrensis episcopi et cancellarii nostri, coram H[uberto] de Burgo, justitiario nostro, Jocelino Bathoniensi et Ricardo Sarum, episcopis.

CLI.

Carta conventus Radinge de electione, consensione, et unanimi subscriptione eorundem, pastoris domino Sarum præsentandi. [1226.]

Lib. Evid. B. 171; C. 208. Reg. Rubr. 171.

Presentation of an abbot-elect of Reading to the bishop of Sarum for benediction.

Reverendo patri et domino Ricardo, Dei gratia Sarum episcopo, prior et conventus Radinge salutem, cum omni subjectione et reverentia:—

Vacante abbatia Radinge per decessum bonæ memoriæ S[imonis], quondam abbatis nostri, petita prout decuit a domino rege et concessa nobis liberaliter licentia eligendi abbatem, Nos, pater reverende, ne diutius nobis deesset cura pastoralis, sacri concilii vestigiis inhærentes, examinatis singulorum fratrum votis secundum formam ejusdem concilii, fratrem A. de Latebire, de gremio ecclesiæ nostræ monachum, a majori et saniori parte capituli nostri electum in abbatem suscepimus in pastorem, virum ut credimus tanto sufficientem oneri et tali honore non indignum. Cujus electioni, prout mos est, unanimiter consensimus et subscripsimus. Præsentamus ergo ipsum, prout justum est, vestræ paternitati, supplicantes humiliter ac devote quatinus, examinata pro officii vestri debito ipsius electione, eidem munus confirmationis et benedictionis liberaliter impendere dignemini.

Et ad majus electionis nostræ robur firmitatis, Ego, Radulfus prior subscripsi; ego, Thomas præcentor, consensi; ego, Thomas, sub-prior, subscripsi; ego, Willelmus Hosatus, consensi; ego, Nicholas de la Rugge, subscripsi; ego, Radulfus, sacrista, consensi; ego, Andreas, custos operum, subscripsi.

Valeat paternitas vestra in Domino.

CLII.

Carta de præbendatione ecclesiæ de Teintone cum ecclesiis et capellis et earum pertinentiis. c. 1226.

Lib. Evid. B. 104; C. 140. Reg. Rubr. 104.

Ordinance by bishop Brewer, of Exeter, respecting the prebendal church of Teynton, and the

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Willelmus [Brewer], divina miseratione Exoniensis episcopus, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra, quod nos, inspecta indulgentia felicis memoriæ Honorii papæ tertii venerabili fratri episcopo Sarum, et ejusdem loci capitulo, super præbenda de Teinton quam habuit ecclesia Sarum, concessa, de capituli nostri Exoniensis assensu unanimi, nec non de communi et unanimi

c. 1226. consensu venerabilis patris domini Ricardi Sarum episcopi et ejusdem loci capituli, dictæ præbendæ patronorum, ordinationi nostræ sponte se subjacentium, damno ecclesiæ nostræ Exoniensis et necessitate ecclesiæ Sarum ex concessione hujusmodi sicut decuit ponderatis, communicato [virorum] discretorum et Deum timentium consilio, de ecclesiis ad dictam præbendam spectantibus, invocata Spiritus Sancti gratia, ordinavimus in hunc modum;—videlicet, quod ecclesia de Teigntone, cum capella de Teinguiwik, et ecclesia de Calmintone cum capella sua, et omnibus bonis ad dictas ecclesias et capellas spectantibus, de cætero sint præbendariæ, et eas episcopi Sarum qui pro tempore fuerint cum vacaverint futuris et perpetuis temporibus conferant ut patroni; ita tamen quod nobis et successoribus nostris repræsentetur [et] instituatur is cui fuerit collata præbenda supradicta; salvis competentibus vicariis. Ecclesiæ vero de Kentone et Alfintone cum earum capellis et proventibus et bonis quibuscunque ad eas spectantibus, et decimæ de Euetruwe, in communæ Sarum perpetuos usus cedant, salvis competentibus vicariis. Ecclesia vero de Hurberton cum capellis ejusdem et proventibus et bonis quibuscunque ad eas spectantibus cedat in perpetuos usus cotidianæ distributionis canonicorum Exoniensis ecclesiæ, pro recompensatione multiplicis læsionis quod sustinet ecclesia nostra Exoniensis ex concessione supradicta.

Several churches and chapels belonging to the same.

Et ut hæc nostra ordinatio rata, et stabilis, et inconcussa permaneat in perpetuum, præsenti scripto sigillum nostrum, una cum venerabilis patris episcopi Sarum et capitulorum Sarum et Exoniensis sigillis, apponi fecimus.

CLIII.

c. 1226. [*De præbenda de Bedminstre et cantaria leprosis mulieribus juxta pontem Brichtuiebrig.*]

Lib. Evid. B. 345; C. 352. Reg. Rubr. 345.

Omnibus præsens scriptum visuris vel audituris, Gilebertus de Lacy, canonicus præbendæ de Bedeminstra, salutem in Domino:—

Grant by Gilbert de Lacy, prebendary of Bedminster, of a chantry chapel for the Hospital for leprous

Noverit universitas vestra, me, divini amoris intuitu, concessisse leprosis mulieribus juxta pontem Brichtuiebrig cantariam suam, ita quod nullus admittatur celebrationi divinorum de præbenda de Bedeministra, nisi mulieres leprosæ cum earum familia. Capellanus vero earum, sive fuerit annalis sive non, fidelitatem et obedientiam faciet ecclesiæ de Bedeministra, ita

quod in nullo eam defraudabit. Dictæ autem leprosæ nullas habeant campanas, nisi manuales tantum, et illæ non dependeantur; nec in earum cimiterio aliqua corpora mortuorum sepeliantur nisi tantummodo corpora ipsa leprosarum, et earundem procuratoris qui pro tempore ministraverit. Capellanus autem illarum nullum faciet annuale vel tricennale pro aliquo de præbenda de Bedeministra; similiter capellanus de Bedeministra confessionem familiæ dictarum leprosarum audiet annuatim. Dictæ autem leprosæ nullam faciant die S. Johannis collectionem; diebus autem dominicis et festivis, nullus parochianorum de Bedeministra admittetur in capella dictarum leprosarum ad panem benedictum, vel aquam benedictam; et capellanus earum [si] in aliquo præcedentium matricem ecclesiam defraudaverit a capellano de Bedeministra suspendetur donec digne satisfaciet. Familia autem dictarum leprosarum in die Natalis Domini, in Purificatione, in die Earasceves, in die Paschæ, et in festo ecclesiæ, ad matricem ecclesiam veniet, et oblationem suam more debito faciet, et secundum exigentiam jura sua ibidem recipiet. Præterea sciendum est quod dictæ leprosæ concesserunt in perpetuum quandam terram cum suis pertinentiis et libertatibus matrici ecclesiæ, illam videlicet quam Johannes filius Osmundi et Robertus Rat, tenuerunt, cum consensu et confirmatione domini Thomæ de Berkeleya fundatoris ipsius hospitalis. Hanc autem concessionem et donationem fecerunt dictæ leprosæ dictæ matrici ecclesiæ ne occasione earum eadem ecclesia damnum vel detrimentum incurrat. *c.* 1226. — women at Bristol, reserving the rights of the mother church of Bedminster.

Ut hæc mea donatio et confirmatio robur obtineat, præsenti scripto sigillum meum apposui, et, ad majorem securitatem tria confecta sunt instrumenta, sub eisdem tenore et verbis concepta, quorum primum remanet penes leprosas, aliud penes ecclesiam de Bedeministra, tertium in thesauraria Sarum.

CLIV.

[*De ordinatione ecclesiarum de Shipton et Brikeleswrth.*] *c.* 1226–28.

Lib. Evid. B. 298; C. 299. Reg. Rubr. 122.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis præsentem cartam visuris vel audituris, Adam de Brimtone salutem in Domino:— Adam de Brunton submits the patronage of the churches of Shipton and Brickles-

Scire volo universos, quod ego dictus patronus ecclesiarum de Siptone et de Brikeleswrth spontanea voluntate, appellatione remota, simpliciter et absolute subjeci me, quantum ad jus patronatus pertinet, ordinationi et dispositioni venerabilis patris Ricardi Sarum episcopi, vel illorum qui ad ejusdem

c. 1226–28. episcopi instantiam ordinationem ecclesiarum de Siptone et de Brikeleswrth cum omnibus pertinentiis in se volint suscipere, ratum habiturus et gratum, cessantibus omni contradictione et appellatione, quicquid idem venerabilis pater, vel illi quos ipse providerit, ordinabunt et statuent super dictis ecclesiis cum omnibus ad easdem pertinentibus. Et ne locus possit esse contradictionis, per præsentem cartam [cui] sigillum meum apposui, tactis sacro-sanctis et fide interposita, me eidem episcopo obligavi.

worth to the bishop of Sarum.

His testibus, Helya Ridel, magistro Luca, Valentino, canonicis Sarum; Willelmo de Leycestre; Galfrido, capellanis; T., clerico; et multis aliis.

CLV.

c. 1226–28. [*Quieta clamatio Radulfi de Vallibus episcopo et ecclesiæ Sarum de manerio de Cherdestocke.*]

Lib. Evid. B. 307; C. 308. Reg. Rubr. 307.

The manor of Chardstock quitclaimed by Ralph de Vaux to the bishop and church of Sarum.

Sciant præsentes et futuri quod ego Radulfus de Vallibus remisi et quietum clamavi, pro me et hæredibus meis, totum jus et clamium quod habui vel habere potui in manerio de Cerdestoke, cum omnibus pertinentiis suis, Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum et Ricardo ejusdem loci episcopo et successoribus suis, pro salute animæ meæ et antecessorum meorum, exceptis terris quas teneo de feodo ejusdem episcopi de eodem manerio, scilicet in Seneberg et Tidderlega, cum suis pertinentiis. Et ut hæc mea remissio et quieta clamancia ratæ et inconcussæ in perpetuum permaneant, eas præsenti carta mea confirmavi.

Testibus, Reginaldo[1] de Kemesey et Gilberto de Stalbrige, clericis, J. R., J. H., G. W., R. R., et aliis.

---

[1] C.; "Bartholomeo," R., Reg. Rubr. Bartholomew de Kemes is said in Jones's *Fasti* to have been prebendary of Grantham Borealis in 1226. There follows in C. 309 a slightly varying version of this grant, with the following witnesses; "Radulfo de Brueria, Geranda de "Munbire, Willelmo filio Lucæ, "Jordano Oliver, Reginaldo de "Ramesbire, Jordano de Molepere, "H. R. O., et aliis."

CLVI.

Carta ecclesiæ Sarum data a Henrico, rege Angliæ, filio Regis Johannis, de concessione et ratihibitione translationis ecclesiæ Sarum, et de confirmatione omnium libertatum a prædecessoribus suis concessarum, et de libertatibus civitati Novæ Sarum concessis, et quod cives similes sint civibus Winton, in omnibus, ubique terrarum Regis pervenirent, salva advocatione.[1]

1227. Jan. 30.

Lib. Evid. B. 33; C. 62. Reg. Rubr. 33.

Charter of Henry III., ratifying the removal of the cathe-

Henricus, Dei gratia rex Angliæ, dominus Hyberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, archiepiscopis episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, vicecomitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis et fidelibus suis, salutem:—

---

[1] "An original copy of this deed "is among the archives of the Cor- "poration of Salisbury (Hatcher "and Benson, p. 730). The follow- "ing summary of its contents is "given from an old parchment roll "belonging to the Corporation. "'The xith yere of the reign of "'king Henry III., the 30th day "'January, it pleased his blessed "'devotion at the reverence and "'honour of God to confirm the "'said translacion, and all such "'grants as had before been given "'to the said bishop, his prede- "'cessors, and him and his church. "'And on that, he of new gave, "'willed and granted to the said "'bishop for him and his suc- "'cessors that the place that was "'called New Sarum should be a "'free city, and that the citizens of "'the same there dwelling should "'be quit through all his land of "'tolls. He willed also and granted "'to the aforesaid bishop and his "'successors that he should enclose "'the said city with competent "'ditches, and hold it as his own "'proper demesne for ever, and so "'it should not be lawful to the said "'citizens to sell, give, or lay to "'wed their burgages or tenements "'that they had or after should "'have in the same city to "'churches or to religious men "'without the licence and will of "'the said bishop and his succes- "'sors. And on that, the said king "'of blessed memory granted to the "'said bishop and his successors "'that they should now take a "'tallage or a reasonable aid of "'the aforesaid citizens for the "'necessity of them and their "'churche, when the said king "'or his heirs should make tal- "'lage on their land, with many "'great privileges liberties and "'franchises, as by his letters "'patent it doth appear. And "'the said bishop rewysed (*sic*)

1227. Jan. 30.

dral from Old to New Sarum, and granting privileges to the citizens and inhabitants of the newly-founded city.

Sciatis nos, ob reverentiam et honorem Dei, et beatæ Mariæ semper virginis, et pro salute nostra et antecessorum nostrorum et hæredum, concessisse et præsenti carta confirmasse Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ, cujus translationem de castro nostro Sar[isberiæ] ad locum inferiorem factam ratam habemus, et in cujus ecclesiæ fundamento primum lapidem posuimus, et venerabili patri Ricardo ejusdem loci episcopo, suisque successoribus, et canonicis ejusdem ecclesiæ et hominibus suis, omnes libertates et liberas consuetudines quas habuerunt temporibus prædecessorum nostrorum regum Angliæ ubicunque locorum in regno nostro per cartas eorundem antecessorum nostrorum vel aliorum de regno nostro dictæ ecclesiæ episcopis et canonicis collatas et confirmatas, sicut cartæ prædecessorum nostrorum et aliorum donatorum rationabiliter testantur. Volumus etiam et concedimus pro nobis et hæredibus nostris, quod locus ille qui dicitur Nova Sar[isberia] sit libera civitas in perpetuum, clausa fossatis sicut inferius notatum est, et quod cives ejusdem civitatis ibidem manentes per totam terram sint quieti de theloneo, pontagio, passagio, paagio, lestagio, stallagio, cariagio, et omni alia consuetudine per totam terram nostram, de omnibus rebus suis quas per terram vel per aquam deportare fecerint. Et prohibemus ne quis eos, aut possessiones, aut terras, aut servientes eorum, contra libertatem cartæ nostræ vexet et disturbet super forisfacturam nostram. Et concedimus quod prædicti cives habeant in perpetuum omnes alias libertates et quietancias per totam terram nostram quas habent cives nostri Wyntonienses.

Volumus et concedimus præfato episcopo et successoribus suis quod prædictam civitatem Novæ Sar[isberiæ], propter metum latronum, fossatis competentibus claudant et teneant in perpetuum, sicut proprium dominicum suum, salva nobis et hæredibus nostris advocatione ejusdem sedis et omni alio jure quod in ea vacante, sicut in aliis cathedralibus ecclesiis vacantibus in regno nostro, habemus et habere debemus. Non autem licebit civibus prædictis burgagia vel tenementa quæ habent et habituri sint in eadem civitate ecclesiis vel viris

---

" ' peaceably the said grant until
" ' the 5th March 23 Edw. I., at
" ' which time the said king Ed-
" ' ward made his land to be tallied,
" ' and for that by reason of the
" ' aforesaid privileges Simon de
" ' Ghaunt that time bishop of New
" ' Sarum desired to have had a
" ' like tallage of his said citizens,
" ' they rebelled against him and
" ' would not obey the said grant.'
" See Hatcher's Salisbury, p. 164."
Jones.

religiosis dare, vel vendere, vel invadiare, sine licentia et voluntate prædicti episcopi et successorum suorum. 1227. Jan. 30.

Concedimus insuper eidem episcopo et successoribus suis quod pro necessitatibus suis et ecclesiæ suæ tallagium vel rationabile auxilium capiant de prædictis civibus suis, quando nos vel hæredes nostri tallagium facimus in dominicis nostris.

Concedimus etiam prædicto episcopo et successoribus suis, quod, ad emendationem ejusdem civitatis, vias et pontes ad eam ducentes mutent et transferant et faciant sicut viderint expedire, salvo jure cujuslibet alterius.

Volumus etiam et concedimus prædicto episcopo et successoribus suis, quod habeant singulis annis in perpetuum unam feriam in prædicta civitate Novæ Sar[isberiæ], a vigilia Assumptionis beatæ Mariæ usque in crastinum octavarum ejusdem festi duraturam, et qualibet septimana unum mercatum ibidem per diem Martis, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus ad hujusmodi ferias et mercatum pertinentibus.

Volumus insuper et præcipimus, quod omnes mercatores terrarum nostrarum, et mercatores aliarum terrarum [1] qui sunt ad pacem nostram, et eorum mercandisæ, ad prædictam civitatem venientes, et ibidem morantes et inde recedentes, habeant libertatem venire, stare, et recedere, tam per aquas et pontes quam per terram, et quod liberos habeant introitus in terram nostram, et liberos exitus a terrâ nostrâ, sine omni impedimento ballivorum nostrorum et aliorum, faciendo debitas et rectas consuetudines.

Omnes autem prædictas libertates et quietancias concedimus prædicto episcopo et successoribus suis, et canonicis, et civibus prædictæ civitatis, ita quod per hanc liberalem concessionem nostram dictæ ecclesiæ, et præfato episcopo et successoribus suis, et canonicis, et civibus factam, nihil eidem episcopo vel ejus successoribus, vel dictæ ecclesiæ canonicis pro tempore, subtrahatur de libertatibus suis concessis eisdem per cartas prædecessorum nostrorum regum Angliæ, et aliorum donatorum. Hæc omnia prædicta sæpedicto episcopo et successoribus suis, canonicis, et civibus prædictis, concessimus salvis libertatibus civitatis nostræ London.

Quare volumus et firmiter præcipimus, quod prædictus episcopus et successores sui, canonici, et cives ejusdem civitatis, habeant et teneant in perpetuum omnes prædictas libertates et liberas consuetudines et quietancias bene et in pace, libere et integre, et honorifice, in omnibus rebus et locis per totam terram nostram, sicut prædictum est.

---

[1] The words "et mercatores aliarum terrarum" are omitted in C. and interlined in B., but are in the text in Reg. Rubr.

1227. Jan. 30.

His testibus, Eustachio Londoniensi, Petro [de Rupibus] Wintoniensi, Jocelino Bathoniensi, episcopis; Huberto de Burgo, justitiario nostro; Gilberto de Clare, comite Gloucest. et Hertford; Ricardo de Argenton; Radulfo filio Nicholai, seneschallo nostro; Henrico de Capella; et aliis.

Datum per manum venerabilis patris Radulfi, Cycestrensis episcopi, cancellarii nostri, apud Westmonast. tricesimo die Januarii, anno regni nostri undecimo.[1]

CLVII.

1227. March 22.

Carta confirmationis Henrici regis, filii regis Johannis, concessionis et donationis Henrici (I.) et Henrici (II.) et Stephani, regum, antecessorum suorum.

Lib. Evid. B. 31; C. 60. Reg. Rubr. 31.

Charter of Henry III. confirming the confirmation charter granted by K. John, June 4, 1200, in which was included the gift of the church of Melksham.

Henricus, Dei gratia, rex Anglorum, dominus Hyberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, et comes ibidem, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, vicecomitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis et fidelibus suis, salutem:—

Sciatis quod nos cartam domini Johannis patris nostri regis Angliæ inspeximus in hæc verba:—

[B. 30; C. 59. Reg. Rubr. 30.]

"Johannes, Dei gratia, rex Angliæ, dominus Hyberniæ, "dux Normanniæ, Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, archi- "episcopis, episcopis, abbatibus, comitibus, justitiariis, vice- "comitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis et "fidelibus suis, salutem:—Sciatis nos concessisse et præsenti "carta nostra confirmasse Deo, et ecclesiæ Sanctæ Mariæ, et "Hereberto episcopo Sarum et successoribus suis, omnes do- "nationes quas venerabiles H. proavus noster, et H. pater "noster, quondam reges Angliæ, dederunt et concesserunt, et "cartis suis rationabilibus confirmaverunt Deo et ecclesiæ "Sanctæ Mariæ. Præterea de proprio dono nostro dedimus et "concessimus et præsenti carta nostra confirmavimus eidem "ecclesiæ et prænominato episcopo et successoribus suis, in "puram et perpetuam elemosinam, ecclesiam de Melkesham "cum omnibus ad eam pertinentibus ad ecclesiam Sarum "dotandam. Concessit autem nobis idem episcopus quod anni-

[1] "A copy of this charter, together with an English translation, is given in Pryce's *Description of Salisbury Cathedral*, pp. 8, 9." *Jones.*

" versarium patris nostri Henrici regis et nostrum solemniter 1227.
" fiet singulis annis in ecclesia Sarum. Præterea concessimus, March 22.
" et præsenti carta nostra confirmavimus, Deo et ecclesiæ
" Sanctæ Mariæ Sarum et Herberto ejusdem loci episcopo, et
" successoribus suis, omnes terras et possessiones suas et
" tenementa sua libera et quieta in perpetuum ab omnibus
" exactionibus, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudini-
" bus suis. Quare volumus et firmiter præcipimus, quod præ-
" dictus episcopus et successores sui in perpetuum habeant et
" teneant omnes terras et possessiones suas et tenementa sua
" ubique, cum socca et sak, thol et them, et infangethef
" et utfangenethe[f] bene et in pace, plene et integre, libere
" et honorifice, infra civitates, burgos, villas, et extra, in terris,
" redditibus, advocationibus ecclesiarum, servitiis hominum et
" releviis, in pratis, pascuis, pasturis, communis; in aquis
" et molendinis; in vivariis et stagnis et piscariis; in mariscis
" et salinis et turbariis; in bosco et plano; in viis et semi-
" tis; in mercatibus et exitibus; infra forestam et extra; et in
" omnibus aliis locis et rebus ad tenementa sua pertinentibus
" per totam terram nostram, soluta libere et quiete de omni-
" bus geldis et danegeldis et hydagiis et carvagiis, auxiliis,
" placitis, querelis, summonitionibus, scyris, hundredis, et
" sectis scyrarum et hundredorum, de misericordiis comita-
" tum et hundredorum de murdris et latrociniis, et de auxiliis
" vicecomitum, forestariorum, et ballivorum eorum, et de aliis
" omnibus ad eos pertinentibus, et de custodiis et operatio-
" nibus castellorum, et wardpeny et averpeny et thethingpeny,
" et hengwite et flemeneswite, leyrwite, blodwyte, fizthwite, et
" grithbreche, et fremenesfrith, et forstall, et hamsok, et her-
" fare, et de francoplegio, ita tamen quod visus franciplegii
" fiat in curia episcopi coram serviente nostro. Et si aliqua
" misericordia vel forisfactura inde pervenerit episcopus eam
" habeat; et de wastis et de rewardis forestæ, et de canibus
" suis expetendis, et aliis placitis et querelis et occasionibus
" forestæ, quæ ad nos pertinent. Concedimus etiam quod capiant
" in propriis boscis quicquid eis necesse fuerit ad proprios usus
" suos sine visu et prohibitione forestariorum nostrorum. Et
" sint quieti et homines sui de thelonio et pontagio, passagio,
" paagio, et lestagio, stallagio, cariagio, pannagio, et omni
" alia consuetudine per totam terram nostram de omnibus
" rebus suis quas per terram vel aquam deportari fecerint.
" Et prohibemus ne quis eos aut res aut possessiones aut
" terras aut homines eorum contra libertatem cartæ nostræ
" vexet vel disturbet super forisfacturam nostram. Testibus,
" Johanne de Grey, archidiacono Gloucest.; Johanne de Braun-
" cestre, archidiacono Wygorn.; Roberto de Harecurt; Will.

1227. March 22. " de Briwerre; Waltero de Lascy; Roberto de Thurneham; " Petro de Pratellis; Radulfo de Arderne; Willelmo de " Canteleu; Petro de Stokes. Dat. per manum H. Cantuar. " archiepiscopi, cancellarii nostri, apud Falesiam, quarto die " Junii anno regni nostri secundo."

Nos igitur prædictam concessionem et confirmationem præfati regis patris nostri ratam et gratam habentes, eam pro nobis et hæredibus nostris concedimus et præsenti carta nostra confirmamus.

His testibus, Petro Winton., et Jocelino Bathon., episcopis; Luca, capellano, decano Sancti Martini Lond.; Huberto de Burgo, comite Cant., justitiario nostro; Petro filio Herberti; Radulfo filio Nicholai, senescallo nostro; Willelmo de Abrinc[is]; Waltero de Evermue; Waltero de Prestone.

Dat. per manum venerabilis patris Radulfi Cycestrensis episcopi, cancellarii nostri, apud Westmonasterium vicesimo secundo die Martii anno regni nostri undecimo.

CLVIII.

1227. March 23. *Carta ecclesiæ Sarum data ab Henrico, Anglorum rege, de amerciamentis hominum, terrarum, et feodorum episcopi et decani et omnium canonicorum, operi et structuræ ecclesiæ Sarum concessis.*

Lib. Evid. B. 32; C. 61. Reg. Rubr. 32.

Grant by king Henry III. of all amercements for the building of the new cathedral.

Henricus, Dei gratia rex Angliæ, dominus Hyberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justitiariis, vice-comitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis et fidelibus suis, salutem:—

Sciatis nos intuitu Dei, et pro salute animæ nostræ et antecessorum et hæredum nostrorum, concessisse Deo et ecclesiæ Sanctæ Mariæ Novæ Sarum et venerabili patri Ricardo ejusdem ecclesiæ episcopo, et successoribus suis, omnia amerciamenta de omnibus hominibus, terris, et feodis ejusdem episcopi, et de decano et omnibus canonicis ecclesiæ Sarum, et de omnibus hominibus et terris et feodis eorundem, quæ amerciamenta ad nos vel ad hæredes nostros vel ad vicecomites, vel constabularios, vel ad alios ballivos nostros, pertinere possent, si prædicta amerciamenta episcopo et successoribus suis non concessissemus. Et volumus quod idem episcopus et successores sui habeant plenam potestatem ad distringendum omnes prædictos ad prædicta amerciamenta sibi reddenda. Et prohibemus super forisfacturam nostram ne quis de præ-

dictis amerciamentis colligendis vel recipiendis sive districtione ob hoc facienda nisi per voluntatem episcopi aut successorum suorum se intromittat. Concessimus etiam eidem episcopo et successoribus suis, quod si aliquis hominum de terris vel feodis suis, vel prædictorum decani et canonicorum vel hominum suorum, pro delicto suo vitam vel membrum debeat amittere vel fugere, et judicio stare noluerit, vel aliquodcunque delictum fecerit pro quo debeat catalla perdere, ubicunque de eo justitia fieri debeat, sive in curia nostra sive in alia curia, omnia catalla sint illius episcopi et successorum suorum. Et liceat eidem episcopo et successoribus suis, sine omni disturbatione vicecomitum et quorumcunque ballivorum nostrorum et aliorum, ponere se in seysinam de prædictis catallis in prædictis casibus et aliis, quando ballivi nostri, si catalla illa ad nos pertinerent, ea in manu nostra seysire possent et deberent. Concessimus præterea præfato episcopo et successoribus suis, quod nullus vice-comes vel constabularius vel alius ballivus noster habeat posse vel ingressum in prædictis terris feodis et hominibus prædicti episcopi et successorum ejus et dictorum decani et canonicorum et successorum eorum, sed totum pertineat ad supradictum episcopum et successores suos et eorum ballivos, præter attachiamenta de placitis coronæ. Et volumus quod supradictus episcopus et successores sui sint in perpetuum quieti de omnibus escapiis latronum et omnium aliorum prisonum. Concessimus etiam memorato episcopo et successoribus suis, quod habeant singulis septimanis in perpetuum unum mercatum in manerio suo de Sunninge apud Wokingham per diem Martis, et unum mercatum qualibet septimana in perpetuum in manerio suo de Remmesbire per diem Martis, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus ad hujusmodi mercata pertinentibus, nisi sint ad nocumentum vicinorum mercatorum. Concessimus insuper prænominato episcopo et successoribus suis, quod episcopi et decani et canonici Sarum et successores sui, et omnes homines eorum et de omnibus feodis suis, sint quieti in perpetuum de theloneo per totam terram nostram, et de sectis scyrarum et hundredorum, et de operationibus castellorum, et de omnibus aliis operationibus. Præterea concessimus sæpedicto episcopo et successoribus suis, quod licet processu temporis aliqua libertatum eis a nobis concessarum, quocunque casu contingente, usi non fuerint, ea nihilominus libertate prædicta utantur absque omni contradictione, non obstante eo quod aliquo casu contingente ea usi non fuerint. Omnes autem libertates prædictas et liberas consuetudines et quietancias concessimus, pro nobis et hæredibus nostris, et præsenti carta confirmavimus, Deo et ecclesiæ Sanctæ Mariæ Novæ Sarum et supradicto episcopo et successoribus suis, in liberam

1227. March 28

1227. March 23. puram et perpetuam elemosinam. Quare volumus et firmiter præcipimus, quod ipsi ita eas habeant et teneant in perpetuum, et prædictus decanus et canonici Sarum et successores eorum, et omnes homines et terræ et feoda eorum, et omnes homines de feodis illis, et terræ et alia feoda ipsius episcopi et omnes homines de feodis illis, habeant prædictas libertates et liberas consuetudines et quietancias bene et in pace, integre et plenarie, in omnibus rebus et locis, sicut prædictum est.

His testibus, Jocelino, Bathoniensi episcopo; Luca, capellano, decano Sancti Martini, London.; Huberto de Burgo, comite Cantiæ, justiciario nostro; Willelmo de Albrincis; Waltero de Evermue; [W. de Stutevyl; Petro filio Herberti; Alano Basset; Radulfo filio Nicholai, seneschallo nostro;][1] Waltero de Prestone; Roberto de Ambervill.

Dat. per manum venerabilis patris Radulfi Cycestr. episcopi, cancellarii nostri, xxiii. die Martii anno regni nostri undecimo.

CLIX.

1227. May 21. *[Finalis concordia de dimidia hyda in Veteri Sarum.]*

Lib. Evid. B. 364; C. 371. Reg. Rubr. 364.

Agreement respecting a half hide in Old Sarum.

Hæc est finalis concordia facta in curia regis apud Wilton, in crastino Ascensionis Domini anno regni regis Henrici filii Johannis regis undecimo, coram Thoma de Multone, Roberto de Lexintone, Willelmo de Schorwell, Jordano Oliver, Warino filio Ivel, justitiariis itinerantibus, et aliis domini regis fidelibus tunc ibi præsentibus, inter Thomam Cusin [Cosin] et Julianam uxorem ejus, petentes, et Ricardum episcopum Sarum, tenentem, per magistrum Elyam de Derham, positum loco suo ad lucrandum vel perdendum, de dimidia hyda terræ cum pertinentiis in Veteri Sarum, unde assisa mortis antecessorum summonita fuit inter eos in præfata curia, scilicet quod prædicti Thomas et Juliana remiserunt et quietum clamaverunt de se et hæredibus ipsius Julianæ prædicto episcopo et successoribus suis et ecclesiæ de Sarum in perpetuum totum jus et clamium quod habuerunt in tota prædicta terra cum pertinentiis. Et pro hac remissione quieta clamatione fine et concordia idem episcopus dedit et concessit prædictis Thomæ et Julianæ unam virgatam terræ et dimidiam cum pertinentiis in Cheteweye et unam culturam quæ vocatur Emelet subtus[2] Huuere, scilicet

[1] The names within brackets are omitted in C.

[2] B., Reg. Rubr.; "subiectus," C.

dimidiam virgatam terræ quam Alwardus de Cheteweye tenuit, et dimidiam virgatam terræ quam Johannes Alward tenuit, et dimidiam virgatam terræ quam Ricardus Kebbel tenuit; habendum et tenendum eidem Thomæ et Julianæ et hæredibus ipsius Julianæ de prædicto episcopo et suis successoribus et ecclesia sua de Sarum in perpetuum, reddendo inde annuatim quatuor solidos ad festum Sancti Michaelis pro omni servitio. 1227. May 21.

CLX.

[*Compositio inter præcentorem Sarum et Ricardum de Worth de decimis in Kingeland in parochia de Westberie.* 1227. July 5.

Lib. Evid. B. 339; C. 341. Reg. Rubr. 339.

Agreement respecting the tithes of Kingland in the parish of Westbury.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis, de Ambresbyri et de Monasterio Hederoso priores, et decanus de Wilton, salutem in Domino.

Noverit universitas vestra nos mandatum domini papæ in hæc verba suscepisse:—

"Gregorius episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis " de Ambresbyri et de Monasterio Hederoso prioribus, et de- " cano de Wilton, Sarum dioceseos, salutem et apostolicam bene- " dictionem. Magister Rogerus, præcentor Sarum, nobis expo- " suit conquerendo quod de Selybi et de Stanlee abbates ac " eorum conventus, ac quidam alii Eboracensis et Sarum dioce- " sium, super decimis, possessionibus, et rebus aliis injuriantur " eidem. Ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta " mandamus, quatinus partibus convocatis audiatis causam, et, " appellatione remota, fine debito terminetis, facientes quod " decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. " Testes autem qui fuerint nominati, si se gratia odio vel " timore subtraxerint per censuram eandem, appellatione " cessante, cogatis veritati testimonium perhibere. Quod si " non omnes his exequendis potueritis interesse, duo vestrum " ea nihilominus exequantur.

"Datum Anagniæ, 6 calend. . . . pontificatus nostri anno " primo" (1227).

Cum igitur hujus auctoritate mandati causa coram nobis verteretur inter magistrum Rogerum præcentorem Sarum ex una parte, et magistrum R. de W[o]rthe ex altera, super tertia parte decimarum tam majorum quam minorum provenientium de terra quæ vocatur Kinglande quæ sita est infra limites parochiæ de Westbire, quas idem Ricardus et prædecessores sui nomine ecclesiæ de Northintone, quæ est præbenda una monasterii de Wiltone,

1227. July 5. ex antiquo percipere consueverant, tandem lis inter eos mota coram nobis hoc fine amicabili conquievit;—videlicet, quod dictus præcentor et omnes successores sui nomine ecclesiæ de Westbire prædictas decimas cum integritate in perpetuum possidebunt, solvendo inde annuatim dicto magistro Ricardo et successoribus suis, nomine ecclesiæ prædictæ de Northintone, xxxi. solidos legalium sterlingorum ad quatuor anni terminos, scilicet ad Pascha vii. solidos et ix. denarios, ad Pentecosten vii. solidos et ix. denarios, ad festum S. Johannis Baptistæ vii. solidos et ix. denarios, ad festum S. Michaelis vii. solidos et ix. denarios. Ad hoc fideliter observandum, prædictos magistrum Rogerum et successores suos, item magistrum Ricardum et successores suos, episcopus dioceseos, remota appellatione, compellet, qui se jurisdictioni ejusdem dioceseos in hac parte pro se et successoribus suis qui pro tempore fuerint subjecerunt, privilegio fori et appellationi necnon et omni cavillationi renunciantes. Huic compositioni reali et perpetuis temporibus valituræ, partiumque fidei interpositione firmatæ, fideliter observandæ et sine dolo, apposita sunt ad majorem rei securitatem, una cum sigillis nostris, ac sigillis partium, signa reverendi patris R. Sarum episcopi ac ejusdem ecclesiæ capituli, necnon abbatissæ et conventus de Wiltone monasterii.

Facta est autem hæc conventio tertio nonas Julii apud Sarum, anno undecimo pontificatus Ricardi episcopi Sarum.

His testibus, magistro Willelmo de Wande, tunc decano Sarum, et aliis.

CLXI.

1227. July 16. *Carta Henrici regis Angliæ de feria apud Suthbrome extra villam de Divisis episcopo Sarum concessa per quatuor dies duratura.*

Lib. Evid. B. 37; C. 66. Reg. Rubr. 37.

Grant by Hen. III. of a fair at South Broom, near Devizes, to Richard Poore, bishop of Sarum.

Henricus, Dei gratia, rex Angliæ, dominus Hyberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justitiariis, vice-comitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis et fidelibus suis, salutem:—

Sciatis nos concessisse, et hac carta nostra confirmasse, venerabili patri Ricardo Sarum episcopo, quod ipse et successores sui habeant in perpetuum unam feriam apud Suthbrome extra villam de Divises singulis annis per quatuor dies duraturam, videlicet, in vigilia et in die Sancti Dyonisii et in duobus diebus proximo sequentibus, nisi prædicta feria sit

ad nocumentum vicinarum feriarum. Quare volumus et firmiter præcipimus, quod prædictus episcopus et successores sui habeant in perpetuum prædictam feriam bene et in pace, libere et quiete, plenarie et integre, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus, ad hujusmodi feriam pertinentibus. 1227. July 16.

His testibus, Eustachio [de Fauconberge] Londoniensi, Joscelino Bathoniensi, episcopis; Martino de Pateshal; Roberto de Lexinton; Thoma de Moletune; Willelmo filio Warini; Osberto Giffard; Radulfo filio Nicholai; Ricardo de Archent[on], Godefrido de Craucumbe, tunc seneschallis nostris; Henrico de Aldithel; Henrico filio Aucheri; et multis aliis.

Dat. per manum venerabilis patris Radulfi [Nevill] Cycestrensis episcopi, cancellarii nostri, apud Westmonasterium sextodecimo die Julii, anno regni nostri undecimo.

CLXII.

Carta ordinationis Ricardi Sarum episcopi super ecclesiis de Boxe et de Wivelesford, per consensum prioris et conventus de Ferlege. 1227. Sept. 3.

Lib. Evid. B. 83; C. 120. Reg. Rubr. 83.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, Dei permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino æternam:— Ordinance by bishop Poore respecting the churches of Box and Wivelsford, at the request of the prior of Farleigh (Monkton) and the earl of Hereford.

Noveritis quod prior et conventus de Ferlege ecclesiam de Boxe juxta Ferlege, et ecclesiam de Wivelesford, cum pertinentiis quæ ad eorum pertinebant advocationem, nostræ ordinationi supposuerunt per cartam suam, quæ talis est:—

"Reverendo domino et patri in Christo R. Dei gratia Sarum "episcopo, devotissimus suus H[enricus] dictus prior de "Ferlege et ejusdem loci conventus salutem et tam promptam "quam debitam cum obedientia reverentiam. Committimus, "unanimi assensu et voluntate, ordinationi vestræ ecclesias "de Boxe et de Wivelesford quæ ad nostram spectant advo-"cationem, paternitati vestræ attentius supplicantes quatenus "intuitu Dei de prædictis ecclesiis ita ordinare velitis quod "ordinatio vestra vobis proficiat ad salutem. Ratum et gratum "habebimus quicquid super præmissis vestra duxerit ordi-"nare paternitas. In cujus rei testimonium sigillum nostrum "apposuimus."

Recepimus etiam literas nobilis viri Henrici comitis Herford super eisdem ecclesiis in hæc verba:—

"Venerabili patri in Christo R. Dei gratia Sarum episcopo, "Hum[fredus] de Boun salutem in Domino. Cum nostrorum

1227. Sept. 3. " promotioni specialiter intendere debeamus quos prædeces-
" sores nostri sincera caritate sunt amplexati, pro dilectis
" nobis in Christo priore et conventu de Ferlege, quorum
" domum prædecessores nostri fundaverunt, paternitatem ves-
" tram attentius rogamus et devote, quatinus paupertati
" eorundem prioris et conventus misericorditer compatientes
" eos promovere in ecclesia de Boxe velitis, vel in aliqua alia
" quæ ad eorum spectat advocationem, vel saltem in ecclesia
" de Wivelesford: quarum advocationes prædecessores nostri
" eis contulerunt, et nos eisdem per cartam nostram confir-
" mavimus: ratum etiam habebimus quodcunque super præ-
" dictis ecclesiis vestra ordinaverit paternitas. Valeat sanc-
" titas vestra in Domino."

Nos igitur considerantes paupertatem domus de Ferlege, ad cujus sustentationem propriæ non sufficiunt facultates, attendentes etiam hospitalitatem quam ejusdem domus monachi in omnes transeuntes ultra vires exercent, precibus insuper et voluntati dicti comitis super ordinatione dictarum ecclesiarum inclinati, sic ordinavimus, quod prior et monachi de Ferlege in usus proprios in perpetuum, in nomine perpetui beneficii, retineant omnes decimas garbarum cum cura personæ et terræ ecclesiæ de Boxe, salva in eadem ecclesia vicaria perpetua, ad quam dicti prior et conventus vicarium cum vacaverit præsentabunt, qui nomine vicariæ percipiet omnes obventiones altaris et cimiterii et omnes minutas decimas, et decimas feni et molendinorum et curtilagiorum, et præter ea singulis annis per manus monachorum de Ferlege quinque quarteria frumenti, et quinque de ordeo, et tria de mixtilione, et duo de avena; qui vicarius omnia onera ordinaria sustinebit præter procurationem archidiaconi, quam facient monachi, qui etiam invenient aream dicto vicario competentem et honestam in quo possint ædificare: omnibus extraordinariis inter monachos et vicarium pro rata percipiendis.

Hospital of St. Nicholas at Salisbury. Ordinavimus etiam de ecclesia de Wivelesford in hunc modum:—videlicet, quod habita consideratione ad insufficientiam domus hospitalis Sarum ad sustentationem unius capellani futuris et perpetuis temporibus celebraturi divina in capella hospitalis ejusdem, pro salute animæ nostræ et pro animabus prædecessorum nostrorum et successorum, et pro animabus nobilis viri comitis Sarum Willelmi Longespey et Elæ comitissæ Sarum, necnon et canonicorum Sarum, et ad refocillationem pauperum et transeuntium ad eandem domum declinantium, assignavimus omnes decimas garbarum in campis de parochia de Wivelesford, salvis vicario perpetuo singulis annis tribus quarteriis de frumento, duobus de ordeo, duobus de avena, uno de siligine, percipiendis pro liberatione procuratoris ejus-

dem domus, qui episcopo Sarum futuris et perpetuis temporibus præsentabit vicarium, in cujus usus cedent omnes obventiones altaris et cimiterii et omnes decimæ præter decimas garbarum, qui etiam vicarius omnia [onera] sustinebit ordinaria, et procurationem archidiaconi faciet; omnibus extraordinariis inter vicarium et domum hospitalis pro rata partiendis. 1227. Sept. 3.

Ut autem hæc nostra ordinatio firma et stabilis in perpetuum perseveret, tria scripta sub eisdem omnino verbis et tenore eodem, quorum unum in ecclesia Sarum remanebit, aliud penes monachos de Ferlege, et tertium in domo hospitalis Sarum, confici fecimus, et sigillo nostro et capituli Sarum communivimus : salvis [in] omnibus jure, auctoritate, et dignitate Sarum ecclesiæ, et cura successorum nostrorum.

Actum apud Ferlege die Veneris proxima ante Nativitatem beatæ Mariæ, anno ab Incarnatione Domini M. CC. XXVII., pontificatus nostri anno xi^mo^.

His testibus, Stephano, archidiacono Wiltescyre; magistro E. de Derham; domino Waltero de Porleye; domino Valentino; Roberto de Witham; et magistro Galfrido de Mortone; et multis aliis.

CLXIII.

Carta ecclesiæ de Ferindone data ab episcopo et capitulo Sarum de quatuor capellanis in eadem ecclesia in perpetuum ministraturis, et de modo et de ordine exequendi officium, et de habitu, et de quibus portio ministrantium assignetur. 1227. Oct. 3.

Lib. Evid. B. 75; C. 112. Reg. Rubr. 75.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:— Establishment of four priests in the church of Faringdon and chapel of Coxwell, Berks.

Attendentes id præsertim bene et competenter agi quod ad augmentandum cultus [Dei] et ob remedium indigentium impenditur animarum, ad instantiam dilecti filii Willelmi de Merton, archidiaconi Berkesyre, et personæ de Ferendone, de unanimi assensu et voluntate decani et capituli ecclesiæ Sarum, ad honorem Sanctæ et Individuæ Trinitatis et beatæ Virginis et omnium sanctorum Dei, et pro salute omnium fidelium animarum, ordinavimus statuentes quod in dicta ecclesia de Ferendone de futuris ac perpetuis temporibus quatuor sint sacerdotes, vicarius videlicet perpetuus, qui de bonis vicariæ ipsi assignatæ secum habeat unum sacerdotem sibi commensalem, ecclesiæ et capellæ de Cokeswell, prout moris est et

1227. Oct. 3. dudum existit, honeste deserviturus, vicaria contentus quam assignaverat bonæ memoriæ Willelmus de Teyle, ejusdem ecclesiæ persona, Sarum canonicus. Duo reliqui sacerdotes centum solidos habeant annuos de oblationibus et proventibus ejusdem ecclesiæ, utrique scilicet quinquaginta solidi. Quorum unus missam de sancta Maria cum nota, alius missam pro fidelibus defunctis similiter cum nota, saltem in anniversario nostro et Willelmi archidiaconi, perpetuis temporibus celebrabit. Omnes autem quatuor cotidie conveniant ad omnes horas canonicas et ad missam de die, induti superpellicio et capa clausa nigra, more clericorum Sarum ecclesiæ; vicario cum uno eorum ex una parte chori, et aliis duobus capellanis in altera parte chori, locis convenientibus decenter consistentibus. Communiter etiam dicant dicti sacerdotes horas de beata Virgine, item *Placebo* et *Dirige* cotidie in choro, præterquam in festis novem lectionum; quibus diebus festivis dicant *Placebo* et *Dirige* voce submissa ante altare beatæ Virginis ubi celebranda sunt divina de sancta Maria et pro defunctis. Ibidem etiam integre dicant singulis diebus commendationem antequam dicatur missa pro fidelibus. Sacerdotes autem qui de sancta Maria et pro fidelibus defunctis celebraturi sunt, in diebus dominicis et in majoribus solemnitatibus, statim post lectum evangelium solemnis missæ de die, accedant ad altare beatæ Virginis celebraturi. Porro si memoratis sacerdotibus aliquid a quocunque parochianorum de Ferendone donatum fuerit vel legatum, post legatum ecclesiæ personæ et vicarii, illud una cum centum solidis sibi assignatis libere percipiant inter se communicandum. Quod si alteruter duorum capellanorum decedat, vel ex causa cedat vel recedat, alter ei a persona dictæ ecclesiæ infra mensem substituatur. Alioquin, si deses fuerit, episcopus, vel capitulum si episcopus postquam ad ejus pervenerit notitiam per alium mensem facere hoc omiserit, presbyterum defuncto substituat competentem, quamdiu honeste conversatus fuerit et servitium cui deputatus est bene fecerit non amovendum. Ut autem ordo certus et competens in collectis dictarum missarum observetur, cura sollicita et cauta diligentia, cum deliberatione prævia, statuimus quod in missa beatæ Virginis prima sit oratio *Concede nos famulos*, &c., vel alia quæ tempori congruat vel festivitati; secunda, *Deus qui corda fidelium*; tertia, pro nobis et memorato archidiacono Willelmo dum vixerimus, *Omnipotens sempiterne Deus miserere famulis tuis*: post decessum autem nostrum, *Deus cujus misericordiæ non est numerus*, vel *Deus qui inter apostolicos sacerdotes pontificali vel sacerdotali ordine*, et loco competenti dicenda: quarta, pro omnibus parochianis benefactoribus, parentibus et amicis ipsius archidiaconi vivis, *Præsende Domine*

famulis tuis dextram; sexta[1] interseratur loco competenti a celebrante pro defuncto vel pro defunctis pro arbitrio celebrantis; septima, generalis, *Pietate tua,* vel alia competens. 1227. Oct. 3.

In missa autem pro defunctis, prima, pro anima mea et dicti Willelmi archidiaconi, *Deus qui inter apostolicos sacerdotes pontificali seu sacerdotali;* secunda, specialiter pro anima ipsius Willelmi archidiaconi, *Deus cujus misericordiæ non est numerus,* vel *Quæsumus, Domine, pro tua pietate;* tertia, specialiter pro omnibus canonicis et vicariis Sarum ecclesiæ et ecclesiæ de Ferendone defunctis, *Deus veniæ largitor:* quarta, pro animabus quiescentium in cimiterio de Ferendone, *Deus cujus miseratione;* quinta, pro omnibus parochianis ipsius archidiaconi et Sarum ecclesiæ quandocunque et quocunque loco defunctis, et pro omnibus benefactoribus, antecessoribus, successoribus, parentibus, amicis, *Inclina, Domine, aurem tuam,* vel *Omnipotens sempiterne Deus cui nunquam,* vel *Fidelium Deus omnium conditor;* sexta interseratur loco et ordine competenti a celebrante quam elegerit; septima, generalis, *Pietate tua,* vel alia competens.

Faciant autem omnes sacerdotes prædicti fidelitatem cum admissi fuerint personæ de Ferendone qui pro tempore fuerit, quod de his quæ ad ipsum pertinent nihil usurpabunt sibi, nec partem ipsius in aliquo facient deteriorem, ob gratiam vel favorem aliquorum vel sui commodi causa, et quod officium modo supradicto fideliter adimplebunt.

Quod, ut futuris temporibus firmum et stabile perseveret, præsenti scripto sigillum nostrum et sigillum capituli nostri apponi fecimus.

Dat. apud Sarum, per manum Valentini clerici nostri, 5 nonas Octobris, pontificatus nostri anno undecimo.

His testibus, dominis W[illelmo de Wanda], decano Sarum; Rogero, præcentore; Roberto [de Hertford], cancellario; Edmundo, thesaurario sancto[2] ecclesiæ Sarum; Stephano [de Tissebure], archidiacono Wiltescyre; magistro Elia de Derham, magistro Luca, magistro Henrico Tessun, magistro Henrico de Sancto Edmundo, magistro Willelmo de Lincolnia, magistro Thoma de Ebeleche, magistro Rogero de Wrth, magistro Willelmo de Lori, Ricardo de Maupodre, Rogero, succentore, Willelmo de Leicestre, Thoma de Sancto Martino, Petro Picoyt [Pycot], canonicis Sarum; et multis aliis.

[1] *Sic.* The fifth prayer omitted in all the three copies.

[2] "thes̃. sc̃o.," in all the three copies. It would seem that this was inserted to show that the treasurer was the subsequently canonized Edmund Rich. See below, p. 230.

CLXIV.

1227. *Concordia inter decanum de Sarum et Ricardum Archer de Farley.*

Lib. Evid. C. 18.

Agreement between Richard Archer and the dean and chapter of Sarum, touching the common pasture at Farleigh.

Hæc est concordia facta anno regni regis Henrici filii regis Johannis undecimo, inter Willelmum [de Wanda] decanum et capitulum Sarum ex una parte, et Ricardum Archer de Farleye ex altera, scilicet, cum lis mota esset per prædictum decanum et capitulum contra prædictum Ricardum per breve de nova dissaisina, coram justitiariis domini regis tunc itinerantibus apud Wilton, de duabus purpresturis factis per eundem Ricardum in communi pastura villæ de Farleye, scilicet in illa parte pasturæ quæ dicitur Brandehell quæ extendit in Luttleswell, et in alia parte quæ dicitur *Adamesgore*: prædictus Ricardus fecit homagium prædictis decano et capitulo de prædictis purpresturis, reddendo inde annuatim ipse et hæredes sui prædictis decano et capitulo duos solidos sterlingorum ad duos anni terminos, scilicet ad Natale Domini duodecim denarios, ad nativitatem sancti Johannis Baptistæ duodecim denarios: ita etiam quod dictus Ricardus vel hæredes sui non possint de cætero aliquam purpresturam facere vel fossatum levare in communi pastura de Farleye sine licentia et assensu decani et capituli Sarum. Et si prædictus decanus et capitulum velint aliquam purpresturam facere vel aliquod fossatum levare de terris suis in prædicta villa de Farleye, prædictus Ricardus vel hæredes sui non poterint contradicere vel impedire. Hæc omnia sæpedictus Ricardus juravit, tactis sacro-sanctis Evangeliis, pro se et hæredibus suis fideliter in perpetuum observanda.

Et si forte dictus Ricardus, vel hæredes sui, huic concordiæ et juramento velint resistere, subjecit se dictus Ricardus pro se et hæredibus suis coercioni decani et capituli Sarum.

Et ut hæc conventio inviolabiter et inconcusse in posterum observetur, utraque pars eidem, in modum cyrographi compositæ, sigilla sua apposuit.

His testibus, W. decano Sarum; magistro R. præcentore; magistro R. de Hertford, cancellario; magistro E. de Derham; Ricardo de Grymsted, Odone de Grymsted, militibus; Ricardo de Laverstoke; Ricardo de Meleford; et aliis.

CLXV.

·[*De*] *ecclesia Sancti Martini Sarum.* 1228. Jan. 26.

Lib. Evid. C. 590.

Grant of the church of St. Martin and all other churches in Salisbury to one Hervey.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus, divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino.

Scire volumus universos, nos intuitu caritatis contulisse dilecto magistro Herveo ecclesiam S. Martini de manerio nostro Sarum, cum capella de Stratford, quæ ad nostram et successorum nostrorum donationem spectare dinoscuntur, et omnes alias ecclesias et capellas constructas et construendas in civitate nostra Sarum; ipsumque in eisdem auctoritate pontificali personam instituisse, et in corporalem possessionem earundem induci fecisse; statuentes ut dictus Herveus dictas ecclesias et capellas habeat et possideat toto tempore vitæ suæ, libere et quiete, pacifice et integre, cum omnibus pertinentiis suis et libertatibus et liberis consuetudinibus ad ipsas spectantibus, salvis communæ ecclesiæ nostræ Sarum decimis garbarum et feni. Et, quia idem Herveus omnia onera ordinaria dictarum ecclesiarum sustinebit et capellarum, contulimus ei decimas molendinorum nostrorum prædictæ civitatis Sarum, et omnes decimas omnium terrarum quæ pro curtellis tenentur, videlicet, omnium terrarum quæ sunt intra fossata civitatis nostræ Sarum. [Ita quidem, quod, ut omnis inter capitulum et prædictum Herveum tollatur contentionis occasio, solvet pro omnibus dictarum terrarum decimis annuatim viginti solidos, in festo S. Michaelis, supradictæ communæ Sarum; etiam[que] jurabit fidelitatem decano et capitulo Sarum, tam de dicta solutione fienda, quam de debita diligentia adhibenda quod decimæ capitulo assignatæ a parochianis suis eis fideliter persolvantur: salvis etiam in omnibus, jure, auctoritate, et dignitate Sarum ecclesiæ, et nostra et successorum nostrorum.

Quod ut perpetuæ firmitatis robur obtineat, præsens scriptum sigilli nostri munimine roboravimus in testimonium.

Dat. apud Sanctam Brigidam, London. septimo kalend. Februarii, pontificatus nostri anno undecimo.

His testibus, magistro Elia de Derham, et magistro Henrico de Bisshopestone, magistro Luca, Will. de Leicester, et Thoma de Sancto Martino, canonicis Sarum; Gilberto, de hospitali seneschallo; Waltero de Purl; Stephano et Abel, clericis; Andrea, camerario; Alexandro, hostiario; Thoma, coco; et multis aliis.

CLXVI.

1228. April 10.

[Finalis concordia de terris in Ramesbire.]

Lib. Evid. B. 366; C. 372. Reg. Rubr. 366.

Agreement respecting certain lands in Ramsbury.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium a die Paschæ in xv. dies, anno regni regis Henrici filii Johannis regis duodecimo, coram Martino de Patishulle, archid. Norff[olciæ], Stephano de Segrava, Willelmo filio Warini, Willelmo de Insula, justitiariis, et aliis domini fidelibus tunc ibi præsentibus, inter Ricardum episcopum Sarum quærentem, per magistrum Elyam de Derham, positum loco suo ipsius episcopi ad lucrandum vel perdendum, et Achardum de Ramisbyre, deforciantem, de una virgata terræ cum pertinentiis in Ramisbyre, unde idem episcopus questus fuit quod prædictus Achardus venit contra conventionem factam inter eos de eadem terra, et unde placitum conventionis factæ summonitum fuit inter eos in eadem curia; scilicet, quod prædictus Achardus recognovit prædictam totam terram cum pertinentiis esse jus ipsius episcopi et ecclesiæ Sarum, et illam remisit et quietum clamavit de se et hæredibus suis prædicto episcopo et successoribus suis et prædictæ ecclesiæ Sarum in perpetuum. Et pro hac recognitione remissione et quieta clamatione, fine et concessione, prædictus episcopus dedit et concessit eidem Achardo unam virgatam terræ et dimidiam cum pertinentiis in Ramisbyre, scilicet totam terram quæ vocatur Otfine et quam Matilda mater ipsius Achardi tenuit, cum una grava et una acra prati super aquam de Kenett quæ jacet in orientali parte duarum acrarum prati de dominico ipsius. Et præterea idem episcopus dedit et concessit eidem Achardo duas croftas in eadem villa quæ vocantur Staincrofte, et unam culturam quæ jacet juxta [terram] personæ de Ramisbyre, quæ vocatur Chadeleslene, habendas et tenendas eidem Achardo et hæredibus suis de prædicto episcopo et successoribus et prædicta ecclesia Sarum in perpetuum, reddendo inde annuatim quatuor solidos sterlingorum ad quatuor terminos, scilicet ad Natale xii. denar., ad Pascha xii. denar., ad nativitatem sancti Johannis Baptistæ xii. denar., ad festum sancti Michaelis xii. denar., pro omni servitio et exactione, salvo forinseco servitio quantum pertinet.

CLXVII.

[*Finalis concordia de Candel.*] 1228. April 10.

Lib. Evid. B. 369; C. 375. Reg. Rubr. 365.

Agreement respecting the manor of Caundle.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium a die Paschæ in xv. dies, anno regni regis Henrici filii regis Johannis duodecimo, coram Martino de Patishal, archidiacono North[folciæ], Stephano de Segrave, Willelmo filio Warini, W. de Insula, justitiariis, et aliis domini regis fidelibus tunc ibi præsentibus inter Ricardum Sarum episcopum quærentem, per magistrum Elyam de Derham positum loco suo ad lucrandum vel perdendum, et Agnetem de Candel deforciantem, de villa de Candel cum pertinentiis; unde idem episcopus questus fuit quod præfata Agnes venit contra conventionem inter eos factam de eadem villa, et unde placitum conventionis factæ summonitum inter eos in eadem curia, scilicet, quod prædicta Agnes recognovit totam prædictam villam cum pertinentiis esse jus ipsius episcopi et ecclesiæ suæ Sarum, et illam remisit et quietum clamavit de se et hæredibus suis prædicto episcopo et successoribus suis et ecclesiæ suæ Sarum in perpetuum. Et pro hac recognitione, remissione, et quieta clamatione, fine et concordia, idem episcopus dedit prædictæ Agneti decem marchas argenti.

CLXVIII.

[*Finalis concordia de terris Wotton, Heurelingtcn et Wychok.*] 1228. April 10.

Lib. Evid. B. 370; C. 376. Reg. Rubr. 369.

Agreement between bishop R. Poore and Baldwin Despenser respecting lands at Wotton, &c.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium a die Paschæ in quindecim dies, anno regni regis Henrici filii regis Johannis duodecimo, coram Martino de Patishall, archidiacono Northf[olchiæ], Stephano de Segrave, Willelmo filio Warini, Willelmo de Insula, justitiariis, et aliis domini regis fidelibus tunc ibi præsentibus, inter Ricardum Sarum episcopum quærentem, per magistrum Eliam de Derham positum loco suo ad lucrandum vel perdendum, et Baldewinum filium Dispensatoris deforciantem, de duabus carucatis terræ cum pertinentiis in W[o]ttune quas idem Baldewinus clamavit versus Philippum de W[o]ttune in comitatu Dorcestriæ per breve domini regis de recto, et unde idem Baldewinus postea remisit eidem episcopo de consensu ipsius Philippi totum jus quod habuit in eadem terra cum pertinentiis per conventionem inter eos inde factam sicut idem episcopus

1228. April 10. dixit, et unde idem Baldewinus non cognovit conventionem illam, et unde placitum conventionis factæ summonitum in eadem curia, scilicet quod prædictus Baldewinus remisit et quietum clamavit de se et hæredibus suis prædicto episcopo et successoribus suis et ecclesiæ suæ Sarum totum jus et clamium quod [habuit] in tota prædicta terra cum pertinentiis in perpetuum. Et pro hac remissione, quieta clamantia, fine et concordia, idem episcopus dedit et concessit prædicto Baldewino duas hydas terræ cum pertinentiis in Heurelingt[on], scilicet totam terram cum pertinentiis quam idem episcopus prius habuit in eadem villa, habendum et tenendum prædicto Baldewino et hæredibus suis de prædicto episcopo et successoribus suis et ecclesia sua Sarum in perpetuum, reddendo inde xx. solidos sterlingorum ad quatuor terminos, scilicet ad Natale v. solidos, ad Pascha v. solidos, ad nativitatem Sancti Johannis Baptistæ v. solidos, ad festum Sancti Michaelis v. solidos, et faciendo forinsecum servitium quantum ad prædictam terram pertinet, pro omni servitio et exactione. Et præterea idem episcopus recognovit et concessit unam virgatam terræ cum pertinentiis in Wichok, quam idem Baldewinus prius tenuit, esse jus ipsius Baldewini, habendum et tenendum eidem Baldewino et hæredibus suis de prædicto episcopo et successoribus et ecclesia sua Sarum in perpetuum, faciendo forinsecum servitium quantum ad prædictam terram pertinet pro omni servitio et exactione.

CLXIX.

[1228.] *[Carta Baldewini Dispensatoris de terris eisdem.]*

Lib. Evid. B. 305; C. 306. Reg. Rubr. 305.

Release by Baldwin Despenser of the same lands.

Sciant præsentes et futuri quod ego Baldewinus, filius Walteri dispensatoris minoris,[1] pro me et hæredibus meis remisi et quietum clamavi domino meo Ricardo Sarum episcopo et successoribus suis totum jus et clamium quod habui vel habere potui in terra de Wttone cum omnibus pertinentiis suis. Et pro hac remissione et quieta clamantia idem Ricardus episcopus dedit mihi et hæredibus [meis] totam terram quam habuit in Huplingtone[2] cum pertinentiis suis, reddendo eidem episcopo et successoribus suis annuatim viginti solidos

[1] *Sic*; read "minor"?

[2] *Sic*.

et regale servitium. Et præterea pro una virgata terræ apud Wichonk,[1] quam idem episcopus pro se et successoribus suis mihi et hæredibus meis confirmavit, faciendo regale servitium, sicut in carta quam inde habeo a prædicto episcopo et capitulo Sarum plenius continetur. Et in hujus rei testimonium huic scripto sigillum meum apposui. [1228.]

His testibus, Humfrido, archidiacono Dorcestriæ; magistro Helia de Derham; magistro Waltero, pœnitentiario; domino Ricardo de Maupoudre, magistro Rogero de Worth, canonicis Sarum; domino Alfrido de Lincoln.; Willelmo filio Henrici, tunc vice-comite Dorcestriæ; Philippo le Chartrar[2]; et multis aliis.

CLXX.

[Finalis concordia de terris, &c. apud Wotton, Soyreburn, et Kyhaven.] 1228. April 10.

Lib. Evid. B. 367; C. 373. Reg. Rubr. 367.

Agreement between bishop R. Poore and Philip le Despenser de Wotton concerning lands at Wotton, &c.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium a die Paschæ in xv. dies, anno regni regis Henrici filii Johannis regis duodecimo, coram Martino de Patishal, archidiacono Norf[olciæ], Stephano de Segrave, Willelmo fil. Warini, Willelmo de Insula, justitiariis et aliis domini regis fidelibus tunc ibi præsentibus inter Ricardum Sarum episcopum quærentem, per magistrum Eliam de Derham positum loco ipsius episcopi ad lucrandum vel perdendum, et Philippum de W[o]ttune deforciantem, de duabus carucatis terræ cum pertinentiis in W[o]tton quas Baldewinus Dispensator in comitatu Dorcestre clamavit versus Philippum prædictum per breve domini regis de recto, et quas duas carucatas terræ cum pertinentiis idem episcopus dixit esse jus ecclesiæ suæ Sarum, et unde conventio facta fuit intra prædictos episcopum et Philippum in prædicto comitatu quam idem Philippus postea tenere contradixit, et unde placitum conventionis factæ summonitum fuit inter eos in eadem curia, scilicet quod prædictus Philippus recognovit totam terram prædictam cum pertinentiis esse jus ipsius episcopi et ecclesiæ suæ Sarum, et illam ei reddidit in eadem curia, et remisit et quietam clamavit de se et hæredibus suis ipsi episcopo et successoribus suis et ecclesiæ suæ Sarum

---

[1] C. and B.; "Wichombe," Reg. Rubr.

[2] B.; "de Chartraas," C.; "le Cartar," Reg. Rubr.

1228. April 10. in perpetuum; et pro hac recognitione, redditione, et quieta clamatione, fine et concordia, idem episcopus dedit et concessit eidem Philippo duas virgatas terræ et dimidiam cum pertinentiis in Scyreburn, scilicet unam virgatam quam Osmundus de Wultone tenuit, et unam dimidiam virgatam quam Alfricus de Wultone tenuit, et unam dimidiam virgatam quam Johannes fil. Godewin tenuit, et unam dimidiam virgatam quam Willelmus Dolling de Scyreburn tenuit, et unam croftam in Doclege[1] extra parcum de Scyreburn quæ continet quinque acras terræ, et unum spinetum in eadem villa quod continet ix. acras terræ et unam perticam, habendum et tenendum eidem Philippo et hæredibus suis de prædicto episcopo et successoribus suis, et de prædicta ecclesia, reddendo inde annuatim dimidiam libram cumini ad festum Sancti Michaelis pro omni servitio et exactione, salvo forinseco servitio quantum pertinet ad eandem terram. Et præterea idem episcopus recognovit et concessit totum redditum cum pertinentiis quem Philippus prius percepit de salinis juxta Kihavene, quas salinas Nigellus de Kihavene tenuit, esse jus ipsius Philippi, habendum et tenendum eidem Philippo et hæredibus suis de prædicto episcopo et successoribus suis et prædicta ecclesia Sarum in perpetuum, reddendo inde annuatim xxxi. quarteria salis et dimidium, et dimidiam libram cumini, ad Natale Sancti Johannis Baptistæ, pro omni servitio et exactione.

CLXXI.

[1228.] *Excambium inter Philippum fil. Walteri le Despenser et Ricardum episcopum de terris in Wottun.*

Lib. Evid. B. 306; C. 307. Reg. Rubr. 306.

Release by Philip le Despenser in accordance with the preceding agreement.

Sciant præsentes et futuri quod ego Philippus filius Walteri le Despenser pro me et hæredibus meis remisi et quietum clamavi domino meo Ricardo episcopo Sarum et successoribus suis totum jus et clamium quod habui vel habere potui in terra de Wttune cum omnibus pertinentiis suis. Et pro hac remissione et quieta clamancia idem Ricardus episcopus dedit mihi et hæredibus meis duas virgatas terræ et dimidiam cum omnibus pertinentiis suis in manerio de Schireburn, [etc., *ut supra.*] . . . . . sicut in carta quam habeo de

[1] In the copies of the following charter this name is written as "Doclẽg," in C., B., and "Docetag'," in Reg. Rubr.

prædicto episcopo et capitulo Sarum plenius continetur. Et in hujus rei testimonium præsenti scripto sigillum meum apposui. [1228.]

His testibus, magistro Helia de Derham, Willelmo de Leicestre, et multis aliis.

CLXXII.

[Finalis concordia de terris in Sonninges.]

1228. April 10.

Lib. Evid. B. 368; C. 374. Reg. Rubr. 368.

Agreement respecting lands at Sunning.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonasterium a die Paschæ in xv. dies, anno regni regis Henrici filii Johannis regis duodecimo, coram Martino de Patisbal, archidiacono Nortf., Stephanum de Segrave, Willelmo filio Warini, Willelmo de Insula, justitiariis et aliis domini regis fidelibus tunc ibi præsentibus, inter Ricardum Sarum episcopum quærentem, per magistrum Elyam de Derham positum in loco suo ad lucrandum vel perdendum, et Galfridum de Dunesdene deforciantem, de quinque virgatis terræ cum pertinentiis in Sunninges, unde idem episcopus questus fuit quod prædictus Galfridus venit contra conventionem inter eos factam de eadem terra, et unde placitum conventionis factæ summonitum fuit inter eos in eadem curia, scilicet quod prædictus Galfridus recognovit totam prædictam terram cum pertinentiis esse jus ipsius episcopi et ecclesiæ suæ Sarum et illam remisit et quietum clamavit de se et hæredibus suis prædicto episcopo et successoribus et ecclesiæ suæ Sarum in perpetuum. Et pro hac recognitione, remissione et quieta clamantia, fine et concordia, idem episcopus dedit et concessit prædicto Galfrido unam croftam cum grava apud Dunesdene in manerio suo de Sunninges, scilicet illam croftam et gravam cum pertinentiis quæ jacent juxta Est-Welle in introitu Strode per sepem juxta Strodam versus orientem usque ad terram Jordani de la Hille quæ vocatur Pultecroft, et inde per quandam sepem tendentem versus meridiem usque ad Pappislane per sepem quæ tendit juxta le Wowehalve, et inde versus occidentem usque ad Rudingam Episcopi, et a Rudingam Episcopi usque ad Est-Welle; habendam et tenendam prædicto Galfrido et hæredibus suis quos de uxore sibi desponsata habuit et eorum hæredibus de prædicto episcopo et successoribus suis et ec-

1228. April 10. clesia sua Sarum in perpetuum, reddendo inde per annum v. solidos sterlingorum ad quatuor terminos, scilicet ad Natale xv. denarios, ad Pascha xv. denarios, ad Nativitatem Sancti Johannis Baptistæ xv. denarios, et ad festum Sancti Michaelis xv. denarios, pro omni servitio et exactione. Et si forte contingat quod prædictus Galfridus vel hæredes sui sine hærede de corporibus suis procreato decesserint, tunc prædicta crofta et grava cum pertinentiis remanebunt Aliciæ sorori ipsius Galfridi et hæredibus suis quos de viro desponsato habuit et hæredibus eorum in perpetuum, faciendo inde prædictum servitium; et si forte contingat quod præfatus Galfridus vel hæredes sui vel eorum hæredes, vel prædicta Alicia vel hæredes sui prædicti, vel hæredes, sine hærede de corporibus suis procreato, decesserint, tunc prædicta crofta et grava cum pertinentiis revertentur ad prædictum episcopum et successores suos et ecclesiam Sarum quiete in perpetuum.

CLXXIII.

1228. July 6. [*Præsentatio ad ecclesiam de Henred per episcopum Sarum.*]

B. *at fol.* 50.[1]

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit Ricardus, permissione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino æternam:—

Noverit universitas vestra quod cum N[icholaus] prior de Noiona pro se et conventu suo se ex toto ordinationi nostræ subposuisset tam super rebus et decimis ad ecclesiam de Hanred spectantibus quam super jure patronatus dictæ ecclesiæ quod ad eos pertinere dinoscebatur, et idem jus de ordinatione nostra ad nos et successores nostros esset devolutum, nos dictam ecclesiam dilecto in Christo filio Philippo de Belvaco, clerico, contulimus, ipsumque in eadem personam instituimus auctoritate pontificali, statuentes ut idem Philippus dictam ecclesiam cum pertinentiis suis integre possideat;

---

[1] Written on a slip of parchment, which is bound in at the back of the volume, one half being at f. 50 and the other at f. 58. In all the copies of the two following deeds the date of the bishop's ordinance is given as "prid. non. Junii," not "Julii," as in this copy.

reddendo annuatim dictis monachis quindecim marcas, videlicet in Annunciatione beatæ Virginis centum solidos, et in festo Sancti Michaelis centum solidos, nomine perpetui beneficii salvis jure dignitate et auctoritate nostra et ecclesiæ nostræ et successorum nostrorum. Quod ut ratum sit et firmum, præsens scriptum sigilli nostri appositione fecimus communiri. 1228. July 6.

His testibus, W[illelmo de Merton] archidiacono Berk., magistris Elia de Derham et Rogero de Wrthe; Willelmo de Leycestre; Thoma de Sancto Martino, canonico Sarum; Waltero de Purle, Stephano de Burtone, clericis, et multis aliis.

Datum apud Novas Sarum per manum Valentini clerici nostri, pridie nonas Julii, pontificatus nostri anno duodecimo.

CLXXIV.

Carta de ratificatione cartæ episcopi Sarum super ecclesiæ de Henred ordinatione. 1228.

Lib. Evid. B. 182; C. 219. Reg. Rubr. 182.

Venerabili patri in Christo Ricardo, Dei gratia Sarum episcopo, Nicholaus prior de Nog[ona][1] et ejusdem loci conventus, salutem et debitam ac devotam in omnibus reverentiam:— Assent of the prior and convent of Noyon to the endowment of the church of Hendred, Berks.

Attendentes benevolentiam paternitatis vestræ, et salubrem nobis et domui nostræ provisionem, et commodum quod nobis accidit ex ordinatione benignitatis vestræ, cui se subponit prior noster ex toto, tam super decimis et oblationibus pertinentibus ad ecclesiam de Henred quam super jure patronatus ejusdem ecclesiæ quod ad nos pertinere dinoscebatur, facta a vobis apud Sarum pridie nonas Junii pontificatus vestri anno xii^mo^, eandem ordinationem ratam et gratam habemus. Hoc idem decano et capitulo significamus; et in hujus rei testimonium præsentibus literis sigillum nostrum fecimus apponi.

CLXXV.

Carta de impedimento negotiorum prioris de Nog[ona] super Andellium propter sigillum ignotum. [1228.]

Lib. Evid. B. 183; C. 220. Reg. Rubr. 183.

Viris venerabilibus et discretis magistro R[oberto de Hertford] cancellario Sarum et magistro W[illelmo de Merton] Certificate of the

---

[1] "Noyon sur Andele, now called Charleval." *Jones.*

[1228.] archidiacono Bercscyre, frater Nicholaus dictus prior de No-g[ona] super Andellium salutem et debitam reverentiam:—

authenticity of the preceding charter, questioned because the seal was unknown.

Per latorem præsentium, W. famulum nostrum, vobis nuper misimus cartam sigillo domus nostræ signatam, quam domino Sarum promisimus facere quum ordinationi suæ super ecclesia de Henred nos ex toto supposuimus. Et quia sigillum nostrum proprium, quod nos nunquam, vel aliquis prædecessorum nostrorum, habuimus, in dicta carta non fuit appensum, dictam cartam recipere, nec nostram quam habetis nobis mittere, noluistis. Quare vos exoramus, quatinus, si vobis placet, cartam quam vobis mittimus recipere, et nobis nostram mittere, velitis. Scitote pro certo, quod tam donationes terrarum quam traditiones firmarum a prædecessoribus nostris in feodum et hæreditatem factæ per sigillum cartæ nostræ appensum sunt confirmatæ. Valeat discretio vestra in Domino.

CLXXVI.

1228. July 7.

Compositio inter thesaurarium Sarum, et rectorem ecclesiæ de Cumptone Basset, de sepultura parochianorum de Cumptone et de redditibus quos recipiet ecclesia de Kalne de Cumptone.

Lib. Evid. B. 201; C. 242. Reg. Rubr. 201.

Composition as to tithes and fees for burial between the rector of Calne and the rector of Compton Basset.

Universis Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, magister W[illelmus] de Merton, archidiaconus Berksyre, Stephanus, archidiaconus Wiltesire, et magister Elyas de Derham, salutem:—

Noveritis quod cum inter Walterum rectorem ecclesiæ de Cumptone Basset et magistrum Eadmundum, thesaurarium Sarum, rectorem ecclesiæ de Kalne, coram magistris R[icardo Wethershed] Sancti Pauli, et H[ ] de Arcubus, London., decanis, et G[alfrido de Lucy] archidiacono London., auctoritate literarum domini [episcopi], causa verteretur super jure funerandi quod supradictus Walterus dicebat ad ecclesiam suam de Cumptone pertinere, tandem, partibus se subjicientibus ordinationi nostræ qui a venerabili patre domino Ricardo Sarum episcopo fuimus deputati, hoc amicabili fine, nobis ordinantibus, lis conquievit,—videlicet, quod omnes parochiani de Cumptone futuris ac perpetuis temporibus in cimiterio de Cumptone sepeliantur absque omni contradictione et reclamatione et calumnia rectoris ecclesiæ de Kalne qui pro tempore fuerit, qui quidem sibi vel ecclesiæ suæ nihil juris aliquo tempore vendicare poterit in ecclesia de Cumptone, vel sepultura alicujus parochiani illius ecclesiæ vel in oblationibus quas ecclesia de

Kalne ratione sepulturæ parochianorum de Cumptone percipere solebat ante litem motam, occasione prænotati juris funerandi quod ecclesia de Kalne [habere consuevit. Sed ne ecclesia de Kalne ex hoc sentiat jacturam, is qui pro tempore fuerit rector ecclesiæ de Cumptone persolvet ecclesiæ de Kalne [1]] duos solidos annuos in duobus anni terminis, scilicet, in festo Assumptionis beatæ Mariæ virginis duodecim denarios, et in festo Annunciationis Dominicæ xii[d]. Rector autem ecclesiæ de Kalne, sine omni contradictione personæ de Cumptone, percipiet decimas duorum molendinorum domini Alani Basset, et duas acras bladi ejusdem Alani, quas ante litem motam dicta ecclesia de Kalne percipere consuevit nomine decimarum. 1228. July 7.

Et ut firmum et stabile in perpetuum perseveret, confecta sunt super hoc tria instrumenta signata sigillis supradicti episcopi et capituli Sarum, et nostris insuper et sigillis partium; quorum unum remanebit ecclesiæ de Cumptone, secundum ecclesiæ de Kalne, tertium autem depositum erit in thesauraria Sarum in perpetuam hujus ordinationis memoriam.

Actum apud Sarum non. Julii anno gratiæ M. CC. XXVIII.

CLXXVII.

[De patronatu ecclesiæ de Whitcherch.] c. 1228.

Lib. Evid. B. 314; C. 316. Reg. Rubr. 314.

Release to the bishop of Bath and Wells of claim to the patronage of the church of Whitchurch, Dorset, by Geoffrey Mandeville.

Omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit Galfridus de Mandeville salutem in Domino:—

Noveritis me concessisse pro me et hæredibus meis Deo et ecclesiæ beati Andreæ Wellensis ac venerabili patri ac domino J[ocelino] Bathon. episcopo et successoribus suis decano et capitulo Wellensi, et venerabili patri domino R[icardo] Sarum episcopo ac successoribus suis decano et capitulo Sarum, totam illam actionem et querelam quam aliquando movi per breve domini regis versus eosdem episcopos, decanos, et capitula, super advocatione ecclesiæ de Wittecheriche coram justiciariis domini regis de banco; volens et concedens, pro me et hæredibus meis, quod carta illa quam feci præfato domino J[ocelino] Bathon. episcopo, et successoribus suis, super advocatione dictæ ecclesiæ cum pertinentiis firmitatis robur obtineat in

[1] The words within brackets are omitted in all the three copies, but are inserted by a later hand in the margin of C.

c. 1228. perpetuum, recognoscens advocationem prædictæ ecclesiæ cum pertinentiis suis esse jus prædicti domini J[ocelini] Bathon. episcopi et successorum suorum; ratam nihilominus et gratam [habentes] ordinationem quam prædictus dominus Sarum episcopus super dicta ecclesia cum pertinentiis suis, de consensu et voluntate prædictorum J. Bathon. episcopi et decani et capituli Wellensis et Sarum, fecisse dinoscitur. Et ego Galfridus et hæredes mei prædictæ ecclesiæ de Well. et episcopis qui pro tempore fuerint advocationem prænominatæ ecclesiæ de Wittechericho contra omnes mortales warantizabimus in perpetuum. In cujus rei testimonium huic scripto sigillum meum apposui.

His testibus, dominis Roberto de Lexinton, Rogero de Thurkelby, Gocelino de Nevill, Gileberto de Prestone, tunc temporis justitiariis de banco; et aliis.

CLXXVIII.

1230. April. *Carta conventus Becconensis monasterii de ratihibitione facta episcopo Sarum super ordinatione ecclesiæ de Boscumbe.*

Lib. Evid. B. 164; C. 201. Reg. Rubr. 164.

Assent of the prior and convent of Bec to the ordinance of bishop Poore concerning the church of Boscombe.

Venerabili patri in Christo Roberto, Dei gratia Sarum episcopo, et ejusdem loci capitulo, Henricus, divina miseratione Becon. monasterii minister humilis, et ejusdem loci conventus, salutem, et cum omni honore et reverentia obedientiam debitam et devotam:—

Gratissimam paternitatem vestram et discretionem totius capituli præsentium insinuatione certificamus, quod nos ratum et gratum habemus, et habituri sumus in perpetuum, quicquid actum est per ordinationem venerabilis patris Ricardi quondam episcopi Sarum, et Reginaldi tunc prioris Sancti Neoti, super ecclesia de Boscumbe.

Et ut hæc nostra ratihabitio perpetuam obtineat firmitatem, eam præsenti scripto, sigillorum nostrorum munimine roborato, discretioni vestræ duximus transmittendam. Anno Domini M. CC. XXX^mo^, mense Aprilis.

CLXXIX.

Authenticum Gregorii papæ noni de confirmatione perpetuæ unionis a domino Ricardo et capitulo Sarum factæ de præbenda de Calna dignitati thesaurariæ Sarum unita, et de sententia lata contra illos qui contra hoc præsumpserint venire.[1] 1230. Sept. 2.

Lib. Evid. B. 196; C. 237. Reg. Rubr. 89.

Confirmation by Gregory IX. of the annexation of the prebend of Calne to the dignity of treasurer.

Gregorius episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio E[dmundo], thesaurario ecclesiæ Sarum, salutem et apostolicam benedictionem:—

Cum a nobis petitur quod justum est et honestum, tam vigor equitatis quam ordo exigit rationis ut idem per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum.

Cum ergo venerabilis frater noster Ricardus Sarum episcopus, redditnum thesaurariæ tuæ tenuitate pensata, præbendam de Kalna cum suis pertinentiis de assensu capituli sui eidem thesaurariæ duxerit perpetuo uniendam, prout in literis inde confectis plenius dicitur contineri, nos, tuis precibus inclinati, quod super hoc ab eodem episcopo provide factum est auctoritate apostolica confirmamus et præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hæc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum se noverit incursurum.

Dat. Anagniæ iiii. nonas Septemb., pontificatus nostri anno iiii°.

CLXXX.

Copiæ scripturarum et munimentorum concernentium domus mansionis de Ledenhalle infra clausum canonicorum Sarum per magistrum Elyam de Derham quondam canonicum ecclesiæ Sarum sumptuose constructas. c. 1230.

Lib. Evid. B. 452.

Assignment by Elias de Derham

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum inspecturis, magister Elyas de Derham, canonicus Sarum, salutem in Domino sempiternam:—

---

[1] "The deed by which bishop "Richard Poore declares the an- "nexation of the prebend of Calne "to the treasurership of the ca- "thedral will be found in the "*Osmund Register*, ii. 25." *Jones.*

c. 1230.

of a house built by him in the Close to the canon of his stall, for the foundation of his anniversary.

Quoniam, expensis gravibus et immensis mediantibus, domos meas apud Sarum ad exemplum, et ad honorem gloriosæ Virginis Mariæ, construxi, nequiens [eas][1] in fine decessus mei constitutioni ecclesiæ nostræ Sarum commode subjacere, de assensu domini Roberti episcopi, et Willelmi decani et capituli Sarum, de eisdem sub forma subscripta ordinavi; videlicet, quod canonicus dictæ gloriosæ Virginis affectans honorem qui eas post decessum meum obtinebit dabit executoribus meis centum marcas, de quibus centum marcis primæ quinquaginta marcæ ad constructionem fabricæ ecclesiæ nostræ Sarum remanebunt, reliquæ vero quinquaginta marcæ in usus executionis testamenti mei per manus executorum meorum convertentur. Ceterum dictus canonicus qui dictas domos obtinebit in die anniversarii mei singulis annis quoad vixerit centum pauperes propriis sumptibus sustentabit in hac forma, videlicet quod duo pauperes semper inter se habeant unam denariatam panis, unum galonem servisiæ, et unum ferculum, sive de carne sive de pisce, sive alterius modi, rationabile. Quilibet vero canonicus qui ipsa die anniversarii mei celebrationi missæ præsens affuerit habebit quatuor denarios; vicarius quoque qui similiter præsens fuerit habebit unum denarium, et qui vero de vicariis pro me ipsa die missam celebraverit habebit duos denarios. De pueris autem chori et altaristis quilibet habebit obolum. Et sciendum quod in susceptione domorum prædictarum dictus canonicus qui pro tempore fuerit se subjiciet jurisdictioni decani, præcentoris, et cancellarii ecclesiæ Sarum qui pro tempore fuerint, ita ut si necesse fuerit liceat eos per censuram ecclesiasticam compellere ipsum modis omnibus quibus viderint expedire jam præmissa modo prædicto fideliter observare, omni appellatione contradictione exceptione et beneficio juris remotis. Quod si aliquis prædictorum decani præcentoris aut cancellarii jam dictos domos habuerit, subjiciet se jurisdictioni duorum prædictorum sub forma prænotata. Secundus quidem canonicus qui priori successerit dabit executoribus prioris viginti et quinque marcas et dictæ fabricæ viginti et quinque marcas, super quo dictæ fabricæ se obligabit, obligabitque etiam se de anniversario meo modo prædicto faciendo dum vixerit. Tertius vero canonicus qui secundo successerit dabit executoribus secundi duodecim marcas et dimidiam et dictæ fabricæ duodecim marcas et dimidiam super quo dictæ fabricæ se obligabit, obligabitque etiam se de anniversario prædicto faciendo dum vixerit. Quartus autem canonicus qui tertio successerit, nec executoribus tertii

[1] "eo," MSS.

nec dictæ fabricæ aliquid dabit, sed de anniversario meo modo prædicto faciendo dum vixerit se obligabit; et ita successive de omnibus aliis in perpetuum. c. 1230.

Ut autem hæc ordinatio in futuro tempore perpetuitatis robur obtineat, ad supplicationem meam dominus Robertus episcopus Sarum et capitulum Sarum huic scripto sigilla sua apposuerunt, una cum sigillo meo, in perpetuum testimonium meæ ordinationis et de eadem concessionis et ratihabitionis eorundem.

His testibus, domino Willelmo, decano; Rogero, præcentore; Roberto, cancellario; Edmundo, thesaurario; Willelmo, archidiacono Berkshire; Stephano, archidiacono Wyltes; Rogero, succentore; magistro Thoma de Eblesburne; magistro Henrico Tessun; magistro Ada de Esseby; magistro Willelmo de Len; Gilberto de Stapelbregg; Petro Pykot; et multis aliis.

CLXXXI.

Carta quod homines qui tenent de capite de ecclesia Sarum sint quieti de theoloneo et aliis consuetudinibus in villa Rading[ensi]. c. 1230.

Lib. Evid. B. 168; C. 205. Reg. Rubr. 168.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum perve- Tenants in chief of the church of Sarum declared to be free from toll, and other customs, in the town of Reading.
nerit, Adam, Dei gratia abbas Rading[ensis], et ejusdem loci conventus, salutem in Domino:—

Noveritis nos, ob reverentiam et honorem Dei et gloriosæ semper Virginis Mariæ, concessisse, et hac carta nostra confirmasse, Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, et venerabili patri Ricardo, Dei gratia Sarum episcopo et successoribus suis, et decano et canonicis ejusdem ecclesiæ in perpetuum, quod ipsi et homines sui qui de eis tenent in capite sint quieti de theoloneo et omnibus aliis consuetudinibus in villa nostra de Rading, et in omnibus terris nostris de omnibus rebus suis in perpetuum. Et quod firmum et stabile in perpetuum permaneat huic scripto sigilla nostra apposuimus.

His testibus, Radulfo [de Neville], Cycestrensi, Jocelino Bathoniensi, episcopis; Radulfo de Mortuo-Mari; Willelmo de Sancto Johanne; Roberto de Say; Mauricio de Gent; Roberto de Riveres; Willelmo Sifrewast; Thoma Huscarl; et multis aliis.

CLXXXII.

1230–36.

[*Carta de ecclesia de Henley.*]

Lib. Evid. B. 342*b*; C. 346. Reg. Rubr. 342*b*.

Grant by Sir Herb. de Lucy to the church of Henley.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum inspecturis, Robertus Dei gratia Sarum episcopus et W[illelmus] decanus et capitulum Sarum salutem æternam in Domino:—

Cartam viri venerabilis domini Herberti de Luci, militis, inspeximus in hæc verba:—

" Omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit Herbertus de " Luci, miles, salutem in Domino. Noveritis me dedisse con- " cessisse et præsenti carta confirmasse pro me et hæredibus " meis Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ de Henlege in liberam " puram et perpetuam elemosinam redditum xl. solidorum, etc."

Et sequitur confirmatio de missa beatæ Mariæ apud Henlege, domino Ricardo de Maupudre[1] facta.

CLXXXIII.

Tempore R. Poore.

Hæc est taxatio præbendarum ecclesiæ Saresbyriarum consueta et approbata.[2]

Lib. Evid. C. 462.

The customary valuation of the prebends.

Poterne, quinquaginta marcæ.
Ramesbyre, quadraginta marcæ.
Cermenistre, octoginta marcæ.
Kalna, sexaginta marcæ.
Hectredebyre, cum Godalmungge, sexaginta marcæ.

---

[1] " Richard Maupodre was a " canon of Sarum holding the pre- " bend of Grimston. He was pre- " sent in 1228 at the election of " Richard Bingham as bishop of " Sarum." *Jones.*

[2] " This and the three following " documents are inserted here, " because the first two, as will be " gathered from the appended " notes, relate to the time of bishop " Richard Poore. It was in his " time that the cathedral organi- " sation was first carried out. In " truth, with the exception of a " slight change as regards one or " two of the prebends, they re- " mained substantially the same " as in his time for some three " hundred years afterwards. There " is in Lib. Evid. C., 511, a second " similar list, which would seem to " relate to a few years later in date. " To this is appended the following " notice:—

" ' Memorandum quod persona " ' residens in ecclesia Sarum a " ' prima die mensis Octobris usque " ' ad primum (*sic*) diem mensis " ' Januarii percipiet de communâ

Graham Willelmi,[1] quinquaginta marcæ.
Bedewinde, quinquaginta marcæ.
Wrda,[2] sexaginta marcæ.
Blebyre, viginti - quinque marcæ.
Brikeswrth[3] tota, quinquaginta marcæ.
Buttona,[4] viginti - quinque marcæ.
Syreburne, sexaginta marcæ.
Grimstone, viginti - quinque marcæ.
Hortone, viginti marcæ.
Chesingebyre, sexdecim marcæ.
Beymenistre Valentin,[5] viginti marcæ.
Shuptune.[3]
Byssopestone, viginti marcæ.
Burebache, cum Husseburne, sexaginta marcæ.
Nyth[er]bire Roberti,[6] quindecim marcæ.
Nytherbyre,[7] quinquaginta marcæ.
Nytherhavene, viginti marcæ.
Beymenistre Rogeri, sexdecim marcæ.
Aweltone Archidiaconi,[8] octo marcæ.
Aweltone, octo marcæ.

" ' v. lib. iiii. s. viii. d. Simplex " ' canonicus percipiet liij. sol. " ' iiii. d., si residens fuerit.'

" Item persona a prima die " mensis Januarii usque ad pri- " mum diem mensis Aprilis perci- " piet iiij. lib. xviii. s. vi. d. Simplex " canonicus xlix. s. vi. d.

" Item a prima die mensis Apri- " lis usque ad primum diem men- " sis Julii persona percipiet v. lib. " iiii. s. iii. d. [*Altered by an inter-* " *lineation to* v. s. vi. d.] Simplex " canonicus lij. s. ix. d.

" Item a prima die mensis Julii " usque ad primum diem mensis " Octobris persona percipiet v. lib. " ii. s. Simplex canonicus li. sol." *Jones.*

[1] "Grantham Australis, held, in " 1226, by William de Ingodesby. " *See* Sarum Fasti, p. 192. Grant- " ham Borealis is not included in " the list given above, but is found " in the second list referred to (Lib. " Evid. C. 511), is there called " Graham Maryn, and is valued " also at fifty marks." *Jones.*

[2] "That is, Worth, or, as it is " more commonly called, High- " worth." *Jones.*

[3] " Bricklesworth (Brixworth, " Northamptonshire) was at the " first deemed *one* prebend together " with Shuptone (Shipton, Oxford- " shire). They were afterwards " made two prebends, each being " valued at 25 marks." *Jones.*

[4] " Bitton, in Gloucestershire, not " far from Bristol." *Jones.*

[5] " Valentine, who went with " bishop R. Poore to Durham, held " the prebend of Beaminster Se- " cunda in 1226. *Sarum Fasti,* " p. 359." *Jones.*

[6] " The prebend of Netherbury " in Terra was held *c.* 1226 by " Robert the Scot. *Sarum Fasti,* " p. 408." *Jones.*

[7] This is called Nytherbure Ec- clesiæ in the second list.

[8] " Humphrey, archdeacon of " Dorset, held the prebend of North " Alton *c.* 1220. *Sarum Fasti,* " p. 352." *Jones.*

Tempore R. Poore.

Ethemenistre Tancredi,[1] octo marcæ.
Ethemenistre W. de Len,[1] octo marcæ.
Derneford, sexdecim marcæ.
Writelintone, triginta marcæ.
W[o]defrd, viginti marcæ.
Rotefene, octo marcæ.
Cumba, viginti marcæ.
Rotescombe, decem marcæ.
Gytesbyre (=Yatesbury), quinque marcæ.
Axeford, tres marcæ.
Wermenistre, quinque marcæ.
Stratthone, duodecim marcæ.
Radeclive, quadraginta marcæ.
Minor pars Altaris, tres marcæ.
Major pars Altaris, sexdecim marcæ.
Lim, triginta duæ marcæ.
Farendone, triginta duæ marcæ.
Cherdestoke, viginti quatuor marcæ.
Prestetone, viginti quatuor marcæ.
Teyntone, octoginta marcæ.
Stratford, quatuor marcæ.
Ockeburne, octoginta marcæ.
Upavene, viginti marcæ.
Lodres, viginti marcæ.
Slepe, viginti marcæ.

Summa totalis taxacionum omnium præbendarum Sarum mille et quingintæ viginti marcæ.
Decima, centum quinquaginta et duæ marcæ.
Vicesima, sexaginta et sexdecim marcæ.
Tricesima, quinquaginta marcæ et undecim solidi.
Quadragesima, triginta octo marcæ.
Quinquagesima, triginta marcæ v. solidi vi. denarii.
Sexagesima, viginti quinque marcæ iiii. solidi vi. denarii.

---

[1] "These were the prebends of "Yetminster Secunda and Yetminster Prima, which were held "(c. 1226) by Tancred and by "Will. de Len respectively." *Jones.*

CLXXXIV.

Qui canonici quibus terminis in ecclesia Sarum teneantur personaliter residere. *Tempore R. Poore.*

Lib. Evid. C. 461.

Terms of residence for each of the canons of Sarum.

	Ex parte Decani, a Kalend. Octobris usque ad Kalend. Januarii.		*Ex parte Cantoris, a Kalend. Octobris usque ad Kalend. Januarii.*	
Canonici.	De Poterne . .	Sacerdotes.	De Teynton . .	Sacerdotes.
	De Cerministre Hegtredebyre .		De Kalne . . .	
	De Okeburne .		De Bedewind. .	
	De Tolletone .	Diaconi.		
	De Beyministre Secunda . .			
	De Grymstone.		De Rotefen . .	Diaconus.
	De Aweltone Pancratii . .			
	De Cherdestoke	Sub-diaconi.	De Farendone .	Sub-diaconus.
	De Lym . . .			

	Ex parte Decani, a Kalend. Januarii usque ad Kalend. Aprilis.		*Ex parte Cantoris, a Kalend. Januarii ad Kalend. April.*	
Canonici.	De Graham. .	Sacerdotes.	De Graham. . .	Sacerdotes.
	De Blebyre . .		De Syptone . .	
			De Worth . . .	
	De Beyminstre Prima . . .	Diaconi.	De Husseburne .	Diaconi.
	De Beyminstre Ecclesia . .		De Derneford . .	
			De Cumbe et Harham	Sub-diaconi.
	De Rotescumbe	Sub-diaconus.	De minori parte Altaris . . .	
			De Axeford . .	

Tempore R. Poore.

Ex parte Decani, a Kalend. Aprilis usque ad Kalend. Julii.		*Ex parte Cantoris, a Kalend. Aprilis usque ad Kalend. Julii.*	
Canonici. Chesingebyre .	Sacerdotes.	De Rammesbyre .	Sacerdotes.
De Hortone . .		De Buttone . .	
		De Syreburne .	
		De Lodres . . .	
De Aweltone .	Diaconi.		
De Wyvelesford			
De Netheravene			
		De Slepe . . .	Diaconus.
		De Wermenistre in Terra . .	Sub-diaconi.
		De Stratford . .	

Ex parte Decani, a Kalend. Julii usque ad Kalend. Octob.		*Ex parte Cantoris, a Kalend. Julii usque ad Kalend. Octobr.*	
Canonici. De Brikeleswrthe	Sacerdos.	De Stratthone .	Sacerdotes.
		De Ophavene . .	
De Bissopistone	Diaconi.	De prima parte Altaris . . .	
De Bedminstre			
Radecleve .			
De Netherbire in Terra . . .		De Writeligthone	Diaconus.
De Yateminstre			
De Yatesbire .	Sub-diaconus.	De Yateminstre .	Sub-diaconi.
		De Prestone . .	

CLXXXV.

Tempore R. Poore.

Ordo ad faciendum decanum in aliqua matrice ecclesia.

Lib. Evid. C. 505.[1]

Order to be observed at the installation of a dean.

Inprimis fiat sermo, si placuerit; deinde dicatur Litania usque *Omnes sancti orate pro nobis.* Postea precentor incipiat solemniter *Veni Creator Spiritus.* Quo finito conveniant ad eligendum.

Cum fuerit a confratribus suis canonice electus, inprimis jurabit, inspectis et tactis sacrosanctis evangeliis, se facturum in ecclesia continuam et debitam residentiam, et quod observabit omnia jura ecclesiæ suæ, et antiquas et approbatas et assuetas consuetudines et libertates pro posse suo; et quod sibi subjectos ut id ipsum faciant curet et diligenter instruet; et quod

[1] "A copy of this document will "be found also in a 'Processional' "in the cathedral library, MS. No. "145, fol. 42." *Jones.* See his *Fasti*, pp. 220–1.

possessiones ecclesiæ injuste dispersas et facultates prave alienatas congregabit; et quod humilitatem et patientiam in semetipso custodiet, et ad hæc custodienda subjectos suos excitabit. *Tempore R. Poore.*

Quo facto, prosternet se ante crucem in capitulo, fratribus suis canentibus hos tres psalmos, *Deus misereatur nostri, Ad Te levavi, Ecce quam bonum;* seniore dicente hanc orationem, "Concede quæsumus Omnipotens Deus, ut famulum " tuum quem ad regimen nostrum eligimus gratiæ tuæ dono " prosequaris, ut Te largiente cum ipsa Tibi nostra electione " placeamus, per Dominum."

Hoc facto, eriget se et omnes canonicos suos osculabitur. Deinde ducetur ad altare cum solemnitate, campanis pulsantibus, cantore incipiente *Te Deum laudamus*, decano se ante altare prosternente et orationes secretas faciente.

His dictis, senior hanc orationem sine *Pater noster* [dicat], hoc modo:—"Cunctorum bonorum institutor Deus, qui per Moysen " famulum tuum ad gubernandas ecclesias præpositos consti- " tuisti, Tibi supplices preces fundimus, Teque devotis men- " tibus exoramus, ut hunc famulum tuum N. quem con- " venientia et electio famulorum tuorum, decanum hodie " instituit, protectionis tuæ gratia munire digneris, sicque " regere subditos concedas, ut cum omnibus illis regna cœ- " lorum adipiscatur per Dominum."

Hoc autem dicto, solemniter ducatur a majoribus ad stallum suum, et eo installato dicat senior:—Pater noster . . et ne nos inducas, &c.

Salvum fac servum tuum.
Dominus custodiat introitum tuum.
Et auferat a te elationem.
Dominus custodiat te ab omni malo.
Mittat tibi auxilium de sancto.
Exurge, Domine, adjuva nos.
Dominus vobiscum.

Oratio. Deus cui omnis potestas et dignitas famulatur, da famulo tuo prosperum suæ dignitatis officium, in qua Te semper timeat, [et] Tibi jugiter placere [contendat,][1] per Christum Dominum nostrum.

Oratio. Omnium, Domine, fons bonorum, et cunctorum dator profectuum, tribue famulo tuo adeptam bene regere dignitatem, et a Te [sibi][2] præstitam bonis operibus corroborare[3] gloriam, per Christum Dominum nostrum.

[1] Jones' *Fasti*, p. 221; *Liber Pontif.* of bishop Lacy of Exeter, 1847, p. 107; "concedas," MS.

[2] *ibid.*; "nobis," MS.

[3] "comprobare," Lacy's *Liber Pontif.*

Tempore R. Poore.

Oratio. Oremus. Actiones nostras quæsumus, Domine, et aspirando præveni, et adjuvando prosequere, ut interveniente beata et gloriosa semperque virgine Maria, cum sanctis omnibus, cuncta nostra operatio a Te semper incipiat, et per Te cœpta finiatur, per Dominum.

Mox aqua benedicta aspergatur a seniore, cum *In nomine Patris, et Filii, et sacro-sancti Spiritus.*

Postea in capitulo debet ipsi assignari locus a majoribus.[1]

CLXXXVI.

Tempore R. Poore.

Modus recipiendi aliquam honestam vel nobilem personam in fratrem seu sororem ecclesiæ cathedralis Sarum.[2]

Miscell. Dec. MS. fol. 6.

Form for reception into the brotherhood of the cathedral.

Inprimis congregentur decanus, seu ejus locum tenens, cum confratribus suis in domum capitularem, et, si voluerint propter majorem solemnitatem actus, convocentur omnes vicarii chorales et cæteri ministri in eundem locum; et ponatur primus honestus sine tapeta et pulvino super pavimentum in medio, anto sedem decani et canonicorum, prout fieri solet in receptione canonicorum ejusdem ecclesiæ. Et tunc præsentet se coram decano, seu ejus locum-tenente, vel præsidente, et confratribus, desiderans admitti in fratrem vel sororem, et [partici-

[1] The following notes are added by another hand at the beginning and end of this form:—"Cave, quia "non possunt hæc observari"; "Non possunt ea quæ hic de "electione decani dicuntur ob- "servari, quia decanus non potest "installari antequam confirmetur."

[2] "The 'brotherhood' of the "chapter, into which it was the "practice at Sarum, as at Lichfield "and elsewhere, to co-opt lay bene- "factors and others, was an insti- "tution of early date. Thus in the "Osmund Register (i. 234) we read "of William Talebot (*c.* 1215) "granting lands in Alderbury and "elsewhere to the treasurer of the "cathedral, because the church of "Sarum 'me et antecessores et "'successores meos in fraternita- "'tem suam suscepit.' As early "as *c.* 1180, we have an allusion "in the Osmund Register to the "'fraternitas ecclesiæ de Hegtrede- "'berie' (i. 347). The form of "admission given above is from a "fifteenth century MS. once be- "longing to a dean of Sarum; it "was no doubt copied from an older "original, which is either lost, or at "any rate at the present time undis- "covered. Some information con- "cerning this custom, and the "names of many who from time "to time were admitted into it, "including women as well as men, "will be found in the *Sarum Fasti*, "pp. 303–304." *Jones.* The form of admission at Exeter is printed in bishop Lacy's *Pontifical*, pp. 288–290.

pem] cæterorum suffragiorum et bonorum operum ipsius ecclesiæ, et humiliter ac devote petat se ad præmissa recipi et admitti. Et post aliquale intervallum, et mutuam communicationem factam de prædicta admissione et bene-placito capituli in præmissis, assumat dominus decanus, ut præmittitur, inter manus suas dextram manum fratris vel sororis taliter recipiendi, et dicat ei in Latinis sive vulgariter ut sequitur :

" Consuetudo istius ecclesiæ est quod recipiendus in fratrem " et sororem promittat fidelitatem ecclesiæ, et quod libertates, " privilegia et jura ejusdem observabit, et in quantum potest " observari procurabit, et defendet."

Qua promissione sive juramento facto, legat dominus decanus, seu ejus locum-tenens, super fratrem vel sororem taliter admissum : "Nos decanus et capitulum (seu præsidens, aut " locum-tenens,) admittimus te et recipimus," &c.

Et tunc surgant decanus et capitulum, et episcopus si præsens fuerit, et incipiatur hymnus *Veni Creator*, et dicatur sive decantetur alternatim, usque in finem ejusdem, fratre vel sorore interim genuflectente seu cubante super prædictum pavimentum sine tapeta. Et dicantur preces sequentes : *Veni sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, et tui amoris*, &c., et *Emitte Spiritum tuum*, &c.

Oratio.

Protector Deus in Te sperantium, sine quo nihil est validum, nihil sanctum, multiplica super nos, et hunc famulum tuum, N. misericordiam tuam, ut, co-operante Spiritu Sancto, obsequium humilitatis nostræ fiat acceptabile, et a cunctis adversitatibus corporis et animæ perenniter liberemur, per Christum Dominum nostrum.

Quo finito incipiatur psalmus, *Ecce quam bonum et quam jucundum.*

Kyrie eleyson, Christe eleyson, Kyrie eleyson.
Pater noster . . . . . et ne nos inducas, &c.

V. Ostende nobis Domine misericordiam,
R. Et salutem tuam da nobis.
V. Salvum fac servum tuum,
R. Deus meus, sperantem in Te.
V. Memor esto congregationis tuæ,
R. Quam possedistis ab initio.
V. Convertere Domine usquequo,
R. Et deprecabilis esto super servum tuum.
V. Mitte ei auxilium de sancto,
R. Et de Syon tuere eum.

Tempore R. Poore.

V. Nihil proficiat inimicus in eo,
R. Et filius iniquitatis non opponat nocere ei.
V. Esto ei turris fortitudinis,
R. A facie inimici.
V. Domine exaudi orationem meam,
R. Et clamor meus ad Te veniat.
V. Dominus vobiscum,
R. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Prætende Domine famulo tuo dexteram tui cœlestis auxilii, ut Te toto corde perquirat, et quæ digne postulat assequatur, per Jesum Christum Dominum nostrum. Amen.

Oremus. Suscipiat te Dominus Deus Pater in numero fidelium suorum, ut nos licet indigni suscipimus te in orationibus nostris, concedatque tibi per Unigenitum Filium suum, mediatorem Dei et hominis, locum bene vivendi et justitiam bene prosequendi, et ad vitæ æternæ hæreditatem feliciter proveniendi; et sicut te hodie caritas fraternitatis spiritualiter onjungit in terris, ita divina pietas, quæ fraternæ dilectionis est auctrix et amatrix, cum fidelibus suis conjungere dignetur in cœlis, præstante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat per omnia sæcula sæculorum.

Quo facto, erigatur frater et deosculetur omnes canonicos fratres suos, incipiendo a majoribus ex parte decani, vel ejus locum-tenentis, vel præsidentis; deinde divertat se ad aliam partem, simili modo faciendo.

Forma Admissionis.

Nos, decanus et capitulum ecclesiæ Sarum, ob sinceram caritatem et piam devotionem, quas ob reverentiam Dei et sue gloriosæ genetricis Mariæ Virginis ad præfatam Sarisberiensem geris ecclesiam, te N. in præfatæ ecclesiæ et nostrum recipimus fratrem, ac ad universa et singula dictæ ecclesiæ et nostræ fraternitatis suffragia, tenore præsentium, admittimus, volentes et concedentes pro nobis et successoribus nostris in perpetuum quod sis particeps et capax, tam in vita quam in morte, omnium missarum, orationum, jejuniorum, elemosynarum, cæterorumque suffragiorum omnium quæ in dicta ecclesia, et in cunctis ecclesiis et locis dictæ ecclesiæ subjectis, fieri solent et fient in temporibus perpetuo duraturis.

CLXXXVII.

Carta de fine cujusdam controversiæ inter episcopum Sarum et priorem et conventum de Merton, super ordinatione quarundam ecclesiarum. 1231–38.

Lib. Evid. B. 184; C. 221. Reg. Rubr. 184.

Agreement with Merton priory about the churches of Somerford, Lullworth, and Combe.

Omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Henricus [de Basing], prior de Merton, et ejusdem loci conventus, æternam in Domino salutem:—

Noverit universitas vestra quod cum mota esset controversia inter venerabilem patrem Robertum Dei gratia Sarum episcopum ex una parte et nos ex altera, auctoritate literarum domini papæ, coram sub-decano Wellensi et suis collegis, super ordinatione quadam facta auctoritate venerabilis patris Ricardi Sarum episcopi prædecessoris sui et ejusdem loci capituli super ecclesiis de Sumerford et Lulleworthe et de Cumbe, communibus intervenientibus amicis tandem præfata controversia in hunc modum conquievit; scilicet, quod nos annuatim de domo nostra de Merton pro bono pacis super controversia in perpetuum observandæ persolvemus apud Sarum in capitulo crastino Quasi modo geniti[1] xxiv. solidos sub obligatione beneficiorum quæ habemus in dicto episcopatu. Ita quidem quod si aliquando cessatum fuerit in dictæ pecuniæ solutione liceat ei qui pro tempore fuerit Sarum episcopus ad condignam solutionem prædicta beneficia coercere.

Ut autem hæc rata firma et perpetua permaneant, huic scripto sigillum capituli nostri fecimus apponi.

CLXXXVIII.

Carta domini Hereberti de Bedewynde de molendino de la Forda, et terris, pratis, et aliis redditibus in parochia de Bedewynd. c. 1230–40.

Lib. Evid. B. 210; C. 251. Reg. Rubr. 210.

Grant to the church of Sarum of a mill at Ford and lands in Bedwin, Wilton, and Stoke, to found

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis hoc præsens scriptum visuris vel audituris, Herbertus, rector ecclesiæ de Bedewynd, canonicus Sarum, executor quondam testamenti quondam Johannis Daci militis defuncti, salutem:—

Noveritis me cum beneplacito et assensu fratris Johannis prioris de Bessemede, et aliorum co-executorum meorum ejusdem testamenti, concessisse, dedisse, assignasse et hac præsenti carta mea confirmasse Deo et beatæ Mariæ et matrici ecclesiæ

[1] The Sunday in the Octave of Easter, from the words of the introit "Quasi modo geniti infantes, &c."; II. Pet. ii. 2.

c. 1230–40. Sarum et ejusdem decano et capitulo quoddam molendinum et terras, prata et redditus, cum suis pertinentiis, in parochia de Bedewynd, de bonis dicti Johannis defuncti et in eis adquisita; videlicet, molendinum de la Ford, quod emi de Olivero le Moyne, cum quodam manso et annuo redditu duodecim denariorum de alio manso, et cum 5 acris et dimidia terræ arabilis eidem molendino pertinentibus, et cum omnibus aliis pertinentiis suis, reddendo inde annuatim pro omni servitio exactione et demanda eidem Olivero le Moyne vel hæredibus suis tres solidos ad Pascha, et unum denarium ad festum sancti Michaelis; et unam virgatam terræ in villa de Wiltona cum uno pratello eidem terræ pertinente quam emi de Roberto de Pokele, cum una acra quæ appellatur *Rubra Acra* et pratello quod vocatur *Uplangemede*, reddendo inde annuatim Hugoni de Ros, capitali domino illius feodi vel hæredibus suis quatuor solidos ad festum sancti Michaelis, et dicto Roberto et hæredibus suis unum denarium ad festum sancti Michaelis, pro omni servitio seculari et demanda, salvo forinseco servitio; et duas acras quas emi de Johanne Maheu in villa de Stok, reddendo inde annuatim sibi et hæredibus suis ad festum sancti Michaelis unum denarium pro omni servitio seculari et demanda: et xiii acras in villa de Stok quas emi de Wydone le Palmere, cum pertinentiis, reddendo inde annuatim eidem Wydoni vel hæredibus suis, pro omni servitio, unum denarium ad festum sancti Michaelis; et quinque acras in villa de Stok quas emi de Roberto Lebetere, reddendo inde annuatim eidem Roberto vel hæredibus suis unum denarium ad festum sancti Michaelis pro omni servitio: et tres acras in eadem villa de Stok quas emi de Ricardo Passemer, reddendo inde annuatim eidem Ricardo vel hæredibus suis pro omni servitio ad festum sancti Michaelis unum denarium; et duas acras in villa de Stok quas emi de Waltero Moysson, reddendo inde annuatim eidem Waltero vel hæredibus suis unum denarium ad festum beati Michaelis pro omni servitio; et tres acras in villa de Stok quas emi de eodem Waltero, reddendo inde annuatim eidem Waltero vel hæredibus ejus unum denarium ad Pascha pro omni servitio;—ita, videlicet, quod de dictorum molendini, terrarum, et reddituum, exitibus, dictæ ecclesiæ Sarum decanus qui pro tempore fuerit, et capitulum, unum capellanum, non vicarium nec aliud officium in dicta Sarum ecclesia habentem, servitium integrum cum *Placebo*, *Dirige*, commendatione, et missa, pro anima dicti Johannis et omnium fidelium defunctorum in dicta ecclesia Sarum in perpetuum ministrantem, provisione sua exhibebunt, qui capellanus annuus erit, et si ex causa per prædictos decanum et capitulum amovebitur eidem alius substituetur. Quicunque

an annual commemoration of Sir John Dacy, knt.

autem capellanus in dicto officio ministraverit, dictis decano et capitulo, quod fideliter se gereret in dicto officio, cotidie integre faciendo per se vel alium si impotens vel casualiter fuerit præpeditus, fidelitatem jurabit et obedientiam. Habebit autem dictus capellanus ad sui sustentationem annuatim quatuor marchas per dictum decanum Sarum vel communarium de dictis molendinis redditibus et terris, temporibus ab eisdem statutis, sine difficultate solutas. Præterea volo quod in dicta ecclesia Sarum dicti Johannis Daci, et mei, dies anniversarii solempnius et in perpetuum celebrentur; et, ne os bovi trituranti ligetur, eodem die quo celebrabitur dies anniversarius dicti Johannis, quilibet canonicus qui præsens obsequiis interfuerit tres denarios, et quilibet vicarius unum, et quilibet altarista et sacrista unum obolum, de dictis exitibus per manum dictorum decani vel communarii recipient. Simili modo dicti canonici, vicarii, altaristæ et sacristæ recipient; residuum dictorum exituum in proprios usus dicti capituli communæ convertatur. Ad majorem autem hujus cartæ securitatem, præsenti scripto sigillum meum una cum sigillis co-executorum meorum apposui. c. 1230–40.

His testibus, Hugone de Andevere, milite; Alano filio Garin',[1] milite; Ricardo de Haveringes; Ricardo de Hardene; Johanne de Forstebere; Radulfo le Apparille[2]; Ricardo Beringes[3]; et multis aliis.

CLXXXIX.

Carta de molendino de la Forde facta Herberto, rectori de Bedewynd, ab Olivero le Moyne de Tydecombe. c. 1230–40.

Lib. Evid. B. 211; C. 252. Reg. Rubr. 211.

Grant of the mill at Ford to Herbert, rector of Bedwin.

Sciant præsentes et futuri quod ego Oliverus le Moyne de Tydecomb dedi et concessi et hac præsenti carta mea confirmavi Herberto de Tanech personæ de Bedewind et hæredibus suis vel ejus assignatis, vel cuicunque legare voluerit, molendinum meum de La Ford, cum redditibus et omnibus aliis pertinentiis suis, sine aliqua diminutione, pro homagio et servitio suo, et pro xxviii marcis quas mihi dedit in gersuma; reddendo inde annuatim mihi et hæredibus meis, ille et hæredes sui vel ejus assignati vel cuicunque illud legaverit, tres solidos ad Pascha et unum denarium ad festum S. Michaelis

[1] C.; "Gerin'," B., Reg. Rubr.
[2] B.; "Lapparille," Reg. Rubr.; "de Apparille," C.
[3] C.; "de Bring'," B., Reg. Rubr.

c. 1230–40. pro omnibus servitiis et secularibus exactionibus; habendum et tenendum libere et quiete, pacifice et integre prædicto Herberto et hæredibus suis vel ejus assignatis vel cuicunque illud legaverit, per prædictum servitium. Et ego Oliverus et hæredes mei warantizabimus contra omnes homines et feminas prædictum molendinum cum redditibus et omnibus pertinentiis suis prædicto Herberto et hæredibus suis vel suis assignatis vel cui legaverit, per prædictum servitium.

Et quia volo quod hæc mea donatio et concessio rata et stabilis et inconcussa permaneat, præsens scriptum sigilli mei munimine roboravi.

His testibus, Hugone de Sancto Martino, Henrico Husey, Ricardo de Havering, Roberto de Hurpenham, Ricardo de Hardene, Johanne de Forstebery, Johanne Godefr.,[1] et multis aliis.

CXC.

c. 1230–40. *De terra de Wydone de la Forde vendita et concessa Herberto, rectore de Bedewynd, a Ricardo Passmer.*

Lib. Evid. B. 212; C. 253a. Reg. Rubr. 212.

Confirmation by Sir Richard Passmere of sale of land to Herbert, rector of Bedwin.

Sciant præsentes et futuri quod ego Ricardus de Passmer, miles, concessi et quietum clamavi et hac præsenti carta mea confirmavi pro me et hæredibus meis Herberto, rectori ecclesiæ de Bedewynd, totam terram quam prædictus Herbertus recepit de Wydone de la Ford, homine meo libero, cum omnibus pertinentiis suis, tam de dono quam de venditione, bene et in pace et hæreditarie, pro me et hæredibus meis, sibi vel cuilibetcunque eam assignare, dare, vendere vel legare voluerit. Et ut hæc mea concessio, quieta clamatio, et cartæ meæ confirmatio rata et stabilis in perpetuum permaneat, huic præsenti scripto sigillum meum apposui.

His testibus, Hugone de Standen; Roberto de Harpeham [Herpham]; Ricardo de Haveringes; Waltero [Musson][2]; Herberto de Stoke; Johanne de Forsterbire; Ricardo de Harden; Roberto Honiedewe; Willelmo Russell; et multis aliis.

[1] C.; "Goldsinge," B., Reg. Rubr.

[2] "Mesore," C.; "Musoy," B.; "Mussoi," Reg. Rubr.

CXCI.

[*De quadam particula terræ in campo de Stoke.*] c. 1230–40.

Lib. Evid. B. 213; C. 253*b*. Reg. Rubr. 213.

Grant by the same of land at Stoke to the same.

Sciant præsentes et futuri quod ego Ricardus de Pasmer, miles, dedi et concessi et hac præsenti carta confirmavi Herberto, rectori ecclesiæ de Bedewynde, tres acras terræ meæ in campo de Stoke, cum omnibus pertinentiis suis, pro servitio suo; scilicet, unam acram quæ jacet inter terram quæ fuit Walteri Mussun[1] et hayam quæ fuit personæ de Bedewynd, quæ se extendit super Wyke, et unam acram quæ jacet inter terram quæ fuit Willelmi Russell et terram quæ fuit Adæ de Molendino, quæ se extendit versus aquilonem, et unam acram quæ jacet inter terram quæ fuit Roberti Honiedw et terram quæ fuit Roberti capellani, quæ se extendit versus orientem; tenendum et habendum de me et hæredibus meis sibi et cuicunque eas assignare, dare, vendere, vel legare voluerit, libere et quiete, bene et in pace, et hæreditarie, reddendo inde annuatim, ipse vel ejus assignati, mihi et hæredibus meis unum denarium ad festum beati Michaelis pro omnibus servitiis, sectis, querelis et demandis. Pro hac autem donatione et concessione et cartæ meæ confirmatione, dedit mihi prædictus Herbertus xl. solidos sterlingorum præ manibus in gersumam. Et ego Ricardus de Passemere et hæredes mei prædicto Herberto, vel ejus assignatis, prædictas tres acras, cum omnibus pertinentiis suis, contra omnes homines et feminas in perpetuum warentizabimus.

Et ut hæc mea donatio, concessio, et cartæ meæ confirmatio, rata et stabilis in perpetuum permaneat, hoc præsens scriptum sigilli mei impressione roboravi. His testibus, *ut supra*.[2]

CXCII.

[*Carta de undecim acris in campo de Stoke.*] c. 1230–40.

Lib. Evid. B. 214; C. 254. Reg. Rubr. 214.

Grant by Guy de Passemere to the same of other land at Stoke.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Wydo de Passmere, assensu et consensu Beatricis uxoris meæ, dedi et concessi et hac præsenti carta mea confirmavi Herberto de Tanech tunc temporis rectori ecclesiæ de Bedewind, et cui assignare vel legare voluerit, undecim acras terræ cum omnibus pertinentiis suis in campo de Stoke; quarum quinque jacent inter terram

[1] C.; "Messon," B.

[2] Here, in the repetition of the names, which are given at length in B. and Reg. Rubr., we have in both copies "Walt. Musson" correctly, and in Reg. Rubr. "Herpenham" for "Herpham."

c. 1230–40. Matillidis de Molendino et La Linche, et tres acræ jacent apud Wlstanhishale inter terram Matillidis de Molendino et terram Seivæ[1] de Stoke, et una acra jacet inter terram Roberti Huniedeu et terram Ricardi de la Ford, et extendit a parte orientali et super aquam, et una acra jacet inter terram Walteri Muysson et terram Roberti Huniedeu, et extendit se versus orientem et versus occidentem, et una acra jacet inter illam acram quæ vocatur *Heytak* et terram Tylewine; tenendum et habendum de me et hæredibus meis sibi et suis assignatis vel cuicunque legare voluerit, libere et quiete, integre et pacifice ab omni seculari servitio, exactione, et demanda, reddendo inde annuatim mihi et hæredibus meis, ille et ejus assignati, unum denarium ad festum Sancti Michaelis pro omni servitio. Et ego Wido de Passmor et hæredes mei prædictas undecim acras cum omnibus pertinentiis prædicto Herberto, rectori ecclesiæ de Bedewinde et suis assignatis, vel cui assignare et legare voluerit, contra omnes hominas et feminas warantizabimus. Pro hac autem donatione et concessione et cartæ meæ confirmatione, dedit mihi prædictus Herbertus, rector ecclesiæ de Bedewynd, quatuor marcas argenti præ manibus in gersumam.

Et ut hæc mea donatio concessio et cartæ confirmatio rata et stabilis permaneat, præsens scriptum sigilli mei impressione et testium subscriptione roboravi. His testibus, *ut supra*.

CXCIII.

c. 1230–40. [*Carta Beatricis quondam uxoris Wydonis de la Forde de quinque acris in campo de Stoke.*]

Lib. Evid. B. 215; C. 255. Reg. Rubr. 215.

Confirmation by Beatrice, widow of Guy de la Ford, to the same of five acres at Stoke, in Bedwin.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Beatrix quæ fuit uxor Wydonis de la Forde, in mea propria viduitate, concessi et hac præsenti carta mea confirmavi pro me et hæredibus meis Herberto de Tanech, rectori ecclesiæ de Bedewind, et hæredibus suis, vel quibus assignare vel legare voluerit, pro servitio suo et pro dimidia marcha argenti quam mihi dedit in gersumam, quinque acras terræ, cum omnibus pertinentiis suis, in campo de Stoke, quarum quatuor acræ jacent continue inter terram quæ fuit Roberti Huniedeu ex utraque parte, et extendunt se super terram Walteri Moysun, et una acra jacet inter illam acram quæ vocatur *Hortaker*, et terram quæ fuit Tylewine; habendum et tenendum prædictas quinque acras

[1] C.; "Senise," B., Reg. Rubr.

terræ cum omnibus pertinentiis suis de me et hæredibus meis sibi et hæredibus suis, vel quibus illas acras assignare vel legare voluerit, libere, quiete, integre et in pace, et hæreditarie in perpetuum, per idem servitium quod continetur in cartis quas prædictus Herbertus habuit de prædicto Wydone aliquo tempore viro meo; et ego prædicta Beatrix et hæredes mei prædictas quinque acras terræ cum omnibus pertinentiis suis prædicto Herberto et hæredibus suis, vel quibus illas prædictas quinque acras terræ cum omnibus pertinentiis suis assignare vel legare voluerit, contra omnes homines et feminas per prædictum servitium in perpetuum warantizabimus et acquietabimus. c. 1230–40.

Et quia volo quod hæc mea concessio et confirmatio rata et stabilis permaneat, hanc præsentem cartam impressione sigilli mei corroboravi.

Testes qui prius.

CXCIV.

[*Carta ejusdem de quadam terra in Stoke.*] c. 1230–40.

Lib. Evid. B. 216; C. 256. Reg. Rubr. 216.

Confirmation by the same of all the land in Stoke granted by her late husband to the same.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Beatrix quæ fui uxor Wydonis de la Forda, in mea propria viduitate, concessi et hac præsenti carta mea confirmavi pro me et hæredibus meis Herberto de Tanech, rectori ecclesiæ de Bedewynde, et hæredibus suis, vel ejus assignatis, totam terram cum omnibus pertinentiis suis quas prædictus Wydo quondam vir meus dedit prædicto Herberto in campo de Stoke, tam terram illam de hæreditate mea quam terram suam propriam; habendum et tenendum sibi et hæredibus suis vel ejus assignatis libere et quiete, integre et in pace et hæreditarie, sicut cartæ quas dictus Herbertus habuit de dicto Wydone proportant et testantur.

Pro hac autem mea concessione et confirmatione dedit mihi prædictus Herbertus dimidiam marcam argenti in gersumam.

Et quia volo quod hæc mea concessio et confirmatio rata et stabilis permaneat, hanc præsentem cartam sigilli mei impressione corroboravi.

Testes qui prius.

CXCV.

c. 1230–40. [*Carta Rob. de Pokele de terra in Wilton Herberto rectori de Bedewynd concessa.*]

Lib. Evid. B. 218; C. 258. Reg. Rubr. 218.

Grant by Robert de Pokeley to Herbert, rector of Bedwin, of land at Wilton.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Robert de Pokely[1] dedi et concessi et hac præsenti carta mea confirmavi, Herberto, personæ ecclesiæ de Bedewinde, pro servitio suo, et pro xi. marcis, unam virgatam terræ in Wilton cum omnibus pertinentiis suis, scilicet illam quam recuperavi per assisam per Osbertum avunculum meum coram justiciariis itinerantibus apud Wilton; habendum et tenendum sibi et hæredibus suis, vel cuicunque assignare vel legare voluerit, libere et quiete, et pacifice, reddendo inde annuatim domino feudi servitium quod ad dictam virgatam pertinet, et mihi et hæredibus meis unum denarium ad festum beati Michaelis pro omni servitio, querelis et demandis, salvo regali servitio. Hanc autem donationem warantizabimus ego prædictus Robertus de Pokely et hæredes mei prædicto Herberto et hæredibus suis, vel cuicunque assignare vel legare voluerit, contra omnes homines et feminas, per prædictum servitium. Et ut hæc mea donatio rata et stabilis permaneat in perpetuum, præsentem cartam sigilli mei impressione signatam confirmavi.

His testibus, domino Hugone de Sancto Martino; Galfrido de Esturin; Ricardo Berengare[2]; Ricardo de Hardene; Johanne de Wik; Roberto de Harpeham; Waltero Muysun; et aliis.

CXCVI.

c. 1230–40. [*Carta de terra in Wilton cum pratello data a Roberto de Pokele.*]

Lib. Evid. B. 219; C. 259. Reg. Rubr. 219.

Grant by the same to the same of land at Wilton.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Robertus de Pokele dedi et quietum clamavi Herberto, personæ ecclesiæ de Bedewinde, totum jus meum quod habui vel habere potero in una acra terræ in Wilton quæ dicitur *Rubra Acra* et in uno pratello ibidem quod dicitur *Uplangemede*. Et ego Robertus de Pokele vel attornatus meus teneor sequi ad perquirendum prædictum pratellum et prædictam acram coram justitiariis domini regis, ad custum dictæ personæ. In cujus rei testimonium præsenti scripto sigillum meum apposui.

Testibus qui prius.

---

[1] C., B.; "Pogele," Reg. Rubr., and in the next charter.

[2] B., Reg. Rubr.; "Herengare," C.

CXCVII.

[*Carta Roberti de Pokele de eadem terra in Wilton data capitulo Sarum.*] c. 1230–40.

Lib. Evid. B. 217; C. 257. Reg. Rubr. 217.

Grant by the same to the church of Sarum of the same land at Wilton.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis hoc præsens scriptum visuris vel audituris, Robertus de Pokely [*al.* Pohley] salutem.

Noveritis me concessisse et hac præsenti carta mea confirmasse in perpetuum, pro me et hæredibus meis, Deo, et beatæ Mariæ et matrici ecclesiæ Sarum et ejusdem ecclesiæ decano et capitulo, unam virgatam terræ cum omnibus pertinentiis suis in villa de Wilton, cum una acra quæ vocatur *Rubra Acra* et pratello quod vocatur *Huplangemede*, cum omnibus pertinentiis suis, quam Herbertus, rector ecclesiæ de Bedewynd, de me habuit in villa de Wilton; habendum et tenendum Deo et beatæ Mariæ et matrici ecclesia Sarum et ejusdem decano et capitulo, pro me et hæredibus meis, libere et quiete, integre et in pace, in perpetuum, per idem servitium quod continetur inferius in carta quam dictus Herbertus de me inde habuit. Et quia volo quod hæc mea concessio et confirmatio rata et stabilis permaneat, hoc præsens scriptum impressione sigilli mei corroboravi.

His testibus, Alano filio Warini; Hugone de Standen; Johanne de Forsterbure; Johanne de Colingeburne; Johanne de Graftone; Robert Hunniedeu; Waltero le Stablire; et aliis.

CXCVIII.

[*De terris in campo Stoke datis a Waltero Moissun.*] c. 1230–40.

Lib. Evid. B. 220; C. 260. Reg. Rub. 220.

Grant by Walter Moissun of land at Stoke to Herbert, rector of Bedwin.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Walterus Mossun dedi concessi et hac præsenti carta mea confirmavi Herberto, personæ ecclesiæ de Bedewinde, pro servitio suo, duas acras et dimidia terræ meæ in campo de Stok cum pertinentiis suis; scilicet, unam acram quæ jacet inter terram quæ fuit Gervasii et terram quæ fuit Ricardi de Stok, quæ extendit versus Wike, et unam acram quæ jacet inter terram Roberti Hunniedewe et terram quæ fuit Matillidis de Molendino, quæ se extendit versus marleriam, et unam dimidiam acram quæ fuit Roberti Hunniedewe et terram personæ de Bedewinde, quæ se extendit versus pratum; habendum et tenendum de me et hæredibus meis vel assignatis libere, quiete, bene et in pace, et hæreditarie, reddendo inde annuatim mihi et hæredibus meis, ipse vel ejus assignati, unum denarium ad festum Sancti

c. 1230–40. Michaelis pro omnibus servitiis et consuetudinibus, querelis, sectis et demandis, quæ terris eveniunt vel evenire poterunt. Et ego præictus Walterus, et hæredes mei, prædictas acras terræ cum pertinentiis suis prædicto Herberto vel ejus assignatis, aut quibuscunque illas dare, vendere, vel legare voluerit, contra omnes homines et feminas in perpetuum per prædictum servitium warantizabimus. [Et] ut [hæc] mea concessio donatio, et cartæ meæ confirmatio, rata et stabilis in perpetuum permaneat, præsens scriptum sigilli mei impressione roboravi.

His testibus, &c.

CXCIX.

c. 1230–40. [*De terris ibidem datis a Roberto Le Betere.*]

Lib. Evid. B. 221; C. 261. Reg. Rubr. 221.

Grant by Robert Le Betere to the same of other lands at Stoke.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Robertus Le Betere, de Stoke, dedi et concessi et hac præsenti carta mea confirmavi domino Herberto, personæ de Bedewinde, et cuicunque dare, assignare, vendere vel legare voluerit, quinque acras et dimidiam terræ meæ in campo de Stoke, cum omnibus pertinentiis suis; scilicet, unam acram quæ jacet inter terram Roberti Hunnedewe et terram Walteri Mossun, quæ se extendit a parte occidentali super aquam, et unam dimidiam acram quæ jacet inter terram Walteri Mossun et terram quæ fuit Gervasii de Molendino, quæ se extendit usque in croftam quæ fuit Osmundi Bauz, et tres acras et dimidiam quæ jacent in forlango quod vocatur *Seheta*, tres illas, scilicet, quæ jacent propinquiores terræ quæ fuit Adæ de Molendino versus aquam, quæ se extendunt versus partem orientalem super terram quæ fuit Willelmi Russel; tenendum et habendum de me et hæredibus meis sibi vel ejus assignatis libere et quiete, bene et in pace et hæreditarie in perpetuum, ab omnibus servitiis secularibus, sectis, querelis, consuetudinibus et demandis; reddendo inde annuatim mihi et hæredibus meis, ipse vel ejus assignati, unum denarium ad festum beati Michaelis pro omni servitio. Et ego Robertus de Stoke et hæredes mei prædicto Herberto vel ejus assignatis prædictas quinque acras cum omnibus pertinentiis suis contra omnes homines et feminas warantizabimus. Pro hac autem donatione, concessione, et cartæ meæ confirmatione, dedit mihi prædictus Herbertus duas marcas argenti in gersumam præ manibus. Et ut hæc mea donatio, concessio, et cartæ meæ confirmatio, rata et stabilis in perpetuum permaneat, hoc præsens scriptum sigilli mei impressione roboravi.

His testibus, &c.

CC.

[*De terris ibidem datis a Johanne filio Matthæi de Stoke.*] c. 1230–40.

Lib. Evid. B. 222; C. 262. Reg. Rubr. 222.

Grant to the same by John, son of Matthew of Stoke.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Johannes filius Matthæi de Stoke dedi concessi et hac præsenti carta mea confirmavi domino Herberto, tunc temporis rectoris ecclesiæ de Bedewinde, et cuicunque assignare vel legare voluerit, duas acras terræ cum omnibus pertinentiis suis in campo de Stoke, illas videlicet duas acras quæ jacent apud Stone inter terram Walteri Moysun et terram Herberti de Stoke, et se extendunt ab orientali parte versus partem occidentalem usque desuper aquam; tenendum et habendum de me et hæredibus meis sibi et cuicunque assignare vel legare voluerit, libere, quiete, integre et pacifice ab omni sæculari servitio et demanda, reddendo inde annuatim mihi et hæredibus meis, ipse vel ejus assignati, unum denarium ad festum Sancti Michaelis pro omni servitio. Et ego Johannes filius Matthæi de Stoke et hæredes mei prædicto domino Herberto, personæ ecclesiæ de Bedewinde, et ejus assignatis, vel cuicunque legare voluerit, prædictas duas acras terræ cum omnibus pertinentiis contra homines et feminas warantizabimus. Pro hac autem donatione, concessione, et cartæ meæ confirmatione, dedit mihi prædictus Herbertus rector ecclesiæ de Bedewinde xviii. solidos argenti præ manibus in gersumam. Et ut hæc mea donatio, concessio, et cartæ meæ confirmatio, stabilis et rata permaneat, præsens scriptum sigilli mei impressione et testium subscriptione roboravi.

Testes qui prius.

CCI.

Carta satisfactionis prioris et conventus de Bromptone[1] *de transgressione commissa erga ecclesiam Sarum.* *Before 1246.*

Lib. Evid. B. 188; C. 225. Reg. Rubr. 188.

Apology of the prior and convent of

Universis Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, R[. . . .] prior de Bromptone[1] et conventus salutem æternam in Domino:—

[1] *Sic.* A mistake for Bruton, in Somerset, a priory founded by William Moyne or Mohun, earl of Somerset.

Before 1246.

Bruton for burying in their church the body of Sir J. de Mayne when on its way to be buried at Salisbury.

Noverit universitas vestra quod cum J. de Mayna,[1] bonæ memoriæ, miles, in ultimis agens, corpus suum Deo et ecclesiæ sanctæ Mariæ Sarum legasset humandum, idemque corpus versus Sarum delatum per nos transitum faciens in ecclesia nostra per unam noctem hospitando fuisset admissum, nos de simplici devotione et de familiaritate prius habita, in nullo putantes indignationem super hoc venerabilis Roberti [Bingham], Dei gratia Sarum episcopi et capituli incurrere, nec in aliquo Sarum ecclesiæ præjudicare, illud penes nos sepelivimus; pro hac autem transgressione, secundum provisionem domini episcopi et capituli, promisimus nos propriis sumptibus et cum denunciatione solemni amici prædicti J. facienda, totum corpus vel partem corporis, secundum quod dominus episcopus et capitulum voluerint eligere, ad mandatum eorum solemniter ad ecclesiam Sarum delaturos. Et in hujus testimonium promissionis præsenti scripto sigillum nostrum appendimus.

CCII.

1230–46. *Carta capituli Sarum data a Roberto Sarum episcopo quod tenentes de ecclesia de Porestoke respondeant in omnibus decano et capitulo Sarum.*

Lib. Evid. B. 143*b*; C. 179. Reg. Rubr. 143*b*.

Injunction that the tenants of the church of Poorstock answer in all things to the dean and chapter of Sarum.

Robertus [Bingham], Dei gratia Sarum episcopus, dilecto filio archidiacono Dorsete salutem, gratiam, et benedictionem.

Mandamus vobis quatinus singulos et universos tenentes de ecclesia de Porestok, quæ spectat ad communam ecclesiæ nostræ Sarum, necnon et tenentes de capellis ipsius ecclesiæ de Porestok, ut respondeant in omnibus dictis filiis decano et capitulo Sarum, si necesse fuerit auctoritate nostra compellatis, si quos resistentes inveneritis vel rebelles.

[1] "Mayun," Reg. Rubr. and B. Probably Sir John de Mohun, who died before his father Reginald. See Lyte's *Dunster and its Lords*, 1882, p. 34. His body was brought from Gascony, and buried at Bruton, and his heart at Newenham abbey (*ib.*, p. 15).

CCIII.

Carta de ecclesia de Esseburne [Husseburn] de qua compositio habetur inter Henricum regem Angliæ et episcopum et capitulum Sarum, et de amissione clerici regis, tamen nil jure inde sibi accrescendo. 1232. May 21.

Original in the Bishop's Registry.

Lib. Evid. B. 38; C. 67. Reg. Rubr. 38.

Composition between Henry III. and the dean and chapter of Sarum respecting presentation to the church of Hurstbourne.

Henricus, Dei gratia rex Angliæ, dominus Hyberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justiariis, vice-comitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis et fidelibus suis, salutem:—

Ad omnium notitiam volumus pervenire, quod cum per mortem magistri Symonis de Peregoz, quondam decani Cycestrensis, vacaret ecclesia de Husseburne, et ad ipsam præsentassemus Nicholaum de Neville, clericum nostrum, credentes ipsam esse de donatione nostra; opponentibus autem se venerabili patre Roberto Sarum episcopo et capitulo suo, et asserentibus ipsam ecclesiam pertinere ad præbendam de Burebeche, quæ est præbenda ecclesiæ Sarum, ratione pensionis annuæ quam canonicus præbendæ prædictæ inde recipere consuevit per manum ipsius decani; tandem ad dictam ecclesiam memoratus clericus noster de consensu partium taliter est admissus et in ea persona institutus, salvo jure cujuslibet, quod nihil juris nobis inde accresceret, nec ecclesiæ Sarum deperiret, in prædicta ecclesia de Husseburn. Quoniam vero per inspectionem cartarum Henrici regis, [avi Henrici regis avi nostri, et ipsius Henrici regis],[1] avi nostri, et Ricardi regis, avunculi nostri, et domini Johannis regis, patris nostri, et etiam per inspectionem cartæ Godefridi quondam Winton. episcopi, qui in præsentia domini Johannis regis, patris nostri, de voluntate ejus et assensu, ad præsentationem Hereberti quondam Sarum episcopi, sicut in carta ipsius Godefridi plenius continetur quæ est in ecclesia Sarum, et etiam de consensu et concessione Ricardi Barre, quondam archiadiaconi Elyensis et canonici Sarum, præbendati in dicta præbenda de Burebeche, sicut in carta prædicti Ricardi Barre plenius continetur, quæ similiter est in ecclesia Sarum, [in prædicta ecclesia de Husseburne prædictum decanum perpetuum vicarium constituit, reddendo inde annuatim canonico prædictæ præbendæ quinque marcas, nobis plenius constitit de jure prædicti episcopi Sarum et ecclesiæ suæ quod habuit][1]

[1] The lines in brackets are taken from the original charter, being omitted in all the three copies.

1232. May 21. in ecclesia prædicta de Husseburn, ratione donationis, concessionis, et confirmationis prædictorum progenitorum nostrorum, —Nolentes quod juri eorum aliquid depereat in dicta ecclesia de Husseburn, præsentibus literis duximus protestandum pro nobis et hæredibus nostris quod dicta ecclesia de Husseburn libere et quiete pertinet ad prædictam ecclesiam Sarum, tanquam membrum prædictæ præbendæ de Burebeche. Quare volumus et concedimus pro nobis et hæredibus nostris quod ipsam in perpetuum teneat in puram et perpetuam elemosinam tanquam membrum præbendæ prædictæ de Burebeche, sicut prædictum est. Salva prædicto Nicholao clerico nostro possessione ejusdem ecclesiæ tota vita sua, cum solutione prædictæ pensionis annuæ quinque marcarum.

His testibus, H[uberto] de Burgo, comite Cantiæ, Justitiario Angliæ; Stephano de Segrave; Godefrido de Craucumbe; Johanne filio Philippi; Galfrido dispensario; Henrico de Capella; et aliis.

Datum per manum venerabilis patris R[adulfi], Cycestr. episcopi, cancellarii nostri, apud Wigorniam, vicesimo primo die Maii anno regni nostri sextodecimo.[1]

CCIV.

1233. April 18. *Carta de concessione Hugonis de Sampford de medietate omnium proventuum de Childcumpton facta episcopo Sarum.*

Lib. Evid. B. 79; C. 116. Reg. Rubr. 79.

Exemplification by bishop Poore, when bishop of Durham, of de Sanford's grant of a

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsentes literas visuris vel audituris, Ricardus, Dei gratia Dunelmensis episcopus, salutem in Domino:—

Volentes quantum in nobis est jura Sarum ecclesiæ integra conservari, ne in posterum aut oblivione deleantur aut praverum hominum fraude subvertantur, universitati vestræ notum facimus, quod, cum in præfata ecclesia Sarum pastorali officio fungeremur, Hugo de Sampford miles concessionem et dona-

---

[1] "This charter is printed in the "*Osmund Register*, i. 245. In "the *Register* the original is said "to have been brought to the "chapter by the prior of Bradenstock, on the Monday after the "translation of St. Benedict [July "12] in the year 1232, the same "having been obtained for the "cathedral 'longa sollicitudine,' "by the bishop of Chichester, the "king's chancellor." *Jones.* An "inspeximus" by Peter de Roches, bishop of Winchester, is found at B. 114, C. 150, and Reg. Rubr. 114.

tionem quandam pie et pure pro se et hæredibus suis fecit eidem ecclesiæ Sarum et nobis et successoribus nostris in ipsa ecclesia substituendis, mediante carta sua, cujus tenor talis est :— 1233. April 18. moiety of the profits of Childcompton to the church of Sarum.

" Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum per-
" venerit, Hugo de Sampford salutem :—

" Sciatis me concessisse," [*etc.* See *supra*, under date of May 16, 1223.]

Nos autem tempore quo prædictæ Sarum ecclesiæ profuimus præscriptam donationem et concessionem ratam habuimus. Et quicquid juris nos vel successores nostri per eandem concessionem vel donationem habuimus, vel processu temporis consequi potuimus, communæ Sarum ecclesiæ dedimus et assignavimus in perpetuum.

Et in hujus rei testimonium huic scripto sigillum nostrum apponi fecimus. Datum apud Tarent. per manum Valentini capellani nostri anno gratiæ M. CC. XXXIII. 14 Kalendas Maii.

CCV.

Carta canonicorum omnium ecclesiæ Sarum de promotione novæ fabricæ et de continua præstatione tam de præbendis quam de oblationibus et obventionibus altarium in ecclesia. 1233. Oct. 19.

Lib. Evid. B. 127; C. 162. Reg. Rubr. 127.

Acta ab Incarnatione Domini anno M. CC. XXXIII., xiiii. Kal. Novembris, in majori ecclesia Novarum Sarum. Facta est convocatio canonicorum ad tractandum de promotione novæ fabricæ, auctoritate domini Roberti [Bingham], episcopi, et domini W. decani et capituli Sarum. Quatuor personæ, videlicet, W[illelmus de Wanda], decanus, R[ogerus], præcentor, R[obertus de Hertford], cancellarius, E[dmundus Riche], thesaurarius; [Henricus], abbas Schireburne; H[umfredus], archidiaconus Dorsete; T[homas de Chabbeham], sub-decanus; R[ogerus], succentor; magister E[lias] de Derham; Ricardus de Maupodre; H[erbertus] de Bedewind; Robertus Coterel; magister G. Devon; Daniel de Longo Campo; magister Thomas de Ellesburne; magister H. de Sancto Edmundo; G[ilbertus] de Stapelbrige; magister R. de Cnoll; R. de Bleubire, archidiac. Surreye, per magistrum Radulphum de Eboraco, procuratorem; [Stephanus, cardinalis], canonicus de Lime, per Thomam, sub-decanum, procuratorem; T[homas] de Sancto Agreement by the chapter to continue contributions to the new cathedral for seven years next ensuing.

1333. Oct. 19. Martino, Petrus Picot; magister H[Adam?] de Esseby; magister Thomas de Warwik; procuratores archid. Sarum et Wiltes; per procuratores abbates de Monteburgo, de Becco, et de Sancto Wandragesili; magister Robertus Scotus; et Valentinus per dominum R. cancellarium, procuratorem; et dominus R. de Lexinton, per procuratorem A. de Esseby; præsentes fuerunt. Dominus episcopis excusavit se literatorie per magistrum T. de Warewik, cum adjectione talis clausulæ in fine literarum, "*Parati sumus, Deo dante, onus fabricæ una* "*vobiscum, ultra quam justitia exegerit, supportare.*" Excusaverunt autem se dictis die et loco literatorie cum ratihabitione; Gilbertus de Sanford; magister R. de Bre[m]ble; magister R. officialis domini episcopi. Excusaverunt autem se sine ratihabitione literatorie, magister H[enricus] Tessun; magister H[enricus] de Bissuptone; E[lias] Ridel; Martinus de Summis. Absentes autem fuerunt magister Laurentius, canonicus Prestone; W[illelmus] de Leycestre; Tancredus; Benedictus, camerarius; Ranulfus Brito; magister N. de Cremona; H[ugo de Wells], archidiaconus Bathoniensis.

Præveniente igitur Dei gratia, de unanimi assensu et benigna voluntate omnium ibidem personaliter vel per procuratores compræsentium, provisum fuit et statutum, singulis vota sua proprio ore proponentibus, quod continuarent præstationem novæ fabricæ prius annuatim factam, tam de præstationibus præbendarum quam de oblationibus et obventionibus altarium in cathedrali ecclesia existentium, per septem annos proximo sequentes, cum tali tamen protestatione quod hoc meræ gratiæ ascribatur, et quod hoc ulterius a nemine tanquam debitum reputetur vel exigatur. Dominus autem Sanctus[1] Edmundus thesaurarius cum tali protestatione ad petitionem fratrum suorum concessit de mera gratia præstationem ceræ et candelarum suarum usque ad finem dicti septennii, sicut prius consuevit. Ut autem his actis plenior fides adhibeatur huic scripto sigillum capituli nostri appendimus.

[1] "Sanctus," inserted only in C. Cf. *supra*, p. 189.

CCVI.

Carta episcoporum Sarum, data ab Henrico, rege Angliæ, de libera dispositione testamentum eorum ante obitum condendi, et de rebus mobilibus et immobilibus in terris et supra sine impedimento ballivorum cui voluerint assignandis. 1234. March 27.

Lib. Evid. B. 39; C. 68. Reg. Rubr. 39.

Henry III. grants to the bishops of Sarum the right of disposing by will of all their property.

Henricus, Dei gratia rex Angliæ, dominus Hiberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, justitiariis, vice-comitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis et fidelibus suis, salutem:—

Sciatis nos, intuitu Dei et pro salute animæ nostræ et animarum antecessorum et hæredum nostrorum, concessisse venerabili patri Roberto Sarum episcopo quod quo[cun]que tempore vel termino anni idem episcopus et successores sui episcopi Sarum ante obitum suum testamentum suum condere voluerint, idem episcopus et successores sui episcopi Sarum liberam habeant dispositionem testamentum suum condere de omnibus rebus suis mobilibus et immobilibus tam de bladis et terris seminatis quam aliis; quod quidem testamentum pro nobis et hæredibus nostris in perpetuum firmum esse volumus et stabile; ita quod nec nos nec hæredes nostri manum apponere possimus, nec etiam vice-comes, constabularius, vel alius ballivus noster vel hæredum nostrorum, vel alia quæcunque secularis persona, manum apponere possit ad bona ipsius episcopi vel successorum suorum episcoporum Sarum mobilia vel immobilia, vel blada sua in terris seminata, vel alia quæ idem episcopus et successores sui episcopi Sarum in testamento suo assignaverint, nec aliquod impedimentum nos vel hæredes nostri innectemus, nec etiam vice-comes, constabularius vel alius ballivus noster vel hæredum nostrorum, vel alia quæcunque secularis persona, innectere possit, quominus libere, plene, et pacifice disponere possint executores testamenti prædicti episcopi et successorum suorum episcoporum Sarum de bonis eorundem secundum quod in testamento suo ordinaverint vel dictorum executorum dispositioni ordinandum reliquerint. Quare volumus et firmiter præcipimus pro nobis et hæredibus nostris quod quo[cun]que tempore vel termino anni prædictus episcopus et successores sui episcopi Sarum ante obitum suum testamentum suum condere voluerint, idem episcopus et successores sui episcopi Sarum liberam habeant dispositionem testamentum suum condere de omnibus rebus suis mobilibus et immobilibus tam de bladis et terris seminatis quam aliis, quod

1234. March 27. quidem testamentum pro nobis et hæredibus nostris in perpetuum firmum esse volumus et stabile; ita quod nec nos nec hæredes nostri manum apponere possimus, nec etiam vicecomes, constabularius, vel alius ballivus noster vel hæredum nostrorum, vel alia quæcunque secularis persona, manum apponere possit, ad bona ipsius episcopi vel successorum suorum episcoporum Sarum mobilia vel immobilia, vel blada sua in terris seminata, vel alia quæ idem episcopus et successores sui episcopi Sarum in testamento suo assignaverint, nec aliquod impedimentum nos vel hæredes nostri innectemus, nec etiam vice-comes, constabularius, vel alius ballivus noster vel hæredum nostrorum quæcunque secularis persona innectere possit, quominus libere, plene, et pacifice disponere possint executores testamenti prædicti episcopi, et successorum suorum episcoporum Sarum de bonis eorundem, secundum quod in testamento suo ordinaverint vel dictorum executorum dispositioni ordinandum reliquerint, sicut prædictum est.

His testibus, venerabili patre Petro [de Rupibus], Wintoniensi episcopo; S[tephano] de Segrave, justitiario Angliæ; J[ohanne de Laci], comite Linc. et constabulario Cestr.; Hugone, dispensatore; Radulfo filio Nicholai; Radulfo Germun; Godefrido de Craucumbe; Galfrido, dispensatore; Galfrido de Cauz; Johanne de Plesset; et aliis.

Dat. per manum venerabilis patris R. Cycestrensis episcopi cancellarii nostri apud Westmonast. vicesimo septimo die Martii, anno regni nostri decimo octavo.

CCVII.

1235. Jan. 14. *Compositio inter decanum et capitulum Sarum et Radulfum de Thoni de cantaria capellæ de Bretford et de obedientia et subjectione vicarii.*

Lib. Evid. B. 128; C. 332 and 163. Reg. Rubr. 128 and 330.

Composition between the dean and chapter of Sarum and Ralph de Thoni respecting a wooden chapel at Britford.

Anno ab Incarnatione Domini M. CC. XXXV°, in festo Sancti Hilarii facta est hæc conventio inter dominum W[illelmum] decanum et capitulum Sarum et dominum Radulfum de Thony,—videlicet, quod dominus W. decanus et capitulum concesserunt intuitu caritatis dicto R. de Thony quod habeat capellam tantum ligneam in curia sua de Bretford, videlicet, in loco minus publico, ad quam nullus erit accessus nisi de camera dicti R. de Thoni, et in dicta capella non celebrentur divina nisi in præsentia dicti R. de Thoni vel uxoris suæ, exclusa omni familia excepta libera familia dicti R. de Thoni et uxoris

suæ, et exceptis hospitibus supervenientibus. Et si aliquæ evenerint obventiones, vicarius ecclesiæ de Bretford eas sine difficultate et subtractione percipiet. In Pascha et in aliis festivitatibus præcipuis ibidem sicut in aliis diebus divina celebrentur ut supra dictum est. Si vero aliquid per alicujus injuriam vel violentiam contra prædicta factum fuerit, decanus et capitulum Sarum plenam habebunt potestatem dictam capellam suspendendi, quousque super injuria illata decano et capitulo et matrici ecclesiæ fuerit satisfactum. Et si forte manerium de Bretford in vita dicti R. de Thoni vel uxoris suæ in alias manus devenerit, divina in dicta capella amplius non celebrentur. Et si dictus R. de Thoni vel uxor sua in manerio de Bretford, vel alter eorum, residentiam facturus fuerit, et proprium capellanum habuerit, dictus capellanus obedientiam et fidelitatem matrici ecclesiæ faciet quod per ipsum nullam sentiet jacturam. Et si dictus capellanus contra hoc venire præsumpserit statim ab officio suo suspendatur. Hanc autem concessionem fecerunt W. decanus et capitulum Sarum dicto R. de Thoni quousque dictus R. vixerit, vel uxor sua, vel vitam mutaverint; et hanc concessionem firmiter tenendam dictus R. de Thoni se promisit, in verbo veri militis, fideliter servaturum, et quod matrix ecclesia nullum pro hac concessione sentiet detrimentum. Et sciendum est quod occasione hujus concessionis post recessum vel decessum dicti R. de Thoni vel uxoris suæ, nullus successor eorum vel aliquis alius poterit sibi vendicare aliquid jus cantariæ in prædicta capella. Et in hujus rei testimonium dictus W. decanus et capitulum Sarum et dictus R. de Thoni præsenti scripto sigilla sua apposuerunt.

1235. Jan. 14.

Dat. per manus magistri Roberti, cancellarii Sarum, die Martis proxima post festum Sancti Hilarii. Et insuper dictus R. ecclesiæ de Bretford perpetuus vicarius prædictæ concessioni assensum præbuit, et sigillum suum apposuit, salvo in omnibus jure matricis ecclesiæ de Bretford.

CCVIII.

[*De*] *Longelete.*

Lib. Evid. C. 5, 6, 7.

Three documents respecting the priory of Longleat.

I. Papal

I. Gregorius episcopus, servus servorum Dei, priori et canonicis de la Langelete in Selewode, Saresburien. diocesi, salutem et apostolicam benedictionem:—

Justis petentium desideriis dignum est nos facilem præbere assensum, et vota quæ a rationis tramite non discordant effectu

bull of protection, Feb. 28, 1235.

prosequente complere. Ea propter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras et locum in quo divino estis obsequio mancipati cum omnibus bonis quæ inpræsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justis modis, præstante Domino, poteritis adipisci, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus; specialiter autem terras, possessiones, redditus, et alia bona vestra sicut ea omnia justo ac pacifico possidetis, vobis et per vos monasterio vestro auctoritate apostolica confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ protectionis et confirmationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis hoc attemptare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Perusii, pridie kal. Martii, pontificatus nostri anno octavo.

c. 1240–50.

ii. Grant of land at Selwood by John de Vernon.

II. Sciant præsentes et futuri quod ego Johannes de Vernun[1] dedi, concessi et confirmavi pro salute animæ meæ et Hawysæ uxoris meæ, patris mei, et omnium antecessorum meorum, beatæ Radegundi de Longalete, et canonicis ibidem Deo et prædictæ virgini deservientibus, totum clausum suum in bosco meo de Selewode, sicut fossatum est et clausum, et præterea unam croftam in prædicto bosco meo quæ vocatur *Witecrofte*, sicut clausa est fossato et sepe, in liberam puram et perpetuam elemosinam, cum sepultura corporis mei. Volo igitur ut dicti canonici futuris et perpetuis temporibus habeant et teneant prædictam croftam cum prædicto clauso libere et quiete et sine omni exactione, cum liberis introitibus et exitibus suis et omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus, sicut liberam et puram elemosinam meam. Concedo insuper et confirmo eisdem canonicis ut habeant in communi pastura mea de Selewode viginti quinque boves et vaccas quietas, et quatuor jumenta, cum exitibus suis, et decem porcos unius anni, quieta ab omni pannagio et herbagio. Et etiam eisdem canonicis concedo et confirmo centum bidentes in communi pastura manerii mei de Hornynggesham, ubicunque communam habeo in prædicto manerio, tam cum viris religiosis quam secularibus. Et quia volo ut hæc mea donatio et confirmatio perpetuæ firmitatis robur obtineat præsenti scripto sigillum meum apposui.

His testibus, Godefrido de Skudemor; Willelmo Bastard; Elya de Hulle; Henrico de Hulle; Jacobo Husse; Willelmo

[1] Escheator of Wilts in 1250, and sheriff in 1256–61.

Strong; Johanne Torny; Vincentio de Esgaro; Willelmo Albo; et aliis.

III. Omnibus Christi fidelibus hoc præsens scriptum visuris vel audituris, Robertus de Vernon,[1] dominus de Hornynggesham, filius et hæres Johannis de Vernon, salutem æternam in Domino:— *c.* 1265–70.

iii. Confirmation of the preceding charter by the grantor's son, Robert de Vernon.

Noverit universitas vestra me cartas præfati Johannis de Vernon patris mei inspexisse, quas canonici et fratres de Longaleta habent ex concessione præfati Johannis patris mei. Easdem autem cartas pro salute animæ meæ, patris ac matris meæ, fratrum, amicorum, et omnium meorum antecessorum, Deo et beatæ Radegundi de Longaleta, canonicis et fratribus ibidem Deo servientibus, concessi et confirmavi, ut teneant et habeant totum tenementum in illis cartis contentum adeo libere et quiete sicut in illis continetur. Præterea bona mea voluntate, pro salute animæ meæ, patris et matris meæ, antecessorum et successorum meorum, fratrum et omnium amicorum meorum, in puram et perpetuam elemosinam, cum sepultura corporis mei, dedi et concessi Deo et beatæ Radegund[i] de Longaleta, canonicis et fratribus ibidem Deo servientibus, in emendationem et exaltationem dictæ domus de Longaleta, quandam partem bosci mei in Selewode, quæ jacet extra portam dictorum canonicorum in parte australi, et extendit se a clauso dictorum canonicorum versus australem et orientem semper per metas et bundas factas, et per clausum factum in parte orientali, usque ad quandam portam quæ est subter tanneriam versus Fadenhurste de Longaleta; habendum et tenendum de me et hæredibus meis libere, quiete, integre, bene et in pace, in puram et perpetuam elemosinam in perpetuum. Et ego Robertus de Vernon et hæredes mei, tam domini præfati Johannis patris mei quam hoc donum meum proprium contra omnes mortales warantizabimus, acquietabimus, et defendemus. Et quod tam donum patris mei quam hoc donum meum proprium rata et stabilia in perpetuum [sint] hanc præsentem cartam meam sigilli mei impressione roboravi.

His testibus, Eustachio de Hulle; Johanne de Hulle; Vincentio de Asgore; Henrico Juste; Thoma Juste; Waltero Russel; Radulfo de Corsleyghe; Edmundo de Vernun; Ada de Codeford; et multis aliis.

---

[1] A writ from the King permitting Robert Vernon to pay by instalments of 20*l. per an.* the debts left due to the Crown by his father John at his death, dated 25 Dec. 1266, is printed in *Excerpta e rotulis finium*, 1836, vol. II., p. 451.

CCIX.

c. 1235. *[Litera Gilberti filii Gilberti pro præbenda de Derneford.]*

Lib. Evid. B. 242; C. 283. Reg. Rubr. 243.

Order to the steward of Durnford to respect the rights of the prebendary of Durnford.

Gillebertus filius Gilleberti Edulfo præposito suo de Derneforde salutem.

Præcipio tibi quod sine omni disturbatione permittas Rogerum succentorem, clericum meum, tenere præbendam suam de Derneforde in terris et decimis et pasturis et omnibus aliis rebus. Et nominatim facias ei habere decimam de agnis meis et tuis sine aliquo participe, et sicut carta mea quam inde habet testatur; et resaysi eum de crofta sua unde dissaysisti eum sine præcepto meo. Et scias, quod, si amplius feceris me inde clamorem audire, capiam me versus te de pecunia tua, et mihi emendabis, quod totiens præceptum meum præteristi. Et nisi reddideris ei omnes rectitudines et decimas suas, tunc concedo ei quod inde faciat ecclesiasticam justitiam sine malivolentia mea.

CCX.

1236. Feb. 17. *Carta confirmationis Roberti Sarum episcopi de amerciamentis decani et canonicorum Sarum et omnium hominum suorum, et terrarum et feodorum et communæ, in usus ecclesiæ Sarum convertendis.*

Lib. Evid. B. 91; C. 128. Reg. Rubr. 91.

Grant by bishop Bingham of amercements, &c. to the fabric-fund of the cathedral, which had been granted to the bishops of Sarum by king Henry III.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Robertus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:—

Ad universitatis vestræ notitiam volumus pervenire, nos volentes gratiam ab illustri rege Angliæ Henrico, filio regis Johannis, venerabili prædecessori nostro Ricardo tunc Sarum episcopo et successoribus suis pie et laudabiliter factam, de amerciamentis decani et omnium canonicorum ecclesiæ Sarum, et omnium hominum suorum et terrarum et feodorum eorundem et communæ suæ coram justitiariis itinerantibus provenientibus, et de catallis fugitivorum suorum, et omnium hominum suorum qui pro delicto suo vitam vel membra debeant amittere, vel fugerint et judicio stare noluerint, vel aliud quodque delictum fecerint pro quo debeant catalla per-

dere, quæ ad dominum regem vel hæredes suos, vel ad vicecomitem, vel constabularios, vel forestarios, vel ad alios ballivos suos, pertinere possent, in pios et salubres usus convertere, ipso domino rege affectante, decano et capitulo nostro consentiente et approbante, pro salute animæ nostræ et successorum nostrorum dedisse, concessisse et hac præsenti carta nostra confirmasse, in perpetuum pro nobis et successoribus nostris, omnia præfata amerciamenta et catalla, sicut prædictum est, fabricæ ecclesiæ Sarum, et ad sustentationem et conservationem ejusdem fabricæ, adeo integre et libere sicut memorato episcopo Ricardo et successoribus suis per cartam ipsius domini regis Henrici sunt concessa. Ita quidem quod prædicta amerciamenta et catalla per decanum et capitulum Sarum salvo colligantur et ad prædictos usus sine difficultate liberentur, vel demum per episcopum qui pro tempore fuerit, si prædicti decanus et capitulum negligentes et remissi inveniantur, salvo colligantur et in præfatos usus tradantur. Ita tamen quod nullus canonicus in dignitate vel extra constitutus cum executio prædictorum fuerit facienda subterfugiat, vel occasiones quærat quominus prædicta executio compleatur. Et in hujus concessionis majorem certitudinem, die Veneris proxima ante Cathedram Sancti Petri, pontificatus nostri anno vii°, unam marcam argenti de prædictis amerciamentis et catallis receptam in majori ecclesia Sarum super majus altare gratis et liberaliter obtulimus: tunc ibidem præsentibus, domino Willelmo, decano; magistris Rogero, præcentore; Roberto [de Hertford], cancellario; Willelmo [de Preston], archid. Berksyre; Ada, sub-decano; Rogero, succentore; Roberto de Lexintone; Nicholao de Wadinham; Radulfo de Govishale, tunc officiali; Thoma de Eblesburne; Ricardo de Cnolle; Henrico Tessun; Elia de Derham; Galfrido penitentiario; Henrico de Sancto Edmundo; Stephano de Mannecestre; Willelmo de Len; dominis Will. de Cumbe, Elia Ridel, ejusdem ecclesiæ canonicis.

1236. Feb. 17.

Dat. apud Poterne, per manum Walteri de la Wile, capellani nostri, tertiodecimo kal. Martii, pontificatus nostri anno septimo.

CCXI.

1236. Feb. 18.

Carta confirmationis domini regis Anglie de amerciamentis omnibus decani et omnium canonicorum ecclesie Sarum et omnium hominum, terrarum, et feodorum eorundem, communæ ecclesiæ Sarum concessis.

Lib. Evid. B. 34; C. 63. Reg. Rubr. 34.

Confirmation by Henry III. of the preceding grant.

Henricus, Dei gratia, rex Angliæ, dominus Hiberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, et comes Andegaviæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justitiariis, vice-comitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis et fidelibus suis, salutem:—

Inspeximus cartam venerabilis patris Roberti Sarum episcopi, in hæc verba:—

" Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens
" scriptum pervenerit, Robertus, miseratione divina Sarum ec-
" clesiæ minister, salutem æternam in Domino. Ad universi-
" tatis vestræ notitiam volumus pervenire [etc., *ut supra*].

" Tunc ibidem præsentibus, domino Willelmo, decano; magis-
" tris Rogero, præcentore; Roberto, cancellario; Willelmo,
" archid. Berks.; Adam, sub-decano; Rogero, succentore;
" Roberto de Lexinton; magistris Nicholao de Wadingham;
" Radulfo de Gnoveshale, tunc officiali; Radulfo de Eboraco;
" Thoma de Eblesburn; Ricardo de Cnolle; Henrico Tesaun;
" Elya de Derham; Galfrido, penitentiario; Henrico de
" Sancto Edmundo; Stephano de Mannecestre; Willelmo de
" Len; dominis Willelmo de Poterne Cumbe (*sic*), et Elya
" Ridel, ejusdem ecclesiæ canonicis. Et in hujus rei robur
" et testimonium præsentem cartam sigillo nostro fecimus
" communiri. Dat. apud Poterne per manum Walteri de la
" Wile, capellani nostri, tertiodecimo kal. Martii, pontificatus
" nostri anno septimo."

Nos igitur prædictam donationem et concessionem ratam et gratam habentes, illam pro nobis et hæredibus nostris concedimus et confirmamus sicut prædicti episcopi carta rationabiliter testatur.

His testibus, Johanne [de Laci], comite Linc. et constabulario Cestriæ; Radulfo filio Nicholai; Godefrido de Craucumbe; Gilberto Basset; Roberto de Mucegros; Johanne de Plesent; Bartholomæo de Saukevile; Bartholomæo Peche; et aliis.

Dat. per manum venerabilis patris R. Cycestr. episcopi, cancellarii nostri, apud Merleberge, decimo octavo die Februarii, anno regni nostri vicesimo.

CCXII.

1236. Nov. 26.

[*Compositio de ecclesia de Hurberton.*]

Lib. B. 327; C. 329. Reg. Rubr. 327.

Agreement concerning the claims of the church of Harberton on the prebend of Teynton

Noverint universi præsens scriptum inspecturi vel audituri quod cum controversia mota fuisset inter dominum R. præcentorem Sarum[1] et dominum Galfridum de Bisunaco canonicum Exoniensem, inter dominum præcentorem et dominum Willelmum Exoniensem episcopum et capitulum Exoniense, per diversa rescripta apostolica a domino papa Gregorio IX impetrata, super ecclesia de Hurbertone, et ipso negotio coram judicibus adversis partibus impetratis aliquantum citra litis contestationem fuisset processum, tandem inter omnes prædictas partes amicabiliter est compositum in hunc modum; videlicet, quod omnis rancor et indignatio, petitio, quæstio et controversia, expensæ et damna, ab omnibus prædictis partibus penitus remissa sunt: ita quod nullo modo nullo unquam tempore moveatur vel moveri possit quæstio ei qui pro tempore fuerit canonicus præbendæ de Teintone, regi, vel capitulo, vel episcopo Exoniensi, vel alio nomine suo, ratione dictæ ecclesiæ de Hurburtone, præterquam, nomine antiquorum consuetorum et ordinariorum, dictus siquidem præcentor et ejus successores in præbenda memorata solvent dicto G[alfrido] vel procuratori ipsius Galfridi in cathedrali ecclesia Exoniensi octo marcas annuas ad quatuor anni terminos, scilicet ad diem Natalem Domini vel infra octabas duas marcas, ad Pascha vel infra octabas duas marcas, ad festum S. Johannis Baptistæ vel infra octabas duas marcas, ad festum S. Michaelis vel infra octabas duas marcas. Quod si dictum præcentorem eidem præbendæ vel etiam ipsum decedere contingat, dictus Galfridus nihilominus integre dictas octo marcas percipiet, præbenda de Teintone et canonico ipsius præbendæ, quamdiu vixerit idem Galfridus, ad eandem pecuniam solvendam remanentibus obligatis. Ad hæc, inter omnes prædictas partes ita amicabiliter convenit, quod dictus præcentor præsentaret domino Exoniensi vicarium ad dictam ecclesiam de Hurbertone, qui quidem vicarius percipiet a dicto præcentore vel ab eo qui pro tempore fuerit canonicus dictæ præbendæ de Teintone quinque marcas annuas nomine vicariæ, ad quatuor anni terminos præscriptos pro æquis por-

[1] "The precentor was Roger of "Sarum, who became in 1244 "bishop of Bath and Wells. See "*Sarum Fasti*, p. 327. For some "few years the prebend of Teynton "seems to have been held by the "precentor for the time being." *Jones.*

1236. Nov. 26.

tionibus solvendas. Verum quam primum continget dictum præcentorem vel eum qui pro tempore ipsi in eadem præbenda successerit a præstatione dictarum octo marcarum præfato G. solvendarum exonerari, illæ dictæ octo marcæ dictæ vicariæ quinque marcarum in perpetuum integre accrescent, dictis terminis vicario de Hurbertone qui pro tempore fuerit pro æquis portionibus solvendæ, omnibus oneribus ordinariis antiquis et consuetis ad dictam ecclesiam de Hurbertone spectantibus ex tunc primum vicario qui pro tempore fuerit omnino incumbentibus; sed dictus præcentor vel ejus qui pro tempore fuerit in dicta præbenda successor hæc omnia onera usque ad præfatam exonerationem octo marcarum in solidum sustinebit. Quod si in aliquo præfatorum compositioni memoratæ a quacunque partium obviatum fuerit vel contradictum, licebit domino Bathoniensi episcopo qui pro tempore fuerit episcopus, partem renitentem et contradicentem, omni exceptione, excusatione, cavillatione, appellatione, fori privilegio, juris civilis et canonici remedio, postpositis, ad omnium prædictorum observationem per censuram ecclesiasticam compellere. Ut autem hæc amicabilis compositio in perpetuum robur firmitatis obtineat et inviolabiliter per omnia observetur, tam domini Exoniensis et Sarum episcopi quam eorum capitula dictam compositionem approbarunt et confirmarunt, et huic scripto in modum cyrographi confecto sigilla sua una cum sigillis dictorum præcentoris et Galfridi apposuerunt.

Acta in cathedrali ecclesia Exon. in crastino S. Katerinæ, anno Domini M. CC. XXXVI. mense Novembris. His testibus, magistro R[ogero] de Winkelege, tunc decano Exoniensi; magistro B[artholomæo], archidiacono Exoniensi; magistro R[icardo] Blunde, cancellario Exoniensi; Helia de Badestone, clerico; et aliis.

CCXIII.

1237 [*or* 8]. Feb. 24.

Compositio inter monasterium de Stanlege et ecclesiam de Kalna de messuagiis quæ [habent] prior et conventus de Stanlege in villa de Kalna.

Lib. Evid. B. 203; C. 244. Reg. Rubr. 203.

Agreement respecting messuages in Calne.

Hæc est realis compositio facta inter monasterium de Stanlege et ecclesiam de Kalna, anno gratiæ M. CC. XXXVII.,[1] in festo S. Mathiæ apostoli, super messuagiis cum pertinentiis suis ab

[1] M. CC. XXXVIII., Reg. Rubr.

abbate et conventu de Stanlege in villa de Kalna tunc possessis, de quibus controversia habita fuit inter magistrum Johannem de Sancto Quintino, thesaurario Sarum, tunc personam ecclesiæ de Kalna, et abbatem et conventum de Stanlege; videlicet, quod dicti abbas et conventus de Stanlege solvent dictæ ecclesiæ de Kalna pro dictis messuagiis xx. solidos annuatim ad duos terminos, de quibus vii. sol. et ix. den. fuerunt de veteri censu debito ecclesiæ de Kalna, et xii. sol. et iii. den. sunt de novo incremento, quos monachi de Stanlege de cætero solvent annuatim pro bono pacis perpetuæ, scilicet ad Annunciationem S. Mariæ x. solidos, et ad festum S. Michaelis x. solidos, et tam abbas in persona propria quam tenentes facient fidelitatem personis succedentibus. Tenentes vero prædictorum messuagiorum facient antiquas consuetudines et approbatas quas hactenus servaverunt, ut puta de theloneo et cæteris quæ personis de Kalna debentur, sicut et alii tenentes, excepto quod bis tantum per annum facient sectam curiæ prænominatæ ecclesiæ de Kalna, scilicet ad festum S. Martini et ad Hockd[ay]; similiter et abbas vel ejus assignatus, hoc adjecto quod si aliquis tenentium ecclesiæ de Kalna conqueratur de aliquo tenentium monachorum, ille in proxima curia personæ de Kalna tenebitur respondere, salvis sibi essoniis secundum usum curiæ. Et si contigerit quod aliquis tenentium dicti abbatis cadat in misericordiam in dicta curia pro aliquo delicto suo, amerciari poterit secundum quantitatem delicti sui sicut alii tenentes de eadem ecclesia. 1237 [*or* 8]. Feb. 24.

Præterea abbas et conventus de Staulege de cætero non possunt crescere in villa de Kalna in terris vel messuagiis ad ecclesiam spectantibus nisi de consensu capituli Sarum et personæ de Kalna, vel nisi eis fuerit collatum in testamento decedentium, et illud per annum tantum poterint possidere, et anno elapso vendere tenebuntur.

Hanc autem realem compositionem se inviolabiliter servaturos promiserunt abbas et conventus de Stanl[egh] ex una parte, et magister Johannes ex altera. Ad abundantiorem ejusdem compositionis firmitatem, tribus instrumentis super illa confectis, sub eisdem verbis, in signum sui consensus et ad eandem in perpetuum confirmandam sicut realem, sigillum suum apposuerunt venerabilis pater Robertus Sarum episcopus et capitulum Sarum, item abbas et conventus de Stanlege, et magister de Sancto Quintino. Unum autem trium instrumentorum remanebit penes ecclesiam Sarum, aliud penes monasterium de Stanlege, tertium penes ecclesiam de Kalna.

Testibus, Roberto, Sarum episcopo; magistro Roberto [de Hertford], decano Sarum; magistro Rogero, præcentore

1237 [*or* 8]. Feb. 24. Sarum; magistro Ada [de Esseby], cancellario Sarum; magistro Thoma, sub-decano Sarum; domino Rogero, succentore Sarum; domino Willelmo de Kanna,[1] Sarum canonico; et aliis.

CCXIV.

1237. July 9. [*Finalis concordia inter Johannem de Baiocis et Robertum Sarum episcopum de advocatione ecclesiæ de Waya*].

Lib. Evid. B. 373; C. 379. Reg. Rubr. 347.

Agreement between John de Bayeux and the bishop of Sarum touching the advowson of the church of Way-Bayouse, or Upway.

Hæc est finalis concordia facta in curia domini regis apud Westmonast. a die S. Johannis Baptistæ in xv. dies, anno regni regis Henrici filii regis Johannis xxi°, coram Roberto de Lexinton, Willelmo de Eboraco, Ada filio Willelmi, Willelmo de Culewurth, justitiariis, et aliis domini regis fidelibus tunc ibi præsentibus, inter Johannem Baioc., quærentem, et Robertum, Sarum episcopum, et capitulum, deforciantes, per Radulfum de Haghe positum loco ipsorum ad lucrandum vel perdendum, de advocatione ecclesiæ de Waye-Bayouse, unde assisa ultimæ præsentationis summonita fuit inter eos in eadem curia, scilicet quod prædictus J. recognovit advocationem prædictæ ecclesiæ cum pertinentiis esse jus ipsorum episcopi et capituli et ecclesiæ suæ Sarum, ut illam quam idem episcopus et capitulum Sarum habent de dono Alani de Baiocis patris prædicti Johannis,[2] cujus hæres ipse est; et idem episcopus et capitulum prædictum concesserunt pro se et successoribus suis eidem Johanni ut eidem ecclesiæ quoticscunque tota vita ipsius eam vacare contigerit, possit idoneam personam præsentare, ita quod quicunque pro tempore fuerit persona ejusdem ecclesiæ ad præsentationem ipsius Johannis reddet singulis annis prædictis episcopo et capitulo sex marcas argenti de prædicta ecclesia apud Sarum nomine pensionis, scilicet ad festum S. Michaelis xx. solidos, ad Natale Domini xx. solidos, ad Pascha xx. solidos, ad nativitatem beati Johannis Baptistæ, xx. solidos; et post decessum ipsius Johannis advocatio prædictæ ecclesiæ cum pertinentiis remanebit prædictis episcopo et capitulo Sarum et eorum successoribus quieta de hæredibus ipsius Johannis in perpetuum. Et præterea idem episcopus et capitulum prædictum concesserunt pro se et successoribus suis quod ipsi de cætero invenient unum capellanum divina celebrantem singulis diebus anni in capella beati Jo-

---

[1] "Ennis," B. and Reg. Rubr.

[2] B. and Reg. Rubr.; "patris" "patris prædicti Johannis," C.

hannis sita infra parochiam de Waye pro anima prædicti Johannis et pro animabus hæredum suorum et antecessorum suorum et pro cunctis fidelibus in perpetuum; et idem episcopus et capitulum prædictum et successores sui invenient ornamenta, libros, et luminaria sufficientia in eadem capella in perpetuum. 1237. July 9.

CCXV.

Compositio inter rectorem ecclesiæ de Ferendone et abbatem et conventum de Stanleyge de quibusdam decimis in parochia de Ferendone. 1237.

Lib. Evid. B. 147; C. 184. Reg. Rubr. 332.

Agreement between the rector of the church of Faringdon, and the abbot of Stanlegh, respecting certain tithes.

Notum sit omnibus ad quos præsens scriptum pervenerit quod cum ex parte magistri Willelmi de Mertona, decani Welensis, rectoris ecclesiæ de Ferendone, quædam decimæ et obventiones provenientes de terris quæ fuerunt Everardi de Marisco et Walteri Thorp et Ivel et Adæ fabri et Idæ viduæ, devolutis ad manus abbatis et monachorum de Stanleyge, ratione ecclesiæ suæ de Ferendone, prebendæ Sarum, ad eum spectantes, a prædictis abbati et monachis peterentur, tandem inter eos, bonis viris mediantibus, amicabilis compositio intervenit; videlicet, quod dicti abbas et conventus de prædictis terris, quatuordecim videlicet virgatis terræ, cum pertinentiis, decimas garbarum omnium et feni tantum, una cum pensione annua duarum marcarum et dimidiæ, pro omnibus decimis et obventionibus quæ exigi possunt vel poterunt ecclesiæ de Ferendone integerrime persolvent quamdiu eas in manibus tenuerunt. Prædictas autem duas marcas et dimidiam persolvent ad duos anni terminos; ad Natale, scilicet, xvi. sol. et viii. denar., et ad festum S. Johannis Baptistæ sequens xvi. sol. et viii. denar. Quod si forte contigerit quod dicti monachi terras prædictas in toto vel in parte ad feudum vel ad firmam temporalem vel perpetuam tradiderint, dicta ecclesia decimas et obventiones a firmariis et feudotariis integre percipiet quamdiu dicti firmarii vel feudotarii illas terras in manibus suis tenuerint; et monachi interim ab annua solutione dictæ pecuniæ pro modo quantitatis terrarum ad firmam vel ad feudum traditarum per æstimationem legalium virorum cessabunt. Cum vero ad manus dictorum monachorum cessante firma vel feudo prædictæ terræ redierint, decimas garbarum et feni una cum pensione duarum marcarum et dimidiæ, pro omnibus decimis et obventionibus quæ de prædictis terris exigi possint vel poterint, persolvent. Sique vero terræ rusticorum vel libere te-

1237. nentium post istam compositionem ad manus monachorum devenerint aliæ a prædictis quinque virgatis terræ cum pertinentiis quæ fuerunt Idæ viduæ, quas nunc tenet Ricardus filius ejus de prædictis monachis, et per consequens quinquennium ad firmam tenebit, de illis similiter dabunt decimas garbarum omnium et feni, et pro minutis decimis et obventionibus de terris illis provenientibus modo prætaxato, secundum quantitatem terrarum memoratarum, dicti monachi ecclesiæ de Ferendone satisfacient. Et sciendum quod per dictum quinquennium de prædictis quinque virgatis terræ cum pertinentiis percipiet ecclesia de Ferendone integre decimas et obventiones a prædicto Ricardo vel ejus assignato, et nihilominus solvent monachi integre pensionem duarum marcarum et dimidiæ per idem quinquennium. Et si forte contingat quod post prædictum quinquennium dederint præfati monachi ad firmam vel feudum prædictam terram quæ fuit Idæ vel aliquam aliam prænominatarum xiiii. virgatarum, decrescet pensio duarum marcarum et dimidiæ secundum quantitatem terræ ad firmam vel ad feudum traditæ, sicut prædictum est. Stabunt igitur præmissa et robur perpetuæ firmitatis obtinebunt, priore nihilominus compositione quæ inter prædictos magistrum Willelmum de Mertone ex una parte et abbatem et conventum de Stanleyge ex altera, mediantibus decano de Cycestr. et decano de Luvintone et magistro Willelmo Kaynes[h]am, canonico Cicestrensi, judicibus a domino papa delegatis, olim facta, per omnia nisi quantum ad articulos hic expressos, in suo robore perpetuis temporibus duratura, una cum compositione præsenti.

Hanc autem præscriptam compositionem amicabilem venerabilis pater R. episcopus et decanus et capitulum Sarum ratam in perpetuum et gratam habentes, ut firmitatis perpetuæ robur obtineat, una cum sigillis partium huic scripto tripliciter confecto signa sua apposuerunt. Actum anno gratiæ M. CC. XXXVII.

CCXVI.

1238. June 28. *Carta de ordinatione vicarii perpetui in ecclesia de Merleberge, et de annua solutione ecclesiæ Sarum.*

Lib. Evid. B. 106; C. 142, 469. Reg. Rubr. 106.

Foundation of a perpetual vicarage in the church of

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsentes literas visuris vel audituris, Robertus, Dei gratia, Sarum episcopus, salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra nos de assensu et voluntate dilectorum filiorum Roberti decani et capituli Sarum, ordinasse

perpetuam vicariam in ecclesia Sanctæ Mariæ de Merleberge sub hac forma:—videlicet, quod decanus Sarum qui pro tempore fuerit præsentabit perpetuum vicarium in dicta ecclesia nobis et successoribus nostris, qui in omnibus subjicietur nobis et successoribus nostris sicut et alii vicarii perpetui in diocesi Sarum constituti. Dictus autem vicarius, qui pro tempore fuerit, solvet dicto decano et capitulo Sarum annuatim xx. solidos ad inveniendum honorifice quendam cereum per manus decani Sarum, qui ardebit in choro Sarum singulis diebus et noctibus, ad matutinas et ad vesperas et ad missam; et habebunt dictus vicarius et omnes ejus successores ad sustentationem sui omnes obventiones et omnes fructus dictæ ecclesiæ, quocunque nomine censeantur, deductis dictis xx. solidis.

1238. June 28. St. Mary, Marlborough.

Facta est autem hæc ordinatio, anno gratiæ M. CC. XXXVIII°, in vigilia apostolorum Petri et Pauli, in capitulo Sarum; et, ad roborandum ordinationem prædictam, nos et capitulum nostrum sigilla nostra huic scripto appendimus.

CCXVII.

Compositio inter episcopum Sarum et abbatem de Scyreburne de amerciamentis ejusdem et de redditu reddendo ecclesiæ Sarum.

1238. August.

Lib. Evid. B. 158; C. 195. Reg. Rubr. 158.

Agreement respecting certain amercements in the hundreds of Sherborne and Beaminster, between the bishop of Sarum and the abbot of Sherborne.

Memorandum, quod cum inter dominum Robertum Sarum episcopum ex parte una et Henricum abbatem et conventum Scyreburne ex altera, super amerciamentis provenientibus de pane et cerevisia venditis contra assisam de hominibus prædicti abbatis infra libertates prædicti episcopi existentibus in hundredis de Syreburne et de Bemenistre, discordia fuisset suscitata, asserente episcopo præfato hujusmodi amerciamenta ad jus suum pertinere et se et prædecessores suos in eorum seisina diu et in pace extitisse, prædicto abbate penitus contrarium asserente, tandem, mediantibus discretis viris domino Roberto decano et capitulo Sarum, inter partes hujusmodi amicabilis compositio intercessit:—videlicet, quod prænominato episcopo pro se et successoribus suis, de assensu capituli Sarum, omnia amerciamenta de pane et cerevisia contra assisam venditis et de cerevisia male braciata de omnibus hominibus in terris et feudis prædicti abbatis infra hundreda prædicta existentibus jus, petitionem et saisinam, si quam habuit, dicto Henrico abbati et successoribus suis futuris et perpetuis temporibus remittente et quieta clamante, idem abbas promisit, et se et successores suos per cartam suam et conventus sui obligavit,

1238. August. quod pro hac remissione et quieta clamatione prædicto episcopo et successoribus suis dimidiam marcam annuam ad Pascha in perpetuum persolvet apud Syreburne.

Et ut hæc compositio futuris et perpetuis temporibus rata et stabilis perseveret, confecta sunt inde inter partes duo scripta, quorum unum signatum sigillis prædictorum episcopi et capituli penes prædictos abbatem et conventum in perpetuum remanebit, et aliud signatum sigillo abbatis et conventus penes dictum episcopum et capitulum in perpetuum remanebit.

His testibus, dominis Roberto, decano, Rogero, præcentore, Ada, cancellario, Johanne, thesaurario, Sarum; Egidio, archidiacono Berksyre; Stephano, archidiacono Wilthesyre; Hugone, abbate Abbedesbire; Henrico de Sancto Eadmundo; Willelmo de Cumbe; Ricardo de Cnolle; Petro de Cumbe; et aliis.

Datum apud Syreburne per manus Henrici Isumberd [*al.* Ysembard], monachi, xvi° Kalend. Septembris, anno gratiæ M. CC. XXXVIII.

CCXVIII.

1238. Aug. 16. *Compositio inter magistrum Eliam de Derham et Johannem de Ymmere super decimis tenementi dicti Johannis in Ymmere.*

Lib. Evid. B. 90; C. 127. Reg. Rubr. 90.

Agreement between Elias de Derham and John de Ymmere (Imber) respecting tithes of a tenement in Imber.

Omnibus Christi fidelibus præsentes literas inspecturis vel audituris, Robertus divina miseratione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino:—

Noveritis nos compositionem inter dilectos in Christo filios magistrum Eliam de Derham canonicum Sarum et dominum Johannem de Ymmere super decimis totius tenementi sui quod habet in Ymmere, confectam coram magistro Waltero de Fissertone et domino Roberto rectore capellæ beati Thomæ Sarum, auctoritate domini Hunfridi [de Bassingborne] archidiaconi Sarum, inspexisse, sub hac forma:—

" Notum sit omnibus præsens scriptum visuris vel audituris
" quod cum inter magistrum Elyam de Derham canonicum
" Sarum, nomine præbendæ suæ de Lavinctune, et Johannem
" Rufum de Ymmere super decimis tam majoribus quam minori-
" bus totius tenementi sui quod habet in Ymmere coram magis-
" tro Waltero de Fissertone et domino Roberto rectore capellæ
" beati Thomæ Sarum, auctoritate domini Hunfredi archidiaconi
" Sarum, loci ordinarii, cognoscentibus, quæstio verteretur, de-
" mum partibus in præsentia dictorum judicum constitutis, ad

" instantiam magistri Adæ cancellarii Sarum et aliorum discre- 1238.
" torum de capitulo ejusdem ecclesiæ, lis inter eos amicabiliter Aug. 16.
" conquievit sub hac forma, videlicet, quod dictus Johannes
" Rufus et hæredes sui ac cæteri successores ejusdem clericos
" suos successive, ad electionem et voluntatem dicti Johannis
" et hæredum ac successorum suorum, dicto magistro Elyæ
" ac successoribus suis qui pro tempore dictam præbendam
" possidebunt, ad præfatas decimas libere et sine contradic-
" tione, tanquam patroni earundem, in perpetuum præsenta-
" bunt; et dictus magister Elyas et successores sui clericos
" pro tempore præsentatos a præfato Johanne et successoribus
" suis, a dicto magistro Elya et successoribus suis examinatos,
" absque malitia et cavillatione, ad dictas decimas nomine
" præbendæ de Lavinctune admittent, et investient eosdem.
" Si autem clericus pro tempore præsentatus ad dictas deci-
" mas minus idoneus reperiatur, remanebunt dictæ decimæ
" in sequestrum penes magistrum Elyam et successores suos
" donec idoneus repræsentetur ad easdem; ita tamen quod
" canonicus qui pro tempore dictam præbendam possidebit,
" prætextu retentionis dicti sequestri, in examinatione dicto-
" rum clericorum se difficilem non exhibebit vel malitiosum.
" Dicti vero clerici qui dictas decimas pro tempore possi-
" debunt, excepto Nicholao de Wiche quem præfatus magister
" Elyas ad præsentationem præfati Johannis Rufi dictis decimis
" investivit, quo etiam præsente et consentiente hæc omnia fue-
" rant actitata, unam marcam argenti magistro Elyæ et succes-
" soribus suis nomine perpetuæ pacis annuatim apud Lavinctone
" persolvent, ad duos anni terminos, scilicet, infra octabas S.
" Michaelis dimidiam marcam, et infra octabas Paschæ dimidiam
" marcam. Dictus vero Nicholas de Wiche quamdiu decimas illas
" possidebit dimidiam marcam tantum magistro Elyæ et suc-
" cessoribus suis persolvet, eodem modo quo, scilicet, eo suc-
" cessores sui cedente vel decedente prædictam marcam per-
" solvent, et ad eosdem terminos, scilicet infra octabas S.
" Michaelis quadraginta denarios et infra octabas Paschæ
" quadraginta denarios. Ita scilicet quod dicti magistri Elyas
" et Johannes vel successores sui plus juris quam supradictum
" est in dictis decimis vendicare non possint. Dicti etiam
" clerici qui pro tempore decimas illas tenebunt juramentum
" fidelitatis et canonicam magistro Elyæ et successoribus suis
" obedientiam præstabunt, et quod dictam pecuniam, prout
" superius est expressum, sine fraude, dolo, et cavillatione
" persolvent. Hanc vero compositionem in perpetuum fideliter
" tenendam, magister Elyas, nomine præbendæ suæ de Lavinc-
" tone, pro se et successoribus suis, et præfatus Johannes pro
" se et hæredibus suis, corporaliter affidaverunt. [Ad majorem

1238. Aug. 16.

" etiam securitatem ut, hæc eadem compositio realis et incon-
" cussa perpetuis temporibus perseveret, tam præfati judices
" quam etiam partes eam sigillorum suorum munimine robo-
" rarunt, et dominus Robertus episcopus Sarrum ejusdemque
" loci capitulum eandem inperpetuum valituram confirmarunt.
" His testibus, domino Roberto, decano Sarrum, et dominis
" Rogero, præcentore, Ada, cancellario Sarrum, Stephano,
" archidiacono Wiltes., Egidio, archidiacono Berkes., Rogero,
" succentore, magistro Thoma, subdecano, magistro Galfrido,
" penitentiario, magistro Ricardo de la Cnolle, canonicis
" Sarrum, et aliis. Actum apud Sarr. in crastino Assumptio-
" nis beatæ Mariæ, anno Domini M. CC. XXX. VIII."][1]

Nos vero dictam compositionem ratam habentes eam in perpetuum valituram sigilli nostri communione roboravimus, ac etiam in perpetuum duraturam auctoritate pontificali confirmavimus. Actum apud Sarum in crastino Assumptionis beatæ Mariæ virginis, anno gratiæ M. CC. XXXVIII. Valete.[2]

CCXIX.

1238. Aug. 24.

Ordinatio quarundam ecclesiarum Huberti episcopi Sarum per beneplacitum abbatis et conventus Syreburne.

Lib. Evid. B. 159; C. 196. Reg. Rubr. 159.

Resignation by the abbot of Sherborne of the appropriation of the churches of Stapleбridge and Stoke Abbas, granted to Sherborne [in 1191].

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, H[enricus] Dei gratia abbas Syreburne et ejusdem loci conventus, salutem in Vero Salutari:—

Cum olim inter bonæ memoriæ dominum Hubertum, Sarum episcopum, et ejusdem loci capitulum ex una parte, et Willelmum abbatem Syreburne et ejusdem loci conventum ex altera, quædam compositio esset confecta, videlicet, quod dicti abbas et conventus unanimi voluntate dederunt et concesserunt dicto domino Huberto Sarum episcopo et successoribus suis et ecclesiæ Sarum, ecclesias de Lim et Halgestok in perpetuum cum omnibus pertinentiis suis, et advocatione et omni alio jure quod in eis habue-

[1] The lines within brackets are taken from the original deed preserved in the Bishop's Registry (with four small perfect seals attached), with which the text has been collated throughout.

[2] In Lib. Evid. C. No. 164 is a ratification of this composition by the dean and chapter on the same day. And No. 331 is a copy of the composition itself.

runt, ad faciendam de eis unam præbendam in ecclesia Sarum, in honorem Dei et gloriosæ Virginis, dictus vero dominus Hubertus Sarum episcopus et capitulum concesserunt dicto Willelmo abbati et conventui Syreburne, ut liceret eis omnes fructus et utilitates ecclesiarum de Stapelbryge et Stokes in usus proprios convertere, cum eas primo vacare contigeret, ut scripta inter dominum episcopum et capitulum Sarum ex una parte et dictum abbatem et conventum Syreburne ex altera confecta testantur; et nos per dictam compositionem, dictas ecclesias de Stapelbryge et de Stokes [ut] in usus nostros proprios converterentur de jure petere possemus; ob reverentiam ac etiam ad instantiam venerabilis patris nostri domini Roberti Sarum episcopi, et ejusdem loci capituli, omne jus quod in dictis ecclesiis per dictam compositionem vendicare possemus resignamus, salva nobis advocationibus dictarum ecclesiarum et decem marcis quas annuatim de ecclesia de Stapelbrige percipimus, et sex marcis et uno sextario mellis, et duabus garbis decimarum dominici Alexandri quondam de Laverstok, quæ de ecclesia Stoke annuatim percipimus. 1238. Aug. 24.

In hujus autem nostræ resignationis testimonium huic præsenti scripto sigilla nostra apposuimus. Acta anno gratiæ M. CC. XXXVIII., 9 kalend. Septemb. in capitulo Salesbir.

CCXX.

Carta confirmationis de decimis recipiendis de forestis de Pancete, et Bokhalt et de cæteris forestis de Wiltesyre, Dorsete et Berksyre, et aliorum (sic). 1238. Dec. 21.

Lib. Evid. B. 35; C. 64. Reg. Rubr. 35.

Henricus, Dei gratia rex Angliæ, dominus Hiberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, comes Andegaviæ, omnibus ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem:— Confirmation by Henry III. of grant by Henry II. of tithes in the forests of Wilts, Dorset, and Berks to the church of Sarum,

Sciatis quod inspeximus cartam Henrici regis, avi nostri, per quam concessit Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, et canonicis ibidem Deo servientibus, omnes decimas de Nova Foresta, et de Paincet, et de Bockhalt, et de Audevere, et de Husseburne, et de omnibus forestis suis de Wiltesire, de Dorsete, de Bercscyre, et de omnibus rebus, scilicet, de firma de pannagio, de herbagio, de vaccis, de caseis, de porcis et de equabus, et omnes decimas prædictarum forestarum de omni venatione, excepta decima illius venationis quæ capta erit cum

1238. Dec. 21. stabelia in foresta de Windesore. Nos igitur, dictam concessionem ratam et gratam habentes, pro nobis et hæredibus nostris concessimus præfatis canonicis quod decima præfatæ venationis quotiens capta fuerit certo nuncio ipsorum canonicorum has literas nostras patentes deferenti liberetur ad opus eorundem canonicorum.

adding that of the game taken with a net in Windsor forest.

Testo meipso, apud Clarindone, xxi° die Decembris anno regni nostri vicesimo tertio.

CCXXI.

1239. Aug. 11. *Compositio inter magistrum Elyam de Derham et priorem et conventum de Duobus Gemellis,*[1] *de quibusdam decimis in parochia de Lavinton.*

Lib. Evid. B. 105; C. 141. Reg. Rubr. 105.

Composition between Elias de Derham and the priory of Jumeaux respecting tithes at Lavington.

Omnibus Christi fidelibus præsentes literas inspecturis vel audituris magister Walterus de Fissertone et Johannes de Axemue, auctoritate prioris de Sancta Margareta et decani de Merleberg, judicum a domino papa delegatorum, cognoscentes, tertio judice legitime excusato, salutem in Domino:—

Mandatum domini papæ nobis per principales judices prædictos transmissum suscepimus in hæc verba:—

"Gregorius episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis "priori de Sancta Margareta, decano Christianitatis, et ma- "gistro scolarum, de Merleberge, Sarum dioces., salutem et "apostolicam benedictionem. Magister Elyas de Derham, cano- "nicus, nobis conquerendo monstravit quod Lucas, archidia- "conus Surreye, et quidam alii Winton. dioces. super decimis "ad ecclesiam de Poterne quæ præbendæ suæ Sarum jure "existit, et rebus aliis, injuriantur eidem. Ideoque discretioni "vestræ per apostolica scripta mandamus, quatinus, partibus "convocatis, audiatis causam, et appellatione remota, fine de- "bito terminetis, facientes quod decreveritis per censuram "ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem qui fuerint "nominati si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, per "censuram ecclesiasticam, appellatione cessante, cogatis veri- "tati testimonium perhibere. Quod si non omnes his exequen- "dis potueritis interesse, duo vestrum ea nihilominus exe- "quantur. Dat. Spoleti, iii. Id. Julii, pontificatus nostri anno "sexto."

1232. July 13.

[1] This was the priory of Jumeaux, in the diocese of Amiens.

Cum igitur auctoritate prædictorum judicum inter magistrum Elyam de Derham, canonicum Sarum, nomine præbendæ suæ de Lavintone, ex una parte, et priorem et monachos de Duobus Gemellis ex altera, super decimis sitis in parochia sua de Lavintone quæ proveniunt de dominico Matthæi Husee, Ricardi Burdun, et Humfridi Escuville, quod habent in villa de Litlintone, quæ sita est in parochia de Lavintone, quæstio verteretur, tandem dicto magistro Elya in præsentia nostra personaliter constituto, dictis priore et monachis de Duobus Gemellis per priorem de Syreburne, Winton. dioces.,[1] ad componendum et transigendum super præmissis decimis procuratorem legitime constitutum comparentibus, hujusmodi inter partes amicabilis compositio intercessit, videlicet, quod procuratore prædictorum prioris et monachorum sponte cedente quæstioni, et juri ac possessioni dictarum decimarum, si jus vel possessionem habebant in eisdem vel forte habere videbantur, nomine eorum cum impetratis et de cætero impetrandis penitus renuntiante, promisit præfatus magister Elyas pro se et successoribus se nomine pacis perpetuæ decem solidos annuos memoratis priori et monachis vel eorum procuratori certo, in festo Sancti Egidii apud Lavintone soluturum; ita quod nullo unquam tempore dicti prior et monachi plus quam decem solidos annuos occasione dictarum decimarum vel alicujus ad easdem accessorii poterunt vendicare, vel aliquo uti remedio per quod præsens compositio in toto vel in parte revocetur. 1239. Aug. 11.

Ut autem hæc compositio reale robur et perpetuum obtineat, dominus Robertus, Sarum episcopus, Robertus, decanus, et capitulum Sarum huic scripto, una cum sigillis nostris et sigillis partium, sigilla sua apponi fecerunt. Actum apud Sarum, in crastino Sancti Laurentii, anno Domini M. CC. XXXIX.

CCXXII.

De obedientia facienda a priorissa et conventu de Lacoc ecclesiæ Sarum super benedictione earum abbatissæ danda. 1239. Aug. 15.

Lib. Evid. B. 192; C. 230, 599. Reg. Rubr. 192.

Reverendo domino, et patri in Christo, venerabili Roberto, Dei gratia Sarum episcopo, et viris venerabilibus domino Roberto decano et capitulo Sarum W[ymarca] priorissa et conventus de Lacoc cum omni reverentia et obedientia, salutem in Domino:— The prioress and convent of Lacock

[1] "This was Sherborne (usually called Monks' Sherborne) in the county of Hants and diocese of Winchester." *Jones.*

1239. Aug. 15.

acknowledge the obligation to receive benediction of the abbess at Salisbury.

Cum religiosam dominam E[la], permissione [divina] electam nostram, gratia prosequentes speciali, tam ipsi quam nobis dispensative duxeritis concedendum, ut, non obstante constitutione synodali qua cavetur ne electus vel electa in abbatem vel abbatissam Sarum dioces. extra ecclesiam Sarum munus benedictionis recipiat, electæ præfatæ in ecclesia de Sorestane munus benedictionis impendatur,[1] nos, gratia vestra nolentes abuti, in fide et obedientia qua sedi Sarum tenemur astrictæ firmiter promittimus, quod benedictionis occasione prædictæ præfati sedi et constitutioni memoratæ in nullo volumus vel intendimus in posterum derogare, sed electas nostras quas de cætero occurrerint in cathedrali ecclesia Sarum futuris et perpetuis temporibus volumus benedici, omni juris et facti remedio quod prædictæ constitutioni posset obviare et expresse ac perpetuo renunciando.

In cujus rei testimonium præsens scriptum sigillo nostro duximus muniendum. Actum die Assumptionis beatæ Mariæ virginis, anno gratiæ M. CC. XXXIX°.

CCXXIII.

1240. Jan. 12.

Carta de cantaria capellæ de Stodlege, a thesaurario Sarum concessa, et de cautione data de indemnitate ecclesiæ de Calna conservanda.

Lib. Evid. B. 107; C. 143. Reg. Rubr. 107.

Agreement between Henry, treasurer of Sarum, and Roger de Studley with regard to a chantry chapel at Studley, near Calne.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Henricus [de Lexington], Sarum thesaurarius, salutem æternam in Domino:—

Honestum est et rationi conveniens ut ecclesiarum prælati justis fidelium petitionibus grato concurrant assensu quorum beneficiis ecclesiæ se sentiunt honoratas. Sane cum dilectus in Christo Rogerus de Stodlege ecclesiæ de Calne gratus extiterit et devotus, ego, precibus ejus inclinatus, considerans locorum distantiam, discrimina viarum et aquarum inundationum, divini cultus ampliandi intuitu, sibi et hæredibus suis, pro me et successoribus meis concessi ut in perpetuum habeant cantariam in capella sua de Stodlege, per perpetuum capellanum suis sumptibus sustentandum, mihi et successoribus meis antequam in ipsa divina celebret præsentandum, ut si idoneus repertus fuerit sufficientem præstet cautionem de omnibus proventibus ad capellam a quocunque et undecunque venientibus, quocunque nomine censeantur, matrici ecclesiæ fideliter et integre restituendis, quod idem Rogerus se fideliter observaturum pro

[1] "impenditur," in all the copies.

se et hæredibus suis promisit; et quod nullus parochianus vel alius admittetur ibidem ad divina vel alia ecclesiastica sacramenta in præjudicium matricis ecclesiæ. Cavebit etiam capellanus de omnimoda ejusdem indemnitate conservanda; insuper, quod honeste se habebit et erit obediens canonico de Calna qui pro tempore fuerit, et etiam vice sua fungenti, in omnibus canonicis mandatis. Venient itaque præfatus Rogerus, uxor sua, capellanus et ministri capellæ, cum tota libera familia, ad matricem ecclesiam, hæredes sui et uxores eorum similiter, omnibus festis sanctorum, Ascensionis, Nativitatis beati Johannis Baptistæ, sanctæ Mariæ Magdalenæ, et Assumptionis beatæ Mariæ, ibidem audituri divina, et facturi quod festorum solemnitas poposcerit, nulla missa dictis diebus in capella celebrata nisi de voluntate et licentia thesaurarii qui pro tempore fuerit, vel ejus assignati; tota reliqua familia sua ad ecclesiam de Calna indifferenter accedente. Concessi etiam ipsi Rogero et uxori suæ et hæredibus suis et eorum uxoribus solummodo ut confiteantur capellano de Calna apud Stodlege, et ibi ab eodem paschalia sacramenta recipiant, nisi ad matricem ecclesiam ex devotione voluerint accedere. Ac per eundem capellanum ibidem purificentur uxores, pueris suis apud matricem ecclesiam baptizatis nisi nutritus necessitas aliter fieri compulerit. Et si contigerit pueros ipsorum utriusque sexus ante legitimum tempus condendi testamentum decedere, apud matricem ecclesiam sepulturæ tradentur; facti majores, facultatem habeant quo voluerint eligendi sepulturam. Ceterum quotiescunque contigerit viros religiosos apud ipsos hospitari transeundo, liceat ipsis ibidem divina celebrare. Similiter capellanis nobilium apud illos hospitantium. Si autem aliquo casu contigerit terram de Stodlege ad manus virorum religiosorum devenire, nisi prius obtenta licentia residentium in ecclesia de Calna minime celebretur ibidem. Hæc autem concessa sunt salvis canonicis de Calna omnimoda coercione [et] jurisdictione in capellam, capellanum, et ministros capellæ. Præmissa quoque se inviolabiliter observaturum pro se et hæredibus suis dictus Rogerus tactis sacrosanctis juravit. Ut autem præmissa rata permaneant et inconcussa, præsenti scripto propter majorem securitatem utriusque partis ad modum cyrographi bipartito sigillum meum apposui; venerabili patre domino Roberto Sarum episcopo, capitulo, et Rogero de Stodlege in testimonium sui consensus et perpetuæ confirmationis sigilla sua similiter apponentibus.

1240. Jan. 12.

Dat. die Jovis proximo post Epiphaniam Domini, apud Sarum, anno Domini M. CC. XL°.

CCXXIV.

1240. Jan. 12. *Carta de subjectione Rogeri de Stodlege jure parochiali ecclesiæ de Calna, et totius familiæ suæ.*

Lib. Evid. B. 108; C. 144. Reg. Rubr. 108.

Acknowledgment by Roger de Studley of his obligations to the church of Calne as his parish church.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Rogerus de Stodley salutem æternam in Domino:—

Cum essem vocatus a domino Henrico, thesaurario Sarum, auctoritate venerabilis patris Ottonis Dei gratia S. Nicholai in carcere Tulliano diaconi et cardinalis, et apostolicæ sedis in Anglia legati, coram prioribus de Midiltone et de Cerne super jure parochiali exhibendo ecclesiæ de Calna, ratione domicilii mei de Stodlege contenti infra limites parochiæ de Calna, quamvis id nunquam antea a me vel ab aliquo prædecessorum meorum actum fuisset, tamen bonorum et discretorum virorum usus consilio subjeci me ecclesiæ de Calna, ut, tanquam parochianus, ab ipsa sicut a matrice ecclesia mea omnia jura et sacramenta ecclesiastica vivorum et mortuorum dum moram fecimus apud Stodlege de cætero recipiam. Ad id ipsum omnes hæredes et successores meos ac totam familiam meam obligabo, secundum tenorem instrumenti a memorato thesaurario inde confecti, et auctoritate domini Roberti tunc Sarum episcopi et ejusdem loci capituli confirmati. Volens igitur de omissis et commissis, si quæ fuerint, Deo et ecclesiæ de Calna satisfacere, annuum redditum duarum librarum ceræ super majus altare in diebus Paschatis et Assumptionis beatæ Mariæ pro æqua portione offerendarum pro me et hæredibus meis eidem concedo et præsenti carta mea confirmo. Ut autem hæc mea concessio in perpetuum rata permaneat et immobilis, tam intuitu mei quam hæredum meorum et successorum, præsentem cartam propter majorem securitatem utriusque partis ad modum cyrographi bipartitam sigilli mei munimine roboravi; et ad evidentiam et expressionem sui consensus et perpetuæ confirmationis dictus venerabilis pater Sarum episcopus et ejusdem loci capitulum signa sua una cum sigillo præfati thesaurarii huic scripto apposuerunt.

Dat. die Jovis proximo post Epiphaniam Domini, apud Sarum, anno Domini M. CC. XL°.

His testibus, domino Roberto [de Hertford], decano Sarum; Rogero, precentore; Galfrido, sub-decano; Rogero, succentore; magistris Elia de Derham, et Thoma de Ebbelesburne; dominis Willelmo de Leycestre, Willelmo de Cumbe, Petro Pivot, canonicis Sarum; Petro Burel; magistro Willelmo de Swell;

domino Willelmo de Cyriel, decano de Calna; Johanne de Dorcestre, capellano; Andrea de Brudipord [Brideport], clerico; domino Reginaldo de Calna; domino Roberto de La Mare; Waltero de Ruchampton[1]; Willelmo, scriptore; Reginaldo Pal; et aliis. 1240.

CCXXV.

Carta ordinationis ecclesiarum de Inglesham et de Cokeswell quæ in usus abbatis et conventus Belli Loci ad instantiam regis Angliæ auctoritate apostolica convertuntur. 1240. Feb. 11.

Lib. Evid. B. 92; C. 129; Reg. Rubr. 92.

Endowment of the vicarages of Inglesham and Coxwell.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis Robertus, divina miseratione Sarum episcopus, salutem in Auctore salutis:—

Sic religiosorum tuitio ac profectus nostris curis incumbit, ut tamen animarum parochialium regimen et salutem nullatenus incuriæ relinquamus. Oportet enim sic illa facere et hæc non omittere, ne ista cedant istis in dispendium, nec illa cum nostræ negligentiæ parent periculo istis defectum.

Hinc est quod universitati vestræ duximus intimandum quod vacantibus in diocesi nostra de Inglesham [et] de Cokeswelle parochialibus ecclesiis, dilecti nobis in Christo viri religiosi abbas et conventus Belli Loci Regis, Cisterciensis ordinis, Wintoniensis dioceseos, ad quos jus patronatus in prædictis ecclesiis pertinebat, nobis domini papæ privilegium porrexerunt, supplicantes ut illius privilegii tenorem attenderemus et eos ejus gaudere faceremus effectu.

Appropriation by Gregory IX. of the churches of Sutton, Inglesham, and Coxwell to the abbey of Beaulieu Royal, at the request of king Henry III., Sept. 23, 1232.

Fuit autem memoratum privilegium in hæc verba conceptum:—

"Gregorius episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis
" abbati et conventui Belli Loci Regis, Cisterciensis ordinis,
" salutem et apostolicam benedictionem. Piæ postulatio volun-
" tatis effectu debet prosequente compleri, ut et devotionis
" sinceritas laudabiliter enitescat et utilitas postulata vires
" indubitanter assumat. Sicut igitur literæ carissimi nostri
" in Christo filii Henrici illustris regis Angliæ nobis exhibitæ
" continebant, claræ memoriæ Johannes rex Angliæ, pater
" ejus, prudenter attendens quod nil suis usibus homo potest
" utilius applicare quam quod in beneplacitis erogat Redemp-
" toris, et sciens quod multum valet assidua oratio justorum, et
" quod oculi Domini super justos et aures ejus ad preces eorum,

[1] "Bichintone," Reg. Rubr.; "Bachamptone," B., probably correctly.

1240. Feb. 11. " ac per hoc sperans juvari vestris assiduis orationum suf-
" fragiis apud Deum pro sua et parentum suorum animarum
" salute, monasterium vestrum adeo magnifice inchoavit
" quod reliquum hujus operis iiij. mille marcarum et amplius
" summam exposcit; quare idem rex prosequens pium pro-
" positum patris sui nobis humiliter supplicavit ut cum ad
" consummationem ipsius dicti monasterii non sufficiant facul-
" tates, de Suttone et de Inglisham ecclesias et capellam de
" Cokeswell cum pertinentiis earundem, Saram et Lincoln.
" dioces., quarum redditus, excepta portione vicarii, xxiiij.
" libras summam vix excedunt, in quibus jus patronatus ha-
" betis, retinendas in proprios usus vobis et eidem monasterio
" concedere dignaremur. Nos igitur ipsius regis precibus
" benignum inpartientes assensum, vobis et successoribus
" vestris auctoritate præsentium indulgemus ut præfatas ec-
" clesias cum capella et ipsorum pertinentiis, cedentibus vel
" decedentibus rectoribus earundem, in usus proprios retinere
" valeatis, proviso quod ipsis ecclesiis per idoneos vicarios
" serviatur, ne debito divinorum obsequio fraudentur, ac
" reservata eis de ipsorum proventibus congrua portione ad
" debita procurationum episcoporum et archidiaconorum om-
" nia onera subeunda; in aliis, diocesani episcopi jure salva.
" Nulli ergo omnino hominum hanc nostræ concessionis pagi-
" nam infringere vel ei ausu temerario liceat contraire. Si
" quis autem hoc attemptari præsumpserit, indignationem
" omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum
" ejus se noverit incursurum. Dat. Anagniæ nono kal. Octob.,
" pontificatus nostri anno sexto."

His itaque omnibus diligenter inspectis et consideratis, salvis omnibus privilegiis prædictorum ablatis et conventus Belli Loci Regis non obstantibus, huic ordinationi, de consilio et consensu capituli Sarum, et ipsorum abbatis et conventus assensu, de præfatis ecclesiis ordinandum duximus in hunc modum; videlicet, quod omnes obventiones et oblationes debitæ vel voluntariæ quæ offeruntur in prædicta ecclesia de Inglesham, et omnes minutæ decimæ et iiij. virgatæ terræ cum pertinentiis suis pertinentes ad ecclesiam memoratam, et decimæ de feno parochiæ suæ vel illius [*sic*], cum prato quodam quod dicitur *Cherchcham*, et quædam crofta quæ pertinet ad messuagium vicarii, et duo quarteria frumenti, duo ordei, et duo avenæ, singulis annis infra octabas Sancti Martini solvenda ab abbate et conventu Belli Loci Regis, hæc omnia prædicta cedent vicario qui suo tempore fuerit in dicta ecclesia constitutus, percipienda, habenda, et tenenda jure vicariæ parochialis ecclesiæ de Inglesham in perpetuum, integre et quiete. Cætera autem omnia tam in decimis garbarum, bladi, et leguminum, cum

messuagiis quæ quondam fuerunt personæ de Inglesham, quam in piscariis et molendinis, præter messuagium vicario superius assignatum, cedant in proprios usus et liberos prædictorum abbatis et conventus Belli Loci Regis, cum quodam prato quod dicitur *Blecheham*, jure personatus recipienda, habenda, et tenenda, libere integre in perpetuum et quiete. 1240. Feb. 11.

De ecclesia autem de Cokeswell per ordinationem memoratam sic provisum est, ut omnes obventiones vel oblationes debitæ et voluntariæ quæ offerentur in ecclesia de Cokeswell cum minutis decimis, et omnes decimæ feni de villenagio dictæ parochiæ, et una crofta de dominico abbatis et conventus ad australem partem proxima cimiterio ecclesiæ de Cokeswell, quam Willelmus capellanus quondam tenere consuevit, et octava pars decimæ garbarum singulis annis percipienda de omnibus terris quarum decimas possedit dicta ecclesia tempore magistri Willelmi de Rodeham, proximi rectoris ipsius ecclesiæ, et xl. solidi singulis annis a prædictis abbate et conventu infra octabas Sancti Michaelis solvendi, et pastura ad xx. oves pascendos in communi pastura rusticorum ejusdem parochiæ, cedant vicario qui fuerit suo tempore in dicta ecclesia constitutus, percipienda, habenda, et tenenda jure vicariæ parochialis ecclesiæ de Cokeswell in perpetuum integre et quiete. Cætera autem omnia tam in decimis garbarum bladi quam leguminum, cum quodam tenente unam dimidiam hydam terræ quæ pertinet ad ecclesiam, cedant in usus proprios et liberos prædictorum abbatis et conventus, percipienda, habenda et tenenda jure personatus, libere, integre in perpetuum et quiete. Verum ipsi vicarii qui suis temporibus in prædictis ecclesiis fuerint constituti sustinebunt omnia onera tam episcopalia quam archidiaconalia debita et consueta, a quibus ipsi abbas et conventus susceperunt immunes. Nos autem collationes prædictarum vicariarum nobis et successoribus nostris in perpetuum retinemus.

Ad majorem autem cautelam duo scripta secundum præsentem formam concepta, et in perpetuum in suo robore valitura, scribi fecimus, et sigillo nostro, una cum sigillo capituli Sarum et cum sigillo abbatis sæpedicti, fecimus muniri; et unum penes capitulum Sarum et aliud penes conventum Belli Loci Regis servetur.

Datum anno Domini M. CC. XL., iii. idus Februarii.

CCXXVI.

1240. Aug. 1. *Carta episcopi Sarum, data a domino rege Angliæ, de una feria singulis annis habenda apud Ramesbire, per tres dies duratura.*

Lib. Evid. B. 36; C. 65. Reg. Rubr. 36.

Grant by Hen. III. of three fairs, to be held at Ramsbury and Sherborne every year.

Henricus, Dei gratia rex Angliæ, dominus Hyberniæ, dux Normanniæ, Aquitaniæ, comes Andegaviæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justitiariis, vice-comitibus, præpositis, ministris, et omnibus ballivis suis et fidelibus, salutem:—

Sciatis nos concessisse et hac carta nostra confirmasse pro nobis et hæredibus nostris venerabili patri Roberto, Sarum episcopo, quod ipse et successores sui episcopi Sarum in perpetuum habeant unam feriam singulis annis apud manerium suum de Ramesbiri, duraturam per tres dies, videlicet, in
May 2–4. vigilia, et in die, et in crastino, Inventionis Sanctæ Crucis; et quod idem episcopus et successores sui episcopi Sarum in perpetuum habeant aliam feriam ibidem singulis annis duraturam per alios tres dies videlicet, in vigilia, et in
Sept. 13–15. die, et in crastino, Exaltationis Sanctæ Crucis; et quod idem episcopus et successores sui episcopi Sarum habeant in perpetuum unam feriam singulis annis apud manerium suum de Scyreburne duraturam per sex dies, videlicet, per
July 3–8. quatuor dies ante festum Translationis beati Thomæ martyris et in ipso die translationis et in crastino ejusdem translationis; nisi prædictæ feriæ sint ad nocumentum vicinarum feriarum. Et pro his feriis habendis idem episcopus remisit nobis et quietum clamavit pro se et successoribus suis episcopis Sarum mercatum quod de concessione nostra levavit apud manerium suum de Rammesbyri, eo quod mercatum ibidem levatum fuit ad nocumentum mercati nostri de Merleberge; ita tamen quod homines ipsius episcopi et successorum suorum episcoporum Sarum vendere possent ibidem panem et cervisiam, sine alicujus contradictione, et omnia alia victualia, in perpetuum. Quare volumus et firmiter præcipimus, pro nobis et hæredibus nostris, quod idem episcopus et successores sui Sarum episcopi habeant in perpetuum prædictas ferias bene et in pace, libere et quiete et integre, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus ad hujusmodi ferias pertinentibus, nisi prædictæ feriæ sint ad nocumentum vicinarum feriarum. Ita tamen quod homines ipsius episcopi et successorum suorum episcoporum Sarum vendere possint apud Rammesbyri panem et cervisiam, sine alicujus contradictione, et omnia alia victualia, in perpetuum, sicut prædictum est.

His testibus, Stephano de Segrave; Petro de Malo Lacu; Hugone de Vaon. [Vivonia?]; Johanne Biset; Johanne fil. Galfridi; Bertranno de Cryeil; Galfrido, dispensario; Roberto de Muscegros; Johanne de Plessetis; Galfrido de Cauz; Galfrido de Langele; Thoma de Albo Monasterio; et aliis. 1240. Aug. 1.

Dat. per manum nostram apud Westmonasterium primo die Augusti, anno regni nostri vicesimo quarto.

CCXXVII.

[Annexatio præbendæ de Brikeleswrth ad dignitatem cancellarii Sarum.] 1240. Nov. 6.

Lib. Evid. C. 456.

Annexation of the prebend of Brickleswrth to the chancellorship of the cathedral, subject to the condition of his providing lectures in theology.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum inspecturis vel audituris, Robertus [de Hertford], decanus et capitulum Sarum, salutem in Domino.

Cartam venerabilis patris nostri Roberti, Dei gratia Sarum episcopi, inspeximus in hæc verba:—

"Robertus, Dei gratia Sarum episcopus, dilecto filio ma-
" gistro A. de Esseby, cancellario Sarum, salutem, gratiam,
" et benedictionem:—

"Non indignum judicamus si petentium desideria comple-
" antur cum per hoc utilitati eorum consulitur et justitia
" non læditur aliorum. Sane, sicut ex vestræ petitionis serie
" intelleximus, fructus cancellariæ vestræ, cui præter onera
" ordinaria ex ipso nomine dignitatis pleraque extraordinaria
" incumbunt, adeo sunt tenues et exiles, quod præ gravi
" onerum pressura in suscepto officio deficere vel assumptum
" rejicere vos oportet; propter quod nobis humiliter supplic-
" castis ut præbendam de Brikeleswrth quam obtinetis in
" ecclesia Sarum cancellariæ prædictæ curaremus unire, et
" unitam taliter vobis, et per vos successoribus vestris, unius
" beneficii nomine concedere perpetuo possidendam. Nos
" igitur, precibus vestris inclinati, statuendo concedimus et
" concedendo statuimus quod vos præbendam prædictam de
" Brikeleswrth cum pertinentiis suis, quam pontificali aucto-
" ritate, capituli nostri accedente consensu, cancellariæ eccle-
" siæ nostræ Sarum duximus uniendam, vestris temporibus,
" et qui pro tempore fuerint cancellarii ecclesiæ prædictæ,
" tanquam dignitati suæ annexam, possideatis in posterum
" inconcusse. Ita tamen quod vos et successores vestri qui ad
" dignitatem prædictam fuerint assumpti theologiam in civi-

1240. Nov. 6.

" tate Sarum legi solemniter faciatis per doctores idoneos " et solemnes, vestris et successorum vestrorum sumptibus " exhibendos, nisi forsitan aliquis qui pro tempore fuerit " cancellarius velit et valeat onus personaliter exequi supra- " dictum. Quod ut perpetuæ firmitatis robur obtineat, in " juramento quod post installationem personarum et canoni- " corum Sarum de observatione consuetudinum ipsius ecclesiæ " exigi consuevit, articulum istum post installationem can- " cellarii qui pro tempore fuerit specialiter exprimi præcipi- " mus, ac super eodem una cum aliis consuetudinibus ecclesiæ " approbatis fideliter observando juramentum ab ipso corpo- " raliter exhiberi.

" In cujus rei testimonium præsentes literas quas propter " hoc fieri fecimus sigillo nostro duximus muniendas. Dat. " apud Remmesbure per manum Walteri de la Wyle capel- Nov. 5. " lani nostri, non. Novembr. anno gratiæ MCC. quadragesimo."

Nos igitur dictam venerabilis patris nostri episcopi unionem et ordinationem de consensu et consilio nostro factam, ratam et gratam habentes, quantum in nobis est eandem confirmamus, et sigilli nostri autentici et publici appositione roboramus.

Dat. apud Sarum, per manum magistri Adæ de Esseby. cancellarii nostri, viii° idus Novembris, pontificatus domini Roberti Sarum episcopi anno duodecimo.

CCXXVIII.

1240. Dec. 24.

Carta de supersessione executionis, qua quondam prœbendam de Calne dignitati thesauriæ consolidatam quidam alienigenis mandato apostolico conferre nitebantur.

Lib. Evid. B. 202; C. 243. Reg. Rubr. 202.

Supersession of a grant by papal mandate of the prebend of Calne to an alien.

A.[1] Dei gratia Coventrensis et Lichfeldensis episcopus, viro venerabili magistro Martino de Summa, salutem in Domino:—

Meminimus nos vobis vices nostras nuper, auctoritate domini papæ qua fungimur, commisisse, ut si venerabilis in Christo frater Sarum episcopus, cui super assignatione cujusdam prœbendæ quæ in ecclesia Sarum dicebatur vacare facienda magistro Alberto de Castro Sepio Mediolanensis diocesecos manda-

[1] This was Alexander Stavenby, who held the see of Coventry and Lichfield 1224–1240. The prebend of Calne had been annexed to the dignity of treasurer in 1230. See above, p 203.

tis nostris, immo mandatis apostolicis, recusaret parere, vos dicti Alberti procuratorem in dictam præbendam investire et inducere curaretis, auctoritate præmissa. Verum quia audivimus quod præbendam de Kalna pro qua scripsimus venerabilis frater episcopus Sarum ejus ecclesiæ thesauriæ consolidaverat cum onere assignato, ejusdem ecclesiæ capitulo concurrente consensu, confirmatione super hoc apostolica subsequente, quorum instrumenta fuerunt nuper coram nobis exhibita, nec intentionis domini papæ fuerit, ut credimus, pro beneficio scripsisse quod annexum fuerit dignitati, mandamus vobis auctoritate jam dicta quatinus executionem memorati negotii supersedeatis omnino. 1240. Dec. 24.

Datum apud Sarum, ix. Kalend. Januarii pontificatus nostri anno xv°.

COXXIX.

Carta data ab episcopo et capitulo Sarum Wellensi ecclesiæ de quieta clamancia lx. s. quos solebat ecclesia Sarum annua pensione recipere, [et de appropriatione ecclesiæ de Whitchurch]. 1240. Dec. 25.

Lib. Evid. B. 95; C. 132. Reg. Rubr. 95.

Universis Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Robertus, Dei gratia Sarum episcopus, salutem in Domino :— Appropriation of Whitchurch in Dorset to the cathedrals of Salisbury and Wells.

Cum de pastoralis officii sollicitudine teneamur cultum Dei in ministrantium ei numero, et ipsis ministrantibus competenter et honeste necessaria in exterioribus providere, cum scriptum sit "non alligabitur os bovi trituranti," considerantes tenuitatem et insufficientiam communæ ecclesiæ Sarum, similiter et communæ ecclesiæ Wellensis quam in Deo diligimus et promovere desideramus, propter quas canonici dictarum ecclesiarum et vicarii, necessitate compulsi, officii sui ministerium in dictis ecclesiis eis deputatum plerumque relinquunt, et alias sibi moram et perhendinationem provident, cupientes tali defectui et verecundiæ misericorditer obviare et pie subvenire, de ecclesia de Witchurche, de assensu venerabilis fratris nostri Jocelini Bathoniensis episcopi, dictæ ecclesiæ patroni, sicut patet per instrumentum inter eum et dominum Galfridum de Mandevile super patronatu ejusdem confectum, et de assensu capituli ecclesiæ Wellensis, et de interventu et humili supplicatione et assensu decani et capituli Sarum, qui sibi in eadem ecclesia aliquando vendicabant et pensionem lx. solidorum inde percipere consueverunt, ad honorem Dei et beatæ Mariæ et beati Andreæ, dictarum ecclesiarum

1240. Dec. 25. patronorum, sic ordinavimus, et ordinationem ipsam auctoritate pontificali confirmamus: — videlicet, quod dicta ecclesia de Witchurche post decessum vel cessionem magistri Hugonis de Greneford, rectoris ecclesiæ, libera sit et quieta omnino ab annua pensione lx. solidorum quam decanus et capitulum Sarum inde prius percipere consueverunt, et quod dicta ecclesia tunc de perpetuo vicario per nos et successores nostros ad præsentationem domini Bathon. et successorum suorum canonice instituendo perpetua successione ordinetur, cui, cum omnibus synodalibus trium solidorum duplicatis annuatim in recompensationem juris archidiaconi et omnibus ordinariis consuetis ipsi ecclesiæ imminentibus, animarum cura, servitium capellarum de Stantone et Cidioc per unum capellanum et clericum idoneum, et servitium capellæ de Merswode per unum capellanum et clericum idoneum, et totius parochiæ sollicitudo spiritualis incumbat, quatenus vicarii officio imminet exequenda, in qua vicaria jus præsentandi ad eandem domino Bathoniensi et suis successoribus quotiescunque vacaverit in perpetuum resignavimus.

Nomine autem perpetuæ vicariæ percipiet in perpetuum vicarius ejusdem ecclesiæ omnes obventiones et oblationes totius altalagii, cum omnibus minutis decimis et decimis molendinorum totius parochiæ, exceptis decimis feni totius parochiæ et omnibus minutis decimis de curia abbatis de Abbedesbire in Parva Widitone et de curia utriusque capituli Sarum et Wellensis in dicta parochia; percipiet etiam vicarius omnes decimas majores de toto dominico ecclesiæ, præterquam de vilinagio. Item et habebit curtum boscum qui vocatur Havechulle, cum prato de Cosyam, pro feno, bosco, husbote, heybote. Item habebit xl. denarios annuos de capella Willelmi de Charteray, et duos solidos annuos de capella de Cernemue. Item habebit pro manso mansum et duas acras terræ quas Herbertus tenuit et mansum quod tenuit Rogerus Wodhorn, cum curtilagiis adjacentibus eisdem. Item habebit terram quæ vocatur Bury, et terram quæ vocatur Bicroft, ad agriculturam. Habebit etiam servitia et consuetudines de domibus [et] curtilagiis quæ tenent Thomas Sorellard et Willelmus figulator, et de terra de Lidlegrah quam tenet Thomas mercator, de quibus terris dicti tenentes nullum redditum reddunt nisi ad lumen ecclesiæ; quæ omnia æstimatione communi xx. marcarum valentiam indubitanter attingunt; et quæ[1] sine omni accrescendi jure vicarius qui pro tempore fuerit perpetuo possidebit, cum communa pasturæ in bosco de Merswode et alibi, capellanis prædictæ ecclesiæ per Nicholaum de Mariscis aliquando collata.

[1] "ea quæ," MSS.

Ad hæc cum prædictus magister Hugo de Greneford rector prædictæ ecclesiæ illam de patrimonio suo in multis ditaverit, videlicet in septem virgatis bosci, sine quibus rector prædictæ ecclesiæ in pastura et aliis competenter sustentari non posset; item in tenemento Petri de la Bere, et undecim solidis annuis de dicto tenemento provenientibus, extra quorum possessionem fuerat aliquando ecclesia prædicta; nos in recompensationem tot laborum et sumptuum, de consensu venerabilis fratris nostri Bathoniensis episcopi, dictæ ecclesiæ patroni, concedimus et ordinamus quod in dicta ecclesia sit unus capellanus perpetuus qui perpetuo in eadem plenum faciat servitium pro benefactoribus utriusque ecclesiæ et pro fidelibus defunctis; et habeat ad sui sustentationem portiones subscriptas, videlicet omnes decimas majores et minores de dominico abbatis de Abbudesbire in Parva Wyditone [Woditone], excepta decima feni, quæ valent annuatim duas marcas, salva una marca solvenda eidem abbati annuatim sicut continetur in compositione inter dictum abbatem et rectorem ecclesiæ de Witchurche confecta; item xx. solidos annuos de capella de Woditune Adæ militis; item xi. solidos de redditu Petri de la Bere, cum omni emolumento ex dicto tenemento proveniente, præter decimas et præter redditum qui inde debetur annuatim ad lumen ecclesiæ prædictæ; item iv. solidos provenientes de decimis iiii. acrarum in villa de Kingeston Radulfi Russel; habebit etiam idem capellanus mansum quod Hugo Granford emit a Rogero Sumeter, reddendo inde annuatim ad lumen ipsius ecclesiæ duos solidos. 1240. Dec. 25.

Volumus autem et ordinamus ut idem capellanus juret fidelitatem vicario qui pro tempore fuerit, de indemnitate ejusdem ecclesiæ pro posse suo conservanda, et quod ipse jus ecclesiæ ipsius vel vicarii in nullo diminuet vel defraudabit, nec ab aliis quantum in eo est diminui vel defraudari sustinebit. Item et, cum idem capellanus de bonis ipsius ecclesiæ sustentetur, volumus et ordinamus quod intersit cum vicario servitiis ipsius ecclesiæ, auxilium et consilium suum eidem in quantum poterit quoad regimen ipsius ecclesiæ et parochiæ, salvo plenario servitio defunctorum, impendendo.

Præsentationem autem hujus capellani quotiescunque cesserit vel decesserit domino Bathoniensi et successoribus suis tanquam patronis per hanc ordinationem nostram in perpetuum reservamus.

De decimis autem, terris, pratis, pascuis, redditibus, edificiis, et hominibus, servitiis, et aliis quibuscunque possessionibus et rebus residuis ad dictam ecclesiam spectantibus, taliter ordinando providimus, et providendo decrevimus ordinandum, et

1240. Dec. 25. ordinavimus, quod decanus et capitulum Sarum, et per eos ecclesia Sarum, unam medietatem omnium prædictorum pro æqualibus portionibus, decanus et capitulum Wellensis, et per eos ecclesia Wellensis, ad augmentum communæ suæ, quæ in utraque prædictarum ecclesiarum minus tenuis hactenus existat et exilis, habeant et possideant futuris et perpetuis temporibus pleno jure. Portio autem quam per hanc ordinationem nostram assignamus decano et capitulo Sarum ad augmentum communæ suæ hæc est: aula quæ fuit personæ, cum tota curia et gardino ex parte boreali rivuli cum Winesgore et Grashege. Item, una medietas totius dominici dictæ ecclesiæ boscorum, pascuorum, omnium libertatum, liberarum consuetudinum et aliarum rerum omnium quæ ad personam dictæ ecclesiæ pertinere consueverunt. Item, terræ redditus et servitia subscriptorum hominum cum omnibus pertinentiis suis et emolumentis; scilicet, unius virgatæ terræ cum pertinentiis suis quam tenent Edwardus de Putte, Oliverus[1] de Putte, Willelmus Pandeleshurste; item et quatuor dimidiarum virgatarum terræ quas tenent Henricus de Cruce, Willelmus Cocwell, Hugo de Rihull, Filenia[2] de Rihull; item et duorum ferlingorum terræ quæ tenent Hunfridus de Rihull et Osbertus Wateman; item et quinque coteriarum quas tenent Rogerus Tinekare, Adam Segare, Ailwardus Suel, Wimarc lotrix, et Ricardus bercarius: præterea et unius dimidiæ virgatæ terræ quam tenet Thomas mercator: ad hæc, decimæ de Lidleghe; item, decima totius terræ Gilberti de Anestye; item, tenentium de Wodeton Abbatis; item, Ricardi Cumer; item, de Gillewardesleghe[3] de la Wyla, de terra Johannis Payn; item, de Lasage, de terra Johannis et Hamonis de Cinnocke, de terra Nicholai de Mariseo, cum decimis omnibus pertinentibus ad capellam de Merswode, et cum omnibus decimis ex parte boreali ecclesiæ de Witechurche, et cum decimis terræ Petri de la Bere et Willelmi de Gresleghe et de Ham. de Scumbe, et sic versus orientem cum decimis debitis de Pilesdone.

Portio vero quam similiter per hanc ordinationem nostram decano et capitulo Wellensi, et per eos ecclesiæ Wellensi, ad augmentum suæ communæ, assignamus, hæc est: videlicet, tota bertona quæ consueverat esse personæ, cum toto gardino inter cimiterium et bertonam prædictam; item, curtilagium retro bertonam; item, gardinum ex parte orientali bertonæ usque ad rivulum; item, altera medietas totius dominici dictæ ecclesiæ, boscorum, pascuorum, omnium libertatum, liberarum consuetu-

[1] "Osmerus," Reg. Rubr. and B.
[2] "Folkina," Reg. Rubr. and B.
[3] "Gouwoldeshege," Reg. Rubr. and B.

dinum et aliarum rerum omnium quæ ad personam dictæ ecclesiæ pertinere consueverunt. Item, terræ redditus et servitia subscriptorum hominum cum omnibus pertinentiis suis et emolumentis; scilicet, unius virgatæ terræ cum pertinentiis quam tenent Durandus de Putte, Rogerus de Putte, et Godelina de Putte; item etiam unius virgatæ terræ quam tenet Ricardus filius Osmundi; item, dimidiarum duarum virgatarum terræ quas tenent Johannes de Hunnehull, Hunfridus de Rohull; item etiam quatuor ferlingorum terræ quæ tenent Hamundus de Rihull, Willelmus Belle, Cristina de Rihull, et Willelmus Kinge; item et septem coteriarum quas tenent Radulfus de Mannescumbe, Ricardus Bissop, Johannes Ridare, Wimarc relicta Tristram,[1] Galfridus Ridere, Warelnam et Robertus Cutbup; item et decimæ de Cydiok, de Stantone, de la Butte, de Rihull, Henrici tenentis ecclesiæ, Thomæ mercatoris, Ricardi filii Osmundi, Galfridi de la Burne et tenentium suorum, Joh. de la Boverie; item decimæ de Manescumbe et de Mortescumbe, de Cochull, et Willelmi Bissop de Witechurche; item de Hundelhull, de Blakehege,[2] de la Putte, et Forestarehege. 1240. Dec. 25.

Concedimus autem per hanc ordinationem nostram, auctoritate pontificali statuentes, ut prædicta capitula de Sarum et de Well. per se vel per suos statim, cedente vel decedente magistro Hugone de Greneford persona prædictæ ecclesiæ de Witchurche, supradictas portiones sibi in dicta ecclesia assignatas, nostra et successorum nostrorum vel officialium vel loci archidiaconi vel officialium suorum auctoritate ulterius minime requisita, libere ingrediantur et possideant inconcusse. Licet autem prædicta ecclesia de Wittchurche cum pertinentiis suis nobis lege diocesana in episcopalibus, et loci archidiacono in archidiaconalibus, sit subjecta et nostræ in omnibus et ipsius ordinariæ jurisdictioni existat, nos tamen ex certis causis de assensu decani et capituli Sarum et loci archidiaconi venerabilem fratrem nostrum Bathoniensem episcopum et successores suos, decanum et capitulum Wellensem, quoad omnia ipsos in dicta parochia de Wittchurche contingentia ab omni nostra et successorum nostrorum et archidiaconorum loci et officialium nostrorum et suorum similiter ministrorum subjectione prorsus, jurisdictione et coercione, liberos penitus in perpetuum in omnibus esse volumus et exemptos, et eos per hanc nostram ordinationem [exemimus].[3]

Et si forte super decimis vel rebus aliis ad Sarum sive Wellensem decanos vel eorum capitula in dicta parochia perti-

---

[1] "Thurstani," Reg. Rubr. and B.

[2] "Rokeleshege," Reg. Rubr. and B.

[3] "eximus," MSS.

1240. Dec. 25.

nentibus quamlibet inter quoscunque suboriri contigerit quæstionem, per judices communiter eligendos si fieri poterit, alioquin per competentem judicem superiorem neutri parti suspectum, quæstio sopiatur; in omnibus aliis, quoad res seu personas ecclesiasticas secularesve, nostra et successorum nostrorum et loci archidiaconi et successorum suorum auctoritate, dignitate, et jurisdictione servata et per omnia jure salvo.

Ut autem hæc provisio et ordinatio per omnia et singula perpetuæ firmitatis robur obtineat, eam de assensu decani et capituli nostri Sarum pontificali auctoritate duximus confirmandam, quibus idem venerabilis frater J. Bathoniensis episcopus et capitula prædicta una cum sigillo nostro ad perpetuum ipsius ordinationis robur et testimonium sigilla sua apposuerunt.

Actum Sarum, in festo Natalis Domini, anno Incarnationis Domini M. CC. XL. [pontificatus nostri anno xii°].[1]

CCXXX.

De primæ fundatione Saresberiensis ecclesiæ.[2]

Traditional account of the foundation of the cathedral of New Sarum.

Continetur in annalibus pontificum Sarum, inter gesta bonæ memoriæ Ricardi, episcopi Sarum, quod antiquitus canonici ecclesiæ Sarum residebant infra septa castri Veteris Sarum, usque ad tempus suprascripti pontificis. In cujus tempore orta erat persecutio super regnum Anglorum ab Alemannis et aliis; ratione cujus persecutionis rex Angliæ præcepit omnibus vicecomitibus et castellanariis suis quod curarent quatenus loca regia ubique regio usui custodirent, non obstantibus quibuscunque privilegiis juris ecclesiastici. Unde tali consilio usi sunt ministri domini regis quod clericos et canonicos infra castella regis residentes cum cautela expellerent. Quod quidem sic fecerunt.

[1] Added in the margin in MS. C.

[2] "This interesting document is "inserted in this place, because it "relates principally to the episcopate of bishop Richard Poore. "The earliest copy of it that is "known to the Editor is contained "in a manuscript of the fifteenth "century. It appears from its "opening words to have been de"rived from some older records, "now not known to be in ex"istence." *Jones.* The text above is taken from a seventeenth century copy in a MS. vol. of collections, in thin folio, bound in brown calf, which is in the muniment room of the cathedral, pp. 23–33. The account is described as being taken "ex lib. Miscell., fol. 3." A translation is given in Jones' *Fasti*, pp. 47–50.

Appropinquante autem tempore Rogationum, omnes canonici de clauso ecclesiæ Sarum cum cæteris ministris usque ad ecclesiam beati Martini processionaliter iverunt, et completo Rogationum officio ad clausum castri redierunt, sed ministri regis nullum intrare permiserunt. Unde tanquam filii ad patrem, discipuli ad magistrum, quidam de canonicis ad dominum Ricardum episcopum accesserunt apud Wilton, dicentes sibi totalem duritiam et injuriam eis factam, postulantes nihilominus quatenus paterna solicitudine remedium apponeret. Quibus auditis, lacrimabiliter dicitur respondisse, "Cum vos persecuti "fuerint in civitate ista, fugite in aliam," et adjecit, "Deo "et beatæ Mariæ Virgini voveo et promitto, quod castæ vir- "ginis, matris Christi, cameram et ecclesiam de castro et de "carcere regalis potestatis laborabimus ædificare, vita accom- "modata; et vos filii mei tantum sustinete modicum, quia "dies mali sunt." Et sic consolatus est eos.

Posthac autem accessit ad regem Angliæ, petens ab eo licentiam quod posset in fundo proprio, pro se et suis clericis, de novo ad honorem beatæ Virginis ecclesiam fabricare, allegans duritiam sibi et suis et ecclesiæ beatæ Mariæ factam tempore persecutionis, adjungensque quod non esset in derogationem regis vel regni,[1] et postulans ab eo tanquam a domino suo manus adjutrices. Cui rex benignissime præbuit assensum, et quod summum pontificem pro dicta ecclesia construenda adiret; qui, gratias Deo reddens, et regi maneria sua exposuit in pignorationem, et catalla mobilia et immobilia venditioni. Curiam vero Romanam profectus est ut a papa licentiam impetraret pro ecclesia præfata fundanda. Cui dominus papa condescendens literas papales fecit gratiosas regi Angliæ directas, in quibus continebatur quatenus rex episcopo assisteret ad præfatum opus peragendum. Recedens autem episcopus gaudens et ad patriam festinans, occurrit sibi nuntius regis Angliæ, et de morte ejus certificavit. Quo audito, cœpit episcopus graviter dolere, timens quod frustra totum laborem suum expendisset. Cum autem sero factum esset, et episcopus sopori se dedisset, apparuit sibi Virgo gloriosa consolans eum, et dixit quod non timeret de aliquo sed conceptum animi propositum viriliter adimpleret, et promisit quod in omnibus necessitatibus suis assisteret adjutrix. Expergefactus episcopus, de visione non modicum consolatus, ad patriam properavit. Interjecto vero tempore

1216. Oct. 19.

[1] The following note is here added in the margin:—"and yet this was "from king John, who basely bid "him crave the pope's leave also, "which his successor did not, but "scorn'd to do."

novus rex Angliæ coronatur, et apud Westmonasterium morabatur; ad quem episcopus intrepidus, et quasi primus post coronationem suam petitionem porrecturus, accessit, postulans pro ecclesia sua de castro Sarum transferenda. Quibus inspectis, rex sano fretus consilio annuit petitioni episcopi, faciens cartas regias, dans ei et successoribus suis et ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum potestatem regiam,[1] et libertates regias, necnon multa donaria, et plura promisit. Rediens autem pastor pius ad gregem suam, convocat clericum et populum, ostendens eis factum et expeditionem; quibus occurrentibus exhilaratis dixerunt "Benedictus qui venit," &c.

Interim parat se Deo devotus antistes ad opus coptum peragendum, sollicitus de loco pro basilica fabricanda; tandem excogitabat quod dominam abbatissam de Wilton pro loco ecclesiæ et clauso canonicorum obtinere possit, ratione commoditatum circumjacentium, videlicet, aquæ, silvæ, et bonæ villæ, quæ tunc famosa fuit et omnibus bonis referta; proposuit enim in quodam prato juxta Wilton prædictam ecclesiam fabricare. Cum quadam vice pro isto negotio transiret Wilton [ad] locum prædictum contemplandum, dixit quædam vetula filatrix cuidam sociæ suæ, "Miror," inquit, "de episcopo isto, qui toties Wilton vadit; forte intendit abbatissam desponsare, quia postquam de Roma venit solito sæpius huc venit: putas," inquit, "ne papa possit dispensare cum eo quod eam duceret in uxorem?" Cui respondit socia sua, "Non est," inquit, "sic, sed falsum de sancto viro opinaris; ipse autem intendit transferre ecclesiam et clausum de castro Sarum juxta Wilton." Tunc dixit illa vetula filatrix, "Numquid non habet episcopus terram propriam nisi quod spoliat abbatissam?" et adjecit, "Nunquam fuit Deo carus qui sibi ipsi fuit avarus. Terras," inquit, "episcopus Sarum habet plures quam fundavit ecclesias." Hæc audiens vir Dei statim excogitat de loco eligendo in dominio suo proprio. Sed perplexus fuit, et ideo altissimo Deo, cujus dispositione nemo fallitur, beatæque Virgini Mariæ se ipsum commendavit. Nocte vero sequente quadam visione confortatus est. Apparuit ei beata Virgo Mariæ dicens ei quod in loco cui nomen *Myrifeld* eligeret sibi ecclesiam construendam; de cujus visione episcopus, non modicum confortatus, gratias egit Deo. Diebus paucis interpositis, cogitat de ecclesia, sed nomen loci sibi ostensum

[1] Here the same hand has added this note:—"such as K. John gave "to the prebendary of Langford "mannor in the church of Lincoln, "that is, a power to keep a Court "Leet, but still under the king, and "as his deputy or vicar."

non occurrit. Deo tamen agente, et episcopo deambulante, dixit quidam de familiaribus episcopi quod videret quoddam jumentum in prato cui nomen *Myrifeld*, et episcopus hoc audiens, et se recolligens, quæsivit a circumstantibus de loco prædicto certitudinem. Quo cognito, episcopus in eodem loco fundavit ecclesiam venerabilem beatæ Mariæ Sarum anno gratiæ millesimo cc. xx., videlicet die sancti Vitalis martiris in mense Aprilis.[1] Foundation of the cathedral, Apr. 28, 1220.

Idem dominus Ricardus prius episcopus Cicestrensis est electus et confirmatus, deinde ad episcopatum Sarum vocatus, postea ad episcopatum Dunelmensem in senectute sua erat assumptus. Qui pro tunc Fratres Minores Sarum constituit, et eisdem aptum locum pro habitatione eorum dedit et confirmavit. Cujus corpus in monasterio sanctarum monialium de Tarrent, in Dorsetia, quod construxit de novo, et fundavit, ac 1215. 1217. 1229.

---

[1] "Among the Corporation "Records is a parchment roll, of "the date of the end of the 16th "century, in which we have the "following account, compiled from "some more ancient one, given of "the removal of the cathedral from "Old to New Sarum. A similar "account is found in the 'Liber "'Niger,' written in the English of "the time (c. 1465). 'The yere "'of our Lord 1224, which was the "'eyght yere of king Henry the "'third's raigne, it pleased the "'sayd king, at the instance of "'Richard Power, that time bishop "'of Sarum, predecessor to the now "'bishop, whose see was then set "'within the king's castle, for "'dyvers consideracions moving "'his highness, to give and graunt "'licence to the sayd bishop to "'translate the sayd cathedral "'church and see into such place as "'should seem to the sayd bishop "'most convenient for him and his "'channons to serve God at their "'libertie in quiet. Upon the which "'licence by the providence of God "'a certain void ground called "'*Meryfield*, parcell of the manor "'of Milford, of old long tyme and "'at that tyme perteyning to the "'bishop as by right of his church, "'was shewed unto him by miracle, "'and by our Ladye, Christes "'mother, he was commanded the "'church should be there made, for "'the foundation of which the sayd "'noble king Henry the same yere, "'the xxviijth of Aprille laid there "'the first stone with great solemp-"'nity and good devotion. But as "'it was thought by the wisedome of "'the sayd bishop and the chan-"'nons at that tyme, that forasmuch as the see was there where "'noe people was dwelling it would "'be convenient, and also for the "'church and them commodious "'and profitable, to have there a "'towne, the sayd bishop, by the "'advise of the deane and chapter, "'gave and confirmed by the names "'[?] of his citizens, that there "'should be in that city of New "'Sarum a certain graunte, as they "'say, of free-hold, as by a dede to "'them made more planely it ap-"'pereth.'" *Jones.*

1237. sufficienter dotavit, est humatum.[1] Cujus animæ propitietur Deus. Amen.

CCXXXI.

c. 1240. —— *Compositio inter [Henricum de Lexington], thesaurarium Sarum, et Robertum De La Mare de decimis, pasturis, bosco, et aliis tenementis in parochia de Kalne, in villa de Beverbroc, et alibi.*

Lib. Evid. B. 208; C. 249. Reg. Rubr. 208.

Settlement of dispute between the treasurer of Salisbury and Sir Robert De La Mare about tithes at Calne.

Notum sit omnibus Christi fidelibus ad quorum notitiam præsens scriptum pervenerit quod cum lis mota esset, auctoritate literarum venerabilis patris O[thonis], divina permissione S. Nicholai in carcere Tulliano diaconi cardinalis, et apostolicæ sedis legati in Anglia, coram prioribus de Middeltone et de Cerne, Sarum diocesecos, inter dominum H[enr.] Sarum diocesecos ex parte una, et dominum Robertum de La Mare, militem, ex altera, super eo, videlicet, quod idem H. thesaurarius coram dictis judicibus petebat a dicto Roberto milite pœnam xl. solidorum commissam ratione cujusdam conventionis inter magistrum E[dmundum] quondam thesaurarium Sarum et ipsum Robertum initæ minime observatæ; item, quod dictus thesaurarius asseruit dictum Robertum incidisse sententiam excommunicationis latam in perturbatores et violatores juris et libertatis ecclesiasticæ, pro eo quod ipse injurias multiplices, damna etiam et molestias, sibi et suis in decimis, terris, pasturis, et in bosco suo de Wolmegrave, ac etiam cuidam tenenti suo in Beverbroc nomine Willelmi Giliberti, in præjudicium ac dispendium ipsius et præbendæ suæ de Kalna, inferre præsumpsit; tandem dicta lis, mediantibus pacis moderatoribus, scilicet magistro E[lia] de Derham, canonico Sarum, domino R[ogero], succentore Sarum, et domino Johanne de Romesic, quorum ordinationi ac provisioni dictus R[obertus] miles super

[1] "In the same MS. whence the above has been taken is an extract (*fol.* 4) headed 'Nomina præsulum ecclesiæ Saresburienses,' in which the same statement is made with regard to the burying-place of bishop Richard Poore." [This is copied in a quarto MS. of "Constitutions," in parchment cover, written at the close of the 16th century, which is in the muniment room, fol. 59.] "The passage is as follows:—'Ricardus Henrici primo fuit decanus [Sarum], deinde episcopus Cicestrensis, postea postulatus ad Sarum, et dehinc translatus fuit ad ecclesiam Dunelmensem; jacet apud Tarent: tempore cujus translata est ecclesia de castro ad Mirifyld.'" *Jones.*

ipsis ac universis contentionibus contra ipsum tunc motis competenter emendandis et de cætero nullo inferendis, mediante juramento corporaliter præstito, se supposuit, in sequenti forma quievit:—videlicet, quod præmissi pacis moderatores, quia idem miles sponte confitebatur coram eis se erga dictum thesaurarium ac suos et etiam ecclesiam de Kalna in omnibus prædictis super quibus idem thesaurarius ipsum coram memoratis judicibus conveniebat deliquisse, providerunt ac ordinaverunt quod dictus R[obertus] miles et hæredes vel assignati sui injurias aliquas, damna, vel molestias sibi et suis in decimis, terris, pratis et pasturis, vel in dicto bosco de Wlmegrave, sive dicto Willelmo Giliberto vel hæredibus suis, seu etiam super aliquo ad ipsum vel ad dictam ecclesiam de Kalna spectante, nullatenus de cætero inferre præsument, vel a suis inferri præsument; dictum etiam Willelmum Gilibertum et hæredes suos omnia asaysamenta permittent habere in viis, semitis, campis, pratis, et pascuis, de jure spectantia ad tenementum quod tenet de dicto thesaurario in Beverbroc, infra eandem villam et extra, sine aliquo impedimento sui vel suorum. Si vero dictus Robertus et hæredes vel assignati sui contra dictum thesaurarium vel successores suos, sive contra ecclesiam de Kalna super præmissis, sive contra dictum Willelmum Gilibertum vel hæredes suos ratione dicti tenementi sui, seu etiam contra aliquem ex hominibus dicti thesaurarii, de cætero in aliquo delinquant, et legitime admoniti absque moræ dispendio illud non emendaverint, solvent idem thesaurario vel successoribus suis xl. solidos nomine pœnæ, misericordia unius marchæ per dictos moderatores taxata in respectu posita, ex permissione dicti thesaurarii ad instantiam ipsorum, quamdiu idem R[obertus] vel assignati sui [et hæredes] sine offensa manifesta erga ipsum thesaurarium vel successores suos ac ecclesiam de Kalna se habuerunt; sed ex quo deliquerint et competenter admoniti incontinenti non emendaverint, dictam marcham thesaurario solvent memorato.

c. 1240.

Si vero dictus thesaurarius vel successores sui erga dictum R[obertum] militem et hæredes vel assignatos suos de cætero deliquerint, illud, cum eis de hoc constiterit, per viros fidedignos absque moræ dispendio facient emendari. Similiter si aliquis hominum suorum sive dictus Willelmus Gilibertus vel hæredes sui erga ipsum Robertum et hæredes vel assignatos suos deliquerint, illud incontinenti per dictum thesaurarium vel successores suos cum legitime fuerint interpellati emendabitur. Ad omnia prædicta firmiter observanda, ac etiam ad solvendam pœnam xl. solid. quotiescunque fuerit commissa, subjecit R. dictus miles se et hæredes vel assignatos suos jurisdictioni decani Sarum qui pro tempore fuerit, ut liceat ei, amota

c. 1240. appellatione, ipsum R. et hæredes vel assignatos suos quocunque modo decreverit sine moræ dispendio compellere. Et renunciavit dictus R. pro se et hæredibus suis quoad omnia præmissa servanda fori privilegio et omni juris remedio ac etiam regiæ prohibitioni.

In cujus rei testimonium tam dicti pacis moderatores quam H. thesaurarius et R., &c.

CCXXXII.

c. 1241. *Testimonium episcopi et capituli Sarum de vita Sancti Eadmundi [archiepiscopi Cantuariensis].*[1]

Lib. Evid. C. 457.

Attestation of the bishop and chapter of Sarum to the holy life of Edmund Rich, archbishop of Canterbury, addressed to pope Gregory IX.

Sanctissimo patri et domino reverendo Gregorio, Dei gratia summo pontifici, suæ sanctitatis servi, R[obertus] divina miseratione Sarum ecclesiæ episcopus, et ejusdem loci decanus et humile capitulum, tanto patri cum omni subjectione et reverentia devota pedum oscula.

Ea quæ audivimus et vidimus et quasi manibus attrectavimus de Eadmundo venerabili olim archipræsule Cantuariensi, qui a gremio ecclesiæ nostræ ad archipræsulatus dignitatem est translatus, vestræ præcellentiæ humili sermone vero et plano significamus.

Sciat igitur, si placet, vestræ paternitatis præeminentia, quod, in ecclesia nostra inter nos fere per decem annos egregie et laudabiliter conversatus, imitator fuit illius de quo scriptum est "Erat Johannes lucerna ardens et lucens." Arsit quidem illo igne de quo Veritas dicit "Ignem veni mittere "in terram." In omnibus enim operibus suis secundum possibilitatem suam relucebat zelus animarum, fervor caritatis, et affectus pietatis. Contemptor etiam erat sæculi, legendo

---

[1] "Edmund Rich (or Edmund of "Abingdon) held the dignity of "treasurer in the cathedral of Sa-"rum from about 1222 till 1234, "when he was advanced to the "archbishopric of Canterbury. He "died Nov. 16, 1240. The above "petition for his canonization by "the bishop and chapter of Sarum "would seem to have been sent, im-"mediately after his decease, to pope "Gregory IX. Five years after-"wards it was granted by pope In-"nocent IV., and he was declared "to be 'S. Edmund of Canterbury.' "His chapel in the cathedral is the "central one on the east side of the "larger northern transept." *Jones.*

et prædicando opus faciens evangelistæ; cujus doctrina ita erat catholica et lucida ut de eo per totam regionem Anglicanam passim ab hominibus diceretur " Lingua ejus calamus " scribæ velociter scribentis." Scivit etiam, juxta humanam capacitatem, quodam modo excellentissimo de thesauro Sacræ Scripturæ proferre nova et vetera; ita quod cum legeret vel prædicaret visum est auditoribus suis quod digitus Dei scribebat in corde suo verba vitæ quæ procedebant de ore ejus. Et quasi alter Johannes Baptista in deserto Angliæ factus generalis prædicator, turbis et publicanis et militibus, magnis et parvis utriusque sexus, religiosis et clericis, verba sanctæ prædicationis et exhortationis, cum affectu et effectu, lucide et salubriter et incessanter proposuit. c. 1240.

Erat etiam æmulator præcursoris Domini in mira abstinentia cibi et potus, et asperitate vestitus cilicini, in modicitate somni, nunquam vel raro in lecto membra sua quieti subjiciens, qui jugiter in suo corpore crucis mortificationem portavit.

Sublimatus autem, divina dispositione, ad apicem pontificalem, et priori humilitate et benignitate perseverans, omnem excellentiam oculorum abjecit, omnibus se affabilem exhibuit, super afflictos piissima gestans viscera.

Et ne longo sermone vestram sanctissimam serenitatem, tot et tantis negotiis occupatam, tædio afficiamus, videtur nobis quod erat veracissimus Dei cultor, potens in opere et sermone, in vinea Domini assidue laborans, vigilans, et expectans beatam Domini vocationem.

Cum igitur a Domino jam sit vocatus, et quanti meriti fuerit in hac vita divina clementia mirifice ostendit per crebra miracula ad tumbam ejus, et alias ad invocationem nominis sui, facta, vestræ sanctissimæ paternitatis pedibus provoluti humiliter et devote supplicamus quatinus jubeatis tantam lucernam super candelabrum poni et in sanctorum catalogo annumerari.

Vitam et incolumitatem vestram nobis et ecclesiæ suæ conservet Altissimus per tempora diuturna.

CCXXXIII.

c. 1240–45. [*Carta Margeriæ relictæ Nicholai de Gloucestre facta ecclesiæ Sarum de prato apud Spray in manerio Poterne.*]

Lib. Evid. B. 249 ; C. 289. Reg. Rubr. 249.

Exchange with the bishop of land at Potterne.

Sciant præsentes et futuri quod ego Margeria quæ fui uxor Nicholai de Gloucestre, in viduitate mea dedi, concessi, et hac præsenti carta mea confirmavi Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, et Roberto ejusdem ecclesiæ episcopo, totum pratum meum cum pertinentiis quod habui apud Spray in manerio de Poterne juxta pratum prædicti episcopi, inter boscum ejusdem et aquam de Cronke, et ei quietum clamavi de me et hæredibus meis totum jus quod habui vel habere potui in toto prædicto prato cum omnibus pertinentiis suis; tenendum et habendum prædicto episcopo et successoribus suis, pertinens ad manerium prædictum, cum omnibus pertinentiis suis ubique, solutum et quietum in perpetuum, sine ullo retenemento mei vel hærodum meorum. Et ego prædicta Margeria et hæredes mei totum pratum cum omnibus pertinentiis suis prædicto episcopo et successoribus suis warantizabimus in perpetuum contra omnes gentes. Pro hac autem donatione, concessione, et quieta clamatione dedit prædictus episcopus mihi et hæredibus meis in escambium dicti prati in eodem manerio apud Brodemede quandam partem prati quod continet in longitudine a prato quod dicitur *Dolmade* versus occidentem in utraque parte viginti . . . . (*sic*) et unam perticam inter pratum de Paulesholte et pratum tenentium de Wottone, sicut in carta quam a prædicto et capitulo Sarum inde habeo continetur. Et ut hæc mea donatio, concessio, et quieta clamatio rata et stabilis permaneat, eam hac præsenti carta [et] sigilli mei impressione confirmavi.

His testibus: domino Egidio [de Wocumb', archidiacono Bercsyre; Petro de Cumbe, Waltero de la Wile, Galfrido de Bedeford, canonicis Sarum; Roberto de Wichamtone, Roberto Foliot, Johanne Vernun, clericis; Petro de Munbire, Willelmo de Bingham, militibus; Willelmo de Tynhide; Johanne de Strode; Stephano de Perham; Galfrido de Hortone; Symone filio Petri; Willelmo de Rangeburne; Radulfo de Flores; et aliis.

CCXXXIV.

[*De terris apud Spray, in manerio de Poterne, a Radulfo Le Page episcopo Sarum concessis.*] c. 1240–45.

Lib. Evid. B. 311 ; C. 133. Reg. Rubr. 311.

Another exchange of land at Potterne.

Sciant præsentes et futuri quod ego Radulfus Le Page de assensu et voluntate Edithæ uxoris meæ dedi et concessi et hac præsenti carta mea confirmavi Deo et ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, et domino Roberto ejusdem loci episcopo, novem acras terræ et dimidiam quas habui apud Spray in manerio de Poterna, in occidentali parte bosci prædicti episcopi, et ei quietum clamavi de me et hæredibus meis totum jus quod habui vel habere potui in prædictis novem acris et dimidia, cum omnibus pertinentiis suis; habendas et tenendas prædicto episcopo et successoribus suis, pertinentes ad manerium suum prædictum cum omnibus pertinentiis suis ubique, solutas et quietas in perpetuum, sine ullo retenemento mei vel hæredum meorum. Et ego Radulfus prædictus et hæredes mei prædictas novem acras et dimidiam cum pertinentiis prædicto episcopo et successoribus suis warantizabimus in perpetuum contra omnes gentes. Pro hac autem donatione mea, concessione, et quieta clamatione, dedit mihi prædictus episcopus et hæredibus meis in escambium prædictarum novem acrarum et dimidiæ in eodem manerio septem acras terræ et unam perticam in pastura in occidentali parte bosci de Poterna, sicut in carta quam a prædicto episcopo et capitulo Sarum inde habeo plenius continetur. Et ut hæc mea donatio, concessio, et quieta clamatio rata et stabilis permaneat in perpetuum, eam hac præsenti carta et sigilli mei impressione confirmavi.

His testibus: magistro Egidio [de Wocumb], archidiacono Barcsire; Petro de Cumbe, Waltero de la Wile, Galfrido de Bedeforde, canonicis Sarum; Roberto de Wychamton, Roberto Foliot, Johanne de Vernon, clericis; Petro de Munbire; Willelmo de Bingeham; Willelmo de Tunhide; Radulfo de Floyres; et aliis.

CCXXXV.

Carta thesaurarii Sarum de terris [*et*] *redditibus quæ Bartholomæus de Quemerford ei dedit et concessit, et etiam de homagiis et servitiis et quorundam querelis.* 1240–45.

Lib. Evid. B. 199; C. 240. Reg. Rubr. 199.

Grant of lands, &c. at Beversbrook,

Sciant præsentes et futuri quod ego Bartholomæus de Quemerford dedi et concessi et hac præsenti mea carta confirmavi domino Henrico de Lexintone, thesaurario Sarum,

1240–45. near Calne, to the treasurer of Sarum.

totum homagium, servitium et redditum cum omnibus pertinentiis suis quæ mihi Walterus filius Matthæi Brot et hæredes vel sui assignati de una virgata terræ in Beverbrok annuatim facere tenebantur, et etiam omnia homagia et servitia cum omnibus pertinentiis suis quæ Walterus filius Rogeri Aldelwyn et hæredes sui de una dimidia virgata terræ, et Johannes filius Alfrici de Merleberge et hæredes sui de alia dimidia virgata terræ, in campis de Kalne et de Beverbrok, mihi vel hæredibus meis facere tenebantur; tenenda et habenda dicto domino Henrico et successoribus suis, thesaurariis Sarum, in liberam, puram et perpetuam eleemosinam, libere, quiete, integre, bene, et in pace, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus infra villam et extra dictas terras spectantibus. Ita quod nec ego nec hæredes mei aliquid juris vel clamii in dictis homagiis, servitiis, redditibus, nec in aliis pertinentiis suis, in perpetuum exigere vel postulare poterimus. Ego vero et hæredes mei præfatam donationem et concessionem præfato Henrico et successoribus, thesaurariis Sarum, contra omnes homines in perpetuum warantizabimus et defendemus. Quod ut ratum et firmum in posterum permaneat, præsentem cartam sigilli mei munimine roboravi.

His testibus: domino Reginaldo de Kalne, domino Roberto dê la Mare, militibus; Rogero de Stodle; Giliberto de Finemore; Willelmo scriptore, de Kalne; Reginaldo Pal; Willelmo et Hugone, mercatoribus; Waltero Clobbe; Willelmo Phitum; Ricardo de Ponte; Willelmo Gilibert; Thoma Aldwyn; et aliis.

CCXXXVI.

1240–45.

Carta thesaurarii Sarum de quieta clamatione unius virgatæ terræ a Thoma de Kalne facta.

Lib. Evid. B. 200; C. 241. Reg. Rubr. 200.

Quit-claim to the treasurer of Sarum of one virgate given by Thomas Aldwin of Calne.

Omnibus Christi fidelibus hoc scriptum visuris vel audituris, Thomas filius Rogeri Aldewyne de Kalne salutem æternam in Domino:—

Noverit universitas vestra quod cum mihi infallibiliter constiterit quod Rogerus pater meus vel aliquis prædecessorum meorum nullum jus habuit hæreditarium in una virgata terræ quam aliquo tempore tenuit ipse pater meus de thesaurariis Sarum ecclesiæ nisi ad voluntatem et beneplacitum eorum, ego, siquid juris habui vel habere potui in eadem, domino Henrico thesaurario Sarum et suis successoribus pro me et hæredibus meis in perpetuum quietum clamo et remitto. Et

in hujus rei testimonium præsentem cartam sigilli mei munimine roboravi. 1240–45.

His testibus: domino Reginaldo de Kalne; Rogero de Stodle; Waltero de Bachampton; Willelmo scriptore, de Calne; Reginaldo Pal; Willelmo, coco; Willelmo Fitun; Willelmo et Hugone, mercatoribus; et aliis.

CCXXXVII.

Confirmatio cartæ Roberti de Lexintone de altelagiis[1] *ecclesiæ de Bere, a decano et capitulo Sarum facta.* 1242. July 9.

Lib. Evid. B. 132; C. 167. Reg. Rubr. 132.

Confirmation by the dean and chapter of the endowment of the vicarage of Bere made by R. de Lexinton.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris, Robertus decanus et capitulum Sarum salutem æternam in Domino:—

Cartam dilecti fratris nostri Roberti de Lexintone, canonici fratris nostri, inspeximus in forma subscripta:—

"Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quorum noti-
" tiam præsens scriptum pervenerit, Robertus de Lexintone,
" canonicus Sarum, salutem:—

"Noveritis me divinæ caritatis intuitu contulisse domino
" Johanni de Dorcestre, capellano, totum altelagium[2] ecclesiæ
" de Bere et capellæ de Kinges-Winterburne, cum decimis
" lanæ et agnorum et omnibus decimis minoribus, quocunque
" nomine censeantur, et oblationibus universis, cum uno etiam
" messuagio et duabus acris terræ in villa de Beere, quæ
" quondam Willelmus vicarius tenuit, nomine perpetuæ vi-
" cariæ possidenda; salvis mihi et successoribus meis omni-
" bus decimis bladi, feni, et molendinorum, cum omnibus
" oblationibus de Windebyre in festo Nativitatis beatæ Mariæ
" Virginis; salvis etiam mihi et successoribus meis sex
" marcis annuis ad festa Sancti Michaelis, Natalis Domini,
" Paschæ, et Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, ab eodem
" pro æqualibus portionibus percipiendis. Quod ut firmum et
" stabile in posterum perseveret, præsens scriptum sigilli mei
" munimine duxi roborandum. His testibus: H., thesaurario
" Sarum; Roberto de Notingeham; Ricardo, rectore de Tane-
" wrthe; magistro Willelmo de Suwell; Johanne de Ripariis;

---

[1] "alteragiis," Reg. Rubr. and B.

[2] "alteragium," Reg. Rubr. and B.

1242. July 9. " Rogero de Braytone, clerico; Hugone Cravescum; Rogero, " rectore ecclesiæ de Tunerepidel; Roberto de Chiselburne; " Waltero de Mustries; et aliis."

Nos autem prædictam collationem quantum in nobis est ratam et gratam habentes, eam confirmamus, et sigilli nostri munimine roboravimus. Dat. apud Sarum, vii° idus Julii, per manum magistri Radulfi, cancellarii nostri, anno gratiæ M. CC. XLII.

CCXXXVIII.

[1242.] [*De decimis apud Wynterborn Turberville concessis præbendario de Cermenistre.*]

Lib. Evid. B. 326; C. 328. Reg. Rubr. 326.

Grant of tithes at Wynterborne Turberville to the prebendary of Charminster, by Sir Barth. de Turberville.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quorum notitiam præsens scriptum pervenerit, Bartholomæus de Turberville salutem æternam in Domino:—

Noverit universitas vestra me, divino intuitu, dedisse et concessisse Deo et beatæ Mariæ, et domino Roberto de Lexinton, canonico Sarum de Cermenestre et de Bere, ac successoribus suis, omnes decimas majores et minores, quocunque nomine censentur, de toto dominico meo de Vinterburne et Turberville, plenarie, integre, et pacifice in perpetuum possidendas, quas sempor antea prædecessores mei cui volebant pro voluntate sua contulerunt. Quod ut ratum et firmum in posterum perseveret, præsentem cartam sigilli mei appositione duxi roborandam.

His testibus: domino Willelmo, abbate de Cerne; H[enrico de Lexington], thesaurario Sarum; Roberto de Notingham; Ricardo, capellano, persona de Tanewrth [1]; magistro Willelmo de Suwelle; Johanne de Dorcestre, capellano; Johanne de Ripariis; Roberto de Cheselburne; Waltero de Musters; et multis aliis.

[1] " Tamewrthe," Reg. Rubr.; " del Hawewrthe " in the confirmation by the dean and chapter in No. CCXL.

CCXXXIX.

Confirmatio cartæ Barthol. de Turberville de quibusdam decimis præbendæ de Cermenistre concessis, et de cantaria concessa capellæ de Winterburne. 1242. Aug. 16.

Lib. Evid. B. 100; C. 136. Reg. Rubr. 100.

Confirmation of the charter of Sir Barthol. de Turberville respecting his grant of tithes to Charminster, and of the foundation of a private chapel at Winterburne Turberville.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum visuris vel audituris, Robertus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino:—

Cartam dilecti filii Bartholomæi de Turbervill inspeximus in hæc verba:—

"Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis" [*etc., ut supra*, p. 278].

Ad hæc, instrumentum dilecti Roberti de Lexinton canonici Sarum in hæc verba:—

"Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens "scriptum pervenerit, Robertus de Lexintone, canonicus "Sarum de præbenda de Cermenistre et de Bere, salutem "æternam in Domino. Honestum est et rationi conveniens "ut ecclesiarum prælati justis fidelium petitionibus grato "concurrant assensu quorum beneficiis ecclesiæ se sentiunt "honorandas. Sane cum dilectus in Christo dominus Bartho-"lomæus de Turberevile ecclesiæ de Bere gratus extiterit "et devotus, omnes decimas suas de toto dominico suo de "Winterburne Turbereville majores et minores quocunque "nomine censeantur, pro se et hæredibus suis, conferendo "eidem, quas dicta ecclesia nunquam antea obtinuit, sed "pro voluntate sua et antecessorum suorum cui volebant "conferebantur, ejus precibus inclinatus, pietatis intuitu et "divini cultus ampliandi obtentu, sibi et hæredibus suis "pro me et successoribus meis concessi ut in perpetuum "habeant cantariam, communicent et jura parochialia per-"cipiant in capella sua de Winterburne Turberevile, cum "uxoribus suis et libera familia ac hospitibus, per suum "perpetuum capellanum idoneum, mihi et successoribus meis "præsentandum ac suis per omnia sumptibus sustentandum, "qui præstito juramento cavebit de omnimoda indemnitate "ecclesiæ de Bere, fideliter in omnibus erga ipsam et cano-"nicos qui pro tempore fuerint se habendo et canonice "obediendo. Præterea concessi præfato Bartholomæo et hæ-"redibus suis pro me et successoribus meis ut eorum uxores "ac aliæ liberæ mulieres sibi domesticæ, si contigerit eas in "domo sua apud Winterburne Turberevile parere, in eadem "capella possint purificari, capellano in eadem ministrante

1242. Aug. 16. " omnes oblationes prædictarum in ipsa factas percipiente; " salvis mihi et successoribus meis in perpetuum coercione " et jurisdictione omnimoda in eisdem personis et cæteris " omnibus de curia sua quotienscunque in prebenda deli- " querint. Ut autem hæc mea concessio perpetuæ firmitatis " robur obtineat præsentem cartam sigilli mei munimine " duxi roborandam.

" His testibus: domino W., abbate de Cerne; H., thesau- " rario Sarum; Roberto de Notingeham; Ricardo, capellano, " persona de Tanewrthe; magistro Willelmo de Suelle; Jo- " hanne de Dorecestre, capellano; Johanne de Ripariis: " Roberto de Cheselburne; Waltero de Musters; et aliis."

Has igitur donationes et concessiones ratas habentes et gratas, ipsas auctoritate pontificali confirmamus. In cujus rei testimonium duo super hoc instrumenta fecimus conscribi et sigillo nostro signari, quorum unum remanebit in thesauraria Sarum et aliud penes militem supradictum.

His testibus, dominis W. de la Wile, P. de Cumbe, G. de Bedeford, canonicis Sarum; magistro R. de Wichamtone, W. de Castell[is], clericis nostris.

Dat. apud Poterne, xvii. kal. Septembris, pontificatus nostri anno XIIII°.

CCXL.

1242. Aug. 22. *Confirmatio confirmationis episcopi Sarum et cartæ principalis, scil. Bartholomæi de Turbervile, de quibusdam decimis; et est hæc confirmatio decani et capituli Sarum.*

Lib. Evid. B. 131; C. 166. Reg. Rubr. 131.

Confirmation by the dean and chapter of the preceding charters.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quorum notitiam præsens scriptum pervenerit, Robertus decanus et capitulum Sarum æternam in Domino salutem:—

Cartam venerabilis patris domini Roberti Sarum episcopi, una cum cartis Bartholomæi de Turbervile, militis, ac dilecti fratris et concanonici domini R. de Lexintone inspeximus in hac forma subscripta:—

" Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum " visuris vel audituris Robertus divina miseratione Sarum " ecclesiæ minister humilis salutem in Domino" [*etc., ut supra*, p. 279].

Ad hæc, instrumentum dilecti filii Roberti de Lexinton, canonici Sarum, inspeximus in hæc verba:—

"Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis" etc. [*ut supra*, p. 279]. *Hæc enim carta superius plenius denotatur; si quis illa indigerit, hic plene eam producet ad confirmandam; et sequitur confirmatio.* 1242. Aug. 22.

"Has igitur donationes et concessiones ratas habentes et "gratas, ipsas auctoritate pontificali confirmamus. In cujus "rei testimonium duo super hoc instrumenta fecimus con-"scribi et sigillo nostro signari, quorum unum remanebit in "thesauraria Sarum et aliud penes militem supradictum," etc. *Sequuntur testes.*

Sequitur confirmatio capituli. Hanc igitur confirmationem et prædictas donationes ac concessiones factas ratas habentes et gratas, eas quantum in nobis est confirmamus.

In cujus rei testimonium duo super hoc instrumenta fecimus conscribi, et sigilli nostri autentici et publici appositione roborari, quorum unum remanebit in thesauraria Sarum, aliud penes militem supradictum. Dat. apud Sarum xi° kal. Septembris, anno gratiæ M. CC. XLII.

CCXLI.

Excusatio electi de Syreburne de benedictione accipienda, et ejusdem obligatio episcopo et ecclesiæ Sarum facienda. 1242. Dec. 6.

Lib. Evid. B. 160; C. 197. Reg. Rubr. 160.

The abbot-elect of Sherborne being obliged to go to Ramsbury to receive benediction from the bishop, on account of the ill-health of the latter, the prior and convent save the rights of the cathedral from infringement

Venerabilibus viris et dominis in Christi carissimis, domino Roberto decano et capitulo Sarum, Alexander, prior, et conventus Syreburne salutem, et cum orationum suffragiis reverentiam et honorem:—

Cum venerabilis in Christo pater dominus R[obertus] Dei gratia Sarum episcopus, qui fratri Johanni Dei gratia electo nostro diem beati Thomæ apostoli anno gratiæ M. CC. XLII. ad benedictionis munus recipiendum in majori ecclesia Sarum assignaverat, pergravi et manifesta sui corporis debilitate ad diem et locum accedere non valeat supradictos, quia propter dispendia ex dilatione benedictionis prædictæ monasterio nostro imminentia, nostris precibus inclinati, nobis de speciali gratia indulsistis, ut, non obstante constitutione synodali qua cavetur ne alicui abbati vel abbatissæ Sarum dioceseos extra cathedralem ecclesiam Sarum benedictionis munus impendatur, præfatus electus noster tam pro urgenti necessitate apud Remesbire benedictionem recipiat ista vice: Nos, cupientes dignitates et constitutiones ecclesiæ Sarum matris nostræ servare per omnia illibatas, protestamur et confitemur quod ex hac

1242. Dec. 6. gratia nihil juris vel quasi possessionis nobis et successoribus nostris adquirere intendimus per quod dicta constitutio de cætero offendatur.

thereupon in future. Et in hujus rei testimonium, præsens scriptum sigilli nostri munimine fecimus roborari. Dat. apud Syreburne, anno Domini M. CC. XLII., in festo beati Nicholai.

CCXLII.

c. 1243. *Carta hospitalis S. Nicholai Sarum de redditu xxx. solidorum, confirmata ab episcopo R[oberto] ecclesiæ Sarum; et solvi debent a persona de Wyvelesford.*

Lib. Evid. B. 98; C. 134. Reg. Rubr. 98.

Confirmation by bishop Bingham of a grant by H. de Bohun, earl of Hereford and Essex, of the tithes of Wilsford to the priory of Farleigh, saving a pension to the hospital of St. Nicholas at Salisbury. Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis hoc scriptum visuris vel audituris, Robertus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino auctore:—

Noverit universitas vestra, nos collationem nobilis viri Hunfredi de Boun, comitis Herefordiæ et Essexiæ, quantum ad ipsum pertinet, decimarum dominici sui de Maniggeford et Wivelusford, quas, ante resignationem in manu ipsa factam magistro Henrico de Bathon[ia] ex ejusdem præsentatione et nostra collatione, possedit, priori et conventui domus suæ de Fernleya, per cartam domini comitis roboratam, in præsentia capituli nostri inspexisse, et literas ejusdem præsentationis ad easdem percepisse, cum devota supplicatione ut easdem decimas ipsis in proprios usus concedere dignaremur, salvo redditu xxx. solidorum ex eisdem magistro et fratribus hospitalis Sancti Nicholai Sarum tribus terminis solvendorum apud Wivelesford, prout in compositione quadam facta inter decanum et capitulum Sarum et dictum hospitalem Sancti Nicholai ex una parte, et dictum Hunfredum et dictum magistrum Henricum ex altera, plene continetur, scil., ad festum Sancti Michaelis x. solidos, et ad festum Annunciationis beatæ Mariæ x. solidos, et ad Nativitatem Sancti Johannis Baptistæ x. solidos. Nos igitur bonum religionis et paupertatem ejusdem domus, et secundum vires hospitalitatem, attendentes, dictam collationem dicti comitis auctoritate pontificali confirmamus, et easdem decimas secundum formam prædictam et in dicta compositione contentam, dictorum capituli nostri et magistri et fratrum hospitalis Sancti Nicholai Sarum interveniente consensu, in usus proprios habendas et in perpetuum convertendas concedimus, salvis in omnibus jure, auctoritate et dignitate Sarum ecclesiæ et nostra et successorum nostrorum.

In cujus rei testimonium sigillum nostrum una cum sigillo capituli nostri, prioris et conventus de Fernlege, et magistri et fratrum dicti hospitalis, præsenti paginæ fecimus apponi. c. 1243.

His testibus: domino Roberto [de Hertford], decano; Rogero, præcentore; Radulfo [Hecham], cancellario; Henrico [de Lexington], thesaurario; Rogero, succentore; Nicholao, subdecano Sarum; dominis Petro de Cumbe, et Waltero de la Wile, canonicis Sarum; magistris R. de Bingham, Rogero de la Grene, Nicholao de Wichamton, ejusdem loci canonicis:— dominis Waltero de Havenebire, Johanne Vernun, Henrico Rufo, militibus; et multis aliis.

CCXLIII.

[Carta episcopi Sarum excusatoria eo quod propter debilitatem sui corporis abbati electo de Cerne munus benedictionis in capella de Poterne impendere proponit.] 1243. May 15.

Lib. Evid. B. 313; C. 315. Reg. Rubr. 313.

Bishop Bingham, on giving benediction to the abbot of Cerne at Poterne, saves the rights of the cathedral.

[Robertus] Dei gratia Sarum episcopus viris venerabilibus et dilectis filiis, domino R. decano et capitulo Sarum gratiam et benedictionem :—

Cum nostri corporis debilitati parcendo, nobis, vestri gratia, diebus istis duxeritis, annuendo ut, non obstante constitutione synodali qua cavetur ne electus vel electa in abbatem vel abbatissam Sarum dioceseos extra cathedralem ecclesiam Sarum munus benedictionis recipiat, viro religioso domino R[icardo] de Suwell electo Cernel. in capella nostra de Poterna munus benedictionis impendamus, hac gratia vestra speciali nolentes abuti, firmiter promittimus quod benedictionis occasione prædictæ sedi Sarum vel constitutioni memoratæ in nullo volumus vel intendimus in posterum derogare.

In cujus rei testimonium præsenti scripto sigillum meum (*sic*) duximus apponendum. Datum v° idus Maii, pontificatus nostri anno xv°. Valete.

CCXLIV.

De omnibus decimis quas percipiet ecclesia de Alwarbire de jure parochiali in villa de Waddone; et sequitur de qualibet particula per se, et ubi sit in campis de Waddone. 1243. Sept. 8.

Lib. Evid. B. 205; C. 246. Reg. Rubr. 205.

Terrier of the tithes possessed by the

Notum sit omnibus præsens scriptum visuris vel audituris quod ecclesia de Alwarbire percipit et percepit de jure parochiali medietatem omnium decimarum tam majorum quam

1243. Sept. 8. church of Alderbury in Whaddon.

minorum in Waddone de hominibus ejusdem villæ subscriptis et terris ipsorum. Item, de quibusdam terris quas R. Walround, miles, de terris ipsorum hominum per eschambium habet, et quas dominus Odo de Grimisted tenet in territorio prædictæ villæ, percipit et percepit memorata ecclesia medietatem omnimodarum decimarum ac tertiam partem et etiam octavam decimam partem, secundum quod inferius continetur expressum; videlicet, medietatem omnium decimarum, tam majorum quam minorum, provenientium de una virgata terræ quam Willelmus Eadmundus tenet, et etiam de tota crofta et gardino ipsius; item, medietatem omnium decimarum, scilicet majorum et minorum, provenientium de ix. acris terræ et dimidia quas Radulfus Akman tenet, et de tota crofta et gardino ipsius; item, medietatem decimarum omnium majorum et minorum provenientium de x. acris terræ quas Theobaldus tenuit ac etiam de terra tota ipsius quæ jacet inter spinas et culturam quæ vocatur Riworthe et de tofta, crofta, et gardino ipsius. Item, medietatem omnimodarum decimarum provenientium de xviii. acris quas Adam Novus Homo tenet, et de tofta, et crofta, et gardino ipsius. Item, medietatem omnium decimarum majorum et minorum unius virgatæ terræ quam Thomas Juvenis tenet, et de tofta, et crofta, et gardino ipsius. Item, medietatem omnium decimarum majorum et minorum provenientium de xii. acris terræ quas Thomas Gregorius tenet, et etiam de crofta ipsius. Item, medietatem omnium decimarum majorum et minorum de xii. acris terræ quas Hugo Gregorius tenet, et etiam de crofta ipsius. Item, medietatem omnium decimamarum majorum et minorum provenientium de ix. acris terræ et dimidia quas Ricardus Fale tenet, et de tofta et crofta et gardino ipsius. Item, medietatem omnium decimarum majorum et minorum provenientium de xix. acris terræ quas Rogerus Tropinel tenuit. Item, medietatem omnium decimarum minorum et majorum provenientium de una acra terræ quæ jacet super culturam quæ vocatur *Wethekam*, scilicet Attehell, quam Herbertus Atteslayate tenet, et de tofta, crofta, et gardino ipsius. Item, medietatem omnium decimarum majorum et minorum provenientium de x. acris terræ quas Willelmus Luvecoc tenet, et de tofta ipsius. Item, medietatem omnium decimarum majorum et minorum provenientium de x. acris terræ quas[1] Osbertus tenet, et de crofta ipsius. Item, medietatem omnium decimarum majorum et minorum provenientium de una virgata terræ quam

[1] The words within brackets are omitted in C., evidently by mistake.

Willelmus le Turner tenet, et de tofta et crofta et gardino ipsius. Item, medietatem decimarum unius dimidiæ acræ terræ quæ jacet super semitam quæ se extendit versus Wydint[on] quam Herbertus Grege tenet. Item, medietatem omnimodarum decimarum provenientium de quadam cultura quæ vocatur Biwrth quæ jacet inter le Hele et le Hegge de Alwarbire, ac etiam de tribus acris terræ et dimidia Atteshortestiche; et de quatuor acris terræ in Benelond, et de tota crofta quæ fuit Alvinæ, et etiam de quadam cultura quæ vocatur Langesdone, scilicet a marlera versus occidentem, quas memoratus R. miles, ut prædictum est, tenet. Item, tertiam partem decimæ v. acrarum terræ in Padepole quam idem dominus R. tenet. Item, medietatem omnimodarum decimarum iiij. acrarum quæ jacent in Boscumbe, et quinque acrarum terræ quæ jacent in Akeris, quas dominus Odo de Grimstede tenet. Item, tertiam partem decimæ de tribus acris terræ quæ jacent in Akeris, et octo decimem partem decimæ de quadam cultura quæ vocatur *Portfurlange*, quas prædictus O[do] tenet. 1243. Sept. 8.

Et sciendum quod de universis aliis terris quas memoratus R. Walrond et præscripti homines ipsius de dominico ipsius tenent in villa prædicta de Waddone, decimæ solventur ab eisdem capellæ villæ memoratæ. Et ne super præmissis ab aliquo in posterum hesitetur, sigilla dominorum R[oberti] decani, R[adulfi] cancellarii, R[ogeri] succentoris Sarum, et magistri Roberti de Tottone,[1] rectoris dictæ capellæ de Waddone, præsenti scripto, in modum cirographi confecto, in testimonium veritatis sunt apposita.

Actum apud Sarum, die Nativitatis beatæ Mariæ, anno gratiæ M. CC. XLIII°. His testibus: magistris Elya de Derham, Radulfo de Eboraco, et domino Willelmo de Leycestre, canonicis Sarum; Radulfo de Opere, Roberto de Bedewynde, Roberto de Sancto Eadwardo, vicariis Sarum; magistro Willelmo de Suwelle; Andrea de Bridport; Rogero de Draycote, clerico; Roberto, tunc capellano de Alwarbiri; Hugone de Farle[gh]; Turstano de Alwardbiri; Roberto filio Radulfi, de eadem; et multis aliis.

[1] "Totenay," Reg. Rubr. and B.

CCXLV.

1243. Oct. 6.

Carta de obedientia et fidelitate ecclesiæ de Bedministre a fratribus et sororibus hospitalis S. Johannis Bristoll. facta, de cantaria capellæ eorum a sede apostolica concessa, et de modo faciendi penitentiarium.

Lib. Evid. B. 137; C. 172. Reg. Rubr. 137.

On the fealty due to the church of Bedminster from the hospital of St. John, Bristol, in respect of the chantry conceded to it by the pope; and of the form of appointing a penitentiary.

Omnibus Christi fidelibus præsentes literas inspecturis vel audituris, Rogerus, divina permissione prior hospitalis S. Johannis Bristoll. et fratres et sorores ibidem Christo ministrantes, salutem, et orationum jugem instantiam:—

Universitati vestræ præsentium tenore innotescat, quod cum magister Henricus Tessun, rector præbendæ de Bedministre, adventum nostrum in parochia de Bedemynstre, et domorum nostrarum in eadem parochia constructarum stationem, et statum nostrum, pro se et successoribus suis canonicis Sarum, rectoribus dictæ præbendæ de Bedemynstre][1] concederet, approbaret pariter et acceptaret, nos, de consilio dicti magistri Henrici Tessun, rectoris dictæ præbendæ de Bedministre, et aliorum bonorum virorum, nobis et domui nostræ in perpetuum præcavere curantes ne aliqua inter nos et ipsius rectoris successores super statu nostro quæstio vel querimonia in posterum posset suscitari, concessimus quod, occasione cantariæ nostræ nobis a sede apostolica concessæ, nullus parochianorum præbendæ de Bedministre admittetur cum damno ipsius præbendæ quod sciamus vel scire possimus ad audiendum ibidem divina, nisi solum fratres et sorores domus nostræ, et infirmi ibidem decubantes, et extranei supervenientes alii parochianis præbendæ de Bedministre. Ego autem Rogerus, prior dictæ domus pro domo nostra dicto magistro Henrico Tessun, ut rectori dictæ præbendæ, juramentum obedientiæ et fidelitatis super omnimoda ipsius præbendæ indemnitate observanda solemniter præstiti; et hoc ipsum priores domus nostræ qui pro tempore præficientur rectoribus dictæ præbendæ qui pro tempore erunt sine difficultate facient et fideliter observabunt. Item, hoc ipsum juramentum frater sacerdos et penitentiarius noster, quicunque sit ille, antequam in officio penitentiali ministret, præstabit pro se et pro aliis confratribus suis sacerdotibus coram rectore dictæ præbendæ, quicunque sit ille, vel ejus procuratore, ad hoc per nos prius interpellato, priori domus nostræ, quicunque fuerit ille, super consimili indemnitate dictæ prebendæ fideliter et firmiter observanda. Item, cum nos fratres et sorores nostri domus

[1] The words within brackets are omitted in C.

nostræ aliquem fratrem sacerdotem de domo nostra habere voluerimus penitentiarium nostrum, ipsum episcopo Bathoniensi, si sit, præsentabimus, vel archidiacono Bathoniensi si contingat sedem Bathoniensem esse vacantem; et cum admissus fuerit, et admissio sua rectori dictæ præbendæ per eundem admissum et per priorem et alios fratres domus nostræ, prout decet, fuerit ostensa, ex tunc confessiones fratrum et sororum domus nostræ et infirmorum extraneorum ibidem decubantium et aliorum supervenientium omnium audiet et pœnitentias injunget, exceptis parochianis quibuscunque præbendæ de Bedeministre, quorum confessiones capellanus præbendæ de Bedeministre [et] confessiones familiæ nostræ secularis omnino terræ[1] domus nostræ signatæ et mobilis, annuatim audiet, et omnia jura ecclesiastica eisdem faciet. Item, dicta familia nostra in die Natalis Domini, in die Parasceves, in die Paschatis, et in die Assumptionis beatæ Virginis, ad capellam de Radeclive annuatim veniet, et secundum temporis exigentiam jura sua ecclesiastica ibidem recipiet, et oblationes suas in die Paschatis et in die Assumptionis beatæ Virginis in eadem capella de Radeclive faciet. Ad hoc, duas libras ceræ in vigilia Assumptionis beatæ Virginis, nomine recognitionis et devotionis, annuatim persolvemus dictæ capellæ de Radeclive. Concessit autem dictus magister Henricus Tessun, rector dictæ præbendæ, quod domus nostra percipiat oleum infirmorum a capella de Radeclive semel in anno prout antea consuevit percipere. Nos siquidem pro nobis et successoribus nostris domino Roberto Sarum episcopo pie et devote concessimus, quod post decessum suum anniversarium ipsius, secundum temporis cursum cum contigerit, cum *Placebo* et *Dirige*, et animarum commendatione, et missa fidelium, in domo nostra annuatim celebrari faciemus. Eodem modo, communi consilio et assensu, concessimus dicto magistro Henrico Tessun quod anniversarium suum annuatim sub consimili solemnitate celebrari faciemus. Concessit etiam nobis dictus magister Henricus Tessun quod nullus parochianorum præbendæ de Bedeministre in domo nostra imperpetuum commoraturus vel ad tempus decubaturus admittatur donec testamentum suum rite et secundum Deum et consuetudinem laudabilem condiderit.

1243. Oct. 6.

Ad perpetuam igitur præmissorum securitatem et observationem, duo scripta fecimus sub præmissa forma, et eisdem sigillum nostrum commune apposuimus, quorum scriptorum

---

[1] "certe," Reg. Rubr. and B. The meaning appears to be, "and "of all the lay-people of our "family, whether assigned (bound "in villenage) to the land of our "house, or moveable."

1243. Oct. 6. unum in thesauria Sarum remanebit, et aliud penes eum qui pro tempore fuerit rector dictæ præbendæ de Bedministre.

His testibus: domino abbate S. Augustini Bristoll.; domino Johanne, abbate de Keynesham; Willelmo, clerico; Jacob la Ware; Willelmo Beaumont; Thoma Longo; Henrico de Sampford; et W. de Brokkele; et Marciano, rectore ecclesiæ de Wyly; Roberto Pule[y]n; Henrico de Molendino; Ricardo Bristoll, tunc clerico domini archidiaconi Bathoniensis; et aliis.

Acta die S. Fidis apud Farleyge, in prioratu ejusdem loci, anno gratiæ M. CC. XLIII.

CCXLVI.

1243. Nov. 11 and Dec. 7. *De decimis in parochia de Calna concessis monialibus de Kington.*

Lib. Evid. C. 486.

Release of tithes at Calne to the priory of Kington.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Robertus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem æternam in Domino:—

Cartam dilecti in Christo filii Henrici thesaurarii inspeximus in hæc verba:—

" Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens " scriptum pervenerit, Henricus, thesaurarius Sarum, salutem " in Domino. Ad universitatis vestræ volo pervenire notitiam, " quod cum suscitata esset querela inter me et Mariam, prio- " rissam, et conventum de Kingtone super decimis de domi- " nico Eliæ de Stodlege quas infra limites parochiæ meæ de " Calne de dono ejusdem sæpedictæ moniales habere dicebant, " hæc tamen ad pacis perpetuæ firmamentum compositio inter " nos amicabilis intercessit; videlicet, quod ego, quam tenuis " et exilis ipsarum substantia, quamquo jugis apud Deum et " intensa sit earundem devotio, devote perpendens, de volun- " tate et unanimi assensu venerabilis patris domini Roberti " episcopi, et domini Roberti decani et capituli Sarum, pro " me et successoribus meis sponte et absolute concedo, intuita " caritatis, ut dictum monasterium de Kingtone et moniales " Deo servientes ibidem, et quocunque tempore servituræ, " percipiant, habeant, et possideant integre, pacifice, et incon- " cusse, in perpetuum omnes decimas quas percipere consue- " verunt de dominico supradicto; reddendo inde annuatim " memoratæ ecclesiæ de Calna pro bono pacis duas libras " ceræ in festo S. Mariæ Magdalenæ. Et sciendum quod a

" die confectionis instrumenti istius nihil eis[1] accrescet in " decimis provenientibus de terris prædicti Eliæ contentis " infra supradictam parochiam de Calne quocunque nomine " censeantur. Quod ut perpetuis temporibus inviolabile per- " severet præsens scriptum sigilli mei impressione munivi. " Hujus rei sunt testes: dominus Robertus, decanus; Ro- " gerus, præcentor; Radulfus, cancellarius; Rogerus, succen- " tor Sarum; magister Galfridus, penitentiarius; magister " Radulfus de Eboraco, magister Thomas de Ebbelesburne, " magister Willelmus de Len, Willelmus de Leycestre, cano- " nici Sarum; et plures alii. Datum apud Sarum tertio idus " Novembris, anno gratiæ M. CC. XLIII." 1243. Nov. 11 and Dec. 7.

Hanc autem compositionem amicabilem, interveniente assensu dilectorum filiorum domini Roberti decani et capituli nostri Sarum ratam habentes et gratam, ipsam auctoritate pontificali duximus confirmandam. In cujus rei robur et testimonium tam nos quam dictum capitulum nostrum præsens scriptum sigillis nostris fecimus communiri.

His testibus: magistro Egydio, archidiacono Berk.; dominis Thoma de la Wile, Petro de Cumbe, Waltero de la Wile, Galfrido de Bedeford, magistro Roberto de Wichampton, magistro Rogero de la Grene, Roberto Foliot, canonicis Sarum; et aliis.

Datum apud Wdeford, anno gratiæ M. CC. XLIII., septimo idus Decembris, pontificatus nostri anno quintodecimo.

CCXLVII.

Carta de quadam terra cum pertinentiis in Farlege thesaurario Sarum concessa a Ricardo le Archer de Farlege. c. 1244.

Lib. Evid. B. 206; C. 247. Reg. Rubr. 206.

Grant of land at Farleigh by Richard Archer to the treasurer of Sarum.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Ricardus le Archer de Farlege salutem æternam in Domino:—

Noverit universitas vestra me pro salute animæ meæ et antecessorum et successorum meorum dedisse, concessisse, et hac præsenti carta mea confirmasse, Deo et beatæ Mariæ et Henrico de Lexinton, thesaurario Sarum, tres perticatas terræ in Farlege cum suis pertinentiis, curiæ suæ in eadem contiguas, extendentes se in longitudine ex parte boreali usque ad terram Hugonis de Farlege jacentes inter terram ejusdem Hugonis et terram Radulfi de la Hure, habendas et tenendas

[1] *Sic.* Read " mihi "?

c. 1244. in perpetuum præfato Henrico thesaurario et successoribus suis in liberam puram et perpetuam eleemosinam. Ego quidem et hæredes mei totam prænominatam terram cum pertinentiis suis secundum quod prædictum est memorato Henrico et successoribus suis in perpetuum warantizabimus Ut hæc autem mea concessio et donatio perpetuæ firmitatis robur obtineant præsentem cartam sigilli mei appositione duxi roborandam.

His testibus: Henrico de Dune; Symone Cusin; Hugone de Farlege; Jacobo de Puttone; David Carpenter de eadem; Turstano de Alwardbire; Elya Buche de Sarum; Johanne Anastase; Johanne de la Mare; Petro de Kingesmull; et multis aliis.

CCXLVIII.

c. 1244. *[De donatione ab Henrico de Wanda capellæ S. Johannis Baptistæ super pontem apud Sarum concessa.]*

Lib. Evid. B. 310; C. 312. Reg. Rubr. 310.

Gift of a messuage and land at Harnham for sustentation of the chapel of St. John Bapt. on the bridge in Salisbury.

Sciant præsentes et futuri, quod ego Henricus de Wande dedi, concessi, et hac præsenti carta mea confirmavi, Deo et beatæ Mariæ et beato Johanni Baptistæ, et venerabili patri Roberto Sarum episcopo, unum messuagium et unam dimidiam acram terræ cum pertinentiis suis in Harnham, quæ se extendit a capite pontis in australi parte civitatis Sarum usque ad regalem viam versus austrum; tenendum et habendum prædicto episcopo et custodibus capellæ dictæ beati Johannis et pontis prædicti, quæ dictus episcopus construere fecit ibidem, in puram et perpetuam eleemosinam, ad fabricam et ad sustentationem prædictorum capellæ et pontis, et maxime ad viam ad prædicta loca, prout melius viderint expedire, faciendam, libere, quiete, pacifice, et integre, cum omnibus pertinentiis suis, libertatibus et liberis consuetudinibus in omnibus rebus et locis ad prædictum messuagium et terram pertinentibus, soluta et quieta de me et hæredibus meis in perpetuum. Et ego dictus Henricus et hæredes mei prædictum messuagium et terram prædictam cum omnibus pertinentiis suis prædictis, episcopo et custodibus et fabricæ, sicut prædictum est, sicut puram et perpetuam eleemosinam warantizabimus contra omnes gentes in perpetuum, et etiam omnem securitatem eis inde faciemus quæ de jure fuerit facienda.

Pro hac autem donatione et concessione mea dedit mihi prædictus episcopus quatuor marcas argenti præ manibus. Et ut hæc mea donatio et concessio mea rata et stabilis perma-

neat in perpetuum, eam hac præsenti carta mea et sigilli mei impressione confirmavi. c. 1244.

His testibus: domino Roberto, decano; Rogero, præcentore; Radulfo, cancellario; Henrico, thesaurario Sarum; Egidio, archidiacono Barcsire; magistro Henrico Tessun, archidiacono Bathoniensi et canonico Sarum; Rogero, succentore; magistro Helia de Derham; magistro Radulfo Eboracensi, Thoma de la Wile, Rogero de la Grene, Roberto Foliot, canonicis Sarum; et multis aliis.

CCXLIX.

Carta de obligatione prioris et conventus Christi Ecclesiæ de Twinham super ordinatione ecclesiarum de Stures et de Burgestoke. 1244.

Lib. Evid. B. 180; C. 217. Reg. Rubr. 180.

Submission of the prior and convent of Twynham to the bishop's ordinance respecting the churches of Stures [Stourpaine] and Burstock.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsentes literas visuris vel audituris, frater Nicholas dictus prior Christi Ecclesiæ de Twynham et ejusdem loci conventus salutem in Domino:—

Noverit universitas vestra [nos] unanimi assensu et voluntate ordinationi venerabilis patris vostri R[oberti] Dei gratia Sarum episcopi et ejusdem loci capituli de ecclesiis nostris de Stures et de Burgestoke quantum ad nos subposuisse, volentes et concedentes pro nobis et successoribus nostris quod præfatus episcopus una cum dicto capitulo pro voluntatis suæ arbitrio de dictis ecclesiis ordinent et disponant. Valete.

Datum in capitulo nostro anno Domini M. CC. XLIV.

CCL.

Excusatio prioris et conventus de Abbudesbire super benedictione danda eorum electis et de obligatione eorundem. 1245. March 7.

Lib. Evid. B. 181; C. 218. Reg. Rubr. 181.

Declaration saving the rights of the church of Sarum on the consecration of the abbot of Abbots-

Viris venerabilibus et dominis in Christo karissimis domino R[oberto] decano et capitulo Sarum Eadmundus prior et conventus Abbudesbire salutem, et cum orationum suffragiis reverentiam et honorem:—

Cum venerabilis in Christo pater R[obertus] Dei gratia Sarum episcopus, qui fratri Rogero Dei gratia electo nostro primam dominicam Quadragesimæ anno gratiæ M. CC. XLV. ad benedictionis munus recipiendum in majori ecclesia Sarum assignaverat, prægravi et manifesta sui corporis debilitate ad

1245. March 7. bury at Woodford.

diem et locum accedere non valeat supradictos; quia propter dispendia ex dilatione benedictionis prædictæ monasterio nostro imminentia, nostris precibus inclinati nobis de speciali gratia indulsistis ut, non obstante constitutione synodali qua cavetur ne alicui abbati vel abbatissæ Sarum diocesecos extra cathedralem ecclesiam Sarum benedictionis munus impendatur, præfatus electus noster tam pro urgenti necessitate apud Wodeford benedictionem recipiat ista vice: Nos, cupientes dignitates et constitutiones ecclesiæ Sarum matris nostræ servare per omnia illibatas, protestamur et profitemur quod ex hac gratia nihil juris vel possessionis nobis vel successoribus nostris adquirere intendimus, propter quod dicta constitutio de cætero offendatur. Et in hujus rei testimonium præsens scriptum sigilli nostri fecimus munimine roboravi.

Datum apud Abbudesbire, die Cinerum, anno Domini M. CC. XLV. Valete.

CCLI.

1245. April 14.

Carta ordinationis ecclesiarum de Sture et de Burgestok consensu capituli Sarum et prioris et conventus de Twinham.

Lib. Evid. B. 93; C. 130. Reg. Rubr. 93.

Appropriation of the churches of Fleet, Stourpaine, and Burstock.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsentes literas inspecturis Robertus, divina miseratione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino:—

Si, de statu ecclesiæ nostræ Sarum cui licet immeriti præsidemus cogitantes, non solum necessitates ejus levigare, verum etiam ipsius incrementa prospicere, ut valemus non ut vellemus, satagamus, et debitum officii nostro persolvimus et laudabilem prosequimur actionem, præsertim cum in officiis caritatis illis præcipue teneamur obnoxii a quibus præcipua beneficia dinoscimur percepisse. Sane cum dilecti filii R[obertus] decanus et capitulum Sarum ecclesiam de Flete, prior vero et conventus Christi Ecclesiæ de Twynham ecclesias de Stures et de Burgestok, in quibus jus patronatus obtinebant, dispositioni et ordinationi nostræ simpliciter et absolute duxerint supponendas, ut nobis secundum nostræ voluntatis arbitrium disponere et ordinare liceat de eisdem, fructus earum in usus cujuscunque personæ vel collegii vel alias in quoscunque pios usus libere convertendo, prout instrumentis eorum super hoc confectis plenius prospicitur contineri; Nos de dictis ecclesiis, capituli nostri Sarum et G[erardi] tunc archidiaconi Dorsetiæ interveniente assensu, ordinavimus in hunc modum: videlicet, quod ecclesia de Sture cum omni-

bus suis pertinentiis, a jurisdictione episcopali et archidiaconali ordinaria et extraordinaria penitus et in perpetuum libera et exempta, in usus communæ capituli nostri Sarum;—ecclesia de Flete, consimili libertate et exemptione, in usus canonicorum Christi Ecclesiæ de Twynham, quos hospitalitatis gratia intelleximus domus fecit insignes;—ecclesia vero de Burgestok, cum consimili libertate et exemptione, in sustentationem majoris pontis Sarum, cedere debeant in futurum. Ita quod eisdem ecclesiis honeste et competenter deserviatur et animarum cura nullatenus negligatur. In recompensationem damnorum quæ ex ordinatione præsenti prædicto archidiacono et successoribus suis imminebunt, prædicti prior et conventus unam marcam argenti annuam pro archidiaconalibus quæ de dictis ecclesiis possent provenire eidem archidiacono et successoribus suis infra octabas Sancti Michaelis in Septembre, sub pœna dimidiæ marcæ, per manus ballivi ipsorum apud Pideleton temporibus perpetuis persolvent. Ita quod si dictis loco et termino in solutione dictæ marcæ cessaverint, liceat loci prædicti archidiacono vel ejus officialibus et suis successoribus dictam marcam cum dicta pœna de bonis ecclesiæ de Pideleton sibi deducere, omni privilegio, cavillatione, et juris remedio quæ dictam solutionem impedire vel retardare possint cessantibus, quibus dicti prior et conventus renunciarunt expresse. 1245. April 14.

In cujus rei fidem, robur et testimonium, tria instrumenta sub eodem tenore fieri fecimus; quorum unum, tam nostro quam prædictorum prioris et conventus et archidiaconi sigillis signatum penes capitulum Sarum, et alterum tam nostro quam capituli necnon et archidiaconi sigillis signatum penes prædictos priorem et conventum, tertium vero tam nostro quam capituli [sigillis], una cum sigillo dicti prioris et conventus, signatum penes præfatum archidiaconum, residebunt.

His testibus: domino Egidio, archidiacono Berckscyre; Thoma de la Wile, senescallo nostro; magistris Ricardo de Bynham, Rogero de la Grene, Roberto de Wichampton, canonicis Sarum; Roberto de Beuuer, capellano; Henrico de Schireburn, sen[escallo ?]; Willelmo de Castello, Gaufrido de Catesford, clericis nostris; et aliis.

Datum apud Sarum 13 kal. Maii, anno Domini M. CC. XLV.[1]

[1] In all three records (Lib. Evid. B. 94, C. 131, and Reg. Rubr. 94), there is an earlier ordinance to the same effect, but without the clauses of exemption and compensation to the archdeacon; with the same witnesses, and dated "prid. kal. "Feb." 1244[-5.]

CCLII.

1245. May 1.

Carta protestationis decani et capituli Sarum de revocatione ordinationis episcopi Sarum facte de ecclesiis de Flete, Sturis, Borestoke, si contingat ipsam irritari.

Lib. Evid. B. 151; C. 188. Reg. Rubr. 151.

Agreement in view of the possible future annulling of the above ordinance.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Robertus decanus et capitulum Sarum, [et] Nicholaus, prior et conventus Christi Ecclesiæ de Twinham, salutem æternam in Domino :—

Ea quæ rite et secundum Dominum acta sunt et concessa bona fide sunt observanda. Cum igitur a venerabili patre nostro R[oberto] Dei gratia Sarum episcopo super ecclesia de Fleta, communæ ecclesiæ nostræ Sarum cum omni libertate ordinaria et extraordinaria ab antiquis temporibus canonice assignata, cujus pacifica possessione hucusque indesinenter gavisa est, et ecclesiis de Sturis et de Burestoke, quarum patronatus ad nos priorem et conventum Christi ecclesiæ de Twinham a longis temporibus spectare dinoscebatur, quædam, nobis pariter consentientibus, præcesserit ordinatio, ut in instrumentis ipsius episcopi manifeste apparere comprobatur, quam quidem ordinationem quatenus possumus intendimus observare inviolabiliter: Volentes tamen, communi concurre[nte], consensu, omni indemnitati quæ nobis et ecclesiis nostris futuris temporibus posset aliunde evenire provide præcavere, bona fide pro nobis et successoribus nostris pariter concedimus, et præsenti pagina in veritate protestamur, quod si per quemcunque vel casu quocunque contigerit prædicti domini episcopi ordinationem irritari, liceat utrique nostrum ad jus suum pristinum et possessionem suam in dictis ecclesiis prævhabitam libere et absque omni impedimento ac contradictione qualicunque reverti et gaudere pacifice.

In cujus rei testimonium inviolabile huic scripto in modum cyrographi confecto sigilla nostra apposuimus. Dat. apud Novas Sarum kalend. Maii anno Domini M. CC. XLV°.

His testibus et præsentibus: Roberto, decano Sarum; Henrico, thesaurario Sarum; G[erardo], archidiacono Dorset; Nicholao, archidiacono Sarum; Nicholao, sub-decano; Rogero, succentore; magistro Radulfo de Eboraco, Petro de Cumbe, Waltero de la Wile, magistro Roberto de Cardeville, Galfrido de Bedeford, canonicis Sarum; domino Nicholao, priore Ecclesiæ Christi de Twinham; Ricardo de Werewell, Hugone de Bedewinde, Thoma de Suppelle, canonicis ejusdem ecclesiæ.

CCLIII.

[*Carta confirmationis decani et capituli Sarum de quadam purprestura in Farlege.*] 1245. May 3.

Lib. Evid. B. 320; C. 322. Reg. Rubr. 320.

Confirmation of a grant of purpresture at Farleigh.

Universis Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit dominus Robertus, decanus, et capitulum Sarum salutem æternam in Domino:—

Noveritis nos concessionem et assignationem Ricardi Archerii de Farley factas Hugoni filio Willelmi de monasterio de Farlege et hæredibus suis de una purprestura quæ vocatur *Adamhes gore*, in villa de Farleye, de nobis et successoribus nostris in perpetuum tenendam et habendam pro duobus solidis nobis et successoribus nostris annuatim reddendis ad festum Nativitatis beati Johannis Baptistæ, et Natalis Domini, per æquales portiones, ratas et gratas habentes, eas præsenti scripto in modum cyrographi inter nos et præfatum Hugonem ad majorem certitudinem confecto, quatenus nos contingat confirmamus. In cujus rei testimonium uterque nostrum huic scripto inde inter nos cyrographato sigillum suum apposuit. Et sciendum quod prædictus Hugo tactis sacrosanctis [evangeliis] pro se et hæredibus suis juravit nobis et successoribus nostris, ipsum et hæredes suos per omnimodam censuram ecclesiasticam vel secularem in optione nostra positam, omni impedimento cessante civili et canonico, ad plenam satisfactionem juris et injuriæ compellere.

His testibus: domino Roberto, tunc decano Sarum; domino Henrico, tunc thesaurario Sarum; domino Nicholao, tunc subdecano Sarum; domini Rogero, succentore Sarum; magistro R[adulfo] de Eboraco; domino Willelmo de la Wile; domino Odone de Grymstede, milite; et aliis.

Hæc omnia acta sunt in præsentia domini Roberti, tunc decani, et capituli, eadem concedentium et rata habentium pro se et suis successoribus in perpetuum, in die Inventionis Sanctæ Crucis, anno gratiæ M. CC. XLV.; in capitulo Sarum.

CCLIV.

Carta Roberti de Byngeham, episcopi Sarum, de fundatione hospitalis Sancti Nicholai ad pontem de Ayleswade. 1245. Oct. 14.

Lib. Evid. B. 394; C. 415, 555. Reg. Rubr. *fol.* 94.

Foundation of the hospital of St. Nicholas

Universis sanctæ matris ecclesiæ Dei filiis ad quos præsentis scripti notitia pervenerit, Robertus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino Jesu Christo cum amplexu devotionis sinceræ:—

1245. Oct. 14. at Salisbury.

Juxta verbum apostoli omnibus nos recognoscimus debitores, miserabilibus autem et debilibus personis quoad vitæ subsidia tanto magis astringemur quanto ipsorum oblivio nobis in culpam magis transiret pariter et in pœnam, ne occidisse pauperem videamur quem fame morientem pascere recusamus. Cum igitur hospitales oporteat esse episcopos, nos ad honorem omnipotentis Dei, et Salvatoris nostri, et beatissimæ Virginis, et beati Nicholai confessoris, de voluntate et assensu domini Roberti decani et capituli nostri Sarum, in civitate nostra Sarum, juxta pontem majorem, unum fundavimus hospitalem ad recipiendum, videlicet, et procurandum et sustentandum ibidem, sine personarum acceptione, Christi pauperes, debiles, et infirmos, quamdiu ipsorum infirmitas ipsos exire non patitur et vagari. Et cum ex illa parte civitatis diversarum ibi conveniat concursus aquarum, ex quibus frequenter inundatio fluminum pervenit onerosa, qua stratam publicam et viam regiam contingebat frequentius impediri quominus pedes seu eques adiri poterat civitas memorata, pontem ibi construximus lapideum, dante Domino perpetuis temporibus duraturum, ac in honore S. Johannis Baptistæ capellam ereximus super, in qua duo in perpetuum servient capellani, prout inferius patebit institutio eorundem.

Nos autem volentes tam refectionem pontis quam sustentationem hospitalis tanta circumspectione futuris temporibus providere ne res tam laudabiliter inchoata deficere valeat in futurum, curam pontis et custodiam hospitalis unam decrevimus esse administrationem, sub uno administratore et custode in posterum procurandam. Hujus vero administrationis domino decano et capitulo Sarum contulimus patronatum, ut ipsi cum vacaverit administratio prædicta talem hospitalis similiter et pontis præficiant in custodem qui secundum Deum congruere valeat in utroque, qui, cum presbyter esse debeat et custos perpetuus a dicto decano et capitulo instituatur præficiendus ibidem, et sub capitulo se intelligat ministrare, ac omni anno decano et capitulo suæ administrationis debere reddere rationem; nec custodem se ita perpetuum esse credat quin ex causa pro suis excessibus et culpis exigentibus, præsertim si dilapidator existat, per decanum et capitulum valeat amoveri, alio in ipsius loco utique viro idoneo subrogando.[1] Idem

[1] In 1261 the custody of the hospital was transferred by the dean and chapter to the bishop of the diocese, on condition of their having the perpetual right of nomination of one of the brethren, and holding the custody during vacancies in the see. The agreement thereon is printed in Hatcher and Benson's *Hist. of Salisb.*, p. 735.

vero custos sub se omnibus diebus tres habeat presbyteros ministrantes, duos videlicet in capella super pontem, quorum hospitium, ad dormiendum duntaxat non ad vescendum, est ex opposito ordinatum, et unum in hospitali ad deserviendum ægrotis; ipse vero custos in capella Sancti Nicholai se noverit principaliter ministraturum. Et quamvis ipsorum trium capellanorum officium perpetuum esse debeat, ipsos tamen quos uno anno ad se advocaverit custos ex necessitate esse perpetuos non oportet, nisi quamdiu ipsorum merita se reddant acceptos. Verumtamen ne inter ipsos sit ritus dispar et conversatio segregata, sub uno tecto omnes similiter comedant capellani, scilicet in refectorio hospitalis. Jaceant quidem duo similiter apud hospitalem, duo quoque in ipsorum hospitio super pontem. Uniformis autem sit eis modus incedendi, ut clausa habeant desuper indumenta, videlicet de russeto. Missas vero per ipsos quatuor capellanos quolibet die in perpetuum sic disposuimus celebrandas:—unus quidem capellanorum ad capellam pontis deputatus singulis diebus in mane diluculo specialiter pro anima Roberti Sarum episcopi dicti hospitalis et capellæ fundatoris, et pro cunctis fidelibus, missam cum *Placebo*, *Dirige*, et *Commendatione* hora debita dicendis, devote celebrare teneatur. Alius vero assignatus ibidem circa horam tertiam quolibet die dominico missam celebret prout ipsius diei requirit officium. Secunda autem feria missa de Sancto Spiritu celebretur; tertia quoque, de Sancto Johanne servitium fiat; quarta quidem, pro benefactoribus dicti hospitalis, et subsidia aliqua largientibus ad conservationem et refectionem pontis prædicti, missarum fiat solemnitas; quinta siquidem, *Salus populi* decantetur; sexta, de cruce servitium missæ fiat; die sabbati de Virgine gloriosa servitium totum fiat; nisi festivitas novem lectionum aliquod prædictorum impediat ut potius ex ipsa festivitate debeat celebrari. Istarum siquidem missarum solemnitas cum cantu debet adimpleri, cum capellani ipsi sibi ad invicem debeant subsidium in ministrando impartiri, aliquo clerico ipsis nihilominus ministraturo. Horas autem canonicas in dicta capella statutis horis similiter decantare tenentur, prout usus et diei servitium postulat adimpleri, et ad hac observandum in suo ingressu, inspectis sacrosanctis evangeliis, se sacramento astringent. Quodsi in prædictis officiis inveniantur desides aut protervi, per custodem protinus corrigantur; alioquin licentientur omnino, ne capellæ cui deservire tenentur parare dispendium videantur. Præterea presbyter qui in ipso hospitali ministrare tenetur ægrotis, singulis diebus post solis ortum, cum diei claritas circa altare refulserit, missam pro benefactoribus hospitalis, fratribus et sororibus, decantet, et pro anima ipsius specialiter quem mori

1245. Oct. 14.

1245. Oct. 14. in hospitali contigerit, ut die sepulturæ suæ pro ipso et pro fidelibus defunctis celebretur. Intendat etiam diligenter circa infirmos in dicto hospitali jacentes, et eis cum requisitus fuerit impendat circa penitentiam et confessiones, juxta dispositionem custodis, consilium salutare. Ad exequias vero cujuslibet infirmi mortui et ad sepeliendum eos specialius sit astrictus, quamvis cæteri capellani cum commode poterint exequiis debeant interesse, prout custos ipsos ad hoc decreverit evocandos. Ad suum autem officium adimplendum cum venerit juramento simili astringatur. Custos itaque, qui cæteris presbyteris et ministris tam in hospitali quam in capella deservientibus præsesse debebit et bene vivendi aliis præbere exemplum, capellæ Sancti Nicholai juxta hospitale se agnoscat debere principaliter deservire, ac tenere usum et consuetudinem in eadem circa divina ministeria adimplenda quæ in majori ecclesia observantur, tam circa missarum solemnia quam horas canonicas decantandas; eo excepto quod non teneatur de nocte dicere matutinas; præ omnibus, curam et sollicitudinem habiturus circa pauperes diligenter. Ad hæc quicquid ultra stipendia dictorum presbyterorum hospitali seu capellæ pontis in facultatibus, oblationibus, seu quibuscunque bonis et perquisitis accrescat, circa curam susceptorum et suscipiendorum pauperum impendatur. Ita tamen quod custos prædictus sumptus et universas expensas agnoscat qui faciendi fuerint circa pontis reparationem, ut, sicut cura sibi commissa est utriusque ut quicquid quocunque jure seu debito ad utrumque pertinet vel debetur plenarie recepiat, sic omnia ad utrumque pertinentia custodiat et expendat. Ab ipso similiter juxta dispositionem domini decani et capituli in sua institutione juramentum præstetur, quod in sua custodia fideliter ministrabit, et specialiter si contingat ipsum a sua administratione per dictum decanum et capitulum amoveri quod nullam eisdem vel hospitali movebit inde quæstionem, nec domus ex hoc dispendium procurabit. Si vero in præsenti institutionis et fundationis instrumento aliquod verbum obscurum vel ambiguum videatur, seu quocunque modo appareat minus clarum, illud liceat dictis decano et capitulo prout eis melius expedire videbitur declarare, et illud quod pro interpretatione fecerint ratum maneat in omnibus atque firmum.

In hujus rei testimonium et robur perpetuum præsens scriptum nostro et capituli nostri sigillis fecimus communiri.

His testibus: domino Roberto, decano Sarum; magistro Radulfo de Hegham, cancellario; domino Henrico, thesaurario; dominis Nicholao, sub-decano Sarum, Rogero, succentore; magistro Radulfo de Eboraco; magistris Roberto de Carevile, tunc officiali nostro, Ricardo de Benham, Rogero de la Grene,

domino Waltero de la Wyle, Roberto Foliot, Roberto de Wychhamtone, canonicis Sarum; et aliis. 1245. Oct. 14.

Datum iiº idus Octobris, anno Domini M. CC. quadragesimo quinto.

CCLV.

Ordinatio hospitalis Sancti Nicholai Sarum. 1245. Oct. 14.

Lib. Evid. B. 394*b*; C. 416. Reg. Rubr. *fol.* 95.

Endowment of the hospital of St. Nicholas at Salisbury.

Universis sanctæ matris ecclesiæ Dei filiis ad quos præsentis scripti notitia pervenerit, Robertus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino Jesu Christo, cum amplexu devotionis sinceræ:—

Nostræ sollicitudinis suadet officium, ut ad pia loca quæ ad divini cultus venerationem hospitalitatis gratia sunt statuta, et ad usus frequenter necessarios populorum,[1] pios protectionis oculos erigamus. Ad hujusmodi quorum opera[2] caritatis alios invitare tenemur, non solum exhortatione sermonum sed exemplo operis cum effectu. Sane cum in civitate nostra Sarum hospitale Sancti Nicholai juxta pontem majorem ad recipiendum et sustentandum pauperes laudabiliter sit fundatum, et supra dictum pontem capella Sancti Johannis Baptistæ divino in eadem instituto servitio sit erecta, nos attendentes utramque fundationem cultui complacere divino, de voluntate et assensu domini Roberti decani et capituli nostri Sarum ad sustentationem dicti hospitalis et conservationem dictæ capellæ et pontis, quorum quidem hospitalis et capellæ idem decanus et capitulum patroni existunt, quasdem res et possessiones divinæ contulimus intuitu caritatis; quædam vero bona ab aliis collata eisdem pontificali auctoritate liberaliter confirmamus. Quæ quidem certis duximus vocabulis exprimenda: ecclesiam videlicet de Wivelesford dudum collatam eisdem, salva vicaria taxata in eadem; et ecclesiam de Burhestok, cum suis pertinentiis universis; pensionem quoque quinque marcarum de ecclesia de Ansteya, percipiendam annuatim ab Hospitalariis ibidem commorantibus, ad festum Sancti Michaelis et ad Pascha pro æqualibus portionibus; et pensionem triginta solidorum annuatim percipiendam de prioratu de Farlegh, videlicet ad festum Sancti Michaelis decem solidos, ad Annunciationem beatæ Mariæ decem solidos, ad festum Sancti Johannis Baptistæ decem solidos; quæ adquisivimus dictis hospitali et ponti, et ad usus ipsorum rata habemus. Eadem vero

[1] "plurimorum," Reg. Rubr. | [2] *Sic* in all the copies.

1245. Oct. 14. auctoritate et eorundem interveniente assensu concessimus et confirmamus dictis hospitali et ponti decem marcas annuas percipiendas de molendinis nostris in civitate nostra Sarum per manum ballivi nostri, ad Pascha [et] ad festum Sancti Michaelis, pro æqualibus portionibus, duratura præstatione prædicta, quousque per nos vel successores nostros dictis hospitali et ponti in tanto redditu annuatim provisum fuerit certo loco. Præterea quinquaginta et duos solidos a dictis decano et capitulo ad Natale Domini, ad Pascha, ad festum Sancti Johannis Baptistæ, et ad festum Sancti Michaelis, pro æqualibus portionibus, annuatim percipiendos de una hyda terræ in villa de Stratford. Ad hæc, concessimus et confirmamus eisdem xl. acras de terra nostra in circuitu hospitalis, ut tenentes habeant ibi, et redditus recipiant de eisdem in temporalibus et spiritualibus pleno jure. De mansione magistri Adæ de Essebi, quondam cancellarii Sarum, xx. solidos a quocunque qui dictum mansum tenuerit custos hospitalis et pontis recipiet annuatim, ad festum Sancti Michaelis et ad Pascha pro æqualibus portionibus. Hoc autem præstare cavebit ante ipsius ingressum coram decano et capitulo quicunque futuris temporibus prædictum mansum tenere voluerit. Ad hæc, concessimus et confirmamus prædicto hospitali et ponti terram quæ fuit Ricardi filii Archer, quæ jacet versus Fissertone. Insuper et totum redditum in civitate Sarum qui dudum fuit Petri Hurel, percipiendum ad quatuor anni terminos principales. Item, mansum juxta vetus hospitale versus aquilonem, salvo nobis antiquo redditu nobis debito de eodem. Item, octo solidos de tenemento quod tenet Nicholaus de Len in magna strata. Hæc autem prædicta per manum custodis dictorum hospitalis et pontis recipiantur et procurentur [et] in proprios usus hospitalis et pontis integraliter convertantur, quo magis et melius possit hospitalitas sustentari, et capella Sancti Johannis cum pontis refectione in posterum procurari.

In hujus rei testimonium et robur perpetuum præsens scriptum nostro et capituli nostri sigillis fecimus communiri. His testibus: domino Roberto, decano Sarum; magistro Radulfo de Hecham, cancellario; domino Henrico, thesaurario; domino Nicholao, sub-decano; Rogero, succentore; magistro Radulfo de Eboraco, magistro Roberto de Carvill, tunc officiali nostro, magistro Ricardo de Benham, magistro Rogero de la Grene, Waltero de la Wile, Roberto Foliot, Roberto de Wichamtone, canonicis Sarum; et aliis.

Datum secundo idus Octobris anno Domini M. CC. quadragesimo quinto.

CCLVI.

Carta excusationis prioris et conventus de Malmesbyre de benedictione electi eorum, et de obligatione eorundem. 1216. Apr. 20

Lib. Evid. B. 187; C. 224. Reg. Rubr. 187.

Saving of the rights of the cathedral church on occasion of the consecration of an abbot of Malmesbury at Potterne.

Viris venerabilibus et dominis in Christo carissimis domino R[oberto] decano et capitulo Sarum frater S[. . . .] prior Malmesbire et ejusdem loci conventus salutem, et cum orationum suffragiis reverentiam et honorem :—

Cum venerabilis in Christo pater dominus R[obertus] Dei gratia Sarum episcopus qui fratri G[alfrido] electo nostro diem dominicum proximum post festum Sancti Marci Evangelistæ anno gratiæ M. CC. XLVI. ad benedictionis munus recipiendum in majori ecclesia Sarum diem assignaverat, et pergravi et manifesta sui corporis debilitate ad diem et locum accedere non valeat supradictos: quia propter dispendia ex dilatione benedictionis prædicto nostro monasterio imminentia, nostris precibus inclinati, nobis de speciali gratia indulsistis ut, non obstante constitutione synodali qua cavetur ne alicui abbati vel abbatissæ Sarum diocesi, extra cathedralem ecclesiam Sarum benedictionis munus impendatur, præfatus clericus noster pro tam urgenti necessitate apud Poterne benedictionem recipiat vice ista; Nos, cupientes dignitates et constitutiones ecclesiæ Sarum matris nostræ conservare per omnia illibatas, protestamur et confitemur quod ex hac gratia nihil juris vel quasi possessionis nobis vel successoribus nostris adquirere intendimus per quod dicta constitutio de cætero offendatur.

In cujus rei testimonium præsens scriptum sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum apud Malmesbire, anno gratiæ M. CC. XLVI., die Veneris ante festum S. Marci.

CCLVII.

Carta hospitalis de Estone et de ibidem ministrantibus, et qualiter, et quomodo, et quando, et a quibus sit ibi ordo individuæ sanctissimæ Trinitatis constitutus, et de fratrum obedientia rectori et patrono ecclesiæ de Estone facta. 1246. May 9.

Lib. Evid. B. 97; C. 133: Reg. Rubr. 97.

Foundation of the hospital at Easton Royal.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris, Robertus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino :—

Noverit universitas vestra quod cum a nobis, capituli nostri Sarum accedente assensu, super hospitali de Estone de volun-

1246. May 9. tate domini Stephani de Tissebire, loci archidiaconi rectoris et patroni, fuisset olim ordinatum sub hac forma:—

"Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum " visuris vel audituris, Robertus, Dei gratia Sarum episcopus, " et ejusdem loci capitulum, salutem in Domino sempiternam. " Ad universitatis vestræ notitiam volumus pervenire quod " cum mota fuisset controversia super jure patronatus ecclesiæ " de Estone inter abbatem et conventum de Monte S. Katerinæ " juxta Rothomagum, ex parte una, asserentes jus patronatus " dictæ ecclesiæ de Estone spectare ad ecclesiam suam ex " collatione Anselmi quondam Marescalli Angliæ, et inter " priorem et conventum de Bradenestoke, ex altera, asserentes " jus patronatus dictæ ecclesiæ de Estone spectare ad domum " suam de Bradenestock ex dono bonæ memoriæ Willelmi " Marescalli senioris, domino Stephano de Tissebire nunc " archidiacono Wiltesyre et rectore dictæ ecclesiæ de Estone " legitime constituto procuratore ex parte dictorum abbatis et " conventus Rotomagi ad totum dictum negotium expedi- " endum per literas suas patentes, et continentes etiam se " contulisse eidem Stephano procuratori suo totum jus patro- " natus quod habuerunt in dicta ecclesia, salva sibi quadam " antiqua pensione xii. solidorum annuatim in eadem villa de " Estone solvendorum a rectoribus ejusdem ecclesiæ de Estone; " tandem in hunc modum dicta controversia conquievit, vide- " licet, prefatæ partes in præsentia nostra constitutæ totum " jus quod dicebant se habere in supradicta ecclesia de Estone " unanimiter commiserunt ordinationi nostræ, ratum et gratum " habituræ absque omni exceptione quodcunque nos secundum " Deum in dicto negotio dignum duximus ordinandum.

"Nos igitur, Deum præ oculis habentes et universalis " ecclesiæ utilitati providentes et animarum saluti consulere " volentes, in hunc modum ordinavimus, scilicet, quod predicta " domus de Bradenestok habebit et possidebit libere et paci- " fice in perpetuum omnes decimas bladi, feni, et casei de " dominico dictorum prioris et conventus de Bradenestok apud " Estone collato eidem domui a Johanne Marescallo seniore " cum corpore suo, exceptis decimis villenagii prioris et conven- " tus de Bradenestok in villa de Estone in dominicum eorum " prius conversi et in posterum convertendi; totum autem resi- " duum decimarum, oblationum, et obventionem, et omnium " aliorum de jure ad dictam ecclesiam de Estone spectantium, " eidem ecclesiæ remanebit ut prius; quæ ecclesia cum omni " integritate sua, exceptis decimis supradictis bladi, feni, et " casei de predicto dominico prioris de Bradenestok in Estone, " quas dicta domus percipiet ut diximus, cedat in usus cujus- " dam hospitalis quod Deo auctore in dicta villa de Estone

" constructur, ad suscipiendum pro facultate sua transeuntes 1246.
" hospitio indigentes, ad sustentationem trium sacerdotum May 9.
" ibidem in perpetuum Deo ministrantium sub habitu decenti,
" quorum unus celebrabit pro defunctis, alius missam de
" Domina cantabit, tertius de die; quo constructo, supra-
" dictus Stephanus archidiaconus, et hæredes sui, vel ii quibus
" assignare voluerit, nobis et successoribus nostris successive
" aliquem trium capellanorum qui ad gubernationem dicti
" hospitalis et totius parochiæ idoneus sit repræsentabunt
" tanquam magistrum et rectorem dicti hospitalis: cui hospitali,
" divinæ pietatis intuitu, concedimus et auctoritate pontificali
" confirmamus dictam ecclesiam cum omnibus pertinentiis suis
" et libertatibus, habendam et tenendam libere, quiete, pacifice,
" in proprios usus in perpetuum, salvo tamen in omnibus jure
" et auctoritate episcopali et archidiaconi loci et ecclesiæ
" Sarum; et salvis præfatis priori et conventui de Bradenestok
" omnibus prædictis decimis, scilicet, garbarum, feni, et casei,
" omnino ut præscriptum est. Et quia renunciatum fuit
" utrinque impetratis et impetrandis instrumentis et omnibus
" dictam controversiam tangentibus, decrevimus, de consensu
" dictarum partium, illa et omnia alia, siquæ inventa fuerint,
" huic nostræ obviantia ordinationi, nullius de cætero fore vigo-
" ris. Et ut hæc nostra ordinatio et concessio rata et stabilis in
" perpetuum permaneat, huic scripto, una cum sigillo capituli
" Sarum, sigillum nostrum apposuimus.

" His testibus: magistro Radulfo, tunc officiali episcopi
" Sarum; magistro Clemente de Melcheburne; Willelmo et
" Petro de Cumbe, clericis; Ricardo et Waltero, capellanis;
" domino Galfrido de Oteford; et multis aliis":—

Ipse archidiaconus, rector et patronus, fratrem Nicholaum, de ordine Sanctæ Trinitatis et Captivorum, ad gubernationem ejusdem hospitalis nobis præsentavit sub hac forma:—

" Reverendo domino patri Roberto, Dei gratia Sarum epi-
" scopo, Stephanus, archidiaconus Wiltesyre, salutem et tam
" devotam quam debitam per omnia reverentiam:—

" Paternitati vestræ fratrem Nicholaum, latorem præsentium,
" de ordine Sanctæ Trinitatis, ad regimen hospitalis de Estone
" juxta Marleberge cum omnibus pertinentiis suis caritative
" duxi præsentandum, qui, de Prioris ejusdem ordinis majoris
" auctoritate, mihi carta sua districtius obligatur, eidem hos-
" pitali juxta cartæ continentiam vobis exhibendæ, Deo auc-
" tore, et gratia vestra liberali nobis dignanter assensum
" præbentibus benivolum, præficiendus. Onus et emolumenta
" exactissima procurationis debitæ communicabit diligentia.
" Valet autem bladum sexdecim marcas communibus annis,
" decimæ minutæ cum redditu assisæ octo marcas. In cujus

1246. May 9. " rei testimonium sigui mei impressionem appendi. Valeat " reverenda paternitas vestra semper in Domino."

Quem quidem fratrem ad gubernationem admisimus supradictam, salva in omnibus et per omnia ordinatione prædicta, pro qua fideliter et integre observanda, tam a majori ministro totius ordinis Sanctæ Trinitatis et Captivorum quam ab ipsius ordinis ministro generali in Anglia, necnon et [a] fratre ad regimen prædictum præsentato, cautiones sunt expositæ in hunc modum:—

" Viro venerabili ac domino carissimo, domino Stephano " archidiacono Wiltesyre, frater Nicholaus, major minister " totius ordinis Sanctæ Trinitatis et Captivorum, salutem in " omnium Salvatore:—

" Quoniam ex relatione quorundam fratrum nostrorum accepimus quod vos construxistis quendam locum religionis " quem velletis per viros religiosos deserviri, nos, si vestræ " placeret dominationi, prompti sumus et parati voluntati " vestræ secundum Deum in omnibus obedire et fratres nostros " ad vos mittere, videlicet, fratrem Radulfum, vicarium nostrum in Anglia et Scotia, vel fratrem Nicholaum de Northfolkia, qui auctoritate ordinis vobis et hæredibus vestris se " poterunt obligare; et tres capellani nostri ordinis, vel " plures, secundum facilitates domus loco prædicto servient " in perpetuum et hospitalitatem observabunt; et si placet " vobis in loco illo commorari, eisdem fratribus præcipimus " in virtute obedientiæ, et aliis ad vos venientibus præcipiemus, quod vobis tam in temporalibus quam in spiritualibus " consilium et auxilium impendant, et vobis in omnibus obediant. Et nos omnium bonorum quæ fiunt et fient in ordine " nostro tam in vita quam in morte vobis plenariam concedimus participationem. Nos autem quicquid frater Radulfus " prædictus et frater Nicholaus, vel alter eorum, secundum " Deum et ordinem nostrum, de consilio fratris J. de Radinges, " de ordine fratrum Minorum, fecerint vel ordinaverint ratum " habebimus et firmum. In cujus rei testimonium literas " nostras patentes vobis transmittimus. Dat. anno Domini " M. CC. XLV., in octabis Dionisii.

" Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum " visuris vel audituris frater Radulfus de Wloclege, minister " ordinis Sanctæ Trinitatis et Captivorum in Anglia, salutem " in Domino sempiternum:—

" Cum discretus vir dominus Stephanus de Tissebire, archidiaconus Wiltesyre, rector ecclesiæ de Estone pariter et " patronus, ad gubernationem hospitalis de Estone fratrem " Nicholaum, de ordine nostro, venerabili in Christo patri " Roberto, Dei gratia episcopo Sarum, loci diocesano, carita-

" tis intuitu præsentasset, ut secundum ordinationem ab eo- 1246.
" dem domino et patre, ejusdem loci capituli concurrente May 9.
" assensu, olim factam ministraret et procuraret in eodem,
" onera in dicta ordinatione contenta absque reclamatione
" qualibet singulis temporibus sustinendo, salvis juribus, auc-
" toritate, et dignitate, prout moris et juris est, tam in ordi-
" nariis quam extraordinariis visitationibus, præcipue correc-
" tionibus, sive ad episcopum, archidiaconumve, cæterosve
" ministros, pertineant, ut nulli prædictorum ex hoc præjudi-
" cium generetur gubernationem et custodiam dicti hospitalis
" de nostra voluntate et auctoritate sic duxit admittendam,
" cum ecclesia parochiali de Estone, nullo jure seu privilegio
" impetrato vel in posterum impetrando prævalente quominus
" tenor ordinationis prædictæ, sigillis domini episcopi et capi-
" tuli consignatæ, perpetuis temporibus non observetur. Quod
" si quacunque causa seu auctoritate dicta ordinatio violetur,
" aut quicquid fiat quominus suum sortitur effectum, per hoc
" præsens scriptum nos specialiter obligamus, habentes ad
" hoc generalem et specialem negotiorum administrationem
" et omnimodam potestatem in Anglia, quod dictam ordina-
" tionem plene et integre absque verborum calumnia futuris
" et perpetuis temporibus observabimus et per nostros ibidem
" successive ministros perpetuis temporibus faciemus obser-
" vari. Alioquin liceat hæredibus dicti archidiaconi quibus-
" cunque, et loci diocesano, tam de hospitali quam de rebus
" ipsius tanquam de vacante ordinare impune, nullo eis
" propter hoc præjudicio generando, et nostra aut fratrum
" nostrorum reclamatione aut impetratione aliquatenus non
" obstante, salvis in omnibus jure et auctoritate pontificali
" et diocesano sicut in cæteris ecclesiis et hospitalibus obser-
" vatur vel observari debeat quæ jure pontificali sibi (?) obe-
" diunt aut modo quolibet sunt subjecta. Ut autem hæc res
" stabilis perseveret, huic scripto sigillum magnum autenticum
" totius ordinis nostri in Anglia apposuimus.

" Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum per-
" venerit frater Nicholaus de Northfolka, de ordine Sanctæ 1245.
" Trinitatis et Captivorum, salutem in Domino. April 22.

" Noveritis me auctoritate fratris Nicholai majoris ministri
" totius ordinis Sanctæ Trinitatis et Captivorum, juxta cau-
" tionis et cartæ suæ continentiam super hoc negotio con-
" fectæ, in perpetuum, una cum fratribus et successoribus
" meis ejusdem ordinis, domino Stephano, archidiacono Wilte-
" sire et suis hæredibus et successoribus districtius obligari
" per præsentes literas ad sustentationem trium capellanorum
" in ecclesia de Estone in habitu et ordine futuris temporibus
" deservientium, proinde statuto quod in hospitali ejusdem

1246. May 9. " loci juxta domus ipsius facultates hospitalitatem et cætera " pietatis opera faciemus, juxta ordinationem venerabilis patris " domini Roberti Sarum episcopi, capituli sui interveniente " assensu, olim factam, quam promittimus in omnibus et per " omnia fideliter observare. In cujus rei testimonium sigilli " nostri impressionem præsentibus appendi. Dat. x. kal. Maii, " anno gratiæ M. CC. XLV."

Quem quidem fratrem Nicholaum ad gubernationem admisimus supradictam; ita quod si in aliquo contra ordinationem ipsam privilegii vel indulgentiæ prætextu cujuscunque seu alias qualitercunque ipse vel successores sui venire præsumpserint, et super hoc confessi fuerint vel convicti, nec præsentatio de ipso fratre vel successoribus suis facta, nec admissio eorundem, subsistat, sed liceat ipsi patrono et hæredibus suis quemcunque vel quoscunque alios juxta formam ordinationis prædictæ ad regimen hospitalis prædicti nobis vel successoribus nostris præsentare, prædictis fratribus illinc amovendis de plano.

In cujus rei testimonium et firmitatem perpetuam quatuor sunt instrumenta sub tenore suprascripto confecta, et tam nostro quam capituli nostri et prædicti archidiaconi rectoris et patroni, necnon et fratris Radulfi de Wlvelege ipsorum fratrum generalis ministri in Anglia, sigillis signata; quorum unum penes nos et successores nostros, aliud penes capitulum Sarum pro ipso et loci archidiacono; aliud, et tertium, apud patronum vel patronos hospitalis prædicti; et quartum penes fratres residebit prædictos.

Datum apud Poterne, vii. idus Maii, anno Domini M. CC. XLVI.

CCLVIII.

c. 1246? *Carta Sarum ecclesiæ data a Philippo Croc de renunciatione juris in donatione vel præsentatione et advocatione ecclesiæ de Eston facta fide media.*

Lib. Evid. B. 146; C. 181. Reg. Rubr. 146.

Renunciation by Philip Croc of all right to the advowson of Easton.

Omnibus ad quos præsens carta pervenerit Philippus Croc salutem:—

Sciatis quod nihil juris ad me pertinet in ecclesia de Estone, neque ad meos hæredes post me ex mea parte, neque in donatione neque in præsentatione; et ne aliquis meorum successorum post meum decessum, eo quod præfata ecclesia in villa mea est fundata, advocationem ipsius, in diminutione prebendæ Sarum, ad se pertinere affirmet, eidem advocationi

in capitulo Sarum absolute renunciavi, et renunciationem eandem carta præsenti et appositione mei sigilli confirmare curavi, et in capitulo Sarum juravi me prædictam renunciationem fideliter observaturum. c. 1246 ?

CCLIX.

Compositio inter Herbertum rectorem ecclesiæ de Bedewynde et magistrum ordinis de Sempringham de quibusdam decimis in parochia ecclesiæ de Bedewynde. 1246. June.

Lib. Evid. B. 223; C. 263. Reg. Rubr. 223.

Composition between the rector of Bedwin and the priory of Marlborough for tithes at Grafton.

Cum dominus Herbertus, canonicus Sarum, rector ecclesiæ de Bedewinde, traxisset in causam magistrum ordinis de Sempringham et priorem Sanctæ Margaretæ de Merleberge ejusdem ordinis, coram magistro Roberto de Careville, tunc domini Sarum officiali, petendo ab eisdem quasdam decimas, scilicet, majores et minores pro duabus portionibus de dominico domini Johannis de Neville in Graftona, exceptis duabus acris de frumento quas ipse integre percipit de dicto dominico, quas quidem decimas dictus Herbertus infra limites parochiæ suæ de Bedewinde sitas asseveravit, iccirco easdem nomine ecclesiæ suæ vendicavit, tandem lis inter eos mota de consensu partium et memorati officialis amicabili compositione in hunc modum conquievit, anno Domini M. CC. XLV°:—scilicet, quod prædictus Herbertus, rector prædictæ ecclesiæ de Bedwynde, petitionem suam super decimis prædictis tam majoribus quam minoribus institutam pro se et pro ecclesia sua, de consensu episcopi et capituli Sarum, in perpetuum funditus remisit; et dictus prior Sanctæ Margaretæ et cæteri priores qui pro tempore fuerint ibidem pro bono pacis matrici ecclesiæ de Bedewinde duos solidos annuos in perpetuum in festo Nativitatis beati Johannis Baptistæ sine aliqua contradictione persolvent. Et si aliquis dictorum priorum Sanctæ Margaretæ de Merleberge a solutione dictorum duorum solidorum in termino prædicto cessaverit, licebit rectori ecclesiæ de Bedewinde qui pro tempore fuerit dictum priorem de Merleberge et cæteros priores qui pro tempore fuerint ibidem per sequestrationem dictarum decimarum usque ad plenam solutionem dictorum duorum solidorum sine contradictione compellere.

Ut autem hæc compositio in perpetuum maneat, et stabilis et realis censeatur, dictus magister ordinis de Sempringham sigilli sui impressione, una cum impressione sigilli domus

1246. June. sanctæ Margaretæ de Merleberge, ejusdem ordinis, præsentem paginam dignum duxerint corroborandam.

Datum apud Sempringham anno Domini M. CC. XLVI° mense Junio. Teste Deo, et capitulo de Sempringham.

CCLX.

1246. July 5. [*Confirmatio compositionis predictæ per Robertum, episcopum Sarum.*]

Lib. Evid. B. 224; C. 264. Reg. Rubr. 224.

Confirmation by the bishop of the preceding agreement.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris, Robertus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino sempiternam :—

Compositionem amicabilem initam inter dominum Herbertum de Bedewinde, canonicum Sarum, ex una parte, et magistrum ordinis de Sempringham, et priorem Sanctæ Margaretæ de Merleberge ejusdem ordinis, ex altera, inspeximus in hæc verba :—"Cum dominus Herbertus, canonicus Sarum, "rector ecclesiæ de Bedewinde," etc. Prædictam igitur compositionem amicabilem ratam habentes et gratam, ipsam auctoritate pontificali duximus confirmandam. In cujus rei testimonium et fidem præsens scriptum sigillo nostro fecimus consignari.

His testibus: magistro Roberto de Kareville, thesaurario Sarum; magistro Rogero de Burwardestone, archidiacono Wiltescire; domino W. de la Wile, magistris Rogero de la Grene, et Roberto de Wichamtone, canonicis Sarum; et multis aliis.

Datum apud Querulege iii. non. Julii, pontificatus nostri anno XVIII.[1]

[1] The composition was confirmed by the dean and chapter on the following day, July 6, and copies of the confirmation are given in the three registers.

CCLXI.

[Processus inter priorem de Motesfunt et rectorem de Bedewinde.] 1246. Dec. 22.

Lib. Evid. B. 228; C. 268. Reg. Rubr. 228.

Composition respecting tithes of the manor of Merton, between the rector of Bedwin and Motesfont priory.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris frater Adam [de Prestun] prior de Craneburne, salutem in Domino. Mandatum domini papæ suscepimus in hæc verba:—

"Innocentius episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio "priori de Craneburne, Sarum dioc., salutem et apostolicam "benedictionem. Herbertus, rector ecclesiæ de Bedewinde, "nobis conquerendo monstravit quod prior Sancti Dionisii de "Motesfonte, Johannes de Nevile, miles, et quidam alii "clerici et laici Winton. et Sarum civitatum et diocesium, "super decimis, terris, redditibus, debitis, possessionibus, et "rebus aliis, injuriantur eidem; ideoque discretioni tuæ per "apostolica scripta mandamus quatenus partibus convocatis "audias causam et, appellatione remota, usuris cessantibus, "debito fine decidas, faciens quod decreveris per censuram "ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem qui fuerint "nominati si se gratia, odio, vel timore subtraxerint censura "simili, cessante appellatione, compellas veritati testimonium "perhibere. Datum Lugduni, idus Aprilis, pontificatus nostri "anno tertio." 1246. April 13.

Hujus ergo auctoritate mandati, partibus in nostra præsentia legitime constitutis, facta fuit edicio dicto priori de Motesfonte et ejusdem loci conventui in hunc modum: Dicit Herbertus rector ecclesiæ de Bedewinde, [quod] in manerio, scilicet, de Mertone, idem prior et conventus decimas de eisdem carucatis terræ provenientes ecclesiæ de Bedewinde solvere contradicunt, præter duas acras quas singulis annis integre percepit de frumento inbladatas, unde petit ipsos ad solutionem dictarum decimarum compelli, et easdem integre ecclesiæ suæ de Bedewinde adjudicari. Hoc dicit salvo sibi jure addendi, minuendi et mutandi. Tandem, nobis mediantibus, lis inter prædictos dominos Herbertum rectorem ecclesiæ de Bedewinde [et priorem et conventum de Motesfonte in hunc modum sopita est, videlicet, quod prædictus Herbertus omnem][1] actionem sibi et successoribus super præmissis decimis competentem in perpetuum remisit; et dicti prior et conventus de Motesfonte singulis annis prædicto Herberto et

[1] The sentence is incomplete in all the copies, and the words within brackets are supplied by the editor.

1246. Dec. 22.

successoribus suis qui pro tempore fuerint rectores ecclesiæ de Bedewinde, nomine omnium decimarum prædictarum, duas acras inbladatas, unam, scilicet, de ordeo et aliam de avena, de terra sua in manerio de Mertone prædicto in perpetuum persolvent, una cum duabus acris de frumento inbladatis quas ecclesia de Bedewinde ab antiquo percepit. Ita tamen quod prior et conventus de Motesfonte prius eligant unam acram de frumento meliorem et postmodum dictus Herbertus et sui successores aliam eligant quam voluerint meliorem; et iterum postquam prior et conventus elegerint aliam acram de frumento, idem dictus Herbertus et successores sui aliam sibi eligant meliorem. Similiter postquam prior et conventus unam acram de ordeo et aliam de avena elegerint, liceat dicto Herberto et successoribus suis unam acram de ordeo et aliam de avena eligere. Prætera si præfati prior et conventus aliquod de villenagio in dominicum converterint, sæpefatus Herbertus et sui successores plenarie omnes decimas in [eo] participent. Reservavimus autem nobis et successoribus nostris qui pro tempore fuerint, de consensu partium expresso, jurisdictionem ad compellandum partes ad observationem compositionis præscriptæ si forte quis contra eam venire præsumpserit. Et ut hæc compositio in perpetuum valitura suum robur obtineat, huic scripto in modum cyrographi confecto sigillum nostrum, una cum sigillis prædictorum prioris et conventus de Motesfonte et sigillo sæpedicti Herberti rectoris ecclesiæ de Bedewinde, apposuimus. Actum apud Sarum anno Domini M. CC. XLVI., die Sabbati proxima post festum Sancti Thomæ apostoli. Valete.

CCLXII.

1247. Jan. 13.

De lite composita inter priorem S. Dionisii juxta Suthamton et rectorem de Bedewinde.

Lib. Evid. B. 226; C. 266. Reg. Rubr. 226.

Composition between the same parties respecting tithes in the manor of Chessebury.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum visuris vel audituris prior de Craneburn salutem in Domino:—

Mandatum domini papæ suscepimus in hæc verba:—"Innocentius episcopus servus servorum Dei, dilecto filio priori "de Craneburn, Sarum diocesis, salutem et apostolicam "benedictionem. Herbertus, rector ecclesiæ de Bedewinde, "nobis conquerendo monstravit quod prior Sancti Dionisii "de Motesfunte, Johannes de Neville miles, et quidam alii "clerici et laici Wintoniensis et Sarum civitatum et dioce"sium, super decimis, terris, redditibus, debitis, possessioni-

" bus et rebus aliis injuriantur eidem; ideoque discretioni 1247.
" tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus partibus Jan. 13.
" convocatis audias causam et appellatione remota, usuris
" cessantibus, debito fine decidas, faciens quod decreveris
" per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes au-
" tem qui fuerint nominati si se gratia, odio, vel timore sub-
" traxerint censura simili, appellatione cessante, compellas
" veritati testimonium perhibere. Datum Lugduni, idus 1246.
" Aprilis, pontificatus nostri anno tertio." April 13.

Hujus ergo auctoritate mandati, partibus ad judicium convocatis et in nostra præsentia legitime constitutis, dominus Herbertus libellum conventionale contra dictum priorem Sancti Dionisii proposuit sub hac forma: Dicit Herbertus, rector ecclesiæ de Bedewinde, canonicus Sarum, contra priorem Sancti Dionisii juxta Suthamton, quod omnes decimæ provenientes de dominico domini Matthæi de Columbariis in manerio suo de Chessebure sitæ sunt infra limites parochiæ suæ ecclesiæ de Bedewinde. Idem prior una cum conventu ejusdem loci Sancti Dionisii easdem integre percipit, in dictæ ecclesiæ de Bedewinde præjudicium et gravamen. Unde petit ipsum a perceptione earundem in posterum compesci et easdem ecclesiæ suæ de Bedewinde integre adjudicari. Item, petit ab eodem priore omnes obventiones quas injuste percipit provenientes de tribus hominibus prædicti Matthæi de Columbariis, videlicet, de Willelmo Crassi,[1] Willelmo de la Hecke, et Waltero filio Alwine, eo quod domicilia eorum in quibus larem fovent continue sita sunt in parochia ecclesiæ de Bedewinde; [protestando se paratum liti cedere si dictus prior jus speciale quod prætendit][2] ipsum in hac parte [habere] legitime possit tueri. Hæc dicit salvo sibi jure addendi, minuendi, seu corrigendi. Tandem cum proposuissemus præscriptam causam judicialiter examinare et eandem ordine judiciario terminare, nos, pensata utriusque ecclesiæ de Bedewinde et Sancti Dionisii utilitate, earundem occurrentes fatigationi, partes induximus ad concordiam. Quæ, auctoritate nostra qua fungimur in hac parte apostolica, composuerunt in hunc modum; videlicet, quod dominus Herbertus, rector ecclesiæ de Bedewinde petitionem super præmissis institutam sibi seu ecclesiæ suæ quocunque [modo] competituram in perpetuum remisit, salvis sibi et ecclesiæ suæ prædictæ de Bedewinde decimis quas alias ab antiquo in manerio prædicto percipere consuevit. Et dictus prior Sancti Dionisii et

[1] "Trassi," Reg. Rubr. and B.

[2] "procellando separatum liti " cedere quod si jus speciale dictus " prior prætendit quod," etc., in all the three copies.

1247. Jan. 13.

cæteri priores qui pro tempore fuerint apud Sanctum Dionisium, pro bono pacis, dicto rectori et cæteris ejusdem ecclesiæ rectoribus qui pro tempore fuerint tres solidos singulis annis in festo translationis sancti Nicholai in perpetuum exsolvent. Ita quod si in solutione præfata aliquo tempore cessaverint licebit dicto Herberto et cæteris ejusdem ecclesiæ rectoribus qui pro tempore fuerint per sequestrationem dictarum decimarum eosdem incontinenti ad solutionem plenariam compellere. Et quia nomine quarundam decimarum superius expressarum in manerio prædicto constitutarum prædictæ ecclesiæ de Bedewinde duodecim denarii per dominum manerii de Chessebure alias erant assignati, ut super solutione earundem ecclesia prædicta de Bedewinde securior efficiatur, ideirco dictus prior Sancti Dionisii et cæteri priores qui pro tempore fuerint prædicto rectori ecclesiæ de Bedewinde et cæteris ejusdem ecclesiæ rectoribus qui pro tempore fuerint, si contingat ipsos in aliquo molestari vel ab aliquo inquietari, satisfaciant competenter, et eosdem indemnes conservabunt.

Ut autem compositio præscripta inter ecclesias de Bedewinde et Sancti Dionisii facta suum robur in perpetuum valitura obtineat, et nullo tractu temporis queat infirmari, reservavimus nobis et successoribus nostris qui pro tempore fuerint priores de Craneburn jurisdictionem de consensu partium expresso in perpetuum ad compellandum partes præfatas ad observationem ejusdem compositionis, si quis eam in aliquo contravenire præsumpserit, per quodlibet genus censuræ ecclesiasticæ sine strepitu judiciali, qualitercunque nobis visum fuerit expedire. Et ad majorem evidentiam ut præscripta compositio non personalis sed more reali inter ecclesias facta esse dinoscatur, presenti scripto in modum cyrographi confecto sigillum nostrum, una cum sigillo dicti Herberti et cum sigillo conventuali Sancti Dionisii, duximus apponendum. Valete.

Datum apud Craneburn in festo Sancti Hillarii anno Domini M. CC. XLVI.[1]

[1] This composition was confirmed by the bishop of Salisbury, on 3 Apr. 124[7], at Salisbury, with the following witnesses: "magistro N. de Eboraco, officiali "nostro; dominis N., sub-decano, "W., succentor Sarum; magistris "R. de Eboraco, R. de la Grene, "R. de Wichamtone, ejusdem loci "canonicis; N. de Edlndun, Jo"hanne de Holteby, Johanne de "Welle, Rogero de Lincoln, cleri"cis; et aliis."

CCLXIII.

Ordinatio Willelmi episcopi Sarum super ecclesia S. Petri de Bulebrigge et de portione reparationi ecclesiæ S. Edithæ de Wiltone assignata, et de portione vicarii ibidem ministrantis. 1248. March 7.

Lib. Evid. B. 124; C. 160. Reg. Rubr. 124.

Assignment of a part of the revenue of the church of Bullbridge for the repair of Wilton abbey.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum visuris vel audituris Willelmus [de Eboraco], Dei gratia Sarum ecclesiæ minister, salutem in Domino Jesu Christo:—

Etsi nos omnibus esse debitores fatemur, ipsis tamen specialius constringimur quibus deesse nos sollicitudo non sustinet pastoralis. Sane monasterium Sanctæ Edithæ Wiltoniense in parte diruptum perpendimus ex nimia vetustate, cætera quoque ipsius monasterii ædificia intelligamus esse ruinosa, et licet ad reparationem ipsorum facultates plurimæ requirantur, nullos tamen vel tenues redditus ibidem invenimus per quos possit dicta fabrica reparari. Propter quod corde reddimur solliciti ut tam intolerabili defectui adhibeatur remedium opportunum, ut sanctimonialibus Deo famulantibus ibidem, quarum fragilitati paterno compatimur affectu, omnis vagandi color aut necessitas auferatur. Vacante itaque ecclesia S. Petri de Bulebrigge per institutionem domini R. de Strode in ecclesia de Niwetone, abbatissa et conventus Wiltoniensis cum pleno capituli sui consensu super dicta ecclesia nostræ ordinationi se spontanee submiserunt, ut nobis secundum voluntatis nostræ arbitrium liceret disponere de eadem. Facta quoque resignatione cujuslibet ordinationis habitæ ratione temporis præcedentis, nos, de assensu dilectorum filiorum domini R[oberti] decani et capituli Sarum, ordinavimus, in hunc modum:—videlicet, quod duæ partes decimarum bladi, feni, pisarum et fabarum in campis crescentium quæ ad dictam ecclesiam pertinent, ad reparationem et sustentationem dicti monasterii, claustri, et refectorii, perpetuis debeant pertinere temporibus. Tertia quoque pars dictarum decimarum cum cæteris dictæ ecclesiæ proventibus universis, quocunque nomine censeantur, sive in decimis, sive in redditibus, sive oblationibus, sive in cæteris quibuscunque rebus, consistant, cum capitali messuagio et suis pertinentiis ad vicarium pertinebit in dicta ecclesia per nos et successores nostros perpetuis temporibus ordinandum. Qui quidem vicarius onera archidiaconalia, synodalia, et cætera ordinaria omnia sustinebit; sique autem extraordinaria advenerint, dicta abbatissa et conventus pro rata medietatis agnoscet. Ad hæc, annuam ceræ præstationem et equi consuetudinem, quæ ecclesiæ solebant incumbere memoratæ, providimus relaxandas. Ut hæc autem nostra

1248. March 7. ordinatio perpetuam habeat firmitatem huic scripto duplicato sigillum nostrum, sigillum pariter capituli Sarum, una cum sigillo abbatissæ et conventus Wiltoniensis, sunt appensa, ut, videlicet, præsentis ordinationis pars una penes ecclesiam Sarum, alia quidem penes monasterium de Wiltone, resideat et moretur.

His testibus: dominis R[oberto de Hertford], decano Sarum; Roberto [de Careville], thesaurario; Gerardo [de Bingham] de Dorsete, Æ[gidio de Wocumb] de Barksire, N[icholao de Capella] de Sarum, N[icholao de Selby] de Wiltesire, archidiaconis; N[icholao de Laking], sub-decano; W[altero de la Wile], succentore; H[erberto] de Bedewind; [Laurentio de Bradford], abbate de Schireburne; Radulfo de Eboraco; Thoma de la Wyle; R[ogero] de la Grene; Roberto de Beuveyr; R. Foliot; N. Tessun; Thoma de Ford; R. de Lamport; Johanne de Strode. Datum in capitulo Sarum, die sanctarum Perpetuæ et Felicitatis, anno Domini M.CC.XLVII., pontificatus nostri anno primo.

CCLXIV.

1248. March 18. *Ordinatio facta a Willelmo Sarum episcopo super augmentatione vicariæ ecclesiæ de Winterburne Stoke.*

Lib. Evid. B. 125; C. 161. Reg. Rubr. 125.

Settlement of a controversy with the abbey of Jumiéges for the augmentation of the vicarage of Winterbourne Stoke.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Willelmus [de Eboraco], miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino sempiternam:—

Noverit universitas vestra quod cum super ordinatione et tenuitate vicariæ ecclesiæ de Winterburnestoke, ex una parte, et fratrem Robertum de Estelaunt, monachum monasterii Gemeticensis, in omnibus causis et negotiis dictum monasterium in partibus Anglicanis contingentibus procuratorem generalem constitutum, ex altera, contentionis materia mota fuisset, post multa et varia ultrocitroque in capitulo nostro Sarum super prædictis proposita, virorum prudentum ac juris peritorum interveniente consilio, dictus Robertus, dicti monasterii procurator, ad cor pacis revertens, nomine abbatis et conventus dicti monasterii super prædictis omnibus pure et absolute nostræ ordinationi, et venerabilis in Christo patris domini Willelmi Dei gratia Wintoniensis episcopi, qui ibidem præsens fuerat, sponte se submisit. Cujus freti consilio et interveniente assensu, Deum habentes præ oculis super prædictis, ordinavimus in hunc modum:—

Quod vicarius qui in dicta ecclesia nunc est et qui pro tempore fuerit instituendus futuris et perpetuis temporibus nomine dictæ vicariæ omnes [habebit] decimas agnorum, lanæ, molendini, et medietatem decimarum fenorum, dominico feno dictorum abbatis et conventus dumtaxat excepto, cum omnibus et singulis portionibus et oblationibus ex antiquo dictæ vicariæ debitis et consuetis; ita quod præfati abbas et conventus dicti monasterii et eorum procuratores in Anglia immunes sint in perpetuum a solutione xv. solidorum dicto vicario annuatim facienda, quos dictus vicarius per ordinationem bonæ memoriæ R[oberti] prædecessoris nostri consuevit percipere. Procuratio autem archidiaconi ad dictum abbatem et conventum vel eorum procuratorem, cum omnibus oneribus prius debitis et consuetis, in posterum spectabit. Synodalia vero et alia onera quæ prius ad dictam vicariam spectabant dictus vicarius qui pro tempore fuerit more prius solito sustinebit. Ut autem hæc nostra ordinatio perpetuæ firmitatis robur obtineat, sigillum nostrum una cum sigillo prædicti domini Wintoniensis præsenti scripto duximus apponendum.

1248. March 18.

Datum apud Sarum, die lunæ proxima post festum S. Gregorii, mense Martio, anno gratiæ M. CC. XLVII°, pontificatus nostri anno primo.

CCLXV.

Compositio inter Robertum thesaurarium Sarum et Robertum de Beauuer canonicum ejusdem, super petitione et retentione quorundam cereorum de defunctis provenientium qui apud Sarum ecclesiam eligunt sepulturam.

1248. March 18.

Lib. Evid. B. 204; C. 245. Reg. Rubr. 204.

Agreement between the treasurer of the cathedral and the rector of St. Thomas at Salisbury respecting the division of the candles at funerals.

Notum sit omnibus quod cum inter dominos Robertum thesaurarium Sarum et Robertum de Beauuer, canonicum Sarum, rectorem ecclesiæ S. Thomæ civitatis Sarum, super petitione et retentione quorundam cereorum de corporibus defunctorum provenientium qui in cimiterio majoris ecclesiæ Sarum ecclesiasticam eligerint sepulturam, quæstionis materia verteretur, quo magis litis extinguerentur discrimina, et inter fratres maxime solidæ pacis commoda roborentur, dicti thesaurarius et Robertus pure et absolute, voluntate quidem spontanea, super præmissis petitione et retentione dictorum cereorum ordinationi et dispositioni dominorum Roberti decani, et N[icolai] sub-decani, et W[alteri] succentoris, se totaliter submiserunt. Qui, habito capituli sui et aliorum prudentum consilio, in

1248. March 18. hunc modum ordinaverunt:—videlicet, quod si quis parochianus dicti Roberti vel in ipsius parochia quicunque decesserit, et apud majorem ecclesiam sepulturam elegerit, si duo tantum cerei ad ipsius exequias fuerint ordinati, licet primam missam in parochiali ecclesia habuerit, illi duo cerei una cum corpore ad ecclesiam venient majorem, et ibidem absque qualibet contradictione manebunt. Si quidem quatuor cerei circa corpus et funus ipsius disponantur, duobus tantum apud parochialem ecclesiam prædicti Roberti remanentibus, licet prius ibidem missarum sollemnia celebrentur, cæteri una cum corpore ad majorem ecclesiam venient et morabuntur ibidem. Si vero ultra quatuor quotcunque cerei circa corpora prædicta ordinentur, duobus tantum cereis retentis, cæteri quotcunque fuerint, licet prima missa in sua fiat ecclesia, sine aliqua retentione cum corpore ad majorem ecclesiam omnes venient et morabuntur ibidem. Hoc proviso quod si quis parochianus vel parochiana pauperis conditionis adeo quod ad sepulturæ exequias sollemnitatem non habeat cereorum, et idem rector de gratia, honoris causa et devotionis, ad conducendum corpus cereos voluerit invenire, missarum in majori ecclesia adimpletis sollemnitatibus, ad dictum revertentur rectorem absque contradictione thesaurarii prædicti. Hujusmodi vero ordinatione publicata, partes se observaturas suis temporibus fideliter promiserunt. Ad fidem vero et memoriam hujus rei una pars ordinationis prædictæ in thesauraria sub sigillis ordinatorum remanebit; alia quidem, modo simili consignata, penes rectorem prædictum morabitur; ita tamen quod altera pars signum alterius partis habeat penes ipsum.

Hæc autem ordinatio facta fuit in capitulo Sarum die S. Edwardi regis et martyris, anno Domini M. CC. XLVII. His testibus: domino R[oberto de Hertford], decano; R[oberto de Careville], thesaurario; Nicholao [de Laking], sub-decano; W altero de la Wile, succentore; T[homa] de la Wile, R[oberto] de Beauuer, R. Foliot, canonicis Sarum; R., sub-thesaurario; Thoma de Malmesbure, vicario domini episcopi; J. de Herbir; Salomone de Ambesbire, J. de Treubrige, J. de Northwych, W. Baudry,[1] vicariis Sarum; N[icholao] de Sancto Quintino; N. de Stures[2]; Alano, capellano.

[1] "Baudi," Reg. C.

[2] "Stutes," *ib.*

CCLXVI.

Ordinatio super ecclesia de West-Kyngton et de centum solidis solvendis per rectorem abbati de Fulgeriis. 1249. Feb. 13.

Lib. Evid. B. 331; C. 333. Reg. Rubr. 331.

Decree concerning the church of West Kington, charged with the annual payment of 100 shillings to the abbey of St. Peter, Fougères.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris, Willelmus [de Eboraco], Dei gratia Sarum episcopus, salutem in Domino:—

Cum Johannes, eadem gratia abbas S. Petri de Filgeriis, ordinis S. Augustini, Redonensis dioceseos, procurator capituli sui, liberam habens et generalem potestatem ordinandi et disponendi super omnibus rebus dictæ domus ecclesiasticis sive sæcularibus in partibus Angliæ constitutis, pro se et capitulo suo pure et absolute super omnibus quæ ad ipsos ratione ecclesiæ de West Kyngton pertinebant, in qua jus obtinebant patronatus, annuum redditum ab ipsa ecclesia percipiendo, nostræ se subjecit ordinationi: Nos, paupertati ipsius domus compatientes, et expensis, vexationibus gravaminibusque eorundem, quæ eisdem annuatim pro dicto redditu innuebant, ipsis super hoc quibusdam necessariis sibi destitutis, volentes paterna occurrere pietate, de consilio et assensu capituli nostri sic duximus ordinandum; ut dicti abbas et conventus singulis annis a rectore ipsius ecclesiæ qui pro tempore fuerit centum solidos, nomine simplicis beneficii, ad duos anni terminos percipiant, videlicet, ad festum S. Michaelis quinquaginta solidos et ad festum Paschæ quinquaginta solidos, jure patronatus ipsius ecclesiæ penes nos et successores nostros Sarum episcopos perpetuo remanente; ita quod dicti abbas et conventus in dicta ecclesia vel occasione ipsius ecclesiæ nihil amplius quam dictos centum solidos aliquibus temporibus sibi poterint vendicare. Cæteris omnibus quæ dicti abbas et conventus quocunque modo in dicta parochia seu de dicta ecclesia percipiebant, vel quæ ad dictam ecclesiam pertinere noscuntur, vel in futuro poterunt pertinere, ad rectorem cui dicta ecclesia per nos vel successores nostros futuris temporibus fuerit collata pertinebunt; ad cujus etiam pecuniæ solutionem supradictis terminis faciendam statuimus ut rector cui dicta ecclesia per nos vel successores nostros caritative fuerit collata statim post institutionem suam corporale præbeat juramentum. Et ut major ipsi monasterio paretur securitas, ipsum rectorem per privationem ipsius beneficii tanquam perjurum ad eam solutionem ut supradictum est fideliter faciendam compelli volumus et coarctari. Qui quidem rector omnia onera ipsius ecclesiæ ordinaria debita et consueta suis sumptibus sustinebit. Et ut hæc nostra ordinatio futuris temporibus robur obtineat firmitatis, duo super hac ordinatione in modum cyrographi fecimus instrumenta; quorum unum sigillo nostro signatum penes

1249. Feb. 13. abbatem et conventum dicti monasterii, reliquum vero sigillo dicti abbatis signatum, una cum literis suæ procurationis, ad perpetuam rei memoriam in thesauraria Sarum residebit.

Facta est autem hæc ordinatio apud Sarum die sabbati proxima ante Cineres anno Domini M. CC. XLVIII°.

His testibus: magistro Ægidio [de Wocumb], archidiacono Berksyre; domino Nicholao [de Capella], archidiacono Sarum; magistro Rogero de la Grene; et aliis.

In horum omnium testimonium et fidem sigillum capituli nostri huic instrumento apponi procuravimus.

CCLXVII.

1250. March 14. *Ordinatio vicariæ de Melkesham.*

Lib. Evid. C. 471.

Decree respecting the endowment of the vicarage of Melksham. Hæc est ordinatio et taxatio vicariæ de Melkesham, facta a venerabili patre Willelmo [de Eboraco], Dei gratia Sarum episcopo, domino Roberto decano et capitulo ejusdem loci, die sabbati post Cineres anno Domini M. CC. XLIX°, in capitulo existentibus personis, archidiaconis, et canonicis infrascriptis; —videlicet, quod cum vicarius ejusdem ecclesiæ qui pro tempore fuerit curam et sollicitudinem animarum habere debeat parochiæ matricis ecclesiæ de Melkesham, et omnium capellarum pertinentium ad eandem, et tam matrici ecclesiæ quam capellis prædictis honeste et competenter debeat deservire, ac pro ecclesia et capellis suis in omnibus episcopalibus et archidiaconalibus ordinariis et consuetis respondere et satisfacere teneatur, recipere debet et habere omnes proventus et minutas decimas et cæteras singulas portiones et consuetudines quocunque nomine censeantur tam matricis ecclesiæ et parochiæ de Melkesham quam suarum adjacentium capellarum, pleno et integre, sine aliqua diminutione, præter decimas bladi, fabarum, pisarum, et feni, et præter dominicum, et tenentium redditus ac consuetudines eorundem, quæ ad usus communes Sarum remanebunt. Idem quoque vicarius habere debet domicilium et hortum quæ tenuit Robertus capellanus, et fenum debet habere ad sufficientem sustentationem unius equi. Ad hanc vicariam autem præsentatus est Johannes de Trewbrigge, capellanus, a venerabilis viris dominis Roberto decano et capitulo, et admissus et institutus a venerabili patre Willelmo, Dei gratia Sarum episcopo.

Huic quidem ordinationi et institutioni interfuerunt dictis die et loco W[illelmus], Dei gratia Sarum episcopus; domini Robertus [de Hertford] decanus, R[adulfus de Hecham] can-

cellarius, R[obertus de Careville] thesaurarius, Girardus [de Bingham] archidiaconus Dorset, Nicholaus [de Capella] archidiaconus Sarum, Nicholas [de Laking] subdecanus, W[alterus de la Wile] succentor, Herbertus de Bedewind, magistri Nicholaus de Eboraco officialis, R[adulfus] de Eboraco, R[ogerus] de la Grene, Martinus de Litelebyre, Thomas de la Wile, Robertus Foliot, Robertus de la Strode. 1250. March 14

CCLXVIII.

Ordinatio vicariæ de Werminster. [*c.* 1250 ?]

Lib. Evid. C. 458.

Endowment of the vicarage of Warminster by Richard Longespée, rector.

Universis Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris Ricardus Lungespeye,[1] persona ecclesiæ de Werministre, Sarum canonicus, salutem :—

Universitati vestræ notifico me caritatis intuitu concessisse et dedisse vicariam de Werministre Stephano capellano. Percipiet vero dictus Stephanus capellanus omnes obventiones altaris, scilicet omnes oblationes et omnia legata; percipiet etiam decimas lini, lanæ, agnorum et casei, et omnes alias decimas, exceptis decimis bladi et feni et molendinorum. Habebit etiam domos cum curtilagio et praticulis ad easdem spectantibus, quæ jacent juxta domum Roberti pelliparii in parte occidentali. Dictus vero capellanus deserviet ecclesiæ de Werministre bene et honeste, cum capellano suo honesto et clerico honesto, et acquietabit omnia episcopalia et procurationem archidiaconi, et reddet personæ de Werministre singulis annis unum pondus casei vel x. solidos ad festum S. Petri ad Vincula. Et ut hæc mea donatio rata sit et stabilis huic scripto sigillum meum apposui.

His testibus : magistro Ada, persona de Gadesdene; magistro Roberto de Stok ; Roberto, vicario de Lack[oc]; Roberto, capellano de Rysendone; Thoma, persona de Corsleya; Waltero, vicario de Uptone; Henrico, marescallo de Bocleye; Willelmo fil. Henrici de Werministre; Willelmo Taillur ; et multis aliis.

[1] Son of William Longespée, earl of Salisbury. His name is omitted in Mr. Jones's list of canons in his *Fasti*. He was buried in the abbey of Lacock which was founded by his mother Ela, but the date of his death is not known. His younger brother Nicholas was treasurer of the cathedral from 1278, and became bishop in 1292. In 1255 he was rector of Gaddesden, and presented Simon de Hertford to the vicarage. (Clutterbuck's *Hist. of Hertfordshire*, ii. 379.)

CCLXIX.

1252. — *Transcriptum ordinationis Willelmi episcopi inter ecclesiam beatæ Mariæ de Merleberge et ecclesiam de Preschut.*

Lib. Evid. C. 4.

Decree respecting tithes of the New-land at Marlborough, claimed by the rector of Preshute and the vicar of St. Mary's, Marlborough, respectively.

Omnibus Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Willelmus [de Eboraco], divina permissione Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino sempiternam :—

Noveritis quod cum inter magistrum Rogerum de la Grene, rectorem ecclesiæ de Preschut, et dominum Robertum vicarium beatæ Mariæ de Merleberge, super decimis majoribus et minoribus medietatis novæ terræ de Merleberge ac jure parochiali totius ipsius novæ terræ, in quarum possessione ecclesia beatæ Mariæ extiterat, orta esset, auctoritate domini papæ coram judicibus delegatis, materia quæstionis, dicto magistro Rogero ipsa ad ecclesiam suam de jure communi spectare debere affirmante, præfato vero Roberto rationibus quibusdam in contrarium asserente, tandem dicti magistri Rogerus et Robertus, vicarii, nomine suo et successorum suorum, de consensu et voluntate expressa domini R[oberti de Hertford], decani Sarum, se, una cum dicto domino R. decano, pro se et successoribus suis pene et absolute super his nostræ ordinationi ac voluntate spontanea submiserunt. Nos vero, super his diu deliberatione habita ac tractata, jus commune pro ecclesia de Preschut faciens considerantes, paupertati nihilominus ac oneri vicariæ beatæ Mariæ, prout officio nostro pastorali incumbit, prospicere cupientes, cum dicta nova terra ad ecclesiam de Preschut spectasset ab antiquo, de jure communi, de consensu capituli nostri sic ordinamus ;—scilicet, ut omnes decimæ majores et minores cum toto jure parochiali totius præfatæ novæ terræ in quarum possessione ecclesia beatæ Mariæ extiterat, futuris temporibus ad jus et ad proprietatem ecclesiæ de Preschut pertineant et jus ipsius ecclesiæ perpetuis temporibus censeantur ; ita quod omnes parochiani in ipsa nova terra manentes seu mansuri ad ecclesiam de Preschut jure parochiali de cætero accedentes divinum ibidem audiant officium, et ecclesiastica percipiant sacramenta, decimas et oblationes et alia quæ ecclesiis matricibus debentur exsolventes eidem. Et quod dictus magister Rogerus et sui successores quadraginta solidos annuos domino Roberto, vicario, dum vixerit et in eadem ecclesia vicarius extiterit, ad quatuor anni terminos exsolvant, videlicet in festo Nativitatis Domini, anno Domini M. CC. LII°, decem solidos, in Pascha sequenti decem solidos, in festo S. Johannis Baptistæ decem solidos, in festo S. Michaelis decem solidos ; ita, scilicet, quod eodem Roberto

cedente vel decedente rectores ecclesiæ de Preschut a dicta solutione quadraginta solidorum in perpetuum liberentur; hoc tamen salvo, quod viginti solidi quos ecclesia beatæ Mariæ solvere solet, etiam solvet usque ad decessum vel recessum ipsius Roberti, decano Sarum per manus vicarii ejusdem ad sustentationem unius cerei in choro Sarum ardentis, post decessum vel recessum ipsius Roberti, a magistro R. de la Grene, rectore ecclesiæ de Preschut, et ejus successoribus in eadem ecclesia in posterum instituendis, decano Sarum qui pro tempore fuerit ad sustentationem præfati cerei, ad præscriptos terminos, perpetuis temporibus exsolvantur; et dicta ecclesia beatæ Mariæ a præstatione præfatorum viginti solidorum post decessum vel recessum dicti Roberti perpetuo liberetur. Et ut hæc nostra ordinatio robur obtineat perpetuæ firmitatis, volumus et ordinando statuimus, de voluntate et consensu dictorum R. decani et capituli Sarum, magistri Rogeri de la Grene, rectoris ecclesiæ de Preschut, [et] Roberti, vicarii ecclesiæ beatæ Mariæ de Merleberge, pro se et successoribus eorundem, ut si aliquis eorum vel successorum suorum contra hanc ordinationem nostram in aliquo contravenire attemptaverit, per nos vel successores nostros per censuram ecclesiasticam sine strepitu judiciali ad ipsius ordinationis observationem in omnibus et per omnia compelli valeat et arceri. 1252.

Et in horum omnium testimonium sigillum nostrum, una cum sigillis dominorum R. decani et capituli Sarum, et magistri Rogeri de la Grene, et Roberti vicarii, huic nostræ ordinationi est appensum.

CCLXX.

[*De capella S. Martini apud Preshut.*] 1254. July 31.

Lib. Evid. C. 589.

Voluntary endowment of the chapel of St. Martin at Preshute by the inhabitants of the Newland at Marlborough.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsentes literæ pervenerint, Willelmus Heued, Willelmus Delbogh, Walterus Jop, Robertus Godiheld, Gilibertus de Malmysbure, sutor, Johannes Walkelin, Alicia relicta quondam Levenath, Nicholaus pistor, necnon universi et singuli homines in nova terra de Marleberga messuagia et mansiones tenentes et habentes, salutem in Domino sempiternam:—

Noverit universitas vestra nos, Dei intuitu, et pro nostrarum salute animarum, et præcipue ad honorem confessoris gloriosi beati Martini in cujus nomine quandam capellam ereximus, pro nobis et hæredibus nostris unanimi voluntate firmiter constituisse, et præsentis scripturæ testimonio nos obligasse, quod futuris et

1254. July 31. perpetuis temporibus ad sustentationem unius capellani qui in dicta capella nobis et hæredibus nostris divina celebrabit, voluntate et consensu expresso rectoris ecclesiæ de Proshut super hoc introvenientibus et prius requisitis, dabimus et ad quatuor anni terminos per manus dicti rectoris quadraginta solidos sine omni contradictione persolvemus; scilicet, ad festum S. Michaelis decem solidos, ad Natale Domini decem solidos, ad Pascha decem solidos, et ad festum S. Johannis Baptistæ decem solidos: subjicientes etiam nos et hæredes nostros jurisdictioni et coercioni domini Sarum episcopi qui pro tempore fuerit, quatenus liceret ei ad prædictorum observationem de plano et absque strepitu judiciali, quotiens opus fuerit, nos et hæredes nostros per omne genus censuræ ecclesiasticæ coercere. Et ut hæc nostra donatio et concessio pro nobis et hæredibus nostris perpetuæ firmitatis robur obtineat, una cum signo patris venerabilis domini Willelmi, Dei gratia Sarum episcopi, nostro sigillo communi præsens scriptum confirmavimus.

Actum die Veneris proxima ante festum S. Petri ad Vincula, anno gratiæ M. CC. LIV.

CCLXXI.

1254. Sept. 25. *De luminariis in ecclesia Sarum per Willelmum episcopum ordinatis.*

Lib. Evid. C. 399.

Provision by bishop William for doubling the lights throughout the cathedral church of Sarum.

Universis Christi fidelibus præsentes literas visuris vel audituris Willelmus, miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in plenitudine caritatis:—

Inter cætera quæ cordi nobis inerant et nostræ sollicitudini incumbebant, olim dolenter perpendimus ecclesiam nostram cathedralem Sarum circa luminarium administrationem defectum habere, eo quod prout talem ecclesiam deceret circa majus altare et alibi in ecclesia non ministrabatur luminarium portio nostræ conveniens voluntati, neque cereorum numerus nobis gratus. Cui quidem defectui compassionis animum inclinantes, de nostro proprio, ad honorem et laudem Dei, et sanctæ Mariæ Virginis et omnium sanctorum, pro remissione peccatorum nostrorum, dictum defectum supplere et cereorum numerum augere providimus et disposuimus in hunc modum; videlicet, quod nos cum domino Roberto, thesaurario, super statu thesaurariæ et consuetudine ipsius tractantes, per communem nostrum et dicti thesaurarii consensum providimus, et capituli nostri accedente assensu, quod si ducentas libras ceræ impenderemus thesaurariæ nostræ administratio luminis

in singulis posset ministeriis duplicari. Propter quod providimus de dicti thesaurarii et nostri capituli assensu quod dominus R. thesaurarius Sarum, qui se et thesaurariam Sarum de nostro et capituli nostri consensu obligavit, et ipsius successores in dicta thesauraria futuris temporibus præficiendi, suis sumptibus et expensis dicti luminaris administrationem et cereorum portionem tam circa majus altare quam alibi duplicare tenentur, ut singulis diebus ferialibus profestis, necnon et duplicibus, tantum impendere et administrare debent, ultra illam duntaxat portionem quam secundum consuetudinem ecclesiæ ante præsentem ordinationem thesaurarii impendebant, quantum primitus ministrabant, ut per hanc nostram ordinationem perpetuis temporibus duraturam sine diminutione in singulis ministeriis luminarium quantitas duplicetur. Nos quidem credentes per æstimationem de consensu thesaurarii et capituli factam per prædictas ducentas libras ceræ dictum augmentum posse suppleri, ducentas ceræ libras de nostra warderoba singulis annis in festo S. Michaelis in dicta thesauraria promittimus assignare, quousque per nos in loco certo tantum annui redditus providerimus ut de ipso redditu dictæ ceræ portio valeat provenire: nihilominus tamen per prædictas ducentas libras dictus thesaurarius dictam duplicationem supplebit. Et si nos aut successores nostri dictum luminare augmentare voluerint, tam antiqua consuetudine antiqui luminis quam nostro duplicato augmento in suo robore duraturis, subsequens nostra et successorum nostrorum circa luminarium augmentationem devotio augeatur, [sed ?] per hoc prioris consuetudinis et nostræ institutionis liberalis collatio nullatenus minoretur. Quod si in ceræ assignatione cessatum fuerit et in redditus provisione per nos aut successores nostros, quos de consensu capituli nostri ad assignationem dictæ ceræ in dicta thesauraria a termino constituto [volumus obligari], nisi per nos in vita nostra provisio dicti redditus compleatur, volumus quod dicta thesauraria ad dictum supplementum nullatenus teneatur.[1] In hujus rei fidem huic scripto cyrographato sigillum nostrum, domini Roberti, decani et capituli Sarum, et domini Roberti, thesaurarii ejusdem, sunt appensa. 1254. Sept. 25.

Hujus rei sunt testes, dominus Robertus [de Hertford] decanus Sarum; magister Radulfus de Hegham, cancellarius; magister G. de Bingham, archidiaconus Dorcestre; magister Nicholaus [de Selby] archidiaconus Wiltes; domini N[icho-

[1] The text in the MS. is confused. The words inserted within brackets seem to be required, while the word "obligari" is wrongly written before "quod dicta."

1254. Sept. 25. laus de Laking] sub-decanus, W. de la Wile, succentor; magistri Radulfus de Eboraco, Rogerus de la Grene; domini Herbertus de Bedewinde, Thomas de la Wile, Robertus de Beauuer, Robertus Foliot, canonici Sarum.

Datum apud Sarum, die Veneris proxima ante festum S. Michaelis, anno Domini M. CC. LIV°.

CCLXXII.

1255. Dec. 30.

Ordinatio vicariæ ecclesiæ de Purestok.

Lib. Evid. C. 459.

Regulation of the endowment of the vicarage of Powerstock.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris R[obertus de Hertford] decanus et capitulum Sarum salutem æternam in Domino:—

Noveritis nos divinæ caritatis intuitu dedisse et concessisse domino Rogero de Mera, capellano, vicariam ecclesiæ nostræ de Porstok, quæ taxata est hoc modo;—videlicet, quod dictus Rogerus capellanus percipiet quæcunque pertinent ad dictam ecclesiam cum capellis suis, quocunque modo censeantur, præter decimas garbarum et feni, et præter terram et tenentes et eorum redditus, et fenum de proprio prato, et domos ad dictam ecclesiam spectantia (*sic*). Percipiet vero dictus vicarius decimas lini et canabi ubicunque crescant, et decimas molendinorum dictæ parochiæ, et mortuarium, et decimam feni de Ullecumbe. Ita tamen quod dictus vicarius sustinebit omnia onera ordinaria et extraordinaria dictam vicariam suam contingentia, et solvet unam marcam argenti abbati et conventui de Cerne pro capella de Middletone, nomine cujusdam compositionis initæ inter dictos abbatem et conventum ex una parte et decanum et capitulum Sarum ex altera super quibusdam decimis infra limites dictæ capellæ sitis. Sustinebit etiam dictus vicarius omnia onera prædictæ ecclesiæ cum suis capellis dictos decanum et capitulum contingentia, in coopertura cancelli, in libris, vestimentis, et aliis necessariis ad divinum cultum pertinentibus. Concessimus autem dicto vicario illam aream ad inhabitandum quæ jacet inter horreum nostrum in dicta villa de Porstok et semitam quæ est juxta domum Hervici Juvenis, cujus longitudo extendit a vico versus orientem usque ad croftum nostrum. Et ut hæc nostra donatio et concessio perpetuæ firmitatis robur obtineat, præsenti scripto sigillum autenticum duximus apponendum.

Datum apud Sarum per manum magistri Radulfi [Hecham] cancellarii nostri in crastino beati Thomæ martyris, anno

Domini M. CC. quinquagesimo quinto. Et sciendum quod dictus vicarius et successores sui respondebunt pro prædictis decano et capitulo archidiacono loci de procuratione dictam ecclesiam contingente. 1255. Dec. 30.

CCLXXIII.

Obligatio de quinque marcis in quibus tenetur abbatissa Wiltonensis [pro obitu Roberti Hertford decani Sarum]. 1256 March 30.

Lib. Evid. C. 472, 495.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris Matildis de la Mare, Dei gratia abbatissa de Wiltone, et ejusdem loci conventus salutem in Domino:— Wilton abbey engages to pay five marks annually for the obit of dean Robert de Hertford.

Cum dominus Robertus de Hertford,[1] decanus ecclesiæ Sarum, zelo devotionis accensus nos sæpius interpellando devotissime nobis supplicaverit quod de bonis monasterii nostri concederemus eidem in perpetuum in præfata ecclesia Sarum pro anima sua et animabus benefactorum suorum et omnium fidelium defunctorem, sine læsione vel jactura ecclesiæ nostræ; communicato consilio capituli nostri et virorum prudentum, pium ejus affectum attendentes, unanimi consensu concessimus eidem quod in perpetuum solvemus illi, quam diu vixerit, et assignatis suis post mortem suam in dicta ecclesia Sarum, videlicet subdecano vel succentori, vel communario Sarum, qui pro tempore fuerint, quinque marcas annuatim ad sustentationem dicti servitii ad duos anni terminos, scilicet, ad Pascha duas marcas et dimidiam, et ad festum S. Michaelis proximo sequens duas marcas et dimidiam, sine difficultate aut dilatione aliqua, dictis terminis et loco et personis solvendas. Et ne nos vel successores nostræ, seu monasterium nostrum, ex hac concessione aliquam in posterum sentiamus læsionem vel jacturam, dictus dominus Robertus decanus solvit nobis in capitulo nostro centum marcas in perpetuam utilitatem monasterii nostri per dispositionem nostram convertendas. Et si, quod absit, a solutione dictæ pecuniæ ut prædictum est terminis statutis defecerimus, subjecimus nos et successores nostras in perpetuum jurisdictioni et coercioni decani, cancellarii, et subdecani Sarum, vel alicujus eorum qui pro tempore fuerint vel fuerit, ut ipsi vel unus eorum nos per censuram ecclesiasticam vel quocunque alio modo sibi melius

[1] He died 9 Feb. 125$\frac{7}{8}$, after having held the office of dean for twenty years.

1256. March 30. viderint vel viderit expedire, sine strepitu judiciali, ad solutionem prædictam, una cum expensis ob hoc factis, si necesse fuerit, compellant vel compellat; renunciantes omnibus impetratis et impetrandis quæ nobis possint prodesse et dicto decano vel suis assignatis sive assignato in posterum obesse, et omni juris remedio. Ut hæc autem nostra concessio perpetuæ firmitatis robur obtineat eidem sigilla nostra autentica duximus apponenda. Datum apud Wyltone, quinta feria post Annunciationem Dominicam anno gratiæ M.CC. quinquagesimo sexto.

His testibus: Nicholao de Lakinges, subdecano; Waltero de la Wile, succentore Sarum; magistro Willelmo de Ludintone, ejusdem loci canonico; Johanne de Ambresberi, Michaele de Lutlingtone, et Elia de Stoctone, vicariis Sarum; et multis aliis tam canonicis quam vicariis ecclesiæ Sarum.

CCLXXIV.

1256. April 5.

[Ordinatio de prædictis quinque marcis.]

Lib. Evid. C. 473.

Ordinance by dean Robert de Hertford for the celebration of his obit.

Noverint omnes præsens scriptum visuri vel audituri quod ego Robertus de Hertford, decanus Sarum, in caritate et prosperitate vitæ meæ constitutus, de quinque marcis, quas mihi debent abbatissa et conventus de Wiltone annuatim et in perpetuum, sicut patet in carta illarum obligatoria inter me et illas super hoc confecta et publicata, sic ordinavi;—videlicet, quod post mortem meam communarius Sarum qui pro tempore fuerit recipiet dictas quinque marcas ad duos anni terminos, videlicet ad Pascha et ad festum S. Michaelis, qui duo termini continentur in carta prænominata, et illas distribuet de voluntate decani et subdecani Sarum qui pro tempore fuerint in modo subscripto; videlicet, quod aliquis vicarius Sarum, capellanus, honestæ conversationis et approbatæ fidelitatis, percipiet annuatim xl. solidos ad celebrandum annuale pro anima mea et omnium benefactorum meorum et omnium canonicorum Sarum et omnium fidelium defunctorum, in missa, et commendatione, et *Placebo* et *Dirige*. Et ego per Dei gratiam providebo ante mortem de primo sacerdote qui dictum annuale celebrabit. Decanus autem et subdecanus Sarum, qui pro tempore fuerint, providebunt de aliis capellanis, vicariis scilicet Sarum, successive et in perpetuum, qui omnes jurabunt quod integre et fideliter annuale commissum in forma prædicta in suo tempore celebrabunt. Lego autem marcam communæ Sarum et canonicis residenti-

bus in perpetuum annuatim recipiendam, ut ipsi memoriam habeant de me post mortem meam in orationibus et suffragiis suis et aliis beneficiis. De quinta autem marca sic ordino, quod in die obitus mei annuatim in perpetuum succedendo recipiet quilibet canonicus Sarum qui servitio interfuerit tres denarios, et quilibet vicarius Sarum unum denarium, et quilibet altarista unum obolum, pueri autem chori sex denarios; residui autem denarii distribuentur Fratribus Minoribus Sarum et Fratribus Prædicatoribus de Wiltone, pro æquali portione dividendi prout se volunt [valent?] extendere.

1256. April 5.

Datum Sarum in crastino S. Ambrosii, episcopi et confessoris, anno Domini M. CC. LVI.[1]

CCLXXV.

[*De decem marcis concessis per priorem de Brommore pro sustentatione capellani celebrantis pro anima Willelmi quondam episcopi.*] [1256.]

Lib. Evid. B. 385; C. 397. Reg. Rubr. 385.

Omnibus hoc scriptum visuris vel audituris, Simon, prior de Brommore, salutem in Domino:—

Provision by the priory of Breamore of a chaplain to celebrate for the soul of bishop William.

Noverit universitas vestra quod nos pro nobis et successoribus nostris in perpetuum concessimus, et præsenti scripto nostro confirmavimus, decano Sarum qui pro tempore fuerit et ejusdem loci capitulo singulis annis in perpetuum decem marcas annuas eisdem apud Sarum solvendas; scilicet, infra octabas beati Michaelis quinque marcas, infra octabas Paschæ quinque marcas, ad sustentationem cujusdam capellani qui in ecclesia cathedrali

[1] About a quarter of a century afterwards the abbess of Wilton began to neglect the carrying out of this covenant, when the 100 marks given by dean Hertford had been, in principal, nearly repaid. On the morrow of St. Luke, 1281, the dean, subdean, and succentor of Sarum write to J. Giffard, the abbess, reminding her that three years' payment is due, and threatening proceedings if it be not forthcoming within eight days (Reg. C. 496). Again, on Dec. 18, 1285, the dean and chancellor write, peremptorily demanding arrears of 13 marks, for which they had previously made personal application (*ib.* 543). But in vain. And so, once more, the dean, on Nov. 8, 1287, when the arrears have mounted to 23 marks, writes to the abbess J., the prioress, the cellaress, and the sacrist, threatening the penalty of greater excommunication if satisfaction be not instantly made (*ib.* 545).

[1256.] Sarum pro anima bonæ memoriæ Willelmi quondam Sarum episcopi[1] divina in perpetuum celebrabit; necnon ad sustentationem luminaris quod idem episcopus in eadem ecclesia statuit inveniri. Volumus insuper et pro nobis et successoribus nostris concedimus quod prædicti decanus et capitulum si in solutione prædicta, quod absit, defecerimus, licite et absque contradictione nostra vel nostrorum, possint ingredi omnes terras, redditus, tenementa et possessiones nostras, quocunque nomine censeantur, infra diocesim Sarum, et ea in manu sua retinere, non obstante aliqua impetratione super hoc facta vel facienda, donec eisdem tam de dicta pecunia quam de damnis quæ ob defectum solutionis sustinuerint plenius fuerit satisfactum. Volumus etiam et concedimus pro nobis et successoribus nostris quod episcopus Sarum qui pro tempore fuerit, cujus jurisdictioni nos supposuimus in hac parte ad prædictam solutionem una cum damnis fideliter faciendam, nos et successores nostros secundum quod eisdem decano et capitulo magis videret[ur] expedire per censuram ecclesiasticam absque aliquo strepitu judiciali possit compellere. Concessimus etiam eisdem decano et capitulo quod nos et successores nostri singulis annis in perpetuum obitum ipsius episcopi in ecclesia nostra de Brommora solemniter celebrari faciemus. Et præterea concessimus quod ad voluntatem ipsorum decani et capituli per summonitionem veniemus in curiam domini regis, et ibidem omnia prædicta secundum quod melius et securius eis de prædictis provideri poterit ad custum nostrum finali concordia terminabimus. Pro hac autem concessione et confirmatione prædicti decanus et capitulum ad emendationem domus nostræ dederunt nobis præ manibus duodecies viginti marcas de pecunia prædicti episcopi, quam in testamento suo ad prædicta sustinenda eisdem decano et capitulo assignavit. Ad hæc autem omnia fideliter facienda, in forma prædicta observanda, nos pro nobis et successoribus nostris, tactis sacrosanctis evangeliis, juravimus, et ad majorem securitatem huic scripto sigillum capituli nostri apposuimus.

His testibus: domino Ægidio, Dei gratia Sarum episcopo; R[adulfo Hecham] cancellario Sarum; R[oberto de Carevill]e thesaurario; N[icholao de Laking] subdecano; W[altero de la Wil]e succentore; N[icholao de Selby] archidiacono Wiltesyre; magistro Radulfo de Eboraco, magistro W. de Ludintone,[2] Thoma de la Wile, domino Martino de Litilbyre, Johanne de Holteby, Rogero de la Grene, canonicis Sarum; et aliis.

[1] He died 31 Jan. 125$\frac{5}{6}$.

[2] "Lavintone," C.

CCLXXVI.

[*Indulgentia concessa visitantibus ecclesiam Sarum in die Assumptionis beatæ Virginis et aliis ejusdem festivitatibus.*] 1258. May 21.

Reg. Rubr. 120.

[Printed in Hatcher and Benson's *Hist. of Salisb.*, 734.]

Indulgence granted to persons visiting the cathedral on the feasts of the B. Virgin.

Alexander episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis decano et capitulo Sarisberiensi salutem et apostolicam benedictionem :—

Licet is, cujus munere venit ut sibi fidelibus suis digne et laudabiliter serviatur, de abundantia pietatis suæ, quæ merita supplicum excedit et vota, bene servientibus multo majora retribuat quam valeant promereri, nihilominus tamen, desiderantes Domino populum acceptabilem reddere, Christi fideles ad complacendum ei quasi quibusdam illectivis muneribus, indulgentiis scilicet et remissionibus, invitamus, ut exinde reddantur divinæ gratiæ aptiores. Cupientes igitur ut ecclesia vestra, quæ in honore beatæ Mariæ Virginis de novo constructa esse dicitur, congruis honoribus frequentetur, omnibus vere pœnitentibus et confessis qui ecclesiam ipsam in Assumptionis ipsius Virginis [die] venerabiliter visitaverint, centum, accedentibus vero illuc in Purificationis et Nativitatis Virginis ejusdem festis, quadraginta, dies de injunctis sibi pœnitentiis, de Omnipotentis Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus auctoritate confisi, misericorditer relaxamus.

Dat. Viterbii, xi. kal. Junii, pontificatus nostri anno quarto.

CCLXVII.

De advocatione ecclesiæ de Wermenistre. [*c.* 1257 ?]

Lib. Evid. B. 194; C. 232. Reg. Rubr. 194.

Gift of the advowson of the church of Warminster with glebe-land by William Mauduit, to the dean and chapter of Sarum.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quorum notitiam hoc præsens scriptum pervenerit Willelmus Mauduth, dominus de Wermenistre, salutem in Domino æternam:—

Noverit universitas vestra me pro salute animæ meæ, Evæ Mauduth uxoris mea, et pro salute animarum patris mei et matris meæ, et omnium antecessorum meorum, dedisse, concessisse, et hoc præsenti scripto confirmasse, Deo et beatæ Mariæ et decano et capitulo Novarum Sarum in liberam puram et perpetuam elemosinam quatuor acras terræ de dominico meo in campo de Wermenistre super montes; scilicet, duas acras terræ in cultura forinseca versus boream, quarum [unum] caput extendit se super Fernbereghe in longum viæ versus Brattone ex parte boriali, et aliud caput versus austrum ex parte occidentali ejusdem viæ, et in campo occidentali quando Cheden-

[c. 1257 ?] hanger excolitur; et alias duas acras terræ in cultura forinseca versus boream, juxta viam prænominatam versus Bratthonam in campo boriali, quando Ashulle excolitur; simul cum advocatione ecclesiæ de Wermeinistre cum omnibus pertinentiis suis et libertatibus suis: habendas et tenendas in liberam puram et perpetuam elemosinam, ut prædictum est, sine aliquo retenemento ad me et hæredes meos in perpetuum. Et ego et hæredes mei warantizabimus, acquietabimus, et defendemus prædictis decano et capitulo prædictam terram et prædictam advocationem cum omnibus pertinentiis et libertatibus suis contra omnes homines in perpetuum, ut prædictum est. Et ut hæc donatio mea, concessio, et præsentis scripti confirmatio perpetuæ firmitatis robur obtineant, hoc præsens scriptum decano et capitulo Sarum confeci, illudque sigillo meo pro me et hæredibus meis consignavi.

His testibus: magistro Radulfo de Heyham, cancellario Sarum; N[icholao de Laking], sub-decano Sarum; W[altero de la Wile], succentore Sarum; magistro Radulfo de Eboraco, Willelmo de Ludintone, canonicis Sarum; dominis Johanne de Werminstre,[1] vice-comite Wyltesyre; Radulfo de Auger, Godefrido de Scudemore, Nicholao de Lusteshulle, Johanne Mauduth, militibus; Waltero Bernard; Randulfo filio Randulfi de Mere; et multis aliis.

CCLXXVIII.

De vicaria de Werministre.

Lib. Evid. C. 463.

1259. April 18.

Assignment of the patronage of the vicarage of Warminster to the bishop of Salisbury.

Omnibus Christi fidelibus præsentes literas inspecturis vel audituris, R[obertus de Wykehampton] decanus et capitulum Sarum, salutem in Domino sempiternam:—

Noverit universitas vestra quod nos volumus et concedimus pro nobis et successoribus nostris quod venerabilis pater noster dominus Ægidius, Dei gratia Sarum episcopus, et successores

[1] "Johanne de Verhoun," Reg. Rubr.; "Verhunn," B. John de Vernoun was sheriff of Wilts from 1255 to 1258, and in 1260-1. Of the succeeding signatories, Ralph de Aungers was sheriff in 1264-5, Godfrey de Scudamore in 1259-60, and Nich. de Lusteshelle in 1246-8. The grantor appears to be the William lord Mauduit, afterwards earl of Warwick in right of his mother Alice de Newburgh, who died 8 Jan. 126[7]; since that William died s.p., and no mention is made by the above grantor of any children as his heirs. His wife, however, is said in the pedigrees to have been *Alice* (not, as above, Eva), daughter of Gilbert de Segrave. His father William lord Mauduit died in 1256.

sui, vicariam ecclesiæ nostræ de Werministre, quotienscunque ipsam vicariam vacare contigerit, absque contradictione seu requisitione nostri vel successorum nostrorum libere possint conferre in perpetuum. Ita tamen quod taxatio dictæ vicariæ prius habita perpetuam obtineat firmitatem, et nullo modo in præjudicium nostri recipiat incrementum. In cujus rei testimonium præsentibus literis sigillum nostrum commune duximus apponendum. 1259. Apr. 18.

Datum Sarum in capitulo nostro, die Veneris in septimana Paschæ, anno gratiæ M. CC. LIX°.

CCLXXIX.

Appropriatio ecclesiæ de Werministre [in usus communæ ecclesiæ Sarum]. 1259. May 5.

Lib. Evid. B. 392; C. 408. Reg. Rubr. 392.

Ægidius, Dei patientia Sarum ecclesiæ minister humilis, dilectis in Christo filiis, Roberto decano et capitulo Sarum, salutem, gratiam, et benedictionem:— Appropriation of the rectoriai tithes of Warminster to the common fund of the cathedral.

Supplicationem vestram recepimus quod cum facultates communæ ecclesiæ nostræ Sarum adeo sunt tenues et exiles quod non sufficiunt ad ipsius onera pro duabus partibus anni supportanda, vobis super hoc dignaremur paternaliter subvenire. Nos igitur, defectus communæ, non ut vellemus sed ut valemus, supplere quomodo libet cupientes, circumspectione, deliberatione, ac discretorum et Deum timentium consilio, præhabitis, super hoc tractavimus diligenter. Unde dilectis filiis Nicholao de Laking, ecclesiæ de Weremenistre rectore ac defensore, loci archidiacono, et aliis quos ipsum negotium contingit sufficienter requisitis, an aliquid vellent proponere vel objicere quare de fructibus et proventibus ipsius ecclesiæ de Wermenistre in qua jus patronatus obtinemus tantæ necessitati communæ subvenire minime deberemus, ipsisque nihil in hac parte objicientibus, nos, de ipsorum voluntate et consensu expresso, vobis, et per vos successoribus vestris, intuitu caritatis concedimus ut omnes fructus et proventus prædictæ ecclesiæ de Wermenistre, cum proxime quocunque modo vacaverit, in proprios usus præfatæ communæ cedant temporibus perpetuis et futuris; salva competenti vicaria in ecclesia memorata. Ita quod vicarius ipsius ecclesiæ qui pro tempore fuerit omnia onera ordinaria in solidum, extraordinaria vero pro rata suæ portionis, agnoscat: cujus quidem vicariæ collationem nobis et successoribus nostris reservamus. Ordinantes nihilominus et statuentes quod anniversarium bonæ memoriæ

1259. May 5. Willelmi prædecessoris nostri de cætero, necnon et nostrum post obitum nostrum, annuatim in dicta ecclesia nostra Sarum celebrentur in perpetuum, in divinis obsequiis, elemosinis, et aliis piis operibus, per omnia sicut anniversarium bonæ memoriæ Herberti prædecessoris nostri in eadem ecclesia debet et consuevit celebrari. Et quod prædicta communa omnia onera quæ ad prædicta præfati Willelmi episcopi prædecessoris nostri et nostrum anniversaria prædicto modo faciendа incumbent de fructibus sæpe nominatæ ecclesiæ de Wermenistre vobis concessis in perpetuum sustineat et agnoscat, juxta instrumenti vestri sigillo vestro communi assignati tenorem subscriptum :—

" Universis præsentes literas inspecturis vel audituris Robertus decanus et capitulum Sarum salutem in Domino sempiternam. Mos est sacratissimus et pietas ecclesiarum ut [iis] qui locis religiosis et sanctis collegiis aliqua conferunt beneficia temporalia beneficia sibi grata vicissitudine rependantur. Cum igitur venerabilis pater ac dominus noster Ægidius Dei gratia Sarum episcopus et bonæ memoriæ Willelmus de Eboraco prædecessor ejus in augmentum communæ ecclesiæ nostræ multa nobis contulerunt beneficia, communiter et concorditer volumus et concedimus pro nobis et successoribus nostris quod præfati Willelmi de cætero necnon et ipsius domini Egidii post obitum ejus anniversarium in ecclesia nostra celebretur in perpetuum, in divinis obsequiis, elemosinis, ac aliis piis operibus, per omnia sicut anniversarium bonæ memoriæ Herberti ecclesiæ nostræ episcopi statutum et consuetum est celebrari. Nos vero pro nobis et successoribus nostris onera quæ ad anniversarium prædictorum Willelmi et Egidii prædicto modo faciendum incumbent, de fructibus ecclesiæ de Wermenistre, quos, salva vicaria competenti, præfatus dominus noster Ægidius in proprios usus communæ nostræ, caritatis intuitu, concessit et assignavit, agnoscere promittimus et in perpetuum sustinere. Cujus quidem vicariæ collationem de voluntate nostra spontanea pura et absoluta et nostro unanimi consensu proprio expresso sibi et successoribus suis reservavit. In cujus rei testimonium præsens scriptum sigillo nostro communi duximus muniendum. Datum in capitulo nostro Sarum iii. nonas Maii, anno Domini M. CC. LIX°."

Ad quorum omnium et singulorum firmitatem perpetuam præsens scriptum, cui sigillum vestrum commune ad majorem securitatem est appensum, sigilli nostri munimine duximus roborandum. Datum Sarum, iii. nonas Maii, pontificatus nostri anno tertio.

CCLXXX.

Carta de sex marcis solvendis per priorem et conventum de Bromore pro obitu Nicholai de Eboraco. c. 1260.

Lib. Evid. C. 600.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris Simon prior de Bromore, et ejusdem loci conventus, salutem in Domino:— Provision by the priory of Breamore for the obit of Nicholas of York, canon of Sarum.

Cum bonæ memoriæ magister Nicholas de Eboraco, dictus *li Engingnur*, canonicus Sarum, ad ejus anniversarium in ecclesia Sarum perpetuo celebrandum legasset centum marcas argenti, et ipsius executores ad sustentandum onus prædicti anniversarium prædictam pecuniam nobis assignaverunt, quam in utilitatem monasterii profitemur esse conversam; nos, affectantes dictum anniversarium secundum voluntatem dicti defuncti in perpetuum ea qua decet solemnitate celebrari, concedimus pro nobis et successoribus nostris in perpetuum, et præsenti scripto nostro confirmamus, decano Sarum qui pro tempore fuerit et ejusdem loci capitulo singulis annis in perpetuum sex marcas annuas eisdem apud Sarum solvendas, videlicet, ad festum S. Johannis Baptistæ tres marcas, et ad Navitatem Dominis tres marcas, de decimis et terris quas habemus in villa de Ebelesburnewake, ad faciendum obitum dicti magistri in ecclesia Sarum in perpetuum. Volumus etiam et concedimus pro nobis et successoribus quod prædicti decanus et capitulum vel eorum procurator si in solutione prædicta, quod absit, defecerimus, licite et absque contradictione nostri vel successorum nostrorum, seu quorumcunque nostrorum, possint ingredi possessionem dictarum decimarum et terrarum de Ebelesburnewake cum omnibus pertinentiis suis, et omnium bonorum nostrorum ibidem existentium, et omnium terrarum nostrarum, reddituum, tenementorum et possessionum, quocunque nomine censeantur, infra diocesim Sarum, et ea in manu sua retinere, non obstante aliqua impetratione super hæc facta vel facienda, donec eisdem tam de prædicta pecunia quam de damnis quæ ob defectum dictæ solutionis sustinuerint plenius fuerit satisfactum. Volumus insuper et concedimus pro nobis et successoribus nostris, quod episcopus Sarum vel ejus officialis, seu officialis qui sede vacante jurisdictionem episcopalem exercebit ibidem, sive archidiaconus Sarum vel ejus officialis qui pro tempore fuerint, vel eorum aliquis quem prædicti decanus et capitulum duxerint eligendum, quorum jurisdictioni et coercioni nos et omnia bona nostra supradicta sponte et absolute supponimus in hac parte, possint nos per quodcunque genus censuræ ecclesiasticæ compellere sine strepitu judiciali ad solutionem dictæ pecuniæ

c. 1260. integerrime faciendam, una cum damnis et interesse eorundem et expensis circa perquisitionem ejusdem pecuniæ factis; super quibus omnibus et singulis volumus et concedimus quod credatur simplici assertioni procuratoris dictorum decani et capituli sine ulteriori probatione; renunciantes super præmissis omni cavillatione, exceptione, et omni juris remedio tam civilis quam canonici, quæ nobis vel successoribus possint prodesse et dictis decano et capitulo obesse in præmissis. Volumus etiam et concedimus quod dicti judices vel eorum unus de bonis nostris supradictis distrahere possint usque ad quantitatem pecuniæ supradictæ, damnorum, interesse, et expensarum, si in dicta solutione prout prædictum est facienda defecerimus. Ad hæc, si decano et capitulo major securitas et cautio videatur in hac parte necessaria, permittimus bona fide et sub debito juramenti quod omnem securitatem et cautionem quam super hoc duxerint providendum consignabimus indilate. In omnium præmissorum testimonium et fidem huic scripto sigilla nostra apposuimus.

His testibus: dominis Roberto de Wichamton, tunc decano, Radulfo de Hecham, cancellario, et Roberto de Carevill, thesaurario; et magistris Almerico de Bruges, Roberto de Strode, et domino Roberto Foliot, canonicis Sarum; et dominis Johanne Sarum, Johanne de Ambrysbiri, Roberto de Sancto Edwardo, et Waltero de eodem, vicariis Sarum; et multis aliis.

CCLXXXI.

[1261-2.] *Carta super ordinatione domus Vallis Scholarium Sarum.*

Lib. B. 404; C. 420. Reg. Rubr. 404.

Tanner MS. Bodl. Libr. 327, *fol.* 100*b*.

[Printed in Hatcher and Benson's *Hist. Salisb.*, p. 734.]

Foundation of the hospital called Scholars' Vale by bishop Giles Bridport.

In nomine domini nostri Jesu Christi, Amen. Nos Ægidius, Dei patientia Sarum episcopus, ad honorem ejusdem Domini et gloriosæ virginis Mariæ et beati Nicholai, pro salute animæ nostræ et pro animabus benefactorum nostrorum et omnium eorum pro quibus quocunque titulo vel modo sumus astricti, duximus fundare, instituere, ædificare, et construere domum in usum et proprietatem scolarium quæ *Vallis Scholarium beati Nicholai* vocabitur in perpetuum, de consensu et assensu domini Roberti decani et capituli Sarum, magistri et fratrum hospitalis beati Nicholai Sarum, in prato juxta ecclesiam cathedralem Sarum et viam regiam ante dictum hospitale, ad perpetuas receptiones, receptationem, et susten-

tationem[1] unius custodis pro tempore, duorum capellanorum, [1261-2.]
et viginti pauperum egenorum honestorum et docibilium scolarium ibidem Deo et beato Nicholao servientium, et inibi amodo viventium, in divina pagina et liberalibus artibus studentium et proficientium; quem quidem locum cum omnibus pertinentiis suis, pro nobis et successoribus nostris, dictis custodi et successoribus suis, dictis capellanis, et scolaribus successoribusque eorum per dictum custodem qui pro tempore fuerit recipiendis, damus et concedimus, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam in perpetuum duraturam; et ipsum locum cum suis ibidem pertinentiis ab omni exactione, et censu mundano et ecclesiastico, sectis curiarum et hundredorum, et sequelis quibuscunque, et ab omni seculari servitio et demanda, pro nobis et successoribus nostris in perpetuum constituimus immunem, liberum et quietum. Item, habitis [in]super deliberatione et tractatu diligenti, statuimus, constituimus, et statuendo ordinamus, quod custos prædictæ domus, capellanorum et scolarium prædictorum, post cessionem vel decessum domini Johannis de Holteby, canonici Sarum, nunc ejusdem domus custodis, de communi nominatione supradicti solius decani et capituli, et de gremio ejusdem capituli in posterum assumatur, et eorum duntaxat præficiatur approbatione, assensu, et voluntate; hoc etiam adjecto, quod si eum ex causa viderint ammovendum, causa in communi inter eos absque judiciaria solemnitate examinata et approbata, eundem ammoveant, nullo sibi contra hujus ammotionem ex appellationis beneficio remedio competituro. Et ut cautius in his prospiciatur, statuimus et ordinamus quod idem custos in administrationis susceptione paciscatur et juret se a prædicta ammotionis sententia non appellaturum. Item, statuimus, constituimus, et statuendo ordinamus, quod idem custos correctionem plenariam habeat tam in temporalibus quam in spiritualibus infra ambitum prædictæ domus et ibidem pertinentia, salva gravatis ad eundem decanum duntaxat, et non ultra, appellandi facultate. Item, statuimus, constituimus, et ordinamus, quod supradicti decanus et capitulum dictæ domus sint in perpetuum patroni, et ipsius domus patronatum cum pertinentiis habitis et habendis eisdem decano et capitulo tenore præsentium damus et confirmamus in perpetuum. Et ut supradictæ fundatio, institutio, donationes et concessiones, statuta et ordinationes, ratæ et stabiles maneant in perpetuum, tam nos quam prædicti decanus et capitulum, magister

[1] "ad perpetuas receptionem et sustentationem," Tanner MS.

[1261–2.] et fratres supradicti, præsentem scripturam ad perpetuam supradictorum memoriam et singulorum approbationem, sigillorum nostrorum impressionibus roboravimus et confirmavimus.

His testibus: magistro Radulfo de Hegham, cancellario; Radulfo de Eboraco, Rogero de la Grene, archidiacono Wyltes, Johanne de Burtone, subdecano, et domino Roberto Foliot, canonicis Sarum; dominis Radulfo Russell, vicecomite Wyltes,[1] et Martino de la Legee, militibus; Reginaldo de Wych, tunc majore Sarum; G. Chynne,[2] W. Aubyn, Rorando [*sic*] de Herleghe; Reginaldo Cersy; Willelmo Camerario; et aliis.

CCLXXXII.

1262. Dec. *Processus habitus super electione domini W. de la Wyle faciendæ in episcopum Sarum.*

Litteræ capituli missæ regi pro licentia eligendi episcopum. [Reg. C. 409, 428, 441.]

Letter from the dean and chapter to the king for license to elect.

Excellentissimo domino et patrono, H[enrico] Dei gratia etc. sui devoti R[obertus de Wykehampton] decanus et capitulum cathedralis ecclesiæ Sarum salutem, et in regiæ majestatis gubernaculo felicissimum incrementum:—

Cum divina dispositio, humano proposito velocior, bonæ memoriæ venerabilem patrem Ægidium quondam Sarum episcopum ab hac luce subtraxerit, per cujus mortem Sarum ecclesia non sine animarum periculo vacare dinoscitur, vestræ serenitati supplicamus unanimiter, precibus subjectivis, quatinus eligendi episcopum et pastorem licentiam nobis liberam et benivolam concedatis, pro qua licentia a vobis obtinenda et nobis per vestræ dominationis litteras transmittenda venerabiles fratres nostros, magistrum G[alfridum] de Meleborne[3] et Thomam de Riptone canonicos Sarum, vel ipsorum alterum quem præsentem coram vobis esse contigerit si ambo ad vestram dominationem venire nequeant, transmittimus cum nostrarum certitudine litterarum. Valeat regia sublimitas per tempora longa et bona.

[1] Sheriff in 1261–3, in which years Reg. de Wych, whose signature follows, was also mayor of Salisbury. Bishop Bridport died in Dec. 1262.

[2] "Chinnok." Reg. Rubr.

[3] In the copy of this letter at No. 441 the name of G. le Briton is substituted for Meleborne, and it appears by the king's reply that Briton was the one actually sent. But Briton's name is not found among the canons in Mr. Jones's *Fasti*. Possibly the two names designate the same individual; Geoffrey le Briton, of Melbourne [Derbyshire?].

CCLXXXIII.

Licentia regis concessa de eligendo episcopo. 1262. Dec. 23.

Lib. Evid. C. 410, 442.

The king's letter of license for election.

Henricus Dei gratia rex Angliæ, dominus Hiberniæ et dux Aquitaniæ, dilectis sibi in Christo decano et capitulo Sarum, salutem:—

Venientes ad nos magister Galfredus Brito et Thomas de Riptone, concanonici vestri, cum literis vestris patentibus, nobis humiliter ex parte vestra supplicarunt quod cum ecclesia vestra per mortem Ægidii quondam episcopi vestri pastoris præsidio sit destituta, alium vobis et eis eligendi in episcopum et pastorem licentiam concedere dignaremur. Nos igitur, precibus vestris in hac parte benigne condescendentes, licentiam illam vobis et eis duximus concedendam, rogantes quatinus talem vobis in patrem et pastorem assumatis qui Deo devotus et regimini ecclesiæ necessarius, nobisque ac regno nostro fidelis, existat. In cujus rei testimonium has literas nostras vobis mittimus patentes. Teste meipso apud Cantuariam, xxiii die Decembris, anno regni nostri XLVII.[1]

CCLXXXIV.

[*Literæ procuratoriæ.*] 1263. Jan. 17.

Lib. Evid. C. 432 and 444.

Form of proxy for the election.

Viris venerabilibus et discretis R. decano et capitulo Sarum, Thomas de Ferr[eby] salutem et debitam ac devotam in omnibus reverentiam ac obedientiam:—

Quoniam variis et inopinatis præpoditus negotiis in ecclesia cathedrali Sarum electioni per Dei gratiam faciendæ die Sancti Vincentii martiris anno Domini M° CC° LX° secundo personaliter interesse non possum, dilectos in Christo fratres et concanonicos magistrum G[ilbertum] de Byham et Radulphum de Eboraco procuratores meos sub alternatione constituo, ratum habiturus et gratum quicquid alter eorum in negotia dictæ electionis nomine meo duxerit faciendum. In cujus rei testimonium has litteras meas vobis mitto patentes. Datum apud Rowell, die Mercurii proxima [post] festum Sancti Hyllarii anno prædicto.

---

[1] The form of letters of citation follows in C., at Nos. 411 and 443, appointing the election for St. Vincent's day; dated on St. Thomas the archbishop and martyr's day (Dec. 29).

CCLXXXV.

1263. Jan. 22.

[*Forma electionis.*]

Lib. Evid. C. 446.

Election of W. de la Wyle.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Amen. Ecclesia Sarum per mortem bonæ memoriæ domini Ægidii ipsius ecclesiæ episcopi pastoris solatio destituta et corpore ejusdem episcopi tradito sepulturæ, petita, juxta regni consuetudinem, et obtenta licentia a domino rege ad eligendum episcopum et pastorem ecclesiæ memoratæ, dies Sancti Vincentii anno Domini M° CC° LX° secundo præfixa fuit a decano et capitulo Sarum ad eligendum episcopum. Omnibus vocatis qui voluerunt, debuerunt, et potuerunt commode interesse in ecclesia Sarum, invocata Spiritus Sancti gratia, placuit omnibus concorditer per viam compromissi provideri prædictæ ecclesiæ viduatæ, et sic communi voluntate omnium et singulorum fuerunt electi seu deputati quatuor de collegio fidedigni, videlicet, dominus R[ob. de Careville] thesaurarius, magister E. de Bruges, W. Scamel, et M. de Lytleburia, quibus communiter et concorditer ab omnibus fuit collata potestas ut vice omnium providerent prædictæ ecclesiæ viduatæ de episcopo et pastore, de corpore, videlicet, collegii memorati; ut is quem illi quatuor vel major pars illorum eligerent in episcopum et pastorem ab omnibus reciperetur et approbaretur sine contradictione. Qui, habito inter se tractatu diligenti, concorditer consenserunt in dominum W. de la Wyle, succentorem et canonicum ecclesiæ prænotatæ, eligendum sub hac forma: "Nos R[obertus] " thesaurarius Sarum, E. de Bruges, W. Scamel, M. de " Lytleburia, canonici Sarum, electi sive deputati a prædicto " decano et capitulo Sarum et potestate ab eis in nos collata " ut nos vice omnium provideamus ecclesiæ viduatæ de epi- " scopo et pastore, consentimus concorditer in dominum W. " de la Wyle, succentorem et canonicum ecclesiæ Sarum, " virum honestum providum et discretum, Deo et ecclesiæ " devotum, sufficienter litteratum, in temporalibus et spiri- " tualibus circumspectum, scientem et valentem ecclesiæ jura " tueri, eligendum in Sarum episcopum et pastorem; dantes " potestatem thesaurario memorato ut vice omnium et nostra " ipsum succentorem eligat in Sarum episcopum et pastorem." Idem vero thesaurarius dictum dominum W. succentorem elegit sub hac forma: "In nomine Patris et Filii et Spiritus " Sancti, Amen. Ego, Robertus thesaurarius Sarum potestate " mihi collata eligendi dominum W. de la Wyla succentorem " et canonicum Sarum in pastorem et episcopum Sarum vice " mea et omnium eligo dominum W. de la Wyla succentorem

" et canonicum Sarum in Sarum episcopum et pastorem. 1263.
" In hujus rei fidem et certitudinem pleniorem huic præsenti Jan. 22.
" decreto apposita sunt sigilla capituli Sarum, domini R.
" decani Sarum, insuper sigilla dominorum Roberti the-
" saurarii Sarum, E. de Bruges, Walteri Scamel, M. de
" Litleburc."

Littera directa regi post electionem. Jan. 25.

Ib. 447.

Excellentissimo domino et patrono suo, domino Henrico, Dei gratia regi Angliæ illustri, domino Hiberniæ, etc., sui semper devoti R. decanus et capitulum Sarum, salutem et in suscepto regni gubernaculo felicissimum incrementum. Post petitam et obtentam a regia celsitudine licentiam eligendi episcopum et pastorem Sarum, vocatis prout moris et juris est confratribus et concanonicis nostris, die Sancti Vincentii, invocata Spiritus Sancti gratia, virum discretum, Deo et ecclesiæ devotum, regiæ majestati per Dei gratiam utilem et fidelem, dominum W. de la Wyla, succentorem, fratrem et concanonicum nostrum, in Sarum episcopum et pastorem concorditer et uniformiter elegimus, quem vestræ regiæ serenitati per has nostras patentes litteras per dominos R[ob.] thesaurarium, N[ic. de Capella] archidiaconum Sarum, R[og. de la Grene] archidiaconum Vyltsire, et J[o. de Burton] subdecanum Sarum, confratres nostros, ipsarum litterarum portitores, præsentamus, supplicantes devote ut huic nostræ electioni et electo regium velitis adhibere assensum, tanto favorabilius et celerius, si placet, quod nostra Sarum ecclesia et diœcesis existit pastoris solatio non sine multiplici periculo viduata. Datum apud Sarum, die Conversionis beati Pauli, anno prædicto. Valeat serenitas vestra per tempora longiora. Letter to the king, notifying the election.

Littera directa archiepiscopo quæ postea fuit correcta per sequentem. Jan. 25.

Ib. C. 448.

Reverendo in Christo patri et domino semper venerando domino B[onifacio], Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, sui humiles et devoti R. decanus et capitulum Sarum, salutem, et cum subjectione *debita devotum*[1] reverentiæ famulatum. Ecclesia nostra *Sarum*[2] per mortem. Letter to the archbishop, for confirmation of the elec-

[1] In an altered version, of which a copy follows in the MS., "debitum" is substituted for these words.

[2] omitted.

1263. Jan. 25.

tion, with corrections made in the first draft.

bonæ memoriæ Ægidii ipsius ecclesiæ episcopi pastoris solatio destituta, ipsius corpore tradito sepulturæ, petitaque a domino rege et obtenta licentia eligendi ad providendum ecclesiæ nostræ de pastore futuro, ad ecclesiam nostram *omnes*[1] canonicos qui deberent vellent et possent commode interesse legitime fecimus evocari; ac *omnibus*[2] qui voluerunt et potuerunt interesse in ecclesia nostra die beati Vincentii martiris congregatis, invocata Spiritus Sancti gratia, placuit *nobis*[3] unanimiter ecclesiæ nostræ viduatæ per viam compromissi de futuro pontifice provideri, et sic elegimus[4] *quatuor*[5] de collegio nostro[6] fidedignos, scilicet, *dominum*[7] thesaurarium, M. de Lytlebure et magistros Emericum de Bruges et W. Scamel, quibus plenam commisimus *eligendi*[8] potestatem ut vice nostra ecclesiæ nostræ viduatæ de pastore providerent; qui, inter se habito diligenti tractatu, dominum W. succentorem et concanonicum nostrum, virum honestum, providum, et discretum, in spiritualibus et temporalibus circumspectum, in episcopum et pastorem Sarum ecclesiæ elegerunt prout ex *forma decreti super hoc confecti constare poterit evidentur. Quare*[9] paternitati vestræ supplicamus humiliter et devote quatenus electionem *ipsius*[10] dignemini confirmare.[11] Ad confirmationem vero dictæ electionis vice nostra a paternitate vestra petendam dominum Ricardum de Cerdestok, ecclesiæ nostræ Sarum vicarium, et magistrum W. de Perham, vel eorum alterum, quos vel quem ad *præsentiam vestram*[12] venire contigerit, procuratores nostros facimus, constituimus et concorditer ordinamus, ratum habentes et firmum quicquid per prædictos procuratores vel eorum alterum super præmissis fuerit procuratum.[13] Et quod huic procurationi fides adhibeatur præsentes litteras *sigillo capituli*[14] nostri fecimus sigillari.[15] Data Sarum, viii kal. Februarii, *anno prædicto.*[16]

---

[1] omitted.
[2] "ipsis."
[3] omitted.
[4] "seu deputavimus," added.
[5] omitted.
[6] "fratres," added.
[7] "dominos, R."
[8] omitted.
[9] "instrumentis inde confectis "liquere poterit evidenter. Hinc "est quod."
[10] "de ipso factam."
[11] "tanto si placet celerius et "facilius quod nostra Sarum ec- "clesia temporalibus et spirituali- "bus maxime pro defectu pastoris "patitur detrimentum," added.
[12] "vestram præsentiam."
[13] the words from "ratum" to "procuratum" omitted.
[14] "sigillis decani et capituli."
[15] "Valeat paternitas vestra dm "et bene," added.
[16] omitted.

CCLXXXVI.

Obitus Nicholai de Sancto Quintino.

Lib. Evid. C. 541, 552.

1265. July 15.

Foundation of the obit of Nicholas de St. Quintin.

Omnibus Christi fidelibus præsens scriptum visuris vel audituris, Nicholaus de Sancto Quintino salutem in Domino :—

Noverit universitas vestra me pro salute animæ meæ, animarum antecessorum, successorum, hæredum, et omnium benefactorum meorum, dedisse, concessisse, et hac præsenti carta mea confirmasse, dominis Roberto decano et capitulo Sarum totum tenementum quod habui in civitate Novarum Sarum, in vico qui dicitur *Menstrestrete*, inter clausum canonicorum et tenementa quæ Agatha quæ fuit uxor Walteri speciarii et Matthæus de Sancto Eadwardo de me tenent, cum libero ingressu et egressu ad dictum tenementum per portam meam quam mihi reservo cum pertinentiis, ut tam ad tenementa mea versus orientem et occidentem vicinius sita quam etiam ad tenementum supradictum liber introitus per eandem pateat et egressus. Et est sita prædicta porta in novo vico, sub solario quod dictus Matthæus de me tenet ad feodi firmam. Continet autem prædictum tenementum in utraque longitudine novem perticatas et decem pedes terræ. Habendum et tenendum eisdem decano et capitulo Sarum [et] successoribus de me et hæredibus meis totum prædictum tenementum cum pertinentiis in liberam puram et perpetuam elemosinam, ad obitum meum singulis annis in forma subscripta faciendum in perpetuum. Ita, videlicet, quod quilibet quatuor personarum principalium ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum qui servitio die anniversarii mei in eadem ecclesia interfuerit duos solidos percipiat, quilibet canonicus duodecim denarios, quilibet vicarius sex denarios, quilibet sacrista tres denarios, quilibet altarista duos denarios; puerorum chori singuli singulos percipiant denarios. Omnium etiam pauperum mendicantium in locum distributionis obitus prædicti die memorato convenientium quilibet panem quadrantis sive quadrantem sine diminutione percipiat. Omnibus et singulis memoratis per manus communarii ecclesiæ prædictæ, qui pro tempore fuerit, cum canonicis duodecim denarios sibi percepturi, de annuo redditu tenementi sæpedicti perpetuis temporibus sicut prædictum est adimplendum. Et quod residuum fuerit redditus supradicti pauperibus in civitate languentibus penitus erogetur. Ego vero dictus Nicholaus et hæredes mei dictis decano et capitulo et eorum successoribus totum prædictum tenementum cum pertinentiis secundum quod prædictum est contra omnes homines, ut puram et perpetuam elemosinam nostram, waren-

1265. July 15. tizabimus, acquietabimus, et defendemus, in perpetuum. In cujus rei robur et perenne testimonium præsentem cartam sigilli mei impressione roboravi.

His testibus: Galfrido Hamelyn, tunc ballivo Sarum; Ric. de Aune, tunc majore; Gilberto Chinne et Willelmo Aubin, tunc coronatoribus; Gilberto le Ware et Ada de Wachamptone, tunc præpositis; Willelmo Pinnok; Roberto le Cupere magistro Ricardo de Hentone: magistro Ricardo de Kingeswod; Willelmo de Nywenham; Hamundo Lysewis; Galfrido de Albo Monasterio; Hamundo, clerico; et aliis.

Datum die translationis Sancti Swithuni, anno Domini M. CC° sexagesimo quinto.[1]

CCLXXXVII.

1267. *Transcriptum testamenti Roberti de Kareville.*

Lib. Evid. C. 1.

Will of Rob. de Careville, treasurer. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, Amen. Ego Robertus, thesaurarius Sarum, sacerdos indignus, commendo Deo, Patri et Filio et Spiritui Sancto, animam meam, qui sua potentia ipsam fecit ut voluit, per Filii sui sapientiam redemit ne perderet, per Spiritus Sancti bonitatem procedentem ab utroque resuscitabit et glorificabit et dotabit; in hac fide, spe, et caritate, "*In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.*" Corpus meum do, lego, et commendo ad sepeliendum ante altare reliquiarum in ecclesia cathedrali Sarum. Si confratres et concanonici suum adhibuerint assensum, volo et præcipio quod tumulus non levetur ultra pavimentum, sed lapis suppositus coequetur pavimento; quod si fratres non consenserint, dispositioni ipsorum qui suum consensum non adhibuerint locum meæ sepulturæ humiliter committo. Nihilominus ad habendum perpetuum capellanum, omnibus diebus pro anima mea et pro animabus episcoporum, canonicorum, vicariorum, ecclesiæ Sarum, et pro animabus fidelibus defunctis, deservientem in dicto altari, ingredientem et egredientem chorum, instituendum et corrigendum per dominos decanum et capitulum, et ad stipendiandum eum per quatuor terminos anni consuetos in ecclesia Sarum, insuper ad emendum redditum ad

[1] A confirmation of this gift of Nich. de St. Quintin's by bishop Walter de la Wile, dated at Woodford on 10 Sept. in the same year, follows both the copies of this deed in Reg. C.

sustinendum cereum perpetuo ardentem coram imagine Cru- 1267.
cifixi, cujus cerei administratio ad dictum capellanum perti-
nebit, do, lego, ducentas marcas, ut si quid desit de una emp-
tione impleatur de alia, vel ut commodius simul possint com-
parari. Hanc autem pecuniam de domibus meis in clauso
Sarum, celeriter post obitum meum plus offerenti vendendis,
ad ministrandum ad dictum cereum manuteneudum et capel-
lanum stipendiandum, do, lego et assigno; et si quid de dicta
venditione superfuerit, illud cedat pro pane et vino et lumine
ad dictum altare. Capellanus autem ibidem administraturus
agnoscat non solum missarum solemnia, sed cotidie adimpleat
exequias mortui tam feriatis quam non feriatis, nisi illis die-
bus intersit in choro quibus celebrantur vigiliæ mortuorum.
Item do, lego, septem libras ad emendum quatuordecim phialas
argenteas, ut quodlibet altare duas habeat in ministerium in
perpetuam mei memoriam; et in qualibet phiala fiat sculptura
trium clavium. Hanc autem pecuniam volo et mando recipi
de magna mea scutella argentea interferculari, et de tribus
ciphis meis argenteis planis. Cuilibet autem vicario ecclesiæ
Sarum die sepulturæ meæ do, lego, dimidiam marcam;
sacristæ xii. denarios; altaristæ xii. denarios; choristæ vi.
denarios; et in die trieennali nullus pauperum deficiat eroga-
tione. Ad emendum redditus decem librarum die obitus mei
distribuendarum per manum communarii secundum considera-
tionem et ordinationem decani et capituli, do, lego, ducentas
marcas, ita quod quælibet persona viginti denarios recipiat,
canonicus duodecim, vicarius sex, sacrista tres, altarista duos,
chorista unum, qui meis exequiis personaliter interfuerint,
vel cum rationabili causa absentes fuerint; quicquid autem
superfuerit eodem die in pastu pauperum deputetur. Si ab
initio adolescentiæ meæ quemquam læsi in corpore, gravavi
in facultate, offendi in fama, per executores meos mediante
facultate mea quæso remissionis gratiam mihi impertiri. Et
si alicujus debitor inveniar sine moræ dispendio quod purum
et clarum est solvatur, quod dubium et obscurum apparuerit
per executorum conscientiam satisfiat, ut misericordia potius
observetur in actu quam rigor justitiæ. Fabricæ ecclesiæ
Sarum in compensationem debiti in quo eidem tenebar do,
lego, quinquaginta marcas, una cum meliori palefrido meo.
Fabricæ ecclesiæ beati Edmundi in civitate Sarum propter
missas decem marcas præcipio solvi, et alias decem ad ean-
dem fabricam do, lego. Ad fabricam ecclesiæ beati Martini
assigno viginti solidos. Ad reparationem cancelli de Kalne do,
lego, quinquaginta solidos; ad reparationem ejusdem ecclesiæ
do, lego, quinquaginta solidos. Ad reparationem capellæ de
Chyriel viginti solidos. Ad reparationem capellæ de Berewyk

1267. viginti solidos. Ad reparationem cancelli de Stantone quinque marcas; ad reparationem mansionis et curiæ personæ de Stantone centum solidos; ad reparationem domicilii ejusdem in villa de Wyltone quadraginta solidos. Fabricæ ecclesiæ conventualis de Wyltone centum solidos. Ad cooperiendum portale de Eneford totum plumbum meum de Eneford, scilicet decem pedes. Ad reparationem cancelli de Alwarebyri viginti solidos. Ad reparationem cancelli de Puttone viginti solidos. Ad reparationem cancelli de Farle viginti solidos. Ad reparationem ecclesiæ de Sutton, quam aliquando tenebam, viginti solidos. Ad reparationem ecclesiæ de Brochetone unam marcam. Pauperibus et miserabilibus parochiæ de Kalne cum capella triginta marcas. Pauperibus parochiæ de Eneford cum capella decem marcas. Pauperibus parochiæ de Stantone centum solidos. Pauperibus parochiæ de Fyheldene decem marcas. Pauperibus parochiæ de Alwarebyri quinque marcas. Pauperibus parochiæ de Puttone quadraginta solidos. Pauperibus parochiæ de Farle viginti solidos. Ad reparationem cancelli de Wynterburne xx. solidos. Cuilibet scholari Vallis Scolarium dimidiam marcam ad emendum habitum. Ad altare reliquiarum do, lego, vestimentum meum, calicem, et bacinos meos minores de capella, ut sint ibi in perpetuam memoriam; insuper et cistam meam ad servandum ornamenta ejusdem capellæ. Ad depingendum fabricam circa crucem elevatam do, lego, decem marcas. Fratribus Minoribus Sarum do, lego, centum solidos. Fratribus Prædicatoribus Wylton. centum solidos. Ad perficiendum frontem capellæ S. Edmundi de Estmara(?), decem marcas. Monasterio de Stanlehe quadraginta solidos. Monasterio de Bradenestok quadraginta solidos. Monasterio de Lakoc quadraginta solidos. Hospitali S. Nicholai Sarum quadraginta solidos cum lecto meo integro. Monasterio Ederoso quadraginta solidos. Ad supplendum defectus ecclesiæ de Fofunte, xx. solidos; pauperibus ejusdem ecclesiæ xx. solidos. Ad supplendum defectus ecclesiæ de Berewyke S. Johannis xx. solidos; pauperibus parochiæ ejusdem xx. solidos. Hospitali S. Johannis Wylton. xx. solidos. Hospitali Veteris Sarum xx. solidos. Hospitali de Kalne xl. solidos.

Et quoniam in voto semper habui ut per communitatem vicariorum Sarum, approbante capitulo, mihi provideretur in celebratione unius missæ singulis diebus in perpetuum pro anima mea in remissionem peccatorum meorum, ad emendum redditus et participandum inter eos pro rata singulorum do, lego, centum marcas, ita tamen quod dictæ centum marcæ non sint distributæ inter ipsos sed redditus empti.

Monasterio de Ambesbyre quinque marcas. Thomæ, ballivo meo de Kalna, do, lego, decem marcas, et *Baardum* equum

meum, quem constituo ad prosequendum negotia testamenti mei, una cum Philippo, clerico meo, per consilium executorum meorum. Eidem Philippo do, lego, quinque marcas, et equum quem emi de aurifabro. Henrico, clerico meo, centum solidos, et equum qui dicitur *Malk*. Nicholao de Sancto Quintino unum jocale centum solidorum, vel centum solidos. Ad faciendum septem annualia in ecclesia de Calne, de Stantone, de Eneford, Fycheldene, Alwarebyre, Putton, Berewyk, viginti libras. Magistro G., coco, quatuor marcas. Omnia utensilia coquinæ meæ do, lego, ad Vallem Scolarium. Stephano de Alwarebyre do, lego, quinque marcas, et *Morellum* pallefridum meum. Dawe, quondam panetario meo, xl. solidos; feratori meo, xl. solidos; Koc, xl. solidos; Waltero, pallefridario meo, xx. solidos; perlec[tori], xx. solidos; pistori, x. solidos; Adæ Kino, unam marcam; Henrico de Putton, xl. solidos; Wade, xl. solidos; Martino de Eneford, xl. solidos; Hunfrido de Fycheldene, x. solidos; Normanno, unam marcam; sub-thesaurario, cuppam meam de mazero et ciphum argenteum pretii xx. solidorum; Willelmo, vicario meo, do, lego, habitum meum, et ciphum unam de murra, et unam marcam argenti; Willelmo de Poterne, ciphum de murra, et unam marcam argenti. Cochlearia mea do, lego, ad Vallem Scolarium. Hugoni, sacristæ, sex marcas in recompensatione debiti in quo eidem teneor. Hankino, xx. solidos; Waltero de Sutton, dicto clerico, quinque marcas. Minor *portehors* quod (*sic*) fuit Anketilli de Wyntonia, rectoris ecclesiæ S. Clementis, remaneat penes dominum J. vicarium de Hursele pro anima ipsius Anketilli. Missale meum perpetuo remaneat ad altare reliquiarum. Item magistro Ricardo, cementario, unam marcam; Ricardo, carpentario, unam marcam; Margeriæ le Sansere, unam marcam. 1267.

Item volo, et ex parte Dei præcipio, quod de bonis meis tanta summa redditus per prudentiam et considerationem executorum meorum ematur quod quilibet vicarius cathedralis ecclesiæ Sarum de dicto redditu obolum diurnum singulis diebus percipiat in perpetuum; ita videlicet quod eo sæpius et libentius servitio divino dictæ ecclesiæ cum devotione intersint, et quod in orationibus suis mei perpetuam habeant memoriam: et quod centum pauperes quotidie habeant xxv. denarios, ita quod quilibet per se singulis diebus recipiat unum quadrantem pro anima mea, et animabus quibus ego quoquomodo sum obligatus, et animabus omnium fidelium defunctorum in perpetuum in civitate Novarum Sarum.

Quicquid autem de bonis meis undecunque provenientibus superinventum fuerit, solutis debitis et legatis, volo, præcipio, et mando, quod in tres partes æquales dividatur; una pars

1267. pauperibus, et miserabilibus, viduis, languidis, et invalidis, plene et integre erogetur, tam in pastu eorum quam vestitu et sotularibus, habita ratione in singulis parochiis secundum quod plus aut minus dispensavi; alia pars, pro animabus ipsorum vivis similiter quibus debitor fui, bona recipiendo sive injuriam faciendo, vel quocunque alio modo tenebar, plene et integre per considerationem executorum meorum pauperibus erogetur; tertia pars circa reparationem ecclesiarum mearum expendatur.

Hujus testamenti mei executores constituo nominatos et rogatos, dominum R[obertum de Wykehampton] decanum et R[adulfum Hecham] cancellarium. N[icholaum de Capella] archidiaconum, J[ohannem de Burton] subdecanum Sarum, constituo, ut in dicta executione consilium et auxilium et auctoritatem impendant secundum Deum, sicut vellent procedere et adimplere sua testamenta. Præterea ad recipiendum, erogandum, ministrandum, solvendum, et omnia negotia testamenti mei de consilio superiorum proficienda, ubi cæteri prænominati non possint commode interesse, aut noluerint, constituo et ordino, una cum ipsis, dominum J. de Holteby, canonicum Sarum, Nicholaum de Sancto Quintino, et dominum Johannem, subthesaurarium, ita, videlicet, quod de die in diem procedatur in dicto testamento quousque plene perficiatur.

CCLXXXVIII.

1269. Feb 17.

Fundatio domus Sancti Eadmundi Sarum.

Lib. Evid. C. 556.

[Printed in Hatcher and Benson's *Hist. of Salisb.*, p. 735.]

Foundation of the collegiate church of St. Edmund at Salisbury.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsentes literas inspecturis vel audituris, Walterus [de la Wyle], miseratione divina Sarum ecclesiæ minister humilis, salutem in Domino:—

Sagax sibi tutum diligenter receptaculum requirit; sed quia non invenit in terris nostræ fragilitatis conditio manentem ad quam aspiramus civitatem, diligenter ad alta securi recurrimus, ut quod veraciter appetimus feliciter assequamur. Volentes igitur, dum in carnis carcere carnaliter agitamur, culpæ penam quam meruimus saltem in aliquo pietatis officio prævenire quatinus perpetuæ lætitiæ civitatem valeamus promereri, de consensu venerabilium virorum dominorum Roberti [de Wykehampton decani et capituli nostri Sarum, et religiosorum virorum prioris et fratrum hospitalis S. Nicholai Sarum, et discreti viri domini Johannis de Middletone suc-

centoris ecclesiæ nostræ supradictæ et rectoris ecclesiæ beati Thomæ Sarum, ad augmentum divini cultus, in honore beati Eadmundi confessoris et pontificis, quondam ecclesiæ nostræ supradictæ thesaurarii, ecclesiam humilem in civitate nostra Sarum construximus, et parochialem cum cura collegiatam, tum etiam præposituram, effecimus, dominum Nicholaum de Sancto Quintino præpositum præficientes, et præposituram ipsam cum omnibus suis pertinentiis commendantes eidem, et parochiam suam perpetuis temporibus duraturam subscriptis finibus limitamus, parochias ecclesiarum S. Martini et S. Thomæ distinctis finibus segregantes. 1269. Feb. 17.

Consistat igitur ecclesiæ prædictæ S. Eadmundi parochia domus Johannis Schoch cum suis pertinentiis, et domus omnium degentium in eodem vico a prædicta domo versus castrum ex utraque parte vici infra barras et extra, et omnium degentium in eodem vico ex parte orientali usque ad angulum domus quæ fuit Johannis de Kalne una cum eadem domo et suis pertinentiis in eodem vico, et ab illa domo quæ se linealiter extendit versus orientem usque ad domum Hugonis Nugge, et una cum illa domo usque ad domum Gilberti Chynne cum eadem domo, et ab ea linealiter usque ad domum Willelmi de Portone cum eadem domo, et abinde linealiter ascendendo usque ad domum Johannis Dealbatoris juxta barras cum eadem domo, area mercati ab angulo supradictæ domus quæ fuit Johannis de Kalne usque ad angulum prædictæ domus Willelmi de Portone linealiter versus aquilonem et orientem, et quicquid infra dictos limites continetur.

Parochia vero S. Martini, domus Walteri Dase, et abinde linealiter ascendendo ex eadem parte vici versus orientem usque ad barram, et a prædicta domo dicti Walteri ex eadem parte vici versus austrum linealiter usque ad domum Simonis Cissoris cum eadem domo, et domus Walteri Cumin sita ex opposito Henrici Baudre, et a dicta domo dicti Walteri ex eadem parte vici versus occidentem usque ad domum Ricardi Blakemore cum eadem domo, et a prædicta domo usque ad fontem S. Nicholai, cum omnibus juribus et pertinentiis parochialibus omnium tenentium qui prius fuerant parochiani hospitalis S. Nicholai in eodem vico, et domus omnium extra barram orientalem civitatis, cum Muleford et Wynterburneforde, et quicquid infra prædictos limites versus austrum et orientem continetur; et omnes proventus ipsius parochiæ quos prior et fratres hospitalis S. Nicholai et rector S. Thomæ hactenus in eadem percipere consueverant, ad perpetuos usus prædicti præpositi et presbyterorum sibi associandorum applicamus.

1269. Feb. 17. Parochia vero S. Thomæ quicquid præter prædictas limitationes extra clausum canonicorum in prædicta civitate nostra continetur, una cum ecclesia de Stratford et suis pertinentiis.

Tresdecim vero presbyteros associamus præposito supradicto quam diu se bene gesserint per ipsum exhibendos honeste, qui quam cito beneficium aliud cum effectu fuerint executi, vel forsan ad illicita declinaverint et per ipsum præpositum tertio correpti manum contempserint correctricem, per nos vel nostros successores ex tunc expellantur, judiciali strepitu nullum omnino locum obtenturo, cæterique boni testimonii subrogentur. Præposito vero vel alio presbytero cedente, decedente, vel indignum se reddente, per nos nostrosque successores sede plena, sede vero vacante per decanum et capitulum nostrum Sarum, loco cedentis, decedentis, vel indigni, subrogetur idoneus. Utantur autem tam præpositus quam presbyteri in ipsa ecclesia superpelliciis in capis nigris; extra vero, vestibus humilibus et unius coloris, utpote de blueto, russeto camcleto, nigra burnetta, et consimili. Omnes vero simul in eodem comedant et bibant refectorio; simulque dormiant in communi dormitorio, nisi cum per infirmitatem aliquando, vel alias legitime, quis forsan fuerit excusatus; proviso quod sic excusatus in locis honestis et non suspectis honeste pertractetur. Intersint autem processionaliter solemnioribus processionibus in ecclesia nostra majori quoticns serenum temporis hoc permittat, nisi legitime fuerint alias præpediti. Et in omnibus divinis officiis ipsius ecclesiæ nostræ usum et ordinale sequuntur in his quæ præsentibus non fuerint immutata. Singulis diebus feriatis dicant matutinas in aurora, consequenter audiant missam matutinalem, et postea statim adeant scholas theologiæ, lectionibus operam diligentem daturi, simulque redeant, et reversi dicant horas de beata Virgine coram altari ejusdem Virginis. Consequenter et missam cum solemnitate dicant, qua finita, presbyter unus pro benefactoribus, secundus pro anima nostra, et alii pro defunctis, quotidie celebrent, et ex tunc horas de die simul dicant in choro et missam audiant, juxta consuetudinem ecclesiæ nostræ supradictæ. Diebus vero solemnibus et festivis in matutinis dicendis observent consuetudinem cæterarum ecclesiarum parœchialium prædictæ civitatis. Jurabunt autem tam præpositus quam presbyteri quam primum ad ecclesiam ipsam fuerint admissi quod observantias presentibus insertas pro suis viribus prosequantur, et in omnibus missis quas dicturi sint pro benefactoribus collectam specialem, et cum nos carnis debitum exsolverimus collectam quæ sic incipit *Deus qui inter apostolicos sacerdotes*, nomen nostrum exprimentes in eadem, pro anima nostra edicent. Solus vero

præpositus negotiis intendat exterioribus, et omnia victui simul et vestitui necessaria, prout honestius poterit, presbyteris uniformiter subministret. Et ut hoc facilius et felicius fieri possit, annuas viginti marcas de proventibus ecclesiæ de Wynterborne Albi Monasterii, nostri patronatus, vacantis per resignationem dilecti filii Stephani de Wyla, nuper rectoris ejusdem, prædictorum decani et capituli nostri concurrente consensu, ad perpetuos usus et sustentationem prædictorum ecclesiæ S. Eadmundi præpositi et presbyterorum assignamus, per manum domini Stephani de Esgarestone, perpetui vicarii ipsius ecclesiæ de Wynterborne, et successorum suorum, perpetuis temporibus, annis singulis, quatuor anni terminis secundum loci consuetudinem principalibus, pro æqualibus portionibus persolvendas. Sustinebit nihilominus ipse vicarius et sui successores omnia onera ordinaria debita et consueta ipsi ecclesiæ de Wynterborne incumbentia, et annuam viginti solidorum pensionem religiosis viris abbati et conventui de Middletone de proventibus ipsius ecclesiæ de Wynterborne debitam perpetuis temporibus sibi suis terminis sine difficultate persolvant. Et ad hæc fideliter facienda juramentum præstabunt corporale, quotiens et quam cito vicarii fuerint in eadem instituti; et quotiens in aliqua prædictarum solutione defecerint, archidiacono Dorsetiæ vel ejus vices gerenti marcam unam pro pœna contumaciæ numerabunt et persolvent, principales viginti marcas et viginti solidos nihilominus sine mora majori soluturi. 1269. Feb. 17.

Et ad omnium prædictorum confirmationem, testimonium, et memoriam, nostrum, et prædictorum decani et capituli, prioris et fratrum, rectoris ecclesiæ S. Thomæ, et vicarii de Wynterborne, sigilla præsentibus literis sunt appensa. Datum Sarum, tertiodecimo kalendas Martii, anno gratiæ M. CC. LX. octavo, pontificatus nostri anno sexto.

CCXXXIX.

Transcriptum cartæ Walteri Scamel de cantaria in ecclesia Sarum pro anima sua. c. 1270.

Lib. Evid. C. 3.

Sciant præsentes et futuri quod ego Walterus dictus Scemal, divinæ caritatis intuitu, pro salute animæ [meæ] dedi concessi et præsenti carta mea confirmavi dominis decano et capitulo ecclesiæ Sarum in puram et perpetuam elemosinam quinque marcas annui redditus; videlicet, de terris et tenementis Walteri Haym, apud Henlege et Gussiche duas marcas, et tres **Foundation of a chantry by Walter Scammel.**

c. 1270. marcas de tenemento Rogeri de Calewe et Walteri de Bannebure, quod quidem tenementum situm est in civitate Novarum Sarum in *Munstrestrete*, inter tenementum quod Johannes de Calne aliquando tenuit et tunc tenementum Ricardi Hoteryld, ad sustentationem cujusdam capellani, qui in ecclesia majori Sarum in altari beati Edmundi confessoris missam pro defunctis cum aliis defunctorum exequiis horis debitis et consuetis in forma subscripta quotidie celebrabit; videlicet, die dominica de Trinitate; die lunæ de Sancto Spiritu; die Veneris de sancta Cruce; die sabbati de beata Virgine; et in majoribus festis de die; ita quod memoria defunctorum semper incurrat in eisdem. Cæteris vero diebus missam pro defunctis dicat cum aliis defunctorum exequiis, ut prædictum est, nisi infirmitas aut alia causa rationabilis et justa eum impediat: tunc per alium prædicta fieri faciat in forma prænominata.

Percipiet etiam idem capellanus qui pro tempore fuerit singulis annis prædictas quinque marcas annuas per manus communarii prædictorum decani et capituli de terris et tenementis suprascriptis ad quatuor anni terminos principales, prout in cartis et instrumentis super hoc confectis plenius est expressum. Et ut tantæ pietatis opus bono et celeri inchoetur principio, prædictæ missæ executionem et cantariam una cum exequiis in forma memorata faciendis Petro dicto Crispe capellano et in ecclesia majori Sarum vicario, ad totam vitam suam caritatis intuitu contuli atque concessi. Jurabit insuper idem Petrus et omnes sui in eadem successores quod bene, honeste, et fideliter se habebunt in executione omnium præmissorum. Ipso vero Petro cedente vel decedente, volo et concedo quod alius capellanus secularis, idoneus et honestus, infra quindecim dies per decanum Sarum qui pro tempore fuerit ad exequendum dictæ cantariæ officium in forma superius annotata instituatur. Alioquin capitulum ecclesiæ prænominatæ post prædicti temporis quindecim dierum lapsum, infra alios quindecim dies de honesta persona ut prædictum est ad officium dictæ cantariæ complendum ordinet et disponat. Quod si ipsi de capitulo in hac parte negligentes fuerint aut remissi, extunc ad episcopum Sarum ejusdem cantariæ ordinatio et dispositio pertineat ea vice. Volo etiam quod capellani ad officium dictæ cantariæ exequendum admissi divinam paginam audiant, et diebus novem lectionum matutinali officio, horis diurnis, et magnæ missæ, intersint in ecclesia memorata.

Ego vero prædictus Walterus Scamel et hæredes mei prædictas quinque marcas annuas prædictis dominis decano Sarum et capitulo, ut prædictum est, contra omnes mortales warentizare tenemur et defendere in perpetuum. In cujus rei

testimonium præsentem cartam sigilli mei communimine roboravi. c. 1270.

His testibus: Galfrido, tunc ballivo Sarum; Willelmo Albyno, tunc majore; Gilberto Chynne, tunc coronatore; Ada de Bathampton et Roberto de Comptone, præpositis; Johanne de Opere; Henrico, clerico; Hamone de Lesewys; et aliis.

CCXC.

Processus habitus super electione domini R. de Wykhampton in episcopum Sarum ecclesiæ et pastorem. 1271. Feb. 23.

Reg. C. 450.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis præsens scriptum visuris vel audituris capitulum ecclesiæ Sarum, salutem in Domino Jesu Christo:— Election of dean Robert de Wykehampton as bishop.

Ecclesia nostra Sarum per mortem bonæ memoriæ Walteri [de la Wyle] quondam episcopi Sarum vacante, nos, tradito prius corpore ipsius episcopi in nostra ecclesia sepulturæ, assignavimus diem lunæ in crastino Cathedræ Sancti Petri ad tractandum de electione futuri pontificis, et ad diem ipsum absentes fratres, sicut moris est, fecimus convocari. Qua die adveniente, præsentibus in capitulo nostro omnibus qui voluerunt, potuerunt et debuerunt interesse, invocata Spiritus Sancti gratia, placuit omnibus et singulis per viam procedere compromissi. Et sic electi fuerunt concorditer septem de capitulo fidedigni, quibus fuit concessa unanimiter et sponte potestas providendi ea vice ecclesiæ Sarum de pastore, videlicet, magistri Stephanus præcentor, Johannes archidiaconus Dorset, Symon pœnitentiarius, Walterus de Merton, Constantinus de Mildehal, Willelmus de la Cornere, et Galfridus de Muleburn, qui in se suscipientes hujus compromissum secesserunt in partem, et habito inter se diligenti tractatu concordes per Dei gratiam et unanimes ad capitulum redierunt, et præcentorem prædictum rogaverunt ut vice sua et omnium nostrum illum in quem consenserint nominaret et eligeret in episcopum et pastorem. Idem vero præcentor de voluntate et mandato sociorum suorum et totius capituli cum consensu et applausu omnium qui aderant venerabilem virum magistrum Robertum de Wychampton, domini papæ capellanum et ipsius ecclesiæ decanum, moribus et vita perspicuum, virtutibus præditum, sapientia et discretione probatum, solemniter nominavit et elegit, vice sua, ut dictum est, et sociorum suorum ac omnium nostrum, in ecclesiæ Sarum episcopum et pastorem. Qui diu effugiens et reluctans, tandem ad preces et instantiam capituli se volun-

1271. Feb. 23. tati divinæ committens electioni de se factæ consensit. Quam electionem sic rite et canonice celebratam concordem et unanimem, clero et populo post decantationem hymni angelici publicatam præsenti decreto, communi sigillo capituli nostri et sigillis singulorum nostrum, fecimus roborari. Datum et actum in capitulo nostro prædicto, crastino Cathedræ Sancti Petri anno Domini M° CC° septuagesimo.[1]

CCXCI.

1271. Sept. 9. *Electio decani ecclesiæ cathedralis Sarum per compromissum.*

Lib. Evid. C. 588.

Election of Walter Scammel as dean of Sarum.

In nomine Domini, anno Incarnationis Dominicæ in crastino Nativitatis beatæ Mariæ M. CC. LXXI., vacante decanatu ecclesiæ Sarum per confirmationem electionis celebratæ de magistro R. de Wychampton decano Sarum in episcopum et pastorem dictæ [ecclesiæ] electo, ac per decursum temporis de consecrandis episcopis a canonibus diffiniti, necnon [per] bonorum administrationem adeptam et pacificum administrationis exercitium, die prænotato, præfixo a toto capitulo ad eligendum decanum, vocatis omnibus qui debuerunt et potuerunt commode interesse in ecclesia cathedrali, invocata Spiritus Sancti gratia, placuit omnibus et singulis per viam compromissi decanatui vacanti providere; et sic de communi voluntate omnium et singulorum electi erant quinque compromissarii, videlicet magister W[illelmus de Sherborne] subdecanus, R[adulfus Hecham] cancellarius, magister N[icholaus de Capella] archidiaconus Sarum, dominus Walterus de Merton, et dominus Martinus de Litlebure, canonici dictæ ecclesiæ, in quos totum capitulum transtulit hac vice concorditer et unanimiter vota sua, promittentes se illum recepturos in decanum ecclesiæ Sarum quem ipsi quinque vel major eorum pars de gremio ecclesiæ ex se vel ex aliis eligerent. Qui secedentes in partem, habito inter se diligenti tractatu, injunxerunt quatuor compromissarii quinto, scilicet magistro W[illelmo] subdecano, quod discretum virum magistrum W[alterum Scamel] thesaurarium, virum providum ac approbatum, necnon et spiritualibus et temporalibus circumspectum, in quem omnes quinque compromissarii vota sua direxerunt concorditer, vice omnium et singulorum in decanum eligeret. Dictus vero subdecanus mandato

[1] Here follows the formal announcement "clero et populo" of the election, in nearly the same words.

ipsorum quatuor et voluntate totius capituli dictum magistrum W[alterum] thesaurarium elegit per hæc verba:—"In nomine "Patris et Filii et Spiritus Sancti, Amen. Ego Willelmus, "subdecanus Sarum, vice mea et vice compromissariorum "meorum ac de voluntate omnium et singulorum dicti capi- "tuli, virum discretum magistrum Willelmum, thesaurarium, "eligo in decanum ecclesiæ nostræ Sarum, et ipsam elec- "tionem in scriptis et solemniter publico in communi." Quam electionem omnes protinus acceptantes et gratam habentes et placitam, supplicarunt eidem electo ut electioni hujusmodi propter Deum et utilitatem ecclesiæ consentiret, qui, licet quamplurimum reniteretur et se multipliciter excusaret, tandem, fratrum devictus instantia sibi super hoc supplicantium, voluntati divinæ suum committens arbitrium, electioni de se factæ consensit, et cum decantatione hymni consueti *Te Deum laudamus* duxerunt ad majus altare solemniter, ut est moris, et electionem hujusmodi fecerunt rite clero et populo publicari. 1271. Sept. 9.

In cujus rei testimonium præsentibus sigillum suum commune fecerunt apponi. Datum et actum die et anno supradictis in capitulo Sarum.

CCXCII.

[*Epistola ad archiepiscopum Cantuar.*] *de consecratione facienda.*[1] 1273. March 13.

Reg. C. 445.

Appointment of proxies for the dean and chapter for procuring the consecration of Rob. de Wykehampton.

Reverendo in Christo patri et domino semper venerando R[oberto Kilwardby], Dei gratia Cantuar. archiepiscopo, totius Angliæ primati, sui humiles et devoti capitulum Sarum, salutem et cum omni subjectione reverentiam debitam et devotam:—

Noverit reverentia vestra quod nos dilectos fratres et concanonicos nostros magistros W[illelmum de Schireborne] subdecanum nostrum et C[onstantinum de Mildenhall] archidiaconum Sudburiensem procuratores nostros unanimiter constituimus et concorditer ordinamus ad munus consecrationis domini [Roberti de Wykehampton] electi nostri concorditer a vobis implorandum et per Dei gratiam obtinendum, et ad cætera omnia nos et ecclesiam nostram ratione dicti domini [Roberti] electi nostri contingentia prosequenda; ratum ha-

[1] The consecration of Wykehampton, who had been elected in 1271, was delayed by an appeal to Rome. His consecration at last took place at Lyons on May 13, 1274.

1273. March 13. bentes et acceptum quicquid per dictos procuratores vel eorum alterum actum fuerit in hac parte. Quocirca dominationi vestræ omni qua possumus devotione supplicamus cum quanta possumus instantia postulantes quatinus, desolationi nostræ compatientes et damnis et periculis quotidianis tam in spiritualibus quam temporalibus ecclesiæ nostræ Sarum incumbentibus, sicut vos velle confidimus, occurrentes, confirmationem de dicto electo nostro canonice celebratam munere consecrationis dignemini roborare. In hujus autem procuratorum nostrorum constitutionis et ordinationis fidem et testimonium præsens scriptum sigilli capituli nostri munimine fecimus roborari. Dominus per tempora longa vos conservet. Datum in capitulo nostro Sarum, die Martis proxima post festum Sancti Gregorii papæ, anno gratiæ M° CC° LXX° secundo.

CCXCIII.

c. 1275. [*De duobus placiis infra clausum ecclesiæ.*]

Lib. Evid. C. 513.

Memorandum about the sale of two plots of ground within the close at Salisbury.

Memorandum quod bonæ memoriæ dominus Stephanus de Tysselbure, quondam archidiaconus Wyltes, habuit et tenuit illa duo placia sita inter domum quondam magistri Radulphi [de Hecham] cancellarii Sarum et domum quondam magistri Elyæ de Derham, et post decessum prædicti domini Stephani executores ejusdem vendiderunt prædicta duo placia cum ædificiis tunc desuper constructis prædicto cancellario. Nomina eorum qui intererant quando prædictus cancellarius emit prædicta duo placia cum prætactis ædificiis sunt hæc; scilicet, domini Johannes de Esseby, Johannes de Worthe, et Johannes de Porta, vicarius Sarum, Audoenus de Plumstede.

Sciendum est quod dictus cancellarius vendidit unum de prædictis placiis Salomoni quondam vicario Sarum, et ipse Salomon vendidit illud magistro Nicholao Tessun, domino suo, tunc canonico de Blebere, et aliud placium sibi retinuit. Et Ricardus de Wynterburne, capellanus, executor dicti Radulfi, vendidit illud magistro Simoni de Micham.[1]

[1] The last clause is added by another hand. Archdeacon Tisselbure died before 1245, and Ralph de Hecham (who was succeeded as chancellor by Simon de Micham) about 1275.

CCXCIV.

Collatio domorum infra clausum quas olim inhabitavit Walterus Scamell. 1277. Oct. 28.

Lib. Evid. C. 492.

Grant by dean Walter Scammel of the house he occupied as treasurer to the bishop for the time being, or, in case of vacancy in the see, to a canon.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsentes literæ pervenerint Walterus Scamel, decanus ecclesiæ Sarum, salutem in Domino sempiternam. Noverit universitas vestra quod ego domos meas in clauso, quas dum thesaurarius in eadem ecclesia fueram inhabitare consuevi, venerabili patri domino Roberto, Dei gratia Sarum episcopo et successoribus suis, et decano, et capitulo ejusdem ecclesiæ, libere et absolute concessi et donavi; ita quod idem dominus episcopus, et successores sui in perpetuum, [habeant] usum et habitationem prædictarum domuum quotiens easdem, episcopo superstite et sede plena, vacare contigerit. Et decanus et capitulum prædicta sede vacante alicui canonico ejusdem ecclesiæ quem ad hoc dignum reputaverint ad vitam ejusdem, dum canonicus remanserit, libere conferant et assignent pro suæ libito voluntatis. Nec ego de cætero quicquam juris vel clamii vendicare vel habere possim in eisdem. In cujus rei testimonium præsentes literas impressione sigilli mei feci communiri.

Datum Sarum, v. kal. Novembris, anno Domini M. CC. LXXVII.[1]

CCXCV.

[Carta de domibus decano Sarum per episcopum datis.] 1277. Oct. 28.

Lib. Evid. C. 421.

Grant by bishop Wykehampton of the house he occupied when dean as the permanent residential house for the deans of Sarum.

Omnibus sanctæ matris ecclesiæ filiis ad quos præsens scriptum pervenerit, Robertus de Wychampton, miseratione divina Sarum episcopus, salutem in Domino sempiternam:—

Honores et beneficia quæ de decanatu ecclesiæ Sarum recepimus, de cujus bonis, dum curam decanatus ejusdem gessimus, diu viximus velut filius pendens ad ubera matris, attendentes, dignum merito arbitramur ut aliquid gratiæ eidem decanatui pro receptis ab eodem beneficiis recompensare debeamus. Ea propter cum decani qui pro tempore fuerint ad perpetuam residentiam in ecclesia faciendam ex

[1] A confirmation by the dean and chapter, dated "3 non. Novembr.," follows in Reg. C.

1277. Oct. 28.

statuto ejusdem specialiter sunt astricti, nec domos seu mansionem aliquem hactenus habuerint decanatui appropriatam quam inhabitare possent, huic incommodo prospicere, et decanatum ipsum in hoc honorare, cupientes, domos nostras in clauso Sarum quas in officio decanatus constituti inhabitare consuevimus eidem decanatui et decanis qui pro tempore fuerint assignamus, concedimus, et donamus in perpetuum. In cujus rei testimonium præsentes literas impressione sigilli nostri fecimus communiri.

Datum per manum domini J. de Leycestre, canonici Sarum et cancellarii nostri, apud Rammesbire, v. kal. Novembris anno Domini M. CC. LXXVII., pontificatus nostri anno quarto.[1]

CCXCVI.

1279. Dec. 16.

Ordinatio ecclesiæ de Boytone.

Lib. Evid. C. 424.

Foundation of three chantry priests in the church of Boyton.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis, Robertus, permissione divina episcopus Sarum, salutem in Domino:—

Altissimi nominis ad honorem, optantes quod in ecclesia beatæ Mariæ de Boytone, nostræ dioceseos, ex nostra sollicitudine cultus divinus perpetuis temporibus augeatur, de ea, nunc per resignationem magistri Philippi de Stantone, proximo ministrantis in ea, vacante, venerabili patre domino Godefrido Gyffard, episcopo Wygornensi, domino manerii de Boytone et ecclesiæ illius patrono, hoc cum devota instantia postulante, et ecclesiam ipsam ordinationi et dispositioni nostræ totaliter submittente, ordinamus et statuimus quod rector illius qui pro tempore fuerit, per nos et successores nostros ad præsentationem dicti domini episcopi et hæredum vel successorum suorum prædicti manerii de Boytone instituendus, vitæ sit laudabilis, et, in presbyteratus ordine constitutus, curæ ejusdem personaliter intendat, quodque tres alios dicti ordinis viros idoneos de assensu patroni ecclesiæ ipsius eligat et nobis præsentet, quos cum admiserimus juxta facultates suas in victualibus exhibeat congruenter, eorum cuilibet annuatim duas marcas pro emendis vestibus et aliis necessariis, in festis Annunciationis Dominicæ et S. Michaelis, pro æqualibus portionibus, impensurus. In quibus eligendis et præsentandis,

---

[1] A confirmation of this grant by the dean and chapter follows in Reg. C.

si rector et patronus prædicti discordes per unum mensem vel negligentes extiterint, alii idonei presbyteri loco deficient[ium] ex tunc per nos et successores nostros canonice præficiantur[1] ibidem, eandem exhibitionem cum stipendiis percepturi. Quod si rector taliter institutus in fata decesserit postquam[2] fructus percepit autumnales, nihilominus eo anno dictis presbyteris sustentatio congrua cum stipendiis supradictis de fructibus illius integraliter ministretur; et de medietate ejus quod residuum decedens ipse testari possit, et illius voluntas, si inde testatus fuerit, debitum sortiatur effectum; alioquin, de medietate ipsa fiat quod in casu consimili hactenus est obtentum. Altera vero medietas successori suo reservetur. Et si quacunque parte anni alibi se transferendo gratis cesserit, nihil omnino post cessionem hujusmodi percipiat, sed totum cedit in usum futuri rectoris pro oneribus prædictis supportandis. Omnes siquidem ad sanctæ conversationis testimonium sub uno tecto commorantes honeste, capis nigris et superpelliciis induti, ecclesiam intrent, ut Domino laudes simul persolvant, secundum usum nostræ ecclesiæ cathedralis, cum vigiliis et aliis obsequiis mortuorum, horas canonicas decantando integraliter et distincte. Ad dispositionem siquidem rectoris prædicti, ab ipsis quatuor missæ quotidie celebrentur, una de die, alia de beata Virgine cum nota, et duæ pro episcoporum Sarum, Hugonis Gyffard, Sibillæ quondam uxoris ejus, cujus corpus in dicta ecclesia quiescit humatum, suæ prolis parentumque suorum, et omnium in Christo quiescentium, animabus, nisi infirmitas alicujus eorum vel alia inevitabilis aut rationabilis causa præstiterit impedimentum. Ad hæc, provideat idem rector unum diaconum et alium subdiaconum, qui in ecclesia sibi et dictis presbyteris in horis canonicis peragendis et missis celebrandis assistant continue et ministrent. Præcipimus etiam quod qui ad rectoriam hujusmodi fuerit admittendus, antequam nanciscatur possessionem ipsius ecclesiæ præstet corporaliter juramentum quod hanc nostram ordinationem fideliter observabit et perfectius exequetur. Dictoque rectori presbyteri memorati faciant simile sacramentum. Porro præscriptis rectori et presbyteris, præhabito super hoc tractatu cum capitulo nostro et eorum expresso accedente consensu, ecclesiam supradictam cum suis pertinentiis perpetuo concedimus, juxta ea quæ jam diximus obtinendam, et auctoritate pontificali plenissime confirmamus. Si quis igitur præmissis in aliquo contravenire præsumpserit, indignationem Dei omnipotentis incurrat et Virginis gloriosæ.

1279 Dec. 16.

[1] "perficiantur," MS. | [2] *Qu.*, "priusquam"?

1279. Dec. 16. In quorum testimonium nostri ac nostri capituli ac venerabilis patris domini G. Gyffard, episcopi Wygorniensis prælibati, sigilla præsentibus literis sunt appensa. Datum apud Remmesbure, xvii. kal. Januarii, anno gratiæ M. CC. LXX. nono.

CCXCVII.

1281. Feb. 3. *Ratificatio præbendæ domini decani Sarum de Heghtredebrie et Godelmynge unitæ.*

Lib. Evid. C. 13.

Ratification of the union of the prebend of Heytesbury and Godalming held by the dean of Sarum.

Universis Christi fidelibus præsentes literas visuris vel audituris Robertus [de Wykehampton] permissione divina Saresb. ecclesiæ minister humilis, salutem in Auctore salutis:—

Ex antiquis registris et memorabilibus diversis in archivis ecclesiæ nostræ repertis comperimus, quod sanctæ recordationis Osmundus Sarum episcopus primus in eadem ecclesia canonicorum et clericorum aliorum collegium ordinavit, et præbendas tam ex bonis patrimonialibus ipsius ecclesiæ quam ex beneficiis et rebus aliis, liberalitate regum et aliorum nobilium ad hoc collatis, distinxit et providit. Ex tunc autem bonæ memoriæ Rogerus ejusdem ecclesiæ episcopus ecclesiam de Heghtredebyre, nostræ diocesecos, et ecclesiam de Godelmyngges, Wyntoniensis diocesecos, cum pertinentiis earundem, ex liberalitate serenissimi principis Henrici tunc regis Angliæ, in unam præbendam ecclesiæ nostræ prædictæ collatas, unam esse præbendam in eadem ecclesia nostra statuit et ordinando decrevit, a cujus ordinationis tempore, de quo memoria hominum non existit, præbenda ipsa talis fuit, licet nomine ecclesiæ de Heghtredebyre intitulata, et ejusdem præbendarii utramque prædictarum ecclesiarum cum pertinentiis earundem pacifice et inconcusse tenuerunt et possederunt pro unico beneficio usque modo. Quod ne forsan tractu temporis subfuscante memoriam, malitia aliquorum, seu casu alio in dubium revocari possit in futurum, habito super hoc cum decano et capitulo tractatu diligenti, de eorum expresso consensu declaramus, approbamus, et confirmamus per præsentes, statuentes et ordinantes expresse quod, sicut hactenus, ita futuris et perpetuis temporibus ecclesiæ de Hegtredebyre et de Godelmyngges cum pertinentiis earundem universis sint una præbenda in ecclesia Sarum, et ad sustentationem unius canonici ejusdem ecclesiæ cedant in perpetuum.

In quorum omnium fidem et testimonium præsentes literas fieri fecimus, et impressione sigilli nostri et sigilli prædictorum decani et capituli, ad memoriam futurorum, communiri. Datum apud Wodford, iii. non. Februarii, anno gratiæ M. CC. LXXX., pontificatus nostri anno septimo. 1281. Feb. 3.

CCXCVIII.

Littera decani et capituli directa regi pro nemoribus et aliis bonis episcopatus salvandis. [1284.]

Lib. Evid. C. 525.

Letter from the dean and chapter to the king, complaining that his escheator orders the sale of timber during a vacancy in the see.

Magnifico principi et domino excellenti domino suo Edwardo Dei gratia illustri regi Angliæ, domino Hyberniæ et duci Aquitaniæ, W[alterus Scammel] decanus et capitulum Sarum cum continua et devota orationum instantia prosperos et felices semper ad vota successus. Hanc de perpetua et constanti justitia vestra, quæ singulis quod suum est sine personarum acceptione tribuere satagit studiose, spem firmam concepimus, hanc de benignitatis vestræ mansuetudine et regiæ majestatis clementia, quæ zelo fidei et caritatis accensa ecclesiæ jura tueri et conservare conatur, fiduciam habemus indubitatam, quod in iis in quibus ecclesiam nostram Sarum, ad præsens disponente Domino pastoris solatio destitutam et sub vestra custodia protectione et defensione specialiter constitutam, sentimus prægravatam, vestræ piæ dominationis auxilium implorare et gravamina quæ ingeruntur eidem vobis suggerendo pro remedio supplicare debeamus confidenter. Sane, clementissime domine, magister H. de Wray, escaetor vester, ad ecclesiam ipsam nuper accedens, venditionem de nemoribus ejusdem fieri præcepit, ut dicitur. videlicet, in manerio de Sunnyngges quadraginta libratas, in manerio de Remmesbure decem libratas, apud Sarum decem libratas, apud Schyreborne viginti libratas, apud Poterne quindecim libratas, quod, absque vasto et gravi ac perpetuo ipsius ecclesiæ dispendio, propter paupertatem nemorum quæ habet ecclesia, ad usus necessarios episcoporum qui pro tempore erunt vix sufficientia, fieri non posset quoquo modo. Nec memoriæ hominum occurrit quod in præteritis vacationum temporibus, vel etiam per episcopum viventem, quamquam nemora, quæ de die in diem non modice diminuuntur, in præterito magis abundare consueverint, venditio aliqua facta fuerit usque modo. Immo pro certo si episcopos, necessitate urgente, ædificare contingeret, meremium et etiam ligna ad comburendum propter propriorum nemorum

[1284.] penuriam plerumque emere consueverunt, solo manerio de Sunnyngges excepto, in quo etiam nunquam venditio facta fuit sede vacante vel non vacante, nec tanta pecunia sine vasto perpetuo quoquo modo levari posset. Hinc est quod piæ vestræ serenitatis clementiæ, ingemiscendo et perpetuum ecclesiæ nostræ dispendium quod paratur in præsenti lacrimosis suspiriis deplorando, humiliter supplicamus, devota prece, quatinus placeat vobis prædicto escaetori vestro seu aliis ad custodiam episcopatus deputatis vestris dare litteris in mandatis quod a venditione hujusmodi desistant, de rationabilibus exitibus ejusdem episcopatus absque vasto et destructione hominum vel rerum fideliter respondendo. Magnificetur et crescat excellentiæ vestræ sublimitas semper in Domino

---

CCXCIX.

[1284.] *Littera missa cancellario regis pro eodem negotio.*
Lib. Evid. C. 526.

Letter to the chancellor on the same subject.

Reverendo in Christo patri et domino, R[oberto Burnell] Dei gratia Bathoniensi et Wellensi episcopo[1] devoti sui W[alterus] decanus et capitulum Sarum, salutem, et cum omni honore reverentiam tam debitam quam devotam :—

Quotiens nos vel ecclesia nostra quicquam adversum patimur in quo regalis curiæ nobis est adjutorium requirendum, aliud præter vos refugium non habentes, tanto confidentius ad vos recurrimus quanto paternitatis vestræ mansuetudinem ad omnia quæ ecclesiam ipsam contingunt promptam semper invenimus et gratiosam. Sane, pater reverende, magister Henricus de Wray, escaetor domini nostri illustris regis Angliæ, ad ecclesiam ipsam nuper accedens venditionem de nemoribus ejusdem fieri præcepit, ut dicitur, videlicet, in manerio de Sunningg quadraginta libratas, in manerio de Remmesbure decem libratas, apud Sarum decem libratas, apud Schyreborne viginti libratas, apud Poterne quindecim libratas; vivaria etiam et piscarias de Schyreborne piscari et pisces vendi præcepit; quod absque vasto et gravi ac perpetuo ipsius ecclesiæ dispendio fieri non posset quoquo modo. Nec memoriæ hominum occurrit quod in præteritis vacationum temporibus vel etiam per episcopum viventem, quamquam nemora, quæ de die in diem non

[1] He was elected bishop of Bath and Wells 23 Jan., and consecrated 7 Apr. 1275. He was chancellor from 1273 until his death in 1292.

modice diminuuntur, in præterito magis abundare consueverint, venditio aliqua facta fuerit usque modo. Immo pro certo si episcopos, necessitate urgente, ædificare contingeret, meremium et etiam ligna ad comburenda propter propriorum nemorum penuriam plerumque emere consueverunt, solo manerio de Sunningges excepto, in quo etiam nunquam venditio facta fuit; nec tanta pecunia sine vasto perpetuo quoquo modo levari posset. Hinc est quod vestræ paternitatis clementiæ, ingemiscendo et perpetuum ecclesiæ nostræ dispendium quod paratur in præsenti lacrimosis suspiriis deplorando, humiliter supplicamus, devota prece, quatinus placeat vobis erga[1] dominum nostrum regem instare, et utinam impetrare, quod venditionem hujusmodi prædicto magistro H. et aliis ad custodiam episcopatus deputatis interdicat, mandando eisdem quod rationabilibus exitibus episcopatus absque vasto et destructione hominum vel rerum contenti manus ad vetita non extendant. Non habentes vero unde paternitati vestræ pro meritis respondeamus ex condigno, patronam nostram gloriosam Virginem, cujus negotium agitur in hac parte, exoramus devota mente, ut ipsa, quæ pro se laborantibus deesse non consuevit, gratiam et gloriam erga Deum et homines vobis multiplicare et insufficientiam nostram pie supplere dignetur. [1284.]

CCC.

[Electio Walteri Scammel in episcopum Sarum.][2]

Lib. Evid. C. 537.

1284. June 26.

In Dei nomine, Amen. Anno gratiæ M. CC. octogesimo quarto, ecclesia nostra Sarcsburiensis per mortem bonæ me-

---

[1] Over this word are two dots, and this note is in the margin, "Cave hic."

[2] The following formal documents connected with the election of Scammel are given in Reg. C., at Nos. 518–524, 528:—

1. Letter from the dean and chapter to the archbishop, requesting the appointment of an administrator during the vacancy; 27 Apr. 1284.
2. Letter to the king for license to elect: dated the same day.
3. Reply of the archbishop, appointing John de Burtone, the precentor, to be administrator, out of three persons sent to him; 2 May.
4. Reply of the dean and chapter to the archbishop; 9 May.
5. Citation for the election; 28 May.
6. List of canons to whom the citation was sent.
7. Letter to the king announcing Scammel's election; 27 July.

1284. June 26. moriæ magistri Roberti de Wychamptone nuper episcopi nostri vacante, corpore ipsius episcopi in ecclesia nostra solemni prout decuit tradito sepulturæ, Nos canonici qui tunc fuimus in ecclesia ipsa præsentes, petita prius, prout moris est, a domino nostro rege licentia eligendi et obtenta, habito super hoc in capitulo nostro tractatu in communi, assignavimus diem lunæ proximam post festum S. Johannis Baptistæ ad tractandum de electione futuri pontificis, et electionem ipsam, disponente Domino, celebrandam, et ad diem ipsam absentes fratres qui de consuetudine ecclesiæ vocari debuerunt fecimus, sicut moris est, evocari. Qua die adveniente, præsentibus in capitulo nostro omnibus qui debuerunt, voluerunt et potuerunt commode interesse, videlicet viginti et septem canonicis personaliter et sex per procuratores, quorum nomina inferius in scrutinio annotantur, invocataque Sancti Spiritus gratia, lectis absentium procuratoriis et approbatis, et lecta constitutione Concilii generalis *Quia propter*, habito tractatu super formis in eadem contentis, placuit omnibus et singulis in negotio electionis hujusmodi procedere per viam scrutinii; sicque de unanimi assensu omnium electi fuerunt tres viri fidedigni de capitulo ipso, videlicet, magistri Johannes [de Burton] præcentor, Rogerus Baret et Will. de la Wyle, qui singillatim et secrete vota singulorum et sua exquirerent et redigerent fideliter in scripturam. Qui secedentes in partem vota singulorum et sua exquisiverunt, et in scriptis fideliter redacta mox coram toto capitulo publicarunt in communi in hæc verba: " Ego, Johannes præcentor consentio in magistrum " Walterum decanum nostrum, et ipsum nomino in episcopum " nostrum, eligendum. Ego, Rogerus Baret consentio in decanum " nostrum et ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum. " Ego, Willelmus de la Wyle consentio in decanum nostrum, et " ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego, Wal- " terus decanus, nomine meo et nomine magistri Willelmi de " la Cornere et Willelmi Burnel, quorum sum procurator, con- " sentio in dominum Johannem præcentorem, et ipsum nomino " in episcopum nostrum eligendum. Ego, Symon [de Micham] " cancellarius consentio in decanum nostrum, et ipsum nomino " in episcopum nostrum eligendum. Ego, Nicholaus [Longespée] " thesaurarius nomine meo et nomine magistri Ricardi de " Clifford, cujus sum procurator, consentio in magistrum Hen- " ricum [de Brandestone] archidiaconum Dorset., et ipsum nom- " ino in episcopum nostrum eligendum. Ego, [Joh. de Saundo] " abbas de Scyreborne consentio in decanum nostrum, et ipsum " nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego, Johannes [de " Derby decanus Lychefeld consentio in decanum nostrum, et

" ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego, Radul- 1284.
" phus [de Fernham] archidiaconus Subburiensis consentio in June 26.
" magistrum H. archidiaconum Dorset[ensem], et ipsum nomino
" in episcopum nostrum eligendum. Ego, Willelmus [de Schire-
" born] subdecanus consentio in decanum nostrum, et ipsum
" nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego, Willelmus [de
" Cerdestoke] pœnitentiarius consentio in magistrum archi-
" diaconum Dorset[ensem], et ipsum nomino in episcopum nos-
" trum eligendum. Ego, Johannes [de Middleton] succentor
" consentio in decanum nostrum, et ipsum nomino in episcopum
" nostrum eligendum. Ego, Galfridus de Muleborne consentio
" in decanum nostrum, et ipsum nomino in episcopum nostrum
" eligendum. Ego, Thomas de Grano consentio in decanum
" nostrum, et ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum.
" Ego, Johannes de Polliberge consentio in decanum nostrum,
" et ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego,
" Stephanus de la Wyle consentio in decanum nostrum, et
" ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego,
" Galfridus de Insula consentio in decanum nostrum, et
" ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego,
" Henricus de Esse consentio in decanum nostrum, et ipsum
" nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego, Thomas
" de Ryptone, nomine meo et nomine Willelmi de Stok,
" cujus sum procurator, consentio in decanum nostrum, et
" ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego, Wil-
" lelmus Deneys consentio in Thomam de Grano, et ipsum
" nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego, Johannes de
" Leycestre consentio in decanum nostrum, et ipsum nomino
" in episcopum nostrum eligendum. Ego, Wymundus consentio
" in decanum nostrum, et ipsum nomino in episcopum nostrum
" eligendum. Ego, Rogerus de Fromptone consentio in deca-
" num nostrum, et ipsum nomino in episcopum eligendum.
" Ego, Laurentius de Hakborne consentio in decanum nostrum,
" et ipsum nomino in episcopum nostrum eligendum. Ego, Ro-
" bertus de Stroda, nomine meo et nomine dominorum Hugonis
" de la Penne et Willelmi de Ewelme, quorum sum procurator,
" consentio in decanum nostrum, et ipsum nomino in episcopum
" nostrum eligendum." Habita demum collatione numeri ad numerum, inventum est de prædictis canonicis viginti et unum personaliter et tres per procuratores consensisse in præfatum dominum Walterum decanum, quatuor vero personaliter et unum per procuratorem in magistrum Henricum archidiaconum Dorset[ensem], unum vero personaliter et eundem nomine duorum quorum erat procurator in dominum Johannem præcentorem, unum vero in magistrum Thomam de Grano; unde cum numerus consentientium in decanum longe majorem

1284. June 26. partem totius capituli excederet, habita collatione diligenti de zelo eligentium et meritis electorum, licet singuli bono zelo moveri viderentur tamen quia numerus consentientium in decanum adeo excedebat quod electio de ipso decano facienda merito fuerat præferenda, tandem omnes in eundum decanum, virum utique moribus et vita perspicuum, virtutibus præditum, sapientia et discretione probatum, ac in spiritualibus et temporalibus circumspectum, unanimiter consenserunt, et injunxerunt ac mandarunt dicto domino Johanni præcentori quod ipsum decanum vice omnium et sua eligeret sibi et ecclesiæ suæ Sarum in episcopum et pastorem. Qui de assensu et mandato totius capituli eundem elegit, et electionem suam in scriptis pronuntiavit in hæc verba: "Ego, Johannes præcentor "ecclesiæ Sarum, vice et mandato omnium fratrum et canonicorum consentientium in venerabilem virum dominum Walterum decanum nostrum, vice et mandato totius capituli et mea, "ipsum eligo nobis et ecclesiæ nostræ Sarum in episcopum et "pastorem." Qui diu refugiens et reluctans tandem ad preces et instantiam nostram se voluntati divinæ committens electioni de se factæ consensit. Nosque post decantationem hymni consueti *Te Deum laudamus* electionem ipsam sic rite et canonice celebratam concordem et unanimem clero et populo fecimus solemniter publicari. In cujus rei testimonium præsens decretum sigillo nostro communi, necnon et sigillis singulorum nostrum, loco subscriptionum fecimus roborari. Datum et actum in capitulo nostro Sarum die lunæ supradicto, anno Domini M° CC° LXXX° quarto.

CCCI.

1286. Nov. 25. *[Litera] de bobus in diversis maneriis episcopo dimittendis.*

Lib. Evid. C. 514.

Account of cattle customarily left in the manors of the see by one bishop to another

Provido viro, amico nostro in Deo dilectissimo, domino Malculmo de Arleghe, domini nostri Edwardi Dei gratia regis Angliæ clerico, custodi temporalitatis episcopatus Sarum sede vacante, H[enricus] decanus et capitulum Sarum salutem in salutis Auctore. Sciatis, domine carissime, quod in ecclesia nostra Sarum registro comperimus quod bonæ memoriæ pontifices hactenus in eadem ecclesia præsidentes ampliamenta successoribus suis dimiserunt infrascripta: videlicet, apud Sunningges quadraginta tres boves, apud Remmesbure sexdecim boves, apud Beydone sexdecim boves, apud Biscopestone quadraginta tres boves, apud Poterne quadraginta boves, apud Launtone quadraginta boves, apud Cauingges quadraginta tres

boves, apud Scyreborne quadraginta octo boves, apud Candel novem boves, apud Langedone octo boves, apud Cerdestok sexdecim boves, apud Sarum decem boves, et apud Wodeford octo boves. Item in dicto manerio de Sunningges dimiserunt unum taurum, unum vaccam, unum aprum, et unum suem. Item dimiserunt apud Caningges quadringentas quater viginti quindecim oves matrices et quinque hurtados. Et his contentus erit futurus episcopus, nihil aliud recepturus vel ab executore testamenti sui prædecessoris nomine implementi exacturus. Datum in capitulo nostro Sarum, die S. Katerinæ virginis, anno Domini M. CC. LXXX. sexto.[1] 1286. Nov. 25.

CCCII.

Litera Regis ad Barones de Scaccario pro amerciamentis levandis ad opus fabricæ. 1290. Jan. 28.

Lib. Evid. C. 534.

Writ of Edw. I. to the Exchequer directing that all fines levied on the dean and chapter and their tenants be given to the fabric of the cathedral, as granted by Hen. III.

Edwardus Dei gratia rex Angliæ, dominus Hyberniæ, et dux Aquitaniæ, thesaurario et baronibus suis de scaccario salutem. Cum dominus Henricus pater noster per cartam suam omnia amerciamenta ad quæ decanum et capitulum ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum et homines et tenentes eorum coram justitiariis nostris quibuscunque amerciari contigerit, necnon et catalla felonum et fugitivorum hominum et tenentium suorum, concesserit ad sustentationem et conservationem fabricæ ecclesiæ prædictæ, vobis mandamus quod eosdem decanum et capitulum amerciamenta catalla hujusmodi ad fabricam ejusdem ecclesiæ juxta tenorem cartæ prædictæ, et prout ea percipere et habere debent et hactenus percipere et habere consueverunt, percipere et habere permittatis. Teste meipso, apud Westmonasterium, xxviii. die Januarii, anno regni nostri XVIII.[2]

[1] Bishop Scammel died on 20 Sept. in this year. The following documents are found in Reg. C. 538–40 concerning the election of his successor :—

1. Letter to the king for license to elect, sent by the hands of Geoffrey de L'Isle and Will. de Wokingham ; 2 Oct.
2. Letter to Will. de la Cornere, a canon (afterwards bishop), asking him to assist the messenger ; same date.
3. Letter to the archbishop for confirmation of the election of the dean, Henry de Brandestone ; 5 March 1287.

[2] A similar writ follows in Reg. C., addressed to the sheriff of Wilts, and dated at Westminster, Jan. 30.

CCCIII.

1291. March 8.

Carta super appropriatione ecclesiarum de Eneford et Overtone ecclesie Wintonicensi[1].

Lib. Evid. B. 412; C. 568. Reg. Rubr. 412.

Consent of the bishop and dean and chapter, at the instance of Edw. I., to the appropriation of the churches of Enford and Overton to Winchester.

Willelmus, Dei gratia ecclesie Sarum minister humilis, dilectis sibi in Christo priori et conventui S. Swithini in Wyntona salutem in salutis Auctore:—

Voluntati et precibus domini nostri Edwardi Dei gratia regis Anglie illustris in hac parte satisfacere cupientes, licet non absque gravi dispendio nostre ecclesie, ecclesias de Eneford et Overtone nostre dioceseos cum earundem capellis, et in quibus jus patronatus ad vos pertinere asseritis, vobis et successoribus vestris, cedentibus vel decedentibus ecclesiarum rectoribus earundem, in usus proprios concedimus convertendas, de consilio et assensu decani et fratrum seu concanonicorum nostrorum qui tunc temporis fuere presentes: jure episcopali, et archidiaconali, et jure ecclesie nostre, in omnibus, semper salvo: [taxatione etiam vicariarum in posterum facienda juxta quantitatem proventuum annuorum utriusque ecclesie nobis et successoribus nostris salva. Ita tamen quod nec vos nec successores vestri absque auctoritate episcopali requisita pariter et obtenta possessiones ingredi nullatenus presumatis.][1] In cujus rei testimonium presentem scripturam sigillo tam nostro quam nostri capituli fecimus consignari.

Datum in capitulo nostro Sarum, viii. idus Martii, anno Domini M. CC. nonagesimo, canonicis nostre ecclesie presentibus infrascriptis: domino Simone [de Micham], decano, domino Nicholao Lungespeye, thesaurario, domino Radulfo [de Brightwell], precentore, magistro Willelmo de la Wyle, archidiacono Dorsetie, magistro Willelmo de Abyndone, archidiacono Wilt., magistro Willelmo de Ripariis, magistro Ricardo de Coleshulle, domino Johanne [de Middleton], succentore, magistro Roberto de Strode, domino Willelmo de Cerdestoke, penitentiario.

[1] The lines within brackets are omitted in C., where alone the witnesses are given.

CCCIV.

Privatio [vicarii]. 1295. Apr. 11.

Lib. Evid. C. 10.

Deprivation of a vicar for incontinency.

In Dei nomine, Amen. Nos S[imon] decanus et capitulum ecclesiæ Sarum, registro dicti decani et aliis instrumentis plenius visis et intellectis, ac etiam fama publica notorie referente quæ nulla tergiversatione potest celari, invenimus quod tu Alfredus de Deneworthe super vitio incontinentiæ cum Editha uxore Roberti le Belzetere, Dionisia de Kench, Margeria filia Fasceliæ de Doutone, ac etiam Editha de Paulesholte conjugata, semel, secundo, tertio, et amplius, juxta jus et consuetudinem ecclesiæ nostræ Sarum, correptus super vitio prædicto, et te non emendationi sed consuetudini detestabili more solito potius commendasti, incorrigibilis, animo indurato, nec Deum nec hominem verens, perseveranter existens. Propter quæ, meritis tuis exigentibus, jure vicariæ simul et nomine sententialiter et diffinitive privamus, et privatum esse in his scriptis declaramus. Data et acta Sarum die Martis proxima post dominicam qua cantatur "Quasi modo "geniti," tertio idus Aprilis, anno gratiæ M. CC. nonagesimo quinto.

CCCV.

Litera regis contra exactores opprimentes libertatem ecclesiæ. 1295. Sept. 7.

Lib. Evid. C. 11.

Writ of Edw. I. to the sheriff of Wilts, forbidding distraint on the spiritualty of the church of Sarum for the guarding the sea-coast.

Edward par la grace de Dieu roy de Engletere, seygnur de Irelaunde et dux Daquitanne, a son feal e leal Adam Gurdon e visconte de Wilt., saluz. Cum nus eiuns entendu ke vous feytes destreyndre les chanoynges de chapitre de Salebure ausi bin pur choses quil tenent de spirituaute cum pur lur temperaute pur ayder a garder la costeye de la mer en la conte du Sutht., e nus voylluns a ceste fois quil enseyent quites quant a la demande qui lur est fete par reeson de lur espirituaute, vos mandons que pur chose quil tenent ensi de spirituaute ne les facet travailler destrendre ne molester par encheyeun de la dite garde tant que nous eions autre chose comandee, e la distresce que lur est fete par leencheyson avant dite facet relesser saunz delay. Don. de suz notre prive seal a Gravesende, le vii. jour de Sept., lan de notre regne XXIII.

CCCVI.

1296. Aug. 17, 18.

Visitatio domus Vallis Scholarium per decanum et capitulum.

Lib. Evid. C. 9.

Visitation of the house of Scholars' Vale.

Memorandum quod cum domus de "Vallis Scholarium," x. kal. Augusti anno Domini M. CC. nonagesimo sexto per mortem magistri Thomæ de Brudeport, canonico ecclesiæ Sarum custodis ejusdem domus, vacet, nos decanus et capitulum Sarum, attendentes custodiam ejusdem domus ad nos tanquam ad superiores ejusdem domus debere absque medio pertinere, locum in ipsa domo per mortem magistri Rogeri de Bortone, scholaris ejusdem domus, vacantem Henrico dicto le Raynyr, clerico, contulimus, jure vacationis, intuitu caritatis, facientes eundem per discretos viros magistrum Radulfum [de Eboraco], cancellarium, et dominum Henricum de Esse, concanonicos nostros, in præmissi loci cum suis pertinentiis, dictis scholaribus quadam simplicitate primo reluctantibus et subsequenter consentientibus, possessionem induci, juxta dictæ domus consuetudinem, corporalem. Demum volentes dictam domum et ejus statum juxta officii nostri debitum visitare, vacatione prædicta durante, magistris Waltero de Herevy et Jacobo de Bukyngham, clericis nostris, injunximus et commisimus vices nostras, ut ipsi ad dictam domum accederent personaliter et conjunctim, visitationis officium absque magna simplicitate nomine nostro inibi completuri. Et ipsi, dicto mandato recepto, ibidem in forma eis injuncta xvi. kal. Septembris, anno Domini supradicto, ad dictam domum personaliter accesserunt, de statu dictæ domus per scholares ejusdem diligentius inquirendo, inter alia injungentes eisdem quod aliquem virum providum et honestum de sociis eorundem cogitarent et eis in crastino nominarent qui administrationem interiorem saltim et etiam exteriorem interim per nos gereret et haberet, quousque per nos de alio custode secundum voluntatem fundatoris dictæ domus plenius ordinatum fuerit et provisum. Quo crastino adveniente dicti magistri Walterus et Jacobus ad dictam domum ut prius personaliter accesserunt, et dictis scholaribus congregatis coram eisdem, Rogerum dictum Fuke, conscholarium eorundem, ad dictam administrationem faciendam concorditer [nominaverunt], quem dicti clerici nostri, ut eis per nos injunctum extitit, vice nostra in dictum officium præfecerunt. Demum dictus Henricus Reynyr juramentum fidelitatis ad quod quilibet scholaris in suo ingressu secundum dictæ domus consuetudinem obligatur obtulit et præstitit subsequenter coram dictis scholaribus et nostris clericis antedictis. Acta et relata

nobis die Veneris proxima post festum Assumptionis beatæ Virginis, cum continuatione et prorogatione diei sequentis proximæ post dictum festum beatæ Virginis, anno Domini supradicto. 1296. Aug. 17, 18.

CCCVII.

Ornamenta et defectus in ecclesia de Sunninge et capellis ejusdem. c. 1300.

Lib. Evid. C. 12.

Report of the condition of the churches in the peculiar jurisdiction of the dean.

Hurste.—Calix sufficiens. Missale insufficiens. Temporale. Commune sanctorum non valet. Antiphonarium sufficiens. Gradale debile, et aliud vetus. Duo Troperia debilia. Nullum Processionale. Nullum Psalterium per se, præterquam in Temporali et aliud debile in veteri Gradali. Unum Manuale. Tria paria vestimentorum debilissima. Duo frontalia vetera. Duo superpellicia debilia. Unum rochetum debile. Nullum candelabrum. Nullum Ordinale per se. Phiolæ quatuor insufficientes. Crismatorium sine serura. Pixis bona ad eukaristiam. Velum quadrigesimale. Cancellum discoopertum.

Roscomp.—Missale competens. Calix bonus. Temporale. Commune sanctorum. Capitularium ydoneum. Psalterium vetus. Gradale non de usu. Manuale, Troperium, debilia. Pixis ad eukaristiam sufficiens. Crismatorium cum serura. Velum quadragesimale deficit. Thuribulum insufficiens. Hostium cancelli debile, ob cujus defectum cancellum pluries fuit deprædatum. Tuall[a]. Frontal[e]. Superpellicia deficiunt. Unicum vestimentum debile, sed postea ex dono S[imonis] decani[1] una bona alba cum paruris et amita bonis. Cætera ornamenta deficiunt. Cancellum male coopertum. Fenestræ vitreæ fractæ in cancello.

Wokingeham.—Unum competens Portiforium. Unum Missale bonum. Gradale competens. Unum Manuale. Epistolare. Duo vetera Gradalia. Unum Psalterium bonum. Nullum Ordinale per se. Sex tuallæ. Unum bonum vestimentum, aliud feriale debile. Nullum superpellicium nisi unum ex dono S[imonis] decani Sarum. Unus calix. Venerabiles reliquiæ sine custodia. Crismatorium. Pixis ad eukaristiam insufficiens.

---

[1] Simon de Micham, dean 1288–97.

c. 1300. Nullum vas ad aquam benedictam. Nullæ phiolæ sufficientes. Tria paria corporalium. Duo frontalia. Nullum candelabrum. Cancellum male coopertum et nimis strictum. Fenestra vitrea fuit reparata tempore S[imonis] decani. Thuribulum insufficiens.

SUNNINGGES.—Deficit ibidem tunicella, dalmatica, et capa de choro. Cætera ornamenta scripta sunt in Missali ibidem.

SANDHURSTE.—Missale competens. Legenda probabilis. Antiphonarium. Gradale debile, et aliud vetus. Manuale, sed non est de usu Sarum. Psalterium nullum. Tres casulæ inveteratæ. Duæ tuallie debiles. Unum superpellicium. Unum frontale et crismatorium debile. Pixis ad eukaristiam. Nullum velum quadragesimale. Duæ fenestræ in cancello sine vitro. Tria corporalia. Thuribulum, Ordinale, vas ad aquam benedictam, deficiunt. Cancellum male coopertum.

CNOKE.—Eukaristia in bursa contra constitutionem.[1] Crismatorium insufficiens. Sacrarium insufficiens. Duo vestimenta debilia. Tres tuallæ. Phiola insufficiens. Fenestra vitrea deficit in cancello. Crux processionalis deficit. Candelabra processionalia deficiunt. Deficiunt etiam unum superpellicium et unum rochetum. Missale insufficiens. Antiphonarium unum insufficiens. Duo Psalteria insufficientia, male ligata. Legenda, Temporale, et [Commune] sanctorum sufficientia. Ordinale, Capitularium, et Collectarium insufficientia.

HEGTREDEBURE.—Defectus ibidem. Cancellum male coopertum. Phiolæ insufficientes. Nullum superpellicium ad clericum; hoc tamen suppletum est per Symonem decanum. Alia ornamenta scripta sunt ibidem in Missali.

---

[1] Of archbishop Peckham in 1280. Wilkins, *Conc.*, ii. 48.

APPENDIX.

VARIA DE S. OSMUNDO.

APPENDIX.

Memoranda de Osmundo.[1]

Lib. Evid. B. 457.

"Memoranda" concerning S. Osmund, founder of the church at Old Sarum.

Memorandum quod Robertus qui fuit primus dux Normannorum, habuit filium Rollonem sive Robertum, Christianum, qui habuit filium Christianum Willelmum. Et ille Willelmus habuit filium Ricardum Christianum, qui Ricardus habuit filium Robertum Christianum; qui quidem Robertus habuit Willelmum Bastardum, Christianum, et quasdam filias, duas Adeleyam et Isabellam, quæ Isabella nupsit Henrico comiti Sagiensi. Qui Henricus et Isabella habuerunt unum filium nomine Osmundum, qui fuit præfati Willelmi Conquestoris Angliæ cancellarius, et postea factus est comes Dorsetiæ, quem comitatem ipse dividebat in præbendas, et fundavit ecclesiam Sarum. Et sic iste Osmundus descendebat linealiter ex nobili sanguine septem ducum Christianorum Normanniæ, et nepos fuit, ut præscriptum est, Willelmi Bastardi, Angliæ Conquestoris. Item præfatus Osmundus fuit consecratus episcopus auctoritate sanctissimi in Christo patris ac domini, domini Gregorii papæ VII., qui antea vocabatur Hildebrandus. Qui quidem Osmundus Sarisburiensem ecclesiam rexit cum summa devotione et vitæ sanctitate xxiv. annis et tribus mensibus; cujus corpus in dicta ecclesia Sarum in Domino requiescit.

---

[1] This document is only found in Register B., and was written late in the fifteenth century. It is cited in Mr. Jones's preface to vol. ii. of the Osmund Register, p. xxii.

Letters of pope Calixtus III. respecting the canonisation of S. Osmund.

1456. Dec. 13.

I.

(Reg. Rubr. *fol.* 136.)

Calistus episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri Ricardo [Beauchamp] episcopo ac dilectis filiis decano et capitulo ecclesiæ Sarisberiensis, salutem et apostolicam benedictionem :—

Venerabilis frater et dilecti filii, debetis in omnibus omnipotenti Deo gratias agere qui omnia operatur et est in suis sanctis mirabilis, cujus immensa bonitas nuper divinitus, prout sane credendum est, illuminavit nostram omniumque venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium mentes et conscientias in concordi sententia super canonizatione beati Osmundi, tui, venerabilis frater, prædecessoris, et vestrum, dilecti filii, pastoris dignissimi. Nos quidem multa induxerunt ad hanc operationem sanctam, in qua si ad humana respectum duntaxat habuissemus non tam faciliter processissemus ad expeditionem antedictam. Carissimus filius noster Henricus, rex Angliæ illustris, illud quoque regnum, aliter nobiscum, aliter cum prædecessoribus nostris, egit, de quo admiramur. Neque humana aut temporalia appetimus, sed ampliationem seu saltem conservationem catholicæ fidei. Confisi in Domino nostro Jesu Christo, cujus necnon ecclesiæ sanctæ[1] ille carissimus filius noster, prout fideli relatione accepimus, verus cultor existit, volumus sanctum virum Dei gloriosum Osmundum in ipso et vobis ac cunctis fidelibus Christi honorare; ac eundem regem, regna et dominia sua, vos quidem, venerabilis fratri ac dilecti filii, de quorum diocesi ipse rex est oriundus, extollere honoribus, mature ac onerosis mediis, instante dilecto filio magistro Johanne Lax, secretario nostro fideli, regio procuratore atque nostro, magna cum instantia et providentia processimus[2]; et de prædictorum aliorumque venerabilium fratrum nostrorum co-episcoporum, juxta juris exigentiam, ad hoc convocatorum [consensu ?] conclusimus super canonizatione antedicta. Et die primo mensis Januarii proximo venturi, Spiritus Sancti gratia primitus invocata, dictam celebritatem personaliter conficere decrevimus, prout in Domino dignius ac pro ejusdem regis et regnorum ac dominiorum suorum vestræque ecclesiæ statu in Domino salubrius conspexerimus faciendum; ceteraque

[1] "suæ sanctæ," MS.

[2] The passage commencing at the word "Carissimus" runs on uninterruptedly in the MS. without any break; the punctuation may therefore be somewhat doubtful.

faciemus quæ cunctis Christi fidelibus, ne dum nobis, erunt consolationi futura. Hortamur itaque vos ut elevetis in cœlum mentes vestras, et gratias agentes collaudetis Dominum Deum nostrum, cui placuit in sancto viro suo nostra et vestra ætate gloriari. Dictum quoque secretarium nostrum, quem carum habemus ob suas virtutes, recommissum habeatis, nec vulgari quidem modo, cum in se susceperit hujus expeditionis prætextu magnas et ingentes curas, prout adhuc est suscepturus mandato nostro, itaque vos habeatis, ut sicut in petendo canonizationem antedictam fueritis soliciti, sic, ea, dicto procuratore nostro instante, obtenta, tam in ecclesiam sanctam Dei et fidei catholicæ conservationem quam alias undique grati videamini; et prout in aliis ante hæc scripsimus, venerabilis fratur, cum ad tuam fraternitatem pertinet, vos etiam, dilecti filii, intercedendo, eundem Johannem vestro capitulo et vestro corpori aggregantes, in patrimonio sancti Osmundi non tam contemplatione nostra quam meritorum suorum consideratione velitis honorabiliter collocare.[1]

1456. Dec. 13.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, [anno] Incarnationis Dominicæ M. CCCC. LVI., id. Decembris, pontificatus nostri anno secundo.

II.

(*ib. fol.* 135.)

1457. Jan. 3.

Calistus episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri Ricardo episcopo et dilectis filiis decano et capitulo Sarisberiensi salutem et apostolicam benedictionem:—

Quantas summo bonorum omnium Largitori gratias quantasque laudes exsolvere debeamus, nemo sanæ mentis ignorat, cum jam dudum cœptam canonizationem sacri antistitis vestri Osmundi diuque interceptam et tot annorum spatiis intermissam, opitulante Domino ad finem deduxerimus peroptatum. Quare, frater episcope et vos filii dilecti, agite dies lætitiæ, et confitemini Illi qui pro sua pietate et infinita clementia nobis ad exequendum onus pergrande nostrisque humeris valde impar vires tribuit, nobisque exultabilem diem tantopere expectatam videre concessit. Quis namque Altissimi profunda consilia ejusque providentiæ altitudinem aut metiri aut unquam investigare potuit, ut nobis senio jam confectis reservaretur implendum quod robustis et validis nequaquam denegatum dixerimus sed utique non permissum! Tanto

[1] In pursuance of this letter Lax was appointed prebendary of Chardstock in December, 1458. See Jones's *Fasti*, p. 370.

1457. Jan. 3. equidem magis et magis ipsum misericordiarum Patrem Omnipotentem collaudare, benedicere, et coram omnibus prædicare, tenemur, tantoque illi majores gratiarum actiones persolvere, quanto ipse pietatis auctor imbecillitati nostræ pro gloria et honore dignissimi præsulis antedicti suæque ecclesiæ sanctæ venustate pariter et decore, ac omnium fidelium potissime regni Angliæ devotorum salute [1] . . . . id perspeximus esse completum. Ut igitur locus ad quem ipsius gloriosi antistitis sacræ reliquiæ juxta aliarum nostrarum continentiam literarum transferri debent, digne et honorifice præparari ac secundum illarum exigentiam ornari valeat providere volentes, auctoritate apostolica, tenore præsentium statuimus et etiam ordinamus quod omnes et singulæ elemosinæ et oblationes fidelium quas ex nunc in antea in loco prædicto fieri contigerit, in ornamentum loci et reliquiarum earundem primo [assignatæ sint], ac deinde postquam locus et reliquiæ hujusmodi decenter ornati fuerint, creditoribus, qui pecunias pro expensis circa canonizationem hujusmodi factis et propterea ab eis mutuo acceptas [providerint], integre satisfiat. Postremo vero residuum in fabricam et reparationem ipsius ecclesiæ, prout hactenus observatum est, perpetuis futuris temporibus absque diminutione aliqua penitus convertatur. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta committimus et mandamus, quatinus in præmissis et circa ea sic solicite et sollerter intendere, ac partes nostras prout expediens fuerit efficaciter interponere, curetis, ut juxta commune nostrum et vestrum pium desiderium præmissa executioni debitæ demandentur, ac meritis ejusdem sancti nobis condigna retributio et a nobis paterna benedictio digne valeant provenire. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, commissionis et mandati infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationi Omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. CCCC. LVI.[2] tertio nonas Januarii, pontificatus nostri anno secundo.

---

[1] Some words are evidently here omitted in the MS.

[2] Calixtus III. dated his bulls by the style commencing the year on 25 March.

III.

(*ib. fol.* 135*b.*)

1457. Feb. 18.

Calixtus episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri Ricardo episcopo et dilectis filiis decano et capitulo ecclesiæ Sarisberiensis, salutem et apostolicam benedictionem:—

Tandem quod multi illustrissimi Angliæ reges ac devotissimi principes, venerabiles quoque episcopi ecclesiarumque prælati, de sancti Osmundi confessoris et pontificis Sarisberiensis diutius expectata canonizatione hactenus intueri desiderarunt, huic nostræ ætati, in qua nos licet immeriti summi apostolatus apicem in terris gerimus, ac in regno Angliæ Henricus VI. regalia sceptra tenet, vosque, frater venerande et filii prædilecti, jure quodam hæreditario, cum ad devotionem vestram præclaraque merita oculos mentis nostræ dirigimus, in sancti Osmundi sede, quam ipse pene a fundamentis erexit, auxit, et divinis humanisque opibus adornavit, collocati gubernacula possidetis, tantum gaudium Deus, in sanctis suis gloriosus et mirabilis, reservavit. Nobiscum igitur Anglicana inter cæteras lætetur ecclesia, et regnicolæ exultent in hymnis et canticis, ad Dei sanctorumque laudem, qui eorum sacratissimo consortio in cathalogo beatum Osmundum ascribi dignissime voluerunt. Et quia de sancti hujus gloriosi reliquiis transferendis, pie devoteque in seculo conservandis, agendum est, et ea materia sit omni humana possibilitate sanctissime ac devotissime pertractanda, neque literis solum, verum etiam et nuntiis idoneis decenterque instructis, ad Dei laudem populique sui devotionem suo ordine constituenda, elegimus, post habitam cum venerabilibus fratribus nostris sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus de hac re discussionem, ad hoc opus nostra et apostolicæ sedis vice conficiendum dilectum filium magistrum Johannem Lax, legum doctorem, secretarium et familiarem nostrum ac apostolicæ sedis nuntium, ipsum quoque de nostra ad præmissa omnimoda intentione voluntateque diligenter instructum, et qui rebus omnibus canonizationis hujusmodi non modo interfuit sed cooperator multo tempore juxta partes suas, prout in superioribus ad vos sæpenumero scripsimus, extitit, vigilans, fidus, prudens, et per omnia studiosus; [quem] ad re[gem], regnum, vosque specialiter transmittendum duximus, dignum existimantes ut qui tantæ rei solicitudinem digne compleverit, ita translationis munere, quod superest, merito honoris ornamentique, decoretur: commendantes vobis eundem, ut quemadmodum de sancto Osmundo in cælis bene meritus est, ita ut eum vos, qui a

1457. Feb. 18. nobis reputamini sancti hujus filii et hæredes, commendatissimum suscipiatis in terris; resque apud nos ea gratissima erit, et a nobis in $\frac{2}{3}$ partem vestræ erga nos gratitudinis reputari certissimam teneatis; cui tam circa præmissa quam alia pro nostra et apostolicæ sedis parte dicenda fidem velitis integram adhibere.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. CCCC. LVI., duodecimo kal. Martii, pontificatus nostri anno secundo.

GLOSSARY.

GLOSSARY.

A.

ACTIONES, 104. Dramatic representations; mystery plays; and the profits accruing from them.

ADVOCATUS, 74. Patron. [Henry Bisset's father, Manasser Biset, was the founder of the priory of Maiden Bradley.]

AFFIDARE, 23 *ter*. To promise solemnly.

ALBA, 369. An alb.

ALTARISTA, 327, 341, 343. An assistant serving at an altar.

ALTELAGIUM, 104, 277. Fees for services = *surplice-fees*.

AMERCIAMENTA, *sæpe*. Fines.

"AMERCEMENTS D'ASSISE," 5. Fines for violating the assessment of the price of provisions.

AMITA, 369. The vestment called amice, of white linen.

AMPLIAMENTUM, IMPLEMENTUM, 364, 365. Stock of cattle (*Scottice*, the plenishing).

ANGARIÆ, 33. Compulsory services.

ANNALIS, CAPELLANUS, 172. A chaplain retained by a yearly stipend.

ANNUALE, 326. An annual commemoration, with mass and prayers *pro defunctis*.

ANTIPHONARIUM, 369, 370. The service-book containing antiphons.

ASAYSAMENTA, 271. Easements, rights of way, &c. belonging to a holding.

ASSARTARE, 97, 103, 104. To plough up forest land.

ASSARTUM, 97, 103, 104, 166. Land newly broken up for tillage.

ASSECURARE, 33. To assure.

ASSISA, 222. Writ of assize, or trial of right for recovery of land.

ASSISA MORTIS ANTECESSORUM, 182. Enquiry as to the title to property at the death of predecessors.

ASSISA ULTIMÆ PRÆSENTATIONIS, 242. Enquiry as to the right of last presentation to a living.

ASSISA PANIS ET CEREVISIÆ, 5, 245. Assessment of the price of bread and beer.

ASSISÆ, 33. Fixed money-charges; impositions.

ASSISÆ REDDITUS, 303. A fixed rent.

ATTACHIAMENTUM, 181. Attachment, or arrest, of body or goods.

ATTORNATUS, 222. An attorney or agent.

AVALATIO ANGUILLARUM, 33. The catching of eels in cradles as they descend a river.

AVERPENY, 179. A contribution paid by a vassal towards providing cattle or beasts of burden ("averia") for his lord.

B.

BACINUS, 344. A bason.

BANNUM, 134. Public announcement.

BARRA, 347. A fortified gate.

BERTONA, 264. A farm-yard and farm-house.

BISANCIUM, 45. A bezant; the silver coin so called, worth two shillings.

BLODWITE, 179. A penalty for blood-shedding.

BLUETUM, 348. Cloth dyed blue.

BOVARIUS, 81. A cowherd.

BRACIARE, 245. To brew.

BRUERIA, 58. A heath, or ground overgrown with brushwood.

BURGAGIUM, 176. A house in a borough held by a rent.

BURNETTA, 348. Dyed cloth.

BURSA, 370. A covering placed over the chalice and its veil.

BUSCA, 83. Firewood.

C.

CALUMPNIA, 10, 16, 29, &c. A claim.

CAMELETUM, 348. Camlet.

CANABUM, 324. Hemp.

CANON, 28. A fixed customary payment.

CAPA, 370. A cope.

CAPITULARIUM, 369, 370. The service-book containing the *capitula*, or little chapters.

CARECTA, 83. A cart-load.

CARIAGIUM, 176, 179. Compulsory cartage, as service from a vassal to his lord.

CARITATIVE, 11, 168, 170. Charitably, out of goodwill.

CARPENTARIA, 96. A carpenter's workshop.

CARUAGIUM, 179. A tax upon ploughs.

CASTELLANARIUS, 266. The constable or keeper of a castle.

CASULA, 370. A chasuble.

CATALLA, 236, 237, 267, 365. Moveable goods, chattels.

CENSUALIS, 90. Chargeable with payment.

CHORISTA, 327, 343. A chorister, a choir boy (341).

CISSOR, 347. A tailor.

CITATORIA, 54. Letters citatory.

CLAMUM, CLAMIUM, 165, 194, 276, 355. A claim.

CLOSTURA, 26. Hedging.

COLLECTARIUM, 370. The service-book containing the collects.

COMMUNA, 101, *et sæpe*. Common property; a common fund.

COMMUNA, COMMUNÆ, 17, 78. The common allowances for each member of a corporation.

COMMUNARIUS, 52, 217, 326. The canon charged with the distribution of commons to the canonical body.

COMMUNIO, 83. The right of commonage.

CONESTABULARIUS, 33. A constable.

CONVENIENTIA, 211. Agreement.

CORPORALE, 370. The pall which covers the Host on the altar.

CORPORALITER JURAMENTUM PRÆSTARE, 357. To swear laying the hand upon the altar, on the Gospels, or on relics, &c.

COTERIA, 264, 265. A cottage.

CRISMATORIUM, 369, 370. The vessel containing consecrated oil.

CROFTA, 192, *et alibi*. A close adjoining a house.

CULTURA, 192, 284, 329. A piece of cultivated land.

CURTELLUM, 191. A curtilage, yard or garden round a house.

CURTILAGIUM, 83, 264, 319. *See* CURTELLUM.

CUSTUS, 222. Cost, charge.

CYROGRAPHUM, 27, 91, 93, 163, &c. An indenture, bipartite or tripartite, marked with letters or words at the line of indentation.

D.

DALMATICA, 370. Dalmatic, a long-sleeved vestment, worn by deacons.

DANEGELDA, 179. The tax originally levied in Anglo-Saxon times for defence against the Danes, which continued to be levied long afterwards.

DAPIFER, 47, &c. Steward of the household.

DEALBATOR, 347. A white-washer.

DEFORCIANS, 192, *et alibi*. The person withholding land from a claimant; a disseisor.

DEMANDÆ, 219, 214. Claims for contributions.

DENARIATA, 204. A pennyworth.

DEXTRARIUS, 57. A charger or war-horse [worth 50*s*. in this instance].

DISRATIONARE, 19, 25. To prove a claim to property by disproving that of an opponent; to deraign.

DISSAISINA. *See* NOVA.

DISSEISARE, 9. DISSAYSIRE, 236. To disseise; to dispossess.

DISTURBARE, 179. To disturb in possession; to dispossess.

DISTURBATIO, 236. Disturbance; molestation.

DIVISÆ, 83. Boundaries.

DOMINICUM, *sæpe*. Domain-land; land kept in the hand of the lord.

E.

EBDOMADAM FACERE, 17. To perform a weekly course of ecclesiastical duty.

ESCAETA, 63, 76. The falling in of lands to the lord by forfeiture of the tenant or failure of heirs.

ESCAETOR, 359, 360. Escheator, the officer who accounted for receipts from the falling in of holdings under the crown by failure of heirs, treason, &c.

ESCAMBIUM, 274, 275, &c. Exchange.

ESCAPIUM, 181. Escape.

ESSONIA, 241. Excuse for non-appearance in law-cases.

EVECTIO, 160. Horse-retinue [horses and servants attendant on archdeacons in their visitations].

EXAMPLIFICARE, 16. To make great and prosperous.

EXEMPLATA, 93, 94. Certified copies.

EXPEDITARE CANES, 179 ["expetendis" in MSS. for "expeditandis"]. To mutilate dogs' feet in order to hinder them from chasing; called in the Forest Laws the "lawing of dogs."

F.

FELONES, 365. Felons; criminals.

FERATOR, 345. A shoeing-smith.

FERLINGUM, 67. A furlong.

FEODATARII, 108. FEUDOTARII, 243. Persons holding land by fixed service or rent due to the chief lord.

FERIA, 258, &c. A fair.

FERIALES, FERIATI, DIES, 323, 348. Week-days.

FEUDUMFIRMA (*sic*), 99. Fee-farm, land held in perpetuity on payment of a fixed rent or service. The usual form of the word is "feudifirma."

FIRMA, 104, 243. Annual rent. 108, the land let at a rent ("si iterum redierit "firma ad manus monachorum").

FIRMARII, 108, 243. Farmers, those who held land by payment of a rent or other service.

FIZTHWITE, 179. A penalty for breach of the peace by fighting.

FLEMENESWITE, 179. A penalty for harbouring a fugitive.

FORINSECUM SERVITIUM, 196, 216. Service due to the lord outside the manor, in attendance on journeys or otherwise.

FORISFACTURA, 4, 179, &c. Forfeiture.

FORLANGUM, 224. A furlong.

FORSTALL, 179. The penalty for forestalling, *i.e.*, for intercepting provisions, &c. on their way to market.

FOSSATUM LEVARE, 190. To make a dyke.

† FRANCELENGI, FRANCELLANI, 33, 66. Freeholders; franklins.

FRANCIPLEGIUM, 179. Frankpledge, the bond for mutual responsibility given to the crown by the freeholders in tithings.

FREMENESFRITH, 179. Probably (as Professor Earle suggests to me) a mistake for *flymenes-fyrmð*, a penalty for harbouring a fugitive or outlaw.

FRONTALE, 369, 370. An altar frontal, antependium.

FRUSSATUM, 58. Uncultivated, waste, land.

FUALLIA, 67. Firewood.

G.

GALO, 204. A gallon.

GARDIA, 76. Wardship.

GELDA, 179. A tax.

GERSTONA, 72, 73. An enclosed yard, or garth, near a house. ["Still used in "Wilts," Jones.]

GERSUMA, 45, 217, *et sæpissime*. Earnest-money, or payment made beforehand.

GRADALE, 369, 370. The gradual; the service-book containing the portions sung at mass by the choir.

GRAVA, 192. A grove.

GRITHBRECHE, 179. A penalty for riot and "peace-breach."

H.

HALMOTUM, 62. The meeting of all the men of a court-baron.

HAMSOK, 179. A penalty for house-breaking.

HAYA, 219. A hedge.

HERBAGIUM, 249. Payment for license to feed cattle in the lord's woods.

HENGWITE, 179. A penalty for not keeping a felon in safe custody for trial.

HEYBOTE, 262. The right of taking wood for hedging.

HERFARE, 179. Military service, or a contribution paid in lieu of it.

HIDAGIUM, 179. A tax levied on every hide of land not assessed for scutage as a knight's fee.

HOMAGIUM, 24, &c. Homage; fealty.

HOMINIUM, 19. Homage.

HUNDREDUM, 179. Payments to the hundred-court from the men of the hundred.

HURTADI, 365. Rams.

HUSBOTE, 262. The right to take wood for building or repairing a house.

I.

IMMUNIA CASTRI, 20. The liberties of a castle-domain.

INBLADATÆ ACRÆ, 52, 309, 310 *bis*. Land under crop.

INFANGENETHEOF, 7, 8, 179. The privilege of a lord of a manor to judge a thief taken within his domain.

INHOK, 58. Land enclosed from a common field.

INVADIARE, 45. To put in pledge or pawn.

J.

JOCALE, 345. A jewel.

JUSTITIÆ, 32. Jurisdictions.

JUSTITIALIS, 23. Subject to a lord's jurisdiction; a vassal.

L.

LEGENDA, 370. The service-book containing the lections from the lives of the saints.

LESTAGIUM, 176, 179. Payment for license to carry away things bought at fairs or markets. Also a payment for wares sold by the *last*.

LEYRWITE, 179. A penalty for adultery or fornication.

LIBRATA, 23, 29, 359, 360 *sæpe*. A pound's worth.

M.

MANAGIUM, 37, 38. MANSIO, MANSUM, 262, 300. A large dwelling-house; a mansion.

MANUALE, 369, 370. The service-book containing the occasional offices.

MARESCALLUS, 319. A farrier, or shoeing-smith.

MARLERIA, 223. MARLERA, 285. A marl-pit.

MAZERIS, 345. A wooden drinking-cup or bowl.

MERCANDISÆ, 177. Merchandise.

MEREMIUM, 26. Timber.

MESSUAGIUM, 290, &c. A dwelling-house, with land and buildings appurtenant.

MINA, 58. A measure of corn containing six bushels.

MISERICORDIA, 33, 179, &c. A discretionary, and therefore variable, fine.

MIXTILIO, 186. Mixed corn.

MONETARIUS, 61, 62. A moneyer; the king's coiner of money.

MORTUARIUM, 324. The fee paid on a death to the parson of the parish.

MURDRUM, 179. An amercement levied on a vill or hundred for the escape of a murderer.

MURRA, 345 *bis*. The wood (probably maple) of which mazer-cups were made.

N.

NATIVUS, 102, 106. A serf attached to the lordship by birth.

NOVA DISSAISINA, BREVE DE, 190. Writ of Novel disseisin, for enquiry concerning dispossession of lands occurring since the last preceding assize.

NOVALIA, 97. Land recently brought into cultivation.

O.

OBEDIENTIA, 17. Any ecclesiastical office involving obedience to a superior.

OCCASIONES FORESTÆ, 179. Occasional forest fines.

ORDINALE, 369, 370. The book containing the tables for the order of the church-services throughout the year.

ORGANISTA, 61, 62. An organist.

P.

PAAGIUM, 176, 179. A highway-rate, or toll for passage by road.

PALLEFRIDARIUS, 345. A groom, or horse-keeper.

PALLEFRIDUM, 249. A palfrey.

PANETARIUS, 345. Keeper of the pantry.

PANNAGIUM, 82, 179, 249. Payment for liberty of feeding hogs in forests.

PARCUS, 15, &c. PARCUM, *used as the nominative*, 47. A park; land enclosed by royal license, or custom, for beasts of chase.

PARMENTARIUS, 45. A tailor.

PARURA, 369. The embroidered border of ecclesiastical vestments.

PASSAGIUM, 176, 179. A payment for liberty of passage over rivers or across the sea.

PELLIPARIUS, 319. A skinner.

PERSONA, *passim*. The parson, or rector, of a parish.

PERSONAGIA, 10. A parsonage, rectory.

PERTICA, 196, 275. The measure of land called a perch.

PISCARIÆ, 360. Fisheries.

PIXIS, 369, 370. The vessel containing the consecrated Host.

PLACITUM, 179. The obligation of vassals to attend the lord's pleas in court.

PLACIUM, 354. A plot of ground.

PONTAGIUM, 176, 179. A toll for the maintenance of bridges.

PORTALE, 344. A porch.
PORTARIUS, 16. A porter, gate-keeper.
PORTEHORS, 345. The portiforium, or breviary.
POSSE, 181, 210. Power.
POSSESSORIUM, 89, 112. Possessory right.
POTESTATIVI, 33. Those in possession of authority; the lords of a place.
PRÆTACTUS, 354. Before-mentioned.
PRÆTAXATUS, 51, 58. Before-mentioned.
PRISONES, 181. Prisoners.
PROBABILIS, 370. Deserving approval, commendable.
PROCESSIONALE, 369. The book containing those parts of the church-service used in processions.
PROCURATIO, 45. Provision of food.
PROPORTARE, 221. To declare; to put forth.
PURGATIO QUARTÆ VEL QUINTÆ MANUS, 36. Proof of innocence by means of three or four compurgators.
PURPRESTURA, 190 *sæpe*, 295. An encroachment.

Q.

QUERELE, 11, 179, 219, 224. Payments to the lord for license to prosecute plaints in his court.

R.

RECTITUDINES CORONÆ, 32. The rights of the crown.
REFUSIO, 108. Refunding.
RELEVIUM, 179. A relief; a customary payment made to the lord of a fee by a tenant when of full age, on entering upon his inheritance.
RESEISSARE, 9. RESAYSIRE, 236. To put again into possession; to give reseisin.
RETENEMENTUM, 48, 51. Retention.
REWARDA FORESTÆ, 179. Fines levied by the regarders of the royal forests.
ROCHETUM, 369, 370. The rochet, a linen vestment like a close-sleeved short surplice.
RUSSETUM, 348. Russet.

S.

SACRARIUM, 370. The depository for the sacred vessels, &c.
SACRISTA, 341, 343, &c. A sacrist, an officer charged with the custody of church vessels, vestments, &c.
SACRISTARIA, 49. The office of the sacrist.
SAISINA, SEISINA, 76, 245. Possession.
SAISIRE, SEYSIRE, 4, 18, 19. To put in possession.
SALINA, 63, 179, 196. A salt-pit.
SALTATORIUM, SALTANARIUM, SALTARIUM, 47. An enclosure for beasts of chase.
SCHIRA, 11, 179. Fines for non-attendance at the county court; or, the obligation of such attendance.
SCOTALLA, 134 *bis*, 160. Church ales; convivial meetings at which collections were made for church purposes.
SCUTELLA INTERFERCULARIS, 348. A tray or salver.
SECTA, 219, 224 *bis*, 241. Suit, or attendance, at manor courts.
SECTÆ SCYRARUM ET HUNDREDORUM, 179, 181. Suit and service at the courts of shires and hundreds.
SEQUELA, 106. Family and offspring.
SERURA, 369 *bis*. A lock, or fastening.
SERVISIA *for* CEREVISIA, 204. Beer.
SILIGO, 186. Rye.
SIMPLICITAS, 368 *bis*. Opposition in honest, simple, self-defence.

SOCHA ET SACHA, 7, 8. SOCCA ET SAK, 179. *Soc*, the power to hold courts and administer justice. *Sac*, the privileges of manorial courts.

SOCHA, 38. SOK, 37. The territory or district through which manorial jurisdiction extended.

SOCHAGIUM, 38. Socage; tenure by free and certain service.

SPECIARIUS, 341. A dealer in spices; a grocer.

STABELIA [*al.* STABILIA], 12, 250. A net, or toil, for catching deer.

STALLAGIUM, 176, 179. Payment for pitching stalls in a fair or market.

STALLUM, 126. The seat of a canon in the cathedral; a stall.

SUFFERENTIA, 16 *bis*. Sufferance, will.

T.

TALLAGIUM, 177. Taxes in general.

TAPETA, 212, 213. A carpet.

TEMANENCIA, 54. Apparently a mistake for *tenencia*, tenancy.

TEMPORALE, 369, 370. The book containing the order of services for the Sundays and seasons throughout the year; the first part of the Breviary.

THEAM, 7, 8. THEM, 179. The right of jurisdiction by the lord of a manor over villeins.

THEDINGA, 32. A tithing.

THELONEUM, TELONEUM, THEOLONEUM, 4, 12, 32, 176, *et sæpe*. Toll at markets, ferries, &c.

THETHINGPENY, 179. A tax paid from each tithing to the sheriff for court expenses.

THOL, 179. TOLL, 7, 8. The right of holding a market on a lord's own ground.

TRITENNALIS, DIES, 343. The thirtieth day after decease, during which period masses were offered for the soul.

TROPERIUM, 369. The book containing sequences and verses sung during mass.

TUALLA, TUALLIA, 369, 370. Towels, napkins.

TUNICELLA, 370. A tunicle; the vestment of the subdeacons.

TURBARIÆ, 179. Turbaries, places for digging turf.

U.

URTINERCHA, 82: "sex acras in una "urtinercha et sex in alia." [I have failed to find this word elsewhere, and am unable to interpret it except by a conjecture that it may be a local Latinized term for a plough-land, from the A.S. *pyrcan* and *yrð*.]

UTFANGENETHEF, 179. The right of trying thieves taken outside a lord's domain.

V.

VELUM QUADRAGESIMALE, 369, 370. A veil covering the altar during Lent.

VESTIMENTUM, 369. The chasuble, as the chief vestment.

VILLANUS, 66. A villein.

VILLENAGIUM, 53, 64, 65, 257, 302, 310. Land held in villenage, by the tenure of villein service.

VIRGA, 35 *bis*. VIRGATA, 55, 56, &c. A virgate, or yard-land; a measure of land varying from 15 to about 30 acres.

VISUS FRANCIPLEGII, 179. View of frankpledge; examination of the mutual pledge of freemen for their conduct. *See* Franciplegium.

VIVARIA, 33 *bis*, 360. Fish-ponds.

W.

WARDPENY, 179. A tax for the keeping guard at a castle, in lieu of personal service.

WARDEROBA, 323. The department charged with provision of household necessaries apart from food.

WARENTIZARE, 30, 83. To give warranty, to guarantee.

WASTUM, VASTUM, 179, 360. Waste, devastation.

WICARII, 97, 98. Tenants farming lands [under a lease?].

WICHERE, 63. A measure of salt. In Rogers' *Hist. of Agric. and Prices*, III. 335, there is mention of "Wychwerke" as a measure of salt containing two quarters.

INDEX.

INDEX.

A.

Abbotsbury, Dorset, 262, 263.
Hugh, abbot, 246.
Roger elected abbot in 1245, and blessed at Woodford, 291–2.
Eadmund, prior, 291.
Abel, a clerk, 191.
a tailor, London, 45.
Abingdon, Berks. *See* Faricius ; Ingulf.
The abbey disclaims acquiring fresh rights in the church of St. Helen which they farm from Steph. de Columna, 168.
Abingdon, William de, archdeacon of Wilts, 366.
Abraham de Winton, treasurer of Sarum. *See* A. de Winchester.
Abrincis. *See* Avranches.
Achard of Ramsbury, agreement with bishop Rich. Poore about land, 192.
Matilda, his mother, *ib.*
Adam, archdeacon of Oxford, 122.
Adam [de Ilchester], archdeacon of Dorset, 76, 77.
dean of Sarum, 78, 80, 81, 85, 99, 100.
grants land at Yetminster to Gilb. de Hospital, 73.
agreement, as prebendary of Potterne, with the bishop of Sarum about property in Potterne, 81.
Adam, abbot of Reading, *i.e.*, A. de Latebire, *q.v.*
Adam, abbot of Waverley, papal delegate to decide a suit between Malmesbury abbey and the bishop of Salisbury, 88, 91, 93 *ter.*
Adam, chancellor of Sarum, *i.e.*, Adam Esseby, *q.v.*
Adam, sub-dean of Sarum, 237, 238.
Adam, son of the bailiff ["præpositi"] of Worcester, 41.
Adam, Sir, a knight, had a chapel at Little Wootton, Dorset, 263.
Adam, parson of Gaddesden, Herts, 319.
Adam, a clerk, 84.
Adam, a smith, of Faringdon, 243.
Adam fitz-William, justicier, 242.
Addintone, *or* Adintone, *or* Edinthone, Hugh de, 68, 70, 107.
Adelelm, archdeacon of Dorset, 19, 27, 28, 29, 31.
Adeliza, queen, wife of Henry I., 17.
Aguillun, Manasser, 20.
Ailmer, priest of Powerstock, 26, 27 *bis*, 28, 31.
Ailsi, Adam, son of Reginald, clerk. Had the chapel of Tonethorpe, 122.
Akman, Ralph, 284.
Alan, a chaplain, 316.
Alan fitz-Warin, *or* Garin, Sir, knight, 217, 223.
Alan fitz-Hely. *See* John fitz-Hely.
Alban's, St. *See* Geoffrey.
Albedesbyre, Ralph de, clerk, 73.
Alberic, archdeacon of Berkshire, 77.
Albert de Mora, cardinal, 35.
Albo Monasterio, Tho. de. *See* Whitchurch.

Albus. *See* White.
Alcmund, St., abbey of. *See* Lilleshull.
Aldas (?), parson, of Sheningfield [Shinfield], Berks, 113.
Aldefelde. *See* Shipton.
Aldeford, Geoffrey de, 75.
Aldelwyn, Walter, son of Roger, 276.
Alderbury [Alwardbury], Wilts. The church confirmed to Salisbury by king Stephen, 10.
account of the tithes in Waddon, 283–285.
bequest for repair of the chancel, 344; to the poor of the parish, *ib.*; for masses, 345.
Alderbury, *or* Alwarebyre, Stephen de, bequest to him, *ib.*
Alderbury ("Alwardbiri"), Turstan de, 285, 290.
Aldithel, Henry de, 185.
Aldwyn, Roger, Calne, 276.
Aldwyn, Thomas, son of Roger, 276.
quit-claims land at Calne to the treasurer of Sarum, *ib.*
Alençon, J. d', archdeacon of Lisieux, 47.
Alexander III., pope, 35 *n.*, 37, 40, 88, 89, 90.
Alexander IV., pope, indulgence to persons visiting Salisbury cathedral, 329.
Alexander, bishop of Lincoln, 6, 8.
Alexander, prior of Sherborne, *q.v.*
Alexander, master, a chaplain, 43, 46.
Alexander, master, official of Canterbury, 107 *n.*, 110.
Alexander, chaplain of Winterburne Basset, 112.
Alexander, porter to bishop Rich. Poore, 191.
Alfagestone, Sir Robert de, knight, 19.
Alice, abbess of Wilton, 52.
Allington, Devon, the church quit-claimed to Salisbury, 21.
Alton ["Awelton"], Hants (?), Elias de Yscy, parson, 113.
Alton Pancras ["Aultona"], Dorset, 32.
Alver, Nich., *or* Oliver, *q.v.*
Alveton ["Alveto"], Wilts, 82.
Alvina, of Waddon, 285.
Alvington, West, Devon, manor and church granted to Adeliza de Rivers and to Salisbury, 5.
the church quit-claimed to Salisbury 20, 21; and re-granted, 22; confirmed by bishop Brewer, 172.
Alward, Salisbury, 12.
Alward, John, 183.
Alwardbury, Alwardbiri, *or* Alwarbiri. *See* Alderbury.
Alwin, a bailiff ("præpositus"), 35.
Alwoldestone [Alveston, in Folke (?), Dorset ?], 66, 67, 70–1.
Amand, master, 60.
Ambervill, Robert de, 182.
Ambesbire [Amesbury], Salomon de, vicar of Sarum, 316.
Ambravis, *or* Ambiavis, Robert de, parson of Chiseley (?), 113.
Ambresberi, John de, vicar of Sarum, 326, 334.
Ambresbury. *See* Amesbury.
Amesbury, *or* Ambresbury, priory of, Wilts. Durrington Chapel resigned to it, 79.
? John, prior in 1221, 114.
the prior in 1227, a papal delegate, 183.
bequest to the monastery, 344.
Anagni, papal documents dated there, 183, 203, 256.
Anastase, John, 290.
Anastasius IV., pope, 22 *n.*
Anastasius, succentor of Sarum, 75, 77, 100.
Andelys, France, 47.
Andever, Sir Hugh de, knt., 217.
Andover, the forest tithes, 249.
Andrew, prior of Maiden Bradley, 74.
Andrew, chamberlain [to bishop Rich. Poore], 84, 96, 122, 191.
Andrew, overseer of works at Reading abbey, 171.
Anestye, William de, Whitchurch, Dorset, 264.
Angens, Hugh de, Maiden Bradley, 75.
Angens, Randulf de, 75.

Angens, William de, son of Hugh, 75.
Anscher, abbot of Reading, 7.
Anselm, a painter, London, 45.
Anstey, Wilts, annual pension payable thence by the Hospitallers to the hospital of St. Nicholas, Salisbury, 299.
Apparille, Ralph l', 217.
Aquila, Richard de, 11.
Arss, Ralph de Faringdon, 98.
Archenton, Richard d', seneschal to Henry III., 178, 185.
Archer, Richard, Farley, Wilts, agreement with the dean and chapter of Sarum about land at Farley, 190.
grants land at Farley to the treasurer of Sarum, 289.
grants a purpresture to Hugh de Farleigh, 295.
Arden, Gilbert de, 20.
Arden, Sir Osbert de, knight, 19.
Arden, Thomas de, 20.
Arderne, Ralph de, 180.
Ardindone, Godalming, Surrey, 165.
Argenton, Richard d'. *See* Archenton.
Arleghe, Malcolm de, keeper of the temporalities of the see of Sarum during a vacancy. Return to him of the number of cattle customarily kept in the bishop's manors, 364.
Arundel, Robert, 7, 26.
Arundel, Roger, confirmation charter to the rector of Powerstock, 26.
grant of the church of Powerstock to the abbey of Monteburgh, 26–28, 31.
Emma, his wife, 27.
Walter, his son, *ib.*
Asgore, Vinc. de. *See* Esgar.
Aston ["Estone"?], the church of St. Michael given to the abbey of Préaux, 87, 88.
[Oxon?] one mark paid annually by the chapel to the church of Shipton, 104.
Atteslayate, Herbert, 284.
Aubin, William, coroner of Sarum in 1262–5, 336, 342.
mayor, *c.* 1270, 351.
Augustine, St., quoted, 146.
Aulton. *See* Alton.
Aune, Richard de, mayor of Sarum, 342.
Aungers, Sir Ralph de, knight, 330.
Avenant, John, canon of Sarum, 73, 77.
Avene, in parish of Stratford-under-the-Castle, Wilts, 52.
Avranches [Abrincis], Turgis d', 11.
Avranches [Abrincis], William d', 180, 182.
Awelton. *See* Alton.
Axemue, John de, 250.
Axford, prebend of, 34.
Axminster, Devon, the hundred restored to bishop Jocelin of Sarum, 32.
Azo, archdeacon of Sarum, 43, 50.
archdeacon of Wilts [*qu.* the same?], 46.
Azo fitz-Alexander, 37, 38 *sæpe.*

B.

Baard, a horse, 344.
Bachampton, Walter de, *or* Rockhampton, *q.v.* *See also* Bathampton.
Badestan, master William de, precentor of Sarum and rector of Westbury, 101, 121.
agreement with Stanley abbey about tithes of Westbury, 114.
Badestone, Helias de, clerk, 240.
Bailebien, a porter, 16.
Bailol, Joscelin de, bishop of Salisbury (*see* Gurgant, Nich. ap, bishop of Llandaff), 12, 14, 15 *bis*, 16, 17, 40.
attestation of a surrender of Chardstock, 18; judgment in his court about the same, 19.
agreement with Henry II. about Devizes, 22.
agreement with Reginald earl of Cornwall, 23.
charter from Henry II., 24.

Bailol, Joscelin de—*cont.*
exchange with Henry II. respecting the castle at Devizes, 29.
confirms a grant of churches to the abbey of Monteburgh, *ib.*
agreement with J. de Sandford about houses in Winchester, 30.
appointment of a rector of Powerstock, *ib.*
the hundreds of Sherborne and Axminster restored to him, 32.
absolved from excommunication incurred by opposition to Becket, &c., 35–6.
decision of papal delegates in a cause between him and Will. Fitz-Alexander respecting lands at Potterne, &c., 37; agreement between them thereupon, 37–8.
appropriates the church of Kington to the abbey of Fougères, 39.
orders the abbey of Reading to pay tithes to Blewbury, *ib.*
granted lands at Wootton, Sherborne, &c. to Walter son of Sweyn, 43.
grants the church of Figheldean to H. de Soleby, *ib.*
Baiocis, Alan, &c. de. *See* Bayeux.
Baldwin, chancellor of Sarum, 43, 46 *n.*
Banbury, Walter de, Salisbury, 350.
Bar, Walter de, 9.
Barbara (in Vallée d'Auge, dioc. Lisieux), prior of St. *See* William.
Bardeney, William de, archdeacon of Wells, 122.
Barentun, Robert de, 60, 76, 107 ["Barintei"].
Baret, Roger, canon of Sarum, 362 *bis.*
Barfothe. *See* Harforthe.
Baro, secretary to pope Eugenius III., 13.
Barre, Richard, archdeacon of Ely, justicier, 55, 56 *bis*, 57, 59.
judgment for him in a suit with Alan de Husseburne about the church of Burbage, 40.
assents to a presentation to the vicarage of Hurstbourne by the bishop, 60, 61, 227.
Bartholomew, master, official of bishop Hubert Poore, 49, 50.
chaplain to bishop Poore, 64.
Bartholomew, archdeacon of Winchester and canon of Sarum, 77 [the same as the preceding ?].
Bartholomew, archdeacon of Exeter, 240.
Basing, Henry de, prior of Merton, 215.
Basingham, Roger de, canon of Sarum, 77.
Basset, Alan, 182, 201.
agreement with the priory of Bicester about the church of Compton Basset, 105.
Basset, Fulk, provost of Beverley, rector of Winterbourne Basset, afterwards bishop of London. Promises to restore things taken from the chapel of Berwick, 110.
agreement with the rector of Calne about tithes of Berwick, 111.
Basset, Gilbert, 238.
Basset, Richard, 7.
Basset, Thomas, 16.
[Bassingborne, Humphrey de], archdeacon of Sarum, 230, 246 *bis.*
Bastard, William, 234.
Bath; archdeacon. *See* Wells, Hugh de.
Bath, master Henry de, 282.
Bath and Wells; bishops. *See* Burnell, Rob.; Jocelin; Reginald.
Bathampton, Adam de, provost of Sarum, 342, 351. *See* Bachampton.
Battle abbey. Warnerius, abbot, 7.
agreement with the rector of Bright Waltham about tithes, 166.
Baudre, Henry, Salisbury, 347.
Baudry, *or* Baudi, W., a vicar of Sarum, 316.
Bauz, Osmund, 224.
Bavelingham, Thomas de, *and* Mabel his wife, resign their rights in the hundred of Godalming to the bishops of Salisbury, 165.
Baydon ["Beidon," "Beydone"], Wilts, 12, 364.
Bayeux; dean. *See* Richard.

Bayeux, Alan de, grants the church of Up-Way to Sarum for a prebend, 64, 242.
gives seisin of Up-Way by the offering of his charter on the altar at Salisbury, 65.
desires to be buried in the churchyard of the cathedral, 65.
Joan his wife, 64 *bis*, 65 *bis*.
John his son and heir, 64, 65 *bis*.
Bayeux, John de, agreement with the bishop of Sarum about the right of presentation to Up-Way, 242.
obit for him in the chapel of St. John, 242–3.
Bayeux, Randulph *and* Margaret de, father and mother of Alan, 64, 65.
Beaminster, hundred of, Dorset, 245.
Beauchamp, Richard, bishop of Salisbury, 374, 375, 377.
Beauchamp, William, 16.
Beaufou ["de Bellafago"], Gilbert, 16.
Beaufou ["de Bellafago"], Robert, canon of Sarum, 86.
Beaulieu abbey, Hants, judgment by papal delegates as to composition for tithes payable to Faringdon, 96–8.
the churches of Inglesham, Coxwell, and Sutton appropriated to it by Gregory IX. at the desire of king Henry III., 255–6.
Beaumont. *See* Mellent.
Beaumont, William, 288.
Beauvais ["Bellovaco"], Philip de, presented to the church of Henred by bishop Rich. Poore, 198.
Bec, abbey of. The abbot and convent grant land at Durrington to the church of Sarum, 78.
ratify an ordinance made about the church of Boscombe, 202.
the abbot in 1233, 230.
Bedewynde, Herbert de, *i.e.*, Herb. Tanech, *q.v.*
Bedewinde, Hugh de, canon of Christchurch, 294.
Bedewynde, Robert de, a vicar at Sarum, 285.
Bedford, *dom.* Geoffrey de, canon of Sarum, 274, 275, 280, 289, 294.
Bedminster, Bristol, the prebend given to Salisbury by Henry II., 30.
names of three prebendaries, *ib.*
Gilb. de Lacy, prebendary, attaches a chapel to the hospital for leprous women there, 172.
acknowledgment by the hospital of St. John of the obedience due from thence to the church and rector of Bedminster, 286–8.
Bedwyn, Great, Wilts, the mill of Ford, 216, 217.
manors called Merton and Chessebury, 309–312.
See H. de Tanech.
Beidon. *See* Baydon.
Belet, master Michael, 47. *See* Jocelin, bishop of Bath.
Belet, Sir Ralph, knight, license to him to have a chaplain at Woodford, 115.
Belle, William, Whitchurch, Dorset, 265.
Bellafago, de. *See* Beaufou.
Belmis, Richard de, bishop of London, judgment in a lawsuit about the church of Powerstock, 31.
Belvaco, Philip de. *See* Beauvais.
Belzetere, Edith, wife of Robert le, Salisbury, 367.
Benedict, chancellor to archbishop Richard of Canterbury, 43.
Benedict, bishop of Rochester, *i.e.*, B. de Sansetun, *q.v.*
Benedict, chamberlain and canon of Sarum, 230.
Benediction: cases of benediction of abbots reserved to the bishop of Salisbury as diocesan, 41. *See* Salisbury.
Bentworth, Hants, 8.
Bere Regis, Dorset, endowment of the vicarage in 1242, 277.
William, late vicar, *ib.*
Bere, Peter de la, Whitchurch, Dorset, 263 *bis*, 264.

Berengare, Richard, *or* Beringes, *q.v.*
Beringes, *or* de Bringe, *or* Berengare, Richard, 217, 222.
Berkeley, Roger de, 16.
Berkeley, Sir Thomas de [*died* 1243], founded a hospital for leprous women at Bedminster, 173.
Berkshire, archdeacons. *See* Alberic; Geoffrey; Merton, Will. de; Wocumbe, Giles de.
Bernard, Roger, 35.
Bernard, Walter, 330.
Berners, Robert de, clerk, grant to him by the dean and chapter of Sarum of land at Durrington for his life, 78.
Berton, Azo de, 99.
Berwick Bassett, Wilts, the chapel, 110.
the tithes, 111–113.
bequest for repair of the chapel, 343; for masses, 345.
Berwick St. John, Wilts, 52.
bequest to the church and the poor, 344.
Berwick, Walter de, 64.
Bessie, Humphrey, clerk of, 82.
Betton. *See* Bitton.
Betun, Robert de, bishop of Hereford, 7, 11.
Beuuer, Robert de, chaplain, canon of Sarum, and rector of St. Thomas, 293, 314, 316, 321.
agreement with the treasurer of Sarum about candles at funerals, 315.
Beverbrook. *See* Calne.
Beverley, provost of. *See* F. Basset.
Beydon. *See* Baydon.
Bicester, Oxon, decree in a controversy between the priory and Alan Basset about the church of Compton, 103.
Bigot, Hugh, 7.
Bingham, Gerard de, archdeacon of Dorset, 294, 314, 319, 323.
Bingham, *or* Bynham, *or* Benham, Richard de, canon of Sarum (1243–1245), 283, 293, 298, 300. [Rich. de Bonham, Jones' *Fasti*, p. 446.]
Bingham, Robert de, canon, afterwards bishop, of Salisbury, 91, 92, 202, 204, 206, 215, 226, 227, 229, 230, 231, 241 *bis*, 242, 244, 249, 251 *bis*, 253, 254, 260, 261, 279, 280, 281, 287, 291, 301, 315.
enjoins the tenants of the church of Powerstock to be responsible to the dean and chapter of Sarum, 226.
grant of amercements, &c. to the fabric-fund of the cathedral, 236; confirmed by Henry III., 238.
agreement with Sherborne abbey about certain amercements, 245.
confirms an agreement respecting tithes at Imber, 246.
ordinance for endowment of the vicarages of Inglesham and Coxwell, on appropriation of the churches to Beaulieu abbey, 255–257.
creates the vicarage of St. Mary, Marlborough, 244.
grant to him by Henry III. of fairs at Ramsbury and Sherborne, 258.
annexes the prebend of Bricklesworth to the chancellorship of Sarum, 295.
appropriates Whitchurch to Sarum and Wells, 261–6.
attestation by him and the dean and chapter to the pope of the holy life of Edm. Rich, 272–3.
exchanges land at Potterne, 274, 278.
confirms grant of tithes at Wilsford and Manningford to Farleigh priory, and a payment to St. Nicholas' hospital, 282.
saves the rights of the church of Sarum on giving benediction to the abbot of Cerne at Potterne, 283.
confirms a release of tithes at Studley in Calne to the priory of Kington, 288.
built the chapel of St. John Baptist on the bridge at Salisbury, 290.

Bingham, Robert de—*cont.*
appropriation of the churches of Stourpaine, Fleet, and Burstock, 292, 294.
foundation of the hospital of St. Nicholas at Salisbury, 295–299; endowment of the hospital, 299–300.
documents relating to the foundation of a hospital at Easton Royal, 301–306.
confirms an agreement between the rector of Bedwin and the priory at Marlborough, 308.
Bingham, Sir William de, knight, 274, 275.
Biset. *See* Bisset.
Bishmead, John, prior of, 215.
Bishopston, Wilts, 364.
Bishopstone, Henry de, canon of Sarum, 191, 230.
Bisset, Henry, patron ("advocatus") of the priory of Maiden Bradley, 74.
Bis[s]et, John, 259.
Bis[s]et, Manasse, steward ("dapifer") to Henry II., 16, 25.
Bisset, Margaret, sister of Henry; a corrody granted to her by the priory of Maiden Bradley in return for a benefaction, 74.
Bissop, Richard *and* William, Whitchurch, Dorset, 265.
Bisunaco, Geoffrey de, canon of Exeter, vicar of Harberton, [archdeacon of Cornwall], 239. [Called "de "Bismano" in Hardy's Le Neve, and "de Bisimano" in Hingeston-Randolph's *Registers of Bishops Bronescombe and Quivil*, 1889.]
Bitel, Anketil de, Maiden Bradley, 75.
Bitton, Gloucestershire, the prebend there, 58–9.
Blackland, Wilts ["Blakeland," *or* "Blankeland"], 83.
Bladenushale, *or* Baldelunshale, Alexander de, 96.
Blakemore, Richard, Salisbury, 347.
Blewbury, Berks, tithes to be paid to the church by Reading abbey, 39.
the hospital of St. John at Marlborough promises obedience to the prebendary, 100.
the patronage of the church adjudged to Hugh de Sanford and his heirs, 124, 126.
the parson to be always a canon of Salisbury, *ib.*
Blewbury, R. de, archdeacon of Surrey, canon of Sarum, 229. [This name is not found in the printed lists either of archdeacons or canons.]
Bloet, Robert, bishop of Lincoln, 3.
Blund, Gilbert, 8.
Blund, Richard, chancellor of Exeter, 240.
Blund, Walter, 122.
Bockholt Forest, tithes of, 249.
Bocland, Geoffrey de, canon of Sarum, 77.
"Bocley" (?), 319.
Bo[h]un, Bernard de, 18.
Bohun, Henry de, first earl of Hereford, demesne at Wilsford, 84.
Bohun, Humphrey de, 7.
Bohun, Humphrey de, earl of Hereford and Essex, writes to the bishop of Salisbury requesting the appropriation of a church to the priory of Farleigh, founded by his ancestors, 185.
grants tithes at Manningford and Wilsford to Farleigh priory, saving a payment to the hospital of St. Nicholas, 282.
Bohun, master Roger de, canon of Lincoln, 123.
Boll., 35.
Bond-men quit-claimed, 102 (a fugitive), 106.
Bonevill, Jordan de, 59.
Boniface, archbishop of Canterbury, letter to him notifying the election of W. de la Wyle as bishop of Salisbury, 339.
Borton, Roger de, 99.
Bortone, master Roger de, a scholar of Scholars' Vale, his death, 368.
Boseo, Robert de, 59.

Bosco, Walter de, 26, 27.
Boscombe, Wilts, 285.
the patronage given to the bishop of Salisbury by the priory of St. Neot's, 85.
the abbey of Bec confirms the gift, 202.
Bourne, Giles de, prior of Merton, 169.
Boverie, John de la, Whitchurch, Dorset, 265.
Bovet, John, *or* Bunet, 84.
Box, Wilts, the rectorial tithes appropriated to Farleigh priory, to which the advowson had been given by the Bohun family, 185–6.
endowment of the vicarage, 186.
Boyton, Wilts, foundation of a chantry for three priests, 356–8.
Philip de Stanton, rector, 356.
Sibil Giffard buried there, 357.
Bradenstoke priory, Wilts, settlement of a dispute with the convent of Mont St. Katharine at Rouen about the patronage of Easton Royal, 301.
bequest to it, 344.
[Bradford, Laurence de], abbot of Sherborne, 314.
Bradley. *See* Maiden Bradley.
Bradpole, Dorset, the chapel resigned by the abbey of Montebourgh, 78.
Brandestone, Henry de, archdeacon of Dorset, canon, dean, and lastly bishop, of Sarum; five votes given for him in 1284 to be bishop of Salisbury, 362, 363.
dean, 364.
elected bishop in 1286, 365 *n.*
Bratton, Wilts, 329, 330.
Brauncestre, John de, archdeacon of Worcester, 179.
Braytone, Roger de, clerk, 278.
Breamore priory, Hants, the convent resign the churches of Caundle and Ebbesborne Wake to the bishop of Salisbury, 163, 166.
agreement to pay ten marks annually for the obit at Salisbury of bishop
Breamore priory—*cont.*
Will. de York, in consideration of the receipt of 240 marks from his executors, 327–8.
agreement to pay six marks annually for the obit of Nich. de York at Salisbury, in consideration of the receipt of 100 marks from his executors, 333.
priors: Robert, 16; Simon, 327, 303; W., 166.
Bremelam, the heirs of, 83 [*qu.* Bremilham, Wilts?].
Brembill ["Bremel"], Wilts, the advowson, with the chapel of Foxam, in the possession of the bishops of Salisbury, 90, 92, 93, 94.
the church charged with payment of ten marks *per an.* temporarily for the daily mass of B. V. at Salisbury, 116, 118; afterwards the whole rectory to be assigned for the purpose, 117.
Richard, rector, 117, 118.
Bremhill ["Bremel," "Bremble"], master Richard de, canon of Sarum, 91, 92, 117, 118, 121, 230.
Bret, Walter, son of Matthew, 276.
Bretford, John de, 54.
Brewer. *See* Briwerre.
Brewer, William, bishop of Exeter, 239.
ordinance respecting the church of Teignton Regis, 171.
Brian fitz-Count, 7.
Bricklesworth, *or* Brixworth, Northamptonshire, decree respecting the patronage of the advowson, and the endowment of the prebend, 102–105.
the patronage submitted to the disposal of the bishop of Salisbury, 173.
the prebend annexed to the chancellorship, 259.
Brichtwalton. *See* Waltham, Bright.
Bridge. *See* Ponte, de.
Bridport, *or* Brudipord, Andrew, clerk, 255, 285.

Bridport, Giles de, bishop of Salisbury, 328.
assigns the rectorial tithes of Warminster to the common fund of the cathedral, 331.
founds the hospital of *Scholars' Vale*, 334.
death and burial mentioned, 336, 337, 338, 340.
the dean and chapter undertake to celebrate his obit, 332.
Bridport, Randlph, the priest of, 27.
Bridport, Thomas de, canon of Sarum and warden of the hospital of Scholars' Vale, his death, 368.
Brimpton, Sir Adam de, knight, decree as to his right of patronage of Shipton and Bricklesworth, 102–5.
submits the patronage of the two churches to the bishop of Salisbury, 173.
Brimtone, *or* Brintone, Robert de, canon of Sarum, 77.
Bristol, agreement of the abbot and convent of St. Augustine about the church at Wapley, 58.
the abbot of St. Augustine's in 1243, 288.
See Bedminster.
Bristol, Elias de, canon of Sarum, 77.
Bristol, Richard, clerk to the archdeacon of Bath, 288.
Bristol, Roger de, 122.
Britford, Wilts, 59 *n.*
a recluse there, 119.
agreement about a wooden chapel in the manor, 232.
Brito, Ralph, canon of Sarum, 230.
Briton, *or* Brito, G. le, canon of Sarum, 336 *n.*, 337.
Briwerre, William de, 180.
Brockhampton, William, clerk of, *and* Alric his father, 82.
Brokkele, W. de, 288.
Bromley, in Stoke Abbas, Dorset, 34.
Broughton ["Brochetone"], Wilts, bequest for repair of the church, 344.
Brudipord. *See* Bridport.
Bruere, Nicholas, quit-claims land at Winterburne to bishop Poore, 75.
Brueria, Ralph de, 174 *n.*
Bruges, Almeric de, canon of Sarum, 334, 338 *bis*, 339, 340.
Brun, Geoffrey le, 20.
Bruton, Somerset, the prior and convent make satisfaction to the chapter of Sarum for intercepting the body of Sir J. Mayne, or Mohun, on its way to burial at Salisbury, 225.
Buche, Elias, of Salisbury, 290.
Buchel, Hugh, 26.
Buckingham, master James de, clerk, 368 *bis*.
Bucklebury, Berks, 85.
Budiford, Geoffrey de, 126.
Budiford, *or* Bydiford, Ralph de, 126. [Ralph de Verdun in *Osm. Reg.*]
Bulbridge, Wilts, parish of St. Peter, 61, 62.
two-thirds of the tithes assigned for repair of Wilton abbey, 313.
R. de Strode, rector, quits the church in 1248, *ib.*
Bulbridge, Gerlo de, 62.
Bunet. *See* Bovet.
Burbage, Wilts, the church confirmed to Salisbury by king Stephen, 9, 10.
judgment in a suit concerning the church, 40.
the prebend, 61, 227.
Burchildebire, *i.e.*, Bucklebury, *q.v.*
Burdun, Richard, 251.
Burel, Peter, 254.
Burgate manor, 74 *bis*.
Burgh, Geoffrey de, canon of Sarum, 77.
Burgh, Hubert de, earl of Kent, 170, 178, 180, 182, 228.
Burne, Geoffrey de la, Whitchurch, Dorset, 265.
Burnell, Robert, bishop of Bath and Wells, chancellor, letter to him from the dean and chapter, 360.
Burnell, William, canon of Sarum, 362.
Burstock, *or* Burgestoke, Dorset, the church placed at the disposal of bishop Bingham, 291; appropriated

Burstock, or Burgestocke—*cont.*
to the maintenance of the bridge at Salisbury, 293, 293; with a contingent reservation, 294.
Burton, John de, sub-dean of Sarum, and precentor, 335, 339, 346, 361, 362 *bis*, 363, 364 *bis*.
three votes given for him at election of bishop, 362.
Burton, Stephen de, clerk, 199.
Burwardestone, master Roger de, archdeacon of Wilts [in 1246], 308. [Called Rob. de Burwardescot in Jones' *Fasti*, and wrongly dated "c. 1295."]
Butler ("pincerna"), Sir Philip, knight, 19 *bis*.
Buvet, Hugh, canon of Sarum, 35. *See* Bovet.
Byham, Gilbert de, canon of Sarum, 337.
Bynthwrthe. *See* Bentworth.

C.

Caen, 4 *n.*, 60, 63.
the abbess [of H. Trinity] had the manor of Tilshead, Wilts, 52.
Calewe, Roger de, Salisbury, 350.
Calixtus III., pope, three letters about the canonization of St. Osmund, 374–378.
Calminton [Yealmpton], Devon, 172.
Calne, Wilts. *See* Studley.
252, 253.
decree respecting tithes payable to the rector from Berwick Basset, 111–3.
Rob. Grosteste then rector, *ib.*
settlement of a dispute between the rector of Calne (St. Edmund Rich) and the rector of Compton Basset about burials and payments by the latter to the former, 200.
the prebend annexed to the treasurership of Sarum, 203, 261; granted by the pope to an Italian, but the grant annulled, 261.
Calne, Wilts—*cont.*
agreement for an annual payment from Stanley abbey to the church of Calne for messuages in Calne, 240–1.
acknowledged, for the first time, to be the parish church for Studley in 1240, 254.
agreement between R. Lexington and Sir R. de la Mare about tithes and lands at Beverbroc, &c., 270–2.
a wood called Wolmegrave, 270, 271.
grant of rents of lands at Beverbroc to the treasurer of Sarum, 275–6.
quit-claim to the same of land, 276.
bequests for repair of the church, and for masses, 343, 345; to the poor of the parish, 344: to the hospital, *ib.*; to Thomas, a bailiff there, *ib.*
Calne, Sir Ebrard de, knight, 19 *bis*.
Calne, John de, Salisbury, 347 *bis*, 350.
Calne, Peter de, 19.
Calne, Sir Reginald de, knight, 99, 255, 276, 277.
Calne, Robert de, 19.
Calne ["Kanna"], *dom.* William de, canon of Sarum, 242.
Calne, William the scribe, of, 276, 277.
Campo Florido [*Champfleury*, *Bloomfield*], Reginald de, claims the church of Powerstock, but judgment is given against him, 31.
Candel. *See* Caundle, Bishop's.
Candel, Agnes de, releases the manor of Caundle to the bishop, 193.
Candel, Sir Richard de, knight, 19.
Candel, Sir Robert de, knight, 19.
Candel, Sir Roger de, knight, 19, 20.
Candles in the cathedral, 245, 322–3, 328; at funerals, 315–6.
Canning, Michael de, 99.
Cannings, Bishop's, Wilts, 10, 13, 14, 15 *bis*, 37, 38 *bis*, 57–8, 59 *n.*, 364.
Canteleu, William de, 180.
Canterbury, letter of Henry III. dated there, 337.
archbishops. *See* Boniface; Corbeil, Will. de; Kilwardby, Rob.; Richard; Theobald; Walter, Hubert.

Canterbury—*cont.*
archdeacons. *See* Castillion, Henry de; Sandford, Henry de; Savaric.
St. Augustine's. *See* Hugh.
Capella, Henry de, 178, 228.
Capella, Nicholas de, archdeacon of Sarum, 294, 314, 318, 339, 346.
Capella, William de, 76.
Careville, Robert de, canon and treasurer of Sarum, official of the bishop, 294 (*Cardeville*), 298, 300, 307, 308, 314, 316, 319, 322, 323 *sæpe*, 328, 334, 338 *ter*, 339 *bis*.
agreement with the rector of St. Thomas for division of candles at funerals, 315.
once vicar of Sutton, Wilts, 344.
his will, 342–6.
Carpenter, David, of Purton, 290.
Castellis, *or* Castello, William de, clerk to bishop Bingham, 280, 293.
Castello, Robert de, Faringdon, 98.
Castillion, Henry de, archdeacon of Canterbury, justicier, 57.
Castro Sepio, Albert de, of the diocese of Milan, appointed by Gregory IX. to the prebend of Calne, but the grant annulled, 260–1.
Catesford, Geoffrey de, clerk to bishop Bingham, 293.
Caundle. *See* Candel.
Caundle, Bishop's, Dorset, 365.
a pension of five marks to be paid annually by the rector to Ivychurch priory, and the patronage resigned by Breamore priory to the bishop, 163, 166.
the manor released to the bishops of Salisbury, 193.
Cauz, Geoffrey de, 232, 259.
Cerdestok. *See* Chardstock.
Cerisi, Robert de, 96. *See* Cersy *and* Girisi.
Cerne abbey, Dorset, the prior in 1240 mentioned, 254, 270.
William, abbot in 1242, 278, 280.
Richard de Swell elected in 1243, 283.
Cerne abbey—*cont.*
a pension of one mark paid annually from the chapel of Middleton [Milton], 324.
Cernemue. *See* Charmouth.
Cerney, master John de, 50.
Cersy, Reginald, 336. *See* Cerisi.
[Chabbeham], Thomas de, sub-dean [?] of Sarum, 77, 80, 100, 229 *bis*, 242, 248.
Chalbech, Thomas de, 76.
Chamberlain ["Camerarius"], William, 336.
Champfleury. *See* Campo Florido, R. de.
Chantrey, Benedict de, 53.
Chapel. *See* Capella.
Chardstock, Dorset. *See* Percy, Gilbert; Percy, Rob. de; Percy, Will. de; Tyrell, Elias *and* Stephen; Vaux, Ralph de; William fitz-Robert; Wilmington, John de. 365.
land called Milnehale, 66 *ter*, 71.
land called Brelege, 68.
Wanborough part of the prebend, 80.
"Seneberg et Tiderlega," 174.
charter dated there, 84.
Chardstock, Richard de, a vicar of Sarum, 340.
Chardstock, William de, penitentiary, 363, 366.
Charminster, Dorset, the prebend, 276, 279.
Charmouth ["Cernemue"], Dorset, a chapel there, 262.
Charteray, William de, had a chapel at Whitchurch, 262.
Chartrar, *or* Cartar, *or* de Chartraas, Philip le, 195.
Chautone, William de, 107.
Cheddendon [?], 20, 21.
Chelbeham, Thomas de, 64.
Chelb[eham ? -ure ?], T. de, 79.
Cheldewick, John de, 73.
Chelveton, William de, 20.
Chepe, Thomas, Mosterton, Dorset, 83 *sæpe*.

Cherhill [" Chyriel "], Wilts, bequest for repair of the chapel, 343. *See* Cyriel.
Cherlington (?), the church of St. Michael given to the abbey of Préaux, 87, 88.
Chesney, Robert de, bishop of Lincoln, 29.
Chessebury, a manor in Great Bedwin, 311.
Chester, bishops. *See* Coventry and Lichfield.
archdeacon. *See* Ralph.
Chester, Ranulf [de Gernons], earl of, 7.
Cheteweye (?), 182.
land called Emelet below Huuere, *ib.*
Cheteweye, Alward de, 183.
Cheuremon, master Peter de, canon of Lincoln, 123.
Chichester, documents dated there, 98, 107 *n.*
bishops. *See* Hilary; Neville, Ralph; Seifrid; Warham, Rich. de.
dean. *See* Perigord, Simon de.
dean in 1237 [Thomas of Lichfield ?], 244.
archdeacon. *See* William.
Chichester, Henry de, canon of Wells, 113.
Chichester [" Cycestre "], Stephen de, 122.
Chichester [" Cycestre "], William de, canon of Sarum, 19 *bis*, 35.
Chidiock [" Cidioc "], Dorset, 262, 265.
Chieveley, Berks. *See* Winterbourne.
Chievele, master Elias de, 76.
resigns all claim to rights over the land of the prebend of Ruscomb, 72.
Chilcompton, Somerset, 18, 24, 65, 66 *bis*, 71.
Chilton, Berks, a moiety of the profits of the church given to the bishops of Sarum, 125.
Chinnill, master William de [*qu.* Will. de Cornhill, afterwards bishop of Lichfield ?], 55, 56 *bis*.
Chiselburne, Robert de, 278 *bis*, 280.
Chiseley [Chieveley ?], 113.
Christchurch. *alias* Twynham, priory, Hants, prior Nicholas and the convent submit the churches of Stourpaine and Burstock to the bishop's disposal in 1244, with a contingent reservation, 291, 292, 294.
the church of Fleet appropriated to the priory, with a contingent reservation, 293, 294.
Churchton, Richard de, 20.
Chynne, Gilbert, coroner of Sarum, 1262–1270, 336, 342, 347, 351.
Cinnocke, John, *and* Hamon de, Whitchurch, Dorset, 264.
Cirencester. *See* William.
charter dated there, 8.
certain charters, pending the pope's approbation of a judgment given by delegates in a suit, to be kept in the abbey church, 93, 95.
Walter, abbot, 94.
Clare, Gilbert de, earl of Gloucester and Hertford, 178.
Clare, master Richard de, 46.
Clarendon, Wilts, charters dated there, 4, 10, 250.
Clement, abbot of Sherborne, 34.
Clifford, Richard de, canon of Sarum, 362.
Clifton, William de, 53.
Clinton, Geoffrey de, 7.
Clinton, Roger de, bishop of Chester, *i.e.*, Coventry and Lichfield, 7.
Clobbe, Walter, 276.
Cnoke, *i.e.*, Knook, *q.v.*
" Cnoll " [Knowle, Dorset ?], land called *Godacre* or *Gothacre*, 83.
Cnolle, John de, canon of Sarum, agreement about endowments of his prebend of Bitton, 58.
Cnolle, Richard de, parson of Deverell, canon of Sarum, 113, 229, 237, 238, 246, 248.
Coces, Philip de, 99.
Cockesdene, John de, 67.
Cocwell, William, Whitchurch, Dorset, 264.
Codford, Adam de, 235.
Colchester, archdeacon. *See* Foliot, Rich.
Coleshulle, master Richard de, canon of Sarum, 366.

Colingeburne, John de, 223.
Columbariis, Sir Matthew de, Bedwin, 311 *bis*.
Columna, Stephen de, an Italian subdeacon, parson of the church of St. Helen, Abingdon, which he farmed to the abbey there, 169.
Combe, Wilts, 54.
Combe Keynes, Dorset, 169, 215.
Combe, Gregory de, canon of Sarum, 72, 77.
Compton, *or* Conton, *i.e.*, Chilcompton, *q.v.*
Compton Basset, Wilts, decree about the advowson and tithes, 105.
settlement of a dispute between the rectors of C. Basset and of Calne about rights of burial and payments from the former to the latter, 200.
Compton, Robert de, provost of Sarum, 351.
Corboil, William de, archbishop of Canterbury, 6.
Cornere, William de la, canon of Sarum, afterwards bishop, 351, 362, 365 *n.*
consents to the appropriation of two churches to Winchester, 366.
Cornhulle, William de, bishop of Coventry, 110.
Cornwall, Reginald, earl of, 23.
agreement with bishop Jocelin of Salisbury, *ib.*
Corscumbe, Dorset, two marks payable from the church to Sherborne abbey, 49, 51.
Corsley, Wilts, Thomas, rector, 319.
Corsleyghe, Ralph de, 235.
Cosin, *or* Cusin, Thomas, *and* his wife Juliana, exchange land at Old Sarum with bishop R. Poore for land at Cheteweye, 182.
Coterell, Robert, canon of Sarum, 77, 229.
Cotes, William de, 19.
Cottelege, Sir Roger de, 67.
Co[u]rtenay, Henry de, rector of Crudwell, 120 *bis*.
Coventry and Lichfield.
bishops of Chester: *See* Clinton, Roger de; Cornhulle, Will. de; Novant, Hugh de.
Coxwell, Great, Berks, endowment of the vicarage on appropriation of the church to Beaulieu abbey, 255–257.
William, chaplain there, 257.
Coxwell, Little, Berks, a chaplain constituted there, 187.
Cranbourne priory, Dorset, Adam [de Preston], prior, 309, 310.
document signed there, 312.
Crass, *or* Trass, William, 311.
Crassus, Hugo. *See* H. de Neville.
Craucumbe, Godfrey de, steward to Henry III., 185, 228, 232, 238.
Crauescum, Hugh, 278.
Craulaue (?), 24.
Cremona, N. de, canon of Sarum, 230.
Creping, Walter de, justicier, 65, 68 *bis*, 69 *bis*, 71.
Creynge, Edith, daughter of Syward de, quit-claims land at East Dean to the church of Sarum, 69–70.
Alice, her daughter, 69.
Cricklade, Wilts, charter of Henry I. dated there, 4.
Crioil ["Cryeil"], Bertram de, 259.
Crispe, Peter, a vicar of Sarum, appointed the first chaplain of the chantry at the altar of St. Edmund, 350.
Croc, Philip, renounces all claim to the advowson of Easton, 306.
Cross, Henry de, Whitchurch, Dorset, 263.
Crudwell, Wilts, the church granted to Malmesbury abbey, 119.
Cheggelawe, Tothull, Asseleg, places in the parish, *ib.*
Henry Courtenay, rector, 120.
Crusaders mentioned in the Constitutions of bishop R. Poore, 151.
Cruta [*al.* Craita, *al.* Treita] castle (?), 20, 21.
Culworth, William de, justicier, 242.
Cumbe, *dom.* Peter de, canon of Sarum, 246, 274, 275, 280, 283, 289, 294, 303.

Cumbe, William de, vicar and canon of Sarum, 100, 237, 238, 246, 254, 303.
Cumer, Richard, Whitchurch, Dorset, 264.
Cumin, John, archbishop of Dublin, 44.
Cumin, Walter, Salisbury, 347 *bis*.
Cupere, Robert le, Salisbury, 342.
Cusin, Symon, 290.
Cusin, Thomas, *or* Cosin, *q.v.*
Cuthup, Robert, Whitchurch, Dorset, 265
Cyriel [Cherhill], William de, dean of Calne, 255.

D.

Daci, *or* Dane ["Dacus"], Hugh, 26, 27.
Daci, Sir John, knight, foundation of his obit in the church of Sarum, 215.
Danci, Reginald, 82.
Dane. *See* Daci.
Danegeld remitted, 10.
Dapifer. *See* Bisset, Man.; Gregory; Richard of Stockleigh; Wancy, Rob. de.
Dase, Walter, Salisbury, 347 *bis*.
David's, St., bishop. *See* Ley, Peter de.
Dawe, —, pantry-man to Rob. de Careville, bequest to him, 345.
Dealbator [the white-washer?], John, Salisbury, 347.
Dean, East, Hants, 69–70.
Dedications—
St. Andrew: Durnford, 34.
St. Clement: Winchester, 345.
St. Edmund [Rich]: Salisbury and "Estmara," 343, 344, 347.
St. Helen: Abingdon, 168.
St. John: Upway, 242.
St. Martin: Preshute, 321; Salisbury, 343, 347.
St. Mary: Homington, 54; Postbiri, 88; Boyton, 356; Marlborough, 245, 320.
St. Michael: Aston, 88; Cherlington, *ib.*
St. Nicholas: Newbury, 88.
St. Peter: Ruibridge, 61.
St. Thomas: Salisbury, 246, &c.
Deeping, Geoffrey de, precentor of Lincoln, 122.
De la Mare. *See* Mare.
Delbogh, William, Marlborough, 321.
Deneworth, Alfred de, a vicar of Sarum, deprived, 367.
Deneys, William, canon of Sarum, 363.
Deorneford, R. de, vicar of Sarum, 100.
Derby, archdeacon. *See* Stagno, V. de.
Derby, John de, canon of Sarum, dean of Lichfield, 362.
Derham, master, Elias de, canon of Sarum, 118, 122, 169, 182, 187, 189, 190, 191, 192, 193 *bis*, 195, 197 *bis*, 199, 200, 229, 237, 238, 254, 270, 285, 291, 354.
assigns a house built by him to the canon of his stall, as provision for his obit, 203.
agreement, as prebendary of Lavington, about tithes at Imber, 246–8.
composition in a law-suit with Jumeaux priory respecting tithes at Littlington [Littleton], 250, 251.
Despenser ["dispensator"], Baldwin le, son of Walter Despenser, releases land at Wootton, Dorset, to bishop Rich. Poore, 193.
Despenser ["dispensator"], Geoffrey, 220, 272, 259.
Despenser ["dispensator"], Hugh, 232.
Despenser ["dispensator"], Philip le, son of Walter, 63, 193.
releases land at Wootton to bishop Rich. Poore in exchange for land at Sherborne, 195–6.
Despenser, Walter le, of Wilton, 196.
grant to his son Philip, 63.
his [younger?] son Baldwin, 194.
Deverill, Wilts, 113.
Devizes. *See* Henry II.
184.
the castle, 13, 15, 22, 29
the borough and park, 15, 29.
charter dated there, 16.
Devon, Geoffrey. *See* Geoffrey.
Dewast, Gero, 16

Dispensator, Dispensarius. *See* Despenser.
D'Oilli. *See* Oilli.
Dolling, William, Sherborne, 196.
Dorchester, Dorset, 27.
"Sorcestre," 83.
charter dated there, 116.
Dorchester, John de, chaplain, vicar of Beer Regis, Dorset, 255, 277, 278, 280.
Dorchester, Thomas de, chaplain of Chardstock, 67.
Dorset, archdeacons. *See* Adam; Bingham, Gerard de; Brandestone, Hen. de; Humphrey; John; Wyle, Will. de la.
Doutone, Margery, daughter of Faselia de, Salisbury, 367.
Draycot All Saints, Wilts, 42.
Draycote, Roger de, clerk, 285.
Dromar, Robert de, 19.
Dublin, archbishop. *See* Cumin, John.
Dune, Henry de, 290.
Dune, Walter de la, 64.
Dunecan, chaplain to bishop Jocelin, 19 *bis*, 35.
Dunsden, Oxon, 12.
land granted by bishop Rich. Poore to G. de Dunesdene, 197.
Est-well, Strode, Pultecroft, Pappislane, le Wowehalve, Bishop's Rudingam, names of localities, *ib.*
Dunsden, Geoffrey de, releases land at Sonning to bishop Rich. Poore, 197.
Alicia, his sister, 198.
Dunstanville, Robert de, 23.
Dunstanville, William de, 20.
Dureville, Bernard de, 19.
Dureford abbey, Hants; abbot of. *See* Jordan.
Durham, bishops. *See* Flambard, Ran.; Poore, Herb.; Pudsey, Hugh.
Durnford St. Andrew, Wilts, endowment of the church with glebe and tithes, 34–5.
tithes of lambs, &c. attached to the prebend by grant of the lord, 236.
Durrington, Wilts, 78, 79.

E.

Eadmund, prior of Abbotsbury, 291.
Eadmund, William, 284.
Eastcote [*now* Eastcourt] in Crudwell, Wilts, the chapel given, with Crudwell, to Malmesbury abbey, 119.
Easton Royal, Wilts, foundation of a hospital there for relief of travellers, upon settlement of a dispute about the patronage of the church, 301–6.
the advowson acknowledged to belong to Salisbury, 306.
Ebbesborne [*or* Ebelesburne] Wake, Wilts, 333 *bis*
ordinance for the tithes to be divided between the rector and the priory of Breamore, 164.
Ebelesburne, master Thomas de, canon of Sarum, 189 [*Ebelecke*], 205, 229, 237, 238, 254, 289.
Ebrard, *or* Everard, bishop of Norwich, 7.
Edindun, N. de, a clerk, 312 *n.*
Edington, Henry de, 99.
Edinthone, Hugh de. *See* Addintone.
Edulf, steward or bailiff of Durnford, 236.
Edward, I., letter to him from the dean and chapter, 359.
two churches appropriated to Winchester at his desire, 366.
writ directing payment of certain fines for the fabric of the cathedral, 365.
writ forbidding distraint on the church of Sarum for the guarding of the seas, 367.
Edward, son of Boll, 35.
Eggledune, Adam de, 107 *n.*
Elias, a chaplain, 107 *n.*
Ely, bishops. *See* Eustace; Fountains, John de.
archdeacon. *See* Barre, Rich.
Enedewell, *or* Andewell, priory, Hants, prior in 1221, 111.

Enford, Wilts, bequest for repair of the church-porch, 344; to the poor of the parish, *ib.*; for masses, 345.
appropriated to Winchester, 366.
Enford, Martin de, bequest to him, 345.
Erard, master, 41.
Ernulf, a clerk, 16.
Erticumb, Philip de, chaplain, acknowledges that Wanborough chapel is a member of the prebend of Chardstock, 80.
Ervey. *See* Hervey.
Escuville, Humphrey, 251.
Esgar, *or* Asgore, Vincent de, 235 *bis*.
Esgarestone, Stephen de, vicar of Winterbourne Whitchurch, Dorset, 349.
Eshete (?), A., parson of, 107 *n*.
Esse, Henry de, canon of Sarum, 363, 368.
Esseby, master Adam de, chancellor and canon of Sarum, 205, 230 *bis*, 242, 246, 247, 248, 259, 260, 300.
Esseby, *dom.* John de, a vicar of Sarum, 354.
Estelaunt, Robert de, monk of Jumiéges, and proctor in England for the abbey, 314.
Estmara. *See* Mere, East.
Estmerches, Almeric de, 27.
Estokes, Peter de, 47.
Eston. *See* Aston.
Eston, John de, 96.
Esturin, Geoffrey de, 222.
Etheminster, *or* Yetminster, *q.v.*
Euetruwe (?), Devon, 172.
Eugenius III., 14 *bis*.
bull of confirmation of rights to Salisbury, 12.
Eustace, bishop of London. *See* Fauconberg.
Eustace, bishop of Ely, 60.
Eustace, clerk to bishop R. Foliot of Hereford, 41.
Everard, 35.
Evermue, Walter de, 180, 182.
Evesham, master Nicholas de, canon of Lincoln, 122.
Ewelme [*or* Ewell], William de, canon of Sarum, 363.
Exeter, document dated from the cathedral, 140.
bishops. *See* Brewer, Will.; Warlewast, Rob. *and* Will.

F.

Faits, Walter, 83.
Falaise, charters dated there, 14, 15, 180.
Fale, Richard, 284.
Faleys, William de la, 44.
Faricius, abbot of Abingdon, 3.
Faringdon, Berks, judgment by papal delegates as to composition for tithes payable by Beaulieu abbey, 96–8; by Stanley abbey, 107–8.
four priest-chaplains established in the church, 187.
agreement respecting payment to the church from Stanley abbey for some tithes, 243–4.
Faringdon, William, rector of, *i.e.*, Will. de Merton, *q.v.*, *and* Will. de Teyle, *q.v.*
Farley, *or* Farleigh, Wilts, 106.
agreement respecting pasture land called Brandebell, reaching to Latteswell and Adamesgore, 190.
land granted to the treasurer of Sarum, 289.
grant of a purpresture there called Adamhes gore, 295.
bequest for repair of the chancel, 344; to the poor of the parish, *ib.*
Farley, *or* Farleigh, priory, Wilts, 295.
the prior Henry and convent submit their churches of Box and Wilsford to bishop R. Poore's disposition, who gives them the rectorial tithes of Box, 185–6.
grant to it of tithes at Manningford and Wilsford, 282; subject to a pension to the hospital of St. Nicholas, at Salisbury, 282, 299.
documents dated there, 187, 288.

Farleigh, Hugh fitz-William, de, 285, 289, 290, 295 *ter*.
Fauconberg, Eustace de, justicier, bishop of London, 68 *bis*, 69, 178, 185.
controversy respecting his consecration, 109–10.
Fécamp, *or* Feschamp, Roger de, 8, 11.
Roger de Fisset', 9.
Feld. *See* Shipton.
Fenne, John de la, Potterne, 81.
Fernham, Ralph de, canon of Sarum and archdeacon of Sudbury, 363.
Ferrars, Robert de, 7.
Ferreby, Thomas de, canon of Sarum, proxy for voting at election of bishop, 337.
Fifield ["Fifhide" and "Fifhud"], Oxon, 104, 111.
Fifield Bavant (?"Fofunte"), Wilts, bequest to the church and the poor, 344.
Figheldean, Wilts, the church confirmed to Salisbury by king Stephen, 10.
restored to Salisbury by Henry II., 29.
farmed to H. de Soleby at an annual rent, 43.
appeal to Rome in a suit about the church, 54.
bequests to the poor of the parish, and for masses, 344, 345.
Figheldean, Humphrey de, bequest to him, 345.
Fileg. monastery of, *i.e.*, Fougères, *q.v.*
Fileger, Ralph de. *See* Fougères.
Finemore, Gilbert de, 276.
Fisherton, Wilts, 300.
Fisherton, master Walter de, 246 *bis*, 250.
Fiskaton, *or* Filktone, Thomas de, canon of Lincoln, 123.
Fisset', Roger de. *See* Fécamp.
Fitun, *or* Phitum, William, 276, 277.
Fitz-Acelin. *See* Robert.
Fitz-Adam. *See* Ralph.
Fitz-Alan. *See* John; William.
Fitz-Albert. *See* William.
Fitz-Alexander. *See* Azo; William.
Fitz-Alwine. *See* Walter.
Fitz-Anchetil. *See* Hubert.
Fitz-Aucher. *See* Henry; Richard.
Fitz-Count. *See* Brian.
Fitz-Everard. *See* Roger.
Fitz-Fulk. *See* William.
Fitz-Garin, *or* Warin. *See* Alan.
Fitz-Geoffrey. *See* John; Robert.
Fitz-Gerold. *See* Warin.
Fitz-Gilbert. *See* Gilbert; John; Richard.
Fitz-Gist. *See* John.
Fitz-Godwin. *See* John.
Fitz-Hamon. *See* William.
Fitz-Hely. *See* John.
Fitz-Henry. *See* Robert; William.
Fitz-Herbert. *See* Matthew; Peter.
Fitz-Hervey. *See* Osbert.
Fitz-Hildebrand. *See* Richard.
Fitz-Hugh. *See* John.
Fitz-Ivel. *See* Warin.
Fitz-James. *See* Potterne, Peter de.
Fitz-John. *See* Hamelin; Pagan; Wilmington, John de.
Fitz-Luke. *See* Walter; William.
Fitz-Malger. *See* William.
Fitz-Nicholas. *See* Ralph.
Fitz-Nigel. *See* William.
Fitz-Odo. *See* Richard.
Fitz-Ord. *See* Humphrey.
Fitz-Osmund. *See* John; Richard.
Fitz-Peter. *See* Geoffrey, earl of Essex; Simon.
Fitz-Philip. *See* John.
Fitz-Ralph. *See* Hugh; Robert.
Fitz-Reginald. *See* Roger.
Fitz-Reinfred. *See* G[ilbert].
Fitz-Richard. *See* Hugh; Roger; Walter.
Fitz-Robert. *See* William.
Fitz-Saveric. *See* Ralph.
Fitz-Serlo. *See* Pagan.
Fitz-Simon. *See* Peter.
Fitz-Sweyn. *See* Walter.
Fitz-Theobald. *See* Ralph; William.
Fitz-Urse. *See* Robert.
Fitz-Vital. *See* Thurstin.
Fitz-Warin. *See* Alan; Sampson; William.
Fitz-William. *See* Adam; Farleigh, Hugh de; Richard.

Flambard, Ranulf, canon of Salisbury, 3.
bishop of Durham, 9.
Fleet, Dorset, the church given to the abbey of Monteburgh, 28, 29.
resigned by the abbey to the disposal of the bishop of Salisbury, 79.
the church placed at bishop Bingham's disposal by the chapter of Sarum, and appropriated by him to Christ Church, Hants, 292-3.
Flores, *or* Floyres, Ralph de, 274, 275.
Fofunt. *See* Fifield Bavant.
Folia, Roger de, 20.
Foliot, Ralph, clerk to bishop Foliot of Hereford, 41.
Foliot, Richard, archdeacon of Colchester, 39.
Foliot, Robert, bishop of Hereford, 41.
Foliot, Robert, canon of Sarum, 274, 275, 289, 291, 299, 300, 314, 316, 319, 324, 334.
Foliot, Walter, justicier, 86.
Fontenay, abbot of. *See* Robert.
Fontenelle, abbey of. *See* Wandragesil.
Ford, Beatrice, wife of Guy de la, confirms her husband's grants to Herbert de Tanech, 230–1.
Ford, Guy de la, *or* Guy le Palmere?, Stoke, Wilts, land in Stoke bought of him by Herb. Tanech, 216, 218, 220–1.
Ford, Richard de la, 220.
Forester, Albert [Alberic, *Osm. Reg.*], the, 126.
Fornell, Thomas de, 76.
Forsterbire, *or* Forstebere, John de, 217, 218 *bis*, 223.
Fougères, *or* Fileger, abbey of, France, the church of West Kington granted to it in 1175, 39; Maurice then abbot, *ib.*
annual pension of 100*s.* from the church of West Kington, 317.
W., abbot of Fougères, A.D. 1191. 48. [In *Gallia Christiana*, under archdioc. of Tours, dioc. of Rennes, where the abbey of Fougères, *or* de Filaceriis, is described under the name of "S. Petri de Relleio (*Rillé*)," the name of the abbot in the year 1191 is said to be Maurice.]
Fougères, *or* Fileger, *or* de Fulgeriis, Ralph de, gave Kington to the abbey of Fougères, 39.
Fountains, John de, bishop of Ely, 110.
Foxham, Wilts. *See* Bremhill.
Franc-Chevalier, Sir Hunfrid, 13, 20, 21.
Franceis, Robert, Maiden Bradley, 75.
Frome, Dorset, land granted to the church by Sir R. Belet, with immunity from all responsibility for his chapel at Woodford, 115.
N., parson, *ib.*
Fromptone, Roger de, canon of Sarum, 363.
Fugelescombe [Dorset ?], 67.
Fuke, Roger called, a scholar of Scholars' Vale, 368.
Fulgeriis, Ralph de. *See* Fougères.
Fulk, canon of Salisbury, 19, 35.

G.

"G. archidiac.," *i.e.*, Geoffrey, archdeacon of Berks, 57.
Gaddesden, Herts, Adam, rector, 319.
Gaiperin, *or* Gaipin, *or* Garpin, Thomas, 83.
Gant, Walter de, 7.
Garden, Richard de, Salisbury, 96, 100.
Garherst, *or* Gayherst, Hugh de, chancellor of Sarum, 60, 76, 77, 79, 80, 86, 91, 92, 100, 101.
[Possibly the same as Hugh de Gaerst, who was appointed a justicier at the council of Winchester in 1179.]
Garl', John de, 44.
Gate, John. *See* Porta.
Gavistre, masters Hugh *and* Thomas de, 44.
Gent, Maurice de, 205.

Geoffrey, archdeacon of Berks, 46, 73, 101
one of the king's justiciers, 57.
Geoffrey, dean of Hereford, 37, 38.
Geoffrey, abbot of St. Alban's, 7.
Geoffrey, abbot of Malmesbury, 301.
Geoffrey, dean of Rouen, 15.
Geoffrey, bailiff of Sarum, *i.e.*, G. Hamelyn, *q.v.*
Geoffrey of Devon, canon of Sarum, 96, 229.
Geoffrey, the penitentiary, canon of Sarum, 237, 238, 248, 289.
Geoffrey, precentor of Sarum, 164, 165.
Geoffrey, a chaplain, 84, 174.
Geoffrey "dispensator." *See* Despenser.
Geoffrey fitz-Peter, earl of Essex, justicier, 57, 65, 67, 68, 69 *bis*, 70 *bis*.
Gerard, master, 43.
Gernun, Ralph, 232.
Gerrud, 49.
Gestling, John de, justicier, 65, 67, 69.
Ghent, Simon de, dean of Sarum, 367.
Giarst, *or* Giarston, Hugh. *See* Garherst.
Giffard, Elias, 16.
Giffard, Godfrey, bishop of Worcester, lord of the manor of Boyton and patron of the church, 356.
Giffard, Hugh, *and* Sibil his wife, 357.
Giffard, J., abbess of Wilton, 327 *n*.
Giffard, Osbert, 185.
Giffard, William, bishop of Winchester, 3, 4.
Gilbert, bishop of London, 6.
Gilbert, parson of Staplebridge, 84, 122.
Gilbert, a clerk, canon of Wells, 125.
Gilbert, steward of the hospital at Salisbury, 191.
Gilbert, master, 39.
Gilbert the Frenchman ["Francigena"], 62.
Gilbert de Sarum, knight, Sir, 19.
Gilbert, 35.
Gilbert fitz-Gilbert, order to his steward at Durnford to respect the rights of the prebendary, 236.
G[ilbert] fitz-Reinfred, 47.
Gilibert, William, Calne, 270, 271 *sæpe*, 276.
Girisi, Robert de, 19. *See* Cerisi.
Glanvill, Gilbert de, bishop of Rochester, 55 *bis*, 56, 57.
Glanvill, Ranulf, and his wife Berta, 46.
Glebe-land, grants of, to parochial churches, 54, 83, 115, 322.
Gloucester, Walter, abbot, 7.
archdeacon. *See* Grey, John de.
Gloucester, Gilbert, earl of. *See* Clare.
Gloucester, Mabel, *or* Maud, countess of, restoration by her and her son William to bishop Jocelin of Sarum of the hundred of Sherborne, &c., 32.
her son Robert, 33. [No son of this name is found mentioned elsewhere; probably it is a mistake in the MSS. for *Roger*.]
Gloucester, Margery, widow of Nicholas de, exchanges land at Potterne with bishop Bingham, 274.
Gloucester, Milo of, 7.
Gloucester, Robert, earl of, 7.
Gloucester, Walter of, 4.
Gloucester, William, earl of, 23, 32.
Gobeth, Richard, London, 45.
Goda, *or* Godus, at Salisbury and Wilton, 12.
Godalming, Surrey, the church given to Salisbury for a prebend by Henry I., 3, 358; and by Henry II., 30.
Enton (*or* Hennedon) and Tiwesley, 3.
quit-claim of rights in the hundred and manor to the bishops of Salisbury, 165.
lands called Ardindone and Kateshille, *ib*.
Godard, master, Salisbury, 96.
Godfrey, archdeacon of Wells, 60.
Godfrey, *or* Goldsinge, John, 218.
Godiheld, Robert, Marlborough, 321.
Goham, Alwyn, London, 45.
Goldsinge. *See* Godfrey.
Gormund, 35.
Gost, Ralph de, 122.
Govishale, *or* Gnoveshale, Ralph de, official of the bishop of Salisbury, canon of Sarum, 230 (?), 237, 238.

Grafton, Wilts, tithes from the demesne of Sir J. de Neville, 307.
Grafton, John de, 223.
Graham, a prebend. *See* Grantham.
Grano, Thomas de, canon of Sarum [not in Jones' *Fasti*], 363.
one vote given for him at election of bishop, *ib.*
Grantham, South, prebend of, 168.
land which belonged to it at Stratford assigned for the Lady Chapel mass, 116, 118.
the chapel of Thonethorpe assigned to the prebend, 122.
Gravele, master Robert de, 122.
Gravesend, Kent, writ of Edward I. dated there, 367.
Grege, Herbert, 285.
Gregory I., St., quoted, 147.
Gregory VII., pope, 373.
Gregory IX., pope, 239, 272.
commission for trial of a case in England, 1227, 183.
confirms the annexation of the prebend of Calne to the treasurership of Sarum, 203; afterwards grants it to an Italian, but the grant annulled, 260–1.
bull of protection granted to Longleat priory, 233.
commission to delegates for trial of a cause, 250.
appropriates three churches to Beaulieu abbey at the desire of king Henry III., 255–6.
Gregory, a canon, *i.e.*, Greg. de Combe, *q.v.*
Gregory, of Roundway, Wilts, 16.
Gregory, steward [dapifer], 16.
Gregory, Hugh *and* Thomas, 284.
Grene, master Roger de la, canon of Sarum and rector of Preshute, 283, 289, 291, 293, 298, 300, 308, 312 *n.*, 314, 318, 319, 324, 328.
archdeacon of Wilts, 336, 339.
decree in a suit between him and the vicar of St. Mary's, Marlborough, about tithes, 320–1.
Greneford, master Hugh de, 125, 127, 262, 265.
presented to Whitchurch, 121.
gave from his own patrimony large additions to the property of that church, 263.
Gresleghe, William de, Whitchurch, Dorset, 264.
Grey, John de, archdeacon of Gloucester, bishop of Norwich, 179.
Griffin, master Thomas, 44.
Grimsted, Sir Odo de, knight, 190, 284, 285 *bis*, 295.
Grimsted, Sir Richard de, knight, 190.
Grimstede, Walter de, 107.
Gross ("the fat"?), Nicholas, 19.
Grosteste, Robert, archdeacon of Wilts and rector of Calne, afterwards bishop of Lincoln, 121.
agreement about tithes from Berwick Basset, 111–113.
Guildford, Surrey, 3.
Guildeford, master Robert de, 43–4.
Gulafre, Gilbert, 67.
Gulafre, Richard, 24.
Gurdon, Sir Adam, sheriff of Wilts, 367.
Gurgant, Nicholas ap, bishop of Llandaff, letter to bishop Jocelin of Salisbury confessing his wrong-doing in blessing an abbot of Malmesbury, 41.
[Gurnville,] Stephen [de], precentor of Sarum, 351.
Gussage ("Gussiche") St. Andrew, Dorset, 349.
Guy, prebendary of Bedminster, 30.

H.

H. . . . ., dean of the Arches in 1228, 200.
Hacce, Richard de, quit-claims two bondmen to the church of Sarum, 106.
Haddune, Henry de, 64.
Hadthorn, Robert de, Faringdon, 98.
Haghe, Ralph de, 242.

Hakborne, Laurence de, canon of Sarum, 363.
Halstock, Dorset, the church assigned for a prebend, 41, 51, 248.
Hamelin fitz-John quit-claims land at Tisted to bishop Poore, 69.
Hamelyn, Geoffrey, bailiff of Sarum, 342, 351.
Hamo, abbot of St. Pierre-sur-Dive, 15.
Ham[p]ton, Roger de, 60.
Hamund, a clerk, 342.
Handley ("Henlege"), Dorset, 349.
Hanekinton, *i.e.*, Hankerton, *q.v.*
Hankerton, Wilts, the chapel given, with Crudwell, to Malmesbury abbey, 119, 120.
Jordan, vicar, 120.
Hankin, —, bequest to him, 345.
Harberton, Devon, the church quit-claimed to Salisbury, 20, 21.
confirmed by bishop Brewer, 172.
agreement for a payment to the church from the prebend of Teynton, 239.
Hardene, Richard de, 217, 218 *bis*, 222.
Harding, of Bright Waltham, Berks, 166.
Harecurt [*or* Harcourt], Robert de, 179.
Hareng, Ralph, justicier, 86.
Harforthe, *or* Barfothe, Edward, 100.
Harnham, Wilts, 290.
Harpham, Herpham, Herpenham, *or* Hurpenham, Robert de, 218 *bis*, 219 *n.*, 222.
Haselberg, master T., canon of Sarum, 77. [Not in Jones' *Fasti.*]
Havenebire, Sir Walter de, knight, 283.
Haveringes, Richard de, 217, 218 *bis*.
Hawkchurch ["Hauekescherich"], master Philip de, canon of Sarum, 64, 77.
Hayden, Thomas de, *or* Heydon, *q.v.*
Haym, Walter, 349.
Haymo, master, a physician, 44.
Hecham [*or* Hegham], Ralph, chancellor of Sarum, 278, 280, 283, 285, 288, 289, 298, 300, 318, 323, 324, 328, 330, 334, 336, 346, 352.
Hecham [*or* Hegham], Ralph—*cont.*
bought two plots of ground, with houses thereon, at Salisbury, from the executors of archdeacon Tissebure, 354.
Heche, William de la, 311.
Hedene, Thomas de, 47.
Heding, Arnulf de, gave Newbury to the abbey of Préaux, 87.
Heghtredebyre, *i.e.*, Heytesbury, *q.v.**
Hendred, Berks, Philip de Beauvais presented by the bishop of Sarum to the church, 198.
the prior and convent of Noyon resign the church to the disposal of the bishop, 198-9; who gives it wholly to the parson, subject to annual payment to the priory, *ib.*
Henlege, *i.e.*, Handley, *q.v.*
Henley-on-Thames, grant to the church by Sir H. de Lucy, knight, 206.
a chantry-mass of B. V. M., *ib.*
Henned[on], *or* Enton, in Godalming, Surrey, 3.
Henry I., 7, 11 *bis*, 13, 14, 15, 17, 25, 29, 93.
founds the prebend of Heytesbury and Godalming, 3, 358; and of Hurstbourne, 4, 227.
exempts the canons of Salisbury from tolls, 4.
grants the church of Malmesbury to Salisbury, 6.
gave the manor of Alvington to Adeliz de Rivers, and the church to be held of her by a prebendary of Sarum, 5, 22.
his grants to the church of Salisbury confirmed by king John, 178.
grants mentioned in charters from him to the abbey of Préaux, 87, 88.
at Marlborough, 3.
at Cricklade, 4.
at Clarendon, 4.

* In a MS. in the Bodleian this name is found in another singular form: Auct. D. ii. 7 was once "liber Nicholai Hettegredebure."

Henry II., 14, 19, 24, 35 *n.*, 227.
charter restoring Cannings to Salisbury, 15.
confirmation charter to bishop Jocelin, 24.
grants Chardstock to Gilbert de Percy, 25.
agreement with the bishop of Salisbury about the castle of Devizes, 22; exchange with the bishop about it, 29.
granted tithes of the royal forests in Wilts, Dorset, and Berks to the church of Sarum, 249.
his grants to the church of Salisbury confirmed by king John, 178.
his obit founded there, 179.
Henry III., 89, 91, 268.
letter to the bishop of Salisbury promising that the voluntary grant by the clergy of a sixteenth shall not be drawn into a precedent, 170.
charter to the city of Salisbury on the removal of the cathedral from Old Sarum, 175.
charter confirming the charter granted by king John to the church of Sarum, 178.
charter granting fines towards the building of the cathedral, 180; referred to, 236, 237, 365.
grant of a fair at South Broom to the bishop of Salisbury, 184.
confirms the annexation of the church of Hurstbourne to the prebend of Burbage, 227.
grants to the bishops of Sarum power to dispose of their property by will, 231.
charter confirming bishop Bingham's grant to the fabric-fund of the cathedral, 238.
confirmation of a grant by Henry II. of forest tithes, adding that of the hunting at Windsor, 249–50.
procures the appropriation of three churches to Beaulieu abbey, 255–6.
grant to the bishops of Salisbury of fairs at Ramsbury and Sherborne, 258.
letters to him about the election of a bishop at Salisbury in 1262, 336, 339.
license to the dean and chapter to elect, 337.
at Clarendon, 250.
Henry VI., 374, 377.
Henry of Blois, bishop of Winchester, 6, 8 *ter*, 9, 22, 23.
Henry, abbot of Bec, 202.
Henry, abbot of Sherborne, 229, 245.
resigns to Salisbury the impropriations of Staplebridge and Stokes, 248.
Henry, archdeacon of Berkshire, 19.
Henry, archdeacon of Salisbury, 16, 18, 19.
Henry, archdeacon of Taunton; *an error in the MS. for* Hugh. *See* H. de Wilton.
Henry, dean of Salisbury, 35.
Henry, treasurer of Salisbury, *i.e.*, H. de Lexington, *q.v.*
Henry, chaplain of Wilton abbey, prebendary of South Newton, 52.
Henry, prior of Farleigh, Wilts, 185.
Henry, clerk to Robert de Careville, Salisbury, bequest to him, 345.
a witness, 351.
Henry, a clerk, 126.
Henry, the shoeing-smith of "Bocley," 319.
Henry, tenant of the church, Whitchurch, Dorset, 265.
Henry fitz-Aucher, 185.
Hentone, master Richard de, 342.
Herbert, abbot of Westminster, 7.
Herbert, archdeacon of Canterbury, *i.e.*, H. Poore, *q.v.*
Herbert, of Whitchurch, Dorset, 262.
Herbert, a priest, 82.
Herbir, J. de, 316.
Hereford, bishops. *See* Betun, Robert de; Foliot, Robert.
dean. *See* Geoffrey.
archdeacon. *See* Ralph.

Hereford, Roger, earl of, 16, 23.
earl. *See* H. de Bohun.
Hereler, a monk [of Canterbury], 43.
Herevy, master Walter de, clerk, 368 *bis*.
Herierd, Richard de, justicier, 55, 56 *bis*, 57 *bis*, 65, 67, 68, 69 *bis*, 70, 71.
Herleghe, Rorand de, 336.
Hernesberge, Dorset, 83. [Possibly the hundred of Hunesberge, now called Barrow.]
Herst, La (?), 58.
Herst, Ebrard de la, *and* Roger his son, 19.
Hertford, Robert de, chancellor of Sarum, 109, 121, 164, 165, 189, 190, 199, 205, 229, 230, 233, 237, 238.
dean, 241, 244, 245, 246, 248, 251 *bis*, 254, 259, 277, 280, 283 *bis*, 285, 288, 289, 291 *bis*, 292, 294 *bis*, 295 *ter*, 296, 298, 300, 301, 313, 314, 315, 316, 318 *ter*, 320, 321, 323 *bis*, 324.
foundation of his obit, 325–7.
Hervey, a clerk of Powerstock, 27, 28.
"Erveus," 35.
Hervey, master, instituted as parson of St. Martin's and all other churches in Salisbury, by grant of bishop Rich. Poore, 191.
Heurelington, *or* Huplington (?), Dorset, 194 *bis*.
Heved, William, Marlborough, 321.
Heydon, Dorset, 34.
Heydon, *or* Hayden, Thomas de, justicier, 60, 165.
Heytesbury, Wilts, the prebend founded by Henry I., 3, 358.
church furniture, *c.* 1300, 370.
Highway, Wilts, 117.
the manor and advowson the property of the bishops of Salisbury, 90, 92, 93, 94.
the manor granted to Rich. de Horton, 99.
Highweek, Devon. *See* Teignton Regis.
Hilary, bishop of Chichester, 22, 23, 29.
Hildebrand, 32.
Hildesley [?], 13.
Hille, Jordan de la, Dunsden, Oxon, 197.
Hoch, Nicholas, 102.
Holteby, John de, a clerk, 312 *n*.
canon of Sarum and warden of the hospital of Scholars' Vale, 334, 346.
Homington, Wilts, grant of land to the church, 54.
Homington, Richard de, 54.
Honiedewe, *or* Hunniedeu, Robert, 218, 219, 220 *ter*, 223 *bis*, 224.
Honorius II., pope, 12, 98.
Honorius III., pope, commissions delegates to try causes in England, 88, (91, 93), 97, 107, 114.
a license respecting the church of Teynton granted by him to Sarum, 171.
directs the clergy of England to grant an aid to Henry III., 170.
Horningsham, Wilts, 235.
Horton, Gloucestershire, a prebend, annexed to the bishopric of Salisbury, 86, 95.
Horton, Geoffrey de, 274.
Horton, Richard de, 96, 102.
the manor of Highway granted to him, 99.
Hosatus. *See* Hussey.
Hospital, Gilbert de, clerk, grant to him of land at Yetminster, 73.
Hospitallers, Knights. *See* Anstey.
grant tenements in Fleet Street, London, to bishop Poore, 71–2.
Hoteryld, Richard, Salisbury, 350.
Hubald, archdeacon of Salisbury, 16 *bis*.
Hubert, bishop of Salisbury, *i.e.* Hub. Walter, *q.v.*
Hubert fitz-Anchetil, 20.
Huchen (?), Richard, Faringdon, 98.
Hugh, archbishop of Rouen, certificate of restitution of lands by the empress Matilda to Salisbury, 14.
Hugh, abbot of St. Augustine's, Canterbury, 7.
Hugh, abbot of Abbotsbury, 246.
Hugh, abbot of Reading, 46, 49, 50.
Hugh, archdeacon of Stow, 122.

Hugh, chancellor of Sarum, *i.e.*, H. Garherst, *q.v.*
Hugh, canon of Sarum. *See* Temple, H. de.
Hugh "dispensator." *See* Despenser.
Hugh, a mercer ("mercator"), Calne, 276, 277.
Hugh, a sacrist, bequest to him, 345.
Hugh fitz-Ralph, 26.
Hugh fitz-Richard, clerk, 16.
Hulle, Elias de, 234.
Hulle, Eustace de, 235.
Hulle, Henry de, 234.
Hulle, John de, 235.
Huluric, a clerk, of Powerstock, 27, 28.
Hume, Roger de, 53.
Humez, Richard de, the king's constable [*ob.* 1181], 25.
Humez, William de, constable of Normandy, 47.
Huminton. *See* Homington.
Humphrey, archdeacon of Dorset, 195, 229.
Humphrey, archdeacon of Wilts [*see* H. de Bassingborne], 77.
Humphrey, master [canon of Sarum?], 107 *n.*
Humphrey fitz-Ord, 16.
Hungare, Peter de, 122.
Hunnehull, John de, Whitchurch, Dorset, 265.
Hunniedeu. *See* Honiedewe.
Hupeland, Hugh de, 64.
Hurde. *See* Urde.
Hure, Ralph de la, 289.
Hurel, Peter, Salisbury, 300.
Hurjenham. *See* Harpham
Hursley, Hants, J., vicar in 1267, 345.
Hurst, Berks. *See* Herst, La.
books, vestments, &c., in the church, *c.* 1300, 369.
Hurstbourne, Hants, a prebend founded by Henry I., 4.
the church confirmed to Salisbury for a prebend by King Stephen, 9, 10; and by Henry I., II., Richard, John, and Henry III., 327.
Hurstbourne—*cont.*
presentation to the vicarage in 1300, 59, 60, 61.
the forest-tithes, 249.
Hurstbourne, *or* Husseburne, Alan de, judgment against him in a suit about the church of Barbage, 60.
Hurstbourne, *or* Husseburne, master Thomas de, justicier, 55, 56 *bis*, 57 *bis*.
Huscarl, Thomas, 205.
Hussey ["Hosatus"], Geoffrey, 44.
Hussey, *or* Huse ["Hosatus"], Henry (1139-1163), 16, 35.
[Hussey, *or*] Huse, Henry (*c.* 1230-1240), 218.
Hussey ["Hosatus"], Hubert, 91, 92.
vicar of Stapleford, 101.
Hussey, James, 234.
Hussey ["Husee"], Matthew, 251.
Hussey ["Hosatus"], William a monk of Reading, 171.
Hywey. *See* Highway.

I.

Ida, a widow, of Faringdon, 243, 244 *bis*.
Richard her son, 244 *bis*.
Idbury, Oxon, 104.
Imber ["Immemere," "Ymmere"], Wilts, 13, 20, 21.
clerks presented to the tithes by the patron, and admitted by the prebendary of Lavington, 247.
Imber, John de, *or* J. Rufus, *q.v.*
"Infans Regis." *See* "Puer Regis."
Ingeram of Salisbury, 9.
Inglesham, Wilts, endowment of the vicarage, on appropriation of the church to Beaulieu abbey, 253-7.
meadows called Cherecheam and Blecheham, 256, 257.
Inglesham, Osbert de, canon of Salisbury, 19.

Ingoldeby, William de, canon of Sarum, prebendary of Grantham, 117, 118, 122.
Ingulf, abbot of Abingdon, 7.
Innocent II., pope, 8 *n.*, 12, 89, 90.
Innocent III., pope, 59 *n.*, 267.
Innocent IV., pope, commissions a delegate to try two causes, 309, 310.
Insula, de. *See* Lisle.
Investiture of a canon, "regula et pane," 17; induction into a church "per clavem," 27.
Isaac, canon of Exeter, 113.
Iscy. *See* Yscy.
Isumberd, or Ysembard, *q.v.*
Ivel, of Faringdon, 243.
Ivo of Cornwall, master, 41.
Ivychurch priory ["monasterium Hederosum"], Hants, agreement with the church of Sarum about the payment of eight marks by the latter, 78.
Thomas, prior in 1221, 114.
the prior in 1227 a papal delegate, 183.
annual pension of five marks paid to the priory by the rector of Caundle, 163, 166.
bequest to it, 344.

J.

Jocelin, bishop of Bath and Wells, 109, 170, 178, 180, 182, 185, 205.
the patronage of Whitchurch released to him, 201; agrees to its appropriation to Sarum and Wells, 261.
decrees by him as arbitrator in suits concerning patronage, 102, 105.
decree by him and M. Belet as arbitrators respecting the patronage of Blewbury, Marlborough, and Preshute, 123.
Jocelin, bishop of Salisbury. *See* Bailol.
Jocelin, dean of Wilton, 62 *bis*.
Jocelin, a clerk, 44.
John, king of England, 227, 266, 267.
charter of protection for the lands, &c. of the bishop and church of Sarum, 62.
charter of restitution to the church of Sarum, 76.
confirmation charter to the church of Salisbury, 178, [227].
his obit to be observed there, 179.
founder of Beaulieu abbey, 255–6.
John I., bishop of Rochester, 7.
John, abbot of St. Augustine's, Bristol, 58.
John, abbot of Keynsham, 288.
John, archdeacon of Dorset, 351. [Not in Jones' *Fasti*.]
John, abbot of Sherborne, *q.v.*
John, prebendary of Bedminster, 30.
John, prior of Amesbury (?), 114.
John of Oxford, dean of Salisbury, 36, 38 *bis*.
John, treasurer of Sarum, *i.e.*, J. de St. Quintin, *q.v.*
John, sub-treasurer of Sarum, 346.
bequest to him, 345.
John, succentor of Sarum, prebendary of Ruscombe, 72.
a chaplain and canon of Sarum, 96.
John, sub-dean of Lincoln, 122.
John, chaplain to dean Rich. Poore, 73, 84 *bis*, 99, 101, 121, 122.
John, [rural] dean of Potterne, 114.
John, a clerk, 107 *n.*
John, a cook, 107 *n.*
John fitz-Alan, 53.
John fitz-Geoffrey, 259.
John fitz-Gilbert, 16.
John fitz-Gist, 11.
John fitz-Godwin, Sherborne, 196.
John fitz-Hely, of Mosterton, Dorset, 83 *sæpe*.
Alan his brother, *ib.*
John fitz-Hugh, 68.
John fitz-John, de Wilmington, *q.v.*
John fitz-Osmund, Bedminster, 173.
John fitz-Philip, 228.
Jop, Walter, Marlborough, 321.

Jordan, abbot of Dureford, papal delegate to decide a suit between Malmesbury abbey and the bishop of Salisbury, 88, 91, 93 *bis*.

Jordan, treasurer of Sarum, 19, 30.
dean of Sarum, 38 (*apparently by mistake for John*), 42, 43 *bis*.

Jordan, the marshal [or shoeing-smith], 96.

Jordan, vicar of Hankerton, 120.

Joseph, prebendary of Bedminster, 30.

Jumeaux priory, Normandy, composition in a suit respecting tithes at Littleton, Wilts, 251.

Jumieges, abbey of, Normandy, released from the annual payment of 15*s*. to the vicar of Winterbourne Stoke on resigning small tithes to him, 314–5.

Juste, Henry, 235.

Juste, Thomas, 235.

Juvenis [Young], Edmund, 62.

Juvenis [Young], Hervæ, Powerstock, 324.

Juvenis [Young], Thomas, 284.

K.

Kanna, Will. de. *See* Calne.

Kaninge. *See* Canning.

Kateshull. *See* Godalming.

Kebbel, Richard, 183.

Kemesey, Bartholomew de, canon of Sarum, 101, 122, 174 *n*

Kemesey, Reginald de, 174

Kench, Dionysia de, Salisbury, 367.

Kenlege, *or* Benlege, 83.

Kennett, the river, 192

Kenton, Devon, the church quit-claimed to Salisbury, 20, 21.
confirmed by Bishop Brewer, 172.

Keyhaven, *or* Kiavene, *q.v.*

Keynsham, Somerset: abbots; John, 288; William, 67, 79.

Keynsham, William de, canon of Chichester, 96, 107, 244.

Kihavene [*or* Keyhaven], Wilts, the salt-pits there, 63, 196.

Kihavene, *or* Kiavene, Nigel de, 63, 196.

Kilwardby, Robert, archbishop of Canterbury, letter to him about the consecration of bishop Wykehampton, 353.

Kine, Adam, bequest to him, 345.

Kingesmull, Peter de, 290.

Kingston [Kington?], Dorset, 263.
granted at one time for a prebend, 30.

Kington priory, Wilts, recovers tithes at Studley from the treasurer of Sarum, 288.

Kington, West, Wilts, the church granted to the abbey of Fougères, 39.
annual pension of 100*s*. assigned from the rectory to the abbey of Fougères.
the patron, 317.

Kinge, William, Whitchurch, Dorset, 261.

King's Teignton. *See* Teignton Regis.

Knight's fee, land added to a, on account of its smallness and insufficiency, 24.

Knook, Wilts, vessels, books, &c. in the church, *c.* 1300, 370.

Koc, — [a cook?], bequest to him, 345.

L.

Labussey, Richard de, 22.

Lacoc, master Roger de, canon of Lincoln, 122.

Lacock, Wilts, Robert, vicar, 319.
acknowledgment that the abbess is bound to receive benediction at Salisbury, 251–2; but Ela, abbess-elect in 1239, dispensed with, 252.
bequest to the abbey, 344.

Lacy, Gilbert de, canon of Sarum, 75, 77.
grants a chantry-chapel for the hospital of leprous women at Bristol, 172.

Lacy, John de, earl of Lincoln, 232, 238.
Lacy, Walter de, 180.
Laking, Nicholas, sub-dean of Sarum, 283, 294, 295, 298, 300, 312 n., 314, 315, 316, 319, 324, 326, 328, 330.
rector of Warminster, 331.
La Mare. *See* Mare.
Lamport, R. de, 314.
Lanceland, *or* Lenteland, Dorset, 83.
Langdon. *See* Longdon.
Langele, Sampson de, Mosterton, Dorset, 83.
Langley, Oxon, 103, 104.
Langley, Geoffrey de, 259.
Latebire, *or* Lattebury, Adam de, abbot of Reading, 205.
elected abbot, 171.
Lateran Council, its decrees referred to, 84, 130, 152, 153, 155, 156, 159, 160, 161 *ter*, 162.
Launcelevee, John, father of Nicholas, 83.
Launcelevee, Nicholas, rector of South Perrot, Dorset, 83.
Launton, Oxon, 364.
Laurence, master, canon of Sarum, 233.
Laverstock, Alexander de, 249.
Laverstoke, Richard de, 190.
Laviel, Philip, 126 [Luvel in *Osm. Reg.*].
Lavington, Bishop's, Wilts, 8, 12, 56, 57–8.
the prebend, 246, 247, 251.
Lavington, Sir Peter de, knight, 22.
Lavington, master Robert de, [rural] dean, dioc. Chich., 91, 92, 96, 97, 107 [244 ? "dec. de Luvintone"].
Lax, John, secretary to pope Calixtus III., 374, 375, 377.
appointed canon of Sarum, 375 n.
Lebetere, Robert, *or* Robert de Stoke, land in Stoke sold by him to Herb. de Tanech, 216, 224.
Lega, Thomas de, 64.
Lega, William de, 64.
Legee, Sir Martin de la, knight, 336.
Leicester, archdeacon. *See* Reymund.
Leicester, John de, canon of Sarum, and chancellor to the bishop, 356, 363.
Leicester, Petronilla, countess of, grants tithes to the church of Netheravon, 53.
Leicester, Robert, second earl of, 7.
Leicester, *dom.* William de, canon of Sarum, 118, 174, 189, 191, 197, 199, 230, 254, 289.
Leigh, near Worcester, 41.
Len, Nicholas de, Salisbury, 300.
Len, master William de, canon of Sarum, 205, 237, 238, 289.
Lepers' hospital at Salisbury, 55; at Maiden Bradley, 74; at Marlborough, 100; at Bedminster, 172.
Lesewys, Hamon de, *or* Lysewis, *q.v.*
Leuciri, Joscelin *and* Walter, 55.
Levenath, Alice, widow of ——, Marlborough, 321.
Lewis, canon of Sarum, 22.
Lexington, Henry de, treasurer of Sarum and prebendary of Calne, 254, 277, 278, 283, 291, 294, 295, 298, 300.
grants license for a chantry chapel at Studley, near Calne, 252.
agreement with Sir R. de la Mare about tithes and land at Calne, 270–272.
grant to him of rents at Calne, and quit-claim of land, 275, 276.
releases tithes at Studley in Calne to the priory of Kington, 288.
land at Farleigh granted to him and his successors, 289.
Lexinton, Robert de, justiciar, canon of Sarum, 165, 182, 185, 202, 230, 237, 238, 242, 278, 280.
endowment by him of the vicarage of Bere Regis, 277.
licenses the erection of a private chantry-chapel at Winterborne Turberville, in return for annexation of tithes to the prebend of Bere, 279, 280–1.
Ley, Peter de, bishop of St. David's, 41.
Lichfield, John [de Derby], dean, 362.
Lilleshull, *or* St. Alkmund's, abbey, Shropshire, the first abbot [William], 15.
Lillington, Peverel de, 20.

Limeriis, Guacio, *or* Swacio, de, Winchester, 44.
Lincoln, the dean and chapter consent to Shipton and Brixworth being made prebendal, 103.
charter dated there, 123.
bishops. *See* Alexander; Bloet, Rob.; Chesney, Rob. de; Wells, Hugh de.
dean. *See* Rolveston, Roger de.
Lincoln, *dom.* Alfrid of, 195.
Lincoln, Alured of, 3.
Lincoln, Roger de, a clerk, 312 *n.*
Lincoln, master William de, canon of Lincoln and Sarum, 122, 189. [Not in Jones' *Fasti.*]
Lindone, William de, canon of Sarum 118. [Probably the same as the preceding.]
Lingefre, William de, 107.
L'Isle ["Insula"], Geoffrey de, canon of Sarum, 363, 365 *n.* [Not in Jones' *Fasti.*]
L'Isle, Godfrey de, justicier, 65, 68 *bis*, 69 *bis*, 71.
L'Isle, William de, justicier, 192, 193 *bis*, 195, 197.
Litelbyre, *dom.* Martin de, canon of Sarum, 319, 328, 338 *bis*, 339, 340, 352.
Littleton ["Litlintone"], in the parish of Lavington, Wilts, 251.
Llandaff, bishop. *See* Gurgant, Nich. ap.
Lod.', Hosbert de, 27.
Loden, [Berks?], wood and park of the bishops of Salisbury, 47.
Lolers, Dorset, the impropriation of the church resigned by the abbey of Montebourgh, 79.
R., prior of Lodres, 80.
London, 39.
the liberties of the city reserved in the charter granted by Henry III. to Salisbury, 177.
tenements in Fleet Street granted by the hospital of St. Giles to archdeacon H. Poore, 45; and subsequently to him when bishop by the Knights Hospitallers, 71.
London—*cont.*
St. Bride's churchyard, 45.
parish of St. Bride, 71.
Fleet Bridge, *ib.*
charter dated at St. Bride's, 191.
Clerkenwell, "Fons Clericorum," 72.
bishops. *See* Basset, Fulk; Belmis, Rich. de; Gilbert; Richard; St. Mary Church, Will. de; Sigillo, Rob. de.
archdeacon. *See* Lucy, Geoffrey de.
dean of St. Martin's. *See* Lake.
London, Maurice de, 64.
London, William de, 107.
Long, Thomas, 288.
Longchamp, Daniel de, canon of Sarum, 77, 229.
Longdon ["Langedone"], Wilts, 363.
Longespée, Ela, countess of Warwick, commemorated at the hospital of St. Nicholas, Sarum, 186.
elected abbess of Lacock in 1239, and blessed at Sherston, 252.
Longespée, Nicholas, canon and treasurer of Sarum, 362, 366.
Longespée, Richard, parson of Warminster, endows the vicarage of Warminster, and presents Stephen, a chaplain, to it, 319.
Longespée, William, earl of Sarum, commemorated at the hospital of St. Nicholas, Sarum, 186.
Longleat, priory of, bull of protection granted by Gregory IX., 233.
grant of land, and confirmation, by John and Rob. Vernon, 234-5.
Lori, William de, canon of Sarum, 189.
Lorraine, Sir John de, knight, 19.
Louintone, [rural] dean of, dioc. Chich. *See* Lavington, Rob de.
Luchelles, Ren. de, 27.
Lucy, Geoffrey de, archdeacon of London, 209.
Lucy, Godfrey de, bishop of Winchester, 59, 60.
appointed Simon de Periged vicar of Hurstbourne, 227.

Luci, Sir Herbert de, knight, grants a rent of 40*s.* to the church of Henley, 206.
Luci, *dom.* Philip de, 111.
Luci, master S. de, 110.
Luddin, John, Maiden Bradley, 75.
Ludintone, master William de, canon of Sarum, 326, 328, 330.
Luke, archdeacon of Surrey, 250.
Luke, chaplain, dean of St. Martin's, London, 180, 182.
Luke, master, canon of Sarum, 91, 92, 101, 107 *n.*, 110, 121, 174, 191.
Lullingstone, Brice de, 64.
Lulworth, Dorset, 169, 215.
Lumbard, Ralph, 41.
Lusore, Walter de, 11.
Lusteshulle, Sir Nicholas de, knight, 330.
Lutlingtone, Michael de, vicar of Sarum, 326.
Luvecoc, William, 284.
Luvel. *See* Laviel.
Luvintone, [rural] dean of. *See* Rob. de Lavington.
Lyme, Dorset, the church assigned for a prebend, 48, 51, 248.
Lyneham, Oxon, 104 *bis.*
Lyons, documents dated there, 309, 311.
Lysewis, *or* de Lesewys, Hamund, Salisbury, 342, 351.
Lyss, Hants, 8.

M.

Magnus, master, canon of Sarum, 73, 77.
Maheu, John, 216.
Maiden Bradley priory, Wilts, grant of a corrody to a benefactress, 74.
Andrew, prior, *ib.*
Mainton. *See* Manton.
Makerel, *or* Mascherel, Herbert, 26.
Makerel, Hunfred, 26.
Malemeyns, Joan, a recluse at Britford, 119.
Malemains, master Peter, 121.
Malet, Hugh, 76, 96, 102, 122.
Malk, a horse, 345.
Mallori, Richard, 53.
Malmesbury, the church granted to Salisbury by Henry I., 6; the borough granted by Stephen, 7.
an abbot blessed by the bishop of Llandaff in derogation of the rights of Salisbury, 41.
judgment of papal delegates in a suit between the abbey and the bishop of Salisbury, A.D. 1219; and documents thereon, 88–94.
Crudwell granted to the abbey, 119.
Walter, abbot, 91, 92.
Geoffrey, abbot-elect, blessed at Potterne in 1246, 301.
documents dated there, 25, 301.
Malmesbury, Gilbert de, shoemaker, Marlborough, 321.
Malmesbury, Thomas de, vicar of Will. of York, bishop of Salisbury, 316.
Malo Lacu, de. *See* Mauley.
Mandeville, Geoffrey de, releases his claim to the patronage of Whitchurch to the bishop of Bath and Wells, 261.
Mandeville, Sir Robert, knight, presents a parson to Whitchurch, 121.
Mannecestre, Stephen de, canon of Sarum, 237, 238.
Mannescumbe, Ralph de, Whitchurch, Dorset, 265.
Manningford, Wilts, the bishop presents to the tithes, by lapse, 84.
tithes granted to Farleigh priory, 282.
Manton, *or* Mainton, in Preshute, Wilts, hospital (?) of the Holy Cross at; land at Alveston granted to it, 82.
Mapeldur, *i.e.*, Mappowder, *q.v.*
Mappowder, *or* Mappodre, *dom.* Richard de, a chaplain, canon of Sarum, 84, 122, 164, 189, 195, 206, 229.
Mara, Hugh de, 35.
Mara, Peter de, 35.
Marcian, parson of Wyiye, 53, 262.
Marcio, Robert. *See* Robert.
Mare, John de la, 290.

Mare, Matilda de la, abbess of Wilton, 325.
Mare, Sir Robert de la, knight, 255, 276.
agreement with the treasurer of Sarum about tithes, &c. at Beverbroc in Calne, 270–272.
Maresecal, John, 23.
Maresecal, William, 47.
Mareschal, Anselm, sixth earl of Pembroke, marshal of England, alleged to have given the patronage of Easton Royal to the convent of Mont St. Katherine at Rouen, 302.
Mareschal, John, marshal of England, buried at Bradenstoke priory, to which he bequeathed land at Easton Royal, 302.
Mareschal, William, senior, first earl of Pembroke, marshal of England, alleged to have given the patronage of Easton Royal to Bradenstoke priory, 302.
Margaret, priory of St. *See* Marlborough.
Mariscis, Nicholas de. *See* Marsh
Marleberge, John, son of Alfric de, 276.
Marlborough, Wilts, profession of obedience by the hospital of St John to the bishop of Salisbury and the canon of Blewbury, 100; Walter, prior of the hospital, *ib.*
the patronage of the churches of St. Mary and St. Peter adjudged to the bishops of Salisbury, 123–4; and surrendered by Hugh de Sanford, 126.
creation of the vicarage of St. Mary, in the presentation of the dean of Sarum, 244 5.
the dean of Christianity, the prior of St. Margaret's, and the schoolmaster papal delegates in a cause, 250.
the market at Ramsbury given up because hurtful to the king's market at Marlborough, 258.
agreement between the prior of St. Margaret's and the rector of Bedwin about tithes at Grafton, 307, 308.
Marlborough—*cont.*
decree in a suit between the vicar of St. Mary's and the rector of Preshute about tithes of Newland, 320.
the inhabitants of Newland build and endow a chapel at Preshute, 321–2.
charter of Henry I. dated there, 3; of Henry III., 238.
Marmiun, Geoffrey, 59.
Marmion, Philip de, gave land at Westbury to Stanley abbey, 114.
Marmion, Robert, 71.
Marsh, Everard de, of Faringdon, 243.
Marsh ["Mariscis"], Nicholas de, 264.
gave common of pasture to the chaplains of Marshwood, 262.
Marshwood ["Merswode"], Dorset, the chapel, chaplains, wood, 262 *bis*, 264.
Martel, Nicholas, 91, 92.
Martel, William, 10, 71.
Martewast, Roger de, 3.
Mary, abbess of Wilton, 62 n.
Mary, prioress of Kington, 288.
Matilda, queen of Henry I., 3.
granted wood from the royal forests for repair of the cathedral at Salisbury, 12.
Matilda, empress, 87.
confirmation of exemptions to prebends of Salisbury, 11.
restitution of Cannings and Potterne, 14.
Matthew, chancellor of queen Adeliza, releases his right in the church of Westbury to the precentor of Sarum, 17.
Matthew fitz-Herbert, justiciar, 66.
Mauduit, Eva, wife of William, 329.
Mauduit, Sir John, 330.
Mauduit, Robert, 44.
Mauduit, William, grants the advowson of Warminster with land from his demesne to the dean and chapter of Sarum, 329.
Mauger of Evreux, 47.

Mauley [" Malo Lacu "], Peter de, justicier, 259.
Maupodre, Rich. de, *or* Mappowder, *q.v.*
Maurice, abbot of St. Peter, Fougères, 89.
Mayne, Sir J. de [*qu.* Sir John de Mohun ?], willed his body to be buried at Salisbury, but the monks of Bruton buried it there, 226.
Mazer-cup, a, 345.
Melcheburne, master Clement de, 303.
Meleborne, *or* Muleburn, Geoffrey de, canon of Sarum, 336, 351, 363.
Meleford, Richard de, 190.
Melksham, Wilts, appropriation of the church to the canons of Salisbury, 101.
granted by king John "de proprio nostro dono," 178.
endowment of the vicarage, 318.
John de Treubigge, vicar, *ib.*
Mellent, Robert de Beaumont, earl of Leicester and, gave the church of Cherlington and manors named Tost and Postebiri to the abbey of Préaux, 87, 88.
Mellent, Waleran, *or* Walter, de Beaumont, earl of, 9 *bis*, 11.
Melpleys, *al.* Melepleis, John de, 19 *bis*.
Membury. *See* Mimbyre.
Menes, *or* Meones, John de, canon of Sarum, 72, 77.
Mere, Wilts, the church confirmed to Salisbury by king Stephen, 10.
Mere, East (? " Estmara "), Wilts, bequest for completing the front of the chapel of St. Edmund, 344.
Mere, Randulf, son of Randulf de, 330.
Mere, Roger de, chaplain, presented to the vicarage of Powerstock, 324.
Merton priory, Surrey, the convent grant the church of Tarent Keynes to the bishop of Salisbury, 169.
the prior and convent agree to pay 24*s.* annually to the bishop of Sarum for the churches of Somerford, Lulworth, and Combe, 215.
Merton, manor in Great Bedwin, 309, 310.
Merton, Walter de, canon of Sarum [afterwards bishop of Rochester], 351, 352.
Merton, master William de, canon of Sarum, 84 *bis*, 92, 96, 101, 121, 122, 164, 166.
archdeacon of Berks, 169, 199 *bis*, 200, 205.
compositions for tithes as rector of Faringdon with the abbeys of Beaulieu Royal and Stanley, 96–98, 107–109, 243.
procures the establishment of four priests at Faringdon, 187.
Michael, a clerk, 84.
Micham, master Simon de, chancellor and dean of Sarum, 362, 366, 370.
bought a plot of ground and house at Salisbury, 354.
gifts to churches, 369 *bis*, 370.
Middleton abbey, Dorset, the seal of the abbey used for lack of one on the part of a grantor, 80.
the prior in 1240 mentioned, 254, 270.
20*s.* annually paid to it from Winterbourne, Whitchurch, 349.
Middleton, Dorset and Oxon. *See* Milton.
Middleton, John de, succentor, and rector of St. Thomas, Sarum, 346, 363, 366.
Mildenhale, Constantine de, canon of Sarum, archdeacon of Sudbury, 351, 353. [Not in Jones' *Fasti.*]
Mill. *See* de Molendino.
Milo, 27.
Milton, *or* Middleton, a chapelry of Powerstock, Dorset, 324.
Milton-under-Wychwood ["Middelton"], Oxon, 103, 104.
Mimbyre, *or* Munbyre [Membury, near Axminster, Devon ?], 38 *bis*. *See* Munbyre.
Minnot, Alexander, 100.
Minorites at Salisbury, 269.
Minster ["Monasterio"], Roger de, and Ingeran his brother, Farley, Wilts, 106.
Mohun, Sir John de, knight. *See* Mayne.

Moion, William de, 7.
Molendino, Adam de, of Stoke, 219, 224.
Molendino, Gervase de, of Stoke, 223, 224.
Molendino, Henry de, 288.
Molendino, Matilda de, of Stoke, 220 *bis*, 223.
Molepers, Jordan de, 174 *n*.
Moletune, Thomas de, *or* Multon, *q.v.*
Molineux, Normandy, 63 *n*.
Monteburgh, abbey of St. Mary of, Normandy, charters to it, 26–28.
presentation to Powerstock, 30.
lawsuit thereupon, decided in favour of the abbey, *ib.*
surrenders the churches of Loders, Powerstock, Bradpole, and Fleet to the bishop of Salisbury, 79.
Richard, abbot, 30.
Walter, abbot, 27 *bis*.
the abbot in 1233, 230.
More. *See* Mara.
Morell, a horse, 345.
Moret, France, 47.
Mortain, R[obert], earl of, 87. [Incorrectly called *Ranulf* in the MSS.]
Mortesterne; *i.e.*, Moaterton, *q.v.*
Mortimer, Ralph de, 205.
Mortimer, Roger de, 101.
Morton, Ranulf, earl of, *i.e.* Rob., earl of Mortain, *q.v.*
Mortone, master Geoffrey de, 187.
Mortuary payable upon succession, 72.
Mosterton ["Mortesterne"], Dorset, the chapel endowed by the parishioners, 83.
Mottesfont priory, *or* priory of St. Denis, Hants, agreements with the rector of Bedwin about tithes at Merton and Chessebury, 309, 310.
Moyne, Oliver le, of Tidcombe, Wilts, 216 *bis*.
grants the mill of Ford to Herbert, rector of Bedwyn, 217.
Moysson, Musson, *or* Musso, Walter, 216, 218, 219, 220 *bis*, 222, 224 *bis*, 225.
grants land at Stoke to Herb. de Tanech of Bedwyn, 221
Musegros, Robert de, 238, 259.
Multon, Thomas de, justicier, 165, 182, 185.
Munbire, Gerard de, 174 *n*. *See* Mimbyre.
Munbire, Sir Peter de, knight, 274, 275.
Musson. *See* Moysson.
Musters, *or* Mustries, Walter de, 278 *bis*, 280.
Mystery-plays ("actiones"), 104.

N.

Nemore, Stephen de, Mosterton, Dorset, 83.
Neot's, St., Hunts, the priory submits the patronage of Boscombe to the bishop of Salisbury, 85, 202.
Netheravon, Wilts, tithes granted to the church by the countess of Leicester, 53.
Neville, Geoffrey de, grants land to the church of Homington, 53.
Neville, Goscelin de, justicier, 202.
Neville, Hervey de, 79.
Neville, Hugh "Crassus," son of Hervey de, resigns his right in Durrington chapel to the convent of Ambresbury, 79.
Neville, Sir John de, knight, 307, 309, 310.
Neville, Nicholas de, presented to the vicarage of Hurstbourne by Henry III., 227.
Neville, Ralph, bishop of Chichester, chancellor of England, 170, 178, 180, 182, 185, 205, 228, 238.
Newbury, Berks, the church of St. Nicholas, &c., given to the abbey of Préaux, 87.
New Forest tithes, 249.
Newman ("Novus Homo"), Adam, 284.
Newton ("Niweton"), Wilts, R. de Sarode appointed rector in 1248, 313
Newton, South, Wilts, endowment of the prebend, 52.
Newtown (Hants?), 27 *bis*
Nicholas, prior of Ivychurch, 78.
Nicholas, prior of Noyon, 198, 199, 200.
Nicholas, prior of Twynham, *al.* Christchurch, Hants, 291, 294 *bis*.

Nicholas, minister-general of the order of the Holy Trinity, sends brethren of the order for settlement in the hospital at Easton Royal, 304.
Nicholas, sub-dean of Sarum, *i.e.* N. Laking, *q.v.*
Nicholas, of Sherborne, 43.
Nicholas, a chaplain, 73.
Nicholas, baker, Marlborough, 321.
Nigel, nephew of bishop Roger of Salisbury, 7.
Niweton. *See* Newton.
Norfolk, Nicholas of, monk of the order of Holy Trinity, presented to the headship of the hospital at Easton Royal, 303–4; promises to fulfil the duties, 305–6.
Norman, —, bequest to him, 345.
Normandy, succession of dukes, 373.
Norreis, Robert, 19.
Northampton, a charter of Henry I. dated there, 6.
Northington, Hants, a prebend in Wilton abbey, 183, 184.
Northwych, J. de, vicar of Sarum, 316.
Norton, Wilts, the chapel given to Malmesbury abbey for the infirmary, 120.
Norwich, bishop. *See* Ebrard.
Norwich, Eustace de, rector of Stapleford, 101.
Notingham, Robert de, 277, 278, 280.
Novant, Hugh de, bishop of Chester, 47.
Novus Homo. *See* Newman.
Noyon-sur-Andelys, France, priory of, submits the church of Hendred to the disposal of the bishop of Sarum, 198–9; attests the genuineness of the deed thereon, which was questioned on account of a supposed doubtful seal, 200.
Nugge, Hugh, Salisbury, 347.
Nywenham, William de, 342.

O.

Odiham, Hants, the church granted to Salisbury by king Stephen, 8, 10; restored to Salisbury by Henry II., 30.
Oilli, Fulk d', 11.
Oilli, Robert d', 11.
Oliver, Jordan, justicier, 182.
Oliver, *or* Alver, Nicholas, of Wanborough, 20, 21.
Opere, John de, Salisbury, 351.
Opere, Ralph de, a vicar at Sarum, 285.
Ordeals, trials by, 32.
Order of the Holy Trinity and of the Captives; Nicholas, minister-general of the order in England in 1246, 304.
Organist, an, 61.
Osbert, of Waddon, 284.
Osbert fitz-Hervey, 55; justicier, 56 *bis*, 69 [wrongly called "fil. Henrici"].
Osborne ["Woburna"], Dorset, 32.
Osmund, St., bishop of Salisbury, 11, 15, 24, 29, 33, 95, 358.
"memoranda" about him, his descent, consecration, &c., 373; earl of Dorset, *ib.*
letters of pope Calixtus III. about his canonization, 374–376.
Otford, *dom.* Geoffrey de, 302.
Otho, cardinal of St. Nicholas, 284, 276.
Overton, Wilts, appropriated to Winchester, 366.
Oxford, charters dated there, 8, 11.
archdeacon. *See* Adam.

P.

Paesenot. *See* Panesenot.
Pagan fitz-John, 7.
Pagan fitz-Serlo, 22.
Page, Ralph le, exchanges (with consent of his wife Edith) land at Potterne with bishop Bingham, 275.

Paincet Forest tithes, 249.
Pal, Reginald, 255, 276, 277.
Palmer, Guy le, *apparently the same as* Guy de la Ford, *q.v.*
Pancenot, *or* Pacenont, *or* Pancefote, Richard, 96, 99, 122.
Pandeleshurste, William, Whitchurch, Dorset, 264.
Pandulf, bishop of Norwich, papal legate, 89, 91, 110.
Paret, *i.e.*, Perrot, Dorset. *See* South Perrot.
Passemere, Guy de, grant of land at Stoke to Herb. de Tanech, 219.
Beatrice, his wife, *ib.*
Passemer, Sir Richard de, knight, 216.
quit-claims to Herb. de Tanech the land he bought of Guy de la Ford, 218.
sells land at Stoke to the same, 219.
Pateshulle, Martin de, justicier, archdeacon of Norfolk, 165, 185, 192, 193 *bis*, 195, 197.
Pateshulle, Simon de, justicier, 55, 67.
Patney, Wilts, 113.
Patrick, earl. *See* Salisbury.
Patrick, Richard, re-grants the church of Alvington to Salisbury, 22.
Paulesholte. *See* Poulshot.
Paulesholte, Edith de, Salisbury, 367.
Paulesholte, Richard de, quit-claims a fugitive bondman to the bishop of Salisbury, 102.
Payn, John, Whitchurch, Dorset, 264.
Peche, Bartholomew, 238.
Peckham, John, archbishop of Canterbury, his constitutions of 1280 referred to, 370.
Penestrant, *or* Penistant, Adam, Maiden Bradley, 75.
Penestrant, *or* Penistant, Geoffrey, son of Adam, 75.
Penne, Hugh de la, canon of Sarum, 363. [Not in Jones' *Fasti*.]
Pentiz, Hamelin de la, father of Yvo, 82.
Hamelin, probably son of Yvo, *ib.*
Pentiz, Robert de la, grandfather of Yvo, 82.
Pentiz, Yvo de la, grant of land to the brethren of the Holy Cross at Mainton, 82.
Peragiis, Simon de, *al.* de Perigord, *q.v.*
Percy, Geoffrey de, 67.
Percy, Gilbert, *al.* Gerbert, de, obtains the honour of Chardstock, 18, 25.
surrenders it to Will. de Percy, 19.
grants Chilcompton, &c. to his nephew, Rich. Gulafree, 24.
Percy, Sir Philip de, knight, 19.
Percy, Robert de, father and son, surrender the honour of Chardstock to Gilbert de Percy, and are seised of Chilcompton, 18.
Percy, Simon de, 67.
Percy, Stephen de, nephew of Gilbert, 19.
Percy, William de, 19.
quit-claims Chardstock to bishop Poore, 57.
Perham, Stephen de, 274.
Perham, master W. de, 340.
Perigord, Simon de, presented to the vicarage of Hurstbourne, 59, 60, 61, 227.
dean of Chichester, 96, 107.
his death, 227.
Periton, Adam de, 126.
Perugia, bull dated there, 234.
Peter, master, canon of Southwick, 64.
Peter fitz-Herbert, 180, 182.
Peter fitz-Simon, 56.
Petersham, in Wimborne, Dorset, 81.
Peverell, William, of Nottingham, 7.
Philip, chancellor, 9, 11.
Philip, 35.
Philip, a clerk, bequest to him, one of the agents for the will of Rob. de Careville, 345.
Phitum. *See* Fitum.
Picot, *or* Pycot, Peter, canon of Sarum, 189, 205, 230, 254.
Picot, Roger, 62.
Piddleton, *or* Puddletown, Dorset, 288.
Pidel, Dorset, 32.
Pierre-sur-Dive, abbot of St. *See* Hame.
Pilesdene, Simon de, 64.
Pilot, William, 54.
Pilsdon, Dorset, 264.

Pincerna. *See* Butler.
Pinford, in Sherborne, Dorset, 32.
Pinnok, William, Salisbury, 342.
Pipard, H., 60.
Pitericesam, *i.e.*, Petersham, *q.v.*
Pitton, Wilts, bequest for repair of the chancel of "Puttone," 344; to the poor of the parish, *ib.*; for masses, 345.
Pitton, *or* Putton, Henry de, bequest to him, 345.
Pitton, *or* Puttone, James de, 290.
Plessetis, John de, 232, 238, 259.
Plugenay, Hugh de, gave land at Westbury to Stanley abbey, 114.
Poitou, Geoffrey of, 11.
Pokele, *or* Pohley, Robert de, land bought of him in Wilton by Herb. de Taneeh, 216, 222.
he grants it to the church of Sarum, 223.
Osbert his uncle, 222.
Polliberge, John de, canon of Sarum, 363. [Not in Jones' *Fasti.*]
Ponte, Ranulf, *or* David, de, 44.
Ponte, Richard de, 276.
Ponte, Walter de, 62.
Ponte-Archarum [*or* Pont-l'Arche], William de, 4, 7, 9, 11.
Poole. *See* Stagno, de.
Poore, Herbert, archdeacon of Canterbury, afterwards bishop of Salisbury, 44.
bishop, 48, 54, 64, 65, 72, 76, 79, 178.
grant to him by the hospital of St. Giles, London, of houses in Fleet Street, 45; and afterwards by the Knights Hospitallers, 71.
settlement of a lawsuit about land at Old Sarum, 55; land at Potterne, *ib.*; land at Lavington, 56; with W. de Percy about Chardstock, 57; about land at Ramsbury, &c., 57–8.
presents S. de Perigord to the vicarage of Hurstbourne, 59, 227.
charter of protection to him from King John, 62.
Poore, Herbert—*cont.*
agreement with St. Tyrell about the manor of Chardstock, &c., and exchange of land, 65, 66.
half a knight's fee at Winterbourne, Berks, quit-claimed to him, 67–8, 70, 75.
land in Chardstock quit-claimed to him, 68, 71.
land at Tisted quit-claimed to him, 69.
his obit celebrated at Salisbury, 332.
Poore, Richard, dean, and afterwards bishop of Sarum, 60, 61, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 85 *bis*, 86, 96, 97, 100, 101, 102, 103, 105, 109 *ter*, 110 *bis*, 114, 125, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 180, 184, 201, 202, 205, 215, 236, 237, 266.
confirmation of the endowments of the chapel of Mosterton, 82–3.
presents a clerk to the tithes of Wilsford and Manningford by lapse, 84.
agreement with Will. Fitz-Alan respecting lands at Potterne, 86.
judgment of papal delegates in a suit between him and Malmesbury abbey about Highway, Bremhill, &c., and documents thereon, 88–94.
charter about the annexation of the prebend of Horton to the bishopric, 95.
grants the manor of Highway to Rich. de Horton, 99.
appropriates Melksham to Salisbury, 101.
decree respecting the tithes of Berwick Basset, 111–113.
gives institution to Whitchurch, 121.
grants the church of Crudwell to Malmesbury abbey, 119.
endows the daily mass of the B. V. in the Lady Chapel, 116–119.
licenses a private chaplain at Woodford for Sir R. Belet, 115.
the patronage of the churches of Marlborough and Preshute adjudged to him and his successors, 122.

Poore, Richard—*cont.*
ordinance annexing the prebend of Old Sarum to the bishopric and the jurisdiction of Stratford to the deanery, 167.
ordinances respecting the church of Caundle, 163, 166 ; of Ebbesborne Wake, 164.
agreement about land at Old Sarum, 182.
grant to him of a fair at Southbroom, 184.
appropriation of the churches of Box and Wilsford, 185.
ordinance establishing four priests in the church of Faringdon, Berks, 187.
grants St. Martin's church and the other churches of Salisbury to master Hervey, 191.
agreement with Achard of Ramsbury about a virgate of land there, 192.
agreement with Agnes de Candel about the manor of Caundle, 193.
agreement with Baldwin and Philip Despenser about lands at Wotton, &c., 193–196.
agreement about lands at Sonning, 197.
presentation of a clerk to the church of Hendred, Berks, resigned to the bishop by the alien priory of Noyon, 198.
annexed the prebend of Calne to the treasurership of Sarum, 203.
diocesan constitutions, 128 163.
the hundred of Godalming quit-claimed to him, 165.
exemplification when bishop of Durham of a grant to Salisbury, 228.
legend of his removal of the cathedral from Old to New Sarum, 267–9.
successively bishop of Chichester, Salisbury, and Durham, 269.
established the Minorites at Salisbury, *ib*
buried at Tarrant, *ib*
Porchester, Hants, 76.
Porfil, master Robert, 39
Porleye, *dom.* Walter de, 187.
Porta, John de, a vicar of Sarum, 334.
Portone, William de, Salisbury, 347 *bis*.
Postebiri, *or* Posterbire (?), the church of St. Mary, with the manor given to the abbey of Préaux, 88.
Potterne, Wilts, 12, 14, 15, 37, 38 *bis*, 55–6, 86, 237, 238, 250, 280, 301, 359, 360, 364.
prebend of Potterne, 73, 81.
exchange of land in meadows called Spray, Brodemede, and Dolmede, 274.
a brook called Crouke, *ib*.
another exchange at Spray, 275.
the bishop's chapel there, 283.
document dated there, 306.
Potterne, James de, justicier, 70, 86.
Potterne, John, [rural] dean of, 114.
Potterne, Peter de, 19.
Potterne, Peter, son of James de, 99.
Potterne, master William de, 50, 81.
Potterne, William de, bequest to him, 345.
Poulshot, *or* Paulesholt [*q v.*], Wilts, 276.
Powerstock, Dorset, charters respecting the church, and the grant of it to the abbey of Montebourgh, 26–29.
appointment of a rector, William a clerk, 30.
the right of the abbey to present determined by a lawsuit, 31.
the church resigned by the abbey, 79.
the tenants of the church responsible to dean and chapter of Sarum, 236.
Roger de Mere presented to the vicarage in 1255, 324
endowment of the vicarage by the dean and chapter of Sarum, *ib.*; the vicar charged with the chancel-roof, &c., *ib*
Pratellis, De. *See* Préaux.
Préaux ["de Pratellis"], abbey of, its English possessions, 87.
Préaux ["Pratellis"], Peter de, 180.
Preshute, Wilts. *See* Grene, R. de la; Manton.
the patronage of the church adjudged to the bishops of Salisbury, 128–4;

Prestute—*cont.*
and surrendered by Hugh de Sanford, 126.
endowment by inhabitants of the Newland at Marlborough of the chapel of St. Martin built by them, 321–2.
Preston, Adam de, prior of Cranbourne, 309, 310.
Preston, Walter de, 180, 182.
Prestone, Gilbert de, justicier, 202.
Prust, Edward, 54.
Pudsey, Hugh, bishop of Durham, 47.
"Puer Regis" (?), Sir Edward, knight, 19.
"Infans Regis," 20.
Pulayn, Reginald, 59.
Puleyn, Robert, 288.
Puntingtone, P. de, 64.
Puntingtone, Reginald de, 64.
Purle, Walter de, clerk, 191, 199.
Putte, Edward, Oliver, Durand, Roger, and Godelina de, Whitchurch, Dorset, 264, 265.
Puttone, Henry *and* James, *or* Pitton, *q.v.*
Pycot, Peter, *or* Picot, *q.v.*

Q.

Quarley ("Querulege"), Hants, document dated there, 308.
Quemerford, Bartholomew de, grants rents of lands at Beverbroc to the treasurer of Sarum, 275–6.

R.

R., sub-treasurer of Sarum, 316.
Radeclive, *i.e.* Redcliff, *q.v.*
Radinges, J. de, a Minorite, 304.
Raleigh, William de, bishop of Winchester, at Salisbury 18 March 1248, 314.
Ralph, archdeacon of Chester, 110.
Ralph, archdeacon of Hereford, justicier, 55, 56 *bis*, 57.
Ralph, canon of Sarum, 46.
Ralph, prior of Reading, 171.
Ralph, sacrist of Reading abbey, *ib.*
Ralph, seneschal of the priory of Winchester, 44.
Ralph, a monk [of Canterbury], 43.
Ralph, parson of Patney, 113.
Ralph, a clerk, 45, 46.
Ralph, a chaplain, 60.
Ralph fitz-Adam, London, 45 *bis.*
Ralph fitz-Nicholas, steward to Henry III., 178, 180, 182, 185, 232, 238.
Ralph fitz-Saveric, 20.
Ralph fitz-Theobald, 22.
Ramsbury, Wilts, 12, 57–8, 260, 281, 359, 360, 364.
grant of a market there, 181.
agreement between bishop Rich. Poore and Achard about land there, 192.
lands called Otfine, Staincroft, and Chadelesdene, *ib.*
grant by Henry III. of a three-days' fair, 258; but the market to be discontinued, *ib.*
documents dated there, 356, 358.
Ramsbury, Reginald de, 174 *n.*
Ranald, bishop of Bath, *or* Reginald, *q.v.*
Rangeburne, William de, 274.
Ranulf, chancellor, 4 *bis.*
Ranulf, treasurer of Sarum, appeals to Rome as to his right to the church of Figheldean, 54.
Rat, Robert, Bedminster, 173.
Raymund, William, 60.
Raynyr, Henry called le, clerk, appointed a scholar of Scholars' Vale, 368 *bis.*
Reading, Berks. Anscher, abbot, 7.
the abbey ordered to pay tithes to Blewbury, 39.
13 poor people to be maintained in the hospital of the abbey in commemoration of Hubert, bishop of Salisbury, 46.
the abbey submits the churches of Bucklebury and Thatcham to the disposal of the bishop of Salisbury 85.
A. de Latebire, abbot-elect, presented to the bishop of Salisbury for benediction, 171.

Reading—*cont.*
the abbot and convent declare the tenants in chief of the church of Sarum to be free of tolls in Reading, 205.
charter dated there, 166.
Redcliff, Bristol, the chapel, 287 *sæpe*.
Redeclive, *dom.* John de, chaplain at Wilton abbey, 53.
[Reed]. Henry, John, *and* William. *See* Rufus.
Reginald, prior of St. Neot's, 85, 202.
Reginald, a clerk, nephew of R. de St. Germain, the church of Draycot farmed to him by the dean and chapter of Sarum, at an annual rent, 42.
Reginald, a clerk, 53.
Reginald, *or* Ranald, fitz-Jocelin, bishop of Bath, 39, 43, 48.
Reigate, master John de, 91, 92.
Reymund, archdeacon of Leicester, 122.
Rich, St. Edmund, treasurer of Sarum, afterwards archbishop of Canterbury, 164, 189, 205, 229, 230, 270.
rector of Calne, 200.
the pope confirms for him the annexation of Calne to the treasurership, 204.
attestation of his holy life, addressed to the pope with reference to his canonization, 272-3.
the church of St. Edmund at Salisbury founded in his honour, 347.
a chantry founded at his altar, 350.
Richard I., king of England, license to bishop Hubert of Sarum to impark, 47.
his captivity in Germany mentioned, *ib.*
Richard, chamberlain of king Stephen, 11.
Richard of Dover, archbishop of Canterbury, 42
confirmation of a grant of land from bishop Joscelin of Sarum to Walter fitz-Sweyn, 43.
Richard, abbot of Tourne, Normandy, 15.
Richard, dean of Bayeux, 15.
Richard, archdeacon of Sarum, 76.
Richard, archdeacon of Wilts, 44.
Richard, canon of Sarum and sheriff of Wilts, 19.
Richard, canon of Sarum, 77.
Richard, treasurer of Wells, 123, 127.
Richard, [rural] dean of Losinton [Lavington? *or* Laughton?], dioc. Chich., Sussex, 96.
Richard, rector of Bremhill, 117.
consents to pay ten marks annually for the mass of B. V. at Salisbury, 118.
Richard, a clerk, son of William the moneyer, assents to the grant made by his brother W. de Wilton to the church of Sarum, 62.
Richard, steward of Stockleigh, Devon, 22.
Richard, chaplain of Werl, 54.
Richard, a chaplain, 26.
Richard, a chaplain, 303.
Richard, a carpenter, bequest to him, 343.
Richard, master, a plasterer, bequest to him, 345.
Richard, a shepherd, Whitchurch, Dorset, 264.
Richard of Gloucester, 19.
Richard fitz-Aucher, 300.
Richard fitz-Gilbert, 7.
Richard fitz-Hildebrand, 20.
Richard fitz-Nigel, bishop of London, 35 *bis*, 56, 57.
Richard fitz-Otto, Sir, knight, 19.
Richard fitz-Osmund, Whitchurch, Dorset, 265 *bis*.
Richard fitz-William, 126.
Ridel, Elias, canon of Sarum, 174, 220, 237, 238.
Ridell, Stephen, canon of Sarum, 77.
Ridere, *or* Ridare, John and Geoffrey, Whitchurch, Dorset, 265.
Rihull, Hugh, Hunfrid, Hamund, Filesia [*or* Folkina?], and Christina, de, Whitchurch, Dorset, 264, 265.
Rindevera. *See* Roundway.
Riparius, de. *See* Rivers.
Riptone, Thomas de, canon of Sarum, 326, 337, 363

Rivers, *or* Redvers, Adeliz de, the manor and church of Alvington given to her by Henry I., and held of her by the church of Sarum, 5.
Rivers, *or* Redvers, Baldwin, second earl of Exeter *or* Devon, 7.
quit-claims certain churches, &c., to the church of Sarum, 20, 21.
Rivers, Hawyse, sister of earl Richard, grants the church of Fleet to the abbey of Monteburgh, 28, 29.
Rivers ["Ripariis"], John de, 277, 278, 280.
Rivers, *or* Redvers, Richard de, third earl of Devon, 21, 28.
Rivers, Robert de, 205.
Rivers ["Ripariis"], Walter de, justicier, 86.
Rivers ["Ripariis"], master William de, canon of Sarum, 366.
Robert "Marcio," *i.e.* Robert "Marchio "Normanniæ," 87.
Robert, archbishop of Rouen, certifies to the English possessions of the abbey of Préaux, 87.
Robert, bishop of Bath and Wells, 22, 23.
Robert, abbot of Abingdon, 168.
Robert, abbot of Fontenay, 15.
Robert, archdeacon of "Ultrapret" (?), 59.
Robert, dean of Sarum, 19, 23, 24.
Robert, precentor of Sarum, 77.
Robert, prior of Breamore, evidence concerning a prebend of Sarum held by the abbot of Sherborne, 16.
Robert, prior of Winchester, 44.
R[obert ?], chancellor, 10.
Robert, chaplain to bishop Robert of Worcester, 41.
Robert, a monk, clerk to bishop Roger of Worcester, 41.
Robert, dean of Wallingford, 46.
Robert, *dom.*, rector of the chapel of St. Thomas, Salisbury, 246 *bis*.
Robert, vicar of Lacock, 319.
Robert, vicar of St. Mary's, Marlborough, 320.
Robert, a chaplain, 84.
Robert, a chaplain, 219.
Robert, chaplain of Alwardbury, 285.
Robert, chaplain of Combe, 54.
Robert, a chaplain at Melksham, 318.
Robert, chaplain of Rysendone, 319.
Robert, master, clerk of bishop Rich. Poore, 84.
Robert, a clerk, 53.
Robert the cowherd ["bovarius"], of Potterne, 81.
Robert, son of Mabel, countess of *Gloucester*, q.v.
Robert fitz-Acelin, 19.
Robert fitz-Geoffrey, 122.
Robert fitz-Henry, Sir, knight, 19.
Robert fitz-Ralph, Devizes, 16.
Robert fitz-Ralph, of Alderbury, 285.
Robert fitz-Urse, clerk, 44.
Roche, Peter de, bishop of Winchester, 178, 180, 232.
absent from England in 1221, 110.
Rochester, bishops. *See* Glanvill, Gilb. de; John I.; Sansetun, Bened. de.
Rockhampton ["Ruchampton"], Walter de, 255.
Walter de Bachampton, 277.
Rodeham, master William de, rector of Great Coxwell, Berks, 257.
Roger, archbishop of York, 29.
Roger, bishop of Salisbury, 4, 6, 7, 8, 9 *bis*, 10, 11, 15, 24, 31, 33, 89.
formed a prebend by union of Heytesbury and Godalming, 358.
grants assize of bread and beer at Stratford-sub-Castro to the canons of Salisbury, 5.
Roger, bishop of Worcester, 37, 38, 40.
Roger, earl. *See* Hereford.
Roger, abbot of Abbotsbury, 291.
R[oger ?], abbot of Monteburgh, 79.
Roger, archdeacon of Ramsbury [Wilts], 19, 30.
Roger, prior of the hospital of St. John at Bedminster, 286.
Roger, precentor of Sarum, 189, 190, 205, 229, 237, 239, 241, 246, 248, 254, 283, 291.

Roger—*cont.*
composition respecting tithes at Westbury, 183.
Roger, succentor of Sarum, 189, 205, 229, 237, 238, 242, 248, 254, 270, 283, 285, 289, 291, 294, 295, 298, 300.
prebendary of Durnford, 236.
Roger, dean [rural, in Dorset], 27.
Roger, [rural] dean of Wilton ["Winton" in MSS.], 91, 92.
Roger, rector of Turnerspuddle, 278.
Roger, a chaplain, 125.
Roger, chaplain of Petersham, Dorset, 81.
Roger, janitor of Wilton abbey, 53.
Roger, 35.
Roger, master, 48.
Roger fitz-Everard, agreement with bishop Poore about land at Ramsbury, Cannings, &c., 57–8.
Roger fitz-Reginald, 58.
Roger fitz-Richard, 7.
Rolvestone, *or* Rollestone, Roger de, dean of Lincoln, 122.
Rome, papal letters dated there, 375, 376, 378.
Romsey, *dom.* John de, 270.
Ros, Hugh de, 216.
Rouen, settlement of a dispute between the convent of Mont St. Katherine at Rouen and Bradenstoke priory about the patronage of Easton Royal, 302.
archbishops. *See* Hugh; Robert.
dean. *See* Geoffrey.
Roundway ["Rindwera"], Wilts.
Rowcheland, Roger de, 22.
Rowell (? Rothwell), letter dated there, 337.
Rowelle, Henry de, 41.
Rudeby, Robert de, 46.
Ruffus, Peter, cardinal, 6.
Rufus, Geoffrey, chancellor, 7.
Rufus, Sir Henry, knight, 283.
Rufus, John, of Imber, Wilts, agreement with the prebendary of Lavington about tithes of his tenement at Imber, 246–248.
Rufus, William, Potterne, 81.
Rugge, Nicholas de la, a monk of Reading, 171.
Runhale, Richard de, 60.
Ruscomb, *or* Rotescamp, Berks, 72.
books, vestments, &c. in the church, *c.* 1300, 369.
Russell, Gilbert, 67.
Russel, Ralph, Kingston, 263.
Russell, Sir Ralph, knight, sheriff of Wilts, 336.
Russel, Walter, 235.
Russell, William, of Stoke, 216, 219, 224.
Ryme, Dorset, 32.
Rysendone [Rushden, Herts?], Robert, chaplain there, 319.

S.

S., dean of Chichester, *i.e.*, S. de Perigord, *q.v.*
S., prior of Malmesbury, 301.
Sackville, *or* Saukeville, Bartholomew, 238.
Sagar, priest of Stockleigh, Devon, 22.
St. Clair, William de, 20.
St. Clear (?), given by the abbey of Préaux to William I., and by him to his brother [Robert], earl of Mortain, 87.
St. Edmund, Henry de, canon of Sarum, 189, 229, 237, 238, 246.
St. Edward, Matthew de, Salisbury, 341 *bis*.
St. Edward, Philip de, canon of Sarum, 46, 77.
St. Edward, Robert de, a vicar at Sarum, 285, 334.
St. Edward, W. de, a vicar of Sarum [1219–1220], 100.
St. Edward, Walter de, a vicar of Sarum [*c.* 1260], 334.
St. Faith, William de, 73. [One bearing the same names was precentor of Wells, 1185–1205.]
St. German, R. de, 42.
St. John, John de, 16.

St. John, William de, 205.
St. Leger, Reginald de, grant and endowment of a chapel at Totebire, Dorset, 81.
St. Martin, Godfrey de, 107.
St. Martin, *dom.* Hugh de, 218, 222.
St. Martin, *dom.* Thomas de, canon of Sarum, 118, 189, 191, 199, 229–30.
St. Martin, William de, 19.
St. Mary Church, William de, justicier, afterwards bishop of London, 55, 56 *bis*, 57.
St. Pancras, Robert de, canon of Salisbury, 16, 18, 19.
St. Quintin, John de, treasurer of Sarum and rector of Calne, 241 *ter*, 246.
St. Quintin, Nicholas de, 316, 346.
foundation of his obit, 341.
bequest to him, 345.
the first provost of St. Edmund's collegiate church, 347.
Salisbury.
The City.
a week's fair, 12.
the castle, 55, 266.
lepers' hospital, 55.
a mill built by bishop Richard Poore, 117; the bishops' mills, 300.
charter from Henry III. to the city in 1227, 175.
St. Martin's, the chapel of Stratford, and all other churches and chapels in Salisbury granted to master Hervey, as parson, 191.
the church of Burstock appropriated to the maintenance of the High Bridge, 293, 299; with a contingent reservation, 294.
the chapel of St. John Baptist, upon the bridge, built by bishop Bingham, 290, 296, 300.
chapel of St. Thomas, 246; parish of St. Thomas, 315, 316; boundaries of the parish of St. Thomas, 348.
boundaries of the parish of St. Martin, 347; Muleford and Wynterburneford in St. Martin's parish, *ib.*; bequest to the church, 343.
Salisbury, the city—*cont.*
Menstre strete, 341, 350.
deeds of foundation and endowment of the hospital of St. Nicholas, 295–300; tithes and annual payment to the hospital from Wilsford, 186, 282, 299; bequest to the hospital of St. Nicholas, 344; the hospital of St. Nicholas mentioned, 346, 347; the well of St. Nicholas, 347.
foundation of the hospital called *Scholars' Vale*, 334; bequest to each scholar of Scholars'Vale, 344; and to the hospital, 345 *bis*; visitation of the hospital, 368.
foundation of the collegiate church of St. Edmund Rich, 346–349; boundaries of the parish, 347; bequest to the church, 343.
the Minorites settled in Salisbury by bishop Rich. Poore, 269; bequest to the Minorites, 344.
mayors. *See* Aubin, Will.; Aune, R. de; Wych, Reg. de.
bailiffs or provosts. *See* Bathampton, A. de; Hamelyn, G.; Ware, Gilb. le.
coroner. *See* Chynne, Gilb. de.
The See.
process of election of bishop W. de la Wyle, 336–340.
election of R. de Wykehampton, 351.
election of W. Scammel, 361–4.
letters from the dean and chapter to Edward I. and the chancellor against sale of timber in episcopal manors during vacancy in the see, 359, 360.
return of cattle customarily kept in the episcopal manors, 364.
The Church.
I. Royal and papal grants.
Odiham, &c., granted for endowment of the schoolmaster by king Stephen, 8.

Salisbury, the church—*cont.*
the canons exempted by Henry I. from tolls, 4, 9; exemption from local law courts and suits, 11.
bull in 1146 confirming rights, 12.
wood for repair of the cathedral granted by queen Matilda, 12.
charters of protection to the bishop and church from king John, 62, 63 *n.*
charter from Henry III. reciting king John's charter to the church, 178.
grants by Henry III., bishop Bingham, and Edward I. to the fabric-fund of the cathedral of fines, &c., 180, 236, 238, 365.
Edward I. forbids distraint on the church for the tax for guarding the seas, 367.
II. The cathedral.
"De prima fundatione ecclesiæ," 266–9.
the cathedral built on land called *Myrifeld*, 268, 269.
provision by bishop R. Poore for the daily mass of the B. V. in the Lady Chapel, 116–9.
legacies to the fabric of the church urged in the Constitutions of bishop R. Poore, 158.
the chapter agree to subscribe for seven years towards the new cathedral, 229.
the maintenance of divinity lectures imposed on the chancellor, 259–60.
a candle to burn day and night in the choir provided by the vicar of St. Mary, Marlborough, 245; candles at funerals in the cathedral yard, 315–6; the candles in the cathedral doubled, 322–3, 328.
the rights of the cathedral formally saved on benediction of abbots elsewhere, 252, 281, 283, 291, 301.
indulgence to persons visiting the cathedral on the feasts of B. M. V., 329.

Salisbury, the cathedral—*cont.*
obits of bishops Ralph de York and Giles de Bridport, 328, 332; of bishop Herbert Poore, 332; of canon Nich. de York, 333.
the altar of the relics in the cathedral, 342; bequests to the altar and chapel, 344, 345.
bequest to the fabric of the cathedral, 343.
bequest for a light to burn before the Rood in the cathedral, 343; and for painting the work around it, 344.
bequest of a daily halfpenny to each vicar of the cathedral, and of twenty-five pence daily to 100 poor people, 345.
a chantry founded at the altar of St. Edmund, 350.
a deed of grant offered on the altar, 65.
gift to the carpentry of the church, 96.
III. The Dean and Chapter.
ordinance respecting the custody of the chapter seal, A.D. 1214, 76.
the prebend of Sherborne, 50.
the prebend of Horton assigned to the bishops instead of that of Major Pars Altaris, 86, 95.
ordinance respecting the prebend of Old Sarum, 167.
customary valuation of the prebends, 206.
terms of residence for the canons, 209.
grants of houses for the bishop and dean, 355.
election of W. Scammel as dean, 332; form of installation of a dean, 210.
form for reception into the brotherhood of the cathedral, 212.
investiture of canons "regula et "pane," 17.
the admission by bishop Roger of a monk into the number of canons resented by the canons, and another

Salisbury, the Dean and Chapter—*cont.*
person substituted, 17.
tenants in chief of the church of Sarum free of toll at Reading, 205.
document dated in the chapel of the Blessed Virgin at New Sarum, 113.
a house built in the Close by E. de Derham, 204.
the body of Sir J. de Mayne, *or* Mohun, intercepted and buried at Bruton, when he had willed it to be buried at Salisbury, 226.
deprivation of a vicar, 367.

Old Sarum.
mentioned, 12, 55, 266.
charter dated at New Place at Old Sarum, 84.
bishop R. Poore obtains half a hide of land there, 182.
bequest to the hospital, 344.

bishops. *See* Bailol, Josc. de; Beauchamp, Rich.; Bingham, Robert de; Bridport, Giles de; Osmund; Poore, Herbert *and* Richard; Roger; Scammel, Walter; Walter, Hubert; Wykehampton, Rob. de; York, Will. of.
deans. *See* Ghent, Simon de; Henry; John of Oxford; Jordan; Poore, Rich.; Robert; Scammel, Walter; Wanda, Will. de; Warlewast, Rob.; Wykehampton, Rob. de.
archdeacons. *See* Azo; Bassingborne, H. de; Capella, Nich. de; Henry; Hubald; Richard.
Salisbury, Patrick, earl of, 16, 19, 23.
earls. *See* W. de Longespée.
Salisbury, Gilbert of, 64.
Salisbury, John of, a vicar of Salisbury, 334.
Salisbury, master Peter of, 73.
Salisbury, Walter of, 7, 11.
Salisbury, William of, 11.
Salomon, a vicar of Salisbury, 354.
Sampford, Henry de, 288.
Sampford, John de, 126.
Samson, 41.
Sampson fitz-Warin, Sir, knight, 20, 21.
Sandhurst, Berks, books, vestments, &c. in the church, *c.* 1300, 370.
Sandford, Henry de, archdeacon of Canterbury and canon of Sarum, 77.
Sanford, Gilbert de, canon of Sarum, 230.
Sanford, Hugh de, son of Thomas de Sanford, decree of arbitration in a suit between him and bishop Rich. Poore respecting the patronage of Marlborough, Preshute, and Blewbury, 123.
grants a moiety of the profits of the church of Chilton *or* Chilcompton to the church and bishop of Sarum, 125, 228.
quit-claims the advowsons of the churches of Marlborough and Preshute to the bishop of Salisbury, 126.
Sanford, Jordan de, agreement with bishop Jocelin of Sarum about some houses in Winchester, 30.
Sanford, Robert de, canon of Sarum, 77.
Sansere, *or* Sausere, Margery le, bequest to her, 345.
Sansetun, Benedict de, bishop of Rochester, disclaims infringing the rights of Salisbury by consecrating the bishop of London, 109.
Saukevile, Barthol. de. *See* Sackville.
Saunde, John de, abbot of Sherborne, 362.
Sauvage, Geoffrey le, justicier, 165.
Savaric, archdeacon of Canterbury, 39.
Savaric, 76.
Say, Ingeram de, 11.
Say, Robert de, 205.
Sboneng, William, 54.
Scales [Scala, *al.* Scalio], master Simon de, 46, 49, 50.
Scammel, *or* Scamel, Walter, bishop of Salisbury. Canon of Sarum, 338 *bis*, 339, 340; dean, 359, 362.
founds a chantry in the cathedral church, 349–351.

Scammel, *or* Scamel, Walter—*cont.*
election as dean, 352; as bishop, 361–4.
grants his house in the Close to the bishops, 355.
death, 365 *n.*
Scardebrige, master Gilbert de, 122.
Schoch, John, Salisbury, 347.
Schorwell, Will de, *or* Shorwell, *q.v.*
Scot, Robert, canon of Sarum, 230.
Scudamore, Sir Godfrey de, knight, 234, 330.
Scumbe, Hamon de, Whitchurch, Dorset, 264.
Seals, an abbey-seal used for lack of a personal seal, 80.
disuse of an old bone seal of the chapter of Sarum, 77.
the authenticity of a deed doubted because the seal was unknown, 200.
a common seal used by a village community, 322.
Segare, Adam, Whitchurch, Dorset, 264.
Segim, Sir William, knight, 19.
Segrave, Stephen de, justicier, 165, 192, 193 *bis*, 195, 197, 228, 232, 259.
Segre, master Robert de, 111.
Seifrid, bishop of Chichester, 7, 8.
Seisin given by the offering of a charter on the altar of the cathedral, 65.
Selby abbey, complained of by the precentor of Sarum with regard to certain tithes, 183.
Selby, Nicholas de, archdeacon of Wilts, 314, 323, 328.
Seldewin, 20.
Selwood forest, 233, 234, 235.
Semley, Wilts, 53.
Sempringham, master of the order of, 307.
document dated there, 308.
Sen', William de, 24.
"Seneberg" in Chardstock manor, 174.
Serdelawe, Robert, 53.
Sergius, pope, 89, 90.
Sewale, a tenant at Stalbridge, 49.
Sherborne, Dorset, 12, 18, 43, 359, 360, 365.
the castle, 13.
the hundred and manor restored to bishop Joscelin of Sarum, 32.
Sherborne—*cont.*
land given by bishop Rich. Poore to Philip le Despenser in exchange, 196.
land called Doelege, Docleng, *or* Doctag, outside the park, *ib.*
grant by Henry III. of a six-days' fair, 258.
The Abbey.
agreement between the abbey and the succentor of Sarum respecting certain tithes, 34.
the churches of Lyme and Halstock granted by the abbot and convent for a prebend at Salisbury, 48.
the churches of Staplebridge and Stoke appropriated to the abbey, 49.
agreement of the abbey with the bishop of Salisbury about the prebend of Sherborne, 50.
agreement with bishop Bingham about certain amercements in the hundreds of Sherborne and Beaminster, 245.
the prior (Alexander) and convent save the rights of Sarum on their abbot's going to Ramsbury to receive benediction (1242), 281.
document dated there, 246.
abbots:
Thurstin, 16, 17.
Clement, 34.
William, 48, 49, 50 *bis*, 246, 249.
abbot in 1214; *name uncertain* [Philip ?], 77.
Henry, 229, 245, 248.
John, elected in 1242, and blessed at Ramsbury, 281.
Laur. de Bradford, 314.
[John de Saunde] votes at the election of bishop Scammel, 362.
prior in 1221, 111.
Sherburne ["Schireburn"], Henry de, 238.
Sherborne, master Walter de, 91, 92.
Sherborne, master William de, sub-dean of Sarum, 352 *bis*, 353, 363.
Sherborne, Monks, Hampshire, a prior, 251.

Sherstone ["Sorestane"], Wilts, 252. *See* Sorestane.
Shilton ["Sutton," *i.e.* Sulton], Berks, the church appropriated to Beaulieu abbey, 256.
Shinfield ["Schenynggefeld"], Berks, 113.
Shipton-under-Wychwood, Oxon, decree respecting the patronage of the advowson, and the endowment of the prebend, 102–5.
the patronage submitted to the disposal of the bishop of Salisbury, 173.
"Felde et Aldefeld," 103.
Shorwell, William de, justicier, 182.
Shrewsbury, St. Alcmund's. *See* Lilleshull.
Sifrewast, William, 205.
Sigillo, Robert de, bishop of London, 7, 11.
Silvester, clerk to bishop Roger of Worcester, 41.
Simon, bishop of Worcester, 7.
Simon, abbot of Reading, his death, 171.
Simon, prior of Breamore, Wilts, 327, 333.
Simon, the penitentiary, 351.
Simon, a chaplain, 53.
Simon, a clerk, 46.
Simon, a tailor, Salisbury, 347.
Simon fitz-Peter, 274.
Soleby, Henry de, clerk, 43.
Somerford Keynes, Wilts, 169, 215.
Sonning ["Sunninges"], Berkshire, 12, 359, 360, 364, 365.
grant of a market in the manor, at Wokingham, 181.
release of land to the bishop of Sarum by G. de Dunesdene, 197.
vestments in the church, *c.* 1300, 370.
[Sonning, *or*] Sunning, Gilbert de, 19.
Sorcestre, probably a mistake in the MSS. for *Dorcestre*. *See* Dorchester.
Sorellard, Thomas, Whitchurch, Dorset, 262.
Sorestane, *i.e.*, Sherston, *q.v.*
Sorestane, *or* Scorestane, master Richard de, 121.
Southampton, priory of St. Denis. *See* Mottesfont.
Southbroom, Wilts, grant by Henry III. of a fair there, 184.
South Perrot ["Superete"], Dorset, Nicholas [Launcelevee], rector, 83.
"Paret," *ib.*
Southwick ["Suthwyk"], Gloucestershire, 58, 59.
a prebend, 64.
Spicer, Agatha, widow of Walter the, Salisbury, 341.
Spoleto, papal brief dated there, 250.
Stablire, Walter le, 223.
Stagno, Vivian de, archdeacon of Derby, 47.
Stagno, W. de, 47.
Stalbridge, *or* Staplebridge, Dorset, the church appropriated to Sherborne abbey, 49, 51; but resigned to Salisbury, 249.
Stephen, parson, 67.
Gilbert, parson, 84, 122.
Stalbridge, *or* Stapelbrigg, Gilbert de, canon of Sarum, 174, 205, 229.
Standene (?), 83.
Standene, Hugh de, 218, 223.
Staneford, Wilts, 58.
Stanley abbey, Wilts, judgment by papal delegates in a suit respecting tithes payable by the abbey to Faringdon, 107–9; agreement for payment of certain tithes to the church of Faringdon, 248.
agreement with the precentor of Sarum about the tithes of Westbury, 114, 183.
agreement for an annual payment from the abbey to the church of Calne for messuages in Calne, 240–1.
bequest to the abbey, 344.
R., prior in 1221, 111, 114.
Stanton, Dorset, 262, 265.
Stanton St. Bernard, Wilts, bequest for repair of the church, parsonage,

Stanton St. Bernard—*cont.*
and parson's house in Wilton, 344; to the poor of the parish, *ib.*; for masses, 345.
Stanton, master Philip de, resigned the rectory of Boyton in 1279, 356.
Staplebridge, *or* Stalbridge, *q.v.*
Stapleford, Wilts, the church confirmed to Salisbury by king Stephen, 10.
the right of Salisbury acknowledged by Gundreda de Warren, 100.
Stavenby, Alexander de, bishop of Coventry and Lichfield, letter, as papal delegate, respecting the prebend of Calne, 260.
Stephen, king, grants the borough of Malmesbury to the bishop of Salisbury, 7.
grants land at Lavington, 8.
grants the church of Odiham, &c., *ib.*
confirmation of grant of Hurstbourne and Burbage, 9; of exemption from tolls, *ib.*; of endowments, 10.
Stephen, cardinal, canon of Sarum, [apparently the Italian of that name who was appointed cardinal-deacon of St. Hadrian in 1198 and died in 1254], 329.
Stephen, precentor of Sarum, *i.e.*, S. de Gurnville, *q.v.*
Stephen, parson of Staplebridge, and Sibil his sister, 67.
Stephen, rector of Bright Waltham, Berks, 166.
Stephen, a chaplain, presented to the vicarage of Warminster, 319.
Stephen, a clerk, 191.
Stoche, William de, clerk to bishop R. Foliot of Hereford, 41.
Stockbridge, Hants, deed signed there, 23.
Stockleigh, Devon, 22.
Stockton, Elias de, vicar of Sarum, 326.
Stodlege, *i.e.* Studley, *q.v.*
Stoke [Wilts?], 216 *sæpe*, 219 *bis*, 220, 223.
land called Wyke, 219, 223; land called La Linche, Wlstanhishale, Heytak, and Hortaker, 220; land at Stone, 225; land called Schets, 224.
tithes assigned from the domain to the prebend of S. Newton by the abbess of Wilton, 52.
Stoke Abbas, Dorset. *See* Bromley.
the church appropriated to Sherborne abbey, 49, 51; but resigned by the abbey to Salisbury, 249.
Stoke, Herbert de, 218, 225.
Stoke, John son of Matthew de, sells land at Stoke to Herb. Tanech of Bedwyn, 225.
Stokes, Peter de, 180.
Stoke, Ralph de, justicier, 70.
Stoke, Richard de, 223.
Stoke, master Robert de, 319.
Stoke, Seiva, *or* Senia, de, 220.
Stourpaine, *or* Stures, Dorset, the church placed at the disposal of bishop Bingham, 291.
appropriated to the chapter of Sarum with a contingent reservation, 292–3, 294.
Stow, archdeacon. *See* Hugh.
Stratford-under-the-Castle, Wilts, assize of bread and beer there, 5.
land given for the daily mass of B.V. in Salisbury cathedral, 116, 118.
payment thence to a recluse at Bristford, 119.
the jurisdiction assigned to the dean, 167.
the chapel granted to master Hervey as parson, 191.
land there given to the hospital of St. Nicholas at Salisbury, 300.
in the parish of St. Thomas, Salisbury, 348.
Stratford, Roger de, 54.
Strode, John de, 274, 314.
Strode, Robert de, rector of Bailbridge, Wilts, 319.
transferred to Niweton in 1248, 318.
canon of Sarum, 334, 363, 366.
Strong, William, 235.

Studley ["Stodlege"], near Calne, Wilts, a chantry-chapel there, 252.
acknowledged to be in the parish of Calne, 254.
tithes released to the priory of Kington, 288.
Studley ["Stodlege"], Elias de, 288, 289.
Studley ["Stodlege"], Roger de, 276, 277.
license to him from the prebendary of Calne for a chapel at Studley, 252.
he acknowledges himself bound to Calne as his parish church, 254.
Stures, *i.e.* Stourpaine, *q.v.*
Stures, N. de, 316.
Stuteville, W. de, 182.
Sudbury, archdeacon of. *See* R. Fernham.
Suel, Ailward, Whitchurch, Dorset, 264.
Sumeter, Roger, 263.
Summa, *or* Summis, Martin de, canon of Sarum, 230, 260.
Suneberge, Sir Richard de, knight, 20, 21.
Sunning. *See* Sonning.
Superete, *i.e.*, South Perrot, *q.v.*
Suppelle, Thomas de, canon of Christchurch, 294.
Sutton, a mis-spelling in the MSS. for *Sulton*, *i.e.* Shilton, *q.v.*
Sutton [Benger?], Wilts, bequest for repair of the church, 344.
Sutton, Walter de, a clerk, bequest to him, 345.
Swell, *or* Suwell, Richard de, elected abbot of Cerne, 283.
Swell, *or* Suwell, master William de, 254, 277, 278, 280, 285.
Swinbroke, Oxon, the chapel paid one mark annually to Shipton, assigned to the prebend of Brixworth, 104.

T.

Taillur, William, 319.
Talebos, Ralph, 35.
Talevaz, Walter, 20, 67.
Taneeh, de Bedewynd, Herbert de, rector of Bedwyn, canon of Sarum, 77, 229, 319, 324.
conveys property to the church of Sarum, as executor of the will of Sir John Daci, to found his obit, 215.
the mill of La Ford [in Bedwyn] conveyed to him, 217.
land in Stoke quit-claimed and sold to him, 218–221, 223–5.
land at Wilton sold to him, 216, 222–3.
agreement with the prior of Marlborough about tithes at Grafton, 307, 308.
agreements with the prior of Mottesfont about tithes at Merton and Chessebury, 309, 310.
Tancred, canon of Sarum, 230.
Tanworth, Warwickshire, Richard, rector in 1242, 277, 278, 280.
Tarentum, document dated there, 229.
Tarrant Crawford, Dorset, bishop Rich. Poore buried there, 269.
Tarrant Kaynes (?), Dorset, the church resigned by the priory of Merton to the bishops of Sarum, 169.
a due portion to be assigned to the nuns there, *ib.*
Taunton, archdeacon of. *See* Wilton, Hugh de.
Teignton Regis, Devon, the church quit-claimed to Salisbury, 20, 21.
ordinance respecting the prebendal church, 171.
the chapel of Highweek ["Teinguiwik"], 172.
agreement for an annual payment from the prebend to the church of Harberton, 239.
Teise. *See* Teyse.
Tellario [Cellario?], Alexander de, Maxborough, 100.
Temple, Hugh de, canon of Sarum, 75, 77, 107.
his death, 167.
Temple, John de, 60.

Tessun, master Henry, chaplain at Wilton abbey, canon of Sarum, rector of Bedminster, and archdeacon of Bath, 53, 189, 205, 230, 237, 238, 286 *ter*, 287 *bis*, 291.
releases tithes at Studley to the priory of Kington, 287.
Tessun, N[icholas], canon of Sarum, 314.
bought a plot of ground and house at Salisbury, 354.
Teyle, William de, *or* Teyse, *q.v.*
Teyse, master William de, canon of Sarum and rector of Faringdon, 73, 77, 188 [Teyle].
Thames, the, 12.
Thatcham, Berks, 85.
Theobald, archbishop of Canterbury, 11, 22, 23, 25, 29.
Theobald, earl of Blois, 9.
Theobald, of Waddon, 284.
Theoduin, cardinal, 35.
Thomas, abbot of Préaux, 87.
Thomas, prior of Ivychurch, 114.
Thomas, precentor, and Thomas, sub-prior, of Reading, 171.
Thomas, treasurer of Sarum, 75, 77.
Thomas, sub-dean of Sarum. *See* Tho. de Chabbeham.
Thomas [of Tournay], precentor of Wells, 75.
Thomas, [rural] dean of Wilton, 53.
Thomas, parson of Corsley, 319.
Thomas, a clerk, 84, 107 *n.*
Thomas the mercer ["mercator"], Whitchurch, Dorset, 262, 265.
Thomas, cook to bishop Rich. Poore, 191.
Thony, Ralph de, agreement with the dean and chapter of Sarum for a domestic chapel in his manor of Britford, 232.
Thorp, Walter, of Faringdon, 243.
Thurkelby, Roger de, justicier, 202.
Thurnham, Robert de, 180.
Thurstin, abbot of Sherborne, held a prebend at Salisbury, 16, 17.
Thurstin fitz-Vital ["fil. Vitalis," 1130–1], 4.
Tidcombe, Wilts, 217.
"Tiderlega," in Chardstock manor, 174.
Tidolveshyde, *or* Tilshead, *q.v.*
Tilshead [Tidolveshyde], Wilts, 52.
Tinekare, Roger, Whitchurch, Dorset, 264.
Tirell. *See* Tyrell.
Tissebure, Stephen de, archdeacon of Wilts, rector of Easton Royal, 187, 189, 200, 205, 230, 246, 248.
founds a hospital at Easton Royal and presents a governor, 302–6.
two plots of ground at Salisbury sold by his executors, 354.
Tisted, Hants, 69.
Tithes, grants of tithes towards endowment of parish churches, 35, 53, 81, 115, 278–9.
the tithes of the bishop's mills at Salisbury and of lands within the city ditches granted to the parson of the city churches, 191.
of mills, &c. at Compton Basset granted to the rector of Calne, 201.
granted to places and persons at the free-will of donors, 236, 279.
Titles, "serenitas," used to the pope, 37; to the king, 339, 360.
"regia sublimitas," to the king, 336.
"excellentia," to the king, 360.
"regia majestas," to the king, 339, 359.
"vestra mansuetudo," "vestra paternitas," used to the king's chancellor, 360, 361.
Tiwesley, in Godalming, Surrey, 3.
Toclive, Richard, bishop of Winchester, 45, 71.
his obit founded by a gift of his for building, 44.
Todbere ["Totebire"], Dorset, endowment of a free chapel there, 81.
Toft, Norfolk [incorrectly written in the MSS. as Tost], given to the abbey of Préaux, 87.
Tonethorpe (?), the chapel assigned to the prebend of Grantham, 122.
Tony, Isabella de, widow of Walter fitz-Richard, endows the church of Durnford St. Andrew, 34.

Tony, *or* Toeni, Roger de, 11, 35.
Torny, John, 235.
Tost. *See* Toft.
Totebire. *See* Todbere.
Totenay, *or* Tottone, master Robert de, rector of the chapel of Waddon at Alderbury, 285.
Tourne [Troarnum], in Normandy, abbot of. *See* Richard.
Tracy Bastard, William de, 20.
Tramhay, master Thomas de, 110.
Tresgoz, Robert de, 47.
Treubrige [Trowbridge], John de, a vicar of Sarum, 316.
presented to the vicarage of Melksham, 318.
Tropinel, Roger, 284.
Tuderlege, Richard de, 67.
Tuneyre, John, 19.
Turberville, Sir Bartholomew de, knight, grants the tithes of his demesne of Winterburne Turberville to Beer Regis for the prebendary of Charminster, 278, 279.
license to him to have a private chapel, 279.
Turner, William le, 285.
Turnerspuddle ["Tunerepidel"], Dorset, Roger, rector in 1242, 278.
Turstin, archbishop of York, 6.
Turri, Jordan de, justicier, 70.
Turville, Maurice de, justicier, 86.
Twynham priory. *See* Christchurch.
Tylewine, —, 220 *bis*.
Tynhide, *or* Tunhide, William de, 274, 275.
Tyrel, Alexander, 19.
Tyrell, Elias *and* Roger, sons of Stephen, quit-claim land at Chardstock, &c. to bishop Poore, 71.
Tyrell, Robert, 67.
Tyrell, Stephen, 71.
agreement with bishop Poore about the manor of Chardstock, &c. and exchange of land, 65, 66.
Tyrel, Walter, 18.

U.

Uffecote [Wilts?], 104, 124, 126.
Ugford St. John, Wilts, 52.
"Ullecumbe," in Powerstock, Dorset, 324.
"Ultrapret," archdeacon of. *See* Robert.
Unfrid. *See* Humphrey.
Upton [Scudamore], Wilts, Walter, vicar, 319.
Up-Way, Dorset, the church granted to Sarum, 64, 65.
agreement about the right of presentation, 242.
chapel of St. John in the parish, for which the bishop and chapter of Sarum were bound to provide ornaments, books, and lights, 242–3.
Urde, *or* Hurde, Robert de, 27.

V.

Valentine, *dom.*, canon of Sarum, chaplain to bishop R. Poore, 118, 122, 174, 187, 189, 199, 229, 230.
"Vaon," Hugh de, 259. [Probably a mistake in the contraction for H. de "Vivon"[is], appointed seneschal of Gascony in 1231.]
Vaux, Hubert de, 16.
Vaux ["Vallibus"], Ralph de, Mosterton, Dorset, 83.
quit-claims his right in the manor of Chardstock to the church of Sarum and the bishops, 174.
Vaux ["Vallibus"], W. de, 67.
Verdun ["Werdun"], Walter de, 126. ["Verdun" in *Ann. Reg.*]
Vere, Alberic de, 7.
Vere, Robert de, 11.
Vere, Sir Robert de, knight, 19.
Vernon, Edmund de, 235.
Vernon, Sir John de, knight, 283.
grants land to Longleat priory, 284.
his wife Hawys, *ib.*

Vernoun, Sir John de, of Warminster, sheriff of Wilts. 330.
Vernon, John, clerk, 274, 275.
Vernon, Robert de, son of Sir John, confirms his father's grant to Longleat, 235.
Vincent, a clerk, 44.
official of Wiltshire, 46, 50.
Vinem, Sir William de, knight, 82.
Vitalis, his son Thurstin, 4.
Vitalis, a clerk, 72.
Viterbo, bull dated there, 12.
indulgence dated there, 329.
Vivonia, Hugh de. *See* Vaon.

W.

W., succentor of Sarum, *i.e.* Walter de la *Wyle*, q.v.
Wachampton, Adam de, provost of Sarum, *rectius* Bathampton, *q.v.*
Waddon. *See* Whaddon.
Wade, —, bequest to him, 345.
Wadinham, Nicholas de, canon of Sarum, 237, 238. [Called *Michael* in Jones' *Fasti*, p. 446.]
Wainvill, *or* Wareville, master Ralph de, canon of Lincoln, 123.
Walkelin, John, Marlborough, 321.
Wall, Simon de, 67.
Wallingford. *See* Robert.
Walrond, Sir R., knight, 284, 285 *ter.*
Walter, abbot of Cirencester, 94.
Walter, abbot of Gloucester, 7.
Walter, abbot of Malmesbury, 91, 92.
Walter, abbot of St. Wandrageal, 15.
Walter, prior of the hospital (?), 26.
Walter, the penitentiary, 195.
Walter, master, canon of Sarum, brother of dean Henry, 18, 33.
Walter, succentor of Sarum, 34; precentor, 43.
Walter, prior of the hospital of St. John at Marlborough, 100.
Walter, warden of the hospital of St. Giles, London, chaplain, 43 *bis*.
Walter, parson of Semley, 53.
Walter, rector of Compton Basset, 200.
Walter, vicar of Upton [Scudamore], 319.
Walter, a chaplain, 44, 46; chaplain to dean Rich. Poore, 72.
Walter, a chaplain, 303.
Walter, groom to Rob. de Careville, bequest to him, 345.
Walter "dispensator." *See* Despenser.
Walter fitz-Alwine, 311.
Walter fitz-Luke, 99.
Walter fitz-Richard, Sir, of Cheddendon, knight, 7, 20, 21.
Isabella de Tony his wife, 34.
Walter fitz-Sweyn, "de Legha," grant to him of lands in Dorset, held by knight's service of the archbishop of Canterbury, 43.
Walter, Hubert, bishop of Salisbury, afterwards archbishop of Canterbury, 49, 51, 55 *bis*, 56, 57 *bis*, 63, 186.
provides for the maintenance of 13 poor persons in the hospital of Reading abbey, 46.
license to him to impark, 47.
agreement with Sherborne abbey about the prebend of Sherborne, and the churches of Lyme and Halstock, 50; referred to, 248–9.
letter, as archbishop, to the bishop of Salisbury, notifying an appeal to Rome, 54.
Waltham, Bright, Berks, agreement between Stephen the rector and Battle abbey respecting some tithes, 166.
land called Holm and Gilibertesbroch and the wood of Hemele, *ib.*
Walwein, William, 102.
Wamberge. *See* Wanborough.
Wanborough [Wamberge, Wambrus], Wilts, 12, 20, 21.
the chapel acknowledged to be part of the prebend of Charlstock, 80.
Wanborough ("Wamberga"), Robert de, 19.

Wanci, John, eldest son of Will. Wanci, quit-claims land to the carpentry of the church of Sarum, 96.
Cecilia, his wife, 96; Thomas, his brother, *ib.*
Wancy, Robert de, "dapifer" of Rich. I., 47.
Wanci, William de, 99.
Wanda, Henry de, sells land, &c. at Harnham to bishop Bingham for the chapel of St. John the Baptist at Salisbury, 290.
Wanda [*al.* Walda], William de, precentor of Sarum, 84, 91, 92, 96, 100.
dean, 101 *bis*, 105, 109, 114, 117 *bis*, 118, 121, 164, 165, 167, 184, 189, 190, 204, 205, 206, 229, 232, 233, 237, 238.
Wandragesil, *or* Fontenelle, abbey of St., Normandy, Walter, abbot, 15.
the abbot in 1233, 230.
Wapley, Gloucestershire, 58, 59.
Wardford, *i.e.*, Woodford, *q.v.*
Ware, Gilbert le, provost of Sarum, 342.
Ware, James la, 288.
Warelnam, —, Whitchurch, Dorset, 265.
Warenne, William de, justicier, 55, 56 *bis*, 57.
Warham, Richard de, bishop of Chichester, 110.
Warin, a clerk, 44.
Warin fitz-Gerold, chamberlain to Henry II., 25.
Warin fitz-Ivel [*or* Joel], justicier, 182.
Warlewast, Robert, dean of Sarum and bishop of Exeter, 16, 22.
Warlewast, William, bishop of Exeter, 5, 7.
Warminster, Wilts, endowment of the vicarage, 319.
Stephen, a chaplain, presented to it, *ib.*
grant of the advowson and of glebeland by W. Mauduit to the dean and chapter of Sarum, 329.
assignment of the vicarage by the dean and chapter to the bishop of Sarum, 330.
Warminster, Wilts- *cont.*
the rectorial tithes assigned to the common fund of the cathedral, 331.
lands called Fernbereghe, Chedenhanger, and Ashulle, 329, 330.
Nich. de Laking, rector, 331.
Warnerius, abbot of Battle, 7.
Warren, Gundreda de, acknowledges the right of Salisbury to the church of Stapleford, 100.
Warren, William, earl of, 7.
Warwick, Roger, second earl of, 7.
Warwick, master Thomas de, canon of Sarum, 230 *bis*.
Wateman, Osbert, Whitchurch, Dorset, 264.
Waverley abbey, Adam, abbot, 88, 91, 93.
Way, Way-Bayouse, *or* Up-Way, *q.v.*
Weathershed, Richard, chancellor of Lincoln, afterwards archbishop of Canterbury, 122.
dean of St. Paul's, 200.
Welle, John de, a clerk, 312 *n.*
Wells, appropriation of a moiety of the rectory of Whitchurch to the dean and chapter, 261–6.
archdeacons. *See* Bardeney, Will. de; Godfrey.
precentors. *See* St. Faith, Will. de; Thomas [of Tournay].
Wells, Hugh de, bishop of Lincoln, 60.
decrees as arbitrator in suits respecting patronage, 102, 105.
attaches the chapel of Thonethorpe to the prebend of Grantham, 122.
Wells, Hugh de, archdeacon of Bath, 122, 230.
Wells, master Walter de, canon of Lincoln, 123.
Welshman ["Walensis"], John the, a monk of Malmesbury, 89, 90, 93.
Wenda, William de, *or* Wanda, *q.v.*
Werdun. *See* Verdun.
Werewell, Richard de, canon of Christchurch, 294.
Werglice, Haschetill, 26.
Weri, 54.
Weseford, Walter de, 19.

Westbury, Wilts, the church confirmed to Salisbury by king Stephen, 10; released to the precentor of Salisbury, 17; restored by Henry II., 29.
agreement between the precentor of Sarum and Stanley abbey about the tithes, 114.
composition respecting tithes at Kingland, 183.
Westminster, 268.
council of 1127 cited, 39.
fines made in the king's court there, 55–57, 65, 67–70, 86, 165, 192, 193 *bis*, 195, 197.
royal documents dated there, 170, 178, 180, 185, 259, 365 *bis*.
See Herbert.
Whaddon ["Waddone"] in Alderbury, Wilts, tithes belonging to Alderbury, 283–5.
lands called Riworthe, Wetheham, Attebell, Biworthe, Atteshortestiche, Benelond, Langesdone, Padepole, Akeris, Portfurlange, 284–5.
the chapel, 285.
Whitchurch, Dorset, 43 ["Wyteahe"?].
institution of H. de Greneford, 121.
the patronage released by Geoffrey de Mandeville to the bishop of Bath and Wells, 201.
the church appropriated to Sarum and Wells, 260–6.
endowment of the vicarage and of a chaplain, 262–3.
a wood called Havechulle, 262.
lands called Cosyam, Bury, Bicroft, Lidlegrah, *ib.*; Winesgore, Grashege, Lidleghe, Lasage, Gillewardesleghe, 264; la Butte, Rihull, Manescumbe, Mortescumbe, Cochulle, Hundelhull, Blakehege, la Putte, Forestarehege, 265.
Whitchurch ["Albo Monasterio"], Geoffrey de, 342.
Whitchurch, master Roger de, 122.
Whitchurch ["Albo Monasterio"], Thomas de, 259.
White ["Albus"], William, 235.
Wichamtone. *See* Wykehampton.
Wiche. *See* Wyche.
Wiche[n]ton, Henry de, justicier, 65.
Wichok, *or* Wichonk, *or* Wichombe [Dorset?], 194, 195.
Widitone. *See* Wootton.
Wik, John de, 222.
Wikenholt [*or* Wighenholt], John de, justicier, 86.
Wile, Thomas *and* Walter de la, *or* Wyle, *q.v.*
William I., king, 11; his descent, 373. ("fil. Roberti Marcionis"), gift to the abbey of Préaux, 87; to his brother R[obert], earl of Mortain, *ib.*
William II., 87.
William, abbot of Cerne, 278, 280.
William, abbot of Keynsham, 37, 59.
William, abbot of Sherborne, 48, 49, 50 *bis*, 248, 249.
William [Durand?], archdeacon of Chichester, 107 *n.*
William, archdeacon of Dorset, 43, 50.
William, archdeacon [of Wilts?], 38.
William, precentor of Sarum. *See* Bedestan, Will. de; Wanda, Will. de.
William, sub-dean of Salisbury, 19.
William, prior [1128–1153] of St. Barbara, dioc. Lisieux, 15.
William, vicar to Robert de Careville, bequest to him, 345.
William, vicar of Bere Regis, 277.
William, a chaplain, 53.
William, chaplain of Great Coxwell, 257.
William, a clerk, 288.
William, a cook, Calne, 277.
William, a mercer ("mercator"), Calne, 276, 277.
William, a moneyer, 61, 62.
his sons, William of Wilton, organist, and Richard, a clerk, *ib.*
William, a scribe, 255.
William, a smith, 62.
William, a tiler, Whitchurch, Dorset, 262.
William de Sarum, 19.

William fitz-Alan, Maiden Bradley, 75.
agreement with bishop R. Poore respecting lands at Potterne, 86.
William fitz-Albert, 54.
William fitz-Alexander. *See* Bailol, Josc. de.
William fitz-Fulk, master, 122.
William fitz-Hamon, 23.
William fitz-Henry, sheriff of Dorset, 195.
William fitz-Henry, Warminster, 319.
William fitz-Luke, 174 *n*.
William fitz-Malger, 8.
William fitz-Nigel, 55, 56.
William fitz-Robert, 67.
quit-claims land at Chardstock to bishop Poore, 68.
William fitz-Theobald, 107.
William fitz-Warin, justicier, 185, 192, 193 *bis*, 195, 197.
Wilmenton, Ranulf de, 19.
Wilmington [" Wulmington "], John fitz-John de, quit-claims mills and lands in Chardstock, &c., 67.
his wife Sibil, *ib*.
Wilsford, *or* Wivelesford, Wilts, rectorial tithes presented to, by lapse to the bishop, 84.
endowment of the vicarage, 186–7.
the advowson given to Farleigh priory by the Bohun family, 186.
the rectorial tithes assigned to the hospital of St. Nicholas, Sarum, *ib*., 299.
demesne tithes granted to Farleigh priory, 282; subject to a payment to the hospital of St. Nicholas, 282, 299.
Wilton, Wilts, 12, 61, 62, 63, 70, 182, 184, 190, 216, 222, 267.
fines said to be made before the judges in the king's court there, 69, 70.
the dean in 1227 a papal delegate, 183.
lands called the *Red acre* and *Uplangemede*, 216, 222, 223.
justices itinerant held assize there, 223.
Wilton, Wilts—*cont*.
bequest to the hospital of St. John, 344.
the Friars Minor and Friars Preachers there, 327.
bequest to the Friars Preachers, 344.
document dated there, 326.

The Abbey.
grant by the abbey respecting the prebend of South Newton, 52.
the prebend of Northington, 183.
bishop Poore at first proposed to build his cathedral on land bought from the abbess of Wilton, 268.
two-thirds of the tithes of Bullbridge assigned for repair of the abbey, 318.
bequests for repair of the conventual church and of the house of the parson of Stanton, 344.
the abbess and convent agree to pay five marks annually for the obit of R. de Hertford, dean of Sarum, in consideration of the receipt of 100 marks from him, 325–6.
abbesses:
Alice, 52.
Mary, 62 *n*.
Matilda de la Mare, 325.
J. Giffard, 327 *n*.
Wilton, Hugh de, archdeacon of Taunton, 110 (*erroneously called* Henry), 113.
Wilton, Marcellus de, 64.
Wilton, master Reginald, 50.
Wilton, William de, organist, son of Will. the moneyer, grants land at Wilton to the church of Sarum [*c*. 1200], 61, 62.
Wilton, master William de (*qu*. the same?), canon of Sarum (1214), 77.
Wiltshire, archdeacons. *See* Abingdon, Will. de; Azo; Burwardestone, Roger de; Grosteste, Rob.; Humphrey; Richard; Selby, Nich. de; Tissebure, Stephen de; William.
Wiltshire, Nicholas de, 107.

Wimarca, prioress of Lacock in 1239, 251.
Wimarca, the laundress, Whitchurch, Dorset, 264.
Wimarca, widow of Tristram, *or* Thurstan, Whitchurch, Dorset, 265.
Wimund, sub-dean of Sarum, 46, 50.
Wimund, canon of Sarum, 363.
Winchester, 30.
money given by bishop Toclive for building, 44.
undertaking by the prior and convent to celebrate bishop Toclive's obit, 44.
the liberties enjoyed by the citizens of Winchester granted by Henry III. to Salisbury, 176.
the churches of Enford and Overton appropriated to the priory of S. Swithun, 366.
bishops. *See* Giffard, Will.; Henry of Blois; Lucy, Godfrey de; Raleigh, Will. de; Roche, Peter de; Toclive, Rich.
archdeacon. *See* Bartholomew.
Winchester, Abraham de, a chaplain, and canon of Sarum, 60, 76, 77.
treasurer of Sarum, 80, 89, 91, 92, 93, 96, 100, 101, 109, 121.
Winchester, Anketil de, rector of St. Clement's, Salisbury, a book which belonged to him, 345.
Winchester, Geoffrey de, canon of Sarum, 77.
Winchester, John de, 60.
Winchester, Robert de, 62.
Winchester, William de, canon of Sarum, 64, 76, 77, 91.
"Windebyre," Dorset, 277.
Windsor, no tithes due from the hunting in the forest, 12.
the tithe of the hunting in the forest granted to the church of Sarum whenever claimed, 250.
Winesham, Alexander de, canon of Sarum, 77.
Winesham, Ralph de, 66, 67, 68, 76.
Winesham ["Winhisham"], Roger de, 64.
Wingham, Ralph de, 43.
Winkleigh, Roger de, dean of Exeter, 240.
Winterbourne (?), Wilts, bequest for repair of the chancel, 344.
Winterbourne, in Chieveley, Berks, 67–8, 70, 75, 111.
Winterbourne Basset, Wilts, 110.
decree respecting tithes payable to the rector from Berwick Basset, 111–113.
Winterburne Regis, Dorset, 277.
Winterbourne Stoke, Wilts, ordinance respecting the endowment of the vicarage, 314.
Winterburne Turberville, Dorset, the tithes granted to the prebend of Charminster and Bere Regis, 278, 279.
a private chapel founded there, 279.
Winterbourne Whitchurch, Dorset, twenty marks assigned from it to the church of St. Edmund, Salisbury, and twenty shillings to Middleton abbey, 349.
Steph. de Wyle, rector, and Steph. de Esgarestone, vicar, *ib.*
Winterburne, Isabella de, 75.
Winterburne, Nicholas de, son of Isabella, 75.
quit-claims half a knight's fee at Winterburne to bishop Poore, 70.
Winterburne, Richard de, chaplain, executor of Ralph de Hecham, 354.
Wishford, *or* Wykeford, Great, Wilts, 52.
Witham, Robert de, 187.
Witherington, in Downton, Wilts [? "Wydinton"], 285.
Wloclege, *al.* Wlvelege, Ralph de, minister of the order of the Holy Trinity in England and Scotland, 304, 306.
bond for fulfilment of ordinance respecting the hospital at Easton Royal, *ib.*
Woburn. *See* Osborne.
[Wocumbe], Giles de, archdeacon of Berks, 246, 248, 274, 275, 289, 291, 293, 314, 318.

Wodhorn, Roger, Whitchurch, Dorset, 262.
Wokingham, Berks, 12.
grant of a market there, 181.
books, vestments, &c. in the church, *c.* 1300, 369.
Wokingham, William de, canon (?) of Sarum, 365 *n.*
Wood. *See* Bosco, de ; Nemore, de.
Woodford [" Wardeford "], Dorset, chapel of Sir R. Belet there, 115.
Woodford, Wilts, 292, 365.
documents dated there, 5, 289, 342 *n.*, 359.
Wootton, Dorset, 43.
land there released to bishop Rich. Poore, 193-6.
Wootton [" Wodetone "] Abbas, Dorset, 264.
Wootton [" Widitone "], Little, Dorset, 262, 263.
a chapel there of Adam, a knight, 263.
Wootton, *or* Wulton, Alfric de, 196.
Wootton, *or* Wulton, Osmund de, 196.
Wootton, *or* Wottune, Philip de, *i.e.*, P. Despenser, *q.v.*
Wootton, *or* Worton, Walter de, 96, 99.
Worcester, deed dated there, 228.
bishops. *See* Roger ; Simon.
archdeacon. *See* Brauncestre, John de.
Worthe, *dom.* John de, a vicar of Sarum, 354.
Worth, master Richard de, prebend of Northington, composition with the precentor of Sarum about tithes at Westbury, 183.
Worth, Roger de, canon of Sarum, 189, 195, 199.
Worton, *or* Wotton, Wilts, 37, 38, 274.
Worton, Walter de, *or* Wootton, *q.v.*
Wotton. *See* Worton.
Wray, Henry de, the king's escheator in Wilts, complained of by the dean and chapter for felling timber, 359, 360.
W[u]delege, master Richard de, 60.
Wulmington. *See* Wilmington.
Wulton. *See* Wootton.
Wych [" Wiche "], Nicholas de, presented to the tithes of Imber, 247.
Wych, Reginald de, mayor of Salisbury, 336.
Wydinton. *See* Witherington.
Wykehampton [" Wichamtone "], Nicholas de, canon of Sarum, 288. [Not in Jones' *Fasti.*]
Wykehampton, *or* Wichamtone, master Robert de, canon of Sarum, 274, 275, 280, 289, 293, 299, 300, 308, 312 *n.*
dean of Sarum, 330, 331, 332, 334 *bis*, 339 *bis*, 341, 346 *bis*.
election as bishop, 351.
proxies appointed by the chapter for procuring his consecration, 353.
a house in the Close given to him to be the bishop's house, 355.
he gives the house he occupied when dean to be the dean's house, *ib.*
founds a chantry in Boyton church, 356.
ratifies the union of Heytesbury and Godalming in one prebend, 358.
buried in the cathedral, 362.
Wyle, Stephen de, rector of Winterbourne Whitchurch, 349.
canon of Sarum, 363.
Wyle, *dom.* Thomas de la, canon of Sarum, 289, 291, 293, 314, 316, 319, 324, 328. [Royal MS. I. B. XII., Brit. Mus., belonged to Tho. de la Wile, master of the schools at Salisbury, in 1254.]
Wyle, *or* Wile, Walter de la, bishop of Salisbury. Chaplain to bishop Bingham, and canon of Sarum, 237, 238, 260, 274, 275, 280, 283, 289, 294, 299, 300, 308.
succentor of Sarum, 312 *n.*, 314, 315, 316, 319, 324, 326, 328, 330.
bishop of Sarum, 342 *n.*
process of his election as bishop, 336–340.

Wyle, *or* Wile—*cont.*
foundation of the collegiate church of St. Edmund at Salisbury, 346–9.
Wyle, *dom.* William de la, 295.
master William, archdeacon of Dorset, 366.
Wymarca. *See* Wimarca.
Wylye, Wilts, 53, 288.
Wyteahe, *qu.* Whitchurch ? *q.v.*

Y.

Yealmpton, Devon. *See* Calminton.
Yete, William de la, Potterne, 81.
Yetminster, Dorset, grant of land there by Adam, archdeacon of Dorset, 73.
Ymesfeld, Bernard de, quit-claims half a knight's fee in Winterbourne, Berks, to bishop Poore, 67–8.
Ymmere, Wilts, *or* Imber, *q.v.*
Ymmere, John de, *or* Rufus, *q.v.*
Yngoldeby. *See* Ingoldeby.
York, archbishops. *See* Roger; Turstin.
York, master Nicholas de, canon of Sarum, official of the bishop of Salisbury in 1247–1250, 312 n., 319.
foundation of his obit, 333.
called *le Enjoynur*, *ib.*
York, master Ralph of, canon and chancellor of Sarum, 229, 285, 289, 291, 294, 295, 298, 300 [303 ?], 312 n., 314, 319, 324, 328, 330, 336, 337, 368.
York, William of, bishop of Salisbury, 322, 332 *sepe*.
assigns two-thirds of the tithes of Bullbridge for the repair of Wilton abbey, 313.
ordinance respecting the endowment of the vicarage of Winterbourne Stoke, 314.
assigns an annual pension of 100*s.* from the church of West Kington to the abbey of Fougères, 317.
ordinance for the endowment of the vicarage of Melksham, 318.
decree respecting tithes of the Newland at Marlborough, 320.
makes provision for doubling the candles in the cathedral, 322-3, 328.
foundation of his obit, 327–8, 332.
York, William of, justicier, 242.
Young. *See* Juvenis.
Ysey, Elias de, parson of Awelton [Alton, Hants ?], 113.
Ysembard, *or* Isumbard, Henry, monk of Sherborne, 246.
Ysembard, John, bailiff ["præpositus"] of Wilton, 62.

LONDON: Printed by EYRE and SPOTTISWOODE,
Printers to the Queen's most Excellent Majesty.
For Her Majesty's Stationery Office.

CATALOGUE

OF

ENGLISH, SCOTCH, AND IRISH RECORD PUBLICATIONS,

REPORTS OF THE HISTORICAL MANUSCRIPTS COMMISSION,

AND

ANNUAL REPORTS OF THE DEPUTY KEEPERS OF THE PUBLIC RECORDS, ENGLAND AND IRELAND,

Printed for

HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE,

And to be purchased,

Either directly or through any Bookseller, from

EYRE AND SPOTTISWOODE, EAST HARDING STREET, FLEET STREET, E.C.; or

JOHN MENZIES & Co., 12, HANOVER STREET, EDINBURGH, and 88 and 90, WEST NILE STREET, GLASGOW; or

HODGES, FIGGIS, & Co., 104, GRAFTON STREET, DUBLIN.

CONTENTS.

Page

Calendars of State Papers, &c. - - - - - - 3

Chronicles and Memorials of Great Britain and Ireland during the Middle Ages - - - - - - - - - 8

Publications of the Record Commissioners, &c. - - - - 21

Works Published in Photozincography - - - - - 23

Historical Manuscripts Commission - - - - - - 25

Reports of the Deputy Keeper of the Public Records - - - 29

Scotch Record Publications - - - - - - - - 34

Irish Record Publications - - - - - - - - 35

Reports of the Deputy Keeper of the Public Records, Ireland - - 36

ENGLAND.

CALENDARS OF STATE PAPERS, &c.

[IMPERIAL 8vo., cloth. *Price* 15*s*. each Volume or Part.]

As far back as the year 1800, a Committee of the House of Commons recommended that Indexes and Calendars should be made to the Public Records, and thirty-six years afterwards another Committee of the House of Commons reiterated that recommendation in more forcible words; but it was not until the incorporation of the State Paper Office with the Public Record Office that the Master of the Rolls found himself in a position to take the necessary steps for carrying out the wishes of the House of Commons.

On 7 December 1855, he stated to the Lords of the Treasury that although "the Records, State Papers, and Documents in his charge constitute the most "complete and perfect series of their kind in the civilized world," and although "they are of the greatest value in a historical and constitutional point of view, "yet they are comparatively useless to the public, from the want of proper "Calendars and Indexes." Acting upon the recommendations of the Committees of the House of Commons above referred to, he suggested to the Lords of the Treasury that to effect the object he had in view it would be necessary for him to employ a few Persons fully qualified to perform the work which he contemplated.

Their Lordships assented to the necessity of having Calendars prepared and printed, and empowered the Master of the Rolls to take such steps as might be necessary for this purpose.

The following Works have been already published in this Series:—

CALENDARIUM GENEALOGICUM; for the Reigns of Henry III. and Edward I. *Edited by* CHARLES ROBERTS, Secretary of the Public Record Office. 2 Vols. 1865.

This is a work of great value for elucidating the early history of our nobility and landed gentry.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGNS OF EDWARD VI., MARY, ELIZABETH, and JAMES I., preserved in the Public Record Office. *Edited by* ROBERT LEMON, F.S.A. (Vols. I. and II.), *and by* MARY ANNE EVERETT GREEN (Vols. III.–XII.). 1856–1872.

Vol. I.— 1547–1580.
Vol. II.— 1581–1590.
Vol. III.—1591–1594.
Vol. IV.—1595–1597.
Vol. V.— 1598–1601.
Vol. VI.—1601–1603. with Addenda, 1547–1565.
Vol. VII.— Addenda, 1566–1579.
Vol. VIII.—1603–1610.
Vol. IX.— 1611–1618.
Vol. X.— 1619–1623.
Vol. XI.— 1623–1625, with Addenda, 1603–1625.
Vol. XII.— Addenda, 1580–1625.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I. preserved in the Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, F.S.A.

(Vols. I.–XII.); *by* JOHN BRUCE, F.S.A., and WILLIAM DOUGLAS HAMILTON, F.S.A. (Vol. XIII.); and *by* WILLIAM DOUGLAS HAMILTON, F.S.A. (Vols. XIV.–XX.). 1858–1890.

Vol. I.— 1625–1626.
Vol. II.— 1627–1628.
Vol. III.— 1628–1629.
Vol. IV.— 1629–1631.
Vol. V.— 1631–1633.
Vol. VI.— 1633–1634.
Vol. VII.— 1634–1635.
Vol. VIII.—1635.
Vol. IX.— 1635–1636.
Vol. X.— 1636–1637.
Vol. XI.— 1637.
Vol. XII.— 1637–1638.
Vol. XIII.— 1638–1639.
Vol. XIV.— 1639.
Vol. XV.— 1639–1640.
Vol. XVI.— 1640.
Vol. XVII.— 1640–41.
Vol. XVIII.—1641–43.
Vol. XIX.— 1644.
Vol. XX.— 1645.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, DURING THE COMMONWEALTH, preserved in the Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1875–1885.

Vol. I.— 1649–1649.
Vol. II.— 1650.
Vol. III.— 1651.
Vol. IV.— 1651–1652.
Vol. V.— 1652–1653.
Vol. VI.— 1653–1654.
Vol. VII.—1654.
Vol. VIII.—1655.
Vol. IX.— 1655–1656.
Vol. X.— 1656–1657.
Vol. XI.— 1657–1658.
Vol. XII.— 1658–1659.
Vol. XIII.— 1659–1660.

CALENDAR OF STATE PAPERS:—COMMITTEE FOR THE ADVANCE OF MONEY, 1642–1656. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. In three Parts. 1888.

CALENDAR OF STATE PAPERS:—COMMITTEE FOR COMPOUNDING, &c., 1643–1660. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. Parts I.–II., 1889–1890.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES II., preserved in the Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1860–1866.

Vol. I.— 1660–1661.
Vol. II.— 1661–1662.
Vol. III.—1663–1664.
Vol. IV.—1664–1665.
Vol. V.— 1665–1666.
Vol. VI.— 1666–1667.
Vol. VII.—1667.

CALENDAR OF HOME OFFICE PAPERS OF THE REIGN OF GEORGE III., preserved in the Public Record Office. Vols. I. and II. *Edited by* JOSEPH REDINGTON, an Assistant Record Keeper, 1878–1879. Vol. III. *Edited by* RICHARD ARTHUR ROBERTS, Barrister-at-Law. 1881.

Vol. I.—1760 (25 Oct.)–1765.
Vol. II.—1766–1769.
Vol. III.—1770–1772.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to SCOTLAND, preserved in the Public Record Office. *Edited by* MARKHAM JOHN THORPE. 1858.

Vol. I., the Scottish Series, of the Reigns of Henry VIII., Edward VI., Mary, and Elizabeth, 1509–1589.
Vol. II., the Scottish Series, of the Reign of Elizabeth, 1589–1603; an Appendix to the Scottish Series, 1543–1592; and the State Papers relating to Mary Queen of Scots.

CALENDAR OF DOCUMENTS relating to IRELAND, in the Public Record Office, London. *Edited by* HENRY SAVAGE SWEETMAN, B.A., Barrister-at-Law (Ireland); *continued by* GUSTAVUS FREDERICK HANDCOCK. 1875–1886.

Vol. I.— 1171–1251.
Vol. II.— 1252–1284.
Vol. III.—1285–1292.
Vol. IV.—1293–1301.
Vol. V.— 1302–1307.

CATALOGUE

OF

ENGLISH, SCOTCH, AND IRISH RECORD PUBLICATIONS,

REPORTS OF THE HISTORICAL MANUSCRIPTS COMMISSION,

AND

ANNUAL REPORTS OF THE DEPUTY KEEPERS OF THE PUBLIC RECORDS, ENGLAND AND IRELAND,

Printed for

HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE,

And to be purchased,

Either directly or through any Bookseller, from

EYRE AND SPOTTISWOODE, East Harding Street, Fleet Street, E.C.; or

JOHN MENZIES & Co., 12, Hanover Street, Edinburgh, and 88 and 90, West Nile Street, Glasgow; or

HODGES, FIGGIS, & Co., 104, Grafton Street, Dublin.

CONTENTS.

Page

Calendars of State Papers, &c. - - - - - - 3

Chronicles and Memorials of Great Britain and Ireland during the Middle Ages - - - - - - - - 8

Publications of the Record Commissioners, &c. - - - - 21

Works Published in Photozincography - - - - - 23

Historical Manuscripts Commission - - - - - - 25

Reports of the Deputy Keeper of the Public Records - - - 29

Scotch Record Publications - - - - - - - 34

Irish Record Publications - - - - - - - 35

Reports of the Deputy Keeper of the Public Records, Ireland - - 38

ENGLAND.

CALENDARS OF STATE PAPERS, &c.

[IMPERIAL 8vo., cloth. *Price* 15*s*. each Volume or Part.]

As far back as the year 1800, a Committee of the House of Commons recommended that Indexes and Calendars should be made to the Public Records, and thirty-six years afterwards another Committee of the House of Commons reiterated that recommendation in more forcible words; but it was not until the incorporation of the State Paper Office with the Public Record Office that the Master of the Rolls found himself in a position to take the necessary steps for carrying out the wishes of the House of Commons.

On 7 December 1855, he stated to the Lords of the Treasury that although "the Records, State Papers, and Documents in his charge constitute the most "complete and perfect series of their kind in the civilized world," and although "they are of the greatest value in a historical and constitutional point of view, "yet they are comparatively useless to the public, from the want of proper "Calendars and Indexes." Acting upon the recommendations of the Committees of the House of Commons above referred to, he suggested to the Lords of the Treasury that to effect the object he had in view it would be necessary for him to employ a few Persons fully qualified to perform the work which he contemplated.

Their Lordships assented to the necessity of having Calendars prepared and printed, and empowered the Master of the Rolls to take such steps as might be necessary for this purpose.

The following Works have been already published in this Series:—

CALENDARIUM GENEALOGICUM; for the Reigns of Henry III. and Edward I. *Edited by* CHARLES ROBERTS, Secretary of the Public Record Office. 2 Vols. 1865.

This is a work of great value for elucidating the early history of our nobility and landed gentry.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGNS OF EDWARD VI., MARY, ELIZABETH, and JAMES I., preserved in the Public Record Office. *Edited by* ROBERT LEMON, F.S.A. (Vols. I. and II.), *and by* MARY ANNE EVERETT GREEN (Vols. III.–XII.). 1856–1872.

Vol. I.— 1547–1580.
Vol. II.— 1581–1590.
Vol. III.—1591–1594.
Vol. IV.—1595–1597.
Vol. V.— 1598–1601.
Vol. VI.—1601–1603. with Addenda, 1547–1565.
Vol. VII.— Addenda, 1566–1579.
Vol. VIII.—1603–1610.
Vol. IX.— 1611–1618.
Vol. X.— 1619–1623.
Vol. XI.— 1623–1625, with Addenda, 1603–1625.
Vol. XII.— Addenda, 1580–1625.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I. preserved in the Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, F.S.A.

(Vols. I.–XII.); *by* JOHN BRUCE, F.S.A., and WILLIAM DOUGLAS HAMILTON, F.S.A. (Vol. XIII.); and *by* WILLIAM DOUGLAS HAMILTON, F.S.A. (Vols. XIV.–XX.). 1858–1880.

Vol. I.— 1625–1626.
Vol. II.— 1627–1628.
Vol. III.— 1628–1629.
Vol. IV.— 1629–1631.
Vol. V.— 1631–1633.
Vol. VI.— 1633–1634.
Vol. VII.— 1634–1635.
Vol. VIII.—1635.
Vol. IX.— 1635–1636.
Vol. X.— 1636–1637.
Vol. XI.— 1637.
Vol. XII.— 1637–1638.
Vol. XIII.— 1638–1639.
Vol. XIV.— 1639.
Vol. XV.— 1639–1640.
Vol. XVI.— 1640.
Vol. XVII.— 1640–41.
Vol. XVIII.—1641–43.
Vol. XIX.— 1644.
Vol. XX.— 1645.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, DURING THE COMMONWEALTH, preserved in the Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1875–1885.

Vol. I.— 1649–1649.
Vol. II.— 1650.
Vol. III.—1651.
Vol. IV.— 1651–1652.
Vol. V.— 1652–1653.
Vol. VI.— 1653–1654.
Vol. VII.—1654.
Vol. VIII.—1655.
Vol. IX.— 1655–1656.
Vol. X.— 1656–1657.
Vol. XI.— 1657–1658.
Vol. XII.— 1658–1659.
Vol. XIII.— 1659–1660.

CALENDAR OF STATE PAPERS:—COMMITTEE FOR THE ADVANCE OF MONEY, 1642–1656. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. In three Parts. 1888.

CALENDAR OF STATE PAPERS:—COMMITTEE FOR COMPOUNDING, &c., 1643–1660. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. Parts I.–II., 1889–1890.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES II., preserved in the Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1860–1866.

Vol. I.— 1660–1661.
Vol. II.— 1661–1662.
Vol. III.—1663–1664.
Vol. IV.—1664–1665.
Vol. V.— 1665–1666.
Vol. VI.— 1666–1667.
Vol. VII.—1667.

CALENDAR OF HOME OFFICE PAPERS OF THE REIGN OF GEORGE III., preserved in the Public Record Office. Vols. I. and II. *Edited by* JOSEPH REDINGTON, an Assistant Record Keeper, 1878–1879. Vol. III. *Edited by* RICHARD ARTHUR ROBERTS, Barrister-at-Law. 1881.

Vol. I.—1760 (25 Oct.)–1765.
Vol. II.—1766–1769.
Vol. III.—1770–1772.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to SCOTLAND, preserved in the Public Record Office. *Edited by* MARKHAM JOHN THORPE. 1858.

Vol. I., the Scottish Series, of the Reigns of Henry VIII., Edward VI., Mary, and Elizabeth, 1509–1589.
Vol. II., the Scottish Series, of the Reign of Elizabeth, 1589–1603; an Appendix to the Scottish Series, 1543–1592; and the State Papers relating to Mary Queen of Scots.

CALENDAR OF DOCUMENTS relating to IRELAND, in the Public Record Office, London. *Edited by* HENRY SAVAGE SWEETMAN, B.A., Barrister-at-Law (Ireland); *continued by* GUSTAVUS FREDERICK HANCOCK. 1875–1886.

Vol. I.— 1171–1251.
Vol. II.— 1252–1284.
Vol. III.—1285–1292.
Vol. IV.—1293–1301.
Vol. V.— 1302–1307.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, OF THE REIGNS OF HENRY VIII., EDWARD VI., MARY, AND ELIZABETH, preserved in the Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, F.S.A. 1860–1890.

Vol. I.— 1509–1573.
Vol. II.— 1574–1585.
Vol. III.—1586–1588.
Vol. IV.—1588–1592.
Vol. V.— 1592–1596.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, OF THE REIGN OF JAMES I., preserved in the Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* the Rev. C. W. RUSSELL, D.D., and JOHN P. PRENDERGAST, Barrister-at-Law. 1872–1880.

Vol. I.— 1603–1606.
Vol. II.— 1606–1608.
Vol. III.—1608–1610.
Vol. IV.—1611–1614.
Vol. V.— 1615–1625.

This series is in continuation of the Irish State Papers commencing with the reign of Henry VIII.; but for the reign of James I., the Papers are not confined to those in the Public Record Office, London.

CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES. *Edited by* W. NOEL SAINSBURY, of the Public Record Office. 1860–1889.

Vol. I.—America and West Indies, 1574–1660.
Vol. II.—East Indies, China, and Japan, 1513–1616.
Vol. III.—East Indies, China, and Japan, 1617–1621.
Vol. IV.—East Indies, China, and Japan, 1622–1624.
Vol. V.—America and West Indies, 1661–1668.
Vol. VI.—East Indies, 1625–1629.
Vol. VII.—America and West Indies, 1669–1674.

These volumes include an analysis of early Colonial Papers in the Public Record Office, the India Office, and the British Museum.

CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London (Vols. I.–IV.); and *by* JAMES GAIRDNER, an Assistant Record Keeper (Vols. V.–XII.). 1862–1890.

Vol. I.—1509–1514.
Vol. II. (in two Parts)—1515–1518.
Vol. III. (in two Parts)—1519–1523.
Vol. IV.—Introduction.
Vol. IV., Part 1.—1524–1526.
Vol. IV., Part 2.—1526–1528.
Vol. IV., Part 3.—1529–1530.
Vol. V.— 1531–1532.
Vol. VI.— 1533.
Vol. VII.— 1534.
Vol. VIII.—1535, to July.
Vol. IX.— 1535, Aug. to Dec.
Vol. X.— 1536, Jan. to June.
Vol. XI.— 1536, July to Dec.
Vol. XII., Part 1.—1537.

These volumes contain summaries of all State Papers and Correspondence relating to the reign of Henry VIII., in the Public Record Office, in the British Museum, the Libraries of Oxford and Cambridge, and other Public Libraries; and of all letters that have appeared in print in the works of Burnet, Strype, and others. Whatever authentic original material exists in England relative to the religious, political, parliamentary, or social history of the country during the reign of Henry VIII., will be found calendared in these volumes.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF EDWARD VI., preserved in the Public Record Office. 1547–1553. *Edited by* W. B. TURNBULL, Barrister-at-Law, &c. 1861.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF MARY, preserved in the Public Record Office. 1553–1558. *Edited by* W. B. TURNBULL, Barrister-at-Law, &c. 1861.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH, preserved in the Public Record Office, &c. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A. (Vols. I.–VII.), and ALLAN JAMES CROSBY, M.A., Barrister-at-Law (Vols. VIII.–XI.). 1863–1880.

Vol. I.— 1558–1559.
Vol. II.— 1559–1560.
Vol. III.—1560–1561.
Vol. IV.—1561–1562.
Vol. V.— 1562.
Vol. VI.—1563.
Vol. VII.—1564–1565.
Vol. VIII.—1566–1568.
Vol. IX.— 1569–1571.
Vol. X.— 1572–1574.
Vol. XI.— 1575–1577.

CALENDAR OF TREASURY PAPERS, preserved in the Public Record Office. *Edited by* JOSEPH REDINGTON, an Assistant Record Keeper. 1868–1889.

Vol. I.— 1557–1696.
Vol. II.— 1697–1702.
Vol. III.—1702–1707.
Vol. IV.—1708–1714.
Vol. V.— 1714–1719.
Vol. VI.—1720–1728.

CALENDAR OF THE CAREW PAPERS, preserved in the Lambeth Library. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London; and WILLIAM BULLEN. 1867–1873.

Vol. I.— 1515–1574.
Vol. II.— 1575–1588.
Vol. III.—1589–1600.
Vol. IV.—1601–1603.
Vol. V.—Book of Howth; Miscellaneous.
Vol. VI.—1603–1624.

The Carew Papers are of great importance to all students of Irish history.

CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS, relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH, (Vols. I. and II.) 1862–1868, *and* DON PASCUAL DE GAYANGOS (Vols. III. to VI.) 1873–1890.

Vol. I.—Hen. VII.—1485–1509.
Vol. II.—Hen. VIII.—1509–1525.
Supplement to Vol. I. and Vol. II.
Vol. III., Part 1.—Hen. VIII.—1525–1526.
Vol. III., Part 2.—Hen. VIII.—1527–1529.
Vol. IV., Part 1.—Hen. VIII.—1529–1530.
Vol. IV., Part 2.—Hen. VIII.—1531–1533.
Vol. IV., Part 2.—*continued*.— 1531–1533.
Vol. V., Part 1.— Hen. VIII.— 1534–1536.
Vol. V., Part 2.— Hen. VIII.— 1536–1538.
Vol. VI., Part 1.—Hen. VIII.— 1538–1542.

CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN. 1864–1884, and by RAWDON BROWN and the Right Hon. G. CAVENDISH BENTINCK, M.P., 1885.

Vol. I.— 1202–1509.
Vol. II.— 1509–1519.
Vol. III.—1520–1526.
Vol. IV.— 1527–1533.
Vol. V.— 1534–1554.
Vol. VI., Part I.— 1555–1556.
Vol. VI., Part II.— 1556–1557.
Vol. VI., Part III.—1557–1558.
Vol. VII.— 1559–1580.

SYLLABUS, IN ENGLISH, OF RYMER'S FOEDERA. *By* Sir THOMAS DUFFUS HARDY, D.C.L., Deputy Keeper of the Records. Vol. I.—William I.–Edward III. 1066–1377. Vol. II.—Richard II.–Charles II. 1377–1654. Vol. III., Appendix and Index 1869–1885.

Rymer's "Foedera," is a collection of miscellaneous documents illustrative of the History of Great Britain and Ireland, from the Norman Conquest to the reign of Charles II. Several editions of the "Foedera" have been published, and the present Syllabus was undertaken to make the contents of them more generally known.

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF ANCIENT DEEDS, preserved in the Public Record Office. Vol. I. 1890.

REPORT OF THE DEPUTY KEEPER OF THE RECORDS AND THE REV. J. S. BREWER TO THE MASTER OF THE ROLLS, upon the Carte and Carew Papers in the Bodleian and Lambeth Libraries. 1864. *Price 2s. 6d.*

REPORT OF THE DEPUTY KEEPER OF THE RECORDS TO THE MASTER OF THE ROLLS upon the Documents in the Archives and Public Libraries of Venice. 1866. *Price 2s. 6d.*

ACTS OF THE PRIVY COUNCIL OF ENGLAND, New Series, Vol. I. A.D. 1542–1547. Vol. II. A.D. 1547–1550. *Edited by* JOHN ROCHE DASENT, M.A., Barrister-at-Law. 1890. *Price 10s. each.*

In the Press.

CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS, relating to the negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* DON PASCUAL DE GAYANGOS. Vol VI., Part 2.

CALENDAR OF STATE PAPERS:—COMMITTEE FOR COMPOUNDING, &c. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. Part III.

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF ANCIENT DEEDS, preserved in the Public Record Office. Vol. II.

CALENDAR OF THE PATENT ROLLS OF THE REIGN OF EDWARD I.

CALENDAR OF THE PATENT ROLLS OF THE REIGN OF EDWARD II.

CALENDAR OF THE PATENT ROLLS OF THE REIGN OF EDWARD III.

CALENDAR OF THE CLOSE ROLLS OF THE REIGN OF EDWARD II.

CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in the Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* JAMES GAIRDNER, an Assistant Record Keeper. Vol. XII. Part 2.—1537.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I., preserved in the Public Record Office. *Edited by* WILLIAM DOUGLAS HAMILTON, F.S.A. Vol. XXI. 1645, &c.

CALENDAR OF HOME OFFICE PAPERS OF THE REIGN OF WILLIAM III., preserved in the Public Record Office.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, OF THE REIGN OF ELIZABETH, preserved in the Public Record Office. Vol. VI.

ACTS OF THE PRIVY COUNCIL OF ENGLAND, New Series, Vol. III. *Edited by* JOHN ROCHE DASENT, M.A., Barrister-at-Law.

In Progress.

CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in the Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOEL SAINSBURY, an Assistant Record Keeper. Vol. VIII.—East Indies, 1630, &c.

CALENDAR OF ANCIENT CORRESPONDENCE, Diplomatic Documents, Papal Bulls, and the like, preserved in the Public Record Office.

THE CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN AND IRELAND DURING THE MIDDLE AGES.

[Royal 8vo. *Price* 10*s.* each Volume or Part.]

On 25 July 1822, the House of Commons presented an address to the Crown, stating that the editions of the works of our ancient historians were inconvenient and defective: that many of their writings still remained in manuscript, and, in some cases, in a single copy only. They added, "that an uniform and convenient edition of the whole, published under His Majesty's royal sanction, would be an undertaking honourable to His Majesty's reign, and conducive to the advancement of historical and constitutional knowledge; that the House therefore humbly besought His Majesty, that He would be graciously pleased to give such directions as His Majesty, in His wisdom, might think fit, for the publication of a complete edition of the ancient historians of this realm, and assured His Majesty that whatever expense might be necessary for this purpose would be made good."

The Master of the Rolls, being very desirous that effect should be given to the resolution of the House of Commons, submitted to Her Majesty's Treasury in 1857 a plan for the publication of the ancient chronicles and memorials of the United Kingdom, and it was adopted accordingly. In selecting these works, it was considered right, in the first instance, to give preference to those of which the manuscripts were unique, or the materials of which would help to fill up blanks in English history for which no satisfactory and authentic information hitherto existed in any accessible form. One great object the Master of the Rolls had in view was to form a *corpus historicum* within reasonable limits, and which should be as complete as possible.

Of the Chronicles and Memorials, the following volumes have been published. They embrace the period from the earliest time of British history down to the end of the reign of Henry VII.

1. The Chronicle of England, by John Capgrave. *Edited by* the Rev. F. C. Hingeston, M.A. 1858.

   Capgrave was prior of Lynn, in Norfolk, and he was one of the order of the Friars Hermits of England shortly after the year 1450. His Chronicle extends from the creation of the world to the year 1417. As a record of the language spoken in Norfolk (being written in English), it is of considerable value.

2. Chronicon Monasterii de Abingdon. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. Joseph Stevenson, M.A., Vicar of Leighton Buzzard. 1858.

   This Chronicle traces the history of the Abbey from its foundation by King Ina of Wessex to the reign of Richard I., at which period the present narrative was drawn up in the form of the extant work. The author had access to the title-deeds of the house, and has preserved copies of many charters of the Saxon kings, of great importance as illustrating the history of the Anglo-Saxon Church and the kingdom.

3. Lives of Edward the Confessor. I.—La Estoire de Seint Aedward le Rei II.—Vita Beati Edwardi Regis et Confessoris. III.—Vita Æduardi Regis qui apud Westmonasterium requiescit. *Edited by* Henry Richards Luard, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1858.

   The first of these Lives is a Norman-French poem, addressed to Queen Eleanor, the wife of Henry III., probably written by a Norman monk of Westminster. The second is a Latin poem, written between the years 1163 and 1185, by Ailred of Rievaulx, who was also the author of the Life of King Edward in the reign of Henry II. The third is a Latin prose work, written in the latter part of the reign of Henry III., and is the basis of the Life in French verse. The fourth is a Latin prose work, written for Queen Edith, between 1066 and 1075.

4. Miscellanea Franciscana. Vol. I.—Thomas de Eccleston de Adventu Fratrum Minorum in Angliam. Adae de Marisco Epistolae. Registrum Fratrum Minorum Londoniae. *Edited by* J. S. Brewer, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. Vol. II.—De Adventu

Minorum; re-edited, with additions. Chronicle of the Grey Friars. The ancient English version of the Rule of St. Francis. Abbreviatio Statutorum, 1451, &c. *Edited by* RICHARD HOWLETT, Barrister-at-Law. 1858, 1882.

The first volume contains original materials for the history of the settlement of the order of St. Francis in England, the letters of Adam de Marisco, and other papers connected with the foundation and diffusion of this great body. The second volume contains materials found since the first volume was published.

5. FASCICULI ZIZANIORUM MAGISTRI JOHANNIS WYCLIF CUM TRITICO. Ascribed to THOMAS NETTER, of WALDEN, Provincial of the Carmelite Order in England, and Confessor to King Henry the Fifth. *Edited by* the Rev. W. W. SHIRLEY, M.A., Tutor and late Fellow of Wadham College, Oxford. 1858.

This work derives its principal value from being the only contemporaneous account of the rise of the Lollards.

6. THE BUIK OF THE CRONICLIS OF SCOTLAND; or, A Metrical Version of the History of Hector Boece; by WILLIAM STEWART. Vols. I.–III. *Edited by* W. B. TURNBULL, Barrister-at-Law. 1858.

This is a metrical translation of a Latin Prose Chronicle, written in the first half of the 16th century. The narrative begins with the earliest legends and ends with the death of James I. of Scotland, and the "evil ending of the traitors that slew him." Strict accuracy of statement is not to be looked for; but the stories of the colonization of Spain, Ireland, and Scotland are interesting; and the chronicle reflects the manners, sentiments, and character of the age in which it was composed. The peculiarities of the Scottish dialect are well illustrated in this version.

7. JOHANNIS CAPGRAVE LIBER DE ILLUSTRIBUS HENRICIS. *Edited by* the Rev. F. C. HINGESTON, M.A. 1858.

This work is dedicated to Henry VI. of England, who appears to have been, in the author's estimation, the greatest of all the Henries. The first part relates only to the history of the Empire from the election of Henry I. the Fowler, to the end of the reign of the Emperor Henry VI. The second part is devoted to English history, from the accession of Henry I. in 1100, to 1446, which was the twenty-fourth year of the reign of Henry VI. The third part contains the lives of illustrious men who have borne the name of Henry in various parts of the world. Capgrave was born in 1393, and lived during the Wars of the Roses, for which period his work is of some value.

8. HISTORIA MONASTERII S. AUGUSTINI CANTUARIENSIS, by THOMAS OF ELMHAM, formerly Monk and Treasurer of that Foundation. *Edited by* CHARLES HARDWICK, M.A., Fellow of St. Catharine's Hall, and Christian Advocate in the University of Cambridge. 1858.

This history extends from the arrival of St. Augustine in Kent until 1191. Prefixed is a chronology as far as 1418, which shows in outline what was to have been the character of the work when completed. The author was connected with Norfolk, and most probably with Elmham.

9. EULOGIUM (HISTORIARUM SIVE TEMPORIS): Chronicon ab Orbe condito usque ad Annum Domini 1366; a Monacho quodam Malmesbiriensi exaratum. Vols. I., II., and III. *Edited by* F. S. HAYDON, B.A. 1858–1863.

This is a Latin Chronicle extending from the Creation to the latter part of the reign of Edward III., and written by a monk of the Abbey of Malmesbury, in Wiltshire, about the year 1367. A continuation, carrying the history of England down to the year 1413, was added in the first half of the fifteenth century by an author whose name is not known.

10. MEMORIALS OF HENRY THE SEVENTH: Bernardi Andreæ Tholosatis Vita Regis Henrici Septimi; necnon alia quædam ad eundem Regem spectantia. *Edited by* JAMES GAIRDNER. 1858.

The contents of this volume are—(1) a life of Henry VII., by his poet laureate and historiographer, Bernard André, of Toulouse, with some compositions in verse, of which he is supposed to have been the author; (2) the journals of Roger Machado during certain embassies on which he was sent by Henry VII. to Spain and Brittany, the first of which had reference to the marriage of the King's son, Arthur, with Catharine of Arragon; (3) two curious reports by envoys sent to Spain in 1505 touching the succession to the Crown of Castile, and a project of marriage between Henry VII. and the Queen of Naples; and (4) an account of Philip of Castile's reception in England in 1506. Other documents of interest are given in an appendix.

11. MEMORIALS OF HENRY THE FIFTH. I.—Vita Henrici Quinti, Roberto Redmanno auctore. II.—Versus Rhythmici in laudem Regis Henrici Quinti. III.—Elmhami Liber Metricus de Henrico V. *Edited by* CHARLES A. COLE. 1858.

This volume contains three treatises which more or less illustrate the history of the reign of Henry V., viz.: A life by Robert Redman; a Metrical Chronicle by Thomas Elmham, prior of Lenton, a contemporary author; Versus Rhythmici, written apparently by a monk of Westminster Abbey, who was also a contemporary of Henry V.

12. MUNIMENTA GILDHALLÆ LONDONIENSIS; Liber Albus, Liber Custumarum, et Liber Horn, in archivis Gildhallæ asservati. Vol. I., Liber Albus. Vol. II. (in Two Parts), Liber Custumarum. Vol. III., Translation of the Anglo-Norman Passages in Liber Albus, Glossaries, Appendices, and Index. *Edited by* HENRY THOMAS RILEY, M.A., Barrister-at-Law. 1859–1862.

The manuscript of the *Liber Albus* compiled by John Carpenter, Common Clerk of the City of London in the year 1419, gives an account of the laws, regulations, and institutions of the City in the 12th, 13th, 14th, and early part of the 15th centuries. The *Liber Custumarum* was compiled probably by various hands in the early part of the 14th century during the reign of Edward II. It also gives an account of the laws, regulations, and institutions of the City of London in the 12th, 13th, and early part of the 14th centuries.

13. CHRONICA JOHANNIS DE OXENEDES. *Edited by* Sir HENRY ELLIS, K.H. 1859.

Although this Chronicle tells of the arrival of Hengist and Horsa in England in 449, yet it substantially begins with the reign of King Alfred, and comes down to 1292, where it ends abruptly. The history is particularly valuable for notices of events in the eastern portions of the Kingdom.

14. A COLLECTION OF POLITICAL POEMS AND SONGS RELATING TO ENGLISH HISTORY, FROM THE ACCESSION OF EDWARD III. TO THE REIGN OF HENRY VIII. Vols. I. and II. *Edited by* THOMAS WRIGHT, M.A. 1859–1861.

These Poems are perhaps the most interesting of all the historical writings of the period, though they cannot be relied on for accuracy of statement. They are various in character, some are upon religious subjects, some may be called satires, and some give no more than a court scandal; but as a whole they present a very fair picture of society, and of the relations of the different classes to one another. The songs in old English are of considerable value to the philologist.

15. The "OPUS TERTIUM," "OPUS MINUS," &c., of ROGER BACON. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1859.

This is the celebrated treatise never before printed—so frequently referred to by the great philosopher in his works. It contains the fullest details we possess of the life and labours of Roger Bacon. Also a fragment by the same author supposed to be unique, the "*Compendium Studii Theologiæ*."

16. BARTHOLOMÆI DE COTTON, MONACHI NORWICENSIS, HISTORIA ANGLICANA; 449–1298: necnon ejusdem Liber de Archiepiscopis et Episcopis Angliæ. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1859.

The author, a monk of Norwich, has here given us a Chronicle of England from the arrival of the Saxons in 449 to the year 1298, in or about which year it appears that he died. The latter portion of this history is of great value, as the writer was contemporary with the events which he records.

17. BRUT Y TYWYSOGION; or, The Chronicle of the Princes of Wales. *Edited by* the Rev. JOHN WILLIAMS AB ITHEL, M.A. 1860.

This work, also known as "The Chronicle of the Princes of Wales," has been attributed to Caradoc of Llancarvan, who flourished at the end of the twelfth century. It is written in the ancient Welsh language, begins with the migration and death of Cadwaladr at Rome, in the year 681, and continues the history down to the subjugation of Wales by Edward I. about the year 1282.

18. A COLLECTION OF ROYAL AND HISTORICAL LETTERS DURING THE REIGN OF HENRY IV. 1399–1404. *Edited by* the Rev. F. C. HINGESTON, M.A., of Exeter College, Oxford. 1860.

19. THE REPRESSOR OF OVER MUCH BLAMING OF THE CLERGY. By REGINALD PECOCK, sometime Bishop of Chichester. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. CHURCHILL BABINGTON, B.D., Fellow of St. John's College, Cambridge. 1860.

The "Repressor" may be regarded as the earliest piece of good theological disquisition of which the English language can boast. The author was born about the end of the fourteenth century, and was successively Bishop of St. Asaph in the year 1444, and translated to the see of Chichester in 1450. When Bishop of St. Asaph, he manfully defended his brother prelates from the attacks of those who accused the bishops for their neglect of duty. Pecock took up a position between the errors of the Roman Church and that of the modern Anglican Church, but his writings were of such a character that they soon brought him into trouble with both parties. Apart from religious matters the light thrown upon contemporaneous history is very small, but the "Repressor" has great value for the philologist.

20. ANNALES CAMBRIÆ. *Edited by* the Rev. JOHN WILLIAMS AB ITHEL, M.A. 1860.

These annals, which are in Latin, commence in 447, and come down to 1288. The earlier portion appears to be taken from an Irish Chronicle used by Tigernach, and by the compiler of the Annals of Ulster. The annals were probably written at St. Davids, by Blegewryd, Archdeacon of Llandaff, the most learned man in his day in all Cymru.

21. THE WORKS OF GIRALDUS CAMBRENSIS. Vols. I.–IV. *Edited by* the Rev. J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. Vols. V.–VII. *Edited by* the Rev. JAMES F. DIMOCK, M.A., Rector of Barnburgh, Yorkshire. 1861–1877.

These volumes contain the historical works of Gerald du Barry, who lived in the reigns of Henry II., Richard I., and John, and attempted to re-establish the independence of Wales by restoring the see of St. Davids to its ancient primacy. His works are of a very miscellaneous nature, both in prose and verse, and are remarkable chiefly for the racy and original anecdotes which they contain relating to contemporaries. He is the only Welsh writer of any importance who has contributed so much to the mediæval literature of this country, or assumed, in consequence of his nationality, so free and independent a tone. His frequent travels in Italy, in France, in Ireland, and in Wales, gave him opportunities for observation which did not generally fall to the lot of mediæval writers in the twelfth and thirteenth centuries, and of these observations Giraldus has made due use.

The Topographia Hibernica (in Vol. V.) is the result of Giraldus' two visits to Ireland, the first in 1183, the second in 1185–6, when he accompanied Prince John into that country. A very interesting portion of this treatise is devoted to the animals of Ireland. It shows that he was a very accurate and acute observer, and his descriptions are given in a way that a scientific naturalist of the present day could hardly improve upon. The Expugnatio Hibernica was written about 1188 and may be regarded rather as a great epic than a sober relation of acts occurring in his own days. Vol. VI. contains the Itinerarium Kambriæ et Descriptio Kambriæ: and Vol. VII., the lives of S. Re migius and S. Hugh.

22. LETTERS AND PAPERS ILLUSTRATIVE OF THE WARS OF THE ENGLISH IN FRANCE DURING THE REIGN OF HENRY THE SIXTH, KING OF ENGLAND. Vol. I., and Vol. II. (in Two Parts). *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., Vicar of Leighton Buzzard. 1861–1864.

These letters and papers are derived chiefly from originals or contemporary copies extant in the Bibliothèque Impériale, and the Depôt des Archives, in Paris.

23. THE ANGLO-SAXON CHRONICLE, ACCORDING TO THE SEVERAL ORIGINAL AUTHORITIES. Vol. I., Original Texts. Vol II., Translation. *Edited and translated by* BENJAMIN THORPE, Member of the Royal Academy of Sciences at Munich, and of the Society of Netherlandish Literature at Leyden. 1861.

This chronicle, extending from the earliest history of Britain to 1154, is justly the boast of England; no other nation can produce any history, written in its own vernacular, at all approaching it, in antiquity, truthfulness, or extent, the historical books of the Bible alone excepted. There are at present six independent manuscripts of the Saxon Chronicle, ending in different years, and written in different parts of the country. In this edition, the text of each manuscript is printed in columns on the same page, so that the student may see at a glance the various changes which occur in orthography, whether arising from locality or age.

24. LETTERS AND PAPERS ILLUSTRATIVE OF THE REIGNS OF RICHARD III. AND HENRY VII. Vols. I. and II. *Edited by* JAMES GAIRDNER. 1861–1863.

The papers are derived from the MSS. in Public Record Office, the British Museum, and other repositories. The period to which they refer is unusually destitute of chronicles and other sources of historical information, so that the light obtained from them is of special importance. The principal contents of the volumes are some diplomatic Papers of Richard III.; correspondence between Henry VII. and Ferdinand and Isabella of Spain; documents relating to Edmund de la Pole Earl of Suffolk; and a portion of the correspondence of James IV. of Scotland.

25. LETTERS OF BISHOP GROSSETESTE. *Edited by* the Rev. HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1861.

The Letters of Robert Grosseteste range in date from about 1210 to 1253, and relate to various matters connected not only with the political history of England during the reign of Henry III. but with its ecclesiastical condition. They refer especially to the diocese of Lincoln, of which Grosseteste was bishop.

26. DESCRIPTIVE CATALOGUE OF MANUSCRIPTS RELATING TO THE HISTORY OF GREAT BRITAIN AND IRELAND. Vol. I. (in Two Parts); Anterior to the Norman Invasion. Vol. II.; 1066–1200. Vol. III.; 1200–1327. *By* Sir THOMAS DUFFUS HARDY, D.C.L., Deputy Keeper of the Records. 1862–1871.

The object of this work is to publish notices of all known sources of British history, both printed and unprinted, in one continued sequence. The materials, when historical (as distinguished from biographical), are arranged under the year in which the latest event is recorded in the chronicle or history, and not under the period in which its author, real or supposed, flourished. Biographies are enumerated under the year in which the person commemorated died, and not under the year in which the life was written. A brief analysis of each work has been added when deserving it, in which original portions are distinguished from mere compilations. A biographical sketch of the author of each piece has been added, and a brief notice of such British authors as have written on historical subjects.

27. ROYAL AND OTHER HISTORICAL LETTERS ILLUSTRATIVE OF THE REIGN OF HENRY III. Vol. I., 1216–1235. Vol. II., 1236–1272. *Selected and edited* by the Rev. W. W. SHIRLEY, D.D., Regius Professor of Ecclesiastical History, and Canon of Christ Church, Oxford. 1862–1866.

The letters contained in these volumes are derived chiefly from the ancient correspondence in the Public Record Office. They illustrate the political history of England during the growth of its liberties, and throw considerable light upon the personal history of Simon de Montfort. The affairs of France form the subject of many of them, especially in regard to the provinces of Gascony.

28. CHRONICA MONASTERII S. ALBANI.—1. THOMÆ WALSINGHAM HISTORIA ANGLICANA; Vol. I., 1272–1381: Vol. II., 1381–1422. 2. WILLELMI RISHANGER CHRONICA ET ANNALES, 1259–1307. 3. JOHANNIS DE TROKELOWE ET HENRICI DE BLANEFORDE CHRONICA ET ANNALES, 1259–1296; 1307–1324; 1392–1406. 4. GESTA ABBATUM MONASTERII S. ALBANI, A THOMA WALSINGHAM, REGNANTE RICARDO SECUNDO, EJUSDEM ECCLESIÆ PRÆCENTORE, COMPILATA; Vol. I., 793–1290: Vol. II., 1290–1349: Vol. III., 1349–1411. 5. JOHANNIS AMUNDESHAM, MONACHI MONASTERII S. ALBANI, ET VIDETUR, ANNALES, Vols. I. and II. 6. REGISTRA QUORUNDAM ABBATUM MONASTERII S. ALBANI, QUI SÆCULO XV^mo FLORUERE; Vol. I., REGISTRUM ABBATIÆ JOHANNIS WHETHAMSTEDE, ABBATIS MONASTERII SANCTI ALBANI, ITEMQUE SUSCEPTÆ; ROBERTO BLAKENEY, CAPELLANO, QUONDAM ADSCRIPTUM: Vol. II., REGISTRA JOHANNIS WHETHAMSTEDE, WILLELMI ALBON, ET WILLELMI WALINGFORDE, ABBATUM MONASTERII SANCTI ALBANI, CUM APPENDICE, CONTINENTE QUASDAM EPISTOLAS, A JOHANNE WHETHAMSTEDE CONSCRIPTAS. 7. YPODIGMA NEUSTRIÆ A THOMA WALSINGHAM, QUONDAM MONACHO MONASTERII S. ALBANI, CONSCRIPTUM. *Edited by* HENRY THOMAS RILEY, Esq., M.A., Barrister-at-Law. 1863–1876.

In the first two volumes is a History of England, from the death of Henry III to the death of Henry V, by Thomas Walsingham, Precentor of St. Albans.

In the [illegible] volume of English History attributed to William Rishanger, who lived in the reign of Edward I., and [illegible] the award of the [illegible] of Scotland to John Baliol, and [illegible] to William Rishanger, the [illegible] ground [illegible] of English History, 1259 to 1307, in an abridgment by Robert Curteys, William Rishanger, Edward Brom, Robert Angelo, with Annals by Rishanger, probably [illegible].

In the [illegible] volume of English History, Edward II. 1307 to 1323, by John de Trokelowe, [illegible] of St. Albans, and Annales Londonienses, 1235 to 1301, by Richard de Wendover, [illegible] History, 1307 to 1392, and an account of the Benefactors of St. Albans, written about the early part of the 15th century.

The 5th, 6th, and 7th volumes contain a History of the Abbots of St. Albans, 793 to 1411, mainly compiled by Thomas Walsingham, [illegible].

The 5th volume contains a History of the Abbots, written in Chronicle probably by John Amundesham, a monk of St. Albans.

The 6th volume contains [illegible] and Proceedings of Abbots Whethamstede, Albon, and Wallingford, [illegible] as a memorial of the chief historical and domestic events [illegible].

The 7th volume contains a Latin History of England, [illegible] (Henry V., and of Normandy [illegible] Walsingham, and dedicated to Henry V.

29. CHRONICON ABBATIÆ EVESHAMENSIS, AUCTORIBUS DOMINICO PRIORE EVESHAMIÆ ET THOMA DE MARLEBERGE ABBATE, A FUNDATIONE AD ANNUM 1213, UNA CUM CONTINUATIONE AD ANNUM 1418. *Edited by* the Rev. W. D. MACRAY, Bodleian Library, Oxford. 1863.

This volume contains [illegible] important manuscripts from the Foundation of Evesham, [illegible] which makes an addition [illegible] Evesham Chronicle, [illegible] Interesting [illegible] Evesham.

30. RICARDI DE CIRENCESTRIA SPECULUM HISTORIALE DE GESTIS REGUM ANGLIÆ. Vol. I., 447–871. Vol. II., 872–1066. *Edited*, JOHN E. B. MAYOR, M.A., Fellow of St. John's College, Cambridge. 1863–1869.

Richard of Cirencester's [illegible] History of England, [illegible] four books, [illegible] that [illegible] Westminster Abbey and [illegible] Edward the Confessor, [illegible] Salisbury a [illegible] John Bertram subscribed his [illegible].

31. YEAR BOOKS OF THE REIGN OF EDWARD THE FIRST. Years 20–21, 21–22, 30–31, 32–33, and 33–35 Edw. I.; and 11–12 Edw. III. *Edited and translated* by ALFRED JOHN HORWOOD, Barrister-at-Law. Years 12–13, 13–14, 14, and 14–15 Edw. I. *Edited and translated* by LUKE OWEN PIKE, M.A., Barrister-at-Law. 1863–1889.

The Year Books are [illegible] Law Reports. They contain matter not only [illegible] but also [illegible] of almost every branch of history, [illegible] peculiarly valuable and unique.

32. NARRATIVES OF THE EXPULSION OF THE ENGLISH FROM NORMANDY 1449–1450. —Robertus Blondelli de Reductione Normanniæ: Le Recouvrement de Normendie, par Berry, Hérault du Roy: Conferences between the Ambassadors of France and England. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A. 1863.

This volume contains the narrative of an eye-witness who details with considerable power and minuteness the circumstances which attended the final expulsion of the English from Normandy in 1450.

33. HISTORIA ET CARTULARIUM MONASTERII S. PETRI GLOUCESTRIÆ. Vols. I., II., and III. *Edited by* W. H. HART, F.S.A., Membre correspondant de la Société des Antiquaires de Normandie. 1863–1867.

This work consists of two parts, the History and the Cartulary of the Monastery of St. Peter, Gloucester. The history furnishes an account of the monastery from its foundation, in the year 681, to the early part of the reign of Richard II., together with a calendar of donations and benefactions. It treats principally of the affairs of the monastery, but occasionally matters of general history are introduced. Its authorship has generally been assigned to Walter Froucester the twentieth abbot, but without any foundation.

34. ALEXANDRI NECKAM DE NATURIS RERUM LIBRI DUO; with NECKAM'S POEM, DE LAUDIBUS DIVINÆ SAPIENTIÆ. *Edited by* THOMAS WRIGHT, M.A. 1863.

Neckam was a man who devoted himself to science, such as it was in the twelfth century. In the "De Naturis Rerum" are to be found what may be called the rudiments of many sciences mixed up with much error and ignorance. Neckam had his own views in morals, and in giving us a glimpse of them, as well as of his other opinions, he throws much light upon the manners, customs, and general tone of thought prevalent in the twelfth century. The poem entitled "De Laudibus Divinæ Sapientiæ" appears to be a metrical paraphrase or abridgment of the "De Naturis Rerum." It is written in the elegiac metre, and it is, as a whole, above the ordinary standard of mediæval Latin.

35. LEECHDOMS, WORTCUNNING, AND STARCRAFT OF EARLY ENGLAND; being a Collection of Documents illustrating the History of Science in this Country before the Norman Conquest. Vols. I., II., and III. *Collected and edited by* the Rev. T. OSWALD COCKAYNE, M.A. 1864–1866.

This work illustrates not only the history of science, but the history of superstition. In addition to the information bearing directly upon the medical skill and medical faith of the times, there are many passages which incidentally throw light upon the general mode of life and ordinary diet.

36. ANNALES MONASTICI. Vol. I.:—Annales de Margan, 1066–1232; Annales de Theokesberia, 1066–1263; Annales de Burton, 1004–1263. Vol. II.:—Annales Monasterii de Wintonia. 519–1277; Annales Monasterii de Waverleia. 1–1291. Vol. III.:—Annales Prioratus de Dunstaplia, 1–1297. Annales Monasterii de Bermundeseia, 1042–1432. Vol. IV.:—Annales Monasterii de Oseneia, 1016–1347; Chronicon vulgo dictum Chronicon Thomæ Wykes, 1066–1289; Annales Prioratus de Wigornia, 1–1377. Vol. V.:—Index and Glossary. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, and Registrary of the University, Cambridge. 1864–1869.

The present collection of Monastic Annals embraces all the more important chronicles compiled in religious houses in England during the thirteenth century. These distinct works are ten in number. The extreme period which they embrace ranges from the year 1 to 1432, although they refer more especially to the reigns of John, Henry III., and Edward I.

37. MAGNA VITA S. HUGONIS EPISCOPI LINCOLNIENSIS. *Edited by* the Rev. JAMES F. DIMOCK, M.A., Rector of Barnburgh, Yorkshire. 1864.

This work contains a number of very curious and interesting incidents, and is valuable, not only as a biography of a celebrated ecclesiastic but as the work of a man, who, from personal knowledge, gives notices of passing events, as well as of individuals who were then taking active part in public affairs. The author, in all probability, was Adam Abbot of Eveshan, domestic chaplain and private confessor of Bishop Hugh. Bishop Hugh's consecration took place on the 21st September 1186; he died on the 16th of November 1200; and was canonized in 1220.

38. CHRONICLES AND MEMORIALS OF THE REIGN OF RICHARD THE FIRST. Vol. I.:—ITINERARIUM PEREGRINORUM ET GESTA REGIS RICARDI. Vol. II.:—EPISTOLÆ CANTUARIENSES; the Letters of the Prior and Convent of Christ Church, Canterbury; 1187 to 1199. *Edited by* the Rev. WILLIAM STUBBS, M.A., Vicar of Navestock, Essex, and Lambeth Librarian. 1864–1865.

The authorship of the Chronicle in Vol. I., hitherto ascribed to Geoffrey Vinesauf, is now more correctly ascribed to Richard, Canon of the Holy Trinity of London. The narrative extends from 1187 to 1199; but its chief interest consists in the minute and authentic narrative which it furnishes of the exploits of Richard I., from his departure from England in December 1189 to his death in 1199.

The letters in Vol. II., written between 1147 and 1199, are of value as furnishing authentic materials for the history of the ecclesiastical condition of England during the reign of Richard I. They had their origin in a dispute which arose from the attempts of Baldwin and Hubert, archbishops of Canterbury, to found a college of secular canons, a project which gave great umbrage to the monks of Canterbury.

39. Recueil des Croniques et anchiennes Istories de la Grant Bretaigne present nomme Engleterre, par Jehan de Wavrin. Vol. I. Albina to 688. Vol. II., 1399–1422. Vol. III., 1422–1431. *Edited by* William Hardy, F.S.A. 1864–1879. Vol. IV., 1431–1443. Vol V., 1443–1461. *Edited by* Sir William Hardy, F.S.A., and Edward L. C. P. Hardy, F.S.A. 1884–1891.

40. A Collection of the Chronicles and ancient Histories of Great Britain, now called England, by John de Wavrin. Albina to 688. (Translation of the preceding Vols. I. and II.) *Edited and translated by* Sir William Hardy, F.S.A., and Edward L. C. P. Hardy, F.S.A. 1864–1887.

This curious chronicle extends from the fabulous period of history down to the return of Edward IV. to England in the year 1471 after the second deposition of Henry VI. The manuscript from which the text of the work is taken was written towards the end of the fifteenth century, having been expressly executed for Louis de Bruges, Seigneur de la Gruthuyse and Earl of Winchester.

41. Polychronicon Ranulphi Higden, with Trevisa's Translation. Vols. I. and II. *Edited by* Churchill Babington, B.D., Senior Fellow of St. John's College, Cambridge. Vols. III.–IX. *Edited by* the Rev. Joseph Rawson Lumby, D.D., Norrisian Professor of Divinity, Vicar of St. Edward's, Fellow of St. Catharine's College, and late Fellow of Magdalene College, Cambridge. 1865–1886.

This is one of the many mediæval chronicles which assume the character of a history of the world. It begins with the creation, and is brought down to the writer's own time, the reign of Edward III. It includes us to form a very fair estimate of the knowledge of history and geography which well-informed readers of the fourteenth and fifteenth centuries possessed, for it was then a favourite mediæval work of reference and history.

The two English translations, which are printed with the original Latin, afford interesting illustrations of provincial characteristics of our language, for one was made in the fourteenth century, the other in the fifteenth.

42. Le Livere de Reis de Brittanie e Le Livere de Reis de Engleterre. *Edited by* the Rev. John Glover, M.A., Vicar of Brading, Isle of Wight, formerly Librarian of Trinity College, Cambridge. 1865.

These two treatises, though they cannot rank as independent narratives, are valuable as careful abstracts of previous historians. Some curious readings are given which are interesting to the philologist as instances of semi-Saxon and French.

43. Chronica Monasterii de Melsa ab Anno 1150 usque ad Annum 1406. Vols. I.–III. *Edited by* Edward Augustus Bond, Assistant-Keeper of Manuscripts, and Egerton Librarian, British Museum. 1866–1868.

The Abbey of Meaux was not of sufficient importance to make it the subject of a work both curious and valuable. But the faithful and minute record of the trivial circumstances of a community, of its pecuniary difficulties and improvements, of its struggles to maintain its acquittances, and of its relations to the powers of the district, and the country, in addition to the private affairs of the monastery, make it a storehouse of information respecting the time.

44. Matthæi Parisiensis Historia Anglorum, sive, ut vulgo dicitur, Historia Minor. Vols. I.–III. 1067–1253. *Edited by* Sir Frederic Madden, K.H., Keeper of the Manuscript Department of British Museum. 1866–1869.

The exact date at which the work was written is, according to the chronicler, 1250. The history is of considerable value as an illustration of the period during which the author lived, and contains a good summary of the events which preceded that time.

45. Liber Monasterii de Hyda: a Chronicle and Chartulary of Hyde Abbey, Winchester, 455–1023. *Edited by* Edward Edwards. 1866.

The Book of Hyde contains copies of much earlier documents which are usually understood with the chronicle are at present. In many cases, however, the Hyde Chronicler appears to correct the dates of earlier writers, and to clear the statements, which, in substance, he adopts. He also quotes, and frequently quotes from writers whose works are either entirely lost or at present known only in fragments.

There is to be found in the "Book of Hyde," much information relating to the reign of King Alfred which is not known to exist elsewhere. The volume contains some curious specimens of Anglo-Saxon and Provincial English.

46. CHRONICON SCOTORUM: A CHRONICLE OF IRISH AFFAIRS, from the earliest times to 1135; and SUPPLEMENT, containing the Events from 1141 to 1150. *Edited, with Translation, by* WILLIAM MAUNSELL HENNESSY, M.R.I.A. 1866.

There is, in this volume, a legendary account of the peopling of Ireland and of the adventures which befell the various heroes who are said to have been connected with Irish history. The details are, however, very meagre both for this period and for the time when history becomes more authentic. The plan adopted in the chronicle gives the appearance of an accuracy to which the earlier portions of the work cannot have any claim. The succession of events is marked year by year, from A.M. 1599 to A.D. 1150.

47. THE CHRONICLE OF PIERRE DE LANGTOFT, IN FRENCH VERSE, FROM THE EARLIEST PERIOD TO THE DEATH OF EDWARD I. Vols. I. and II. *Edited by* THOMAS WRIGHT, M.A. 1866–1868.

It is probable that Pierre de Langtoft was a canon of Bridlington, in Yorkshire, and lived in the reign of Edward I., and during a portion of the reign of Edward II. This chronicle is divided into three parts; in the first, is an abridgment of Geoffrey of Monmouth's "Historia Britonum;" in the second, a history of the Anglo-Saxon and Norman kings, to the death of Henry III.; in the third, a history of the reign of Edward I. The language is singularly corrupt, and a curious specimen of the French of Yorkshire.

48. THE WAR OF THE GAEDHIL WITH THE GAILL, OR THE INVASIONS OF IRELAND BY THE DANES AND OTHER NORSEMEN. *Edited, with a Translation, by* the Rev. JAMES HENTHORN TODD, D.D., Senior Fellow of Trinity College, and Regius Professor of Hebrew in the University of Dublin. 1867.

The work in its present form, in the editor's opinion, is a comparatively modern version of an ancient original. That it was compiled from contemporary materials has been proved by curious incidental evidence. The story is told after the manner of the Scandinavian Sagas, with poems and fragments of poems introduced into the prose narrative.

49. GESTA REGIS HENRICI SECUNDI BENEDICTI ABBATIS. CHRONICLE OF THE REIGNS OF HENRY II. AND RICHARD I., 1169–1192, known under the name of BENEDICT OF PETERBOROUGH. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, Oxford, and Lambeth Librarian. 1867.

This chronicle of the reigns of Henry II. and Richard I., known commonly under the name of Benedict of Peterborough, is one of the best existing specimens of a class of historical compositions of the first importance to the student.

50. MUNIMENTA ACADEMICA, OR, DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF ACADEMICAL LIFE AND STUDIES AT OXFORD (in Two Parts). *Edited by* the Rev HENRY ANSTEY, M.A., Vicar of St. Wendron, Cornwall, and lately Vice-Principal of St. Mary Hall, Oxford. 1868.

51. CHRONICA MAGISTRI ROGERI DE HOUEDENE. Vols. I., II., III., and IV. *Edited by* the Rev. WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, and Fellow of Oriel College, Oxford. 1868–1871.

The earlier portion, extending from 732 to 1148, appears to be a copy of a compilation made in Northumbria about 1161, to which Hoveden added little. From 1148 to 1169—a very valuable portion of this work—the matter is derived from another source, to which Hoveden appears to have supplied little, and not always judiciously. From 1170 to 1192 is the portion which corresponds with the Chronicle known under the name of Benedict of Peterborough (*see* No. 49); but it is not a copy, being sometimes an abridgment, at others a paraphrase; occasionally the two works entirely agree; showing that both writers had access to the same materials, but dealt with them differently. From 1192 to 1201 may be said to be wholly Hoveden's work; it is extremely valuable, and an authority of the first importance.

52. WILLELMI MALMESBIRIENSIS MONACHI DE GESTIS PONTIFICUM ANGLORUM LIBRI QUINQUE. *Edited by* N. E. S. A. HAMILTON, of the Department of Manuscripts, British Museum. 1870.

William of Malmesbury's "Gesta Pontificum" is the principal foundation of English Ecclesiastical Biography, down to the year 1122.

53. HISTORIC AND MUNICIPAL DOCUMENTS OF IRELAND, FROM THE ARCHIVES OF THE CITY OF DUBLIN, &c. 1172–1320. *Edited by* JOHN T. GILBERT, F.S.A., Secretary of the Public Record Office of Ireland. 1870.

A collection of original documents, elucidating mainly the history and condition of the municipal, middle, and trading classes under or in relation with the rule of England in Ireland. Extending over the first hundred and fifty years of the Anglo-Norman settlement, the series includes charters, municipal laws and regulations, rolls of names of citizens and members of merchant-guilds, lists of commodities with their rates, correspondence, illustrations of relations between ecclesiastics and laity; together with many documents exhibiting the state of Ireland during the presence there of the Scots under Robert and Edward Bruce.

54. THE ANNALS OF LOCH CÉ. A CHRONICLE OF IRISH AFFAIRS, FROM 1041 to 1590. Vols. I. and II. *Edited, with a Translation, by* WILLIAM MAUNSELL HENNESSY, M.R.I.A. 1871.

The original of this chronicle has passed under various names. The title of "Annals of Loch Cé" was given to it by Professor O'Curry, on the ground that it was transcribed for Brian Mac Dermot, an Irish chieftain, who resided on the island in Loch Cé, in the county of Roscommon. It adds much to the materials for the civil and ecclesiastical history of Ireland, and contains many curious references to English and foreign affairs, not noticed in any other chronicle.

55. MONUMENTA JURIDICA. THE BLACK BOOK OF THE ADMIRALTY, WITH APPENDICES. Vols. I.–IV. *Edited by* SIR TRAVERS TWISS, Q.C., D.C.L. 1871–1876.

This book contains the ancient ordinances and laws relating to the navy, and was probably compiled for the use of the Lord High Admiral of England. Selden calls it the "jewel of the Admiralty Records." Prynne ascribes to the Black Book the same authority in the Admiralty as the Black and Red Books have in the Court of Exchequer, and most English writers on maritime law recognize its importance.

56. MEMORIALS OF THE REIGN OF HENRY VI.:—OFFICIAL CORRESPONDENCE OF THOMAS BEKYNTON, SECRETARY TO HENRY VI., AND BISHOP OF BATH AND WELLS. *Edited by* the Rev. GEORGE WILLIAMS, B.D., Vicar of Ringwood, late Fellow of King's College, Cambridge. Vols. I. and II. 1872.

These curious letters are of a confidential character, and were probably compiled under the immediate direction of Bekynton before he was attached to the Epact-rate. They contain many of the Bishop's own letters, and others written by him in the King's name; also letters to himself while Royal Secretary, and others addressed to the King.

57. MATTHEI PARISIENSIS, MONACHI SANCTI ALBANI, CHRONICA MAJORA. Vol. I. The Creation to A.D. 1066. Vol. II. A.D. 1067 to A.D. 1216. Vol. III. A.D. 1216 to A.D. 1239. Vol. IV. A.D. 1240 to A.D. 1247. Vol. V. A.D. 1248 to A.D. 1259. Vol. VI. Additamenta. Vol. VII. Index. *Edited by* the Rev. HENRY RICHARDS LUARD, D.D., Fellow of Trinity College, Registrary of the University, and Vicar of Great St. Mary's, Cambridge. 1872–1884.

This work covers the "Chronica Majora" of Matthew Paris, one of the most valuable and frequently consulted of the ancient English Chronicles. It is published from its commencement, for the first time.

58. MEMORIALE FRATRIS WALTERI DE COVENTRIA.—THE HISTORICAL COLLECTIONS OF WALTER OF COVENTRY. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, and Fellow of Oriel College, Oxford. 1872–1873.

The first portion of this chronicle is a compilation from earlier writers. The part relating to the latter quarter of the twelfth century is of the most valuable and interesting.

59. THE ANGLO-LATIN SATIRICAL POETS AND EPIGRAMMATISTS OF THE TWELFTH CENTURY. Vols. I. and II. *Collected and edited by* THOMAS WRIGHT, M.A., Corresponding Member of the National Institute of France Academie des Inscriptions et Belles-Lettres. 1872.

The Poems contained in these volumes have been known and appreciated as the best satires of the age in which they were composed, and were deservedly popular during the 12th and 13th centuries.

60. MATERIALS FOR A HISTORY OF THE REIGN OF HENRY VII., FROM ORIGINAL DOCUMENTS PRESERVED IN THE PUBLIC RECORD OFFICE. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. WILLIAM CAMPBELL, M.A., one of Her Majesty's Inspectors of Schools. 1873–1877.

61. HISTORICAL PAPERS AND LETTERS FROM THE NORTHERN REGISTERS. *Edited by* the Rev. JAMES RAINE, M.A., Canon of York, and Secretary of the Surtees Society. 1873.

The documents contained in this volume illustrate for the most part the general history of the north of England, particularly as connected with the Scottish

62. REGISTRUM PALATINUM DUNELMENSE. THE REGISTER OF RICHARD DE KELLAWE, LORD PALATINE AND BISHOP OF DURHAM, 1311–1316. Vols. I.–IV. *Edited by* Sir THOMAS DUFFUS HARDY, D.C.L., Deputy Keeper of the Records. 1873–1878.

Bishop Kellawe's Register contains the proceedings of his prelacy, both lay and ecclesiastical, and is the earliest Register of the Palatinate of Durham.

63. MEMORIALS OF SAINT DUNSTAN, ARCHBISHOP OF CANTERBURY. *Edited by* the Rev. WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, and Fellow of Oriel College, Oxford. 1874.

64. CHRONICON ANGLIÆ, AB ANNO DOMINI 1328 USQUE AD ANNUM 1388, AUCTORE MONACHO QUODAM SANCTI ALBANI. *Edited by* EDWARD MAUNDE THOMPSON, Barrister-at-Law, Assistant-Keeper of the Manuscripts in the British Museum. 1874.

65. THÓMAS SAGA ERKIBYSKUPS. A LIFE OF ARCHBISHOP THOMAS BECKET, IN ICELANDIC. Vols. I. and II. *Edited, with English Translation, Notes, and Glossary by* M. EIRÍKR MAGNÚSSON, M.A., Sub-Librarian of the University Library, Cambridge. 1875–1884.

This work is derived from the Life of Becket written by Benedict of Peterborough, and apparently supplies the missing portions in Benedict's biography.

66. RADULPHI DE COGGESHALL CHRONICON ANGLICANUM. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A. 1875.

This volume contains the "Chronicon Anglicanum," by Ralph of Coggeshall, the "Libellus de Expugnatione Terræ Sanctæ per Saladinum," usually ascribed to him, and other pieces.

67. MATERIALS FOR THE HISTORY OF THOMAS BECKET, ARCHBISHOP OF CANTERBURY. Vols. I.–VI. *Edited by* the Rev. JAMES CRAIGIE ROBERTSON, M.A., Canon of Canterbury. 1875–1883. Vol. VII. *Edited by* JOSEPH BRIGSTOCKE SHEPPARD, LL.D. 1885.

This publication comprises all contemporary materials for the history of Archbishop Thomas Becket. The first volume contains the life of that celebrated man, and the miracles after his death, by William, a monk of Canterbury. The second, the life by Benedict of Peterborough; John of Salisbury; Alan of Tewkesbury; and Edward Grim. The third, the life by William Fitzstephen; and Herbert of Bosham. The fourth, anonymous lives, Quadrilogus, &c. The fifth, sixth, and seventh, the Epistles, and known letters.

68. RADULFI DE DICETO DECANI LUNDONIENSIS OPERA HISTORICA. THE HISTORICAL WORKS OF MASTER RALPH DE DICETO, DEAN OF LONDON. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, and Fellow of Oriel College, Oxford. 1876.

The Abbreviationes Chronicorum extend from the Creation to 1147, and the Ymagines Historiarum to 1201.

69. ROLL OF THE PROCEEDINGS OF THE KING'S COUNCIL IN IRELAND, FOR A PORTION OF THE 16TH YEAR OF THE REIGN OF RICHARD II. 1392–93. *Edited by* the Rev. JAMES GRAVES, A.B. 1877.

70. HENRICI DE BRACTON DE LEGIBUS ET CONSUETUDINIBUS ANGLIÆ LIBRI QUINQUE IN VARIOS TRACTATUS DISTINCTI. Vols. I.–VI. *Edited by* SIR TRAVERS TWISS, Q.C., D.C.L. 1878–1883.

71. THE HISTORIANS OF THE CHURCH OF YORK, AND ITS ARCHBISHOPS. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. JAMES RAINE, M.A., Canon of York, and Secretary of the Surtees Society. 1879–1886.

72. REGISTRUM MALMESBURIENSE. THE REGISTER OF MALMESBURY ABBEY; PRESERVED IN THE PUBLIC RECORD OFFICE. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. J. S. BREWER, M.A., Preacher at the Rolls, and Rector of Toppesfield; *and* CHARLES TRICE MARTIN, B.A. 1879, 1880.

This work illustrates many curious points of history, the growth of society, the distribution of land, the relations of landlord and tenant, national customs, &c.

73. HISTORICAL WORKS OF GERVASE OF CANTERBURY. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. WILLIAM STUBBS, D.D.; Canon Residentiary of St. Paul's, London; Regius Professor of Modern History and Fellow of Oriel College, Oxford; &c. 1879, 1880.

74. HENRICI ARCHIDIACONI HUNTENDUNENSIS HISTORIA ANGLORUM. THE HISTORY OF THE ENGLISH, BY HENRY, ARCHDEACON OF HUNTINGDON, from A.D. 55 to A.D. 1154, in Eight Books. *Edited by* THOMAS ARNOLD, M.A. 1879.

75. THE HISTORICAL WORKS OF SYMEON OF DURHAM. Vols. I. and II. *Edited by* THOMAS ARNOLD, M.A. 1882–1885.

76. CHRONICLES OF THE REIGNS OF EDWARD I. AND EDWARD II. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. WILLIAM STUBBS, D.D., Canon Residentiary of St. Paul's, London; Regius Professor of Modern History, and Fellow of Oriel College, Oxford, &c. 1882, 1883.

The first volume of these Chronicles contains the "Annales Londonienses" and the "Annales Paulini;" the second, I.—Commendatio Lamentabilis in Transitu magni Regis Edwardi. II.—Gesta Edwardi de Carnarvan Auctore Canonico Bridlingtoniensi. III.—Monachi cujusdam Malmesberiensis Vita, Edwardi II. IV.—Vita et Mors Edwardi II., conscripta a Thoma de la Moore.

77. REGISTRUM EPISTOLARUM FRATRIS JOHANNIS PECKHAM, ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS. Vols. I.–III. *Edited by* CHARLES TRICE MARTIN, B.A., F.S.A., 1882–1886.

78. REGISTER OF S. OSMUND. *Edited by* the Rev. W. H. RICH JONES, M.A., F.S.A., Canon of Salisbury, Vicar of Bradford-on-Avon. Vols. I. and II. 1883, 1884.

This Register derives its name from containing the statutes, rules, and orders made or compiled by S. Osmund, to be observed in the Cathedral and diocese of Salisbury.

79. CHARTULARY OF THE ABBEY OF RAMSEY. Vols. I. and II. *Edited by* WILLIAM HENRY HART, F.S.A., and the Rev. PONSONBY ANNESLEY LYONS. 1884, 1886.

80. CHARTULARIES OF ST. MARY'S ABBEY, DUBLIN, WITH THE REGISTER OF ITS HOUSE AT DUNBRODY, COUNTY OF WEXFORD, AND ANNALS OF IRELAND, 1162–1370. *Edited by* JOHN THOMAS GILBERT, F.S.A., M.R.I.A. Vols. I. & II. 1884, 1885.

81. EADMERI HISTORIA NOVORUM IN ANGLIA, ET OPUSCULA DUO DE VITA SANCTI ANSELMI ET QUIBUSDAM MIRACULIS EJUS. *Edited by* the Rev. MARTIN RULE, M.A. 1884.

82. CHRONICLES OF THE REIGNS OF STEPHEN, HENRY II., AND RICHARD I. Vols. I.–IV. *Edited by* RICHARD HOWLETT, Barrister-at-law. 1884–1890.

Vol. I. contains Books I.–IV. of the "Historia Rerum Anglicarum" of William of Newburgh. Vol. II. contains Book V. of that work, the continuation of the same to A.D. 1298, and the "Dicta Normannicus" of Etienne de Rouen.
Vol. III. contains the "Gesta Stephani Regis," the Chronicle of Richard of Hexham, the "Relatio de Standardo" of St. Aelred of Rievaulx, the poem of Jordan Fantosme, and the Chronicle of Richard of Devizes.
Vol. IV. contains the Chronicle of Robert of Torigni.

83. CHRONICLE OF THE ABBEY OF RAMSEY. *Edited by* the Rev. WILLIAM DUNN MACRAY, M.A., F.S.A., Rector of Ducklington, Oxon. 1886.

This Chronicle forms part of the Chartulary of the Abbey of Ramsey, preserved in the Public Record Office (*see* No. 79).

84. CHRONICA ROGERI DE WENDOVER, SIVE FLORES HISTORIARUM. Vols. I.–III. *Edited by* HENRY GAY HEWLETT, Keeper of the Records of the Land Revenue. 1886–1889.

This edition gives that portion only of Roger of Wendover's Chronicle which can be accounted an original authority.

85. THE LETTER BOOKS OF THE MONASTERY OF CHRIST CHURCH, CANTERBURY. *Edited by* JOSEPH BRIGSTOCKE SHEPPARD, LL.D. Vols. I.–III., 1887–1889.

The Letters printed in these volumes were chiefly written between the years 1296 and 1393. Among the most notable writers were Prior Henry of Eastry, Prior Richard Oxenden, and the Archbishops Raynold and Meopham.

86. THE METRICAL CHRONICLE OF ROBERT OF GLOUCESTER. *Edited by* WILLIAM ALDIS WRIGHT, M.A., Senior Fellow of Trinity College, Cambridge. Parts I. and II., 1887.

The date of the composition of this Chronicle is placed about the year 1300. The writer appears to have been an eye witness of many events which he describes. The language in which it is written was the dialect of Gloucestershire at that time.

87. CHRONICLE OF ROBERT OF BRUNNE. *Edited by* FREDERICK JAMES FURNIVALL, M.A., Barrister-at-Law. Parts I. and II. 1887.

Robert of Brunne, or Bourne, co. Lincoln, was a member of the Gilbertine Order established at Sempringham. His Chronicle is described by its editor as a work of fiction, a contribution not to English history, but to the history of English.

88. ICELANDIC SAGAS AND OTHER HISTORICAL DOCUMENTS relating to the Settlements and Descents of the Northmen on the British Isles. Vol. I. Orkneyinga Saga, and Magnus Saga. Vol. II. Hakonar Saga, and Magnus Saga. *Edited by* GUDBRAND VIGFUSSON, M.A. 1887.

89. THE TRIPARTITE LIFE OF ST. PATRICK, with other documents relating to that Saint. *Edited by* WHITLEY STOKES, LL.D., D.C.L., Honorary Fellow of Jesus College, Oxford; and Corresponding Member of the Institute of France. Parts I. and II. 1887.

90. WILLELMI MONACHI MALMESBIRIENSIS DE REGUM GESTIS ANGLORUM, LIBRI V.; ET HISTORIÆ NOVELLÆ, LIBRI III. *Edited by* WILLIAM STUBBS, D.D., Bishop of Oxford. Vols. I. and II. 1887–1889.

91. LESTORIE DES ENGLES SOLUM GEFFREI GAIMAR. *Edited by* the late Sir THOMAS DUFFUS HARDY, D.C.L., Deputy Keeper of the Records; *continued and translated by* CHARLES TRICE MARTIN, B.A., F.S.A. Vols. I. and II. 1888–1889.

92. CHRONICLE OF HENRY KNIGHTON, Canon of Leicester. *Edited by* the Rev. JOSEPH RAWSON LUMBY, D.D., Norrisian Professor of Divinity. Vol. I. 1889.

93. CHRONICLE OF ADAM MURIMUTH, with the CHRONICLE OF ROBERT OF AVESBURY. *Edited by* EDWARD MAUNDE THOMPSON, LL.D., F.S.A. Principal Librarian and Secretary of the British Museum. 1889.

94. CHARTULARY OF THE ABBEY OF ST. THOMAS THE MARTYR, DUBLIN. *Edited by* JOHN THOMAS GILBERT, F.S.A., M.I.R.A. 1889.

95. FLORES HISTORIARUM. *Edited by* the Rev. H. R. LUARD, D.D., Fellow of Trinity College and Registrary of the University, Cambridge. Vol. I. The creation to A.D. 1066. Vol. II. A.D. 1067–1264. Vol. III. A.D. 1265–1326. 1890.

96. MEMORIALS OF ST. EDMUND'S ABBEY. *Edited by* THOMAS ARNOLD, M.A., Fellow of the Royal University of Ireland. Vol. I. 1890.

97. CHARTERS AND DOCUMENTS, ILLUSTRATING THE HISTORY OF THE CATHEDRAL AND CITY OF SARUM, 1100–1300; forming an Appendix to the Register of S. Osmund. *Selected by* the late Rev. W. H. RICH JONES, M.A., F.S.A., *and edited by* the Rev. W. D. MACRAY, M.A., F.S.A., Rector of Ducklington.

In the Press.

ICELANDIC SAGAS, AND OTHER HISTORICAL DOCUMENTS relating to the Settlements and Descents of the Northmen on the British Isles. Vols. III.—IV. *Translated by* Sir GEORGE WEBBE DASENT, D.C.L.

CHARTULARY OF THE ABBEY OF RAMSEY. Vol. III.

RANULF DE GLANVILL; TRACTATUS DE LEGIBUS ET CONSUETUDINIBUS ANGLIÆ, &c. *Edited and translated by* Sir TRAVERS TWISS, Q.C., D.C.L.

YEAR BOOKS OF THE REIGN OF EDWARD III. *Edited and translated by* LUKE OWEN PIKE, M.A., Barrister-at-Law.

CHRONICLE OF HENRY KNIGHTON, Canon of Leicester, to the death of RICHARD II. *Edited by* the Rev. JOSEPH RAWSON LUMBY, D.D. Vol. II.

MEMORIALS OF ST. EDMUND'S ABBEY. *Edited by* THOMAS ARNOLD, M.A. Vol. II.

A COLLECTION OF THE CHRONICLES OF GREAT BRITAIN NOW CALLED ENGLAND, by JOHN DE WAURIN. Vol. III. 1422-31. *Edited and translated by* EDWARD L. C. P. HARDY, F.S.A.

THE TREATISE "DE PRINCIPUM INSTRUCTIONE," of GIRALDUS CAMBRENSIS; with an Index to the first four volumes of the "Works of Giraldus Cambrensis," edited by the Rev. J. S. Brewer. *Edited by* GEORGE F. WARNER, of the Department of MSS., British Museum.

THE RED BOOK OF THE EXCHEQUER. *Edited by* HUBERT HALL, F.S.A., of the Public Record Office.

THE HISTORIANS OF THE CHURCH OF YORK AND ITS ARCHBISHOPS, Vol. III. *Edited by* the Rev. JAMES RAINE, M.A., Canon of York, and Secretary of the Surtees Society.

In Progress.

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF MANUSCRIPTS RELATING TO THE HISTORY OF GREAT BRITAIN AND IRELAND. Vol. IV.; 1327, &c. *Edited by* the late Sir THOMAS DUFFUS HARDY, D.C.L., Deputy Keeper of the Records, and C. TRICE MARTIN, B.A., F.S.A.

PARLIAMENTARY PETITIONS, &c., of the reign of Edward I. *Edited by* F. W. MAITLAND, M.A.

PUBLICATIONS OF THE RECORD COMMISSIONERS, &c.

[In boards or cloth.]

ROTULORUM ORIGINALIUM IN CURIÂ SCACCARII ABBREVIATIO. Hen. III.—Edw. III. *Edited by* HENRY PLAYFORD. 2 Vols. folio (1805—1810). 12*s.* 6*d.* each.

CALENDARIUM INQUISITIONUM POST MORTEM SIVE ESCAETARUM. Hen. III.—Ric. III. *Edited by* JOHN CALEY and JOHN BAYLEY. Folio (1821—1828): Vol. 3, 21*s.*; Vol. 4, 24*s.*

LIBRORUM MANUSCRIPTORUM BIBLIOTHECÆ HARLEIANÆ CATALOGUS. Vol. 4. *Edited by* the Rev. T. HARTWELL HORNE. Folio (1812), 18*s.*

ABBREVIATIO PLACITORUM. Richard I.—Edward II. *Edited by* the Right Hon. GEORGE ROSE and W. ILLINGWORTH. 1 Vol. folio (1811), 18*s.*

LIBRI CENSUALIS vocati DOMESDAY-BOOK, INDICES. *Edited by* Sir HENRY ELLIS Folio (1816), (Domesday-Book, Vol. 3). 21*s.*

LIBRI CENSUALIS vocati DOMESDAY-BOOK, ADDITAMENTA EX CODIC. ANTIQUISS. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. Folio (1816), (Domesday-Book, Vol. 4). 21*s.*

STATUTES OF THE REALM. *Edited by* Sir T. E. TOMLINS, JOHN RAITHBY, JOHN CALEY and WM. ELLIOTT. Vols. 7, 8, 9, 10, and 11, folio (1819—1828). 31*s.* 6*d.* each; Indices, 30*s.* each.

VALOR ECCLESIASTICUS, temp. Hen. VIII., Auctoritate Regia institutus. *Edited by* JOHN CALEY, Esq., and the Rev. JOSEPH HUNTER. Vols. 3 to 6, folio (1817–1834). 25*s.* each. The Introduction, separately, 8vo. 2*s.* 6*d.*

ROTULI SCOTIÆ IN TURRI LONDINENSI ET IN DOMO CAPITULARI WESTMONASTERIENS ASSERVATI. 19 Edw. I.—Hen. VIII. *Edited by* D. MACPHERSON, J. CALEY, W. ILLINGWORTH, and Rev. T. H. HORNE. Vol. 2. folio (1818). 21*s.*

FŒDERA, CONVENTIONES, LITTERÆ, &c.; or, RYMER'S FŒDERA, New Edition, folio Vol. 3, Part 2. 1361—1377 (1830): Vol. 4, 1377—1383 (1869). *Edited by* JOHN CALEY and FRED. HOLBROOKE. Vol. 3, Part 2, 21*s.*; Vol. 4. 6*s.*

DUCATUS LANCASTRIÆ CALENDARIUM INQUISITIONUM POST MORTEM, &c. Part 3, Calendar to Pleadings, &c., Hen. VII.—13 Eliz. Part 4, Calendar to Pleadings, to end of Eliz. (1827—1834). *Edited by* R. J. HARPER, JOHN CALEY, and WM. MINCHIN. Folio. Part 3 (or Vol. 2), 31*s.* 6*d.*; Part 4 (or Vol. 3), 21*s.*

CALENDARS OF THE PROCEEDINGS IN CHANCERY, ELIZ.; with Examples of Proceedings from Ric. II. *Edited by* JOHN BAYLEY. Vol. 3 (1832), folio, 21*s.*

PARLIAMENTARY WRITS AND WRITS OF MILITARY SUMMONS, with Records and Muniments relating to Suit and Service to Parliament, &c. *Edited by* SIR FRANCIS PALGRAVE. (1830—1834.) Folio. Vol. 2, Div. 1, Edw. II., 21*s.*; Vol. 2, Div. 2, 21*s.*; Vol. 2, Div. 3, 42*s.*

ROTULI LITTERARUM CLAUSARUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 2 Vols. folio (1833, 1844). Vol. 1, 1204 – 1224. Vol. 2, 1224—1227. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. Vol. 1, 63*s.*; Vol. 2, 18*s.*

PROCEEDINGS AND ORDINANCES OF THE PRIVY COUNCIL OF ENGLAND. 10 Ric. II.—33 Hen. VIII. *Edited by* Sir NICHOLAS HARRIS NICOLAS. 7 Vols. royal 8vo. (1834—1837). 14*s.* each.

ROTULI LITTERARUM PATENTIUM IN TURRI LOND. ASSERVATI. 1201—1216. *Edited by* T. DUFFUS HARDY. 1 Vol. folio (1835), 31*s.* 6*d.* The Introduction, separately, 8vo. 9*s.*

ROTULI CURIÆ REGIS. Rolls and Records of the Court held before the King's Justiciars or Justices. 6 Richard I.—1 John. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 2 Vols. royal 8vo. (1835). 28*s.*

ROTULI NORMANNIÆ IN TURRI LOND. ASSERVATI. 1200—1205; 1417—1418. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY. 1 Vol. royal 8vo. (1835). 12*s.* 6*d.*

ROTULI DE OBLATIS ET FINIBUS IN TURRI LOND. ASSERVATI, temp. Regis Johannis. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY. 1 Vol. royal 8vo. (1835). 18*s.*

EXCERPTA E ROTULIS FINIUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATIS. Henry III., 1216—1272. *Edited by* CHARLES ROBERTS. 2 Vols. royal 8vo. (1835, 1836); Vol. 1, 14*s.*; Vol. 2, 18*s.*

FINES, SIVE PEDES FINIUM; SIVE FINALES CONCORDIÆ IN CURIÂ DOMINI REGIS. 7 Richard I.—16 John, 1195—1214. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. In Counties. 2 vols. royal 8vo. (1835—1844); Vol. 1, 8*s.* 6*d.*; Vol. 2, 2*s.* 6*d.*

ANCIENT KALENDARS AND INVENTORIES OF THE TREASURY OF HIS MAJESTY'S EXCHEQUER; with Documents illustrating its History. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 3 Vols. royal 8vo. (1836). 42*s.*

DOCUMENTS AND RECORDS illustrating the History of Scotland, and Transactions between Scotland and England; preserved in the Treasury of Her Majesty's Exchequer. *Edited by* Sir FRANCIS PALGRAVE. 1 Vol. royal 8vo. (1837). 18*s*.

ROTULI CHARTARUM IN TURRI LONDINENSI ASSERVATI. 1199—1216. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY. 1 Vol. folio (1837). 30*s*.

REPORT OF THE PROCEEDINGS OF THE RECORD COMMISSIONERS, 1831—1837. 1 Vol. fol. (1837). 8*s*.

REGISTRUM vulgariter nuncupatum "The Record of Caernarvon," e codice MS. Harleiano, 696, descriptum. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. 1 Vol. folio (1838), 31*s*. 6*d*.

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF ENGLAND; comprising Laws enacted under the Anglo-Saxon Kings, with Translation of the Saxon; the Laws called Edward the Confessor's; the Laws of William the Conqueror, and those ascribed to Henry I.; Monumenta Ecclesiastica Anglicana, from 7th to 10th century; and Ancient Latin Version of the Anglo-Saxon Laws. *Edited by* BENJAMIN THORPE. 1 Vol. folio (1840), 40*s*. 2 Vols. royal 8vo., 30*s*.

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF WALES; comprising Laws supposed to be enacted by Howel the Good, modified by Regulations prior to the Conquest by Edward I.; and anomalous Laws, principally of Institutions which continued in force. With translation. Also, Latin Transcripts, containing Digests of Laws, principally of the Dimetian Code. *Edited by* ANEURIN OWEN. 1 Vol. folio (1841), 44*s*. 2 vols. royal 8vo., 36*s*.

ROTULI DE LIBERATE AC DE MISIS ET PRÆSTITIS, Regnante Johanne. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY. 1 Vol. royal 8vo. (1844). 6*s*.

THE GREAT ROLLS OF THE PIPE, 2, 3, 4 HEN. II., 1155—1158. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. 1 Vol. royal 8vo. (1844). 4*s*. 6*d*.

THE GREAT ROLL OF THE PIPE, 1 RIC. I., 1189—1190. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. 1 Vol. royal 8vo. (1844). 6*s*.

DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF ENGLISH HISTORY in the 13th and 14th centuries, from the Records of the Queen's Remembrancer in the Exchequer. *Edited by* HENRY COLE. 1 Vol. fcp. folio (1844). 45*s*. 6*d*.

MODUS TENENDI PARLIAMENTUM. An Ancient Treatise on the Mode of holding the Parliament in England. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY. 1 Vol. 8vo. (1846). 2*s*. 6*d*.

REGISTRUM MAGNI SIGILLI REG. SCOT. in Archivis Publicis asservatum. Vol. 1. 1306—1424. (*For continuation see p.* 34.) *Edited by* THOMAS THOMSON. Folio (1814). 10*s*. 6*d*.

ACTS OF THE PARLIAMENTS OF SCOTLAND. Folio (1814—1875). *Edited by* THOMAS THOMSON and COSMO INNES, Esqrs. Vol. 1, 42*s*. Vols. 5 and 6 (in three Parts), 21*s*. each Part; Vols. 4, 7, 8, 9, 10, and 11, 10*s*. 6*d*. each; Vol. 12 (Index), 63*s*. Or, 12 Volumes in 13, 12*l*. 12*s*.

ACTS OF THE LORDS AUDITORS OF CAUSES AND COMPLAINTS (ACTA DOMINORUM AUDITORUM). 1466—1494. *Edited by* THOMAS THOMSON. Fol. (1839). 10*s*. 6*d*.

ACTS OF THE LORDS OF COUNCIL IN CIVIL CAUSES (ACTA DOMINORUM CONCILII), 1478—1495. *Edited by* THOMAS THOMSON. Folio (1839). 10*s*. 6*d*.

ISSUE ROLL OF THOMAS DE BRANTINGHAM, Bishop of Exeter, Lord High Treasurer, containing Payments out of the Revenue, 44 Edw. III., 1370. *Edited by* FREDERICK DEVON. 1 Vol. 4to. (1835), 35*s*. Or, royal 8vo., 25*s*.

ISSUES OF THE EXCHEQUER, James I.; from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 Vol. 4to. (1836), 30*s*. Or, royal 8vo., 21*s*.

ISSUES OF THE EXCHEQUER, Henry III.—Henry VI.; from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON. 1 Vol. 4to. (1837), 40*s*. Or, royal 8vo., 30*s*.

HANDBOOK TO THE PUBLIC RECORDS. *By* F. S. THOMAS, Secretary of the Public Record Office. 1 Vol. royal 8vo. (1853). 12*s*.

HISTORICAL NOTES RELATIVE TO THE HISTORY OF ENGLAND. Henry VIII.—Anne (1509—1714). A Book of Reference for ascertaining the Dates of Events. *By* F. S. THOMAS. 3 Vols. 8vo. (1856). 40*s*.

STATE PAPERS, DURING THE REIGN OF HENRY THE EIGHTH: with Indices of Persons and Places. 11 Vols. 4to. (1830—1852), 10*s*. 6*d*. each.

Vol. I.—Domestic Correspondence.
Vols. II. & III. Correspondence relating to Ireland.
Vols. IV. & V.—Correspondence relating to Scotland.
Vols. VI. to XI.—Correspondence between England and Foreign Courts.

WORKS PUBLISHED IN PHOTOZINCOGRAPHY.

DOMESDAY BOOK, or the GREAT SURVEY OF ENGLAND OF WILLIAM THE CONQUEROR, 1086; fac-simile of the Part relating to each county, separately (with a few exceptions of double counties). Photozincographed, by Her Majesty's Command, at the Ordnance Survey Office, Southampton, Colonel Sir HENRY JAMES, R.E., F.R.S., &c., DIRECTOR-GENERAL of the ORDNANCE SURVEY, under the Superintendence of W. BASEVI SANDERS, an Assistant Keeper of Her Majesty's Records. 35 Parts, imperial quarto and demy quarto (1861–1863), boards. *Price* 8*s.* to 1*l.* 3*s.* each Part, according to size; or, bound in 2 Vols., 20*l.* (*The edition in two volumes is out of print.*)

This important and unique survey of the greater portion of England* is the oldest and most valuable record in the national archives. It was commenced about the year 1084 and finished in 1086. Its compilation was determined upon at Gloucester by William the Conqueror, in council, in order that he might know what was due to him, in the way of tax, from his subjects, and that each at the same time might know what he had to pay. It was compiled as much for their protection as for the benefit of the sovereign. The nobility and people had been grievously distressed at the time by the king bringing over large numbers of French and Bretons, and quartering them on his subjects, "each "according to the measure of his land," for the purpose of resisting the invasion of Cnut, King of Denmark, which was apprehended. The Commissioners appointed to make the survey were to inquire the name of each place; who held it in the time of King Edward the Confessor; the present possessor; how many hides were in the manor; how many ploughs were in the demesne; how many homagers; how many villeins; how many cottars; how many serving men; how many free tenants; how many tenants in soccage; how much wood, meadow, and pasture; the number of mills and fish ponds; what had been added or taken away from the place; what was the gross value in the time of Edward the Confessor; the present value; and how much each free man or soc-man had, and whether any advance could be made in the value. Thus could be ascertained who held the estate in the time of King Edward; who then held it; its value in the time of the late King; and its value as it stood at the formation of the survey. So minute was the survey, that the writer of the contemporary portion of the Saxon Chronicle records, with some asperity—"So very narrowly he caused it to be "traced out, that there was not a single hide, nor one virgate of land, nor even, "it is shame to tell, though it seemed to him no shame to do, an ox, nor a cow, "nor a swine was left, that was not set down."

Domesday Survey is in two parts or volumes. The first, in folio, contains the counties of Bedford, Berks, Bucks, Cambridge, Chester, and Lancaster, Cornwall, Derby, Devon, Dorset, Gloucester, Hants, Hereford, Herts, Huntingdon, Kent, Leicester and Rutland, Lincoln, Middlesex, Northampton, Nottingham, Oxford, Salop, Somerset, Stafford, Surrey, Sussex, Warwick, Wilts, Worcester, and York. The second volume, in quarto, contains the counties of Essex, Norfolk and Suffolk.

Domesday Book was printed *verbatim et literatim* during the last century, in consequence of an address of the House of Lords to King George III. in 1767. It was not, however, commenced until 1773, and was completed early in 1783. In 1860, Her Majesty's Government, with the concurrence of the Master of the Rolls, determined to apply the art of photozincography to the production of a fac-simile of Domesday Book, under the superintendence of Colonel Sir Henry James, R.E., Director-General of the Ordnance Survey, Southampton.

FAC-SIMILES OF NATIONAL MANUSCRIPTS, from WILLIAM THE CONQUEROR to QUEEN ANNE, selected under the direction of the Master of the Rolls, and Photozincographed, by Command of Her Majesty, by Colonel Sir HENRY JAMES, R.E., F.R.S., DIRECTOR-GENERAL of the ORDNANCE SURVEY, and edited by

* For some reason left unexplained, many parts were left unsurveyed; Northumberland, Cumberland, Westmoreland, and Durham, are not described in the survey; nor does Lancashire appear under its proper name; but Furness, and the northern part of Lancashire, as well as the south of Westmoreland, with a part of Cumberland, are included within the West Riding of Yorkshire. That part of Lancashire which lies between the Ribble and Mersey, and which at the time of the survey comprehended 688 manors, is joined to Cheshire. Part of Rutland is described in the counties of Northampton and Lincoln.

W. Basevi Sanders, an Assistant Keeper of Her Majesty's Records. *Price* each Part, with translations and notes, double foolscap folio, 16*s.*

Part I. (William the Conqueror to Henry VII.). 1865. (*Out of print.*)
Part II. (Henry VIII. and Edward VI.) 1866.
Part III. (Mary and Elizabeth). 1867.
Part IV. (James I. to Anne). 1868.

The first Part extends from William the Conqueror to Henry VII., and contains autographs of the kings of England, as well as of many other illustrious personages famous in history, and some interesting charters, letters patent, and state papers. The second Part, for the reigns of Henry VIII and Edward VI., consists principally of holograph letters, and autographs of kings, princes, statesmen, and other persons of great historical interest, who lived during those reigns. The third Part contains similar documents for the reigns of Mary and Elizabeth, including a signed bill of Lady Jane Grey. The fourth Part concludes the series, and comprises a number of documents taken from the originals belonging to the Constable of the Tower of London; also several records illustrative of the Gunpowder Plot, and a woodcut containing portraits of Mary Queen of Scots and James VI., circulated by their adherents in England, 1580–3.

Fac-similes of Anglo-Saxon Manuscripts. Photozincographed, by Command of Her Majesty, upon the recommendation of the Master of the Rolls, by the Director-General of the Ordnance Survey, Lieut.-General J. Cameron, R.E., C.B., F.R.S., and edited by W. Basevi Sanders, an Assistant Keeper of Her Majesty's Records. Part I. *Price* 2*l.* 10*s.*

The Anglo-Saxon MSS. represented in this volume form the earlier portions of the collection of archives belonging to the Dean and Chapter of Canterbury, and consist of a series of 25 charters, deeds, and wills, commencing with a record of proceedings at the first Synodal Council of Clovesho in 742, and terminating with the first part of a tripartite chirograph, whereby Thurston conveyed to the Church of Canterbury land at Wimbish in Essex, in 1069, the sixth year of the reign of Edward the Confessor.

Fac-similes of Anglo-Saxon Manuscripts. Photozincographed, by Command of Her Majesty, upon the recommendation of the Master of the Rolls, by the Director-General of the Ordnance Survey, Major-General A. Cooke, R.E., C.B., and collected and edited by W. Basevi Sanders, an Assistant Keeper of Her Majesty's Records. Part II. *Price* 3*l.* 10*s.*

(Also, separately. Edward the Confessor's Charter. *Price* 2*s.*)

The originals of the Fac-similes contained in this volume belong to the Deans and Chapters of Westminster, Exeter, Wells, Winchester, and Worcester; the Marquis of Bath, the Earl of Leicester, Winchester College, Her Majesty's Public Record Office, Bodleian Library, Somersetshire Archæological and Natural History Society's Museum Taunton Castle, and William Salt Library at Stafford. They consist of charters and other documents granted by, or during the reigns of, Baldred, Æthelred, Offa, and Burgred, Kings of Mercia, Uhtred of the Hwicce, Cenwalh and Ini of Wessex, Æthelwulf, Edward the Elder, Æthelstan, Edmund the First, Eadred, Eadwig, Eadgar, Edward the Second, Æthelred the Second, Cnut, Edward the Confessor, and William the Conqueror, embracing altogether a period of nearly four hundred years.

Fac-similes of Anglo-Saxon Manuscripts. Photozincographed, by Command of Her Majesty, upon the recommendation of the Master of the Rolls, by the Director-General of the Ordnance Survey, Colonel H. James, R.E., C.B., and collected and edited by W. Basevi Sanders, an Assistant Keeper of Her Majesty's Records. Part III. *Price* 6*l.* 6*s.*

This volume contains facsimiles of the Ashburnham collection of Anglo-Saxon Charters, including King Alfred's Will. The MSS. represented in it range from A.D. 697 to A.D. 1061, being charters, wills, deeds, and reports of Synodal transactions during the reigns of Kings Wihtred of Kent, Offa, Cenwulf, Coenwulf, Cuthred, Beornwulf, Æthelwulf, Alfred, Eadward the Elder, Ealhmund, Eadred, Queen Eadgifu, and Kings Eadgar, Æthelred the Second, Cnut, Henry the First, and Henry the Second. In addition to these are two belonging to the Marquis of Anglesey, one of them being the Foundation Charter of Burton Abbey by Æthelred the Second with the testament of its great benefactor Wulfric.

Public Record Office,
November 1890.

HISTORICAL MANUSCRIPTS COMMISSION.

REPORTS OF THE ROYAL COMMISSIONERS APPOINTED TO INQUIRE WHAT PAPERS AND MANUSCRIPTS BELONGING TO PRIVATE FAMILIES AND INSTITUTIONS ARE EXTANT WHICH WOULD BE OF UTILITY IN THE ILLUSTRATION OF HISTORY, CONSTITUTIONAL LAW, SCIENCE, AND GENERAL LITERATURE.

Date.	——	Size.	Sessional Paper.	Price.
				s. d.
1870 (Reprinted 1874.)	FIRST REPORT, WITH APPENDIX - Contents :— ENGLAND. House of Lords; Cambridge Colleges; Abingdon, and other Corporations, &c. SCOTLAND. Advocates' Library, Glasgow Corporation, &c. IRELAND. Dublin, Cork, and other Corporations, &c.	f'cap	[C. 55]	1 6
1871	SECOND REPORT, WITH APPENDIX, AND INDEX TO THE FIRST AND SECOND REPORTS - - - - - - Contents :— ENGLAND. House of Lords; Cambridge Colleges; Oxford Colleges; Monastery of Dominican Friars at Woodchester, Duke of Bedford, Earl Spencer, &c. SCOTLAND. Aberdeen and St. Andrew's Universities, &c. IRELAND. Marquis of Ormonde; Dr. Lyons, &c.	"	[C. 441]	8 10
1872	THIRD REPORT, WITH APPENDIX AND INDEX - - - - - - Contents :— ENGLAND. House of Lords; Cambridge Colleges; Stonyhurst College; Bridgewater and other Corporations; Duke of Northumberland, Marquis of Lansdowne, Marquis of Bath, &c. SCOTLAND. University of Glasgow; Duke of Montrose, &c. IRELAND. Marquis of Ormonde; Black Book of Limerick, &c.	"	[C. 678]	[*Out of print.*]
1873	FOURTH REPORT, WITH APPENDIX. PART I. - - - - - - Contents :— ENGLAND. House of Lords; Westminster Abbey; Cambridge and Oxford Colleges; Cinque Ports, Hythe, and other Corporations, Marquis of Bath, Earl of Denbigh, &c.	"	[C. 857]	6 8

Date.	——	Size.	Sessional Paper.	Price.
	FOURTH REPORT, &c.—*cont.* SCOTLAND. Duke of Argyll, &c. IRELAND. Trinity College, Dublin; Marquis of Ormonde.			*s. d.*
1873	DITTO. PART II. INDEX - - -	f'cap	[C.857i.]	2 6
1876	FIFTH REPORT, WITH APPENDIX. PART I. - Contents :— ENGLAND. House of Lords; Oxford and Cambridge Colleges; Dean and Chapter of Canterbury; Rye, Lydd, and other Corporations, Duke of Sutherland, Marquis of Lansdowne, Reginald Cholmondeley, Esq., &c. SCOTLAND. Earl of Aberdeen, &c.	„	[C.1432]	7 0
„	DITTO. PART II. INDEX - - -	„	[C.1432 i.]	3 6
1877	SIXTH REPORT, WITH APPENDIX. PART I. - Contents :— ENGLAND. House of Lords; Oxford and Cambridge Colleges; Lambeth Palace; Black Book of the Archdeacon of Canterbury; Bridport, Wallingford, and other Corporations; Lord Leconfield, Sir Reginald Graham, Sir Henry Ingilby, &c. SCOTLAND. Duke of Argyll, Earl of Moray, &c. IRELAND. Marquis of Ormonde.	„	[C.1745]	3 6
„	DITTO. PART II. INDEX - - -	„	[C.2102]	[*Out of print.*]
1879	SEVENTH REPORT, WITH APPENDIX. PART I. - - - - - Contents :— House of Lords; County of Somerset; Earl of Egmont, Sir Frederick Graham, Sir Harry Verney, &c.	„	[C.2340]	[*Out of print.*]
	DITTO. PART II. APPENDIX AND INDEX - Contents : - Duke of Athole, Marquis of Ormonde, S. F. Livingstone, Esq., &c.	„	[C. 2340 i.]	[*Out of print.*]
1881	EIGHTH REPORT, WITH APPENDIX AND INDEX. PART I. - - - Contents :— List of collections examined, 1869–1880. ENGLAND. House of Lords; Duke of Marlborough; Magdalen College, Oxford; Royal College of Physicians; Queen Anne's Bounty Office; Corporations of Chester, Leicester, &c. IRELAND. Marquis of Ormonde, Lord Emly, The O'Conor Don, Trinity College, Dublin, &c.	„	[C.3040]	3 6
1881	DITTO. PART II. APPENDIX AND INDEX - Contents :— Duke of Manchester.	„	[C. 3040 i.]	1 9
1881	DITTO. PART III. APPENDIX AND INDEX - Contents :— Earl of Ashburnham.	„	[C.3040 ii.]	1 4

Date.	——	Size.	Sessional Paper.	Price.
1883	NINTH REPORT, WITH APPENDIX AND INDEX. PART I. - - - - Contents :— St. Paul's and Canterbury Cathedrals; Eton College ; Carlisle, Yarmouth, Canterbury, and Barnstaple Corporations, &c.	f'cap	[C.3773]	s. d. [*Out of print.*]
1884	DITTO. PART II. APPENDIX AND INDEX - Contents :— ENGLAND. House of Lords; Earl of Leicester; C. Pole Gell, Alfred Morrison, Esquires, &c. SCOTLAND. Lord Elphinstone, H. C. Maxwell Stuart, Esq., &c. IRELAND. Duke of Leinster, Marquis of Drogheda, &c.	„	[C.3773 i.]	6 8
1884	DITTO. PART III. APPENDIX AND INDEX - - - - - Contents :— Mrs. Stopford Sackville.	„	[C.3773 ii.]	1 7
1883	CALENDAR OF THE MANUSCRIPTS OF THE MARQUIS OF SALISBURY, K.G. (or CECIL MSS.). PART I. - - - -	8vo.	[C.3777]	3 5
1888	DITTO. PART II. - - -	„	[C.5463]	3 5
1889	DITTO. PART III. - - -	„	[C. 5889 v.]	2 1
	DITTO. PART IV.	*In the Press.*		
1885	TENTH REPORT - - - - This is introductory to the following :—	„	[C.4548]	0 3½
1885	(1.) APPENDIX AND INDEX - - - Earl of Eglinton, Sir J. S. Maxwell, Bart., and C. S. H. D. Moray, C. F. Weston Underwood, G. W. Digby, Esquires.	„	[C.4575]	[*Out of print.*]
1885	(2.) APPENDIX AND INDEX - - The Family of Gawdy, formerly of Norfolk.	„	[C.4576 iii.]	1 4
1885	(3.) APPENDIX AND INDEX - - Wells Cathedral.	„	[C.4576 ii.]	2 0
1885	(4.) APPENDIX AND INDEX - - Earl of Westmorland ; Captain Stewart ; Lord Stafford ; Sir N. W. Throckmorton, Bart., Stonyhurst College; Sir P. T. Mainwaring, Bart., Misses Boycott, Lord Muncaster, M.P., Captain J. F. Bagot, Earl of Kilmorey, Earl of Powis, Revs. T. S. Hill, C. R. Manning, and others, the Corporations of Kendal, Wenlock, Bridgnorth, Eye, Plymouth, and the County of Essex.	„	[C.4576]	3 6
1885	(5.) APPENDIX AND INDEX - - - The Marquis of Ormonde, Earl of Fingall, Corporations of Galway, Waterford, the Sees of Dublin and Ossory, the Jesuits in Ireland.	„	[4576 i.]	[*Out of print.*]

Date.	——	Size.	Sessional Paper.	Price. s.	d.
1887	(6.) APPENDIX AND INDEX - - - Marquis of Abergavenny, Lord Braye, G. F. Luttrell, P. P. Bouverie, W. B. Davenport, M.P., R. T. Balfour, Esquires.	8vo.	[C.5242]	1	7
1887	ELEVENTH REPORT - - - This is introductory to the following :—	„	[C. 5060 vi.]	0	3
1887	(1.) APPENDIX AND INDEX - - - H. D. Skrine, Esq., Salvetti Correspondence.	„	[C.5060]	1	1
1887	(2.) APPENDIX AND INDEX - - - House of Lords. 1678–1688.	„	[C. 5060 i.]	2	0
1887	(3.) APPENDIX AND INDEX - - - Corporations of Southampton and Lynn.	„	[C. 5060 ii.]	1	8
1887	(4.) APPENDIX AND INDEX - - - Marquess Townshend.	„	[C. 5060 iii.]	2	6
1887	(5.) APPENDIX AND INDEX - - Earl of Dartmouth.	„	[C. 5060 iv.]	2	8
1887	(6.) APPENDIX AND INDEX - - - Duke of Hamilton.	„	[C. 5060 v.]	1	6
1888	(7.) APPENDIX AND INDEX - - - Duke of Leeds, Marchioness of Waterford, Lord Hothfield, &c.; Bridgwater Trust Office, Reading Corporation, Inner Temple Library.	„	[C.5612]	2	0
1890	TWELFTH REPORT.	„	[C.5889]	0	3
	This is introductory to the following :—				
1888	(1.) APPENDIX - - - - - Earl Cowper, K.G. (Coke MSS., at Melbourne Hall, Derby) Vol. I.	„	[C.5472]	2	7
1888	(2.) APPENDIX - - - - - Ditto. Vol. II.	„	[C.5613]	2	5
1889	(3.) APPENDIX AND INDEX - - - Ditto. Vol. III.	„	[C.5889]	1	4
1888	(4.) APPENDIX - - - - - Duke of Rutland, G.C.B. Vol. I.	„	[C.5614]	3	2
	(5.) APPENDIX AND INDEX - - - Ditto. Vol. II.	*In the Press.*			
1889	(6.) APPENDIX - - - - - House of Lords, 1689–1690.	„	[C.5889 iii.]	2	1½
1890	(7.) APPENDIX. S. H. le Fleming, Esq., of Rydal.	„	[C.5889 iv.]	1	11
	(8.) APPENDIX. The Duke of Athole, K.T., and the Earl of Home.	*In the Press.*			
	(9.) APPENDIX. The Duke of Beaufort, K.G., the Earl of Donoughmore, and others.	*In the Press.*			

Stationery Office,
November 1890.

ANNUAL REPORTS OF THE DEPUTY KEEPER OF THE PUBLIC RECORDS.

REPORTS Nos. 1-22, IN FOLIO, PUBLISHED BETWEEN 1840 AND 1861, ARE NO LONGER ON SALE. SUBSEQUENT REPORTS ARE IN OCTAVO.

Date.	Number of Report.	Chief Contents of Appendices.	Sessional No.	Price.
				s. d.
1862	23	Subjects of Research by Literary Inquirers, 1852-1861. — Attendances at the various Record Offices, previously to the passing of the Public Record Act.	C. 2970	0 4
1863	24	List of Calendars, Indexes, &c., in the Public Record Office.	C. 3142	0 7½
1864	25	Calendar of Crown Leases, 33-38 Hen. VIII.—Calendar of Bills and Answers, &c., Hen. VIII.-Ph. & Mary, for Cheshire and Flintshire.—List of Lords High Treasurers and Chief Commissioners of the Treasury, from Hen. VII.	C. 3318	0 8
1865	26	List of Plans annexed to Inclosure Awards, 31 Geo. II.-7 Will. IV.—Calendar of Privy Seals, &c., Hen. VI.-Eliz., for Cheshire and Flintshire.—Calendar of Writs of General Livery, &c., for Cheshire, Eliz.-Charles I. — Calendar of Deeds, &c., on the Chester Plea Rolls, Hen. III. and Edw. I.—List of Documents photozincographed, Will. I.-Hen. VII.	C. 3492	0 7
1866	27	List of Awards of Inclosure Commissioners.—References to Charters in the Cartæ Antiquæ and the Confirmation Rolls of Chancery, Ethelbert of Kent-James I.—Calendar of Deeds, &c., on the Chester Plea Rolls, Edw. II.—List of Documents photozincographed, Hen. VIII. and Edw. VI.	C. 3717	1 6
1867	28	Fees in the Public Record Office.—Calendar of Fines, Cheshire and Flintshire, Edw. I.—Calendar of Deeds, &c.,	C. 3839	0 10½

Date.	Number of Report.	Chief Contents of Appendices.	Sessional No.	Price.
				s. d.
		on the Chester Plea Rolls, Edw. III.—List of Documents photozincographed, Mary and Eliz., and Scottish, Part I. Table of Law Terms, from the Norman Conquest to 1 Will IV.		
1868	29	Calendar of Royal Charters.—Calendar of Deeds, &c., on the Chester Plea Rolls, Richard II.–Hen VII.—Durham Records, Letter and Report.	C. 4012	0 9
1869	30	Duchy of Lancaster Records, Inventory. Durham Records, Inventory, Indexes to Kellawe's Register - Calendar of Deeds, &c., on the Chester Plea Rolls, Hen. VIII.—Calendar of Decrees of Court of General Surveyors, 34–38 Hen. VIII.—Calendar of Royal Charters.—State Paper Office, Calendar of Documents relating to the History of, to 1800.—List of Documents photozincographed, Eliz.–Anne.—Tower of London, Index to Documents in custody of the Constable of.—Calendar of Dockets, &c., for Privy Seals, 1634–1711, in the British Museum. Report of the Commissioners on Carte Papers—Venetian Ciphers.	C. 4165	3 0
1870	31	Duchy of Lancaster Records, Calendar of Royal Charters, Will. II. Ric. II.—Durham Records, Calendar of Chancery Enrolments; Cursitor's Records—List of Officers of Palatinate of Chester, in Cheshire and Flintshire, and North Wales—List of Sheriffs of England, 31 Hen I. to 4 Edw III List of Documents photozincographed, Scottish, Part II.	[C. 187]	2 3
1871	32	Part I—Report of the Commissioners on Carte Papers—Calendarium Genealogicum, 1 & 2 Edw. II.—Durham Records, Calendar of Cursitor's Records, Chancery Enrolments—Duchy of Lancaster Records, Calendar of Rolls of the Chancery of the County Palatine.	[C. 374]	2 2
1871	—	Part II—Charities; Calendar of Trust Deeds enrolled on the Close Rolls of Chancery, subsequent to 9 Geo. II. c. xxxvi.	[C. 374 i.]	5 6
1872	33	Duchy of Lancaster Records, Calendar of Rolls of the Chancery of the County Palatine - Durham Records, Calendar of the Cursitor's Records, Chancery Enrolments.—Report on the Shrewsbury Papers. - Venetian Transcripts.—Greek copies of the Athanasian Creed.	[C. 620]	1 10

Date.	Number of Report.	Chief Contents of Appendices.	Sessional No.	Price.
				s. *d.*
1873	34	Index to the Parliamentary Petitions.—Durham Records, Calendar of the Cursitor's Records, Chancery Enrolments.—List of Documents photozincographed. Scottish, Part III.—Supplementary Report on the Shaftesbury Papers.	[C. 728]	1 9
1874	35	Duchy of Lancaster Records, Calendar of Ancient Charters or Grants.—Palatinate of Lancaster; Inventory and Lists of Documents transferred to the Public Record Office. — Durham Records, Calendar of Cursitor's Records, Chancery Enrolments.—List of Documents photozincographed, Irish, Part I.—Second Supplementary Report on the Shaftesbury Papers.	[C. 1043]	1 6
1875	36	Durham Records, Calendar of the Cursitor's Records, Chancery Enrolments.—Duchy of Lancaster Records; Calendar of Ancient Charters or Grants.—List of Documents photozincographed; Irish, Part II.—Report upon Documents in French Archives relating to British History.—Calendar of Recognizance Rolls of the Palatinate of Chester, to end of reign of Hen. IV.	[C. 1301]	4 4
1876	37	Part I.—Durham Records, Calendar of the Cursitor's Records, Chancery Enrolments.—Duchy of Lancaster Records, Calendar of Ancient Rolls of the Chancery of the County Palatine.—List of French Ambassadors, &c., in England, 1509–1714.	[C. 1544]	1 2
1876	—	Part II.—Calendar of Recognizance Rolls of the Palatinate of Chester; Hen. V.–Hen. VII.	[C. 1544 I.]	4 4
1877	38	Exchequer Records, Calendar of Special Commissions, 1 Eliz. to 10 Vict., Calendar of Depositions taken by Commission, 1 Elis. to end of James I.—List of Representative Peers for Scotland and Ireland.	[C. 1747]	4 8
1878	39	Calendar of Recognizance Rolls of the Palatinate of Chester, 1 Hen. VIII.–11 Geo. IV. — Exchequer Records, Calendar of Depositions taken by Commission, Charles I.—Duchy of Lancaster Records; Calendar of Lancashire Inquisitions post Mortem, &c.—Third Supplementary Report on the Shaftesbury Papers.—Anglo-Saxon Charters photozincographed.—List of Despatches of French Ambassadors to England, 1509–1714.	[C. 2123]	4 6

Date.	Number of Report.	Chief Contents of Appendices.	Sessional No.	Price.
				s. d.
1879	40	Calendar of Depositions taken by Commission, Commonwealth–James II.—Miscellaneous Records of Queen's Remembrancer in the Exchequer.—Durham Records, Calendar of the Cursitor's Records, Chancery Enrolments.—Duchy of Lancaster Records, Calendar of Patent Rolls, 5 Ric. II.–21 Hen. VII.—Rules and Regulations respecting the public use of the Records.	[C. 2377]	3 0
1880	41	Calendar of Depositions taken by Commission, William and Mary to George I.—Calendar of Norman Rolls, Hen. V., Part I.—Anglo-Saxon Charters photozincographed.—Report from Rome.—List of Calendars, Indexes, &c. in the Public Record Office on 31st December 1879.	[C. 2658]	4 8
1881	42	Calendar of Depositions taken by Commission, George II.—Calendar of Norman Rolls, Hen. V., Part II. and Glossary.—Calendar of Patent Rolls, 1 Edw. I.—Anglo-Saxon Charters photozincographed.—Transcripts from Paris.	[C. 2972]	4 0
1882	43	Calendar of Privy Seals, &c., 1–7 Charles I.—Duchy of Lancaster Records, Inventory of Court Rolls, Hen. III.–Geo IV., Calendar of Privy Seals, Ric. II.—Calendar of Patent Rolls, 2 Edw. I.—Anglo-Saxon Charters photozincographed.—Fourth Supplementary Report on the Shaftesbury Papers.—Transcripts from Paris.—Report on Libraries in Sweden.—Report on Papers relating to English History in the State Archives, Stockholm.—Report on Canadian Archives.	[C. 3425]	3 10
1883	44	Calendar of Patent Rolls, 3 Edw. I—Durham Records, Cursitor's Records, Inquisitions post Mortem, &c.—Calendar of French Rolls, 1–10 Hen. V.—Anglo-Saxon Charters photozincographed.—Report from Venice.—Transcripts from Paris.—Report from Rome.	[C. 3771]	3 6
1884	45	Duchy of Lancaster Records, Inventory of Ministers' and Receivers' Accounts, Edw. I.–Geo. III.—Durham Records, Cursitor's Records, Inquisitions post Mortem, &c.—Treasury of the Receipt of the Exchequer, Calendar of Diplomatic Documents. — Anglo-Saxon Charters photozincographed. — Transcripts from Paris. — Reports from Rome and Stockholm. — Report on	[C. 4425]	4 8

Date.	Number of Report.	Chief Contents of Appendices.	Sessional No.	Price.
				s. d.
		Archives of Denmark, &c.—Transcripts from Venice. — Calendar of Patent Rolls, 4 Edw. I.		
1885	46	Presentations to Offices on the Patent Rolls, Charles II. — Anglo-Saxon Charters, &c., photozincographed.—Transcripts from Paris.—Reports from Rome.—Second Report on Archives of Denmark, &c. — Calendar of Patent Rolls, 5 Edw. I.—Catalogue of Venetian Manuscripts bequeathed by Mr. Rawdon Brown to the Public Record Office.	[C. 4746]	2 10
1886	47	Transcripts from Paris.—Reports from Rome.—Third Report on Archives of Denmark, &c.—List of Creations of Peers and Baronets, 1483–1646.—Calendar of Patent Rolls, 6 Edw. I.	[C. 4888]	2 2
1887	48	Calendar of Patent Rolls, 7 Edw. I.—Calendar of French Rolls, Henry VI.—Calendar of Privy Seals, &c., 8–11 Charles I. — Calendar of Diplomatic Documents.—Schedules of Valueless Documents.	[C. 5234]	3 0
1888	49	Calendar of Patent Rolls, 8 Edw. I.—Calendar of Early Chancery Proceedings.—Index to Leases and Pensions (Augmentation Office).—Calendar of Star Chamber Proceedings.	[C. 5596]	3 3
1889	50	Calendar of Patent Rolls, 9 Edw. I. -	[C. 5847]	1 2
1890	51	Report from Rome - - -	[C. 6108]	0 2
		Indexes to Printed Reports, viz.:		
		Reports 1–22 (1840–1861) - -	—	4 0
		„ 23–39 (1862–1878) - -	—	2 0

Public Record Office,
October 1890.

SCOTLAND.

CATALOGUE OF SCOTCH RECORD PUBLICATIONS

PUBLISHED UNDER THE DIRECTION OF

THE LORD CLERK REGISTER OF SCOTLAND.

[OTHER WORKS RELATING TO SCOTLAND WILL BE FOUND AMONG THE PUBLICATIONS OF THE RECORD COMMISSIONERS, *see* pp. 21–22.]

1. CHRONICLES OF THE PICTS AND SCOTS, AND OTHER EARLY MEMORIALS OF SCOTTISH HISTORY. Royal 8vo., half bound (1867). *Edited by* WILLIAM F. SKENE, LL.D. *Price* 10*s*. *Out of print.*

2. LEDGER OF ANDREW HALYBURTON, CONSERVATOR OF THE PRIVILEGES OF THE SCOTCH NATION IN THE NETHERLANDS (1492–1503); TOGETHER WITH THE BOOKS OF CUSTOMS AND VALUATION OF MERCHANDISES IN SCOTLAND. *Edited by* COSMO INNES. Royal 8vo., half bound (1867). *Price* 10*s*.

3. DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF THE HISTORY OF SCOTLAND FROM THE DEATH OF KING ALEXANDER THE THIRD TO THE ACCESSION OF ROBERT BRUCE, from original and authentic copies in London, Paris, Brussels, Lille, and Ghent. In 2 Vols. royal 8vo., half bound (1870). *Edited by* Rev. JOSEPH STEVENSON. *Price* 10*s*. *each*.

4. ACCOUNTS OF THE LORD HIGH TREASURER OF SCOTLAND. Vol. 1, A.D. 1473–1498. *Edited by* THOMAS DICKSON. 1877. *Price* 10*s*.

5. REGISTER OF THE PRIVY COUNCIL OF SCOTLAND. *Edited and arranged by* J. H. BURTON, LL.D. Vol. 1, 1545–1569. Vol. 2, 1569–1578. Vol. 3, A.D. 1578–1585. Vol. 4, A.D. 1585–1592. Vol. 5, 1592–1599. Vol. 6, 1599–1604. Vol. 7, 1604–1607. Vol. 8, 1607–1610. Vol. 9, 1610–1613. *Edited by* DAVID MASSON, LL.D., 1877–1887. *Price* 15*s*. *each*.

6. ROTULI SCACCARII REGUM SCOTORUM. THE EXCHEQUER ROLLS OF SCOTLAND Vol. 1, A.D. 1264–1359. Vol. 2, A.D. 1359–1379. *Edited by* JOHN STUART, LL.D., and GEORGE BURNETT, Lyon King of Arms. 1878–1880. Vol. 3, A.D. 1379–1406. Vol. 4, A.D. 1406–1436 (1880). Vol. 5, A.D. 1437–1454 (1882). Vol. 6, 1455–1460 (1883). Vol. 7, 1460–1469 (1884). Vol. 8, A.D. 1470–1479 (1885). Vol. 9, 1480–1487. Addenda, 1437–1487 (1886.) Vol. 10, 1488–1496 (1887). Vol. 11, 1497–1591 (1888). Vol. 12, 1502–1507. *Edited by* GEORGE BURNETT. *Price* 10*s*. *each*.
Vol. 13 (in progress). Vol. 14 (in progress).

7. CALENDAR OF DOCUMENTS RELATING TO SCOTLAND. *Edited by* JOSEPH BAIN. Vol. I (1881). Vol. II. 1272–1307 (1884). Vol. III. 1307–1357 (1887). Vol. IV., 1357–1509 (1888). *Price* 15*s*. *each*.

8. REGISTER OF THE GREAT SEAL OF SCOTLAND. (*Vol. 1, A.D.* 1306–1424. *see* p. 22). Vol. 2, A.D. 1424–1513 (1882). Vol. 3, A.D. 1513–1546 (1883). Vol. 4, A.D. 1546–1580 (1886). Vol. 5, A.D 1580–1593 (1888). Vol. 6, A.D. 1593–1609. (In the press.) *Edited by* JAMES BALFOUR PAUL and J. M. THOMSON. *Price* 15*s*. *each*.

9. THE HAMILTON PAPERS. Vol. 1. Letters and Papers illustrating the Political Relations of England and Scotland in the XVIth century. Formerly in the possession of the Duke of Hamilton, now in the British Museum. *Edited by* JOSEPH BAIN, F.S.A. Scot. Vol. 1, A.D. 1532–1543 (1890). *Price* 15*s*.

FAC-SIMILES OF THE NATIONAL MSS. OF SCOTLAND. (*Out of print.*)
Parts I., II., and III. *Price* 21*s*. *each*.

Stationery Office,
May 1890

IRELAND.

CATALOGUE OF IRISH RECORD PUBLICATIONS.

1. CALENDAR OF THE PATENT AND CLOSE ROLLS OF CHANCERY IN IRELAND. HENRY VIII., EDWARD VI., MARY, AND ELIZABETH, AND FOR THE 1ST TO THE 7TH YEAR OF CHARLES I. *Edited by* JAMES MORRIN, Royal 8vo. (1861–3). Vols. 1, 2, and 3. *Price* 11*s.* each.

2. ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF IRELAND.
Senchus Mor. (1865–1880.) Vols. 1, 2, 3, and 4. *Price* 10*s.* each.
Vol. 5 in progress.

4. Abstracts of the Irish Patent Rolls of James I. Unbound. *Price* 25*s.*
Abstracts of the Irish Patent Rolls of James I. With Supplement. *Price* 35*s.*

5. ULSTER, ANNALS OF. Otherwise Annals of Senat; a Chronicle of Irish Affairs from A.D. 431 to A.D. 1540. With a translation and Notes. Vol. 1, A.D. 431–1056. 600 pp. Half morocco. *Price* 10*s.*

6. CHARTÆ, PRIVILEGIA EL IMMUNITATES, being transcripts of Charters and Privileges to Cities Towns Abbeys and other Bodies Corporate. 18 Henry II. to 18 Richard II. (1171 to 1395.) Printed by the Irish Record Commission, 1820–1830. Folio. 92 pp. Boards (1889). *Price* 5*s.*

FAC-SIMILES OF NATIONAL MANUSCRIPTS OF IRELAND, FROM THE EARLIEST EXTANT SPECIMENS TO A.D. 1719. *Edited by* JOHN T. GILBERT, F.S.A., M.R.I.A. *Part* 1 *is out of print.* Parts II. and III. *Price* 42*s.* each. Part IV. 1. *Price* 5*l.* 5*s.* Part IV. 2. *Price* 4*l.* 10*s.*

This work forms a comprehensive Palæographic Series for Ireland. It furnishes characteristic specimens of the documents which have come down from each of the classes which, in past ages, formed principal elements in the population of Ireland, or exercised an influence in her affairs. With these reproductions are combined fac-similes of writings connected with eminent personages or transactions of importance in the annals of the country to the early part of the eighteenth century.

The specimens have been reproduced as nearly as possible in accordance with the originals, in dimensions, colouring, and general appearance. Characteristic examples of styles of writing and caligraphic ornamentation are, so far as practicable, associated with subjects of historic and linguistic interest. Descriptions of the various manuscripts are given by the Editor in the Introduction. The contents of the specimens are fully elucidated and printed in the original languages, opposite to the Fac-similes—line for line—without contractions—thus facilitating reference and aiding effectively those interested in palæographic studies.

In the work are also printed in full, for the first time, many original and important historical documents.

Part I. commences with the earliest Irish MSS. extant.

Part II.: From the Twelfth Century to A.D. 1299.

Part III.: From A.D. 1300 to end of reign of Henry VIII.

Part IV. 1.: From reign of Edward VI. to that of James I.

In Part IV. 2.—the work is carried down to the early part of the eighteenth century, with Index to the entire publication.

ACCOUNT OF FAC-SIMILES OF NATIONAL MANUSCRIPTS OF IRELAND. IN ONE VOLUME; 8vo., WITH INDEX. *Price* 10*s.* Parts I. and II. together. *Price* 2*s.* 6*d.* Part II. *Price* 1*s.* 6*d.* Part III. *Price* 1*s.* Part IV. 1. *Price* 2*s.* Part IV. 2. *Price* 2*s.* 6*d.*

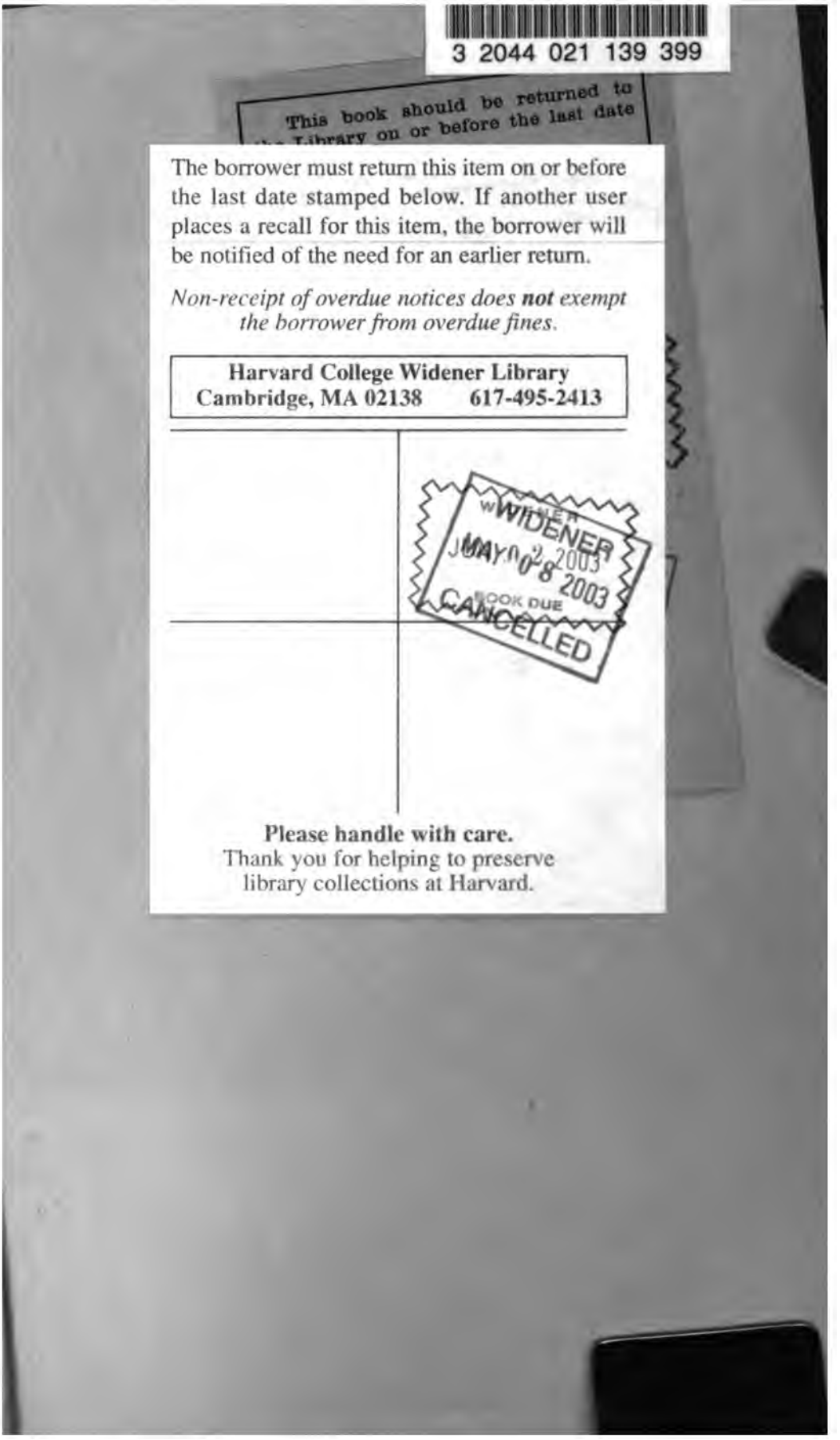
Stationery Office,
May 1890.

ANNUAL REPORTS OF THE DEPUTY KEEPER OF THE PUBLIC RECORDS, IRELAND.

Date.	Number of Report.	Chief Contents of Appendices.	Sessional No.	Price. s.	Price. d.
1869	1	Contents of the principal Record Repositories of Ireland in 1864.—Notices of Records transferred from Chancery Offices.—Irish State Papers presented by Philadelphia Library Company.	[C. 4157]	2	3
1870	2	Notices of Records transferred from Chancery, Queen's Bench, and Exchequer Offices.—Index to Original Deeds received from Master Litton's Office.	[C. 137]	1	0
1871	3	Notices of Records transferred from Queen's Bench, Common Pleas, and Exchequer Offices.—Report on J. F. Ferguson's MSS.—Exchequer Indices, &c.	[C. 329]	2	0
1872	4	Records of Probate Registries - -	[C. 515]	0	2½
1873	5	Notices of Records from Queen's Bench Calendar of Fines and Recoveries of the Palatinate of Tipperary, 1664–1715.—Index to Reports to date.	[C. 760]	0	8
1874	6	Notices of Records transferred from Chancery, Queen's Bench, and Common Pleas Offices.—Report respecting "Facsimiles of National MSS. of Ireland."—List of Chancery Pleadings (1662 1690) and Calendar to Chancery Rolls (1662–1713) of Palatinate of Tipperary.	[C. 963]	0	7½
1875	7	Notices of Records from Exchequer and Admiralty Offices.—Calendar and Index to Fiants of Henry VIII.	[C. 1175]	0	7
1876	8	Calendar and Index to Fiants of Edward VI.	[C. 1469]	1	3
1877	9	Index to the Liber Munerum Publicorum Hiberniæ.—Calendar and Index to Fiants of Philip and Mary.	[C. 1702]	0	8
1878	10	Schedule of Parochial Registers deposited.—Index to Deputy Keeper's 6th, 7th, 8th, 9th, and 10th Reports.	[C. 2034]	0	3½
1879	11	Calendar to Fiants of Elizabeth (1558–1570)	[C. 2311]	1	4
1880	12	Calendar to Fiants of Elizabeth, continued (1570–1576).—Schedule of Parish Registers of Ireland.	[C. 2583]	1	2

Date.	Number of Report.	Chief Contents of Appendices.	Sessional No.	Price.
				s. *d.*
1881	13	Calendar to Fiants of Elizabeth, continued (1576–1583).	[C. 2929]	1 5
1882	14	Report of Keeper of State Papers containing Catalogue of Commonwealth Books transferred from Bermingham Tower.	[C. 3215]	0 6½
1883	15	Calendar to Fiants of Elizabeth, continued (1583–1586).—Index to Deputy Keeper's 11th, 12th, 13th, 14th, and 15th Reports.	[C. 3676]	1 0
1884	16	Calendar to Fiants of Elizabeth, continued (1586–1595).	[C. 4062]	1 6
1885	17	Report on Iron Chest of attainders following after 1641 and 1688.—Queen's Bench Calendar to Fiants of Elizabeth, continued (1596–1601).	[C. 4487]	1 6
1886	18	Calendar to Fiants of Elizabeth, continued (1601–1603).—Memorandum on Statements (1702) and Declarations (1713–14) of Huguenot Pensioners.—Schedule of present places of custody of Parish Registers.	[C. 4755]	1 1
1887	19	Notice of Records of Incumbered and Landed Estates Courts.—Report of Keeper of State Papers, containing Table of Abstracts of Decrees of Innocence (1663), with Index.	[C. 5185]	0 6
1888	20	Calendar to Christ Church Deeds in Novum Registrum, 1174–1684. Index to Deputy Keeper's 16th, 17th, 18th, 19th, and 20th Reports.	[C. 5535]	0 8½
1889	21	Index to Calendars of Fiants of the reign of Queen Elizabeth. Letters A—C.	[C. 5835]	1 0

Public Record Office of Ireland,
March 1890.

3 2044 021 139 399
This book should be returned to
the Library on or before the last date
The borrower must return this item on or before the last date stamped below. If another user places a recall for this item, the borrower will be notified of the need for an earlier return.
Non-receipt of overdue notices does not exempt the borrower from overdue fines.
Harvard College Widener Library
Cambridge, MA 02138 617-495-2413
WIDENER
MAY 08 2003
BOOK DUE
CANCELLED
Please handle with care.
Thank you for helping to preserve
library collections at Harvard.